

کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی

۲

۰۱۱/۳۱
ف ۳۷۵
ک ۹۸

۲-۱۶

فهرست نسخه های خطی

کتابخانه ملی ملک

وابسته به آستان قدس

جلد نهم

مجموعه با و خجاست

زیر نظر و تألیف:

محمد تقی دانش نژاد

ایرج افشار

با همکاری:
محمد باقر جنتی و حسن منیرودی

کتابخانه آستان قدس مشهد
شماره ثبت ۱۵۶۰۶۸
تاریخ

به نام نگارنده هست و بود

نهمین جلد از فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه ملی ملک که به پایمردی بیدریغ دوست دانشمند عزیزم آقای محمد تقی دانش پژوه و اشراف علمی والای ایشان آغاز شد به پایان رسید و با انتشار این مجلد فهرست نگاری نسخه‌های آن کتابخانه نامی سرانجام گرفت .

قرارداد تألیف فهرست نگاری میان مرحوم حاجی حسین آقاملک بنیادگذار و واقف کتابخانه و نگارنده این یادداشت در سال ۱۳۴۴ به امضا رسید و قریب شش سال مدت گرفت تا مراحل یادداشت برداری آغازین فهرست نویسی به پایان آمد و پس از بازنگری آقای دانش پژوه و برافزودن مدارک و منابع تحقیقی و ویراستاری چاپ فهرستها آغاز شد و اینک پس از بیست و شش سال نیک سرافرازیم که توانستیم همه نسخه‌های موجود در آن کتابخانه را معرفی و توصیف کنیم.

پس ازین می‌بایست فهرستهای راهنمای نه مجلد را فراهم کرده به چاپ برسانیم تا مراجع‌کنندگان به آسانی بتوانند به خواسته‌های خود دست یابند. بدین منظور آقای قدرت پیشنماز زاده همکاری خود را با ما آغاز کرده و مطابق آیینی که به همراهی آقای دانش پژوه طرح ریزی شده است باهمتی و شوقی تمام به استخراج فهرستهای مذکور در ذیل از متن نه مجلد پرداخته است تا به امید پروردگار در جلدهای یازدهم و دوازدهم به چاپ برسد. فهرستهای مورد نظر عبارت است از:

- فهرست الفبائی نامهای مؤلفان کتابها
- فهرست الفبائی نامهای کتابها و رساله‌ها به تفکیک زبان
- فهرست الفبائی نامهای کاتبان نسخه‌ها
- فهرست الفبائی نامهای مالکان نسخه‌ها و مهرها
- فهرست الفبائی نام مدرسه‌هایی که نسخه‌ها در آن جاها نوشته شده
- فهرست سالشماری نسخه‌های تاریخی به ترتیب تقدم تاریخی
- فهرست موضوعی نسخه‌ها

- ☐ فهرست نسخه‌های خطی (جلد نهم)
- ☐ کتابخانه ملی ملک - تلفن ۵۲۰۴۹۲
- ☐ چاپ اول : بهار ۱۳۷۱
- ☐ تیراژ : دوهزار نسخه
- ☐ حروفچینی و چاپ و صفافی : چاپخانه بهمن
- ☐ کلیه حقوق محفوظ و مخصوص کتابخانه ملی ملک است
- ☐ بها : ۱۵۰۰ ریال

جلد دهم که آماده چاپ است حاوی فهرست ترتیبی (یعنی شماره ثبت دفتر کتابخانه) همراه نام کتاب خواهد بود باز جاع به مجلدات و صفحانی که نسخه در آن جلد و صفحه معرفی شده است. جزین جلد دهم بعضی اصلاحات و توضیحات و نیز معرفی چند شماره از قلم افتاده و فهرست رموز و مراجع را دربر خواهد داشت .

بالاخره جلد های بعدتر به عکس نمونه ها از صفحات نسخه های قدیمی و ممتاز و معتبر اختصاص خواهد یافت.

اکنون که این یادداشت به پایان می رسد سزاوارست یکبار دیگر نام کسانی را که درگردآوری مواد این فهرست با همکاری کرده اند بیاورم و سپاسگزاری دیگر باره ای از آنان بنمایم و باز برای اینکه معین باشد که هر کس چه کرده است نوع کار و تعداد نسخ معرفی شده به تفکیک در جلد دیگر آورده خواهد شد. اسامی در اینجا به ترتیب الفبائی است:

- پرویز اذکائی

- حسین بنی آدم

- ابراهیم دیباجی

- دکتر سید محمد باقر حجتی

- محمد شیروانی

- مهدی قمی نژاد

- مشتاقی

- احمد منزوی

- دکتر علینقی منزوی

ناگفته روشن است که پیشرفت کار درین سالهای اخیر مرهون حسن توجه و عنایت فرهنگ دوستانه آقای دکتر عبدالعلی گویا رئیس محترم و فاضل کتابخانه و آقایان حاج شیخ حسن پهلوان حسین ، عبدالرحمن نادری، مصطفی ثقفی و فرخ جعفری اعضای گرامی کنونی کتابخانه است که در همه مراحل و مراتب مرا پشتیبان بوده اند.

ایرج افشار

تهران ، ششم بهمن ماه ۱۳۷۰

فهرست نسخه های خطی

کتابخانه ملی ملک

جلد نهم

۱۳۴۶

۵۷۴۴

نسخ مرتضی بن احمد حسینی گیلانی از سده سیزدهم با تاریخهایی که درجای خود یاد شده است، ۱۷۸ گ، مختلف السطور، ۲۲ × ۱۵٫۵، کاغذ فستقی، جلد میشن قرمز.

- ۱- احادیث : (ع) (۱ پ - ۲ ر)
- ۲- سرگذشت شیخ بهائی : (ع) سرگذشت و چند نامه از او و نمونه‌ای از اشعارش، از آن میان «ریاض الارواح» و (۲ پ - ۴ پ)
- ۳- احادیث : (ع) (۵ ر - ۱۵ ر)
- ۴- نامه منظوم : (ف) از فیض کاشانی به ملا عبدالرزاق لاهیجی.

آغاز :

قلم گرفتم و گفتم مگر دعا بنویسم

سخن بیوفا بنویسم

(۱۵ پ - ۱۶ ر)

- ۵- بندهایی از «آداب المتعلمین» منسوب به خواجه نصیر.
- ۶- فوایدی از «قاموس».
- ۷- بندهایی از «سرالعالمین» غزالی (۱۶ ر - ۳۱ پ).
- ۸- جواب مسألة منظومة فی غوامض من الفقه : (ع) پرسشهای مرتضی بن احمد الحسینی الجیلانی از آخوند ملا محمد در مسائل فقهی. در آن از ابن ابی الجمهور احسانی و کتاب «غوالی» او یاد شده است.

آغاز: بسمله. حمدله. والصلوة علی خیر خلقه محمد و آله اجمعین، و بعد
فیقول (یاک شده است) ... انه قد ورد علی من الاخ ... الآخوند الملا محمد...
مسئلة منظومة ... فی غوامض فن الفقه ...

انجام : ... کمالایخی، ولماحصل بما ذکرنا غرض السائل، فلنختم الکلام
فی هذا المقام ... فرغ من نقل هذه الكلمات من السواد الی البیاض مؤلفها
العبد ... مرتضی بن احمد الحسینی الجیلانی (۳۲ پ - ۴۳ ر).

۹- سؤال و جواب : (ع) ازهمو، و در پاسخ همان آخوند ملا محمد . در دیباچه از پرسش و پاسخ پیشین یاد شده است . تاویلاتی است عرفانی و در آن از «مجمع» طریقی یاد کرده است.

آغاز : بسمله . حمدله . والصلاة على اشرف خلقه محمد وآله الطاهرين . و بعد فبقول ... مرتضى بن احمد الحسينى ... ان جناب ... آخوند ملا محمد ... مثل عنى النظم المشروح سابقاً ، وطلب منى بيان وشرحه ...

انجام : ... فان رزقنا الله التوفيق ... تحرير باقى المسائل ولو على وجه الایجاز ... وفرغ مؤلفه ... فى يوم الثلاثاء من العشر الثالث من شهر قبل بعده رمضان ... (۴۳-۴۸ پ) خط مؤلف است بتاريخ سه شنبه رجب .

۱۰- مباحث پراکنده فقهی (۴۹ پ - ۵۲ پ)

۱۱- بخشى از يك كتاب اصولی : (ع) از باب الفاظ وموضوع «له» گفتگو شده است .

آغاز : بسمله . المقام الرابع . فى الموضوع له ، والكلام فى هذا المقام انما يتم فى مقامات عشرة : الاول فى تعيين الموضوع له اللفظ . الثانى فى اعتبار العلم فى المدلول او عدمه ...

انجام : ... ان الاعم الاغلب بيان الحكم الشرعى لا الواضع اللغوى ، وان كان يتفق ذلك منهم عليهم السلام . (۵۳ ر - ۷۰ پ) (با همان خط نسخ).

۱۲- السؤال والجواب والآجال المحتومة والمحرزومة : (ع) از مرتضى بن احمد الحسينى الرشتى، در پاسخ يكى از مؤمنين ساكن نجف ، در مسئله اجل و اقسام آن كه در پنجشنبه ۲۰ ع ۱۲۴۴ بانجام رسیده است.

آغاز : ... بسمله . حمدله . صلى الله على محمد ... اما بعد فبقول ... مرتضى بن احمد الحسينى الرشتى ، ان بعض اخوانى ... من مجاورى مشهد مولانا ... التمس منى أن اكتب كلمات ... فى بيان الآجال و اقسامها المحتوم ... وجعلت كلامه كالمتن وجوابى كالشرح له ...

انجام : ... ولكنى اشرت الى جميع ما اردت من شقوق المسئلة . ولا حول و لا قوة الا بالله . وفرغ من تسويدھا منشیها عصر يوم الخميس فى العشرين من شهر ربيع الثانى ... ۱۲۴۴ . (۷۱ پ - ۷۸ ر) خط نسخ مؤلف است . در پایان حسین نامی كه میخواستہ است بدحویزہ سفر كند از مؤلف بخط خود خواسته است كه كتابى در باره «جبر و اختیار» برای او بنویسد.

۱۳- الادلة الاصولية : (ع) بخش دیگری از يك كتاب اصولی است ، گویا بخش دیگر از كتاب شماره ۹ این دفتر باشد.

آغاز : بسمله . المقام الثانى ، فى الادلة وفيه مطالب ثلاث فى تعارضه المطلب فى حقيقة الدليل و كیفیته . اعلم هداك الله السبيل ...

انجام : ... دلالت الفاظ الى المعانى ذاتى سلمنا ولكن اذا كان اللفظ لبيطاً و المعنى بسيطاً . (۸۹ ر - ۹۶ پ)

۱۴- القول فى الملازمة بين عدم الوراثه وعدم الزوجية : (ع) بخشى از يك كتاب فقهى است.

آغاز : بسمله . قوله مدفوع بان هذا القول موقوف على اثبات الملازمة بين عدم الوراثه وعدم الزوجية ، الخ ... (۹۷ پ - ۱۰۰ پ)

۱۵- احاديث پراکنده : (ع) . (۱۰۱ ر - ۱۰۴ ر)

۱۶- القصيدة : (ع) از عبدالله بن الحجاج .

آغاز :

يا صاحب القبة البيضاء فى النجف

من زار قبرك واستشفى لديك شفى

(۱۰۵ ر - ۱۰۵ پ)

۱۷- القصيدة : (ع) از احمد بن زين الدين احسانى .

آغاز :

... عز وجل الوجمل و باح مدمعى بما احتمل

(۱۰۷ پ - ۱۱۴ ر)

۱۸- القصيدة : (ع) ازهمو.

آغاز :

نعى النعى مصاب الهاشمينيا ...

(۱۱۵ ر - ۱۴۴ پ)

نسخ همان مرتضى بن احمد حسينى گيلانى در جمعه سلخ صفر ۱۲۴۹ .

۱۹- سپس شعرهاى دیگری از او در مرثيه .

۲۰- السؤال والجواب ، السلطانية : (ع) ازهمو . پرسشها درباره افضليت على (ع) و

فرزندانش (ع) و برترى آندو بر نه امام ديگر كه بنا بر ديباچه كتاب از فتحعليشاه و

بفارسى بوده است (فهرست مشايخ ۲ : ۳۲)

آغاز: بسمله حمدله. وصلى الله على محمد وآله الطيبين الطاهرين، وبعد فيقال العبد المسكين احمد بن زين الدين الاحسائي وردت على من ناحية الرفيعة...

انجام: ... واما انا فان اقتريته فعلى اجرامى، لاحول ولا قوة الا بالله... وقع الفراغ من تسويد هذه الاجوبة... بجواب سؤال الملك الاعظم... تمت فى ۱۲۴۴. (۱۴۵-۱۴۹) نسخ همان مرتضى گیلانی بتاريخ ۱۲۴۹.

۲۱- احاديث پراکنده: (ع) باتفسير وتأويلها و باتعبير «قال استاذى»... که گویا همان احسائي باشد (۱۵۰-۱۶۲ پ)

۲۲- الفوائد والمسائل: (ع) از شيخ احمد احسائي، بترتيب حروف تهجی.

آغاز: بسمله حمدله. وصلى الله على محمد وآله الطاهرين. اما بعد فيقول... احمد بن زين الدين، انى قد جمعت فى هذا المجموع فوائد ومسائل و احاديث مما ذكرته او نقلته عن غيرى و رتبته على ترتيب حروف ابجد كل فى اثني عشر موضعاً... (۱۶۲ پ - ۱۷۸ پ)

۱۴۴۷

۵۷۴۵

نسخ قرن دوازدهم، ۹۰ گ ۱۶ و ۱۹ س، ۱۵۲ X ۲۰۹، جلد ميشن قرمز لائی، کاغذ فستقى، متن هر رساله به شنکرف و شرح آن مشکی، عنوانها و نشانها شنکرف، فهرست رسائل نسخه در صفحه عنوان آمده است، در چند جای نسخه نام محمد علی بن محمد باقر اصفهانی بهیجانی که گویا مالک نسخه بوده است آمده، حاشیه‌هایی در هامش بعضی از صفحات نوشته شده است.

۱- فجرالشمع فی اعراب اکمل الحمد: (ع) از جلال الدین سیوطی در جواب پرسش‌های الدین کافجی در سال ۸۷۴ درباره اعراب کلمه الحمدله.

آغاز: بسمله الحمد لله رب العالمین... مسئله، سئل شیخنا العلامة محی الدین الکافی فی سنة اربع وسبعین و ثمانمائة عن قول القائل الحمد لله اکمل...

انجام: ... و هذا المثل ليس من ضابطها... بالاجماع فبطل هذا القول بلا نزاع، والله تعالى اعلم بالصواب هذا آخره... فی عصر يوم الاثنين. (۱ پ - ۳ پ)

۲- تنبيه ذوى الانعام لموارد الاستفهام: (ع) از جمال الدين محمد بن محمد البری مالکی درباره کلمه استفهام وموارد ذکر و ادوات آن.

آغاز: بسمله، حمداً لمن تلتطف بعباده فاستفهم عن مراده... وبعد فان معرفة الاستفهام و ادواته وموارده و اقسامه...

انجام:... واخر دعواهم ان الحمد لله رب العالمين، قد تم الكتاب على يد... ضياء الدين علي. سنة ۱۰۳۰.

۳- ملحق الكلمات التى تكلم عليها ابن هشام: (ع) از جمال الدين بن اسماعيل بن عصام الدين.

آغاز: بسمله، الحمد لله الذى علمنا معانى الاسماء اكراماً و اعزازاً... و بعد فيقول الفقير جمال الدين بن اسماعيل بن عصام الدين... ان مما يجب ان يلحق بالكلمات التى تكلم عليها الامام جمال الدين بن هشام فى رسالته المشهورة...

انجام:... فالمعنى ان افعل هنا لفعل مجرد عن الزيادة... واستحسنه مولانا الاستاد السيد... قدس سره العزيز. (۱۶ پ - ۲۴ ر) در پنجم ربيع الاول ۱۰۳۰.

۴- الاعراب: (ع) از جمال الدين عبدالله بن هشام انصارى مشتمل بر سه باب و هرباب شامل بر چند مسئله (دانشگاه ۴۰۴۶۱)

آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمين... قال الشيخ الامام العالم العاقل جمال الدين عبدالله بن هشام الانصارى رضى الله عنه هذه نبذة... من قواعد الاعراب...

انجام:... فهذا مع التوفيق كاف محصلاً انشاء الله تعالى و الحمد لله رب العالمين... تمت الرسالة بعون الله... سنة ۱۰۳۰ (۲۴ پ - ۲۷ ر)

۵- مباحث الالفاظ: (ع) از همو.

آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمين... اللفظ ان استعمل فيما وضع له...

انجام:... (افتاده) ولا رتباب واما اذ انتسب عندهم اللفظ حقيقة... (۸۹-۱۷۶ پ)

ع- شرح المقدمة الازهرية : (ع) از خالدين عبدالله ازهرى درنجو . شارح درمقدمه رساله ميگويد كه اين شرح را بر مقدمه ازهرى خودم درنجو كه بر شاگردانم املا نموده بودم بنا بر خواهش بعضى از طالبين مينگارم .

آغاز : بسمله ، الحمد لله على جميع الاحوال ... وبعد فيقول العبد الفقير الى مولاه الغنى خالد بن عبدالله الازهرى قد سألني بعض... ان اشرح مقدمتي الازهرية ...

انجام: ... متعلق ايضاً بهيوسوس والناس اليه معطوف على الجنة وفي هذا القدر كفاية للمبتدى (۲۴ پ - ۸۲ ر) .

در پايان اين رساله يادداشتي آمده حاكي از اينكه مؤلف اين رساله را در چهارشنبه ۱۷ ذى الحجه ۹۰۲ پايان رسانده . تاريخ كتابت بنام ضياء الدين حسن بن ملاقاسم شيرازي در سنه ۱۰۳۰ .

۷- منهج الرشاد في لغات الانداد: (ع) از محمدجعفر بن محمد الحسيني خراساني در فرهنگ لغات و بدون ترتيب حروف الفبا نوشته شده است. آغاز رساله افتاده و در پايان آن دو صفحه بخط نسخ درشت حاكي از اينكه مؤلف اين رساله را در قريه سيف آباد در يكي از شهور سنه ۱۱۳۷ برشته تحرير در آورده و در حاشيه صفحه پايان يادداشت و مقابله بخط مؤلف بتاريخ اواخر جمادى الاولى سال ۱۱۳۸ آمده است.

آغاز : (افتاده) ... الكريم و المهان . الشين الشجاع بتثايت الشين القوى القلب ...

انجام : ... (افتاده) وهوى الرجل هوة بالتح و الضم ... (۸۳ - ۹۰ ر)

۱۴۴۸

شماره ۱ نسخ خوش محمد بن الحسناني در ۱۰۹۹ ، شماره ۲ نستعليق بي- نقطه چليپا از كاتب ديگر در اواخر شوال ۱۱۰۷ ، عنوان و نشان شنكر ،

۵۷۴۷

جدول و كمند مشكى وزر ، بامهر چهار گوش « لا اله الا الله الملك الحق المبين محمد حسين بن ابوالقاسم » و مهربى « محمد حسين بن ابوالقاسم التمامى ۱۲۱۶ » و مهر « بنده آل محمد معصوم - ۱۱۴۲ » ، ۱۳۹ گ ۱۴ س ، كاغذ نوعى ترمه ، ۱۰ ر ۵ × ۱۶ ، جلد ساغرى مشكى ضربى ، زرین ، بادوسر لوح در شماره يكم ، با يادداشت در قريه قمصر ۱۱۰۶ .

۱- خلاصه الاذكار و اطمینان القلب : (ع) از فيض كاشانى (محمد بن المرتضى المدعو بمحسن در گذشته ۱۰۹۱) در دعا در يك مقدمه و دوازده باب و يك خاتمه . نام كتاب و نگارنده و فهرست دوازده باب آن در آغاز آمده است . تاريخ انجام نگارش بنقل از خط مؤلف در پايان نسخه ۱۰۳۳ است .

آغاز : بسمله . اما بعد الحمد والصلاة ، فيقول جامع كتاب خلاصه الاذكار و اطمینان القلوب ومصنفه محمد بن مرتضى ... هذا فهرست الكتاب بفصوله الاثنى عشر ... ربنا لولا ما وجب علينا من قبول امرك ...

انجام : ... انه جواد كريم ، ولا حول ولا قوة الا بالله العلى العظيم . . . على يد ... محمد بن الحسناني ... فى عام ۱۰۹۹ .

نسخه با نسخه خط مؤلف مقابله شده بسويله شخصى با اين مهر « بنده آل محمد معصوم ۱۱۴۲ »

۲- جهاز الاموات : (ع) از همو ، در آداب بيمار مردنى از وصيت و انتظار مرگ و كفن و دفن در دوازده فصل . (ذريعه ۵ : ۲۹۸) .

آغاز : بسمله . الحمد لله الذى جعل كل نفس ذائقة الموت ... اما بعد فيقول محمد بن مرتضى المدعو بمحسن ... هذه امهات احكام الجنائز مع الاشارة الى دلائلها والخلاف فيها ...

انجام : ... و ترتيب الاثم على تعديلها ، ولكن هذا آخر ما نورد في الرسالة والحمد لله والصلاة على خاتم الرسالة وآله وسلم . فى اواخر شوال ۱۱۰۷ . شكيسته نستعليق بي نقطه و چليپا ، در اواخر شوال ۱۱۰۷ .

۱۴۴۹

۵۷۴۸

نسخ اسدالله مشهور بامیربیک بن مرتضی حسینی سلامی عریضی در شهر کازرون چهارشنبه ۹ شعبان ۱۰۷۶ ، عنوان و نشان و جدولهای نجومی آن شنکرف ۱۰۷ گ ۱۶ س ، کاغذ فستقی ، جلد میشن لایی تریاکی .

۱- مطلع الانوار : (ف) از محمدباقر بن زین العابدین یزدی ، در شناختن سمت قبله ، بنام شاه صفوی ، دریک مقدمه و سی باب و یک خاتمه .

آغاز: بسمله . حمد بی فزون از میزان عقول و حواس ، و سپاس برون از مقیاس اندازه و قیاس ... و بعد بر الواح حقایق نمای ضمایر اصحاب بصائر و ارباب سرائر ...

انجام : ... خاتمه در ... جدول عمل استخراج ... قبله بلاد که زیچ جدید الغ بیگی کرده ایم . (سیس ۳ صفحه جدول) .

۲- پنجاه باب سلطانی : (ف) از رکن الدین بن شرف الدین حسینی آملی ، که در شهر هرات در ع ۶۰/۲ آغاز بتکارش آن کرده و بنام ابوالقاسم بابرخان در اسطرلاب در دو مقاله و پنجاه باب نگاشته است (ذریعه ۳ : ۱۹۸ - فهرست دانشگاه : ۸ : ۶۱۰)

آغاز : بسمله . حمد و ثنای بیحد و عد حضرت واجب التعظیمی را جل جلاله که آسمان دل عارفان را بانوار کواکب معانی مزین کرد ... اما بعد چنین گوید ... شرف الدین الحسینی آملی ...

انجام : ... تا در وقت طلوع هر کوکبی بقرینه درجات تقویم آن کوکب و عرض که شمالی یا جنوبی باشد توانند شناخت . همچنین اگر کره فلک ... توان شناخت چنانکه در اشتباه نیفتد ، و جدول اینست . والله اعلم بالصواب .

۱۴۵۱

۵۷۵۳

شامل دور ساله ، خط میان تعلیق و نستعلیق ، عنوان و نشان شنکرف ، بی تاریخ از سده یازدهم ، و روزگار مؤلف ، و حاشیه های بسیار در هر دو شماره ،

۱۳۷ گ ۱۸ س ، کاغذ نوعی ترمه ، ۱۹۷۷×۱۲۳ ، جلد میشن تریاکی .

۱- التقدیسات : (ع) از میرداماد . با عنوانهای تقدیس ، تشریق ، حکومت . (دانشگاه : ۲۹۹ - الهیات : ۱ : ۴۹۶)

آغاز: بسمله . والاستیفان من العلیم الحکیم . یا هو ، یا من هو ، یا من لا هو الا هو یافوق الفوق ، و وراء الوراء ... اما بعد فاحوج المربوبین ... محمد بن محمد یلقب به باقر الداماد ...

انجام : ... والاحاد الجائزات بحسب لحاظها فی السلسله العرضیه ، و من حیث هی اجزاء النظام الجملی . (۲ پ - ۸۱ ر) با حاشیه هایی بنشانۀ «منه دام ظلّه العالی» و نشانۀ «بالغ قراءه افاض الله تعالی علیه» .

۲- الایماضات : (ع) از همو . در سه سقایة ، با عنوانهای سیاقه ، ایماض ، تشریق ، استشراف (آستانه قم ۳ : ۱۴۱ - ۸۳۵۳ : ۱)

آغاز: بسمله . والاستیفان من العلیم الحکیم . سبحانک اللهم رب الخاق و الامر ، لك الملك ولك الحمد ومنك البدء واليك العود ... و بعد فان احوج المربوبین ... محمد بن محمد ملقب باقر الداماد ... یقول ان هذه صحيفة ملكوتية ...

انجام : ... حیث هو آخر ، فالبدء وان كان فی الفاعل فالقوة الفعلیه ... (انجام : ۸۱ پ - ۱۳۷ ر)

۱۴۵۲

۵۷۵۷

نستعلیق زیبای عبدالواسع بن میرزا علی متخلص بسید در ۱۴ ذیحجه ۱۲۹۳ ، جدول و کمتد بندی شده به زر و لائورد و مشککی ، عنوان سرخ ، کاغذ فرنگی و رنگارنگ .

۱- گلشن راز : (ف) از محمود شبستری (ذریعه ۱۴ : ۲۴۷).

۲- شرح گلشن راز فیض : (ف) گویا از مقدمه دیوان و سپس از مشواق اواست (۱۳۸۷م)
(فهرست نسخه های خطی منزوی - ذریعه ۹ : ۸۵۳ - نسخه ملک ۷۳۹۶).

جز دیوان فیض ملک ۵۵۴۰ر۵ و ۴۸۱۸ر۵.

شوق العشق و شوق المهدی از گلزار قدس فیض است.

آغاز :

بنام آنکه جان را حکمت آموخت

چراغ دل بنور جان بر افروخت

ز فضلش هر دو عالم گشت روشن

ز فیضش خاک آدم گشت گلشن

انجام :

ندارم هیچ گونه توشه ره بجز لاتقنطوا من رحمت الله

تمت الرسالة مولانا ملامحسن فیض ... علی ید... عبدالواسع بن میرزا علی
المتخلص بسید...

مقدمه شرح گلشن راز چنین است:

« بسمله ، بعد از حمد پروردگار و درود بر مصطفین و اخیار ، چنین گوید
مؤلف این کلمات و ناظم این ابیات محسن بن مرتضی الملقب بفیض -
افاض الله علیه ... که در اوان صبا که هنوز طبع لطیف بتکرار لغت
می فرسودم ...

پس آن سخنان منظومه را فراهم آورده در صحنه ترتیب دادم ... انسب
چنان نمود که هر نوعی از این انواع پنجگانه ترتیبی علیحده بیابد و مسمی
باسمی خاص شود که دال باشد بر مضمون قصاید و غزلیات و رباعیاتی که
مندرج است در تحت آن. پس بعد از آنکه مجموع چهار اول در صحنه منتظم
شده بود و مسمی بشوق العشق گردید و پنجم در صحنه دیگر مسمی بشوق المهدی
باز انواع اربعه اول را از یکدیگر جدا ساخته آنچه از قبیل اول بود مسمی
بشوق العشق گردانید و آنچه از قبیل ثانی بشوق الحق و آنچه از قبیل ثالث
بشوق الجمال و آنچه از قبیل رابع بشوق الجمال (؟) و چون اقلیم معارف و
حقایق و عالم معانی و دقایق از آن وسیع ترست ... و ماهریک از الفاظ مجازیّه

متداوله را که بمنزله اصولست نسبت بدیگرها بیان کنیم که اشاره بکدام معنی
شده است از معانی حقیقت تا کسی را که آشنا با اصطلاح قوم نباشد فی الجمله
آشنایی بمعانی ابیات از این راه حاصل گردد ، مثل رخ و زلف و خال و خط و
چشم و لب و شراب و ساقی و خرابات و خراباتی و بت و زنار و کفر و ترسایی
و بعضی از متعلقات این مذکور است و از برای هریک استشهادی از ابیات
گلشن راز بیاوریم تا بدان مبین و مزین گردد. وبالله التوفیق . اما رخ
عبارتست ...»

پس از این ابیاتی از گلشن راز نقل کرده و در هامش بشرح آن پرداخته
است.

انجام: ... تمت الرسالة المولانا [؟] آخوند ملامحسن فیض قدس سره العزیز
فی ید اقل الخلیفة واحقر الفقرا واضعف الضعفا عبدالواسع بن میرزا علی
المتخلص بسید ... ۱۴ ذیحجه ۱۲۹۳ .

انجام (شرح منشور ملامحسن) : دیگر که متصف بصفه ترسایی و تجرد و
انقطاع بوده باشد رسد و آن کامل را باز بکامل دیگر رسانند.

دو تائی اول از گلزار قدس اواست (ذریعه ۱۴ : ۲۴۶ : شوق الجمال ، شوق
العشق ، شوق المهدی) و گلزار قدس دیوان بزرگ فیض است (ذریعه ۱۸ :
۲۱۸ .

۱۴۵۳

۵۷۵۸

نستعلیق ریز سده دوازدهم ، ۱۴ گ ۳۹ س ، ۲۱۳۳ × ۱۰۶۶ ، جلد لائی
قرمز .

۱- المقنع فی سهل الممتنع : (ع) از شیخ محیی الدین بن العربی ، در علوم غریبه ، آمیخته
به عرفان (عثمان یحیی س ۵۱۱)

آغاز : بسمله . رساله المقنع فی ایضاح السهل الممتنع ، من مؤلفات ...
محيى الدين العربى الاندلسى الطائى ... الحمد لله وحده ممن تسامى ... و
خرج عن كل ارض وسماء .. اما بعد فاني احمد الله اليكم الذى خلقنى قبل ان
يخلقنى ...

انجام: ... فاتى اسمه من ابداع الاسماء ، فهذا يا اخوان العلى نشير ذكره على
لسان المولى . والسلام الطيب المبارك عليكم ورحمة الله و بركاته . تمت
بعون الله ... (۱ پ - ۴ پ)
۲- الكيمياء والصناعة : (ع).

آغاز : بسمله . رب تمم بعونك وجودك يا كريم . صفت حديد مستزل ،
خذ براه ومقسوله ومثلها علم احمر ، ولحق ذلك بزيت فى الشمس الحارة ثلاث
ايام ، حتى يبقى ...

انجام: ... و يبرز من سرها ما انكتم و بالدهن يذهب ظل النحاس ، و
تغمر من ارفعنا ما انهدم . تمت (۴ - ۵ پ)
۳- كتاب الميزان : (ع) از جابر بن حيان ، در خواص حروف.

آغاز : بسمله . قال رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم . ان الله عباد و . . .
لقضاء حوائج الناس ثم الاعلى نفسه ... قال اعلم أن غرض الفلاسفة من الميزان
الطبيعى ... (۵ پ - ۷ پ)
۴- القراطيس الثنى : (ع) در صناعت.

آغاز : بسمله . رب تمم بعونك وجودك يا كريم . قراطيس الثنى ، لما فرغت
من النظر فى كل نوع من علم النجوم و مساحة ارتفاع الارض و ايضاها ...

انجام: ... والحسرة والحزن . هذا آخر كتاب قراطيس الذى انقد به القسطا
الى خالدين يزيد ، وفيه منافع كثيرة ، و دليل على كثرة الحكمة . تم الكتاب بعون
الله الوهاب (۷ پ - ۱۳ پ) .

۵- رساله صنعت : (ع)

آغاز : رساله ما زيرا بنت ساما ، واماها ثقلا من اهل مدينة اورشليم ... قالت

انى قد وضعت لكم كتاباً سترته عن الجملة و سميته باسماء كثيرة ... (۱۳ پ -
۱۴ پ)

۱۴۵۴

۵۷۵۹ نستعلیق ریز محمود بن ملا صالح بروجردی شاگرد آقا محمد رضای قمشه
باتاریخهای از ۱۳۰۰ تا ۱۳۰۵ ، ۹۲ گ ۲۱ س ، کاغذ فرنگی ، ۱۳۳ X
۲۱۳۸ ، جلد میشن لیموئی ضربی .

۱- تمهید القواعد فی شرح قواعد التوحید : (ع) متن از خواجه افضل الدین ترکه ، گزارش
از نواده اوصاین الدین علی بن محمد بن افضل الدین ترکه ، شرحی است مزجی
بشیوه قال اقول . این کتاب بسال ۱۳۱۵ در تهران بچاپ رسیده است (ذریعه
۴ : ۴۳۴) .

آغاز: بسمله وعلیه نتوکل اللهم اهدنا من عندك ، و افضل علينا من فضلك ...
و بعد فان مسئله التوحید حیث حقه ...

انجام : امثال هذه المختصرات ، فلنكتف بهذا القدر فى هذه التعليقات
حامدين لله رب العالمين ، ومصليين على ... كثيرا . (قد تمت هذه النسخة ...)
نستعلیق ریز محمود بن حاج ملا صالح بروجردی بی تاریخ .

۲- حاشیه مسئله الولاية : (ع) از آقا محمد رضا قمشه ، در مسئله ولایت از فصوص الحکم
(اعلام الشیعه ۱۴ : ۷۳۲) .

آغاز : بسمله . الولاية بمعنى القرب ، وهى اماعامة تعم جميع المؤمنين و
اليها اشير فى قوله عز وجل الله ولى الدين آمنوا يخرجهم من الظلمات ...

انجام: ... كما اعترف الشارح نفسه ونقل عنه . هذا ما اردت بيانه فى هذه
الفصل . والحمد لله الولي الحميد ، قد فرغ من تسويده .

نستعلیق ریز ، چهارده برگ ، در قریه ای از قرای شمیران ۱۳۰۲ ، محمود بن
ملا صالح بروجردی .

۳- تعلیقه الاسفار ، (ع) از هو . رساله عرفانی فلسفی درباره معنی اسفار اربعه ، که

هنگام تدریس «اسفار» ملاصدرا نگاشته است (در دو برگ ریز).

آغاز: هذا ما كتبه الاستاد ... محمدرضا الاصفهانی بدياسة شروعه مباحثة «الاسفار». بسمله. السفر هو الحركة من الوطن او الموقف متوجها الى المقصد ...

انجام: ... و بالثانية يحصل عين اليقين و حق اليقين. هذا ما استفدت من كلمات القوم وتبع مباحث الكتاب. والله اعلم بالصواب.

۴- وحدة الوجود: (ع) ازهمو، تعاقباتيست از او براين مبحث از شرح فصوص قيصري. (در دو صفحه خط ریز)

آغاز: رب يسر ولا تعسر. قد اختلف اصحاب القلوب من مشايخ العرفا لاتفاقهم في وحدة الوجود و انه هو عينية متحققة بنفس ذاتها في وجود الواجب ...

انجام: ... باندماح حقايقها. هذا مانمته وعلقه الاستاد ... آقا محمد رضا الاصفهانی على شرح الفصوص للقيصري، حين قرائتنا عليه ... محمود بن المرحوم الحاج ملا صالح البروجردی ... سنة ۱۳۰۰.

۵- پراکنده‌ها در اصطلاحات صوفیان (ع).

۶- تقسیم اسماء.

۷- تعلیقات بر فصل چهارم و هشتم، گویا بر فصوص.

۸- فصول: (ف) منسوب بخواجه نصیر طوسی. با عنوانهای فصل و اصل. در آغاز فصل دوم (عدالت) مینویسد:

چون این فصل در توحید تحریر اقتاد بر اداری از من خواست که باقی ابواب اصول هم بر این مثال مختصر تحریر کنم. فصل سوم این رساله نیز در ثبوت و امامت است. معاد فصل جداگانه ندارد. (درشش برگ ریز).

آغاز: بسمله. هر که از چیزی آگاهی باید لابد از هستی آن چیز آگاهی یافته و بالضرورة داند که آنچه باشد باید و آنچه نبود نتوان یافت، پس هستی که آنرا وجود خوانند دانسته باشد ...

انجام: ... تا بدین جهت دوجهان ضایع نشود، بشرط جهد حق تعالی کافه اهل زحمت را توفیق دهد. انه خیر موفق و معین ...

نستعلیق ریز همان محمود بروجردی، در ۱۹ شوال ۱۳۰۵. در پایان کاتب مینویسد، این رساله که در تحقیق عقاید و منسوب بخواجه نصیر بود بهر حال برای فرزندم عبدالحسین استنساخ کردم.

۱۴۵۵

۵۷۶۱

شکسته نستعلیق محمد علی بن مظفر حسین در ۱۱۹۷، ۴۶ گ ۲۵ س، جلد میشن سبز، کاغذ نوعی ترمه، ۱۵/۶ × ۲۱/۴، نشان و عنوان شنکرف، فهرست رسائل نسخه به شنکرف در صفحه عنوان آمده است.

۱- الكشف عن القراءات السبع، یا اشارة و بشارة فی حقيقة الاختلاف الواقع فی القراءات السبع: (ع) از قاضی محمد سعید قمی (۱۰۴۹-۱۱۰۳) (دانشگاه ۶: ۲۱۲۴). در پایان رساله دو تاریخ ذکر گردیده یکی تاریخ انشاء رساله در شب ۳ ج ۲ ۱۰۹۸ که در قم آغاز و در ۲۸ ج ۱۰۹۸ انجام یافته است و دیگر تاریخ رساله در این مجموعه در اصفهان بتاريخ ۱۱۹۷ میباشد. (۱۱- ۳ پ)

۲- الفوائد الرضوية: (ع) ازهمو شامل يك مقدمة و سه فائده و يك خاتمه.

آغاز: الحمد لله الواحد المتوحد ... وبعد محمد المشتهر بسعيد الشريف القمي يقول ان الحكمة كل الحكمة ماورد في الكتاب ...

انجام: ... وعلى الله توكلی واليه انقطاعی ... تسويد يوم الثلاثاء رابع عشر ربيع الاول ۱۰۹۹ علی يد مؤلفه. خط محمد علی در جمعه ۸ رمضان ۱۱۹۷ (۱۲- ۳ پ)

۳- مرقاة الاسرار و معراج الانوار فی ربط الحادث بالتقديم وحدوث العالم: (ع) ازهمو یا عناوین درجه، قاعده، مرقات و فائده. تألیف دهم ذی القعدة در سن ۳۵ سالگی در شهر قم در سنه ۱۰۸۴ (۱۳- ۲۰ ر).

آغاز: بسمله، الحمد لله العالم بكل الاشياء ... وبعد فالعبد محمد المدعو بسعيد القمي الشريف ...

انجام: ... و يكون ورائه فرج قريب.

۴- النفحات الالهية والخواطر الالهامية: (ع) ازهمو در ۱۷ نفحه و يك خاتمه در محرم ۱۰۸۴.

آغاز: بسمله ، بعد الحمد الواهب العلم والعقل . . . يقول محمد المدعو بسعيد الشریف القمی هذه خواطر الهامية...

انجام: ... و ذلك لانه امام الاولين و الآخرين وهو آدم الاول بل انسان العوالم و العالمين و خليفة الله و سلطانه (۲۰ - ۲۱ پ).

۵- الانوار القدسية فی تحقیق الهيولى والصورة والنفس: (ع) ازهمو در سه بخش با عنوان «نور» و هر بخش شامل چند «فتوح»، تألیف شده در غره محرم ۱۰۸۵ در رقم.

آغاز: بسمله ، الحمد لله آتانا الحكمة لكن يتوصل بها الى مالدنه... فالفقير محمد المدعو بسعيد الشریف القمی يقول نكت انوار قدسية...

انجام: ... وان التعبير عن استصحاب الصور للهيولى و انضمامها اليها بالكل من احسن تعبير و ابلغ تفسير، والله اعلم .

استنساخ شده در دار السلطنة اصفهان در ۱۰۹۹ . (۲۲ - ۲۵ ر)

۶- المقصد الاسنى فی تحقیق ماهية الحركة و وجودها : (ع) ازهمو با عنوانهای مقصد ، مقدمه و يك خاتمه و «تحقیق» و «تذیل»، در ۱۰۸۸ در رقم.

آغاز: بسمله ، الحمد لله رب العالمين ... و بعد فيقول محمد يدعى بسعيد الشریف ... المقصد الاولى فی تحقیق ماهية الحركة...

انجام: ... فهناك يتعانق الابد والازل ويتصافح الآخر مع الاول، والحمد لله اولا و آخرآ.

استنساخ مجموعه در جمادى الآخرة سنة ۱۰۸۹ در اصفهان (۲۵ - ۲۷ پ)

۷- الحديقة الوردية فی تحقیق سوانح المعراجية: (ع) ازهمو با عنوانهای حديقته، تحصیل، سرمستتر ، سرمقنع و...

آغاز: بسمله ، الحمد لله الذى يعرج الملائكة ... و بعد فالفقير الله المدعو بسعيد الشریف القمی ...

انجام: ... ختم و وصيه فيها ايها الناظر فى تلك الانوار ايام ثم اياك ... (افتاده)

در ۹ جمادى الآخرة ۱۰۹۹ در اصفهان نقل شده (۲۵ پ - ۲۸ ر)

۸- الطلائع والبوارق : از همو درشش طلیعه وهر طلیعه در چند بارقه.

آغاز: بسمله ، اما بعد الحمد الواهب العلم... فالفقير الى الله العنى محمد المدعو بسعيد الشریف القمی...

انجام: ... بارقة و انت اذا تأملت حق التأمل فى الحديث... ولنختم الكلام بالصلوات على جميع انبيائه... اتفق النقل الى هذه المجموعة يوم الاحد ثالث شهر صفر سنة ۱۱۰۲ على يد مصنفه العبد الراجى محمد المدعو بسعيد القاضى (۲۸ پ - ۴۵ ر)

۱۴۵۶

۵۷۶۲

نستعليق ، گویا از يك كاتب بدنام قاسم شیرازی ساکن مدرسه اسمعيليه در يكشنبه ۱۷ ع ۱۱۳۰/۲ ، عنوان و نشان شنگرف ، مالك « محمد محسن بن محمد » با مهر ناخوانای او و مهر ابوالقاسم بن محمد علی ، ۲۶۰ گ ۲۱ س ، كاغذ نوعی ترمه ، ۱۲۸ X ۱۸۹ ، جلد میشن قرمز لبه دار .

۱- حاشية الشفاء : (ع) از آقا حسين خوانسارى (مجلس ۵ : ۱۶۶ - دانشگاه ۳ : ۲۴۲)

در پایان نسخه اقتاده و عنوانها در متن سفید است . در هامش چنین آمده : « قال الشيخ ولقائل ان يقول انه اذا جعل ، آه . دفع اعتراض عن بعض المتأخرين .

الفصل الثالث فى منفعة هذا العلم ومرتبه ، تحقيق معنى الطبيعة .

الفصل الرابع فصل فى الدلالة على الموجود والشيء و اقسامها .

ثبوت الشيء للشيء ليس فرعاً لثبوت المحمول .

بيان اشتراك الموجود معناه .

فصل فى تجديد ماهية العدد و تجديد انواعها .

فصل فى تقابل الواحد والكثير . قال الشيخ فصل فى المضاف ...

آغاز: بسمله . حمدله . والصلاة على محمد وآله الطاهرين . . . فى ابتداء

طلب موضوع الفلسفة الاولى اتمام لفظ الابتداء على ان الفضل...

انجام:... (افتاده) فی حقیقه شیء من الاشياء ، وكذا ادعاء ان الجوهر لا يصير صفة للعرض الذي يحتاج الله... (۱ پ - ۱۹۰ پ)

۲- النخبة الوجيزة: (ع) از ملامحسن فیض کاشی که در ۱۰۵۰ بانجام رسیده در فقه در دوازده کتاب: طهارت، صلات، زکات، صیام، حج، حسبه، بر، نکاح، معیشت، جناز، فرائض و هریک درچندین باب (دانشگاه ۴۳۷۱۲ و ۴۹۷۱ و ۲۰۸۳: ۵)

آغاز: بسملة الحمد لله الذي اوضح بائمة الهدى من اهل النبوة عن دينه القويم... اما بعد فيقول...

انجام:... يورث بالقرعة، والراسين بالانتباه والعلم عندالله، هذا آخر ما اردنا ذكره في هذا الكتاب، وقدالف في الف وخمسين من الاعوام الهجرية... ۳- صيغ عقود النكاح: (ف): از محمد باقر مجلسی (ذریعه ۱۵: ۱۰۸).

آغاز: بسملة الحمد لله الذي احل النكاح وندب اليه وحرم الزنا والسفاح... اما بعد غرض از تحرير اين رساله وجيزه آن است که جمعی از برادران ايمانی و دوستان روحانی...

انجام:... (افتاده) وچون در اين زمان ميان عجم الفاظ مرکبه متعارف شده است... (۲۵۹-۲۶۰ پ)

۱۴۵۷

۵۷۶۴ شماره اول نسخ و دوم نستعلیق، بی نام ازسده سیزدهم، شاید دومین خط شارح باشد، ۱۰۳ گ ۱۱ و ۱۵ س ۱۲۸، ۲۰۹۸، جلد پارچه فرنگی، کاغذ فرنگی آهارمهره.

۱- حاشیه اصول الفقه: (ع) (م ۲۰۶۵)

آغاز: بسملة. قوله، وظاهر مقاله کثیر، اه، راد بالتطابق بین المعنین

لمعنى انحصار مفهوم معناه الاضافى بحسب الخارج فى معناه العلمى، والفرض فى هذه الجملة التعليل بها...

انجام:... باعتبار المذكور متعلقين به وان اعتبارمان حيث اضافتهما الى ترك حکمین بان کان... (سفید مانده است) (۱ پ - ۴۵ پ)

۲- شرح العوامل المائة للجرجاني: (ف) ازهادی نوری. درهامش بخط کاتب که گویا همان مؤلف باشد آمده است که این دوازدهمین شرح است که باستعانت دوازده معصوم نوشته ام.

آغاز: بسملة. الحمد لله الذي جر طلب العلم عباده للعالمين و رفع بندرة قلوب العالمين... و بعد چون تراب نعال طالبین عازم بود که جهت تسهیل اخذ تعلیم مبتدین شرحی برعوامل جرجانی...

انجام:... پس مرتبه دینی معرفت و عمل دادن او معمول دور نداشته. تمام شد. (۴۶-۱۰۳ پ)

۱۴۵۸

۵۷۶۵ نستعلیق بی تاریخ و بی نشان، یازده شماره آغاز مجموعه گویا بخط کاتب هندی و ازسده یازدهم است، شماره ۱۲ نستعلیق دیگری است، عنوان و نشان شنگرف و گاهی به زردی، کاغذها رنگارنگ هندی، ۱۹۲ گ ۱۳ س، ۱۲۸×۳۰، جلد قهوه ای مغزیدار یشمی.

۱- ترکیب بند و اشعار پراکنده (۱ پ - ۱۸ ر).

۲- نامه ای از شاه جهان بیادشاه بیجاپور.

آغاز: سپاس وستایش مراوراکه وجود بشر را از قدرت کامله خود، ازیک

قطره آب برحم نقش بسته... (۹۶ ر - ۹۷ پ)

۳- رقعه میرزا صایب: (ف) (۹۷ پ - ۹۹ پ)

۴- مناجات: (ف) ازخواجه عبدالله انصاری (م ۱۳۲۴)

آغاز:

ای زدرت بیدلان را بوی درمان آمده

یاد تو مرعاشقان را مونس جان آمده

انجام: ... و صبح وصال برآید و در سعادت بگشاید و آفتاب جمال الهی رونماید. آمین یا رب العالمین. تم (۱۸ پ - ۲۹ ر)

۵- لطائف الطوائف: (ف) از علی بن حسین کاشفی. گزیده شده آن است در چهارده باب. نام کتاب و نگارنده و فهرست بابها در دیباچه آمده است (مشار ۱۳۳۸ - م ۳۶۲۰ - ادبیات ۱: ۴۰۵)

آغاز: بسمله. حمدله. والعاقبة للمتقين والصلاة والسلام علی رسولہ محمد وآله... اما بعد چنین گوید فقیر حقیر [علی بن] حسین الواعظ الکاشفی المشتهر، تالیفی که رجاء بکرم الهی...

انجام: ... که کی این دروازه واشود.

منتظر باش و چشم بر در دار نظر خود براه وصل گذار

باتمام رسید این نسخه متبرکه «لطایف و ظرایف» سلخ (ع ۱۱۵۱۲۲) مطابق سنه بیست و چهارم جلوس محمدشاه پادشاه در شاهجهان آباد (۹۱۳۰ ر) محله مسجد کهجور.

ع- نصاب مثلث منظوم «بدیعی»: (ف) از بدیعی، منظومه ایست در فرهنگ عربی بفارسی در صد بیت و در آخر آن «بدیعی» نامیده است. (ذریعه ۹: ۱۳۱ - فرهنگنامه ها ۲۰۸ - م ۲۰۲۳)

آغاز:

از پس حمد خداوند زمین و آسمان

کرده ام نظم مثلث چون لتالی عمان

یک خطش یک لفظ تا خود سه لغت حاصل شود

رو تو او را فتح و کسرو ضم بدین ترتیب خوان

انجام:

این چنین شعر بدیعی را «بدیعی» کرد نام

تا بود در روزگار او را همین نام و نشان

(۹۲ - ۹۵ پ)

۷- جامع التمثیل: (ف) از محمد علی هبله رودی. در دیباچه مینویسد بسال ۱۰۴۹ که در مجلس شیخ الاسلام محمد الخاتون بودم سخن از این رفت که شاه عباس صفوی دستور داد که امثال ترکی گردآوری شود و پیش از آنهم امثال عربی چنین شده بود، تنها در زبان فارسی این کار نشده بود و من اقدام بگردآوری امثال فارسی کردم در بیست و هشت فصل بترتیب حروف تهجی گزیده آن است. (م ۳۵۴۹ - ملک ۴۳۴۱ ر ۱۳)

آغاز: بسمله. سپاس بیحد و ستایش بیعد بسی مثیلی را سزاست که بایمای دلگشای... گوشه نشین دیار بیوجودی محمد علی هبله ودی بسمع ارباب دانش میرساند که بتاریخ هزار و چهل و نه...

انجام: ... یکشب هزار شب نیست، يك التفات قاضی بهتر از صد گواه، یار باقی صحبتی باقی. تمام شد (۱۰۰ - ۱۲۶ ر)

۸- دیوان مخلص کاشانی: (ف) از میرزا محمد تقی تراقی قمی گویا در گذشته ۱۱۵۰.

آغاز:

الهی پرتو نور یقین ده شمع جانم را

بشوی از حرف باطل یک قلم لوح زبانم را

چونی «مخلص» نوای دلنوازی از بتی دارم

که کرد از ناله شارع کوچه بنداستخوانم را

انجام:

نمودم نسبتش با ابروی یار مبارکباد میخواهد مه نو

چهار نشیند «مخلص» از برای تو هم گاهی از او یک حرف بشنو

(۱۲۷ - ۱۵۷ پ)

۹- صراط السطور: (ف) از سلطان علی مشهدی (ش ملک ۴۷۶۵ ر ۲) منظومه پیرامین ۱۲۶ بیت. در نسخه پس از نعت رسول و حسب الحال خود که روزگاری بد خط بوده است و تشویق به مشق اینهاست: در بیان کیفیت خامه، مرکب الوان کاغذها که قابل تحریر است، آهار و مهره دادن کاغذ، قلم تراش، قلم تراشیدن، خط نستعلیق که خواجه میر علی نمودند، ترکیب خط، قواعد خط نستعلیق، انواع خط، کوتاهی و درازی حرف. نیز در انجام روزگار خود و تاریخ ختم این رساله میسر آید. (هنر و مردم ۷ - ۸۶: ۳۵)

آغاز: بسمله .

ای قلم تیز کن زبان بیان
بهر حمد خدای هردو جهان
آن خدایی که آفرید قلم
زان قلم حرف صنع کرد هرقلم

انجام: ... (افتاده)

بود هشتاد و چهار عمر عزیز
گشته زایل تمام عقل و تمیز...
سال اتمام این چنین نامه
نهد و بیست زد رقم خامه...
شرح آداب خط ز بیش وز کم
کردم آنرا در این رساله رقم
(۱۵۸ - ۱۶۷ پ)

۱۰- جواهر نامه: (ف) (م ۴۱۳)

باب دوم در تعریف یاقوت
باب سیوم در معرفت مروارید
باب چهارم در تعریف پازهر
باب پنجم در معرفت لعل
باب ششم در تعریف لائورد
باب هفتم در معرفت یشم
باب هشتم در تعریف فیروزه
باب نهم در مقناطیس
باب دهم در عقیق
باب یازدهم در مرجان
باب دوازدهم در زمرد.

آغاز: (در باب یکم افتاده) ... در خاصیت ... تعریف بسیار کرده اند، و گویند

که طبع وی سرد است و خشک و از برای دفع درد چشم بسیار مفید است ...

انجام: ... و در خانه که زمرد باشد هیچ جانوری گزنده در آن خانه نیاید .

والله اعلم . تمت تمام شد (۱۶۸ - ۱۷۴ پ)

۱۱- نصاب فارسی بهندی: (اردو) منظومه است.

آغاز: بسمله .

کر کنیس من شعر کی کچهو کهدو کامن کنته

راک تال مست نام کی سو کهی چین کن مکن

(۱۷۵ - ۱۸۲ پ)

۱۲- مناظره زلف و ابرو: (ف) از فضل الله به گفته کاتب (م ۳۲۳۴)

آغاز: بعد از حمد مسلسل و ثنای مطول سخن آفرینی که مصرعه بحرطویل
زلف خوبان موزون بسته است و بیت بلند ابرو...

انجام: ... و اگر نتواند دست طعن و تعرض در گریبان وقت او ندارد ،
حسبی الله و کافی . (۱۷۵ - ۱۷۹ پ)

۱۳- مناظره زلف و ابرو: (ف) . مثنوی در مناظره زلف و ابرو ، و شاید از نگارنده
شماره پیش و شاید دنباله همان .

آغاز:

لله الحمد که این مایه ناز
حلیه آراست به پیرایه ناز...
دوش در جلوه گاه مهر و یان
یاسمین بوی و عنبرین مو یان

انجام: ... (افتاده)

سخن من که گوهر کانی است
لایق گوش شخص روحانوست

۱۴- فالنامه پیامبر: (ف)

آغاز: فالنامه پیغمبر (ص) - هر که این فالنامه را بگشاید و برهریکی از
این ده خانه انگشت گذارد ...

انجام: ... باز آی و بگو انشاء الله تعالی . تمام شد فالنامه پیغمبر (ص).

۱۴۵۹

۵۷۶۶

نستعلیق بد و شکسته و نستعلیق خوب قرن سیزدهم، عنوانها شنگرف، ۱۶۱
گ ۱۵ س ، ۱۳۲ × ۲۰۳ جلد، میشن قهوه ای ، کاغذ فستقی.

۱- شرح دعاء الصباح: (ع) از محمد اسماعیل بن حسین بن محمد رضابن علاء الدین محمد
مازندرانی خواجهی اصفهانی (م ۱۱۷۳) نزدیک به سه هزار بیت که در جوانی

ساخته است (ذریعه ۱۳: ۲۶۲)

دوشنبه شهر رجب ۱۲۷۵ به خط عبد الله نوری (پ ۱ - ۱۳۴ ر).

۲- وصیت علامه حلی بفرزندش.

۳- مشارب الاذواق : (فارسی) شرح قصیده میمیه ابن فارض است از علی بن شهاب همدانی، در گذشته ۷۸۶ (ذریعه ۱۴: ۳- فهرست حقوق: ۱۹۲- ۱۳۸۵ م)

آغاز: حمد و ثنای اتم حضرت معبودی را که صفای مودت و وفای محبت را تاج و طوق جانهای شیفتگان ...

انجام: ... در قطع مراحل ترتیب این لوازم و قطع منازل تألیف این بدایع ... من هذه الرباعية على سبيل الايماء (۱۳۴ ر - ۱۵۸ پ) خط شکسته نستعلیق.

۱۴۶۰

۵۷۶۷ نسخ مقابلۀ ۱۱۰۸، کاغذ ترمه، ۷۳ گ ۱۴ س، ۱۸۹۶ X ۱۲۹۶، جلد میشن تریاکی لاکی.

۱- الرسالة الرضاعية : (ع) شاید از سید محمد بن عبدالکریم بن مراد طباطبائی اصفهانی بروجدی و گویا باید از آغامحمد هادی مترجم پسر محمد صالح مازندرانی باشد که در ع ۱۱۰۷۲ ساخته شده (ذریعه ۱۱: ۱۹۳ و ۱۹۴). در نسخه آمده است که در ۱۱۸ (= ۱۱۰۸) مقابله شده است.

آغاز: بسمله . حمدله . والصلاة والسلام على خير خلقه محمد ... اما بعد فهذه رسالة في معرفة احكام الرضاع لاسيما المحرم منه ، مشتملة على مقدمة و فصول وخاتمة . اما المقدمة في بيان مدة الرضاع ...

انجام: ... التي لامعارض لها . هذا آخر ما اردنا ايراده في هذه الرسالة ، وعليك الاحتياط في العمل على ما هو المقرر في المسائل المختلف فيها ، وحسبنا .. (بلغ قبلا في سنة ۱۱۸)

۲- الرسالة الرضاعية : (ع) از ملا ابوالحسن بن محمد طاهر بن عبدالحمید موسی نباطی اصفهانی (م ۱۱۳۸) در يك مقدمه و ابواب و فصولی چند در مشهد غروی در پایان محرم ۱۱۰۹ تألیف شده.

آغاز: بسمله . الحمد لله الذي اوجد بقدرته غرائب و دایع بدایع الزمان ، و اكمل بحكمته .. وبعد اعلم ان المسائل الرضاع مع كثرة وقوعها في الاصناف

وشدة الحاجة ...

۱۴۶۱

۵۷۶۸ خط نسخ و نستعلیق محمد کاظم بن محمد صادق علینقی بن عبدالرشید در سالهای ۱۲۲۲ و ۱۲۳۵، نشان و عنوان شنگرف، ۹۰ گ ۱۴ س، کاغذ فستقی سفید و آبی، ۱۶ X ۲۲۴، جلد میشن سیاه لائی پاره، در صفحه عنوان یادداشت تمليك محمد كاظم بن محمد صادق در دهم ربيع الثاني ۱۲۲۹ و مهر بهمین نام، یادداشت دیگر بنام محمد كاظم ابوالحسن ملقب بنورالدین در ۱۲۲۸ و مهر بهمین نام و مهر دیگری از «ابراهیم بن فتحعلی» دارد.

۱- معارج الاصول : (ع) از نجم الدین ابی القاسم جعفر محقق حلی م ۶۷۶ (ذریعه ۲۱: ۱۸۰).

نسخ متوسط ۸ جمادی الاخره ۱۲۲۲ در مرند از علی نقی بن عبدالرشید.

۲- اعدل المناهج فی شرح المعارج : (ع) از محمد کاظم بن محمد صادق در ۱۲۳۵. این شرح منظوم در هامش رساله شماره ۱ نوشته شده است.

آغاز:

وضعتہ الاحکام تسعة على ما زعموه فاحفظن كاملا
... و سمیتہ باعدل المناهج وضعتہ شرحاً على المعارج

انجام: ... و تم ذلك الكتاب في رجب ...

من عام خمس وثلثين كذا من بعد الف مائتان هاك، ذا درغرة رجب ۱۲۳۵ به خط محمد كاظم بن المرحوم العاج محمد صادق.

۱۴۶۲

۵۷۷۴ نسخ و نستعلیق قرن سیزدهم، ۸۳ گ، مختلف السطور، ۱۱ X ۱۷۴، کاغذ آهارمهرة فرنگی در سه رنگ سفید و زرد و آبی.

- ۱- قصیده از سید اسماعیل حمیری... در ستایش موسی الرضا (ع)
- ۲- ابیات عربی
- ۳- اشعار دعبل در مدح امام رضا (ع) با شرح فارسی
- ۴- قصیده عربی با شرح فارسی
- ۵- روایت درباره کذب منجمان
- ۶- ترجمه سورة الحمد
- ۷- مختصری درباره حیض و نفاس
- ۸- تجوید قرآن
- ۹- در اصول دین
- ۱۰- در نصیحت به عربی.

۱۴۶۳

- ۵۷۸۰ نسخ و نستعلیق سده دوازدهم ، ۴۰ گ ، ۱۵۳×۱۰۳ ، کاغذ فستقی .
- ۱- صرف منظوم (یا) صرف اللسان: (فارسی) از عبدالرحمن جامی (م ۲۹۸۹ و ۲۰۶۸) و جز تصرف افعال آن که ناگزیر بنثر آورده است (فهرست سه سالار ۲: ۳۸۶).
- آغاز: بسمله.

- صرف اللسان نحو ثنائیه اولی
عطف البیان الی نعمت خاتم انبیاء اجزی
کلمات عرب سه قسم بود
نامشان اسم و فعل و حرف بود
- ۲- عوامل منظوم: (ف) از کمال الدین بن جمال الدین ابن حسام ، مشهور باین حسام .
(فرهنگنامه ها: ۱۵۶ - ۲۰۷۳)

آغاز:

بعد تحمید خداوند و درود مصطفی

.....

هست مدح خسرو غازی معزالدین حسین
حامی دین آفتاب معدلت ظل خدا

۱۴۶۴

۵۷۸۲

- مختلف السطور و به خطهای گوناگون ، با تاریخ ۱۲۴۴ در شماره ۴ ، ۱۰۷۸
X ۱۶۶۶ ، جلد میشن ترباکی لائی .
۱. نخبه: (ف) از محمد ابراهیم بن محمد حسین کلباسی اصفهانی خراسانی در گذشته ۱۲۶۲
در طهارت و در چند مقصد و ابواب و فصول (فهرست حقوق: ۲۱۶ ، مشار:
۱۵۷۱- طوس ۵: ۴۳۴)
- آغاز: بسمله . حمد و سپاس بیحد و احصاء مخصوص بارگاه کبریائیست که
جوهر بحار معرفتش کنزالفوائد امان و امانی را جامع ... چنین گوید احقر
عبدالله ابن محمد حسین الخراسانی ، محمد ابراهیم اصفهانی ... که این
مختصریست موسوم به نخبه در واجبات و مهمات از فروع دینیّه ...
- انجام: ... و در ظروف اگر پارچه طلا و نقره بیندازند آب خورند از آن
عیبی ندارد. تمت (پ ۱ - ۵۶ پ)
- ۲- مسائل ریاضی: (ف) بصورت پرسش و پاسخ ، با عنوان مسئله و فصل.

آغاز: در تحصیل عددین متعادلین ، هرگاه که اجزاء عاده دو عدد مساوی
باشند آن دو عدد را متعادلین خوانند و طریق تحصیل آن است که ...

انجام: ... از برای ماست چهار سنگ که وزن مجموع چهل من است ، و
ممکن است که از یک من تا چهل من ، باین چهار سنگ کشیده شود ، فما وزن
هذه الاحجار الاربعة ؟ جواب ... (۵۷ - ۶۸ ر)

نستعلیق راسته و چلیپا.

۳- تعلیقات بر شرح کبیر ، حاشیه ریاض المسائل و حیاض الدلائل: (ع) بخش مواریث آن.

آغاز: رب سهل و یسر. قوله بما هذا اولی مافی عبارة الشرایع خلق و عبر
بالفرائض...

انجام: ... الحلاتین بحکم بهما الفیا بالنسبة الى غير المستقل. (۷۰ ر -

۸۴ پ)

۴- آداب المتعلمين : (ع)

آغاز: بسمله . الحمد لله على آلائه و اشكره على نعمائه ... و بعد. فكثير من طلاب العلوم لا يتيسر لهم التحصيل...

انجام : ... و يترك بالاثار الواردة في الطب الذي جمعه الامام الشيخ ابوالقاسم العباس المستغفر في كتاب المسمى بطب النبي. تمت الرسالة المسمى آداب المعلمين. (۸۶ ب - ۱۰۵ ر)

۱۴۶۵

۵۷۸۹ نسخ پیرامن سال ۱۳۰۲، ۶۲ گ ۱۸ س، کاغذ فرنگی، ۱۳۱۱ × ۲۰۱ ر، جلد میشن قرمز لایی.

۱- الجفر : (ع) رساله ایست در جفر و علم حروف . شاید بنام «مفتاح الاسرار» باشد. (در ذریعه نیامده است)

آغاز: بسمله . اما معرفة طرق الاعمال او مادة الاعمال فاما مادة الاعمال فهي حروف عملك من السؤال او نحوه . ثم الحروف الاسباب السماوية ...

انجام : ... بخلاف ما يكون المشى فيه بعدد الملقوط ، فانه لا ينتهى ولا يقف و لهذا الكلام تفصيل ، والله اعلم سبأ لصواب و هذا آخر ما وجدناه مفتاح الاسرار فليكن اذا وجدته في امكان . تمام شد (۱ پ - ۳۲ پ) در ۲۲ ع ۲۲۰ ر ۱۳۲۰

۲- الجفر : (ع) در آن آمده : فی مثلنا هذا يوم الخميس رابع عشر صفر سنة ۱۲۱۱ .

آغاز: بسمله . حمد لله . والصلاة والسلام على محمد خير خلقه . و بعد فلنذكر طريق المداخل الاربعة في القاعدة الجفرية ، فاذا اردت العمل به فلا بد ان تحفظ قواعدها ...

انجام: ... ثم نعلنا هكذا الى ان صار تماماً، ثم كتبنا تحت كل نظرية، وكسرنا

صدر مؤخر حصل جواب (۳۳ پ - ۳۹ ر)

۳- الجفر : (ع) از ابوطالب بن محمد هادی قزوینی.

آغاز: بسمله . يقال على المولى الفنى ابن محمد هادی ، ابى طالب القزوینی ... اما المقدمة ففى بيان ما يتوقف عليه كيفية الاستخراج بقاعدة المداخل الاربعة ...

انجام : ... الطالب للصواب، وهو هذا هكذا سؤالاً وجواباً وكيفيته، فانظر، قد تم هذا الكتاب. (۴۰ پ - ۴۴ ر)

۴- الكوكب الدرية في الاصول الجفرية : (ع) از الحنفى الواعظ الموصلى، دريك مقدمه ويك مطلب ويك خاتمه. (ايضاح المكنون ۲ : ۴۹۰)

آغاز : بسمله . فهذه رسالة صغيرة المباني كثيرة المعاني في تأليف الحنفى الواعظ الموصلى ، موسومة بالكواكب الدرية ... المقدمة مشتملة على فصول ...

انجام: ... الى اسرار الحروف، يقال له العقبة (وصلت اليها هذا النسخة هكذا و يحتمل انها ناقصة منها ورقة . تمت) (۴۵ پ - ۵۷ پ) درميان افتادگی دارد و يك برگ برای آن سفید گذارده اند.

۵- الجفر : (ع)

آغاز : بسمله . الحمد واصلی على احمده وآله ، اعلم ان زاير حبة من نفس المعلوم المكتومة ، لانه يحل عقود الطلاسم الحروفية ويوضح ما اودع الله فيها من العلوم السرية ...

انجام : ... الطبائع الاربعة ، وهذه صورة شكلها مستخرج ان لفظ مباركه جلالة الله . دو اسم مبارك على و محمد (جدول) (۵۷ پ - ۶۲ پ)

۱۴۶۶

نستعليق قرن یازدهم، ۵۷ گ ۱۵ س، کاغذ نوعی ترمه، ۱۳۱۲ × ۲۰۱ ر، نشان و عنوان شنکرف.

۵۷۹۱

- ۱- تحریر کتاب السقلاوس فی المطالع : (ع) از خواجه طوسی (مدرس ۲۰۸) (پ ۱ - ۴) (۴)
 ۲- تحریر المأخوذات لارشمیدس : (ع) از خواجه طوسی.
آغاز: قال الاستاد المحقق هذه مقالة منسوبة الى ارشميدس فيها اشكال حسنة قليلة العدد كثيرة الفوائد ...

- انجام:** ... وقرأ العشر ومسدس فی کتاب الاصول وذلك ما اردناه (۴ پ ۱۴ ر).
 دارای ۲۲ شکل هندسی به شنگرف.
 ۳- تحریر المفروضات لارشمیدس : (ع) از خواجه طوسی.
آغاز: السود علی الجانب ولم یکن فیه شکل ...
انجام: ... اعنی ۵ ح معلوم و جمیع ۱ ح معلوم و ذلك ، تم کتاب المفروضات والحمد لله اولا و آخرآ (۱۴ - ۲۲ پ).
 دارای ۳۴ شکل هندسی با شنگرف.
 ۴- تحریر الكرة و الاسطوانه لارشمیدس : (ع) از خواجه طوسی که در آن از ابوسهل کوهی در شرح اشکال هندسی ارشمیدس یاد شده است (مدرس ۲۰۹ - مجلس ۹ : ۱۱۵). (۲۲ پ - ۵۳ پ).
 دارای ۲۴ شکل هندسی با شنگرف

۱۴۶۷

۵۷۹۲ نستعلیق دو کاتب از قرن سیزدهم، ۲۵۰ گ.

- ۱- سرگذشت ناپلئون : (ف) با این عنوانها :
 صورت اول جنگ پاریس است.
 صورت دوم جنگ ایتالیا
 صورت سیم وارد شدن ناپلئون بشهر میلانست ... تا صورت نودم.

آغاز: تاریخ ناپلئون بوجه مختصر که تصویر بعضی از حرکات و کارهای او را کشیده اند ... در باب تولد و اصل و نسب و نجابت ناپلئون اختلاف و گفتگوی بسیار است. اصح اقوال ...

انجام: ... صورت نودم . نشان دیگر است که در میان مقبره ناپلئون

- ساخته اند ، واسم جنگهای معتبر ناپلئون را در روی آن نوشته اند. (پ ۱) -
 (۲۵ پ)
 ۲- قواعد نظام ناپلئون (چاپی است).

۱۴۶۸

۵۷۹۴ نستعلیق و نسخ اوایل سده سیزدهم از محمد علی (ش ۴) ، عنوان و نشان شنگرف، ۲۵۶ گ ۱۹ و ۲۱ س ، کاغذ فستقی ، ۲۱×۱۵۳ ، جلد میشن لائی سیاه.

- ۱- المبداء والمعاد : (ع) از ملا صدرای شیرازی ، در گذشته ۱۰۵۰.

آغاز: بسمله . سبعا نك اللهم يا مبدع المبادئ والعلل ، و غاية الثوانی و الاول ... وبعد فيقول ... محمد بن ابراهيم المعروف بصدر الشيرازی ...
 لما رأيت التطابق بين البراهين العقلية والآراء النقلية ...

انجام: ... (ناتمام) الفصل في السعادة الحقيقية للنفس في جهة العقل النظرى ... فان البدن والحواس وان احتج اليها في الابتداء لتحصيل بواسطتها ...
 (۱ - ۹۰ ر)

- ۲- حاشیه شرح الهیات التجريد للخفزی : (ع) از عبدالرزاق لاهیجی. (ذریعه ۶ : ۶۶)

آغاز: بسمله . الحمد لله الصانع لسموات العلی ، و خالق الارضین السفلی ، وله الاسماء الحسنی ... اما بعد فيقول ... عبدالرزاق بن علی بن الحسین اللاهیجی ... هذه تعليقات منی علی الحواشی الخفزیة المتعلقة علی شرح الهیات التجريد ...

انجام: ... و يمكن مع ذلك البتة ويمكن ان يحدث فی علم النفس بقواها ...
 (ناتمام) . (۹۱ پ - ۱۰۵ ر)

- ۳- حاشیه شرح التجريد للقوشجی : (ع) از جمال الدین محمد خوانساری .

آغاز: بسمله . حمد لله . والصلاة والسلام علی محمد سید المرسلین و آله الطیبین الطاهریین ... اعتبر فيه الحدوث الخلق . اشارة الى طریقة جماعة

من المتكلمين الذين قالوا علة الحاجة الى المؤثر انما هي الحدوث...

انجام: ... (افتاده) و اورد دوايهم العلم المغاير للذات ظهر منهم أن العلم...
(١٠٦ - ١٣٦ پ)

٤- شرح حکمة العين: (ع) از شمس الدين محمد بن مبارکشاه ميرک بخاری، متن از ابوبکر ابن عمر کاتبی (دانشگاه ٣ : ٢٧٨)

آغاز: بسمله . اما بعد حمدالله فاطر ذوات العقول النورية، ومظهر خفيات اسرار الربوبية... فان المولى العلامة... شمس الملة والدين محمد بن مبارکشاه البخاری... يقول قد التمس منى بعض الاخوان...

انجام: ... هذا لمنع يرد على الاول ايضاً ، انا نقول لا . وقرع الزيادة على غير المتناهي ان حركة النصف القوة حسب من ذلك المبدء الى غير النهاية ، فانما يلزم ان لو كانت محركات مجتمعة في الوجود بالفعل ، وهو ممنوع. تمت المباحث العمدة .

نستعليق محمد علي ، او ايل سده سيزدهم .

٥- حاشية الفوائد الضيائية: (ع) از سيد نعمة الله جزائري، شرحى است بر شرح عبدالرحمان جامى. (سپه ٤ : ٢٤٦)

آغاز: بسمله. الحمد لله الذى جعل علم النحن نوراً يهتدى به الى فهم القرآن... و بعد فيقول ... نعمة الله الموسوى الحسينى الجزائرى، انى لما رأيت العلم مزبور من اجل العلوم...

انجام: ... المراد بالمفرد ليس بجملة صورة و اين مفرد صورة ، اذا الضمير المستكن ام اختيارى ... (ناتمام)

ع- حاشية شرح تجريد قوشچى: (ع) از عبدالرزاق لاهيجى ، بربخش جواهر واعراض آن. (ذريعه ٦ : ١١٥)

آغاز: بسمله . يا من تقدس ذاته عن مشابهة الجواهر والعرض... و بعد فيقول ... عبدالرزاق بن على بن الحسين اللاهيجى ... انى كنت شرحت فى مامضى فى تعليق حواشى على مباحث جواهر الشرح الجديد للتجريد...

انجام: ... فلا شك فى ذلك لكن المكان ايضاً.

١٤٦٩

٥٢٩٧ نسخ او ايل قرن چهاردهم، ١٨١ گ ٢١ س، کاغذ فرنكى، ١٧٣ × ٢٣٨، جلد ميشن ترياكى، نشان وعنوان بامركب سياه .

١- رساله فى بعض المسائل المتعلقة بالاستصحاب: (ع)

آغاز: بسمله ، الحمد لله رب العالمين... اعلم ان جريان الاستصحاب فى الواجبات الواردة على الشرايع... (١ پ - ٢ پ)

٢- رساله فى الاجماع: (ع)

آغاز: بسمله ، الحمد لله رب العالمين... اعلم ان القوم على ما عرفوا علم الاصول... (٤ پ - ٤ پ)

٣- رساله فى مسقطات الخيار: (ع)

آغاز: بسمله ، الحمد لله رب العالمين... اعلم ان الامور فى الاسقاط مختلفة... (٦ پ - ٦ پ)

٤- رساله متعلقة بالاقرار، من الرياض المسمى بشرح الكبير: (ع)

آغاز: بسمله ، الحمد لله رب العالمين... اعلم ان الاقرار نفسه عبارة عن القرار والاستقرار... (٧ پ - ٢٧ پ)

٥- رساله فى التعادل والتراجع: (ع)

آغاز: بسمله ، الحمد لله رب العالمين... قول الشيخ العلامة المرتضى الانصارى... (٣٠ پ - ٤٢ پ)

٦- رساله متعلقة ببعض الخيارات: (ع)

آغاز: بسمله ، الحمد لله رب العالمين... قول الشيخ المرتضى فى المكاسب فى خيار الشروط الامر السابع اذا اطلق... (٤٦ پ - ٦٣ پ)

تاريخ كتابت اين رساله ١٣٢٩ است.

٧- رساله فى المسائل المتعلقة بخيار الغين: (ع)

آغاز : بسمله ، الحمد لله رب العالمین ... قال الشيخ العلامة ... (۶۳ پ - ۱۱۲ ر)

۸- رساله فی المسائل المتعلقة بخیار الرؤية : (ع)

آغاز : بسمله ، الحمد لله رب العالمین ... قول الشيخ العلامة المرتضى الانصارى السادس خیار الرؤية ... (۱۱۳ ر - ۱۸۶ ر)

۱۴۷۰

۵۷۹۸ نستعلیق شکسته محمد بن عبدالله نوری ساکن تهران در ۱۳۰۹ ، ۱۱۴ گ ۱۶ م ، کاغذ فرنگی ، ۱۰۷ × ۱۶۹ ، جلد میشن سبز سیر .

۱- مقتل الحسين (مراثی اهل بیت) : (ع) احادیثی است درباره حادثه کربلا و آمیخته با نظم در سه مسلك .

آغاز : بسمله ، الحمد لله المتجلی لعباده من افق الالباب المجلی عن مراده بنطق السنة ...

انجام : ...

الا ان قيل الطيف من آل هاشم

اذلت رقاب المسلمين فذلت

و كانوا غياشاً ثم اضحوا رزيتة

لقد عظمت تلك الرزايا و جات

(۱ پ - ۵۱ پ)

نستعلیق محمد بن عبدالله نوری ساکن طهران سنه ۱۳۰۹ .

۲- الاثنی عشرية : (ع) از شیخ بهایی در واجبات نماز روزانه ، دومین اثنی عشریه اوست که در ۱۰۱۲ بانجام رسیده و در ۱۳۰۹ بچاپ رسیده است (ذریعه ۱ : ۱۱۷) .

نستعلیق محمد بن عبدالله نوری در ۱۲ ج ۱۳۰۹ ر ۲ .

۱۴۷۱

۵۷۹۹ نسخ قرن سیزدهم ، ۲۱۱ گ ۱۶ س ، کاغذ فرنگی ، ۱۱ × ۱۸۲ ، جلد میشن تریاکی لائی .

۱- رساله در رمل و اعداد و خانه های آن : (ف)

آغاز : خانه اول دلیست بر نفس روح و کیفیت کوتاهی و درازی عمر ...

انجام : ... اگر این صورت در رمل بسیار باشد سؤال آن عادات ثانی از برج سرطان از کواکب قمر طبایع سرد وتر . (۱۱ - ۶۴ ر)

۲- رساله در طبایع آب و باد و آتش و خاک : (ف)

آغاز : بدان که بنای احکام را حضرت دانیال بچهار نقطه قرار داده است . اول آتش بمنزله روح است ، دویم باد بمنزله عقل است ...

انجام : ... (ناقص) در خاک یافتیم گفتم ناگاه غایب را خوف بیدار شود در مقام دیگر در احکام خانه هشتم اگر سؤال ... (۶۴ پ - ۸۶ پ)

۳- اسرار المفاتیح : (ف) در رمل است و مختصر آن .

آغاز : خانه اول منسوبست بنفس و طالع و نیک و بسد و صحت و مرض و ابتدای هر کاری حال نفس در کل امور ...

انجام : ... آتش روح بود و باد عقل بود و آب نفس و خاک جسم ، و الله اعلم . (۸۷ پ - ۱۶۶ ر)

۴- رساله در علم اعداد : (ف)

آغاز : بسمله ، بدان وفقك الله كه ارباب علم از اسماء طبیعی بجهت ضبط اعمال اوضاع الواح اعداد وفق بر سه قسم نهاده اند ...

انجام : ... هر چند توافق اعداد اسماء الله و ادعیه بسیار زیاد است و ما درین تذکره بدین قدر اختصار کردیم چه فهم را این مقدار کفایت بود . (۱۷۹ پ - ۱۹۹ پ)

۵- رساله در اعداد وفقی : (ف)

آغاز : بسمله ، الحمد لله والصلوات ... وبعد بپاید دانست که حکمای زمان و فیلسوفان جهان از علم حساب که خدای تعالی به بندگان فرستاده است...
انجام : ... و اگر خواهند که زنجیر و نعل بدرند ملح هندی بگدازند و بآب گرم در زنجیر مالند چون وقوف کنند بگسلد . (۲۰۱ پ - ۲۲۱ پ)

۱۴۷۲

۵۸۰۰ نسخ و نستعلیق چند کاتب از سده دوازدهم ، سطرها گوناگون ، عنوان و نشان در برخی از رساله ها شنگرف ، ۱۷۲۸ × ۱۰ ، جلد میشن سیاه لایی.

۱- اختیارات: (ف) از محمد باقر مجلسی. (ذریعه ۱: ۳۶۷- مشار: ۵۶- فهرست دانشگاه ۸: ۵۸۱، ۶۰۷) (۱ پ - ۱۴ پ)
۲- معما (رساله در ...) : (ف) د یک مقدمه و بیست و چهار اصل (فهرست الهیات: ۱۳۳ - م ۲۱۹۰)

آغاز : بسمله . بدان که ترتیب کرده شد این رساله بربیک مقدمه و بیست و چهار اصل و خاتمه ، مقدمه: در بیان معنی معما ، اصل ۱- در بیان ارقام هندسه اصل

انجام : ... دیگری معنی نظمی باید که مناسب صاحب باشد ، تا پسندیده و مقبول خاطر اصحاب و اقران آید. تمت. (۱۵- ۲۳)
۳- قوسیه : (ف) در تیر اندازی (ذریعه ۱۷ : ۲۰۷)

آغاز : بسمله . حمدله . والصلوة علی رسولہ محمد وآله اجمعین . قال النبی... اما بعد این رساله ایست در بیان تیر اندازی و دانستن قواعد آن ، استادان متقدم گفته اند ، هر که بی تعلیم استاد ...

انجام : ... نرم باید کشید ، و روز بروز تیز تر کار او بصلاح آید . و تصنیف کننده را بدعا یاد کند . والسلام (۲۳- ۲۸)

۴- ضرب و مضروب : (ف) از اسماعیل بن لطف الله باخرزی (م ۱۶۸)

آغاز : بسمله . رساله در قاعده و قانون ضرب و مضروب ، در باب ضبط جریب و الحمد لله رب العالمین و الصلاة علی رسولہ محمد و آله اجمعین . بعد میگوید اسماعیل بن لطف الله باخرزی که مراتب عدد چهار است ...

انجام : ... و هر چند جنس مضروب و مضروب فیه زیادت شود بضرب زیادت احتیاج افتد . (۲۸- ۳۰ ر)

۵- نوروزیه : (ف) از محمد تقی بن محمد رضا راوی ، در یک مقدمه و سه فصل و یک خاتمه . نام نگارنده و شماره فصول در دیباچه آمده است . (فهرست دانشگاه ۸ : ۵۴۷ - م ۳۶۶)

آغاز : جواهر حمد و سپاس و زواهر ثنای بیقیاس قادری را جلت قدرته که در اوان بهار و زمان اعتدال ... اما بعد مرآت ضمیر منیر ارباب فهم و دانش ...

انجام : ... وآله الطاهرین . وفاتحه این نسخه که منسوبات کواکب سبعة است نوشته نشد ، از راه اضطرار . تمت رساله نوروز (۳۰ پ - ۳۹ ر)

۶- من لایحضره التقویم : (ع) از ملا محسن فیض کاشانی در گذشته ۱۰۹۱ در یک مقدمه و دو مقاله و یک خاتمه .

آغاز : بسمله - الحمد لله الذی کور الیل علی النهار و کور النهار علی الیل... اما بعد فیقول راجی ... محمد بن مرتضی ...

انجام : ... ثم الاختیارات المقصودة بالذات المنیة علیه . وانما التوفیق بالله والتوکل علیه . (۴۰- ۶۳ ر)
خط نسخ تازه تر .

۷- اختیارات منظوم : (ف) گویا از خواجه نصیر طوسی است ، منظومه ایست در مواضع شمس و قمر و کواکب دیگر در ۴۹ بیت . در اختیارات نحس و سعد . (م ۲۲۵)

آغاز : موضع الشمس

آنچه بگذشته است از سالت بشمار از مه ملک شاهی

پس بھر برج ده توماهی را تا ببرجی رسی که میتخواهی

انجام : حوت ...

دعوت خود نیک باشد دیدن اشراف نیز
و اندرو نیکو بود پوشیدن این چار چیز
هم کلاه و هم قبا و هم کمرهم پیرهن
آنچه درتن داری آن را نیز بخشیدن بمن
(۶۳ - ۶۶ر)

۸- فالنامه ضمیر: (ف) منسوب بجعفر صادق (ع)، دردیباچه آن آمده است که خلفا بآن عمل میکردند، و در خزانه خلفا مسطور بود تا آنکه خلیفه آن را برای سلطان محمود تحفه فرستاد ... طریق آن است که انگشت بریکی از خانه های پانزده گانه گذارند ... در دو جدول که یکی آیاتیسست از قرآن بترتیب سورها از بقره تا سورة لقمان و در برابر آن تاویل آنها آمده (ذریعه ۱۶: ۹۸ - فهرست دانشگاه ۸: ۶۰۴ ۶۳۵ و ۱۲: ۲۷۱۹).

آغاز : بسمله . حمدله . . . این مجرباتست و معتمد ازقول درربار امسام
الناطق ...

انجام : ... توانگری و مال بسیار یابد. (۶۷ - ۸۵ پ)

۹- نماز میت : (ف) نامبوب است .

آغاز : بسمله . درآداب نماز میت . نیت کنند که نماز براین میت حاضر میکنیم
از برای اینکه واجبت قریة الی الله ...

انجام : ... ضمیر مؤنث بیاورد ، چنانچه نوشته شد . تمت (پانزده صفحه)

۱۴۷۳

۵۸۰۶ نسخ و نستعلیق چند، کاتب ازسده دهم، ۱۳۸ گ، سطرها گوناگون، کاغذ
نوعی ترمه، ۱۳۳×۱۹۱، جلد میشن یشمی لائی .

باتاریخهایی که در پایان چند رساله آمده است از :

۱- علی بن شمس الدین رستم داری درشوال ۹۶۰

۲- مهدی بن محمد رستم داری در رجب ۹۶۰

۳- علی بن شمس الدین رستم داری در ۹۵۸

۴- از همو در رمضان ۹۶۰

۱۱- از همو درشوال ۹۶۰

۱۵- نوشته شعبان ۹۵۵

۱- مسائل متفرقة فی الطهارة : (ع) از نورالدین علی بن عبدالعالی محقق کرکی در
طهارت .

آغاز : مسائل متفرقة من ... علی بن عبدالعالی (ره) ... فی مبحث الوضوء .
فعل الوضوء من البول والغائط فی المسجد مکروه . ایضاً لوجه لنیة رفع الحدث
والاستباحة ...

انجام : ... التي وجدت العلامات فیها فی الصورة المفروضة سماع (قد فرغت
من تسوید هذه الرسالة فی شهر شوال سنة ستین و تسعمائة . و انا اقر عبادالله
علی بن شمس الدین رستم داری ...) (۱۱ - ۱۲ر)
با حاشیه هایی به نشانه سماع ، عنوان و نشان شنکرف .
۲- النفلیة : (ع) از محمد بن مکی (م ۷۸۶) در یک مقدمه و سه فصل و یک خاتمه .

آغاز : بسمله ، الحمد لله الذی ختم النشر بجمع الشتات و ارسل خیر البشر
بالبینات . . . اما بعد فانی لماوقفت علی حدیثین المشهورین عن اهل بیت
النبوۃ ... ووفق الله سبحانه لاملأ الرسالة الالفیة فی الواجبات الحق بها
بیان المستحبات ...

انجام : ... ثم یسجد سجدة الشکر . والحمد لله رب العالمین ، و الصلوة
والسلام علی خیر خلقه .. تم هذه النسخة ... فی سلخ رجب (۹۶۰) ...
مهدی بن مولانا محمد رستم داری ...

باتملک علی رستم داری (کاتب شماره پیشین) (۱۳ - ۳۳ر) .

۳- الفخریة فی معرفة النیة : (ع) از محمد بن الحسن بن مطهر حلی درنیت که برای علی بن

محمد بن ابراهیم بیهقی نگاشته است (ذریعه ۱۱ : ۲۲۰ - ملک ۲۹۶۵۹)

آغاز : بسمله . الحمد لله على هدايتنا سيد المرسلين و ارشادنا الى الدين المتين ... اما بعد يقول محمد بن الحسن بن المطهر هذه رسالة الفخرية ...

انجام : ... الاستحباب والقربة . وهذا آخر ما امليناه في هذه الرسالة ... رب العالمين (قد فرغ من تنميقه ... على بن شمس الدين رستم داري في المشهد ... ثلاثا ، ۲ ذبيحة ۹۵۸) ... (۳۵ پ - ۴۲ ر)

۴- صيغ العقود : (ع) از علي بن عبد العالي کرکی (ذریعه ۵ : ۲۷۸ و ۱۵ : ۱۱۰)

آغاز : بسمله . الحمد لله حمداً كثيراً كما هو اهله ، و الصلاة والسلام على رسوله محمد وآله . و بعد فهذه جملة كافية ببيان صيغ العقود و ايقاعات ...

انجام : ... من كتب الاصحاب (ره) فليطلب من هناك ، وليكن هذا آخر الرسالة . والحمد لله رب العالمين و الصلاة على رسوله محمد وآله الطيبين . (۴۳ پ - ۵۰ پ)

نسخ همان علی بن شمس الدین رستم داری در رمضان ۹۶۰ در مشهد .

۵- الرسالة الرضاعية : (ع) از هو در سیزده مسئله . این رساله در ۱۱ ر ۹۱۶۲ بانجام رسیده و ضمن مجموعه ای چاپ شده است (ذریعه ۱۱ : ۱۹۲) .

آغاز : بسمله . الحمد لله كما هو اهله ، و الصلاة على محمد وآله . اعلم وفقك الله انه قد اشتهر على السنة الطلبة في هذا العصر تحريم المرأة على بعلمها بارضاع بعض من سنذكره ...

انجام : ... لاثبوت الاخوة لاخوة اولاده ، وذلك غير غير مقتض للتحريم بوجه من الوجوه والله . تمت (۶۰ پ - ۷۰ پ)

۶- النكاح (رسالة في ...) نامیوب است .

آغاز : الحمد لله و الصلاة على محمد وآله . لاريب ان النكاح ينقسم الى دائم و متعة . والدائم يعتبر فيه صلاحية الزوجين لايقاع عقد النكاح ...

انجام : .. احلت لك نظرها ، اوتقبيلها اقتصر عليه و السلام على من اتبع الهدى و دين الحق ... تمت الرسالة . (۷۰ پ - ۷۱ پ)

۷- حاشية الارشاد : (ع) تعليقات است .

آغاز : هذه من حواشي الارشاد في صلاة الاموات . قوله تجب على الكفاية الصلاة على كل مسلم ومن يحكمه ممن بلغ ست سنين ...

انجام : ... وتشهدهما مراعات المنقول بالترتيب و العربية ولولم يعلمها وضاق الوقت اتى بالترجمة . تمت (۷۱ پ - ۷۷ ر)

۸- جعفرية در صلاة : (ع) از شيخ نور الدين علي بن عبد العالي کرکی ، گزيده ايست از آن (۷۷ ر - ۷۹ ر)

۹- التقيية : (رسالة في ...) : (ع) (ذریعه ۴ : ۴۰۴ - دانشگاه ۶۹۶۳۹) .

آغاز : بسمله . والحمد لله كما ينبغي ، و الصلاة على محمد وآله . واعلم ان التقيية جائزة ، وربما وجبت . والمراد بها اظهار موافقت اهل الخلاف ...

انجام : ... يدل على الفساد ، وهو دال على المراد ومحل النزاع كان له ملاحظة الانصاف . تمت (۷۹ ر - ۸۲ ر)

۱۰- قواعد : (ع) بندهای است از قواعد شهید با عنوان فائده ، فائده . (۸۲ پ - ۸۷ ر)

۱۱- اصول وفروع دين : (ف) رساله کوتاه . (م ۸۸۳)

آغاز : بسمله . بعد از حمد ملك علام ، و درود بر حضرت - يد الانام و آل كرام ... احكام شرعى بعضى متعلق است باعتقاد و آن را اصول دين خوانند ، و بعضى متعلق است باعمال و آن را فروع دين نامند . اصول دين پنج است ...

انجام : ... يا آنكه السلام علينا وعلى عباد الله الصالحين . اما اولى اول است . تمت فى تاسع شهر شوال . على يد ... على بن شمس الدين رستم داري سنة ستين و تسعمائة . فى المشهد اقدس (۸۷ ر - ۸۹ پ) .

۱۲- الذكرى : (ع) بندهای از آن (۹۰ ر - ۹۱ پ)

۱۳- الخلل فى الصلاة : (ع) از نور الدين علي محقق کرکی ، در دو بخش (ذریعه ۷ : ۲۴۸ و ۱۲ : ۲۶۷) .

آغاز : بسمله . الحمد لله الذى فطر السماوات والارض فاستواها ولو كان فيهما الهة الا الله لفسدتا ...

انجام : العفو عما بغي به القلم ، او زلت به القدم ، انه ولى القدرة ومقيل العشرة . والحمد لله رب العالمين . (۹۲ پ - ۱۰۴ ر)
در صفحه عنوان آمده : السهوية تصنيف شيخ على (ره) .

۱۴- اجوبة المسائل : (عربی) از شیخ علی بن عبدالعالی کرکی.

آغاز: بسمله. مسائل چندکه از شیخ علی بن عبدالعالی نورالله مرقده نقل کرده شد تا واضح باشد. ولواذن العلم اعطاء حصه الامام الى السادات كيف يعطى المأذون جواب. انما يعطيها ...

انجام: ... فیما لا يعرفه لیلایه رط مما لا يجوز له. منقول من الشيخ ابراهيم سلمه الله (۱۰۴-۱۰۷هـ).

۱۵- شرح الالفیه: (ع) متن از محمد بن مکی شهید اول. در دیباچه مینویسد که برای شکایات جدولی اختراع کردم.

آغاز: نحمدک یا من ارشد عبده الى قواعد الاحکام ، و نشکرک یا من ...
لتحریر شرایع الاسلام ، حمداً یكون منتهی المطلب ...

انجام: ... ومجبتهم کمن الانسان ایمانه (یوم الجمعة السادس عشر من شهر شعبان ۹۵۵هـ). (۱۰۸ پ - ۱۳۸ پ)

متن زیر خط مشکى ، بخشی از این کتاب در صحافی جایجا شده است.

۱۶- الفرائض النصیریة : (ع) از خواجۀ طوسی در فرائض ارث با عنوان باب وفصل .

آغاز: بسمله. لله الحمد واهل الحمد و ولیه و منتهاه ، ... والصلاة على محمد حبيبہ و صفیه ... هذه اصول و جهل من علم الفرائض وما يتعلق بها ...

انجام: ... (افتاده) الباب الثانی فی المناسخات ... وخلف بنت ابن هی الاخت المذكورة و ابن بنت و زوجة فاضل ...
عنوان شنکرف ، از همان سده .

۱۴۷۴

۵۸۱۲ خطوط گوناگون از سده دهم ، شماره ۴ مورخ ۱۰۷۰ است ، ۱۹۸ گ ۲۹
س ، کاغذ نوعی ترمه ، ۱۸۸×۱۲۳ ، جلد میشن سیاه .

۱- شرح قصیده برده: (ف) قصیده از محمد بن سعید مصری در ستایش از پیامبر اکرم و شرح از

ابراهيم بن محمد بن عربشاه .

آغاز: بسمله ، بدان که ناظم این قصیده سعیده که چشم بلاغت بلطافت او ندیده ، و در براعت باعلی‌العلین رسیده ابو عبد الله شرف الدین محمد بن سعید ... مصری بوده ...

نستعلیق سده دهم در نه صفحه . در صحافی مشوش شده است .

۲- ارث : (ف) منظومه‌ای در ۱۷۳ بیت است .

آغاز: بسمله .

بعد حمد خدای بی همتای وز پی نعت سید دو سرای

انجام: ... بیان ... :

بعد تصحیح هر دو مسئله بین

حظ او را ازین دوبادو یمن... (افتاده)

نستعلیق کاتب دیگر ، از همان سده .

۳- شرح فرائض : شاید از محمد سعید بن حافظ یادگار نسفی باشد . با عنوان شرح کتابی در ارث به مذاهب عامه .

اولین فصل در نسخه موجود :

فصل المانع من الارث اربعة

آخرین فصل ، در بیان اسیران است .

آغاز: (افتاده) ... و این يك حالت نصف آن دو حالت است و بعضی گفته اند که نصف ...

انجام: ... و حصه دختر بشصت بتك ... (خوانده نشد) مولای عتا ...

(خوانده نشد) والله تعالی اعلم . تم الكتاب بعون الملك الوهاب علی ید ... محمد سعید بن حافظ یادگار نسفی ... وقد فرغ من هذه النسخة ... فی شهر

رجب المرجب سنة اربعة وسبعين و تسعمائة (۱۱۱-۷۱ پ)

نسخ خوانا در رجب ۹۷۴ .

۴- الفرائض : (ع) با عنوانهای فصل ، فصل .

آغاز: بسمله . هذه رسالة تحتوي مهمات تقاسيم مسائل الفرائض جمعيتها

تسهیلا للطالبین. رجل مات وترك...

انجام: ... وقال علی بن مسعود رضی الله عنهما یرث بعضهم من بعض. والله اعلم بالصواب. تمت الكتاب بعون الملك الوهاب سنة ۱۰۸۰ (۷۲ ر - ۷۵ پ).

نستعلیق دیگری در ۱۰۸۰.

۵- شرح مختصر الوقایة: (ف) وقایة الروایة فی مسائل الهدایة از بهران الشریعة محمود ابن صدر الشریعة محبوبی حنفی و ابن شرح مختصر از نوۀ اوصد الشریعة دوم عبیدالله بن مسعود بن تاج الشریعة است (کشف الظنون: وقایة). ترجمه بنایاً آنچه در صفحه عنوان آمده از ملا محمد صلاح است.

آغاز: بسمله. حمدله والصلاة والسلام علی سیدنا محمد... وعلم فقه مهمترین علوم دینی است، و کتاب مختصر از بهترین کتابهای این فن است... بنابراین آنرا بفارسی ترجمه کرده میشود...

انجام: ... وفي الطیر والدابة المنقلبة لا. و در مرغی که سر دهند و... که گریخته شد ضامن نیست (۷۶ ر - ۱۹۸ پ).

۱۴۷۵

۵۸۱۶

نستعلیق رضی بن محمد امین حسینی در ۱۰۵۷، ۱۶ س، کاغذ نوعی ترمه، ۱۱۳ × ۲۰ ر، جلد میشن قرمز ضربی، در صفحه عنوان چند مهر بنامهای «... بنت طهماسب» و «عبدہ جواد الحسنی» و یادداشت بتاریخ ۱۱۶۲ بنام ابوعلی بن ابوالفخر بن محمود و مهر او و در پایان نسخه چهارمهر از عبد الله بن بیبرودی بتاریخ ۱۱۳۰ آمده است.

۱- منهاج الکرامة فی معرفة الامامة: (ع) از غلامه حلی (چاپ شده است).

آغاز: الحمد لله القديم الواحد الکریم... فهذه رسالة شريفة و مقالة لطيفة اشتملت على اهم المطالب في احكام الدين واشرف مسائل المسلمين و هي مسئلة الامامة...

انجام: ... ولا يلهيه الدنيا عن الايصال ولا تمنع المستحق عنه... (دوشنبه

بیستم محرم ۱۰۵۷) (۱ پ - ۶۴ پ)

۲- ارشاد المسترشدين و هداية الطالبين: (ع) از علامه حلی (کتابت صفر ۱۰۵۷).

۱۴۷۶

۵۸۱۸

نسخ محمد صادق مغانی درج ۱۲۶۲ ر ۲ (ش ۳)، مهر «عبدہ محمد صادق»، ۱۴۶ گ ۱۴ س، کاغذ فرنکی آهار مهره، ۱۰ ر ۵ × ۲۰ ر ۵، جلد میشن سیاه.

۱- حاشیة تهذيب المنطق والكلام: (ع) متن از تفتازانی، حاشیه از مسلا عبد الله یزدی شهابادی که بارها بچاپ رسیده است (ذریعه ۶: ۵۳).

نسخ صادق بن قربانعلی در مدرسه عباسیه مشهد در ۱۲۶۱. متن در بالای صفحه هاست.

۲- الباب الحادی عشر: (ع) از علامه حلی (خط ربیع الاول ۱۲۶۲).

۳- النافع يوم الحشر فی شرح الباب الحادی عشر: (ع)

بسمله. الحمد لله الذی دل علی وجوب وجوده افتقار الممكنات، و علی قدرته... اما بعد فان الله تعالى لم يخلق العالم عبثاً...

انجام: ... ويحبان بالقلب واللسان و اليد، ولا تنتقل الى الاصعب مع انجاح الاسهل. فهذا ماتها الى كتابه. واتفق لي جمعه وترتيبه مع ضعف ماعني وقصور ذراعي هذا... انه سميع مجيب... (اقتاده)

۱۴۷۷

۵۸۱۹

نستعلیق و نسخ عبدالباقی لاری متخلص به «طبع» شاگرد مؤلف در رمضان ۱۲۹۱، ۶۸ گ ۹ و ۱۰ س، کاغذ فرنکی، ۱۱۳ × ۱۸، جلد میشن قرمز.

۱- میزان السالك في ترتيب الدلائل والمدارك : (ف) از شیخ علی رشتی الاصل ساکن جراش (گراش لار) در يك مقصد و يك خاتمه ، بنام حسام السلطنة ، دیباچه عربی است .

آغاز : بسمله . حمدله . والصلاة والسلام على محمد وآله الطاهرين ... وبعد فقد تكرر السؤال ممن لايسعنى في الاخاء رده لان اشرح له كيفية الدخول في عالم الاستدلال ... فنقول : بدانكه آنچه معروف وثابت وحق بلاریب است این است که ادله احکام دینی چهار نوع است ...

انجام : ... که رعایای خود را در هرورطه دست گیرند . هذا آخر ما اردنا ايراده ... تم بيد اقل ... عند مصنفه ... الشيخ علی الرشتی اصل جراشی المسکن ، عبد الباقي اللاری ...

متن نستعلیق و عربیها به نسخ ، ۸ رمضان ۱۲۹۱ به خط عبد الباقي لاری بن بدیع الزمان بن محمد باقر ، متخلص به «طبع» . (۱ پ - ۴۰)

۲- تحقیق توبه و رموز آن : (ع) گویا از همان شیخ علی باشد زیرا که این رساله را نیز بنام همان حسام السلطنة نگاشته است ، و در آن از استاد خود حاج ملا علی نجفی و شیخ عبدالحسین طهرانی و شیخ محمدحسین کاظمی نجفی و شیخ محمود سلطان آبادی روایت میکند .

آغاز : بسمله . الحمد لله الذي يقبل التوبة عن عباده ... فيصبح التائب بفضله و رحمته في الامن . . . و بعد فلقد رأيت من اسلافنا في علوم الدين من المتكلمين ...

انجام : ... ولعنة الله على غاصبي حقوقهم و معانديهم و قاتليهم الى يوم الدين . تم الرسالة بيد كاتب الرسالة الاول في سابع من رمضان السنة المذكورة في قرية الجراش . (۴۱-۶۸ پ)

۱۴۷۸

نستعلیق سده دهم ، عنوان و نشان شنگرف ، ۷۶ گ ۱۱ س ، ۱۱۱۲ X
۱۵۴۴ ، جلد میشن قهوه ای روشن لایبی ، شش ورق از ابتدای کتاب ناقص و

۵۸۲۳

پاره و از آخر کتاب نیز اورا قی افتاده است.

۱- انیس العشاق : (ف) حسن بن محمد رامی (مشار ۱۷۶ - فهرست سه سالار ۳ : ۲۱۹) .

آغاز در دیباچه و انجام در باب نوزدهم افتاده است (گ ۱ - ۳۴)

۲- حدایق الحقائق : (ف) از همو در دو قسم

قسم یکم در پنجاه باب . نسخه درمیانه باب پنجم افتاده است و از باب ششم در مقلوبات را دارد .

۷- رد المعجز علی الصدر

۸- در متضاد

۹- (افتاده)

۱۰- تضمین مزدوج

۱۱- استعاره

۱۲- حسن مطلع

۱۳- (افتاده)

۱۴- حسن طلب

۱۵- در مراعات نظیر

۱۶- در مدح موجه

۱۷- محتمل الضدین

۱۸- تأکید مدح ...

۵۰- در حسن تعلیل

سپس مینویسد: بعد از بیان پنجاه باب قسم اول شروع میرود درده باب . قسم

ثانی که بتصرف سخنوران متأخر است ...

باب یکم در لف و نشر .

آخرین باب در نسخه: نهم در مسلسل . پس از هر عنوان میآید : قول مؤلف و

سپس عنوان دیگر : قول متصرف .

۱۴۷۹

نستعلیق و نسخ ابوطالب بن محمد حسن در ۱۱۲۲ (ش ۱) ۱۲۱۸ ، عنوان و

۵۸۲۴

نشان در شماره ۱ شنگرف ، ۱۱۶ گ ۱۵ س ، ۱۰۹ × ۱۵۶ ، جلد میشن
آلبالوئی سیرضربی .

۱- التنبیهات العلیة علی وظائف الصلاة القلبية واسرارها : (ع) از زین الدین شهید دریک
مقدمه و سه فصل و یک خاتمه . سومین رساله اوست که در شنبه ۹ ذیحجه
۹۵۱ بانجام رسیده است :

۱- الفیه

۲- نغلیه

۳- التنبیهات.

آغاز : بسمله . الحمد لله مطلع من اختار من عباده الابرار ، علی خفایا الاسرار ،
و مودع قلوب اصغیائه ... وبعد فان روح السعادة و بهجتها و روح العبادة و
مهجتها ...

انجام : ... يوم العرفة سنة احدى وخمسين و تسعمائة . حامداً مصلیا ...
الراحمین . (وقد فرع من تسويده لنفسه ... الخميس ۲ ج ۱۱۲۲۲) (۱ پ-
۴۱ پ).

۲- المشاعر : (ع) از ملاصدرا شیرازی دریک فاتحه و دو موقف ، و هر یک در چند
مشاعر .

۳- شرح خبر کیمیل : (ع) از کمال الدین عبدالرزاق کشی .

۴- قصیده میرفندرسکی : (ف).

آغاز :

چرخ باین اختران نغزو خوش و زیباستی

صورتی در زیر دارد هر چه در بالاستی

(۸۴ - ۸۴ پ)

۵- من کلمات حسین بن منصور الحلاج : (ع) (۸۵ ر).

۶- علت و معلول : (ف)

آغاز : مسئله . بدانکه علت تا موجب وجود معلول نگردد معلول موجود
نمی شود ... (۸۵ ر)

۷- شرح رباعی محقق دوانی : (ف) .

آغاز : فی شرح رباعیة فی بیان الواجب و وجود الممكن والنسبة الی الوجود
الواجبی .

هستی تو بذات هست و ماهست نما

الله چه تفاوت از کجا تا یکجا ...

محققان اصحاب عناوین و مدققان ارباب برهان چنین دیده ...

انجام : ... باندک تأملی ظاهر است ، و اگر خواهیم صریحتر از این باشد

چنین گوئیم : هستی تو که عین ذات و ماهست نما (۸۶ - ۸۸ ر)

۸- پراکنده های در حکمت و کلام : (ع) (۸۹ - ۱۰۵ پ)

۹- الفبای عبری : (ف)

آغاز : بدان که در تورات الف در همه جای باین صورت نویسند ... و «با» را

باین صورت ... (۱۰۶ - ۱۰۷ پ)

۱۰- چهل سوره از تورات : (۱۰۸ - ۱۱۶ پ)

۱۱- خطبه ای از حضرت علی (ع) :

آغاز : ایها الناس من طلب الدنيا وجد الحسرة و الندامة ...

۱۴۸۰

۵۸۲۵

نسخ سده یازدهم و دوازدهم ، عنوان و نشان شنگرف ، ۵۱ گ ۱۷ س ،

۹۲۶ × ۱۸۴ ، جلد میشن سبز ، برگي از آغاز مجموعه افتاده است .

۱- الکیما : (ع) از حسن بن احمد اصفهانی بغدادی مشهور به جلال نقاش ، در چهار
مقاله :

۱- فیما یقرأ من کتب الاوائل و کیف تقرأ

۲- فی الحجر

۳- فی عمله اکسیر

۴- فی الارتیاض . هر مقاله در چند فصل است .

آغاز : (افتاده) ... المراتب غلی احسن نظام و انسب قرار ... اما بعد

فیقول... حسن بن احمد الاصفهانی اصلاً و البغدادی مولداً، البرهانی المشتهر بجلال النقاش...

انجام: ... (افتاده) الان الصبغ فی الدهن مستغرق و الرطوبة غالبه علیه ، فاذا الذع بالنار...

نسخ سده دوازدهم آغاز در دیباچه و انجام در فصل نهم مقاله سوم افتاده است.

۲- الحروف: (ع) در خواص حروف است.

آغاز: (افتاده) ... الاسامی جميعها و عرف اياه الا اياه، و كلما بعد علیه امره الی مرکز الارض...

انجام: ... اسماء و ترکیب حرفا طبیعیا فاعمل ما یجزم: طغرائیل و عثائیل طائیل و غثائیل.

نسخ تازه تر، شاید از سده سیزدهم، عنوانها و برخی از جدولها سفید مانده است.

۱۴۸۱

۵۸۲۶

نسخ سده دوازدهم و سیزدهم، سومین به خط محمد حسین بن میرزا محمد علی در ۱۴/ع ۱۲۴۳۲، عنوان و نشان شنکرف، ۶۹ گ ۱۱-۱۲ س، ۱۰۲×۱۴۱، جلد میشن سیاه لایی، از آغاز شماره ۱ و انجام شماره ۳ افتاده است.

۱- کبری (ف): از سید شریف علی گرگانی با عنوان فصل، فصل. اولین فصل نسخه: بدانکه بعد از این معلوم شود که نسبت چیزی به چیزی خواه بایجاب و یا بسلب بر سه وجه باشد...

آغاز: (افتاده) ... یا تصدیق زیرا که آن صورت حاصله اگر نسبت چیز است به چیزی بایجاب، چنانکه گوئی زید نویسنده است، یا بسلب چنانکه گوئی...

انجام: ... این جسم لاشجر است یا لاججر است، لیکن شجر است، پس

لا ججر باشد، لیکن ججر است، پس لاشجر باشد. تمت فی ثالث شهر شوال سنة مائة وتسع و تسعون بعد الالف (۱ پ - ۲۰ ر).

نسخ ۳ شوال ۱۱۹۹.

۲- صرف: (ف)

آغاز: بسمله. بدان که افعال بردونوع است، ثلاثی و رباعی. ثلاثی آن است که حروف اصول اوسه باشد، مانند ضرب پروزن فعل...

انجام: ... مهموز العین، الاستیاس نومید شدن، استیاس یستیاس استیاساً. الی آخرها. یا علی انت قاضی الحاجات (۲۱ پ - ۵۶ ر).

نسخ، بی تاریخ از سده ۱۳، بامهر «لاله الا الله الملك الحق المبين - عبده محمد مهدی الشریف».

۳- العوامل المائة: (ع) از میر شریف جرجانی. از پایان افتادگی دارد. نسخ و انجام افتاده.

۱۴۸۲

۵۸۲۷

نستعلیق سده دوازدهم، ۲۰ صفحه.

۱- نان و حلوا: (ف) از شیخ بهائی. (۱ پ - ۱۱ پ)

۲- دیوان طرزی (ف): غزلیات طرزی افشار بترتیب تهجی.

آغاز: بسمله.

ابتدا بسم ربی الاعلی آنکه هستیده هر دو عالم را

انجام: ...

نداری چاره ای طرزی چه مینالی چه می اشکی

بزن بر صاد و باو را چو عین و شین وقاییدی

نستعلیق گویا همان کاتب، در پنجشنبه رمضان ۱۲۴۹.

۳- دیوان نورعلیشاه: (ف) غزلیات او بترتیب تهجی.

آغاز : (افتاده)

آتشی تا که از آن باده بتن شعله کشید
خرقه زهد و ریا سوخت در آتش ما را

انجام : ... (افتاده)

پیمانه شو پیمانه شو صهبای عشق یار را
صهبای عشق یار را پیمانه شو پیمانه شو
نستعلیق سده دوازدهم در متن وهامش. آغاز و انجام و میانه افتاده (۲۰ ص)،
۲۷ بیت).

۱۴۸۳

۵۸۳۰

نسخ و نستعلیق محمد امین بن محمد جعفر نوری در ج ۱۲۳۳۱ (ش ۱) ،
۱۱۴ گ ۱۸ س ، ۱۱۸۸ × ۱۸۱ ، نشان شنکرف ، مهر «کفی بربک هادیا» .

۱- الفوائد الحائریة : (ع) از وحید بهبهانی . سی و شش فائده است در اصول فقه .

آغاز : (افتاده) ... (در فائده اول) و غیر ذلك فلا یحتاج الی البیان مالم یکن
فیه اجمال مثل الصعید فی ...

انجام : ... الهدایة الابار شاده و توفیقہ . قد فرغت من تحریر هذا الكتاب
المسمى بالفوائد الحائریة فی حل شبهات الاصولیة ... (۱ پ - ۶۷ ص)

۲- الفرق بین المجتهد والخباری : (ع) از عبدالله بن صالح بن حمید سماهیجی در گذشته
۱۱۳۵ نگارنده الصحیفة العلویة (ذریعه ۲۰: ۳۶۶). در این رساله چهل تفاوت
میان آن دو یاد شده است و از کتاب خود « المسائل المحمدیة فیما لا بد منه
من المسائل الدینیة » نام برده است .

آغاز: بسمله . باب الفرق بین المجتهد والخباری . اقول الفرق بینهما عند
الانصاف وتجنب طریق العصبیة والاعتساف ...

انجام : ... وان امکن المناقشة فیها کل اوجمیعها ، والله تعالی هو الهادی

الی حقایق المعارف ، والمرشد الی تحقیق المدارک و اللطایف (۶۷-۷۴ ص) .
۳- احادیثی بعربی با ترجمه فارسی : بنقل از «بحار الانوار» و «حیوة القلوب» در قنطرت .
پایان ناقص و افتاده است (۷۴ پ - ۱۴۴ پ)

۱۴۸۴

۵۸۳۵

نستعلیق بی نام و بی تاریخ از سده نهم ، عنوان و نشان در شماره ۲ شنکرف ،
۱۲۷ گ ۱۲ - ۱۳ س ، کاغذ سپاهانی ، ۱۰۸ × ۱۵۶ ، جلد سیاه لایی .

۱- رساله زردشتی (ف)

آغاز : (افتاده) افزار شکفت فہشنائیداره یزش و نیایش و شنائیدہ را فرا ج
آفرینگان ...

انجام : ... (افتاده) من خرد فرزانه که اندر اخون فردم بید که ایدون بیند
(پاره شده) اخون دانی کش (۱۱ - ۴۴ پ)

۲- شایست ناشایست : (ف) رساله زردشتی .

آغاز : بنام ایزد بخشاینده مهربان . این قریضه است از چند باب شایست
و ناشایست که بر مردمان قریضه است که برخوانند و نیک از بد بدانند ، و آنچه
در دین به مازدیسنان دادار اورمزد فرموده است شرط خویش بجای آورند
تا پشیمانی نباید خورد ، و بدان جهان رستگار باشند ...

انجام : ... (افتاده) آگاه میان یزدان گاه گرفت ... مزد همکاره او این سردی .
و بهمن ماه ... (۴۵ - ۱۲۷ پ)

۱۴۸۵

۵۸۳۹

نسخ نزدیک به نستعلیق در سلخ ذیجه ۷۲۲ (ش ۳) ، عنوان و نشان شنکرف ،
۶۰ گ ، ۱۷ س ، جلد میشن لایی قهوه ای ، ۱۴۲ × ۱۸۷ ، نسخه فرسوده و
وصالی شده است .

۱ - البلغة: (ف) ترجمه واژه‌های مشکل کتاب بلغه است (فرهنگنامه‌ها، ۵- دیباچه البلغه چاپ مجتبی مینوی)

آغاز: (افتاده) ... عجب ماند و فرامردمان نماند که من نیکوام و مصر باوسنی یعنی شوهر او را زنی دیگر باشد...

انجام: ... المشجرة ترة دوع الكبائر فله یعنی رشه الشهق جرخ . تمت مشکلات البلغة من نسخة سقيمة بخط مسولانا خاتم الطافی جمال . . . (۱۱- ۱۴)

۲ - مفردات طبی: (ف) باعنوانهای فصل و باب نامرتب . یکباب است از «الاکحال» بحر بی .

آغاز: اسامی داروها . قیسوم و برنجاسف پژوه باشد ، عروق الصباغین ، و الصفر و اصابع الصفر زردجوف ...

انجام: ... و از خدا پرسید ، و این شکل را بفساد بکار مدارند و این را اثرها بسیار است . (۴ پ - ۱۱ پ)

۳ - چشم پزشکی (رساله در...) در ۱۲ باب :

۱ - مفتوح کتاب

۲ - تشریح چشم

۳ - علت‌هایی که بصر را خلل آید

۴ - اندر استدلال برهرعلتی که اندرین باب بیشتر ذکر کردیم

۵ - اندر علامتهای خلل را نشان میدهد

۶ - اندر علاج هرعلتی

۷ - اندر چیزهایی که این بیماری را زیان دارد

۸ - اندر داروها که بینائی را سود دارد

۹ - اندر داروهای مرکب این معنی

۱۰ - اندر تدبیر آب

۱۱ - اندر قدح کردن آب

۱۲ - اندر تدبیر چشم پس از قدح

آغاز: بسمله . سپس ایزد را که آفریدگار جهانست ، و درود برپیامبر ما

محمد مصطفی (ص) و بریاران وی ، چنین گوید خداوند این کتاب که ... مردم مطبوع است بر آنکه خداوند نعمت خویش را شکر گزارند...

انجام: ... از جایگاه خویش آید، اندر وقت . تمام شد بابها که اندر اول کتاب ضمن کردیم . بتوفیق . تم المختصر فی علم الکحالین فی سلخ شهرالله ذیحجه ۷۲۲ من نسخة فی غایة السقام ... (۱۲ پ - ۲۲ پ)

۴ - جامع العلوم (یا) حدائق الانوار (= اربعین ، ستینی) : (ف) از امام فخررازی .

۱ - معانی بیان (آغاز افتاده)

۲ - علم بدایع النظم (در نه اصل)

۳ - علم معانی مشکلات شعر (در نه مشکل)

۴ - علم منطقی (در سه اصل اصول ظاهره و سپس اصول مشکله نیز در سه اصل)

۵ - علم الطبيعيات (در چندین اصل)

۶ - علم الهندسة (اصول ظاهره سه اصل ، اصول مشکله سه اصل)

۷ - علم المساحة (اصول ظاهره - سپس گویا افتادگی دارد)

۸ - علم الامثال

۹ - علم العروض

۱۰ - علم القوافی .

(فهرست فارسی ملک ۱۷۶ و ۲۰۷ - دیباچه دانش پژوه بریواقیت العلوم -

لیدن ش ۱۶ - پرچ ۹۲ و ۹۳ ص ۱۶۲ و ۱۶۳ - فهرست بمبئی ش ۷۳ - بادلیان

۱۴۸۱ - ذیل ریو ۱۳۲ و ۱۴۳ - تاشکند ۳ : ۴۱۳ ش ۲۷۹۶ و ۲۷۹۷

نسخه ۱۷۸۶ و ۳۶۷۱ - منزوی ۶۵۶ - بلوشه ۲ ش ۷۲۲ و ۴ : ۲۲۲ ش

(۲۳۵).

آغاز: قد ... الدین الاله ... اصل دوم در فزونی چند که در قوافی افتد و وعدد آن شش است روی وصل خروج ردف ...

انجام: ... علم القوافی: الاصول: الاصول الظاهرة. اصل اول در حقیقت

قافیه و اقسام آن ، ابوالقاسم رقی گوید نزدیک خلیل ... دو ساکن چنانکه

درین مصراع ... (۲۳ - ۴۳ پ)

۵ - لغت فرس (?): (ف) به بخشی از فرهنگ اسدی طوسی می‌نماید. (ادبیات ۳ : ۳ ص ۱ -

۹ - منزوی ۱۹۵۲ - دیباچه فرهنگ اسدی چاپ مجتبیایی و صادقی ۱۲ - فیلم ۴۷

دانشگاه تهران).

آغاز: باب الزاء. ناژ نوژ، نشک. این هرسه یکی است. و آن درختی باشد مانند سرو.

انجام: ... دقتی گفت:

دل برد چون بدانست کم کرد ناشکیبا

بگریخت تا چنینم دیوانه کرد و شیدا

(۶۲ - ۶۴ پ)

۱۴۸۶

۵۸۴۱

نستعلیق و نسخ بی نام و بی تاریخ از سده یازدهم، عنوان و نشان شنکرف، شماره ۱ نسخ، شماره های دیگر نستعلیق خوش اذیگری، با یادداشت محمدحسین شعاع الملك شیرازی در ۲۶ ذی قعدة ۱۳۴۸ و مهر چهار گوش او «محمدحسین» و مهر بیضی دیگر او «شعاع»، ۶۹ گ ۱۶ س، کاغذ نوعی ترمه، ۱۳۸ × ۲۰۱، جلد میشن آلبالوئی لبه دار ضربی.

۱- معدن الغرائب: (ف) از حسین بن نعمت الله طبیب. نام کتاب و نگارنده در آغاز کتاب آمده و در علم فراست است.

آغاز: حمد و سپاس حکیمی را که وجود عالم بل عالم وجود قطره ای از بحر وجود او، و شهود نور ظهور لمعه ای از ظهور نور او، میدان فصاحت را در وصف او مجال ... اما بعد برارباب دانش و مهارت و اصحاب بصارت پوشیده نماند که شناختن انسان بغایت صعب ...

انجام: ... متعرض نشد.

حکما را ز قول ذوالقرنین

آن که زویافت کار حکمت زین

هست در اختلاج حکم تمام

زانکه چون معجزات این احکام

این چنین فن ... باشد که ز اقرانت بر سری باشد

تتمت (۱ پ - ۱۹ ر) نسخ از کاتب دیگرست.

۲- گلزار ابراهیم: (ف) از ظهوری. دیباچه آن کتاب است. (م ۳۶۰۰)

آغاز: خرمی چمن سخن بطراوت حمد بهار پیرائست که گلزار ابراهیم در رخسار یوسف طلعتان... که سمی خلیل خود یعنی ابراهیم عادلشاه را در هفت اقلیم به نه صفت یگانه و ممتاز گردانید، اول...

۳- نورس: (ف) از همو دیباچه آن است. (م ۳۶۴۸)

۴- خوان خلیل: (ف) از همو، دیباچه آن است. (م ۳۵۵۹)

آغاز:

ای از تو براهل تخت و اکیلل سبیل (?)

کز ذکر جمیلت و گر قدر جلیل (?)

... شکر موهبت خلیلی که حضرت ابراهیم خلیل یکی از پیشکاران خوان اوست...

۵- لذت نامه: (ف) از مولانا شرف الدین علی شیرازی. در آن نه لذت را در نه مقاله یاد کرده است (م ۱۶۷۱). جز رساله لذت معین الدین سلطان حسین معینی استرآبادی است که در سال ۵۷۶ مرده یایک سالی پس از آن. صادقی عصر صفوی به پیروی از لذات معین استرآبادی حظیات دارد (نظم و نثر نفیسی ۴۵۸ و ۵۱۸).

آغاز:

بنام خدایی که جان آفرید

نظام سخن در زبان آفرید...

انجام: ...

الهی این دعای صدق مکنون

بآمین ملایک باد مقرون

(۶۹ - ۶۹ پ)

۱۴۸۷

۵۸۴۵

نسخ و شکسته و نستعلیق قرن یازدهم و دوازدهم، عنوان و نشان شنکرف، برخی به چلیپا از محمدعلی مازندرانی و دیگران، ۱۴۲ گ ۱۹ س، کاغذ نوعی ترمه، ۱۲۴ × ۱۹۷، جلد میشن آلبالوئی، آخر مجموعه ناقص و

لبه نسخه موریانه خورده است.

۱- تفسیر سورة الاخلاص : (ع) از ابوعلی سینا . پنج سطر از پایان نو نویس است .
(۵۱ - ۵۵)

۲- تفسیر سورة الفلق : (ع) از همو . (ذریعه ۴ : ۳۴۰) (۵۵ - ۵۷)

۳- تفسیر سورة الناس : (ع) از همو که همراه « شرح الهدایة » بچاپ رسیده است . (ذریعه ۴ : ۳۴۲) (۵۷ - ۵۸)

۴- النیروزیه : (ع) از همو . درسه فصل .

آغاز : النیروزیه للشیخ الرئيس کتب الی الشیخ ابی بکر محمد بن عبید . کل یزغ همته الی خدمة نیروز ، مولانا الشیخ الامیر السید ، ادام الله عزته . .

انجام : ... و تبارک الله فی نعم عبده ، ویجعلنی ممن یوفق لقضاء ایادیه ، بمنه وسعة جوده . والحمد لله رب العالمین (۷ پ - ۱۰ ر).

۵- حدوث الحروف : (ع) منسوب بهمو و این جز اسباب حدوث الحروف اوست (فهرست مصنفات از مهدوی ۲۶۹)

آغاز : بسمله . اما بعد حمد الله الذی افاض علی الانسان سعاب الجود و الاحسان ... فاعلم یا اخی وفقک الله لدرك المعانی ... ان الصوت قرع فی الهواء ...

انجام : ... من مرارات الحروف . والله الموفق للصواب و الیه المرجع ... ونعم الوکیل . تمت (۱۰ ر - ۱۲ ر)

۶- حاشیه خطبه شرح مطالع : (ع) از داود شروانی شاگرد گرگانی بشیوه قوله ، قوله (سپه ۴ : ۱۳ - طوس ۵۷ و ۵۸).

آغاز : بسمله . عليك الاعتماد یا کریم . قال الاستاذ قدس سره الفیاض الوهاب بیاناً للمعنی المراد من الفیاض ...

انجام : ... المراد و المرام من حاشیه خطبه الشرح للامام الهمام و استاد الانام ، مع النقد والاحکام و النقض والابرار ، والان افیض فی بیان اللباب و

و المقاصد من حواشی شرح خطبه الكتاب ، مستعیناً بملهم الصواب و الیه المآب فی کل باب . (۱۳ پ - ۳۳ ر)

۸- وصایای افلاطون : (ف)

آغاز : بسمله . بعضی از سخنان افلاطون که عموم خلق را نافع بود ، و آن وصیتی است که شاگرد خود ارسطاطاليس را فرموده است میگوید خداوند خویش را بشناس ...

انجام : ... همیشه برسیرت عدل و استقامت و الزام خیرات مواظبت کن . تمت الکتابه ... (۳۴ ر - ۳۶ ر)

نستعلیق محمد هاشم ، شنبه صفر ۱۱۰۸ .

۹- خلاصه الترجمان فی تأویل خطبه البیان : (ف) از محمود دهمدار برای خانخانان در سال ۱۰۱۳ (ذریعه ۷ : ۲۱۹ - م ۱۱۳۸).

آغاز : بسمله . الحمد لله الذی خلق الانسان ، علمه البیان . الذی کل يوم هو فی شان ... اما بعد چنین گوید پیر گفتار و صورت دیوار محمد بن محمود مقلب به دهمدار ...

انجام : ... (افتاده) و ظهور جمال همین است ، و چون نشاء وجود و ظهور هر شأن متناهی است ... (۳۶ پ - ۳۹ ر) نستعلیق همان کاتب (محمد هاشم).

۹- الاربعین فی فضایل امیر المؤمنین : (ع) از ملا محمد شفیع استرآبادی . چهل حدیث است با شرح آن (ذریعه ۱ : ۴۱۸ - م ۱۱۳۸).

آغاز : بسمله . الحمد لله والسلام علی عبادہ الذین المصطفی محمد ... اما بعد فهذه اربعون حدیث التقطه من کتب المخالفین فی اثبات امامة امیر المؤمنین (ص) . الحدیث الاول . روى الترمذی فی صحیحه و ابوداود السجستانی ...

انجام : ... و آله الطاهرين ، قد تم کتاب الاربعین فی فضائل مولانا ... من تصانیف العلامة مولانا محمد شفیع الاسترآبادی ... (۴۰ پ - ۵۴ ر) نستعلیق محمد علی بن محمد هادی مازندرانی از سده دوازدهم .

۱۰- پراکنده هایی در عقاید : (ف) راسته و چلیپا به نستعلیق دیگر (۵۵ ر - ۶۰ ر).

۱۱- رساله عتاید : (ع) از خواجه نصیر الدین طوسی که بخواش یکی از بزرگان نگاشته

امت. (عنوان رساله) (مدرس ۲۹۹ - چاپ عبدالله نورانی همراه تلخیص المحصل ص ۲۷۱ و ۲۷۲ بنام: اقل مایجب الاعتقاد به، نیز ص ۲۴ دیباچه).

آغاز: بسمله. اعلم ایها الاخ العزیز ان اقل مایجب اعتقاده علی المکلف ما ترجمته قول لا اله الا الله محمد رسول الله. ثم اذا صدق الرسول ... نستعلیق شماره پیشین.

۱۲- اصول دین: (ف) از محمد شفیع بن محمد علی استرآبادی بنام شاه سلیمان صفوی در چهار مقاله، و هر مقاله در چند فصل و مقصد و مطلب. نام نگارنده و شاه سلیمان در دیباچه آمده است. (م ۸۸۱)

آغاز: بسمله. سیاس و ستایش واجب الوجودی را سزد که وجود موجودات از یم ایر وجودش قطره ایست... اما بعد المستفیض من الله الهادی، محمد شفیع بن محمد علی الاسترآبادی...

انجام: ... (افتاده) و احمد بن حنبل در مسند، و صاحب وسیله آورده اند که رسول الله صلی الله علیه و آله... نسخ خوش با حاشیه هایی بخط کاتب دیگر با نشانه های گوهر مراد، تذکرة الائمة.

۱۴۸۸

۵۸۴۹ شکسته نستعلیق قرن سیزدهم، ۱۶۵ گ ۱۶ س، کاغذ فستقی، ۱۵۱۱ × ۷، جلد میشن قهوه ای لائی. بیاضی.

۱- وصیت نامه: (ف) با مهر «عبد محمد بن محمد علی» و بتاریخ ع ۱۲۳۵ ر ۲، از آنجمله: «از ربع باقی مؤلفات داعی را استکتاب و وقف نمایند.» و فرزند خود محمد نامی را وصی قرار داده است (۱ پ - ۲ پ).

۲- احکام خلل در نماز: (ف)

۳- شعرهای پراکنده

۴- احادیث

۵- دعا برای رفع شدائد

۶- نصیحت پسرند خود محمد

۷- سیاهه کتابهای او در تاریخ ۱۲۵۲

۸- اشعاری از کاتب

۹- قصیده لامیه: احواله الرأی صابتنی عن الحظ...

۱۰- احادیثی بنقل از بهار مجلسی

۱۱- شکایات نماز.

۱۴۸۹

۵۸۵۰ ۹۰ گ، سطرها گوناگون، کاغذ فرنگی آهار مهره، ۱۱۲ × ۱۷۸، جلد میشن لائی سبز، بیاضی.

۱- اصطلاحات اهل صنعت کیمیا

۲- پراکنده هایی از جابر بن حیان

۳- نسخه های کیمیایی.

۱۴۹۰

۵۸۵۱ نسخ قرن سیزدهم، ۲۰۴ گ ۱۴ س، کاغذ فرنگی آهار مهره، ۱۱۵ × ۲۱۱، جلد میشن لائی سیاه، بیاضی، عنوان و نشان شنگرف.

۱- نسخه های پزشکی

۲- طلسمات برای دفع مرض و غیره

۳- حرزها و ادعیه و خواص آنها.

۱۴۹۱

۵۸۵۲ نسخ قرن دوازدهم، از آغاز تا پایان مقاله ۲۶ به خط نسخ کهن ترست، عنوان

شنگرف، قسمتی نسخ و عنوان مشکي از کاتب ديگر که گویا همان مترجم شماره ۲ باشد، ۱۴۱ گ ۱۵ س، کاغذ فستقي، ۲۰٫۷×۱۵٫۶، جلد ميشن لائي قرمز، بياضي، آغاز کتاب ناقص است.

۱- الخواص الموازينية: (ع) از جابر بن حيان در کيميا، چند مقاله را نسخه ما دارد و برخی از مقالات بنام بالا و در برخی بنام «الخواص الكبير» ياد شده است. اين نسخه هفتادويک مقاله دارد (ذريعه ۷: ۲۷۴).

آغاز: (افتاده) ... وفي هذه الكتب مما يحتاج ان يضاف الى علم الميزان احد وعشرون كتابي على ترتيب الذي سنقوله، والباقي منها في علم الحكمة...

انجام: ... هذه العلوم. فليكن آخر هذه المقالة، وآخر هذا الكتاب و السلام. تمت المقالة و يتماها، تم الكتاب، والحمد لله رب العالمين.

۲- نسخه‌ها و دستورهای کيميايي.

۳- خواص الكبير: (ف) متن از جابر بن حيان با ترجمه فارسي ناقص از آن، نسخه از ميانه مقاله هفتادم تا نوزديک پيايان مقاله هفتادويکم است.

آغاز: ... و آن همچنان است از يك جهت، امانيست کار چنان، از آنجهت که سيم نيفزايد در جزو آن ...

انجام: ... (افتاده) اصل آنکه در آن سخن است و چون با مرخلقها رسيديم در اين ...

۱۴۹۳

۵۸۵۳ نسخ قرن دوازدهم، عنوان و نشان شنگرف، ۱۳۸ گ ۱۸ س، کاغذ نوعي قرمه، ۱۷٫۹×۱۲٫۲، جلد ميشن لائي سياه.

۱- مواظ: (ع) از علي بن حسين. حاوی سه نديه است.

آغاز: بسملة. والصلاة والسلام على خير خلقه محمد وآله اجمعين، قال شاكر بن غنيمه بن ابي الفضل عن عبد الجبار الهاشمي، قال سمعت...

انجام: ... لقيته بغتة، اى نجاة، وعذره قبل عذره. تمت الله تعالى وحسن توفيقه، الحمد لله كما هوا له. (۱ پ - ۱۱ پ)

بتاريخ ۲۶ صفر ۱۱۶۰ بنظر رسيد و داخل كتابخانه شد.

۲- الذهبية: (ع) منسوب بعضرت رضا (ع)، و معروف بطب الرضا.

آغاز: بسملة. الرسالة الذهبية في الطب بعث بها الامام علي بن... في صفة المزاج وتديره...

انجام: ... يعطى العافية لمن يشاء... اياه. والحمد لله رب العالمين، والصلاة. (۱۲ پ - ۲۵ پ)

۲- اطباق الذهب: (ع) از شيخ شرف الدين عبد المؤمن بن هبة الله مغربي اصفهاني که در آن از «اطواق الذهب» زمخشری پيروي کرده است، برای احمد بن محمود ابن علي خوئي در صد مقاله (ديباچه) (ذريعه ۲: ۲۱۶).

آغاز: بسملة. اللهم انا نحمدك على ما اسبلت من جلايب كرمك، وسبلت شآبيب نعمك... وبعد فقد اشار الى من اولياء الله...

انجام: ... فاتهمن بحيرت المقالات المائة الموسومة باطباق الذهب وهو لامام النحرير شرف الدين عبد المؤمن. تم (۲۶ پ - ۷۵ ر).

۳- كشف الامرار عن حكم الطيور والازهار: (ع) از عز الدين عبد السلام واعظ مقدسي در گذشته در ۶۷۸. تعبيراتی است از نسيم، گلها، بلبل، باز، خطاف، بوم، طاوس، خفاش، خروس و جز آنها، و گفتگويي از زبان آنها. (چلبی - بروکلن ۱: ۴۵۰)

آغاز: بسملة. الحمد لله القريب في بعده، البعيد في قربه، المتعالي في هزل القول. وبعد فاني نظرات بعين التحقيق بنور التصديق...

انجام: ... فصيامهم وقيامهم ما اكثره، وهذا آخر ما وجدناه مسطوراً و مترجماً على لغة الطير وختم بالخير.

۴- كلمات الطريفة: (ع) از ملا محسن فيض كاشي در صد کلمه.

آغاز: بسملة. سبحان الذي خلق الانسان من طين، تم جعل نسله من سلالة من ماء معين... اما بعد فيقول الفقير... محمد بن مرتضى المدعو بمحسن...

انجام: ... فان الحقایق لاتعریف بالبحث ابدأ. والسلام علی من اتبع الهدی.
هذا آخر الکلام فی الکلمات الطریفة ، وهی مائة کلمة وافیة.
۵- اعتقادیه: (ع) از شهید اول.

آغاز: هذه عقيدة عن خط الشيخ الشهيد. بسملة. حمدله. والصلاة علی محمد
و آله اجمعین. اشهد ان لا اله الا الله، وحده لا شریک له...
۶- اعتقادیه: (ع) رساله ای کلامی است در واجب الوجود و بانی در عدل که برای فرج الله خان
و بنام شاه سلیمان نگاشته شده است .

آغاز: بسملة. حمداً لمن انطق الانسان و علمه البیان... ثم ان هذه نبذة من
الکلام تفید التذکر للاخوان من اهل الزمان تحفة الی المولی فرج الله خان و
خدمة الی شاه سلیمان . علم العقاید...

۱۴۹۳

۵۸۵۴ نسخ و نستعلیق، راسته و چپیا، ۱۴۸ گ ، سطرها گوناگون ، ۱۰×۸۵ ،
بیاضی .
۱- نثر اللثالی : (ع) از طبرسی.

آغاز: بسملة. حمدله. والصلاة علی خیر خلقه و اشرف انبیائه ... فهذا کتاب
نثر اللثالی من کلام مولانا ... ایمان المرء یعرف بایمانیه... (۳- ۱۹ پ)
نسخ جمعه ۱۹ ج ۱۲۶۵۲.

۲- مرائی : (ف) از وصال. گویا از ده بند اوست که در فهرست منزوی (۲۸۴۱) و ذریعه
(۸ : ۲۷۰) و ملک (جنگ ۵۴۶۴) از آن یاد شده است.

آغاز :

شنیده اید حسینی بکربلائی بود

شنیده اید که از خون محاسنش آلود

(۱۳ برگ)

۳- مرائی متفرقه: (ف).

۱۴۹۴

۵۸۵۵ شکسته نستعلیق عبدالکریم منشی، ۶۳ گ ، سطرها گوناگون ، کاغذ نوعی
ترمه ، ۸۷×۱۵۶ ، بیاضی.

۱- سرگذشت دقیقی : (ف) از علیقلی میرزا اعتضاد السلطنه (۱۱- ۴ پ)
۲- اشعاری از عطار

۳- اشعاری از محمد صادق اصفهانی

۴- اشعاری از هاتف اصفهانی

۵- اشعاری از احمد جام

۶- اشعاری از امامقلی خان غارت

۷- اشعاری از مشرقی

۸- اشعاری از فردوسی

۹- رباعیات ابوسعید ابوالخیر

۱۰- اشعاری از عرفی

۱۱- اشعاری از مجمر زواره ای

۱۲- رباعیاتی از باباطاهر

۱۳- اشعاری از مشتاق

۱۴- اشعاری از عبدالوهاب نشاط

۱۵- اشعاری از طراز یزدی

۱۶- اشعاری از پروین

۱۷- اشعاری از ازرقی هروی

۱۸- اشعاری از مونس

۱۹- اشعاری از محمدحسن الفت

۱۴۹۵

۵۸۵۸

نسخ ۱۲۳۵، ۱۵۲ گ ۲۵ س، کاغذ فسقی، ۳۰ × ۱۸ ر۳، جلد میشن قهوه‌ای و سیاه تا به تا، در میان پانزده برگ سفیدست، مهر بنام «سید علی» بتاریخ ۱۲۱۸، نشان و عنوان مشکى.

۱- اثبات وجود صاحب الزمان: (ف) گزیده‌ای از رساله میرزا عبدالرزاق جهانشاهی که جهت عالیجاه حسینعلی خان سعدلو نوشته شده است. در عنوان این رساله آمده که کاتب این گزیده را برای تدقیق و تصحیح بنظر ملامحمد صالح خلخالى رسانده. در پایان مطلب نام محمد حسین تنکابنی آمده است.

آغاز: بسمله، سواد کتابت مرحوم میرزائی میرزا عبدالرزاق جهانشاهی... استدلالی بوجود صاحب عصر و زمان شد...

۲- قضا و قدر: (ف) مختصری از نوشته مولاسعید بن صالح خلخالى مؤلف نتیجه الافکار.

آغاز: می‌گوئیم در تحقیق ماهیت قضا و قدر که چون ثابت شد که جمیع صور موجودات... (۴ - ۵ پ)

۳- شناخت باری تعالی: (ف) از مولاسعید خلخالى به نظم فارسی و عربی.

آغاز:

ای آنکه بجز تو نیست دو هردو جهان

برتر ز خیالی و مبری ز گمان

(۵ - ۵ پ)

۴- شرح قصیده میرابوالقاسم فندرسکی: (ف) از محمد صالح خلخالى بن محمد سعید در گذشته ۱۲۰۶ (ذریعه ۱۴: ۱۵ - فهرست مشار: ۱۰۲۵ - فهرست حقوق: ۱۵۲ - ۱۲۴۵ م)

آغاز:

چرخ با این اختران نغز و خوش و زیباشده

صورتی در زیر دارد هرچه در بالا شده

ناظم رحمه الله عنوان کلام رافلك قرار داده باعتبار کمال ظهور ایشان بحسب

حس ... (۵ پ - ۲۰ ر)

۵- روزه مسافر: (ع) مختصریست در مسئله وجوب یا عدم وجوب گرفتن مسافر.

آغاز: قول القایل ولا یحرم سفرنا ... (۲۱ پ - ۲۳ ر)

ع- دوستی خدا: (ف) مختصریست در باب دوستی خدا.

آغاز: اما تاویل لفظی آنست که مراد از محبت الله اسم الله نیست بلکه اسم

فاعل مراد است... (۲۳ ر - ۲۴ پ)

۷- رؤیت ماه: (ف) در شبهای اول تاشانزدهم و تغییرات آن در ساعات مختلف شب.

آغاز: در شب اول غروب ماه بعد از یکساعت يك سبع کم از ساعت معوج

باشد و در شب دوم دو ساعت دوسبع... (۲۵ ر - ۲۵ پ)

۸- شرح «انا اصغر من ربی»: (ف) از آخوند ملامحمد صالح مازندرانی وملاعبدالله.

آغاز: عبارت مشهور در السنه مردم بعضی نسبت به رسول (ص) و بعضی

بحضرت امیر (ع) ... (۲۷ پ - ۲۸ ر)

۹- صحت و مرض: (ف) از فضولی بغدادی. (ذریعه ۱۵: ۱۲ - فهرست دانشگاه ۸: ۱۰۰

۲ - ۱۲۶۷ م)

آغاز: حمد بیحد احدی را سزااست که ریاض بدن را بآب روان پرورده و

حسن را مظهر عشق و زیور حسن کرده...

انجام: ... چون روح بدان مقام رسید علامت جبروت و لاهوت دید به منزل

اصلی پیوست و از رهزان رست و عاقبت الامر خود را بخود رسانید و معشوقی

و عاشقی از آن صورت و سیرت بیرون ماند. (۲۸ پ - ۳۶ ر)

در پایان این رساله یادداشت مقابله با مهر مربع بزرگ «لااله الا الله الملك

الحسن المبین عیده سید علی» هست.

۱۰- بندهایی از شرح مفتاح تفتازانی

۱۱- بندهایی از دفع الاشکال سید شریف جرجانی

۱۲- بندهایی از کافی (۳۶ ر - ۳۹ ر)

۱۳- پانزده برگ سفید

- ۱۴- پراکنده‌هائی در ادویه مفرده
 ۱۵- نسخه‌های پزشکی
 ۱۶- افضلیت محمد (ص) بر ابراهیم
 ۱۷- امثال وحکم ومسائل لغوی و فقهی.

۱۴۹۶

۵۸۵۹ شکسته نستعلیق ۱۲۹۴، ۱۲۲ گ، مختلف السطور، کاغذ فرنگی آبی،
 ۱۳ × ۲۰٫۸، جلد میشن لائی قرمز، بیاضی، چندجا اوراق سفید دارد، ذیل
 بعضی از مطالب تاریخهای ۱۲۹۲ و ۱۲۹۳ و ۱۲۹۳ دیده میشود، نشان
 و عنوان شنگرف.

- ۱- سرگذشت چهل و یک تن از مشاهیر علما و شعرا و نویسندگان (۱ پ - ۱۱ ر)
- ۲- مرثیه ابو العلاء معری در مرگ سید رضی و سید مرتضی. در هامش آن قصیده لغات
 مشکل شرح شده است (۱۱ پ - ۱۳ پ)
- ۳- ایها الولد: (ع) (۲۸ پ - ۲۹ ر)
- ۴- مشرق الشمس شیخ بهائی: (ع) گزیده‌ای از آن است (۵۶ ر - ۶۱ ر)
- ۵- مختصری در باب کلمه‌های عربی که در آخر آنها تاء تأنیث باشد
- ۶- حدیث از کتاب «الدرر النجفیة»
- ۷- فائده اصولیه
- ۸- گزیده از کتاب «خصال» در تعداد اصول اربعه
- ۹- اشعار متفرقه عربی و فارسی
- ۱۰- حکایات متفرقه
- ۱۱- اشعار متفرقه فارسی
- ۱۲- مناجات منسوب بحضرت علی (ع)
- ۱۳- خطبه انانون والقلم حضرت علی (ع)
- ۱۴- مناجات سید الشهداء (ع)
- ۱۵- خطبه ششقیه

- ۱۶- تاریخچه بصره و کوفه
- ۱۷- حکایت در شرح حال ابن درید
- ۱۸- قصیده لامیه العجم طغرائی (ع)
- ۱۹- امثال وحکم بزبان عربی
- ۲۰- گزیده‌ای از شرح ابن ابی الحدید
- ۲۱- فائده اصولیه از بحر العلوم
- ۲۲- از مقدمه شرح نهج البلاغه ابن میثم بحرانی
- ۲۳- بندهایی از تفسیر صافی
- ۲۴- شعرهای فارسی از وفائی شوشتری و اویس طهرانی
- ۲۵- بندهایی از مبحث تجارت کتاب «وسایل»
- ۲۶- احادیث متفرقه
- ۲۷- نسب محمد بن ابی بکر
- ۲۸- بندهایی از کتاب مکارم الاخلاق حسن بن الفضل بن حسن طبرسی
- ۲۹- اشعار فارسی و عربی
- ۳۰- بندهایی از مجمع البحرین در لغت نزل
- ۳۱- گزیده از رساله کشف الریبه عن احکام الغیبه از شهید ثانی (۲۷ جمادی الاولی
 ۱۲۹۳)
- ۳۲- بندهایی از کتاب مسکن الفؤاد شهید ثانی
- ۳۳- نامه حضرت صادق (ع) به عبدالله بن محسن در تعزیت وی
- ۳۴- از مقدمه «حدیقه» مخدث بحرانی
- ۳۵- گزیده‌هائی از شرح زبده شیخ حرفوش از مبسوط شیخ طوسی
- ۳۶- نان و حلوا: (فارسی) از شیخ بهائی (فهرست مشار - فهرست حقوق: ۲۱۶ - فهرست
 دانشگاه: ۲: ۲۸۹ و ۸: ۱۰۱ - ۳۲۶۶م) (۱۵۶ پ - ۱۶۳ پ)
- ۳۷- بندهایی از مجمع البحرین درباره آیه «خیر من الف شهر» در باب زمان پیغمبر نقل از
 مبسوط شیخ طوسی
- ۳۸- حکایتی از بقراط حکیم
- ۳۹- بندی از رساله «نجات العباد»
- ۴۰- مرثیه در مرگ بحر العلوم (عربی)
- ۴۱- اشعار عربی از ابن ابی الحدید

- ۴۲- سؤال و جواب شیخ صالح بن حسن باشیخ بهائی به نظم
 ۴۳- اشعار عربی منسوب به ابی فراس
 ۴۴- اشعار عربی از صاحب بن عباد
 ۴۵- گزیده ای از صحاح اللغة
 ۴۶- پراکنده های فقهی
 ۴۷- کلمات قصار حضرت امیر (ع)
 ۴۸- بندی از کتاب «مستند الشیعة» نراقی
 ۴۹- بندی از شرح ابن العبدید
 ۵۰- بندی از مجمع البحرین در لغت «نفس»
 ۵۱- بندی از شرح نهج البلاغة ابی بن ابی الحدید در باب قول سلونی قبل ان تفقدونی
 ۵۲- بندی از رجال نجاشی در شرح حال ابی رافع (۱۶۳ - ۱۷۱ پ)
 ۵۳- مسئله تسامح: (ع) از شیخ مرتضی

آغاز: بسمله: المشهور بین اصحابنا والعامّة التسامح فی ادلة السنن بمعنی عدم اعتبار ماذکروه...

انجام: ... التاسع عشر ظاهر الاصحاب عدم التفصیل فی مسئله التسامح...
 الا ان الاستاد الشریف تغمده الله بغفرانه فصل و منع التسامح... (ربیع الاول ۱۲۹۴)

۱۴۹۷

۵۸۶۰ شکسته نستعلیق قرن سیزدهم، عنوان و نشان سرخ، راسته چلیپا، ۲۱۰ گ ۲۰ س، کاغذ نوعی ترمه، ۲۱۰ ر × ۲۱۶ پ، جلد میشن لائی قرمز، بیاضی.

- ۱- بندهایی از مجمع البحرین
 ۲- بندهایی از بحار الانوار
 ۳- بندهایی از نهج البلاغة

- ۴- بندهایی از صافی
 ۵- بندهایی از کافی
 ۶- بندهایی از طرایف ابن طاوس
 ۷- بندهایی از عدة الداعی
 ۸- بندهایی از ارشاد شیخ مفید
 ۹- بندهایی از منهج المقال
 ۱۰- بندهایی از اعتقادات صدوق
 ۱۱- مرآئی پراکنده
 ۱۲- بندی در زهاد ثمانية
 ۱۳- ستایش نامه جامی از پیامبر
 ۱۴- مسائل فقهی با عنوان مسئله، مسئله
 ۱۵- حکایتی از نفایس الفنون
 ۱۶- مقدمه رساله میرداماد در فقه
 ۱۷- مرگنشت محمد خدا بنده به نقل از نفایس الفنون
 ۱۸- احادیث

اینک معرفی رساله هایی که در میان پراکنده ها بطور مستقل آمده است:
 ۱۹- الوصیة: (ع) از علامه حلی: وصیت اوست بفرزندش فخر المحققین بنقل از آخر کتاب «قواعد».

آغاز: اعلم یا بنی اعانک الله تعالی بطاعته و وفقتک لفعل الخیر...
 (۷ پ - ۹ ر)
 ۲۰- درة البهیة: (ع) از سید محسن اعرج کاظمی، در فقه. (ذریعه ۸: ۹۲)

آغاز:

سبحانه من محسن بالنعم قبل وجوبها بفضل الکرم...
 و بعد هذه «درة بهیة»: ارجوزة «الفیة» فقهیة.

انجام:

فسلم الله و صلی دائماً علیهم ما الدهر کان قائماً
 (حرره فی آخر الصفر من سنة ۱۲۹۵) (۱۲ پ - ۳۰ ر)

۲۱- قصیده کسائیة: (ف) از فتح الله وفایی شوشتری، مثنوی در ۱۳۵ بیت.

آغاز :

مرا طبع اگر نارسا یا رسا نباشد گریز از حدیث کسا

انجام :

«وفایی» براین ماجری خون گری

بر آن شاه لب تشنه جیحون گری

(۴۰ پ - ۴۳ ر)

۲۲- مرآئی برای امامان از همو. (۴۳ ر - ۴۸ ر)

۲۳- قصیده طاعونیه : (ف) از همو.

آغاز :

المنة لله که بکوی تو مقیم

هر دم رسد از حلقه زلفت تو نسیم

(حرره فی ج ۱ ۱۲۹۸)

۲۴- قصیده توحیدیه : (ف) از قضائی یزدی در ۸۸ بیت.

آغاز :

بنام آنکه زور بالی علو و علا (!)

نه منتهی بدرش راه جست و نه مبتدا

انجام :

نسیمی از چمنش هشت روضه رضوان

رواقی از حرمش هفت گنبد مینا

(تمت فی ج ۲ ۱۲۹۷ ر)

۲۵- عقاید الشیعة : (ع) از محمد بن مکی شهید.

آغاز : بسمله. صورت ماکتبه الشیخ الشهید قدس سره. بسمله. اشهدکم علی

معاشر المؤمنین، انی اشهد ان لا اله الا الله وحده لا شریک له...

انجام : والنکاح حق وصدق. هذا اعتقادی... و صنفه معتقده محمد بن مکی...

باقیه الی یوم الدین. (۷۶ پ - ۷۷ ر)

۲۶- العقد الطهماسبی : (ع) از شیخ عزالدین حسین بن عبدالصمد حارثی عاملی، پدر شیخ

بهایی در گذشته ۹۸۴، در مذمت وسواس که بدستور شاه طهماسب صفوی نگاشته شده است. (ذریعه ۱۵: ۲۹۰)

آغاز : رساله العقد الحسینی. بسمله. الحمد لله الذی انزل من السماء ماء طهورا، والصلاة والسلام علی... و بعد فیقول... حسین بن عبدالصمد الجبایعی...

انجام :... للعمل بما یحب ویرضی، انه جواد کریم. تمت بحمد الله... تعاقب اللیل والنهار. آمین یارب العالمین (فی لیلۃ الثلاثاء ۱۷ شوال ۱۲۹۵) (۱۰۶ پ - ۱۱۸ ر)

۲۷- الدرة المنظومة : (ع) از سید محمد مهدی بحر العلوم بروجردی در گذشته ۱۲۱۲ در فقه، از طهارت نماز تا طواف. (ذریعه ۸: ۱۰۹).

افتتح المقال بعد البسمله بحمد خیر منعم والشکر له...

غراء قد وسمتها بالدرة تاریخها عام الشروع «غرة»

(۱۲۰۵)

انجام :

نصابها فانت بالخیار من الدعاء الموجز المشهور

(۱۵۱ پ - ۲۰۱ ر)

۲۸- فرهنگ لغات الدرة : (ع) فرهنگ لغات منظومه دره سید بحر العلوم و گزارش ابیات بترتیب و اژه های ابیات آن منظومه. تألیف بانجام نرسیده و تنها تا بیت ۲۶۰ گزارش شده است.

آغاز : بسمله. حمد لله. وصلى الله على محمد وآله الطاهرين ولعنة الله على اعدائهم اجمعين. و بعد فهذه اشارة اجمالية الى تفسير لغات تلك المنظومة الشريفة وحل بعض مشكلاتها والاشارة الى اشاراتها مبالغا في الاختصار...

انجام :... (افتاده) بعد الشك اما بالنسبة الى فعله قبل حدوث الشك لاعادة لقاعدة عدم العبرة بالشك بعد الفراغ...

۱۴۹۸

نسخ سده سیزدهم با تاریخ ۱۹ ع ۱۲۴۷ ر ۱۸۰ گ ۲۹ س، کاغذ فستقی،

۵۸۶۱

۸۶۵ × ۱۰۵ ، جلد میشن سیاه لایی ، بیاضی.

۱- دعاها و آداب آنها.

۲- زیارت نامه امامزادگان.

۱۴۹۹

۵۸۶۳ شکسته نستعلیق سده سیزدهم ، ۲۳ گ ۱۴ س ، کاغذ فرنگی الوان ،
۶۲ × ۱۰۶ ، جلد میشن لایی لیمونی ، بیاضی.

۱- پند و اندرزها

۲- ترجیع بند هاتف

۳- شعرهایی از سعدی

۴- شعرهایی از قآنی

۵- شعرهایی از صافی اصفهانی

۶- شعرهایی از انوری ابیوردی

۷- شعرهایی از وصال شیرازی.

۱۵۰۰

۵۸۶۵ شکسته نستعلیق چلیپا از اوایل سده سیزدهم ، عنوان و نشان شنگرف ، ۲۳۴ گ ، ۱۵ س ، کاغذ نوعی ترمه ، ۷۵ × ۱۴۵ ، جلد میشن قرمز لایی ،
بیاضی.

۱- نامه به محمدخان

۲- دیباچه نامه

۳- نامه به محمد خان قاجار که از لسان شاهزاده محمود نوشته شده

۴- نامه به نادر میرزا

۵- نامه به شاه مراد

۶- فتحنامه کشمیر (آغاز: معركة آرای جنگ و آتش افروز نوا...)

۷- دیباچه میرزا رضای بغدادی

۸- نامه از لسان شاه محمود به امیر حیدر

۹- نامه آقا حسین خوانساری در تعریف بهار و رفتن زمستان

۱۰- نامه جهت شاه (متعدد)

۱۱- نامه نواب علیشاه بجانب پادشاه روم

۱۲- رقم رضاقلی میرزا نایب السلطنه ایران

۱۳- فتحنامه

۱۴- نامه به برادر وعمو

و جز اینها.

۱۵۰۱

۵۸۶۶ شکسته ریز چلیپا قرن سیزدهم ، ۱۰۶ گ ۱۰ سطر ، کاغذ ترمه اصفهانی
نازک ، ۸۸ × ۱۵۱ ، جلد میشن لائی قرمز ، داوای یک سرلوح مذهب ،
مجدول ومطلا ، عنوان درزمینه زر به شنگرف.

۱- مرثیه‌ها

۲- نصایح

۳- حکایتی از جنگهای صدراسلام.

۱۵۰۲

۵۸۶۹ نستعلیق بی تاریخ از سده نهم ، عنوان و نشان شنگرف ، مالک : عبدالله بن

مرحوم نجم‌المله والدين بامهر «انى عبدالله» ، ۲۳ س ، كاغذ نوعى ترمه ،
۱۳۳۴ × ۱۸۲۷ ، جلد ميشن قرمز ضربى .

۱- حاشية الكشاف : (ع) از ميرسيد شريف گرگانى .

آغاز : بسمله . قال جارالله العلامة احسن الله اكرامه فى داره المقامه ، الحمد لله
الذى انزل القرآن كلاماً منظماً مؤلفاً ...

انجام : ... بل عى نفسها رزق . تمت حواشى الكشاف للعلامة المحقق ...
الشهير بالسيد الشريف شكرالله سعيه واحسن رعيه .

باحاشيه هايى بنشانه «منه» و «شرح ابيات» .

۲- حاشيه : (ع) بروش قوله قوله . در آن از حاشيه ميرسيد شريف بر كشاف ياد شده است .
در آن آمده : «فهو مما اشار اليه الاستاد قدس سره حيث قال ان المصنف انما جعل
فى شرح الرسالة» . در هاشم به «حواشى تجريد ارجاع» داده شده است .

آغاز : بسمله . قال وحيد زمانه تغمده الله بغفرانه . قوله . يق . مدحت اللؤلؤ
على صفاتها . هذا القيد وان اشتهر فى العبارات وتحقيق فى اكثر الكتب الا انه
فى هذه النسخة من الاضافات ...

انجام : ... قوله دون المطلق توضيح الجواب ان الخاصة باحد المعنيين يشتمل
الخاصة الحقيقية والاضافية ... قوله على المطلق اى الشامل للقسمين .
جم جديد .

نستعليق ديگر با حاشيه هايى به نشانه «جم جديد» ، «تتمه لصاحبه» و
«شيخ الاسلام» .

۱۵۰۳

نسخ و نستعليق يك كاتب از سده يازدهم ، عنوان و نشان شنكرف ، آغاز و
انجام برخى از كتابها افتاده ، ۲۵۳ گ ۲۱ س ، كاغذ نوعى ترمه ، ۱۹۵ ×
۲۵۷ ، جلد ميشن سياه ضربى .

۱- حاشية شرح المختصر : (ع) حاشيه بر بخشى از شرح مختصر اصول عضدى درباره

مباحث سنت . بروش قال واقول .

آغاز : (افتاده) ... قال مبادئ اللغة من لطف الله تعالى احدثت الموضوعات
اللغوية فلتكلم على حدها و اقسامها و ابتداء وضعها وطريق معرفتها . اقول .
فى لطف الله تعالى ... قال . و دلالتة اللفظيه فى كمال معناها دلالت مطابقة و
فى جزئه دلالة تضمن وغير اللفظيه التزام ...

انجام : ... (نا تمام) قال مسئلة الفعالان . اقول الفعالان لايتعارضان و ان
تناقض احكامها كصوم فى يوم ... وقد علمت ... الاول ثلاثة احدها ان يكون
القول مختصاً به ، فان ... (۱ پ - ۲۷ ر)

۲- الكافى : (ع) از ابو جعفر محمد بن يعقوب كلينى . بخش توحيد و حدوث العالم از
آن . (۱ پ - ۶۵ پ)

در انجام افتاده است .

۳- من لا يحضره الفقيه : (ع) از ابن بابويه قمى . (۶۶ پ - ۱۲۶ پ)

نسخ عنوان و نشان شنكرف .

۴- الشفاء : (ع) از ابن سينا ، فقط بخش طبيعى است . (۱۲۷ پ - ۱۵۳ ر)

شكسته نستعليق از همان كاتب . بيشتر عنوانها سفيد مانده است .

۵- شرح الاشارات والتنبيهات : (ع) از ابو على سينا . (۱۵۴ پ - ۲۲۹ پ)

نسخ همان كاتب . انجام درنمط سوم افتاده است .

متن زير خط شنكرف است .

۶- شرح كتاب فى الفقه : (ع) بدينگونه .

فصل ۲- در آنچه به وصيت متعلق است

فصل ۳- در احكام وصيت

فصل ۴- در وصيت

كتاب جمالة

كتاب الشفعة

كتاب الاجارة .

آغاز : (افتاده) ... عامية ، والاقوى الرجوع فيهم الى عرف فيستوى مالك
الدار مستأجرها ومستعيرها وغاصبها على الظاهر ... الفصل الثانى فى متعلق

الوصية وهو كل مقصود للملك عادة ...

انجام: ... (افتاده) ولابد من کمال المتعاقدين بالبلوغ والعقل، فلا توکل ولايتوکل الصبی والمجنون مطلقاً و جواز تصرف ... (۲۳۰ ر - ۲۵۳ پ)

۱۵۰۴

۵۸۸۸ نستعلیق سده دوازدهم، دو ستون در هر صفحه، ۱۱۵ گ، ۲۰ س، ۱۴۶ ر ۲۵۳۳، کاغذ فستقی، جلد مقوایی.

۱- حاشیه المختصر: از خطائی (دانشگاه ۶: ۲۱۹۸) (درستون راست صفحه)

۲- حاشیه المطول: از چلبی (درستون چپ صفحه)

۳- حاشیه دیباجة المطول: از چلبی (درستون راست صفحه)

۴- حاشیه المطول (مانند ش ۱۵۹۳) (درستون چپ صفحه). (ص ۲۴۷ فهرست عربی نیز دیده شود).

۱۵۰۵

۵۸۹۲ نستعلیق میرزا محمد نجار التجار (?)، با تاریخهایی از سال ۱۳۱۶، عنوان و نشان شنگرف، ۸۰ گ، ۱۸ س، کاغذ نوعی ترمه، ۱۵۳۳ ر ۲۶۳۳، جلد کاغذ سبز ضربی.

۱- طهارت: (ف) از شرف بخارائی در صدوده بیت. پس از بخش طهارت فرائض ماه رمضان است. (ملک ۳۳۹۶۳)

آغاز:

ابتدا میکنم بنام خدا
نام حق بر زبان همی رانیم
که دو حرف آفرید ارض و سما
که بجان و دلش همی خوانیم

انجام:

مرتو نویسنده را صانع پاک هم بیامرزد چون رود در خاک (?)

شد بتوفیق خدای لاینام این کتابت روز دوشنبه تمام (?)

(۱ - ۹ ر)

۲- ایمان و اسلام و فروع دین: (ف) رساله در عقاید و فروع دین در چهار فصل:

فصل اول در معرفت ایمان

فصل دوم در شناختن خدا

با عنوانهای اگر پیرسند که ...

آغاز: بسمله. بدان ایدک الله فی الدارین این کتاب در بیان معرفت ایمان و اسلام و روزه و نماز و طهارت و فرض واجب و سنت مستحب و مباح و مکروه و زکاة و حج و احکام و ارکان نماز، و کتاب را بر چهار فصل بنا نهاده شد...

انجام: ... جواب بگو که فرض شیخ جان دادن است و سنت... کور است. تمت الكتاب بعون الملك الوهاب (۹ پ - ۲۵ پ).

۳- مهمات المسلمین: (ف) در عقاید و فروع دین، از همان نویسنده، با همان شیوه اگر پرسند... جواب گوئیم ... و در دیباجة می نویسد: خواجه امام حفظ (?) بخاری فرماید. (م ۹۹۹)

آغاز: بسمله. قال النبی (ع) طلب العلم فريضة على... صدق یار رسول الله. چنین فرمایند که طلب کردن علم فريضه است بر همه مسلمانان... مراد چهار علم است: اول توحید، دویم علم نماز، سیوم علم روزه، چهار علم حیض و نفاس...

انجام: ... جواب بگو الی... الله میان مهتر اسرافیل و میان پروردگار عالم سپریست که بجز پروردگار عالم کسی نداند. والله اعلم بالصواب.

(۲۶ پ - ۶۴ پ)

مورخ دوشنبه ۱۳۱۶.

۴- پندنامه : (ف) از عطار با عنوانهای : در نعت رسول ، مناجات ، خشم فروخوردن ، صبر وقناعت ، کارهای خطا ، نیکبختی ، عاقبت جوئی ، همنشینی درویشان ، ابلهی ، خصلتهای شیطان و جز آنها . (م ۲۶۹۷ و ۳۲۷۷)

آغاز :

حمد بیحد حضرت معبود را کز عدم آورد هر موجود را
حمد بیحد آن خدای پاک را آنکه جان بخشیدمشت خالک را

انجام : ...

این مبارک نامه را کردم تمام
بعد از آن دیگر نگویم ، و السلام
هرکه آرد این وصیتها بجای
در دو عالم رحمتش بخشد خدای
آمین یارب العالمین ... تمت الكتاب بعون الملك ... يوم چهارشنبه
(۱۳۱۶) ، فقیر حقیر میرزا محمد نجار التجار .

۱۵۰۶

۵۸۹۳ نسخ و نستعلیق آغاز سده دوازدهم ، باتاریخ ذیقعدة ۱۱۰۳ بهخامنه حسن بن محمود (ش ۱) ، دیگر شمارهها نیز از همان روزگار است ، ۱۸۰ گ ۱۳ س ، کاغذ فستقی ، عنوان و نشان سنگرف ، ۲۷۵ × ۱۵۷ ، جلد کاغذ ابری فرنگی عطف و گوشه میشن قهوه‌ای .

۱- السلوك : (ع)

الباب الاول في العقبة الاول وهي عقبة العلم .
الباب الثاني في العقبة الثانية وهي عقبة التوبة .
الباب الثالث في العقبة الثالثة وهي العوايق .

آغاز: (افتاده) ... ويهدى من يشاء وهو اعلم بالمهتدين ، والصلاة على محمد سيد المرسلين وآله الابرار ... اعلم اخواني اسعدكم الله وايانا لمرضاته ، ان

العبادة ثمرة العلم وفائدة العمر ..

انجام: ... واليه انه جواد كريم ، فهذا ما اردنا ان نذكره في شرح كيفية سلوك طريق الآخرة ، وقد وفي بالمقصود في ذلك ، والحمد لله الذي بنعمته تم الصالحات وصلى الله على خير خلقه (۱ پ - ۱۴۶ ر)
نسخ شيخ حسن بن محمود بن حسن ذیقعدة ۱۱۰۳ .

۲- تحفه عشاق : (ف) از درویش خلیلی ، پیرامن ۷۵۰ بیت با این عنوانها :

در بیان ایجاد جوهر اول
در مراتب عالم ارواح
در مراتب عالم اجسام
در خلاصه سخن
تمثیل
اثبات وحدانیت
در بیان سؤال و جواب
نصیحت
هفت وادی

آغاز : تحفة العشاق تحفه ، درویش خلیل مولا . بسمله

بشنو ای جوینده راه خدا
که تو جوای خدایی با خدا (?)
گوش کن این نکته باریک را
روشنایی ده دل تاریک را

انجام : ...

ای « خلیلی » تا قیامت زین کلام
گر بگویی نیست امکان تمام
... چون ندارد این سخن پایان وحد

بس بود گفتن ز ارباب خرد

نستعلیق (هامش) ، عنوان و نشان سنگرف ، چهارشنبه ۱۳ ذیقعدة آغاز سده دوازدهم .

۳- پرسش و پاسخ : (ف) نامه از پادشاهی به حجة الاسلام غزالی که از او طلب نصیحت میکند (و چون این نامه به حضرت رسید حسب الالتماس این چند اوراق را نوشته بدو

فرستاد . با عنوان های ای عزیز و فصل .

آغاز : بسمله . دو کلمه یکی از ملوک جهان بحضرت خواجه انام محمد غزالی نوشته و از او طلب نصیحت کرده ...

آغاز پاسخ : کای عزیز روزگار وای گزیده پروردگار ، التماس که از ما کردی اگر از سر صدق و رغبت است زینهار الف زینهار که از هفته یک روز ... بندگی خدای کنی ...

آغاز نامه دوم : بسمله . حمدله . والصلاة والسلام علی محمد وآله اجمعین ، اما بعد بدان و آگاه باش ای عزیز روزگار حال تو از دو وجه بیرون نیست ، یا اینست که از زمره گرویدگان و معتقدان ...

نستعلیق کاتب شماره ۲ درهامش .

۴ - نثر اللثالی : (ع) سخنان کوتاه حضرت علی (ع) بترتیب حروف تهجی آغاز سخنان .

آغاز : هذا كتاب نثر اللثالی ... حرف الالف . ایمان المرء يعرف بایمانیه ... نستعلیق همان کاتب ، درهامش .

۵ - الآداب الدینیة (؟) : (ع) گویا از محمد غزالی در تصوف و آداب مذهبی ، با عنوانهای آداب الوضوء ، آداب الغسل ، آداب التیمم ، آداب دخول المسجد ، آداب ما بعد طلوع الشمس ، آداب الصلاة ، آداب الجمعة . اجتناب المعاصی ، آداب الصحبة و جزآننها .

آغاز : بسمله . الحمد لله حق حمده والصلاة والسلام علی محمد رسوله و عبده ... اما بعد فاعلم ایها الحریر علی اقتباس العلم المظهر من نفسه صدق الرغبة ...

انجام : .. فضلا عن قربتك و بلدك . ثم يفوتك به الملك المقيم و النعيم الدائم فی جوار ربك المقيم و النعيم الدائم فی جوار رب العالمین ، و صلی الله علی سیدنا محمد وآله وصحبه اجمعین . نسخ کاتب دیگر و از همان سده ۱۲ .

۶ - الواجبات الدینیة : (ع) در عقاید و آداب مذهبی بشیوه صوفیانه با عنوانهای فصل مما یجب بالكتاب والستة

فصل فاما وجوب حفظ السمع

فصل واما وجوب حفظ البصر

فصل واما اللسان

واما الکذب

اما الغش والخديعة

واما الايمان

مضامین این رساله با رساله شماره ۵ بسیار نزدیک است .

آغاز : بسمله . الحمد لله الذی خلق الانسان ولم یکن شیئاً مذکوراً ، و علمه بفضلہ ما لم یکن یعلم ... و بعدایها الطالب علی عتق رقبة من عقاب ربه والیم عذابه الطامع ...

انجام : (گویا ناتمام) ... قوله تعالی فویل للمصلمین الذین هم عن صلاتهم ساهون ، ای الذین یغفلون عن الصلاة ... نسخ کاتب شماره ۴ و درهامش همان رساله .

۱۵۰۷

۵۸۹۶

نستعلیق ریز و خوش بی نام از سده ۱۲ (شماره ۱) ، نستعلیق درشت از سده ۱۳ (شماره ۲) ، جدول و کمند بندی شده بزر ، عنوان و نشان و جدولها بزر و شنگرف ، مهر تملک « علی صراط حق نمسکه - ۱۲۶۹ » با تاریخ ۱۲۸۲ در دار الخلافه ، ۱۱۹ گ ۱۸ س ، ۱۹۹۹ × ۳۰۱ ، جلد میشن سیاه .

۱ - معرفت تقویم : (ف) دریک مقدمه و چهار باب

۱ - در تقویم شمس (۳ فصل)

۲ - در استخراج تقویم قمر و عرض آن (۳ فصل)

۳ - در استخراج تقویم علویه و عرض آن (۲ فصل)

۴ - استخراج تقویم سفلین و عرض آن (۲ فصل)

در میان هر باب جدولهای آن آمده است .

آغاز : بسمله . حمدله . والصلاة والسلام علی خیر خلقه . محمد وآله الطاهرين ... در معرفت روش ستارگان و مواضع آنها در طول و عرض ، و آنچه ملایم آنست

و در آن يك مقدمه و چهار باب است و خاتمه. مقدمه در تعدیل ایام...

انجام : ... و این را حکمای خط ... بروزگار خود تجربه کرده اند. والله اعلم. (۱ پ - ۵۲ ر)

۲- زایچه عباس میرزا : (ف) از محمد حسین بن بدیع الزمان گونابادی که پس از یک دیباچه بلند کتاب را بنام عباس میرزا و پدرش فتحعلیشاه ساخته ، زایچه آنان را استخراج کرده است.

۱- فی اعمال الجزئیات

۲- فی اعمال الکلیات

در آخر جدولهای نجومی است.

آغاز :

بنام خدایی کنم ابتدا که محتاج اویند شاه و گدا

خدایی که فرمانروایی دهد گدایی دهد پادشاهی دهد

... حمد و سپاس عالی اساس بینهایت و شکر و ثنای بیقیاس دور از نهایت سزاوار قادرست... و بعد از آن میگویم که ظاهر و پیداست...

۱۵۰۸

۵۹۰۲

نستعلیق و نسخ سده یازدهم ، ۲۴۶ گ ۱۵ س ، ۱۶۵ × ۲۶۴ ، جلد میشن سبز، آغاز و انجام بعضی از رسائل این مجموعه افتاده ، اوراق نسخه تماماً صحافی شده است.

۱- کشف الاسرار : (ف) رساله در خواص اعداد و حروف مشتمل بر بیست و هشت فصل و یک خاتمه.

آغاز : احصاء ثنا سزاوار... است که لسان حروف بیان... و ذره بی بضاعت و فقیر بی استطاعت قطره... خاك قدم اهل الله مشتهر به نقدی بن الهی الهاشمی الوفی...

انجام : ... فی التاريخ يوم السبت یازدهم شهرشوال ۱۰۸۸ .

جداول اعداد و حروف و علائم و عنوانها با جوهر قرمزست (۱ پ - ۵۳ ر)

۲. جفر : (ف)

آغاز : (افتاده) ... که از حرف الف تا حرف ی اعداد ایشان ... از عدد هریک دوازده دوازده طرح کند... (۵۸ ر - ۹۹ ر)

رساله دارای بیست جدول حروف و اعداد با جوهر قرمز و مشکی و عنوانها بخط درشت مشکی نشانها با جوهر قرمزست.

۳- جفر خایه : (ف) مشتمل بر دو مقدمه و سه فصل و یک خاتمه . نویسنده بعد از ذکر سبب تألیف کتاب سی و سه بیت در تعریف علم جفر آورده و سپس شواهدی چند از آیات قرآن ذکر کرده است.

آغاز : بسم الله الرحمن الرحیم رب العالمین... اما بعد این رساله ایست شریف در علم جفر خایه و جامع ، چون شروع در تعریف این علم لطیف نمودن از قبیل تحصیل حاصل بود... لهذا شکسته رقم از صوب تعریف به تحصیل معطوف داشته شروع در مدعای اختصار نمود...

انجام : .. انواع مختصر آورده متعذر بود و انتخاب بعضی از آن آورده شد و این عذر کافی است... و بانجام رسید ، بمنه و کمال کرمه ، تمت تمام شد (۹۹ پ - ۱۱۶ ر)

اعداد و عنوان و سر آغاز مطالب با جوهر قرمز نوشته شده است.

۴- جفر (رساله) : (ف) در این رساله از آفتاب و گردش آن وساعات و درجات لیل و نهار به طریق جفر بحث شده است.

آغاز : بسم الله ، بدان ای سالک راه هرگاه مقصدی داشته باشی و خواهی که بصراط مستقیم توجه کنی که از عبارت جفر...

انجام : ... و اگر با سایر کواکب که مطلوب را بآن نسبتها باشد همین عمل کنند که بغایت معتبر است ، والله اعلم بالصواب... و قس علیهذا و الی آخر... (۱۱۶ پ - ۱۲۲ پ)

اعداد و حروف با جوهر قرمزست.

۵- معرفت خیر و شر : (ف) رساله درباره دم و آب و خاک و آتش و مشتمل بر شش فصل.

فصل اول در بیان عزیمت کارها

دوم در سؤالات

سوم در ضمیر

چهارم در معرفت موت

پنجم در باب الفت

ششم در معرفت دم

آغاز : بسمه ، بدان ارشد ک الله تعالی فی الدارین که آدمی عالم صغیر است است چنانچه آفتاب و ماهتاب در عالم کبیر گردش دارند...

انجام : ... و حروف مقاصد و حروف استخاره هردو بر لوح عرض کند و ببیند که در کدام مرتبه است تحقیق کند (۱۲۳ ر - ۱۳۱ پ)

رساله دارای سه شکل است و جدول حروف و اعداد مدور و مربع اعداد حروف و جدولها با جوهر قرمز و مشکی است.

۶- تسخیر جن (رساله): (ف) از سید علی جعفری صوفی

شامل قاعده استخراج جن خود - ملک خود - نفس خود - اسم روح خود - اسم اعظم خود .

آغاز : بسمله ، الحمد لله رب العالمین ... بدان اید ک الله تعالی فی الدارین که چنین گوید این بنده خاکسار ... دین و اهل یقین سید علی جعفری صوفی حکیم رومی ...

انجام : ... و آن کوزه را بر آورده بردهن گیرد و هر جا که رود هیچکس او را نبیند ، و الله اعلم بالصواب . (۱۳۲ ر - ۱۴۲ پ)

جدول مدور و مربع با جوهر قرمز و مشکی ، نشان و عنوان و اعداد و حروف به جوهر قرمزست .

۷- رموز الاسرار : (ف) رساله در علم حروف و خواص آن نوشته طیب عجمی . در رساله عنوانهای تذکره ، تبیین ، تحقیق ، تفصیل ، توفیق و لاحقه آمده است . دارای شانزده وجه است .

آغاز : بسمله ، احصای ثنا سزاوار ... است که لسان حرف بیان و ما یبطق عن الهوا (بعد از یک صفحه) ... و اقل علوم فکری و نظری عباد الله طیب عجمی که در طلب معارف قدم سعی بمتابعت سفر فراهم نهاده ...

انجام : ... فزون ازین نتوان کرد سرحق اظهار / که هر که را بود اینجاری نگرداند (۱۴۳ پ - ۱۶۶ ر)

هشت شکل مربع و دایره در حروف و اعداد با جوهر قرمز نشان و عنوان جوهر قرمز .

۸- جواهر الحروف : (ف) از ابوالفضل بن شیخ علی اجودهی در علم حروف مشتمل بر سه مقدمه و یک خاتمه و ضابطه

مقدمه اول در مراتب حروف و بطون آن

مقدمه دوم در ترکیب حروف و تضاعیف آن

مقدمه سوم در ترتیب حروف و حصول مقصد و ضمیر از آن بطریق الانفراد

خاتمه در در بیان بعضی اعمال مجربات حروف

ضابطه در بیان قواعد تفاول

آغاز : بسمله ، حمدی که در تعداد وفق حروف تهجی تضاعف نموده بضرب یکدیگر مراتب بحروف درمخارج حقایق نگنجد ...

انجام : ... و علی هذا القیاس در سایر اعداد بحروف چنانکه بتفصیل اینست مثال این در جدول آینه حروف بیست و هشت گانه است (۱۶۶ پ - ۲۱۰ پ) .

ده شکل دایره و مربع درباره حروف عنوانها با خط نسخ درشت با جوهر قرمز و مرکب مشکی نوشته شده و بعضی از دعاها با خط نسخ مشکی نشان با جوهر قرمزست .

۹- علم حروف و تفسیر : (ف) از فصل اول تا فصل پنجم را داراست و چون پایان آن ساقط شده است گویا بیش از پنج فصل بوده است . فصول موجود در نسخه چنین است .

اول در اسماء ملائکه و وظائف آنها

دوم در قسمت حروف

سوم در تفسیر اعمال

چهارم در فایده جامع در عمل کردن

پنجم در فواید حروف

آغاز : الحمد لله رب العالمین ... اما بعد بر ضمیر منیر از باب حکمت مخفی و پوشیده نماید که علماء حروف نور الله مرقده در کتب رساله که در این فن نوشته اند و گفته اند ...

انجام : ... (افتاده) هفت بار بگوید یا مکلم یا لیا یا مفلح یا سخرام یا

الا بالدو ویالانه وجامه مکلم متکلم (۲۱۱ پ - ۲۱۶ پ)

دارای یک جدول بخط مشکى نشان و عنوان باجوهر قرمز .

۱۰- عزائم : (ع) حاوی هفت قطعه عزائم است که بعزائم ناری وهوائی ومائى وترابى

تعبیر شده است. (۲۲۰ پ - ۲۳۱ پ)

۱۱- رساله فی الصرف (ع) .

آغاز : بسمله ، الکلمة لفظ وضع لمعنى مفرد وهى اسم وفعل وحرف لانها

اما ان تدل على معنى ...

انجام : ... (افتاده) اما صدر الکلام فان الاستقبال وان دخل على الماضى ولو

علمته وتلزمها الفعل... (۲۳۱ پ - ۲۴۶ پ)

۱۵۰۹

۵۹۰۴ نسخ مورخ ۹۱۶ ، عنوان و نشان شنکرف ، مالک «عبدہ محمد ابراهيم بن

محمد تقى» ، ۵۷ گ ۴۵ س ، ۳۵۷ × ۲۶ ، جلد میشن سیاه موریانه خورده .

۱- طب فارسى : (ف) چند بند در پزشکی است بدینگونه : کیفیت تولد جنین ، شرائین

(بصورت سؤال و جواب) ، عضل (سؤال و جواب) ، اوریده (م ۵۶۰)

آغاز : کیفیت تولد جنین . بدان که منی مردوزن در رحم قرار گیرد ، و از جمیع

سوء المزاجات خالی باشد ، و رحم صحیح بود ، و از واردات خارجی و اسباب

بادی هیچ مانع نباشد ...

انجام : ... پراکنده میشود در عضل و استخوان عجز وعانه و احلیل و

سرون ریم . والله اعلم بالصواب (۱ پ - ۷ پ)

۲- الحاوی الکبیر : (ع) از محمد بن زکریای رازی - جزء هفتم . (فهرست عربی ۲۵۱ - در

فهرست ره آورد ص ۴۲ از این نسخه یاد شده است) :

آغاز : بسمله . فی اسرا البول البتہ و عسر خروجه و قلته و استعمال المبوله

والتقطیر الذی یسرہ التعریف ...

انجام : ... الاکثر باساق ومعدله حارة کمدہ . تم الجزء السابع من کتاب

الحاوی و نملوه فی الجزء الثامن انشاء الله ... فی سنة خمسة عشر وتسع مائة

من الهجرة ۹۱۶ .

۱۵۱۰

۵۹۰۶ نسخ و نستعلیق مورخ ۱۰۶۷ ، دو صفحه آغاز در جدول شنکرف ولاژورد ،

عنوان و نشان شنکرف ، از آخر «غریب القرآن» افتادگی دارد ، برگهای انجام

وصالی و برخی از مطالب از بین رفته است ، ۲۹۴ گ ۳۳ س ، ۳۵۲ × ۲۳ ،

جلد میشن مشکى .

۱- بندهایی است در مضامین پزشکی .

آغاز : بسمله . قال صاحب الکامل الخناق ورم فی العضل العنجرة الظاهرة

للحس ... (۱ پ - ۳ پ)

۲- فوائد من مجمع البحرين . (۳ پ - ۸ پ)

۳- حدیث و دعا ، النقاط از کشکول .

۴- لغز الکافیة (ع) از شیخ بهائی . (ملک ۱۴۸۴ - ذریعه ۱۸ : ۳۳۶)

آغاز : بسمله . اما بعد الحمد والصلاة فيقول الفقير المحتاج الى رحمة الله ...

محمد المشتهر بهاء الدين العاملى ... صرف فى مطالعة النحو اياماً وخاض فيه

شهوراً واعواماً . اخبرنى عن اسم ثنائى الاحاد ثلاثى العشرات ثلاثة آخر

الحروف ... (۱۱ - ۱۱ پ)

۵- لغز القانون : (ع) از همو .

آغاز : بسمله . يقول اقل الانام بهاء الدين محمد ... ايها الاصحاب الكرام ...

جالينوسى المشرب بقراطى ... مسيحي الانفاس ... (۱۱ پ - ۱۲ ر)

۶- مسئلة فى علم الحساب : (ع) .

۷- حکایات: (ع)

۸- برهان ثنائی الابعاد: (ع) بنقل از محقق طوسی در تجرید. (۱۴ پ)

۹- سبب ظهور علم النحو: (ع) (۱۵ پ)

۱۰- معرفة ارتفاع الشمس. (ع) (۱۶ پ)

۱۱- مکتوب: (ع) از شیخ ابوسعید ابی الخیر به ابن سینا و پاسخ آن. (۱۶ پ)

۱۲- فی حركة النبض (۱۸ پ)

۱۳- مکتوب: (ع) از ملا محسن فیض کاشی به شیخ جمال الدین نجفی.

آغاز: بسمله. اما بعد فان السعيد من سمع النداء فاجاب، والشقى من ابصر الحق و ارخى الحجاب ... (۲۲ ر)

۱۴- بندهایی از کافی

۱۵- بندهایی از مجمع البحرين

۱۶- بندهایی از قبسات

۱۷- بندهایی از ارشاد

۱۸- بندهایی از نهج البلاغه

۱۹- بندهایی از فصول سید مرتضی

۲۰- بندهایی از کشف الحق علامه حلی

۲۱- بندهایی از مروج الذهب

۲۲- بندهایی از کشف الغمة

۲۳- بندهایی از الغارات ابراهیم ثقفی

۲۴- بندهایی از شرح ابن ابی الحدید

۲۵- بلاد صاحب الزمان: (ع) بروایت ابوالقاسم عثمان بن عبدالباقی، از مجلس وزیر

عون الدین یحیی رمضان ۵۴۲. (۳۶ ر)

۲۶- نامه: (ف) از دانشمندان و رارود به دانشمندان شیعی مشهد و پاسخ محمد مشکک رستمدری به دانشمندان و رارود.

آغاز: (نامه) پوشیده نیست بر هیچ مؤمن عالم که تعرض باموال و نفوس کسانی که گوینده لاله الا الله...

آغاز: (پاسخ) نتایج ابتکار و رشحات اقلام در باب افاضل ماوراءالنهر هدام الله و ایانا سبیل الرشاد ... (۶۵ پ)

۲۷- رسالة الاعتذار: (ع) نامه‌ایست از ملا محسن فیض به یکی از سادات طبرستان که در مشهد میزیسته است.

آغاز: بسمله. الحمد لله الذي نور قلوبنا بنور العلم فسي ظلمات الفتن، و شرح صدورنا باعطاء السلم. . . وقد وصل الى ايها السيد اسعدك الله. . . (۶۸ پ - ۷۰ ر)

۲۸- نامه: (ف) از محمد مسیحا از جانب آقا میر آقا حسین، در پاسخ میرزا صایب.

آغاز: در محفلی که صبح روشن بیان بمجرد نفس کشیدنی شفق اندود خجالت گشته ... (۷۳ ر - ۷۳ پ)

۲۹- غرایب القرآن والحديث: (ع) فرهنگ غرایب قرآن و احادیث است بترتیب حروف تهجی، برای هر حرفی يك كتاب و حرف دوم در يك باب است.

آغاز: بسمله. وعليه نتوكل. الحمد لله على دليل قاهر، على انه قديم قادر، ينطق برهانه على كل محسوس، ويعقل سلطانه على كل موجود. . . و بعد فان اللغة العربية انما يحتاج اليها لمعرفة غريبى القرآن و احاديث الرسول ...

انجام: ... (افتاده) هیش، فی الحديث ليس فی الهیسات قود، یعنی به القتل فی ... (۷۴ پ - ۲۹۴ ر)

عنوان و نشان و واژه‌ها به شنگرف. کتاب در حرف‌ها مع الباء افتاده است. برگهای انجام و صالی شده و برخی از صفحه‌ها آسیب دیده است.

۱۵۱۱

۵۹۱۵

نستعلیق بسیار زیبای باباشاه اصفهانی در قرن یازدهم، ۹۶ گ س، کاغذ متن خانباغ حاشیه ترمه، ۱۰۵ X ۱۶، جلد روغنی مذهب پشت اسلامی و برگ فرنگی سیاه قلم، دارای یک سر لوح مذهب، دو صفحه اول نیز مذهب است، مجدول مطلا، بامهر: «لا اله الا الله الملك الحق المبين - محمد حسن» و «احتشام الدولة ۱۳۰۶» و یادداشت لطفعلی در رجب ۱۳۱۳، در پایان آمده: در دار السلطنة اصفهان کتاب خط باباشاه را فقیر سالار ابتیاع کردم ج ۱۲۴۵۲، در برگ مقابل آمده است: این سالار همانست که در قرن نخستین دولت ناصر الدین شاه

درخراسان باغی شده و با یادداشت برادر محمدحسن خان سالارمورخ ۱۲۴۱،
در برگ عنوان چنین آمده: جلدکار میرزا ابوالقاسم مذهب باشی، جدول
مرصع ورقی دو هزار دینار، سرلوح باتشعیر دو صفحه و دوسرلوح کوچک
(سیاق).

- ۱- اشعاری از سعدی
- ۲- اشعاری از امیر خسرو دهلوی
- ۳- اشعار از بابا فغانی.

آغاز:

ازهرچه می رود سخن دوست خوشترست
پیغام آشنا نفس روح پرور است

انجام: ...

دگرز آن لب چه میخواهی فغانی زین غزل گفتن
ترا بس نیست این درها که درتجسین فرو ریزد
حرره... باباشاه اصفهانی.
در دو صفحه آغاز تشعیر و میان سطرها زربکار رفته، بایک سرلوح زیبا.

۱۵۱۲

۵۹۲۱ شکسته زیبایی سید امامی در ۱۲۱۱، ۱۲۸ ک ۱۳ م، کاغذ ترمه اصفهانی،
۱۲۷۲ × ۱۸۹۹، جلد میشن قرمز، دارای یک سرلوح مذهب، دارای یک
مجلس درواوسط، مجدول مظلّا، بین سطور در صفحه اول طلا اندازی
است.

- ۱- اشعار از ابوالعلاء گنجه
- ۲- اشعار از حسین غزنوی
- ۳- اشعار از وحشی بافقی
- ۴- اشعار از فرخی سیستانی

کتاب الله
الحکم الکامل الی الله
الحکم الکامل الی الله

اسم الله الرحمن الرحیم

الحکم الکامل الی الله
الحکم الکامل الی الله
الحکم الکامل الی الله
الحکم الکامل الی الله
الحکم الکامل الی الله
الحکم الکامل الی الله

الحکم الکامل الی الله
الحکم الکامل الی الله
الحکم الکامل الی الله
الحکم الکامل الی الله
الحکم الکامل الی الله
الحکم الکامل الی الله

۲- الفوز الاصغر : (ع) از ابوعلی بن مسکویه.

آغاز : ابوعلی احمد بن مسکویه ... بالكلام على المسائل الثلاث التي يشتمل على العلوم كلها ويحتوى على الحكمة اجتماعها (بعد ازيك صفحه) وقسمت المسائل الثلاث الى ثلثين فصلا ... مسئلة تحتوى على عشرة فصول : المسئلة الاول فى اثبات الصانع تعالى وهى يشتمل على عشرة فصول ...

انجام : ... فيما يحتاج الى بسط وشرح الى اماكن من كتاب الفوز الاكبر الذى يستأنف ... والحمد لله وبالله التوفيق فرغ بعون الله وحسن توفيقه من كتابت هذا الكتاب فى التاسع عشر من شهر (زير وصالى رفته) سنة عشر واربعمائة العبد الفقير غياث الدين محمد بن حمدونه الاصبهاني ...

در صفحه آغاز صورت اجازه بخط ابن مسکویه بتاريخ ۴۱۸ عنوان شده است. در پشت صفحه پایان دوبیت شعر از ابوحنیفه در مدح حضرت علی (ع) بخط محمد بن علی بن محمود القاضی تاریخ در شهر ربیع الآخر سنه ۷۲۶ آمده.

۱۵۱۴

۵۹۲۵

نسخ ۴۶۱ (ش ۱) و ج ۴۶۳۲ (ش ۲)، خط حسین بن عبدالمسیح متطبیب فارقی، برخی عبارتها به شنگرف، نسخه اهدائی ملک الشعراء بهار است به کتابخانه ملک بتاريخ ۱۷ آذر ۱۳۲۱، دارای مهر بیضی «شعاع» و «شعاع الملك»، فهرست شماره ۲ بخط کاتب در آغاز آن آمده است، آغاز شماره ۱ افتاده است، ۹۲ گ ۱۸ س، کاغذ دولت آبادی، ۱۳۳ × ۱۸۲، جلد میشن تریاکی مغزی قرمز.

۱- مقاله ثاوفرسیطس : (ع) در مابعد الطبیعه، ترجمه اسحاق بن حنین (از نسخه دیگر همین مقاله در فیلمها، ۱: ۵۵۸ یاد شده).

آغاز : (افتاده) ... منهما منفصل عن الآخر لانهما شغله نان على وجه من الوجوه على الجوهر والاولى فى اتصال القياس ...

انجام : ... وجود الموجودات، وكيف حالها نقصها عند بعض . تمت

مقاله تاوسیطو (؟) القيم لحج ارسطوطاليس، فى مابعد الطبيعة، ترجمة اسحاق ...

نسخت ... من نسخة سقيمة ... سنة ۴۶۱، والله الحمد ... (۱۱ - ۱۴)

۲- مبادئ آراء المدينة الفاضلة : (ع) از ابونصر محمد بن فارابی. (چاپ ریشارد و التسر با ترجمه و شرح در اکسفورد در ۱۹۸۵ از روی این نسخه و جزاینها، دیتریس از روی این رساله آن را به آلمانی و ژانن به فرانسه ترجمه کرده اند.)

آغاز : (متن) بسمله. كتاب مبادئ آراء اهل المدينة الفاضلة تصنيف ابونصر ... القول فى الشىء الذى ينبغى ان يعتقد فيه انه هو الله ، ماهو وكيف هو وبماذى ينبغى ان يوصف ...

انجام : ... ان يعطى هذه الاجسام ان يتحرك ، والعقل الفعال تعطىها الصور التى اليها يتحرك. (۱۵ پ - ۱۹ پ)

آغاز : (متن کتاب) هذا كتاب الفه ابونصر الفارابى، وهو محمد بن محمد ... فالموجود الاول هو السبب الاول لوجود سائر الموجودات كلها ، وهو يومى من جميع انحاء النقص وكلما سواه فليس يخلوا من ان يكون ...

انجام : ... (افتاده) و ان الوجود الذى له الان ...

۳- مساحة الاراضى (؟) : گویا از فارابی.

آغاز و انجام : ... (افتاده) (شش صفحه پایان) شاید المعایش و الحروب یا صناعة الكتاب یا الاجتماعات المدینه فارابی ...

آغاز : ... (افتاده) شىء مما فيها من الاشجار على نسبة معلومة ...

انجام : ... فى مساحة ذلك ، كان امرت الى اعراض المتعلمين . تم الكتاب والحمد لله كثير آكامها واهله ومستحقه وكتب حسين بن عبدالمسيح المتطبیب الفارقی، تلميذ سيدنا الشيخين الجليلين ابى سعد و ابى نصر الفضل وحسين ابى جرير اطال الله بقائهما و ذلك فى جمادى الاخرة سنة ثلث وستين واربعمائة ، والحمد لله ...

مقاله دانش پژوه در مجله آینده سال ۱۳۶۸ (۱۵ : ۴۷۲) دیده شود.

۱۵۱۵

۵۹۲۶ نسخ قرن سیزدهم، ۹۳ گ ۱۴ س، کاغذ فرنگی آهار مهره، ۱۲×۱۹،
جلد میشن تریاکی ضربی، دارای يك سرلوح مذهب با شش مجلس، مجدول و
مطلا، آغاز و انجام افتاده، بعضی اوراق آن آب دیده است.

- ۱- داستان شیخ صنعان از شیخ عطار
- ۲- اشعار از وحشی
- ۳- اشعار از جامی
- ۴- اشعار از جنید
- ۵- اشعار از مشتاق
- ۶- اشعار از شمس تبریزی
- ۷- اشعار از فیض کاشانی
- ۸- اشعار از معزی
- ۹- اشعار از جمال الدین اصفهانی
- ۱۰- اشعار از جوهری
- ۱۱- اشعار از خیام
- ۱۲- اشعار از موسوی
- ۱۳- اشعار از عصمت بخارائی
- ۱۴- اشعار از هاتف
- ۱۵- اشعار از سنائی
- ۱۶- اشعار از یغمائی جندقی
- ۱۷- اشعار از محتشم
- ۱۸- چند دعا بحر بی وفارسی.

۱۵۱۶

۵۹۲۷ ۵ گ، کاغذ ختائی، متن و حاشیه، ۱۴ر۲، ۲۱۳×، جلد میشن تریاکی

ضربی، دارای يك سرلوح مذهب، مجدول مطلا، اسامی با طلا و بالا و
زیر هر مجلس تصویر نوشته شده است

در این مرقع هشت مجلس تصویر به سبک مینیاتور هست به لاژورد و سبز و مشکی، دنباله
خطبه مرقع است بخط نسخ درشت بازر و حاشیه مشکی، بدینگونه:

- ۱- سلطان صوفی خان
- ۲- رشید خان بن احمد خان
- ۳- احمد خان
- ۴- سلطان محمود خان
- ۵- نسقو خان
- ۶- شیر محمد خان
- ۷- نقش جهان خان
- ۸- شمع جهان خان

آغاز: حسب الامر الاعلی ظل الله فی الارضین مغیث الملة والدين السلطان
سلطان صوفی خان...

۱۵۱۷

۵۹۳۲ نستعلیق خوش قرن نهم هجری، ۱۳۸ گ ۱۷ س، کاغذ نوعی ترمه، ۵×۱۳ر۳،
جلد میشن قهوه‌ای ضربی، دارای چهارپیشانی مذهب، دارای سه مجلس تصویر،
مجدول و مطلا، عناوین به طلا نوشته شده در مثلثات اطراف، آخر نسخه
افتاده و ناقص است.

- ۱- فقه منظوم شرف بخارایی (م ۳۰۲۹)
- ۲- بحور عروضی، و برای هر بحر دو بیت آورده شده
- ۳- بروج و خانه کواکب
- ۴- دعای ملك اسلام علاء الدین
- ۵- دانش آموختن اسکندر

۶- جواب نامه

۷- ختم کتاب و وفات بهرام

۸- اشعار جلال‌الدین رومی

۹- اشعار خواجه جمال‌الدین سلمان

آغاز :

نام حق بر زبان همی رانم که بجان دولتش همی خنجم
خالق رازق و رؤف رحیم مالک و صانع و قدیم و حکیم

انجام : ... (افتاده)

جان بمهر لب‌لعل تو خدا داد بمن

بخدا تا ندهد لعل تو فرمان ندهم...

۱۵۱۸

۵۹۴۲

نستعلیق خوش ذیقعه ۱۱۸۴ ، ۴۶ گ ۱۷ س ، کاغذ نوعی ترمه ، ۱۲۶
X ۲۰۸ ، جلد میشن سیاه ضربی خراب‌شده ، دارای ۲۸ تصویر صورفلکی ،
بامهر «عبده ابو الفضل» ، مجدول و مطلا و بهمشکی و شنکرف و لاژورد ،
آخر رساله دوم ناقص است.

۱- ذخیره الاسکندر: (ع) در کیمیا و طلسمات ، ترجمه منسوب به محمد بن خالد . در دیباچه
داستان کتاب که بوسیله معتصم بالله از دیری باستانی و در چند صندوق آهنین
وطلای تو در تو به دست آمده یاد شده است. (دانشگاه ۴ : ۹۷۰)

آغاز : بسمله . کان امیر المؤمنین المعتصم بالله بعد ان فتح غمورته ، وقد
سمع ان بها دیراً قدیماً یتسب الی انطیوخوس ، تلمیذ الاسکندر ذی القرنین بن...

انجام : ... فلا نجعل عندنا الآن ولا غم ولا حسد ولا فاقة . تم الكتاب بعون
الملك الوهاب ، والحمد لله رب العالمین... (۱ پ - ۴۰ پ)

۲- مقالة المومیائی و منافعہ : (ع) از محمد بن زکریای رازی (نجم‌آبادی ۲۷۸- ملک

۶۷۶۰ ر۲ و ۴۵۷۳ ر۳

آغاز : بسمله . قال الحکیم من قصة المومیائی وسببه ان فی ایام افریدون
الملك خرج بعض الاساورة متصیدا بدار بجرد فی قرية یقال لها انان فرحی کیشاً
جیباً بهم فاصابه وغاب الکیش...

انجام : ... (۳ صفحه سفید مانده) ... ولا رتعاش الیدین و الرجلین الذی من
المشایخ و الشبان الکاین... (۴۰ پ - ۴۱ پ)

۳- ترجمه رساله مومیائی : (ف) از ابو الحسن هادی بن هادی الشیرازی العلوی که
بخواهش دوستان رساله شماره پیش را بفارسی برگردانده است.

آغاز : بسمله . حمدله . والصلاة علی خیر خلقه محمد وآله اجمعین ، وبعد
پوشیده نماند روزی این فقیر حقیر ابو الحسن بن هادی بن هادی الطیب الشیرازی
وارد مجلسی گردید که در آنجا قصه مذکور رساله در آن باب حاضر بسود
بعربی...

انجام : ... اگرچه در جاهای دیگر آنها بهم رسد آن اثرها بر آنها مترتب
نخواهد بود . والله اعلم بحقایق الاشیاء . (تمت فی شهر ذیقعه سنة ۱۱۸۴)
(۴۲ پ - ۴۴ پ)

۱۵۱۹

۵۹۵۵

نسخ ۸۱۹ ، ۲۳۱ گ ۲۵ س ، کاغذ ترمه سمرقندی ، ۱۶۳ X ۲۴۷ ، جلد
میشن قهوه‌ای مغزیدار ، چهار صفحه اول تمام تذهیب با سه پیشانی مذهب ،
مجدول و مطلا ، در دو صفحه آغاز فهرست مجموعه در میان دایره و تمام
عنوانها با زر و مشکی نوشته شده .

مجموعه مشنویهای عطار نیشابوری :

۱- اسرار نامه

۲- منطق الطیر

۳- الهی نامه

۴- مصیب نامه .

۱۵۲۰

۵۹۶۱

نستعلیق خوش محمد بن علاء الدین رزه ای باخرزی (ش ۱) در ۹۸۴، و شماره ۲ و ۳ بخط عبدالوهاب بن ابوالمکارم الحجازی در محرم ۹۹۹، ۱۸۵ گ ۱۴ س، محشی، کاغذ ختائی، ۱۶۴ × ۲۷۵، جلد میشن سبز، دارای یک سرلوح و یک پیشانی مذهب با یک مجلس تصویر، مجدول.

۱- دیوان حافظ: (ف) بادیاچه (م ۲۲۸۰).

آغاز: (دیاچه) حمدو ثنائی بیعد و سپاس حضرت خداوندی را که جمیع دیوان حافظان ارزاق پروانه سلطان ...

آن بنده پروری که زبان دردها نهاد

در کلام در صدف هر زبان نهاد

انجام: ...

من جهد همی کنم قضا میگوید

بیرون ز کفایت تو کار دگرست

تمت الدیوان ... فی تاریخ ربیع الاول ۹۸۴ کتبه ... محمد بن علاء الدین ... بولایت باخرز در قریه رزه ...

۲- گلستان: (ف) از سعدی شیرازی. در پایان آمده: هذا من خط بیده تم الكتاب ... بخط المصنف ... یوم السبت فی العشر الاخیر من محرم المکرم سنة اثنتین وستین وستمائة یوم فتح شیراز و انتقال الملك من آل سلغر الی غیرهم ... قد فرغ من تسوید هذا الكتاب ... علی ید ... ابن ابوالمکارم الحجازی عبدالوهاب ... فی العشر الاخیر من شهر محرم المکرم سنة تسع وتسعين وستمائة (۹۹۹).

۳- بوستان: (ف) از سعدی شیرازی.

در هامش نسخه به همان خط و از همان تاریخها کتابت شده است.

۱۵۲۱

۵۹۶۳

نستعلیق غره ج ۲ و غره شعبان ۸۲۹ از محمد بن مطهر بن یوسف بن ابوسعید القاضی النیشابوری بدار السلطنة هرات، بانه پیشانی زرین، در چهارستون، جدول مشکی و زر، آغاز و انجام مجموعه افتاده است، ۲۹ گ ۲۳ س، کاغذ نوعی ترمه، ۱۶۹ × ۲۴۴، جلد میشن قرمز ضربی مغزی مشکی.

۱- دیوان خواجو: (ف) قصاید، غزل و رباعی و مثنوی

۲- روضة الانوار: (ف) از خواجو

۳- هما و همایون: (ف) از خواجو

۴- گوهرنامه بهایی: (ف) از خواجو (فهرست سه سالار ۲: ۵۱۲)

آغاز:

بنام نام بخش نامداران گدای درگه او شهریاران
بروز آرنده ایوان زرکار که خار از خار آرد خیر از خار

انجام: ...

بسی بیخود بهر سویی دویدم

سخن کوتاه شد کاینجا رسیدم

تمت فی غرة شعبان سنة تسع وعشرين وثمانمائة.

۵- مفاتیح القلوب: (ف) بنظم و نثر در ۲۸ باب و هر باب در چندین فصل. گزیده ایست از شعرها و (فهرست دانشگاه ۸: ۶۸۷).

آغاز: الحمد لله الذی انزل علی عبده الكتاب المبین ... و بعد یقول العبد المذنب ابوالعطاء محمود بن علی بن محمود المرشدی المشتهر بخواجو الکرمانی ... و سمیتها بمفاتیح القلوب و مصابیح الغیوب ...

بسم الاله المستعان الاول القادر الفرید القدیم المفضل

انجام: ...

چو شد حرز روان من ثنائش سخن را ختم کردم بر دعایش

ع- الرسالة اللبادیه: (ف) . به نثر و نظم.

آغاز: حمد و ثنایی که سیح طرازان حظایر جبروت زمزمه آن در عالم جان اندازند...

انجام: ...

سخن را گرفتم که بر عرش بردم

همان به که قرش سخن در نوردم

رب اختم بالخیر والظفر وصل علی خیر البشر محمد المبعوث الی الاسود و الاحمر. (۱۱ برگ)

۷- تیغ و قلم: (ف) از خواجو، به نثر و نظم.

آغاز: بسمله. الحمد لله الذی رصع سیوف الالسنه بجواهر التقدیس و التمجید و انطق السنه السیوف بتلاوة آیات النصر ... چنین گوید فرازنده این تیغ جهانسوز و فروزنده این شمع ... ابو العطا محمود بن علی محمد المشتهر بخواجو...

انجام: ... بر رقم اغماض مرقوم گردانند، و العفو عند کرام الناس مأمول.

چون سخن را کرانه پیدا نیست

نیست کاری و رای قطع سخن

این مقالت کاسمان سبع المثانی خواندش

ختم شد بر نام شه، والله اعلم بالصواب

ختمت بحمد الله وحسن توفیقه ... (۹ برگ)

۸- شمس و سحاب: (ف) از خواجو، نثر و نظم.

آغاز: حمد موفور و شکر نام محصور متخصص به درگاه احدیت و بارگاه صمدیت مالک الملکی که خورشید منیر که جمشید جهانگیر عالم بالاست...

انجام: ... (افتاده) اما اگر خواهیم که عرض عروض دهیم، و از بحور سخن رانیم ... بالفاظ کم منظوم اللالی ... (۶۲۶-۶۲۹ پ)

برگهای این رساله آبخوردگی دارد و برخی از کلمات زیر و صالی رفته است.

۱۵۲۲

۵۹۶۵ ۱۸۴ گ ۱۷ س، کاغذ نوعی ترمه، ۲۶×۱۶۵، جلد میشن سیاه، دارای چهار پیشانی، دو صفحه تمام تذهیب با پنج مجلس تصویر، مجدول، مطلا.

۱- تحفة الاحرار: (ف) از جامی

۲- یوسف و زلیخا: (ف) از جامی

۳- اشعاری از مولانا و نظامی و عطار (۱۲ صفحه)

۴- داستان حکیم و اسکندر (منظوم)

۵- لیلی و مجنون: (ف) از جامی

۶- سجة الابرار: (ف) از جامی.

۱۵۲۳

۵۹۷۴ نستعلیق عبدالقادر بن علی بن محمد بدرالستر آبادی برای صاحب الاعظم الدستور محمود خلد الله ملکه باتاریخهای ۸۰۸ - ۸۰۹، با پنج سر لوح، صفحات تمام زرین، متن در چهار ستون، هامش در دو ستون، تمام عناوین بزر، کنار هر صفحه یک بوته بزر و رنگها، نسخه اهدایی محمود جم است به کتابخانه ملک در تاریخ ۲۸ بهمن ۱۳۰۸ خ، نسخه بسیار ممتازی است، ۳۵۱ برگ ۲۱ س، ۱۸۵×۳۶۲، محشی، کاغذ ترمه، جلد میشن آلیا لونی سیر ضربی شکسته.

۱- مثنوی معنوی: از مولوی بلخی، تمت کتابة هذه النسخة علی يد... عبدالقادر بن علی

محمد بدرالستر آبادی فی اواسط شهر صفر... سنة تسع و ثمانمائة (۱۱-۳۳۷ پ متن)

پ متن

۲- سؤال ولد و جواب والد.

۳- چند قطعه شعر از سعدی.

۴- منطق الطیر: (فارسی) از فریدالدین عطار نیشابوری. در پایان آن به‌خامه نویسنده، کتاب «الطیور نامه» نامیده شده است.

انجام: ... ذکر ایشان کرده‌ام ... تمت هذه الطيور نامه من كلام ... فی شهر جمادی الاولى سنة ثمان وثمانمائه ... علی‌ید ... عبدالقادر بن علی بن محمد الاسترآبادی. (۲ پ- ۴۳ پ، هامش)

۵- اسرار نامه: (فارسی) از عطار. نسخه نزدیک ۳۰۰۰ بیت دارد. (م ۲۶۲۹)

انجام: ... کزین هر یک خونی در چکیدست. تمت «الاسرار نامه» من كلام ... فی شهر رجب ... ثمان وثمانمائه ... عبدالقادر بن علی بن محمد بدر الاسترآبادی (۴۴ پ- ۷۴ پ، هامش)

۶- الهی نامه: (فارسی) از عطار. نسخه نزدیک ۶۵۰۰ بیت دارد. (م ۲۶۴۷)

انجام: ... که از طاعت سرمویی ندارد. تمت المقالات المدعوة بالهي نامه من مبدعات ... عبدالقادر بن علی بن محمد بدر الاسترآبادی ... عاشر شهر شعبان ... (۸۰۸) ... (۷۵- ۱۴۱ پ، هامش)

۷- گل و خسرو: (فارسی) از عطار. نزدیک به ۷۹۹۰ بیت دارد. (م ۳۰۸۵)

آغاز:

بنام آنکه گنج جسم و جان ساخت

طلسم گنج جان هر دو جهان ساخت

انجام:

کسی کو در دعا دارد مرا یاد همه وقتی نگهدارش خدایاد

(۱۴۲ پ- ۲۲۱ پ)

۸- جوهر ذات: (فارسی) از عطار تونی. نسخه پیرامن ۱۲۲۰۰ بیت است (م ۳۷۵۰)

آغاز:

بنام آنکه نور جسم و جان است

خدای آشکار او نهان است

انجام: ... توپی بی جا و نورت در همه جا. تمت النصف الاول من تصانیف ...

علی‌ید ... عبدالقادر بن علی بن محمد بدر الاسترآبادی ... ربیع الثاني لسنة تسع وثمانمائه الهجرية. (۲۲۲ ر- ۳۴۷ ر)

۹- سی نامه حسینی: (فارسی) نامه هیجدهم و نوزدهم و نزدیک به ۱۱۰۰ بیت (م ۲۹۳۲)

آغاز:

سر ... نام خدایی که نتوان گفتش چون و چرایی
خداوندی که دانای نهانست پدید آورنده جمله جهانست

انجام:

شکریایی سراسر بی شرنکی صدف بینی پیاپی بی نهنگی
کتب باشارة المخدوم صاحب الاعظم الدستور ... الملوك والسلطين ...
خداالله ملکه ... جمادی الاولى سنة تسع وثمانمائه (۳۳۹ پ- ۳۵۱ ر)

۱۵۲۲

۵۹۷۷

تستعلیق بسیار خوش میرعماد حسینی، جدولبندی بزر و مشکى، تمام صفحه‌ها باکل و بوتنه تشعیر شده است، میان سطرها زرا اندازی شده باکناره‌های نقش دار، ۲۹ گ ک ۹ س، ۱۰ ر ۱۷۲ × ۱۷۲، کاغذ خانبالغ.

جنگ شعر و نثر: (ف)

۱- اشعاری از سعدی

۲- از انیسی

۳- از کمال خجندی

۴- از کمال الدین اصفهانی

۵- از ناصر خسرو

۶- از واهب

۷- از سوزنی

۸- از عمادی

۹- از زلالی

۱۰- از حیدر کلیچه

۱۱- از صدقی

۱۲- از سامی فرزند شاه اسماعیل

۱۳- از صوفی

۱۴- پندهای سقراط ، جالینوس ، افلاطون ، طانوطاغورث ، جالینوس ، دیمقراطیس ، اقلیدس .

در برگ ۷ آمده است در عمارت جدیدالبنای باصفای چهل ستون معجلا تحریر

شد ، در پشت همان برگ سنه ۱۰۱۷ یاد شده است .

جای دیگر شنبه ۲۶ محرم ۱۰۱۸ ذکر شده و در پایان آمده: بر حسب فرمان...

شاهزاده آزاده... سلطان صفی میرزا ... بتحریر این ابیات و تصنیع این اوراق

پرداخت ، و مشقه الفقیر عمادالحسنی ... سنه ۱۰۱۸ .

۱۵۲۵

۵۹۸۴

نسخ خوش ۳ ج ۱۲۸۴۲ در شیراز در بیست ماه به خط حسین بن محمد تقی

تبریزی کاتب ، ۱۶۶ گ ۳۰ س ، کاغذ ترمه اصفهانی ، ۱۹۸ × ۳۰۶ ، جلد

ساغری سیاه ، دو صفحه آغاز تمام زرین ، عنوانها خط تحریری باشنگرف و

لاژورد و یازرین و یا سبز و رنگهای دیگر ، جدول و کمند بزر و مشکى .

۱- صحاح اللغة : (ع) از ابونصر اسماعیل بن حماد جوهری .

آغاز: بسملة . الحمد لله شكر آ علی نواله...

انجام: ... ولا زال منهلا بحر ... القطر . و هذا آخر کتاب الصحاح...

۲- ضوء الصباح فی شرح شواهد الصحاح : (ع) از ابوالفضائل ضیاءالدین یوسف بن محمد

لاهیجانی بنام فتحعلی شاه .

آغاز: بسملة . الحمد لله حمدا لا انقطاع له ، وليس احسانه ... اما بعد فيقول

ضیاءالدین ابوالفضائل ذوالریاستین یوسف بن محمد اللاهیجانی...

انجام: ... فائدة ولا قلیل مغل . هذا آخر ما کتبت من کتاب ضوء الصباح

فی شرح شواهد الصحاح . والحمد لله اولاً و آخراً... قد فرغت لثالث خلون من

(ع ۱۲۷۴۱)...

۱۵۲۶

۵۹۹۳

نستعلیق خوش بی نام در صفر ۹۸۲ (ش ۱) و محرم ۹۸۳ درهرات (ش ۷) ، با

هشت سرلوح ممتاز زرین ، دو صفحه آغاز تمام زرین ، جدول زر و مشکى و

سبز و شنگرف و لاژورد ، چهارستون ، عنوانها به زر ، ۲۹۷ گ ۲۱ س ، کاغذ

ختائی صورتی ، ۲۳۵ × ۳۴۸ ، جلد میشن قرمز پشت میشن سبز نو .

۱- سلسله الذمب : (ف) از جامی .

آغاز :

الله الحمد قبل کل کلام

حمد او تاج تارک سخن است

بصفات الجلال والاکرام

صدر هر نامه نو و کهن است

(اتمام و انتظام این ... صفر سنه اثنین وثمانین وتسعمائة...)

۲- تحفة الاحرار : (ف) از جامی .

بسرحد اتمام رسید... فی شهور سنه ست وثمانین وثمانمائه ۸۸۶... و قد وقع

الفراغ من تحریر هذه النسخة فی تاریخ سنة احدى وثمانین وتسعمائة...

۳- سیحة الاربار : (ف) از جامی .

۴- یوسف وزلیخا : (ف) از جامی .

تمت الكتاب بعون الملك الوهاب ۹۸۲ .

۵- لیلی و مجنون : (ف) از جامی

آغاز :

ای خاک تو تاج سربلندان

مجنون تو عقل هوشمندان

انجام: ...

پاکان به نیاز صبحگاهان
آمرزشی از خدای خواهان
و- سلامان و ابسال: (ف) از جامی.

آغاز:

ای بیادت تازه جان عاشقان
ز آب لطف تر زبان عاشقان

انجام:

مردمش جان و جمال تازه باد
مدت ملکش بلند آوازه باد
۷- خردنامه اسکندری: (ف) از جامی

آغاز:

الهی کمال الهی تراست
جمال جهان پادشاهی تراست

انجام:

که تا پنبه از گوش دل برکشیم
همه گوش گردیم و دم درکشیم
تمت الكتاب ... فی شهر محرم الحرام سنة ثلاث وثمانین وتسعمائة بهراة.

۱۵۲۷

۶۰۳۱

نستعلیق، محمد بن مطهر بن یوسف بن ابی سعید قاضی نیشابوری در شعبان ۸۳۳ در هرات، دارنده فرهاد بن ولیعهد با تاریخ سوم ج ۱۲۹۶ و ۱۲۹۷ و با مهر معتمد الدوله، ۵۰۵ گ ۳۱ س، کاغذ نوعی ترمه، ۲۴۲ × ۳۴۸، جلد روغنی گل و بوته زمینه مرغش پشت تصویر سهراب و رستم، دارای شش پیشانی مذهب نفیس و دو مجلس تصویر، عناوین شنکرف و لاجورد و زرین، مجدول، مطلا، دارای سه ترنج مذهب، در صفحه عنوان شرح حال میرزا بایسنقر پسر شاه رخ آمده است.

۱- شاهنامه فردوسی (۱ پ - ۳۴۰ ر)

۲- خمسة نظامی (۳۴۱ پ - ۵۰۴ ر)

۱۵۲۸

۶۰۴۱

نسخ بی تاریخ چند نویسنده، عنوان و نشان شنکرف، ۱۱۵ گ ۱۲ س، کاغذ نوعی ترمه، ۹۲ × ۱۵۴، جلد عطف میشن سبز رویه کاغذ فرنگی، آخر کتاب ناقص و افتاده است، دارای مهر محمد علی حسینی.

۱- بدایة الهدایة: (ع) از شیخ محمد بن حسن الحرعاملی (از پایان افتاده است) (۱ پ - ۹۵ پ).

۲- رسالة فی الرضاع: (ف) از محسن بن محمد اسمعیل تربتی در روز سه شنبه سوم ع ۱۱۲۵۶ ر ۱۱.

آغاز: بسم الله، الحمد لله رب العالمین و الصلوة والسلام ... و بعد این چند کلمه ایست که ابن فقیر در تحقیق مسائل رضاع مکتوب می نماید...

انجام: ... آنانکه بعد بیایند از اهل تحقیق برحل مسئله، و کتب المصنّف ره و کتب بیمناه الفانیة الدائرة مؤلفه المحتاج الی رحمة ربه الغنی (نام مؤلف و تاریخ تألیف یاد شده بالا) (۹۶ پ - ۱۱۵ پ).
نسخ علی بن سلمان در سده ۱۳ و ۱۴ در خراسان.

۱۵۲۹

۶۰۵۱

شکسته نستعلیق محمد تقی لسان الملك سیهر در رجب ۱۲۶۶، بسیاری از برگها در میان جدول بندی شده و سفید مانده است، راسته و چلیپا، نشان شنکرف، ۷۶ برگ، سطرها گوناگون، ۱۳۳ × ۲۱۸ کاغذ ترمه، جلد میشن سیاه یک لائی، بیاضی.

۱- شرح قصیده شنفری (لامیة العرب): (عربی)

آغاز: اقیموا بنی امی... یخاطب قوم و میؤذنهم بالرحیل والمطی الابل سمیت

بذلك لانهى تمطى...

انجام: ... (افتاده) من العصم اوفى ... (۲ - ۱۱ پ)

سه بیت پایان شرح ناکرده مانده.

۲- شرح قصاید: (عربی) گزارشی است بر قصیده باثیه قیس: انی سریت و کنت... ولامیه
اعشی: ودع هريرة ان الركب مرتحل و قصیده ای از حاتم طائی: دعا ذلة هبت
بلیل تلومنی، وجز آن.

آغاز: ودع هريرة ان الركب مرتحل... هريرة...

انجام: ... يوم الخميس من عشر آخر شهر رجب المرجب (۱۲۶۶) (۱۲ ر
- ۶۰)

۳- بندهایی درباره مؤنثات سماعی

۴- سخنان کوتاه از بزرگان

۵- شعرهایی بحرّی از حسان بن ثابت

۶- نامه‌ای بحرّی از رشیدالدین محمد و طواط

۷- قصیده حسان در فتح مکه.

۱۵۳۰

۶۰۵۲ نستعلیق ۱۳۰۴ بی نام کاتب، ۱۶۵ برگ، سطرها گوناگون، ۲۲×۱۱۵،
بیاضی، جلد میشن یک لائی تریاکی، عنوان مجموعه «جنگ المتفرقات» است،
دوشنبه ۸ ع ۱۳۴۲ (۱۳۰۴) به نگارش آن آغاز شده است.

۱- یادداشتهای روزانه باتاریخ ع ۱۳۴۲ (۱۳۰۴)

۲- داستانهای کوتاه

۳- وردها

۴- شعر از شیخ زاده لاهیجی

۵- شعر از کمال الدین اسماعیل

۶- شعر از ملا محمد حسن کاشانی

۷- شعر از اهلی شیرازی

۸- شعر از مولوی

۹- اشعار از دیگران

۱۰- بندی از انوار النعمانیة

۱۱- بندهایی از زادالمعاد مجلسی

۱۲- بندهایی از روضة الصفا

۱۳- بندهایی از العیون

۱۴- بندهایی از زینة المجالس

۱۵- حوادث تاریخی صدر اسلام.

۱۵۳۱

۶۰۵۳ شکسته نستعلیق سده دوازدهم، عنوان مشکى و درشت، بیاضی، ۱۷۰ گ،
مختلف السطور، کاغذ فستقی، ۱۰×۲۴، جلد میشن لایی زرد سیر.

جنگ نظم و نثر حاوی قطعات، غزل، قصاید:

۱- قصیده شاه معصوم متخلص به مشرب

۲- غزل از حافظ

۳- غزل از شمس تبریزی

۴- شعر از ناصر علی

۵- شعر از مجذوب

۶- شعر از میرزا علی ولد محمد صادق تبریزی (گ ۲۳)

۷- بندی از کتاب «کشف الاسرار» ذون النون مصری (۲۳)

۸- شعر از میرزا صایبا

۹- شعر از صفی قلی بیک

۱۰- بندی از «نزهت الارواح» امیرحسینی (۲۷)

۱۱- شعر از قزلباش خان متخلص به امید (۲۹)

۱۲- حکایت‌های کوتاه (۳۰)

۱۳- مقطعات از مولانا شرف (۳۳)

- ۱۴- ابیاتی از حکیم فردوسی
 ۱۵- اشعاری از واعظ قزوینی (۳۶)
 ۱۶- شعر از شاه سلیمان (۵۴)
 ۱۷- شعر از کمال الدین اسماعیل (۵۷)
 ۱۸- شعر از میرزا جلال اسیر (۵۷)
 ۹۱- شعرا از عبید ازبک (۵۹)
 ۲۰- شعر از خواجه میرمشهور در جواب عبید ازبک
 ۲۱- شعر از زلالی (۶۰)
 ۲۲- شعرا از شاکر طهرانی (۶۱)
 ۲۳- شعرا از میرظریفی
 ۲۴- شعرا از میرزا طاهر وحید (۶۵)
 ۲۵- شعرا از قاضی احمد (۶۹)
 ۲۶- شعرا از زینب النساء متخلص به مخفی (۷۸)
 ۲۷- شعر از میرزا محمد رضى (۷۹)
 ۲۸- شعر از میرزا حسن بیک (۷۹)
 ۲۹- شعر از صایب
 ۳۰- منشآت میرزا حسن بیک (۸۰)
 ۳۱- شعرا از محمد امینی (۸۱)
 ۳۲- شعر از سعدی
 ۳۳- شعر از شاه قاسم انوار (۸۸)
 ۳۴- ترجیع بند از صافی (۹۱-۹۲)
 ۳۵- شعرا از شاه سلیمان (۱۱۶)
 ۳۶- شعرا از سلطان حسین میرزا (۱۱۶)
 ۳۷- شعرا از عرفی (۱۱۷)
 ۳۸- شعر از نصیر همدانی (۱۱۹)
 ۳۹- شکیات نماز به نظم (۱۲۴)
 ۴۰- لمحرره باتخلص «سید» (۱۳۱)
 ۴۱- شعرا از اهلی (۱۴۳)
 ۴۲- شعر از خواجه نصیر (۱۴۵)

- ۴۳- مناجات منظوم از نظام هاتقی (۱۵۷)
 ۴۴- شعرا از محمد امین اسرائیلی (۱۶۳)
 ۴۵- شعر از میرزا شریف (۱۶۶)
مطالب اساسی تر جنگ چنین است.
 ۴۶- دیباچه بیاض: (ف) از آخوند ملا محمد کاظم نایینی. (۵)
 ۴۷- دیباچه بیاض: (ف) از نصیرای همدانی. (۶)
 ۴۸- قضا و قدر: (ف) از ملا محمد سعید اشرف بنظم، پیرامن ۲۷۵ بیت.

آغاز:

شنیدم روزی از روشن روانی
 چو گل نازک خیالی خرده دانی
 مثل چون عقل اول در نکوئی
 چو هاتف شهره در تاریخ گوئی

انجام: ...

خداوند ا بحق نیک مردان
 که از نیکان قضای بد بگردان
 (تمت بعون الملك العلام)
 ۴۹- معراج الخیال: (ف) از تجلی شیرازی میرزا علی رضا بن کمال الدین حسین، ۲۳۰ بیت
 (۳۲۲ م)

آغاز:

در سرم دیگر همای عشق یار
 ریخت طرح آشیان از خارخار

انجام:

بر نیاید کارت از فرزانیگی
 دست زن در دامن دیوانگی

از تو خواهم جذبه بی قیال وقال
 تا گشایم در فضای قدس بال
 (۴۴ ر - ۵۰ پ)

۵۰- اختلاجات اعضاء: (ف)

آغاز : بسمله. بدانکه این کتابیست که ذوالقرنین رومی (ع) و حکمای فارس یعنی ارسطاطالیس حکیم و لقمان حکیم هر سه جمع شدند و این نسخه را اختیار و اختلاجات نام کردند، و جمله اکابران و اعظامان این نسخه تجربه نمودند... اگر کسی را سربجهد...

انجام: ... (افتاده) ... و اگر انگشت چهارم دست راست بجهد غم خوردن بود، و اگر انگشت خورد دست راست... (۵۴ پ - ۵۵ پ)
۵۱- قضا و قدر : (ف) از مولانا سلیم. پیرامن ۲۳۰ بیت است. (م ۳۰۴۴)

آغاز :

شنیدم روزی از خونابه نوشی
چو گل از پاره تن خرقه پوشی

انجام :

نمی دانی قضایی در کمین هست
در این دریای خونخوار آشنا کیست
خدا دست تو گیرد ناخدا کیست
(۶۱ پ - ۶۴ پ)
۵۲- تعریف قحط : (ف) از سلیم طهرانی، پیرامن ۱۱۰ بیت.

آغاز :

شد از فعل بد غماز چون مشک
جهانی را دماغ آخر از آن خشک
ز خشکی سرو آمد بر لب جوی
ز پیچ و تاب همچون شاخ آهو

انجام :

سلیم این گفتگو از عارفانست
الهی عاقبت محمود باشد
گریزی از تقاضای زمانست
زمان بر اهل معنی سود باشد
۵۳- اختیارات : (ف) از محمد باقرین محمد تقی مجلسی.

آغاز : بسمله. حمدله. والصلاة والسلام علی سید المرسلین... اما بعد چنین

گوید... محمد باقرین... که این رساله ایست در بیان آنچه از احادیث معتبره اهل بیت... از سعادت و نحوست ایام هفته... (۷۰ پ - ۷۲ پ)
۵۴- اصول دین : (ف) از ناشناس.

آغاز: بسمله. حمدله. والصلاة والسلام علی افضل المرسلین... بدانکه اصول دین پنج است...
۵۵- ساقینامه : (ف) از مولانا صافی، در ۶۴ بیت.

آغاز :

بهارست و ساقی هوای می...
...
بمن ده که شوقی بکارم کند
چو سنبل همیشه بهارم کند

انجام :

دل از حرص و از آز دوری دهم
بیک قطره خونش صبوری دهم
(۹۰ پ - ۹۰ پ)
۵۶- ترجمه شرح اعتقادات ابن بابویه: (ف) با عنوان باب، باب. جز آنچه که در ذریعه آمده است و جز ۱۷۷۰۲۴ و ۱۷۷۰۲۵ و ۱۳۰۱۳ و ۱۰۰۱۰۱ و جز عمده طبری که در دانشگاه ۸۲۸۸۱ است.

آغاز : باب اعتقاد در باب لوح و قلم، آنست که ایشان دوفرشته اند...

انجام : ... و ابوطالب وصی و قائم مقام اوست. تمت بعون الملك العالم رساله اعتقادات ابن بابویه... (۹۷ ر - ۱۱۶ ر)
۵۷- شرح ایات مثنوی : (ف) از حاجی محمد حسین دام افضاله (م ۱۲۱۶)

آغاز : بدان ایدک الله فی الدارین که ایات مذکوره بیان حال سالک است، چه واصل باصل خود راجع شده... (۱۳۱ پ - ۱۴۲ ر)
۵۸- فتحنامه قلعه قندهار : (ف) از شاه عباس که باطراف و جوانب ممالک محروسه خود نوشته است.

آغاز: حکم جهانمطاع صادر شد آنکه سادات عظام و علمای کرام و قضات اسلام و وزرای حکام ... متوطنه دارالسلطنه اصفهان ... بدانند ...
(۴۷ پ - ۴۹ ر)

۵۹- غزل: (ف) از شیخ احمد جامی.

آغاز:

ای یار تو در دل و زبانها
افتاده چو روح در روانها
(۱۶۳ ر)

۶۰- پاسخ سنایی به سلطان سنجر: (ف) قصیده:

آغاز:

کار عاشق نیست از دل مهر دل برداشتن
.....

(۱۶۴ پ - ۱۶۵ ر)

۱۵۳۲

۶۰۶۴ نستعلیق، ۱۲۶ گ ۱۸ س، ۱۲۴ × ۱۹۸، کاغذ فرنگی آهار مهره، جلد تازه.

۱- الرسالة التوبلیة (یا) لوامع المسائل: (ع) از شیخ احمد احسانی در پاسخ ملا علی قوبلی مورخ ۲۲ شعبان ۱۲۱۱ (فهرست مشایخ ۲: ۴۷). نوشته محمد سعید بن عبدالحفیظ بن محمد رضای تفرشی در صفر ۱۲۷۱.

۲- تفسیر آیه‌های توحید قرآن: (ف) از حاجی مجذوب علی‌شاه محمد قراگزلو، نوشته روز چهارشنبه پایان صفر ۱۲۷۱.

۳- جواب ثلاث مسائل الملا کاظم بن علی نقی السمنانی: از همو (همان فهرست ۲: ۲۲).

۱۵۳۳

۶۰۶۶ شکسته نستعلیق حسن عظیم آبادی در کربلا جمعه ۱۲۵۱ ر ۲، عنوان و نشان شنگرف، مهر «عبداله راجی حسن»، ۱۲۳ گ ۲۰ س، کاغذ فستقی، ۱۵۵ × ۲۱۱، جلد ندارد.

۱- الرق المنشور فی معراج بیت النور: (ع) از جعفر بن ابی اسحاق موسوی علوی فاطمی کشفی دارابی بروجردی (۱۱۸۹-۱۲۶۷) تألیف ۱۲۳۱، با عنوان: رق، رق (ذریعه ۲۱: ۲۲۵ و ۱۱: ۲۴۶ - اعلام الشیعه ۱۲: ۲۴۱).

آغاز: بسمله. سبحان الذی اسری بعیده لیلًا من المسجد الحرام الی المسجد الاقصی... وبعد حقیر الافاق عبدالله المفتاح جعفر بن اسحاق الموسوی نسباً والعلوی والفاطمی اللحاق یقول لما کان معراج...

انجام: ... فان القلیل یدل علی الكثير، و الجرعة تنبئ عن البحر العزیز. فاختتم الکلام بقول الحمد لله رب العالمین ... من وقوع الفتنة فیهم من شر المذکور فی آخر المثنائی من سنة احدى وثلثین ومأتین من الالف والحمد لله...
(۲۱ پ - ۲۱ ر)

نستعلیق شکسته در ذیقعه ۱۲۴۸ در شیراز.

۲- عکوس ملکیه و شمسو فلکیه: (ع) از سید جعفر نجفی صابوناتی اصطهباناتی در احادیث عرفانی. نسخه ماگزیده ایست از آن. در این رساله از کتاب دیگر سید جعفر بنام «الشرق والبرق» یاد شده است.

آغاز: قال مولانا السید جعفر الصابوناتی مدظله فی رسالته المسماة بعکوس ملکیه و شمسو فلکیه. سبحانهم سبحانهم عما یقولون علوا کبیرا. قال النبی لاتسبو علیاً فان ذاته ممسوس او ممسوح بذات الله...

انجام: ... ففوض الیه دینه، فقال الله تعالی وما اتیتکم الرسول فخذوه الی آخره. تم. قال فما فوض الله الی رسوله (ص) فقد فوض الینا. انتهى ما اردنا نقله من رسالة السید الاجل مدظله العالی. (۲۱ ر - ۲۳ پ)

۳- مشارق الانوار : (ع) از شیخ رجب برسی. نسخه ما گزیده ای از آن است (ذریعه ۲۱ : ۲۴)

آغاز : بسمله. بعض خطب امیرالمؤمنین التي رواها الشيخ رجب البرسی فی کتابه مشارق الانوار. فصل و من هذا الباب مارواه سلمان ...

انجام : ... سلام سلیم ... و بروج. هذا آخر ما اردت نقله من کتاب مشارق الانوار لمولانا الحافظ البرسی. (۱۳ پ - ۵۲ ر)

۴- شرح الزيارة الجامعة : (ع) از شیخ احمد احسائی، گزیده ای است از آن.

آغاز : بسمله. هذا مما نقلنا من المجلد الرابع من شرح زیارت الجامع للشیخ احمد... (۵۴ ر - ۷۱ پ)

۵- شرح رسالة العلم : (ع) متن از ملا محسن فیض، شرح از شیخ احمد احسائی که در کرمانشاهان در ۵ ع ۱۲۳۰ ر با انجام رسیده است، با حواشی میرزا باقر نواب (ذریعه ۱۳ : ۲۸۸ - فهرست مشایخ ۲ : ۱۷)

آغاز : بسمله. والصلاة على محمد وآله الميامين العالمين... اما بعد فيقول... احمد بن زين الدين الاحسائي ان علم الله تكلم فيه العلماء والحكماء والمتكلمون وقالوا...

انجام : ... قال الشارح وقع الفراغ من هذه الكلمات ضحى يوم الجمعة (۵ ع ۱۲۳۰ ر) بيد مؤلفها... احمد بن زين الدين الاحسائي. المطير في البلاد

المحرورة کرمانشاهان حامداً ... (۷۲ ر - ۱۲۳ ر)

نستعليق حسن العظیم آبادی در ۱۲۵۱ ر کربلا.

۶- پرسش و پاسخ : (ع) پرسش از ملارشید، پاسخ از شیخ احمد احسائی، با عنوان قال، اقول (فهرست مشایخ ۲ : ۱۲ - ملک ۲۱۸۲ ر).

آغاز : بسمله. حمد لله. وصلى الله على محمد وآله الطاهرين، اما بعد فيقول... احمد بن زين الدين الاحسائي ان ذا الراي السيد المارشيد قد عرض على مسائل طلب مني الجواب عنها ...

انجام : ... رأيت محباً ينام عن حبيب، الخ. اللهم اعنا على طاعتك و اغفر لنا ماض من ذنوبنا بمغفرتك. (۱۲۳ ر - ۱۲۴ پ)

۱۵۳۴

۶۰۷۱ نسخ بی نام و نشان از سده یازدهم، شماره ۲ در روزگار نگارنده نوشته شده است، ۸۶ گ ۱۸ و ۱۵ س، ۱۲۸۸ × ۱۸۸۸، جلد میشن سبز مغزیدار.

۱- بداء (رساله ای در ...) : (ف) از میرزا محمد بن حسن شیروانی در گذشته ۱۰۹۸ در بداء و قضا و قدر (م ۷۴۵).

آغاز : بسمله. حمد لله. والصلاة على خير خلقه محمد وآله... وبعد چنین گوید راقم حروف میرزا محمد بن حسن الشیروانی ... در اخبار و آثار اهل بیت (ع) مذکور شده که بداء در قضا و قدر می باشد ...

انجام : ... و شرح آن بروجی که منافات او با آنچه مذکور شد منتفی شود. انتهی کلامه اعلی الله مقامه. تمت الكتاب بعون... (۱ پ - ۸ ر)

۲- بداء (مسئله ...) : (ف) از محمد شفیع گیلانی (از سده ۱۱) در هفت فصل و یک خاتمه. فصل هفتم در ذکر اشکالات جزئی است که بصورت سؤال و جواب در آمده است.

آغاز : بسمله. حمد و سپاس بقیاس مر خداوندی را سزد که وصف کمال ذات بی مثالش ... اما بعد چنین گوید... محمد شفیع الجیلانی... که این مختصریست در تحقیق مسئله بداء که از معضلات مسایل الهیه ... فصل اول در تحقیق مفهوم بداء...

انجام : ... تا آنکه ضعیف الایمان و قوی الایمان ممتاز شوند. انتهت کلماته الشریف و انتهت بانتهائاتبرکا فی الاختتام بهذه الرسالة، والحمد لله... باحاشیه هایی بنشانه (منه مدظله).

۱۵۳۵

۶۰۷۲ نستعلیق ۱۲۶۶ و ۱۲۶۷ - ۱۳۲۲ × ۱۹۸۸، جلد میشن لائی یشمی، عنوان

و نشان شنکرف.

۱- میزان الاشعار : (ف) از (م ۲۱۶۲) درعروض.

آغاز : بسمله ، الحمد لله الذي جعل علم العروض وميزان الاشعار... و بعد بدانکه باعث بدین تألیف آن بود که گاهی که با اصحاب از کتب عروض مباحثه کرده میشد ...

انجام : ... که این مصراع را چنین میتوان کرد که العاش مفعول ... مفاعیلن ... (۱ پ - ۴۰ پ)

تاریخ کتابت پنجشنبه پنجم شهر جمادی الثانی ۱۲۶۶ ، دارای پنج شکل دایره و مثلث در جدول اوزان ، جدول و کمان شنکرف ، نشان و عنوان شنکرف.

۲- مختصر فی علم العروض : (ع) از ابی عبد محمد بن ابراهیم معروف به ابی الجیش انصاری اندلسی در شرح مشکلات علم عروض و اوزان و ببحر شعری.

آغاز : بسمله ، اللهم ما ينبغي بفضلك ...

انجام : ... وهو المتقارب وهذه صورتها اذا اردت فك المتدارك من المتقارب فابء من لام فعولن الاول و... من عين فاعلن الاول هذا آخر ما اردنا... (۴۱ پ - ۷۵ ر)

تاریخ کتابت شهر جمادی الاولی ۱۲۶۷ - دارای نه شکل دایره ، جدول اوزان ، نشان و عنوان شنکرف.

۱۵۳۶

۶۰۷۳ نسخ قاسم بن سید احمد بن صالح حسینی فحام نجفی در ۳ صفر ۱۳۰۳ ، عنوان و نشان شنکرف ، مالک عبدالغنی بن الحاج محمد صالح کبة بغدادی در ۱۳۰۲ ، ۷۹ گ ۱۹ س ، ۱۴۶۶ × ۲۰۹۹ ، جلد میشن لائی و قرمز.

۱- نجات العباد : (ع) از شیخ محمد حسن اصفهانی نجفی ، از تطهات است تا پایان روزه.

آغاز : بسمله . کتاب الطهارة ، وفيه مقدمة و ثلاثة مقاصد وخاتمة . اما المقدمة ففيها فصول : الاول فی بیان احکام الماء ...

انجام : ... اذا دعاه المؤمن الى الطعام البقاء على الصوم بل يقطعه حينئذ . و الحمد لله اولاً و آخراً و ظاهراً ... (قد وقع الفراغ من التشريف بكتابة رسالة جناب الكامل ... الشيخ محمد حسن آل ياسين ادام الله ظله ...)

۲- احکام الحيض والاستحاضة والنفس (رساله ای در...) : (ع) گویا از همان شخص است.

آغاز : بسمله . فی احکام الحيض والاستحاضة . الفصل الثالث فی الحيض و احکامه وفيه مباحث . الاول فی بیان حقیقتة و هو مسائل ...

انجام : ... تیممت عن الغسل ، ولو تمكنت من الماء فی فرض دون آخر يتبع كل حكمه ... بلغت مسألة الحيض واستحاضة حساباً بالتخمين مأتين وستة و ثمانين بيتاً.

۱۵۳۷

۶۰۷۵ نسخ و نستعلیق چند کاتب با تاریخهای حدود سال ۱۰۸۷ که در زیر هر شماره آمده است ، از جمله نویسندگان عبدالله بن محمد هادی یزدی در رمضان ۱۰۸۷ ، عنوان و نشان شنکرف ، راسته و چلیپا ، ۱۶۷ گ ، مختلف السطور ، ۱۲۸ × ۲۲۶ ، جلد میشن لابی قهوه ای مغزیدار ، کاغذ رنگارنگ سپاهانی.

۱- دیباجة بیاض : (ف) از آقا حسین (فهرست دانشگاه ۸ : ۶۰۹ - ۳۵۶۴)

آغاز : بسمله . سبحان الله چه يوم گرانمایه و اختر بلند پایه است که آشیان زبان وحی والهام سخنش موسوم گرداند... (۱ پ - ۲ پ).

۲- اسماء الحسنی : (ف)

آغاز : قاعده . بدان اید که لله که طریقه دعوت اسماء الحسنی آنست که چون خواهی که بتحصيل مهمی از مهمات قیام نمایی ... (۳ - ۴ پ)

۳- شرح بیت : (ف).

سایه خورشید سواران طلب

رنج خود و راحت یاران طلب

(۴ پ)

۴- طریقه ختم سورة فاتحة الكتاب : (ع) (۴ پ)

۵- شرح حدیث « اللهم صلی علی محمد و آل محمد کما صلیت علی ابراهیم و آل ابراهیم : (ع) (۵ ر)

۶- شرح حدیث : « الفقر يسود الوجه فی الدارين و الفقر فخری » : (ع) (۵ ر - ۵ پ)

۷- حکایة العابدة و ابنها : (ع) (۹ ر - ۹ پ)

۸- سؤال اخبار اليهود عن عمر بن الخطاب : (ع) (۹ پ)

۹- خواندن آیه الكرسي بقول جمهور علماء : (ف) (۱۱ ر)

۱۰- منتخبات از کتاب روضة الرياحين فی حکایات الصالحين للیافعی الشافعی : (ع)

۱۱- بندهایی از من لایحضره الفقیه ابن بابویه

۱۲- بندهایی از کافی (۱۱ پ - ۱۶ ر)

۱۳- اليوم و النهار واللیل (رساله ای در بیان...) : (ع) از ابوریحان بیرونی

آغاز : بسمله . حمدله . والصلاة والسلام على خير خلقه محمد و آله ...
 مثلث ایدکه الله ... ان ایین لك حقيقة لفظی اليوم والنهار ، اذ استعملتها
 فی العبارات الشرعية ...

انجام : ... من یظن الضروریات شهد بخلاف ما یدل علیه القرآن ویحتاج
 لاثبات فله یقول احد الفقهاء والمفسرين . والله الموفق للصواب . انتهى كلام
 ابي ريحان . هذه ما حضرني الآن فی هذه الباب وانما اطنبنا الكلام ... تمت
 الرسالة فی شهر رمضان ۱۰۸۷ .

نستعلیق زیبا به چلیپا از همان تاریخها . در رمضان ۱۰۸۷ (۱۶ پ - ۲۵ ر).

۱۴- نامه : (ع - ف) از شیخ بهایی به نواب میرزا ابراهیم همدانی.

آغاز: یا غائب عن عینی بالی - فالقرب الیل منتهی امالی ...**انجام :** ... لکن مغیراً له ، هكذا نحن روح حللنا بدناً . تم (۲۵ پ - ۲۶ پ)

۱۵- احادیث از کافی ، وتفسیر حدیثی از مولانا محمد باقر سلمه الله . (۲۶ پ - ۳۰ ر)

۱۶- حدیث وجدت بخط الشيخ ... الفضل بن یحیی بن علی الطینی و احادیث دیگر .

(۳۱ پ - ۳۶ پ)

۱۷- حقایق الصنائع (صنایعیه) : (ف) از میرابوالقاسم فندرسکی . (ذریعه ۷ : ۳۴ و ۱۵ :

۸۹ - ۶۶۱ م)

آغاز : بسمله . الحمد لله وبحول الله وقوة الله ... غرض از این رساله بیان حد
 صناعت است و منفعت صناعت و اختلاف صنایع . . . باب اول در بیان حد
 صناعت ...

انجام : ... و فرومایگان بر آن جمع آیند از فرومایگی . تمت الرسالة الشریفة
 فی بیان حقایق الصنائع الكلية والجزئية (۳۷ ر - ۵۵ پ) .

نسخ به چلیپا و راسته و بی نشان از همان تاریخها . عنوان و نشان شنگرف .
 ۱۸ - بشارة المصطفی لشيعة المرتضى : (ع) از عمادالدین ابوجعفر محمد طبری آملی است
 نه این طاوس . بخشی از آن با حذف اسانید (ذریعه ۳ : ۱۱۷) (۵۵ پ - ۵۶ ر) .
 ۱۹ - الاعتقادیه : (ع) از شیخ بهاءالدین محمد بهایی .

آغاز : الحمد لله على آلائه و الصلاة على اشرف انبيائه و اوليائه . و بعد فانا
 معاشر الشيعة الاثني عشرية ...

انجام : ... التي نسب مخالفوني خلافها الينا ، و انشروا علينا . والله ولي
 التوفيق . تمت الرسالة الاعتقادية من جملة تصانيف الشيخ العلامة ... محمد
 العاملی الحارثی فی بلدة اصفهان ... (۵۶ ر - ۵۸ ر)

۲۰ - الفخرية : (ع) رساله ایست اعتقادیه که نگارنده آن اعتقادات شیعی خود را اعلام
 میدارد .

آغاز : بسمله . اما بعد حمد الله على آلائه و الصلاة على افضل انبيائه و اشرف
 اوليائه . فقد شاع وذاع قول النبي (ص) ستفرق امتي ثلاثاً و سبعين فرقة فرقة
 ناجية و الباقون فی الهاوية ...

انجام : ... او نصب العداوة لاحد المعصومين او غلافی احدا حدهم سلام الله
 عليهم اجمعين . تمت الرسالة الفخرية ، رضی الله عنه (۵۸ ر - ۵۹ ر) .

۲۱- شرح حدیث «انا قاسم الجنة والنار» : (ف) از محمد زمان حسینی .

آغاز : الحديث . قال رسول الله ... انا قاسم الجنة والنار فقال رجل من ناحية
 المسجد باعلى صوته يا قاسم الجنة والنار اجعلني من اهل النار . فقال رسول الله .

فهذا حله . آنچه درحل این حدیث فقیر بسی بضاعت محمد زمان الحسینی را
بیخاطر میرسد...

انجام:... و روز قیامت بدان خواهی رسید . و سیعلم الذین ظلموا منقلب ..
هذا ما سنخ لی فی اثناء الفكر ... (۵۹ - ۶۰)

۲۲- رسالة الى احمد بن سلامة بالموصل : (ع) از حجة الاسلام ابو حامد غزالی به شیخ احمد
ابن سلامة الدمی بالموصل که «الوعظية» هم گفته شده (بدوی ۴۹- بوئی ۴۹)
(۱۶۳۴/۱۴).

آغاز: لقد بلغنی عن لسان من اثنى به من حين سیره ...

انجام:... واسئل الکریم حسن التوفیق و خاتم الخیر برحمته، قد تم هذه
الكلمات علی ید اضعف عباد الله ابن محمد داود الیزدی، عبدالله (۶۰ - ۶۱)
۲۳- تفسیر سورة زلزلة : (ع) از ملا صدرا ی شیرازی

آغاز: بسمله . اللهم اهدنی من عندك فهما جدیداً و علمنی من لدنك علماً
مزیداً ... و بعد فبقول ... محمد بن ابراهیم المعروف بصدرالدین ... هذه کلامه
متعلقة بسورة الزلزلة ...

انجام:... کان الغیب له شهادة والعلم عیناً و الخیر معاینة . (بتاریخ ۲۶
شوال ۱۰۸۷ در اصفهان بخط عبدالله یزدی) (۶۱ - ۷۱)

۲۴- فائده : (ع) درباره حدوث عالم بنقل از سید رضی از ملا محمد صالح مازندرانی
(۷۴)

۲۵- الاحادیث المشکلة : (ع) (۷۶ پ)

۲۶- المجلس التاسع والسبعین : (ع) بخشی از امالی سید مرتضی ، مورخ جمعه سالخ ج
۱۰۶۸/۲ (۷۷ - ۷۸)

۲۷- دعای ابطال سحر : (ف) از شیخ بهائی برای شاه عباس صفوی .

آغاز: منقولست از خط شیخ بهائی ... (۸۰)

۲۸- شعرهایی از مولانا مؤمن حسین یزدی و عرشی ، جامی ، ابوسعید ابوالخیر ، عبدالمؤمن ،
آصفی ، حسن اویهی ، عرفی (۸۱ - ۸۳)

۲۹- زبور منظوم : (ع) منسوب به عبدالله بن عباس .

آغاز: زبوری که عبدالله بن عباس نظم کرده است ...

انا الموجود فاطبانی تجدنی

فان تطلب سوای فام تجدنی

(۸۶ - ۸۷ پ)

۳۰- قوس قزح : (ف) از صدرالدین محمد بن منصور دشتکی شیرازی (دانشگاه ۵۸۹۰-
ملک ۶۱۹۲/۱۳ و ۴۶۸۱/۲۸ - ۳۳۷ م - ۳۷۴۶ نفیسی)

آغاز: بسمله . بعد از تبحر و تبرک بنام مبدعی که بمحض موجود ذرات کائنات
را از کتم عدم بشهرستان وجود فرستاد ... میگوید معرر این سطور محمد بن
منصور که غرض از تسوید این اوراق بیان کیفیت حدوث خرمین ...

انجام:... سببی که بمقتضی تفدیم کراتی ... برطور ماه است الحاق نمایند.
والحمد لله رب العالمین ... (۸۹ - ۹۱ ر)

۳۱- الکلمات الطریفة : (ع) از ملا محسن فیض کاشانی در گذشته ۱۰۹۱ در صد کلمه تألیف
سال ۱۰۶۶ یا ۱۰۸۱ (ذریعه ۱۸ : ۱۱۶)

آغاز: بسمله . سبحان الذی خلق الانسان من طین ثم جعل نسله من سلاله من
ماء مهین ... اما بعد فبقول ... محمد بن مرتضی المدعوب بمحسن ... هذه کلمات
طریفه و مقالات شریفه ...

انجام:... واحفظ الاب لثلا تقع فی العطب ، فان الحقایق لاتعرف بالبحث
ابدأ . والسلام علی من اتبع الهدی . هذا الکلمات الطریفة وهی مائة کلمة .
(۹۳ - ۱۰۷ پ)

۳۲- تنبیه الراقدین : (ع) از محمد طاهر بن محمد حسین شیرازی قمی (ذریعه ۴ : ۴۴۳)

آغاز: بسمله . الحمد لله الذی خلقنی فهو یهدی و الذی هو یطعمنی و یسقین ...
اما بعد فاعلم رحمک الله ... و سمیتها تنبیه الراقدین ...

انجام: یا ضامن جزاء المحسنین و مصلح عمل المفسدین . تمت الرسالة
الموسومة بتنبیه الراقدین من تألیفات الفاضل العارف ... مهر (یا ابا القاسم)
(۱۰۸ - ۱۱۴ پ)

۳۳- احادیث یعربی درباره تفسیر انی جاعل الارض خلیفة و تفسیر فتلقی آدم من ربه کلمات،
(۱۱۵ - ۱۱۹ ر)

۳۴- منتخباتی از الفصوص ابو نصر فارابی .

۳۵- البلد الامین کفعمی.

۳۶- حدیقه سنائی (۱۲۰-۱۳۰ پ)

۳۷- دانشنامه شاهی : (ف) درچهل فایده (م ۶۶۴)

آغاز : بسمله . الحمد لله الذی عرفنا نفسه بعنوان انه خالق السماوات و الارضین... وبعد پس میگوید.. مؤلف این رساله که درخاطر فاتر گذشت که انمودجی ازغوامض مسایل حکمیه و کلامیه و منطقیه و اصولیه... و این رساله درطریقه خاصه بمنزله کتاب اربعین فخر رازی است درطریقه عامه ، مرتب برچهل فایده شد. فایده اول درتقسیم افاضل باشراین و صوفیین و متشرعین.

انجام : ... واجعلنی من اخیار العلم (۱۳۰-۱۶۷ پ).

۱۵۳۸

۶۰۷۷

نسخ و نستعلیق چند نویسنده بتاریخ محرم ۱۲۳۱ (در ش ۱۰) و ۱۸ شوال ۱۲۳۴ (درپایان)، وقف شوال ۱۲۳۲، بامهر «عبدہ اسماعیل بن محمدصادق» (کاتب بخش اول مجموعه)، ۱۷۳ گ ۱۲ و ۱۴ س، ۱۵۹۷ و ۲۱۷۷، جلد میشن قهوه‌یی.

۱- امامت : (ف) رساله کلامی در دوازده فصل:

۱- درنسب پیغمبر

۲- دراخلاق پیغمبر

۳- درخواص پیغمبر

۴- درفضایل امیرالمؤمنین

۵- درمطاعن ابا بکر

۶- درامامت امیرالمؤمنین

۷- درامامت باقی ائمه

۸- درفضایلی چند که میان عدلی و جبری واقع شده

۹- درمسائل شیعه

۱۰- درمسائلی چند که امیرالمؤمنین (ع) آن را حل کرده

۱۱- دراحادیث درحق امیرالمؤمنین

۱۲- درمولود قائم.

آغاز : شکر و سپاس مرآن خدای را جلت عظمته که خلق بیافرید و حق مبین ساخت... اما بعد این رساله مرتب است بردوازده فصل...

انجام : ... برحمتک یا ارحم الراحمین. تمت الکتاب . . . بید . . . محمد اسماعیل بن محمدصادق الاصفهانی (درچهارشنبه ۱۲ رمضان ۱۲۳۱) ...

(پ ۴۵ - ۲۴۵)

۲- سرگذشت پیامبر و امامان (ع): (ف) گویا ازهمو. درچهارده باب و هرباب درچندفصل

(م ۴۴۰۷ - ۴۴۰۸)

۱- دراحوال پیامبر

۲- دراحوال فاطمه

۳- دراحوال امیرالمؤمنین

۴- دراحوال ابا محمد حسن

۵- دراحوال امام حسین

۶- دراحوال زین العابدین

۷- دراحوال امام باقر

۸- دراحوال جعفر الصادق

۹- دراحوال امام هفتم

۱۰- دراحوال امام هشتم

۱۱- دراحوال امام نهم

۱۲- دراحوال امام دهم

۱۳- دراحوال امام یازدهم

۱۴- دراحوال امام دوازدهم

آغاز : بسمله . شکر و سپاس و حمد بیقیاس مرآن خدای را عزوجل که انبیاء را واسطه گردانید... این رساله ایست مشتمل براحوال حضرت رسالت پناه... را

انجام : ... فان الاجل قریب. تمت الرسالة يوم الاربعاء (۱۱ شوال ۱۲۳۱)

(۴۵ پ - ۸۷ پ)

۳- اسرار امیرالمؤمنین: (ع) گزیده‌ایست از مشارق الانوار رجب برسی‌حلی.

آغاز: فی کشف اسرار امیرالمؤمنین و امام‌المتقین علی بن ابیطالب (ع).
کلمه علویه یوید ویشید ما اصلنا رواها الشیخ الجانظ رجب بن محمد بن رجب
البرسی الحلی فی کتابه المسمی بمشارق الانوار فی کشف اسرار امیرالمؤمنین
(ع) قال ومن خطبته قال اما عندی...

انجام: ... لاحول ولا قوة الا بالله العلی العظیم ، وامثال هذه من کلماته کثیرة
والسلام ... (۸۹ ر - ۹۰ پ)

۴- فرق الشیعة (بندی در...) (ع)

آغاز: الشیعة سبعة: الزیدية والكسائية و الافطحية ، والناسية والواقفید ،
والاسماعيلية ، والاثنا عشرية. الزیدية من قال بامامة ...

انجام: ... والاثنا عشرية من قال بامامة اثنا عشر صلوات الله علیهم اجمعین.
(۹۱ ر)

۵- احادیث: بحر بی و فارسی (۹۱ پ)

۶- دوغزل و دو قصیده از سراینده‌ای با تخلص سالك ملقب به سالك العارفين: (ف) (۹۵ ر - ۹۷ پ)

۷- نامه بی الف که جناب سالك العارفين باین حقیر قلمی فرموده‌اند. (ف) (۹۸ ر - ۱۰۱ پ)
۸- خطبه بی نقطه در ستایش پادشاه: (ف) از نواب علینقی میرزا [رکن الدوله] صاحب
اختیار دارالملک قزوین (۱۰۱ پ - ۱۰۵ پ).

۹- مکتوب سالك العارفين به پادشاه (۱۰۶ ر - ۱۰۸ ر)

۱۰- قصیده بی نقطه: (ف) با حروف مهمله در ستایش حضرت علی ، از سالك العارفين .
(۱۰۹ ر - ۱۱۱ پ)

۱۱- مخمس: (ف) در هفتاد بند از سالك العارفين .

آغاز:

السلام ای خاکپایت اشرف از عرش برین

السلام ای پرده دار خلوت و روح امین

انجام:

نیست با مهر تو کس محروم از جان آفرین

زایران روضهات را برد در خلد برین

میدهد آواز طبعم فادخلوها خالدين

مورخ محرم ۱۲۳۱. بامهر چهارگوش (کلب آستان امیرالمؤمنین ، لسان

العارفين) (۱۱۱ پ - ۱۱۸ ر)

۱۲- رباعیات: (ف) از سالك العارفين. در م ۱۰۱۷ و ۱۰۹۴ از آئینه گیتی نما و سرمکنون

و در مشحون او یاد شده است (۱۱۸ پ)

۱۳- مناجات و عجز و انکسار بشاه اولیاء از همو: (ف) (۱۱۹ ر - ۱۳۱ پ)

۱۴- نان و حلوا: (ف) از شیخ بهائی.

آغاز: بسمله . اما بعد حمد الله علی افضاله ، والصلاة والسلام علی محمد و
آله فیقول ...

انجام:

یا بهایی اتخذ قلباً سواه فهو ما معبوده الا هواه

(۱۳۴ پ - ۱۵۲ ر)

نستعلیق دیگری که برای آقا محمد اسماعیل نوشته شده است. از سده ۱۳.

۱۵- شرح دعای سیفی: (ف) شرح و آداب خواندن این دعا است.

آغاز: این دعا را از جهت آن سیفی گویند که در قطع و فصل مهمات چون
شمشیر قاطع است...

انجام: .. برحمتک یا ارحم الراحمین. (۱۵۳ پ - ۱۷۳ ر)

۱۵۳۹

۶۰۸۶

نستعلیق ، ۱۱۳ گ س ، ۱۱۸ ر ، ۲۰۶ ر ، جلد میشن لائی یشمی ، نشان
و عنوان شنگرف ، آیه‌های قرآن بخط نسخ شنگرف ، کاغذ فرنگی.

۱- مصابیح محمدیه: (ف) از فاضل همدانی (در این نسخه و ملی). ولی در نسخه سلطنتی

بنام حاج میرزا آقاسی عباس بن مسلم ایروانی وزیر محمدشاه قاجار در ۱۲۶۵،
مشمول بر چهارده مصباح و اصول و فروع دین - در هر مصباح شواهدی از آیات
قرآن بنام محمد شاه قاجار آورده شده است (ذریعه ۲۱ : ۹۱ - سلطنتی ۳ :
۹۳۴ - ملی ۶ : ۱۸)

آغاز : بسمله ، ستایش سزاوار الله است وحقی شناسی حق دل‌های آگاه ...
و بعد طراز خانه نگارش مبدأ و معاد است و گزارش سلوک و ارشاد .. که پسند
افتد و طالبان را سودمند مصابیح محمدیه نام کرد...

انجام : ... و باین احکام عامل فیض حق به او شامل آید و جباه سلاطین را
بآستانش ساید ، والحمد بالاتمام والسلام خیر ختام (۱ پ - ۹۸ پ)

۲- تفسیر آیات قرآن درباره خلق آسمانها و زمین و افلاک ، به طریقه عرفانی (۹۹ ر - ۱۱۰ ر) .
۳- ده فصل : (ف) در بیان واجب الوجود (ملک ۶۳۰ ، ۹۷ ر - ۶۲۲ ، ۰۱ - ۱۳۲۱ م -
سلطنتی ۹۳۴) ده فصل بطریق زیر :

- ۱- وجود مشهود
- ۲- وجود واجب لنفسه است
- ۳- وجود بسیط است
- ۴- حقیقت واجب
- ۵- سوای وجود عدم است
- ۶- معنی خلعت ظهور حق است
- ۷- رساله تجلی حق
- ۸- علم نبوت مشهود است
- ۹- تمیز ذاتیات از عرضیات
- ۱۰- علم نبوت مشهود است.

آغاز : بسمله ،

آنچه می گویم بقدر فهم تست مردم اندر حسرت فهم درست

انجام : ... این تعلیم بطریق کسب استدلال نیست ، خانه نادانها خراب شود
که ما را معطل کردند ، خذ هذا و کن من الشاکرین .

۱۵۴۰

۶۰۹۳ سه شماره اول نسخ محمد زنجانی در چهارشنبه سلخ محرم ۱۲۵۸ ، شماره ۴
نستعلیق همان سال ، ۱۵۵ گک ۱۸ س ، ۱۶۱ × ۲۰۸ ، جلد میشن
قهوه ای لایی .

۱- عوامل : (ع) از ملا محسن فیض .

آغاز : بسمله . احمدک یامن یرفع صالح العمل واصلی علی ...

انجام : ... مال و لا بنون ، و لمثل هذا فلیعمل العاملون . (۱۴ شوال
۱۲۵۶) (۱۱ - ۳۱ پ)

۲- شرح انموذج : (ع)

آغاز : بسمله ، الحمد لله الذی جعل العربیة مفتاح البیان ...

انجام : ... ورد الیه بلطفهم ... الله ولی التوفیق . (۳۲ پ - ۸۸ پ)

۳- الفوائد الصمدیة : (ع)

آغاز : بسمله . احسن کلمة یتبدء بها الکلام ...

انجام : ... والحمد لله رب العالمین . قد تمت الرسالة الموسومة بالصمدیة
علی ید ... محمد زنجانی (۸۹ پ - ۱۳۸ ر) چهارشنبه سلخ محرم ۱۲۵۸ .

۴- کبری : (ف)

آغاز : بسمله . بدان که آدمی را قوتیست که منتش گردد صور اشیاء ...

انجام : ... لکن لاشجر نیست . پس لاجر است . (۱۳۹ پ - ۱۵۳ ر)

۱۵۴۱

۶۰۹۵ نسخ محمد کاظم بن میرزا محمد در آدینه ۷ رجب ۱۲۵۹ (ش ۲) ، ۲۸۱ گ ۱۷ س ، ۲۱۷۷ × ۱۵۲۳ ، جلد میشن زرد سیر ، بامهر بیضی «عبدالموفق السید محمد علی بن عبدالجواد ۱۳۰۵» ، عنوان و نشان شنکرف .

۱- شرح حدیث الترجیع : (ع) از محمد بن حسن بن علی حر عاملی ، در دوازده فصل . در فهرست آثار حر عاملی در روایات و ذریعه چیزی نیافتیم .

آغاز: بسم الله الحمد لله... الذي الهم العقول براهين ربو بيته... وبعد فيقول...
محمد بن الحسن الحر العاملي...

انجام: ... في ذلك ما يشقى العليل ، ويسرى الغليل . والله الهادي الى سواء السبيل ، وهونعم الوكيل... على يد ... محمد كاظم الاصفهاني ۱۲۵۹ (۱ - ۳۹ پ)

۲- الفوائد الطوسية : (ع) از همو در دوازده قاعده ساخته ۱۰۹۷ ، پاسخهایی است که از شهر طوس بدو رسیده است (ذریعه ۱۶ : ۳۴۸) .

آغاز: بسم الله الحمد لله على فضاله ، والصلاة والسلام على محمد وآله . وبعد فيقول .. محمد بن الحسن بن علي الحر العاملي ... هذه فوائد في حل بعض الاحاديث المشككة ...

انجام: ... كما ترى الادلة فيه ... والله اعلم . تم الجزء الاول من كتاب الفوائد الطوسية ، تأليف ... ۱۰۹۷ (قد فرغت من كتابته ... رجب ۱۲۵۹) (۲۴۰ - ۲۸۱ ر)

فهرست فوائد در آغاز نسخه آمده است .

۱۵۴۲

۶۰۹۶ نسخ يوسف نسيم ، ۲۳۴ گ ۲۳ س ، ۲۱ × ۱۵۲۵ ، جلد میشن تریساکي

لبه دار ، نشان و عنوان شنکرف ، در آغاز شرح حال مؤلف و فهرست رسائل نسخه نوشته شده است ، در پایان فهرست تألیفات فقهی افندی مؤلف کتاب بزبان ترکی آمده است .

۱- از کتاب شیخ عبدالله دمشقی

۲- از خالصه الحقایق شیخ ابوالفضل (۱۰۴ - ۱۱۸ ر)

۳- از رساله «قانون المحبة»

۴- از کلمات حکیم غزنوی

۵- از نفحات الانس جامی (۱۲۴ پ - ۱۲۵ ر)

۶- از رساله مرآت المحققین شیخ احمد جامی

۷- از الهی نامه خواجه عبدالله انصاری (۱۸۶ پ - ۱۸۷ ر)

۸- از معارف حسین واعظ (۱۸۷ پ - ۱۹۲ ر)

۹- از تذکره ابن کمال الدین (۱۹۲ پ - ۱۹۳ ر)

۱۰- از رقعات شیخ عطار ، هفت رقع (۱۹۴ - ۱۹۵ ر)

۱۱- از کلمات شیخ لاهیجی ، سه قطعه (۱۹۵ پ - ۱۹۶ ر)

۱۲- از کلمات عبدالرحمن جامی

۱۳- از قصیده تائیه ابن فارض

۱۴- از سیر وسلوک شیخ قاسم خوانی

۱۵- شیخ سلمان شامی

۱۶- شیخ یعقوب

۱۷- شیخ محمود گلستانی

۱۸- شیخ کمال الدین

۱۹- شیخ جمال الدین

۲۰- شیخ شمس الدین

۲۱- شیخ ابوالوفا

۲۲- صدر الدین

۲۳- شیخ معروف بحلوانی

۲۴- نجم الدین کبری

۲۵- از حلیه الابدان

۲۶- از شیخ محی الدین عربی

۲۷- از وصایای قدسیه شیخ محمد دمشقی

۲۸- از حدائق شیخ ریاضی

۲۹- شیخ نجم الدین دایه

۳۰- از سواطع علاء الدوله

۳۱- از واردات علاء الدوله

۳۲- از فواتح نجم الدین کبری

۳۳- کلمات مجد الدین بغدادی

۳۴- از کتاب علم نقطه الوحده شیخ رازی (۲۹ - ۹۱ ر)

۳۵- از نوریه آقا شمس

۳۶- از اسرار الدقائق شیخ بدر الدین سماوی

۳۷- معرفت نفس : (ع) رساله عرفانی از حقی افندی در موضوع « من عرف نفسه فقد

عرف ربه » (۱ ب - ۷۶)

۳۸- گزیده فصوص محی الدین

۳۹- کلمات امام محمد غزالی در قول « من عرف نفسه... » در کتاب بدایة الهدایه

۴۰- از گفته های شیخ احمد غزالی در معنی قول « من عرف نفسه... »

۴۱- از رساله ابن کمال در معنی « من عرف نفسه... »

۴۲- از حکیم ابن عطاء الله در معنی « من عرف نفسه... »

۴۳- الغوثیه : (ع) از شیخ عبدالقادر گیلانی درباره « من عرف نفسه فقه عرف ربه »

آغاز : بسم الله ، الحمد لله الكشف ... والصلوات على نبيه شفيع الائمة ، اما

بعد فاعلم ان الله جعل قلوب العارفين معادن اسراره ... (۷ - ۱۰ پ)

۴۴- الفصوص : از شیخ محی الدین عربی در قول « من عرف نفسه فقد عرف ربه »

آغاز : بسم الله ، الحمد لله نزل الحكم على قلوب الکليم فسبحان الذى تجلى

بذاته فاعلم آدم ...

انجام : ... يا من هو يا من ليس الاله يا اول يا آخر يا باطن يا ظاهر ...

تم الانتخاب من کلماته قدس الله سره (۱۱ - ۲۹ ر)

۴۵- النورية : (ع) از آقا شمس الدین درباره « من عرف نفسه فقد عرف ربه »

آغاز : بسم الله ، يا نور ايدنا بالنور وثبتنا على النور واحشرنا في زمرة اهل

النور

انجام : ... بل يعرف بالخيال والايمان فليس من العارفين بل لقد من المتعارفين ،

تم الانتخاب (۹۱ - ۷۹۴)

۴۶- اسرار الدقائق : (ع) از شیخ بدر الدین سماوی در موضوع « من عرف نفسه فقه عرف

ربه » .

آغاز : بسم الله . الحمد لله الذى حققنا بتحقيق حقائق الايمان واكرمنا بکرامة

تکريم الاذعان والايقان ...

انجام : ... وقال الله تعالى وان جهنم لمحيطه بالكافرين فافهم كلام الشيخ

... لك المقصود ، تم الانتخاب من کتاب اسرار الدقائق (۹۴ - ۱۰۳ پ)

۴۷- قانون المحبة : (ع) از شیخ احمد نوری در موضوع محبت ومشمول برده فصل .

آغاز : بسم الله ، الحمد لله الذى جعل المحبة مفتاح خزائن الوجود ... وبعد

فانى لما رأيت الحب لب الحقيقة ونهاية طريقة ارباب الطريقة ...

انجام : ... فانه ليس فى الكونين غيره والكل هو وصفاته واسمائه وافعاله و

آثاره هو الحب والمحجوب (۱۱۸ پ - ۱۲۴ پ) .

۴۸- مرآت المحققين : (ف) از محمود شبستری (م ۸۴۲) در معنی قول « من عرف نفسه

فقد عرف ربه » شامل شش باب .

باب اول در بیان آفرینش

باب دوم در بیان واجب

باب سیم در حکمت

باب چهارم در مبدء ومعاد

باب پنجم در نفس طبیعى

باب ششم در تطبیق عالم بزرگ وعالم کوچک

آغاز : بسم الله ، حمد و سپاس بی عدد حضرت ذوالجلالی را که آثار قدرت او

در عالم آفاق وانفس از آفتاب جهانتاب... اما بعد بدان که این مختصریست
در بیان معرفت نفس...

انجام :

من يك جانم که صد هزارست تنم

تا خوش باشد دل آن دگری را که منم

(۱۲۴ پ - ۱۳۴ پ)

۴۹- مقصد اقصی : (ف) از عزیز نسفی، بخشی از آن (۱۳۴ پ - ۱۴۲ پ).

۵۰- رساله در بیان طریقه نقشبندیه : (ف) از عبدالرحمن جامی (م ۱۴۶۶).

آغاز : بسمله، الحمد لله و صلی الله علی مصطفی و بعد این رساله ایست از آن
مولانا جامی در بیان طریقه خواجه بهاء الدین نقشبندی ... (فهرست دانشگاه
۱۴ : ۳۶۲۲)

انجام : رباعی... برخواص و عوام گفته شد، والسلام (۱۴۳-۱۴۴ پ)

۵۱- زبدة الحقائق : (ف) از عین القضات همدانی، بخشی از آن در معنی قول «من عرف
نفسه...» (۱۴۴ پ - ۱۶۲ پ)

۵۲- زبدة الطریق : از درویش علی بن یوسف کوکدی در معنی قول «من عرف نفسه...»
در دیباچه رساله تاریخ ۸۰۵ آمده است. (م ۱۱۸۷)
رساله دارای هشت باب است.

باب اول در ارادت

باب دوم در محبت

باب سوم در فتوت

باب چهارم در توکل

باب پنجم در تجرید

باب ششم در توحید

باب هفتم در فقر

باب هشتم در فنا

آغاز : بسمله، شکر و سپاس آن خدای را که هستی ازوست و قیام هر موجودی
بدوست... اما بعد این کلمه چندست در معرفت سلوک راه حق...

انجام : ... ای سالک راه حق دریاب که اکنون بر چند بیت اقتصار خواهم
کرد . يك شبی پیر مرا گفت که هان ...

بادۀ جان فرا چو در تن شد در زمان من نماندم او من شد

(۱۶۲ - ۱۷۱ ر)

۵۳- لمعات : (ف) از فخرالدین، عراقی بخشی از آن است (م ۱۳۴۷) (۱۷۱ - ۱۸۵ پ)

۵۴- لمعات : (ف) از علاءالدوله سمنانی، بندی از آن است (م ۱۳۴۷) (۱۸۵ پ -
۱۸۶ پ)

۵۵- مفاتیح الغیب : (ع)

آغاز : قال الحکیم ... بسم الله ولاسواء الحمد لله الذی خلصنی من ...
الباطنیه...

انجام : ... فتأمل و تدبر و تفکر و انهم و انظر و هو بکل شیء محیط فتدبر و کن
من الشاکرین، تم الانتخاب (۱۹۷ پ - ۳۰۳ پ)

۵۶- مفاتیح الغیب : (ف) از حکیم اصفهانی، بخشی از آن است. (۲۰۳ پ - ۲۰۸ پ)

۵۷- گزیده ای از کلمات شیخ حبیب عجمی در معنی قول «من عرف نفسه...» (ف) (۲۰۸ پ -
۲۰۹ ر)

۵۸- رساله التریکیه فی الطرق النقشبندیه : (ترکی)

آغاز : بسمله، الحمد لله و صلی الله ... اما بعد ای سالک راه حق وای طالب
فیض فیاض مطلق...

انجام :

گرهمی خواهی که گردی سر بلند در طریقی نقشبندی نقش بند

درونی آشنا اول طشردن بیگانه صانسونلر عجب زیبارو شد (۲۱۰ پ -
۲۱۱ ر)

۵۹- بندهایی از کیمیای سعادت غزالی به ترکی در معنی «من عرف نفسه...» (۲۱۱-۲۲۵ ر)

۶۰- زبده : (ترکی) از مولی الهی

آغاز : ای سالک طریقت الهی وای طالب معرفت نامتناهی بلکه علم
تصوف عبدی مولا این شد در.

انجام : ... تجلی ذات غلبه ایدوب بشریت ... اما اظهار نه دستور

یو قدر ، تم الانتخاب من کلماته.

۶۱- نقطة الوحدة : (ترکی) از شیخ ابواسحق در معنی قول «من عرف نفسه...»

آغاز: قال قدس سره ، قال الله تعالى سزیهم آیاتنا فی الآفاق ...

انجام : ... و اگر زشت فکر کلورسه بلکه صفت جلا لدن شیطانیدر ممکن

اولد قجه آندن قاچه کور که قاچمن کر کدر (۲۲۵ ز - ۲۳۲ ر)

۶۲- وصایای بابای عالم (ترکی)

آغاز: بسم الله، الحمد لله ... اما بعد قال بابای عالم قدس سره ای بنی او غلم،

هر آدمک ...

انجام : ... یا انیس القلوب فی الخلوات ...

۱۵۴۳

۶۰۹۹ نستعلیق محمد صادق بن حاجی حسنعلی کابلی در سالهای ۱۲۲۱ تا ۱۲۲۵ ، عنوان و نشان و جدولهای نجومی شنگرف ، شماره یکم از آغاز افتاده ، ۱۳۲ ک ۱۴ س ، ۱۳ × ۹ ، جلد میشن سیاه لایی.

۱- بیست باب در معرفت اسطرلاب : از خواجه طوسی (م ۲۴۵)

فی يوم جمعه ۲۲ ذیحجه ۱۲۲۲ کتب بنفسی. مهر «عبداله راجی محمد صادق»

نسخه در میانه باب یکم افتاده. (۱۱ - ۲۳ ر)

۲- مساحت (رساله...) : (ف) از محمد طبیب در سه باب :

باب یکم در بیان اشیاء که قابل اشاره حسی است

باب دوم در بیان کیفیت مساحت سطوح

باب سوم کیفیت مساحت اجسام . (ف - دانشگاه ۱۴ : ۳۶۶۶ - م ۱۹۴)

آغاز: بسمله ، بعد حمد الله تعالی والصلاة علی رسوله و آله ، تحریر مینماید

قایل ضعیف محمد طبیب ، که مساحت فنی است شریف که محتاج است

بدهاو هر عالمی و متعلمی...

انجام : ... آنچه باقی ماند مساحت مجسم مجوف است . والحمد لله رب

العالمین . (تمت رسالة من جهة محمد الطیب علی ید محمد صادق بن حاجی

حسنعلی فی شهور ۱۲۲۴...) (۲۴ پ - ۳۲ ر)

۳- بدیعیة : (ف) از صادق بن علینقی خوانساری در ستاره شناسی و اسطرلاب ، دریک مقدمه

و شصت باب و یک خاتمه. خاتمه در سه فصل است. نام کتاب و نگارنده و فهرست

بابها در دیباچه آمده است . (م ۲۴۲)

آغاز: بسمله ، الحمد لله الذی جعل الشمس ضیاء والقمر نورا ... اما بعد

غریق لجئه ذنوب... صادق بن علی نقی... چنین گوید که در این اوقات رساله ای

بنظر حقیر رسید در ربع مجیب و اعمال آن. و بعد از استخراج وضع و هیئت آن

چون باعمالش پرداختم کامل نبود ...

انجام :... قلم عفو بر آن کشند و این فقیر را بدعائی یاد نمایند. اللهم اغفر له.

قد کتبه و سوده من نسخه مولانا محمد صادق خوانساری المصنف لهذه

الرسالة ، طول الله عمره وقهر الله اعدائه ... فی يوم (۱۱ صفر ۱۲۰۵) وقت

تحصیلی عند المولی المعظم المشار الیه ... وانا الفقیر ... محمد صادق بن

حسنعلی الکابلی ، بامهر او (۳۳ پ - ۷۰)

۴- ثمره بطليموس : (ع) در صد کلمه. عنوانها در این نسخه به فارسی آمده است .

آغاز: مطالع کتاب ثمره بطليموس. بعد اتمام الكتب الاربعة التی الفها فی

احکام لسور یاروس تلمیذه ، قال بطليموس قد قدمنا لك ینا سور یاروس کتاباً

فی تقدمة المعرفة و هذا الكتاب ثمره ما اشتملت علیه تلك الكتب ... وهی

مائة كلمة . کلمه اول : قال بطليموس علم النجوم منك ومنها ...

انجام :... فان لم یکن سائراً فن الغارجی من حضر ذلك الاقليم . (تمت کتاب

ثمره الرومية علی ید مالک اقل الطلاب محمد صادق بن حاجی حسنعلی فی ۲۴

شوال ۱۲۲۵ فی يوم الجمعة) (۷۳ پ - ۸۸ ر)

۵- هیئت : (ف) از علی قوشچی . دریک مقدمه و دو مقاله و یک خاتمه. مقدمه در دو قسم.

مقاله یکم در بیان احوال اجرام علوی در شش باب و در فصلهایی چند. مقاله دوم

در بیان هیأت زمین و قسمت او به اقالیم ، در یازده باب. (م ۳۷۲)
آغاز : حمد لله . حمد الشاکرین ، والصلاة والسلام علی خیر خلقه محمد وآله ،
 اما بعد این کتاب مشتمل است بر مقدمه و دومقاله و خاتمه . مقدمه در بیان
 آنچه پیش از شروع دانستنی است و آن دو قسم است ...
انجام : ... و نه بخش از زمین است ، واعظم ثوابت مرصوده بیست برابر
 زمین است . والله اعلم بالصواب . (تمت الکتاب بعون الملك الوهاب علی ید ...
 محمد صادق بن ... شوال ۱۲۲۱) (۸۹ پ - ۱۳۲ ر)

۱۵۴۴

۶۱۰۰ نستعلیق شکسته بی تاریخ و بی نشان از سده دوازدهم ، ۶۳ گ ۱۶ س ،
 ۲۲ × ۱۱ ر ، جلد میشن لای ، بیاضی .

- ۱- نامه به صفی قلی بیگ
- ۲- نامه به میرزا محمد علی
- ۳- رقم صدارت ممالك محروسه باسم میرزا ابراهیم
- ۴- رقم باسم فتحعلی خان افشار
- ۵- رقم حکومت دشتستان و بنادر عمان باسم لطیف خان
- ۶- رقمی به پیر محمد خان بیگلربیگی هرات درباره ارسال خلعت نوروزی
- ۷- رقمی از ایام شاه طهماسب جهت میرزا حسن در گیلان
- ۸- رقم همایون باسم کریمعلی بیگ افشار
- ۹- رقم مبارک قبل از سلطنت بمیرزا محمد رضای متولی (گ ۹)
- ۱۰- رقمی در باب جلوس عباس میرزا به تبریز (گ ۲۳)
- ۱۱- رقمی در جواب عریضه ملا محسن مدرس (گ ۱۴)
- ۱۲- رقمی بریش سفیدان درباره افغانه (گ ۱۵)
- ۱۳- صورت نشانی قبل از جلوس بعلیمردان شاملو ایلچی هند (گ ۱۹)
- ۱۴- نامه از قول رستم خان سعدلو بیگلربیگی استرآباد (گ ۱۹)

- ۱۵- نامه بیگلربیگی استرآباد بوالی خوارزم (۲۱)
- ۱۶- نامه از رستم محمدخان بیگلربیگی استرآباد (۲۲)
- ۱۷- درباره خزان (گ ۲۳)
- ۱۸- در جواب نامه پادشاه (گ ۲۹)
- ۱۹- جواب مکتوب میرزا عبدالباقی (۳۲)
- ۲۰- از جانب امیر معصوم خان (۳۳)
- ۲۱- مکتوب از عهد شاه سلطان حسین درباره سفاین روسیه که بساحل استرآباد آمده بوده
 در دریا غرق شده (۳۴)
- ۲۲- از جانب بیگلربیگی استرآباد بمیرزا صادق برادر حکیم باشی (۳۵)
- ۲۳- به موجب امر همایون در حین محاصره بغداد از جانب ملا محمد باقر مدرس بعلمای
 بغداد نوشته (گ ۳۷)
- ۲۴- نامه سفارت بغداد در جواب وزیر اعظم (گ ۳۹)
- ۲۵- نامه نادرشاه بخواندگاروم (گ ۴۰)
- ۲۶- نامه ای بپادشاه روس (گ ۴۱)
- ۲۷- از جانب فتحعلی خان اعتمادالدوله بوالی بخارا (گ ۴۲)
- ۲۸- از جانب فتحعلی خان اعتمادالدوله بموسی خان والی اورگنج (گ ۴۳)
- ۲۹- نامه به کبیرخان فرنک (گ ۴۳)
- ۳۰- نامه از جانب شاه طهماسب بخواندگار روم (گ ۴۴)
- ۳۱- نامه شاه طهماسب در جواب وزیر اعظم خواندگار روم (گ ۴۵)
- ۳۲- در جواب شاعری که شعر گفته و فرستاده (گ ۵۰)
- ۳۳- نامه از زبان شاه طهماسب بپادشاه هند (گ ۵۳)
- ۳۴- در جواب نامه پادشاه (گ ۵۶)
- ۳۵- در حین محاصره بغداد (گ ۵۶)
- ۳۶- رقمی بسادات مشعشعیه (گ ۵۶)
- ۳۷- نامه سید عبدالله خان والی عربستان (گ ۵۷)
- ۳۸- از جانب آقا در ایام سلطان حسین در مرض موت بحسن شاه والی بغداد (گ ۵۸)
- ۳۹- از جانب ابراهیم خان به حسن شاه (گ ۶۱)
- ۴۰- به حسن افندی کاتب دیوان (گ ۶۲)

۴۱- به حسن آقاي سلاحدار (گ ۶۲).

۱۵۴۵

۶۱۰۱ نسخ باتاریخهایی از ۱۰۶۷ (ش ۱۶ و ۲۷) وبخط محمد قاسم بن شجاع الدین نجفی در شهر اصفهان ، عنوان ونشان شنکرف ، بیاضی، ۱۲۴ گ ۳۳ س، ۱۳۹×۲۴۸ ، جلد میشن زرد لایی.

۱- اوزان ومقادیر : (ع) ازقاضی بن کاشف الدین محمد اردکانسی یزدی ، در دوازده باب و سی فصل ، دراوزان و مقادیر شرعی و پزشکی .

باب یکم در کر .

باب دوم در صاع پیامبر

باب سوم در صاع معروف

باب چهارم در مد...

(دانشگاه ۷۱۷۸۳: المقادیر الشرعية والموازين الطبية)

آغاز : بسمله . الا لا اله الا الله الحكيم . بعد الحمد لله مرشد العباد ، و الصلاة على نبيه اشرف العباد ... يقول عبده ... قاضي بن كاشف الدين محمد اليزدي...

انجام : ... خاتمة في الجدول المتضمن لخلاصة مسالفنا لك كيلا يتعسف ... وهذه الجدول بتمامه في كراس الثاني التالي لهذا الكراس ، والسلام .
تم بعون الله وحسن توفيقه (۲ پ - ۹ ر)

۲- امامت: (عربی) دريك باب و چند فصل. در ديباچه مينويسد: در شيعه اختلاف نيست، پس از پیامبر ولايت بعلي و از او بدو فرزندش حسن وحسين رسيد و از اين مرتبه ببعديان شيعه اثنی عشریه و جارودیه و زیدیه جدایی هائی است . سپس باعنوانهای: قالت الجارودية ، وقالت الامامية نظريات آنها را بيان ميكند .

آغاز : بسمله . حمدله . وصلواته على خيرته من خلقه ، محمد . بعد اتفقت الشيعة العلوية من الامامية والزيدية والجارودية على ان الامامة كانت عند وقت

النبي ...

انجام : ... ومنه لمن كان له عقل يدرك به الاشياء ، وهو ظرف من جملة ...
في غير هذا الكتاب من كتب في الامامة ، واستقصيت فيها الكلام ، والله المحمود
وهو المستعان و صلى الله على ... و سلم . (۱۲ پ - ۱۶ پ)

۳- المسح على الرجلين

آغاز : بسمله ، سأل بعض اهل مجلس الشيخ ابي عبدالله محمد بن نعمان (رض) عنه
ابا جعفر المعروف بالنسفي العراقي ، فقال له ما فرض الله تعالى من الوضوء
في الرجلين ...

انجام : ... هذا وضوء لفظ شرعي يخص بوضوء دون ما عداه .
(۱۷ - ۱۶ پ)

۴ - فصل في آيات القرآن التي نزلت في شأن علي بن ابي طالب ، والائمة من ولده : (ع)
با عنوانهای ومنها ، ومنها .

آغاز : فصل ... ومنها : من يتول الله و رسوله و الذين آمنوا فان حزب الله هما
الغالبون ، روى ابن جبير في نخبه ...

انجام : وقد قال بعض الاعيان في هذا الشأن (پس از ۱۳ بيت) ...
وهيهاث عشرة لاتقال (۲۰ ر - ۲۴ ر)

۵- باب فيما جاء في النص على علي : «ع» در دويخش جلی وخفی .

آغاز : باب فيما جاء في النص على علي من رسول الله (ص) بوجوب امامته و
ابطال امامة المتقدم عليه ، وينص يوم الغدير الظاهر الشهير ، و يندرج فيه
شيء من كلام الله تعالى سبحانه لشدة الملازمة بينهما ، وهو قسمان جلی ...

انجام : ... وبالجمله قد روى ان يوم الغدير شهد له على فيه ستون الفاً و قيل
سته و ثلاثون الفاً من امصار و قبایل متفرقات . (۲۴ پ - ۲۶ ر)

۶- مطاعن الثلاثة : (ع)

آغاز : في مطاعن الثلاثة . باب الخامس و العشرون في طعن على من تقدم
بظلمه و عدوانه ... (۳۴ ر - ۳۷ ر)

۷- فصل فی بدعة معاوية : (ع)

آغاز : قال صاحب ... كان معاوية على المنبر يأخذ البيعة ليزيد ...
(۳۷ - ۳۸ ر)

۸- باب فی العلم و المجادلة : (ع)

آغاز :

کنی شرف للعلم دعواه جاهل

و یفرح اذا یعزى الیه و ینسب

۹- معذرة محمد بن حمير الى آل معبد الاشعرين : (ع)

آغاز :

خليلي ما جانبت قومي عن قلى

ولا عن ملال جاز فكري فيه

۱۰- مکتوب : (ع)

آغاز : قال محمد بن عبد الجبار المعروف بابي نصر العتيبي ساذكر ما انتهى اليه

امري بعد بلوغ هذا المكان. وقد كتبت الى جماعة الافاضل في ذكر المذكورين
وشكوا و تقرير سجایاه ماهده نسخه :

بسمه. لجماعة ارباب الصناعة وعصابة اعلام الاصابة ، من مبادى الاشراق
الى اقص العراق ، من محمد بن عبد الجبار المعروف بابي نصر العتيبي ،
رسالة تخص كل حاضر موجود ، ونعم كل لاحق مولود ... اما بعد ، فان الله
جده بازاء نعمه التي ...

انجام... و قبح الله تعالى من نقص عمره على زيادة الاثام... و حيازة الملام .

والسلام . (۵۲ ر - ۵۷ پ)

متن پایان یمینی است و ترجمه فارسی در ص ۴۴۶ - ۴۷۲ ترجمه تاریخ
یمینی چاپ بنگاه ترجمه و نشر کتاب هست .

۱۱- چوب چینی : (ع) بندی در خواص چوب چینی . در پایان آمده : من علاج شيخ
حسين الكركي الشهير بعمرط. (۶۰ ر)

آغاز : بسمه. هو الشافي صفة للجوب چینی ، لایحتاج معه الى الحمية ، يؤخذ
من الجوب چینی مقدار لاینجرط...

انجام :... والسرية مثقال . من علاج الشيخ حسين الكركي الشهير بعمرط.
(۶۰ ر)

۱۲- احتجاجات : (ع) احتجاجاتی است در مسائل گوناگون از آن جمله فضل مهاجرین و
انصار بر یکدیگر .

آغاز : بسمه ، احتجاجه صلوات الله عليه ، على جماعة كثيره من المهاجرين
والانصار . لما تذكر وافضلهم بما قال رسول الله (ص) فيه من النص عليه وغيره
من القول الجميل . روى... (از احتجاج طبرسی) (۶۸ ر - ۹۸ ر)

۱۳ - توقيعات صاحب الزمان (عربی) : پرسش هایی در مسائل گوناگون و پاسخ های
آن از حضرت حجة (ع) .

آغاز : ذكر طرف مما خرج عن صاحب الزمان (ع) من المسائل الفقهية وغيرها
في التوقيعات على ايدي الابواب الاربعة وغيرهم ...

انجام :... بالعمل عليه ان شاء الله ، وصلى الله على محمد وآله الطاهرين .
(۹۸ ر - ۱۰۴ ر)

۱۴- احتجاجات : (ع) احتجاجات دیگر است درباره خلافت . همه باید از طبرسی باشد .

آغاز : احتجاج اخرى في ذكر طرف مما جرى بعد وفاة رسول الله (ص) من
النجاج و الاحتجاج في امر الخلافة... عن ابي المفضل محمد بن عبد الله الشيباني
باستاده ...

انجام :... فقال له مالك: ما خليفة رسول الله (ص) فاخبره بما كان منه وما رأى
وما جرى بينه وبين علي. (۱۰۵ ر - ۱۱۸ پ)

۱۵- نزهة القلوب : (ع) از ابی بکر محمد بن عزیز سجستانی در غریب القرآن . بترتیب
حروف آغاز : نخست مضموم و سپس مکسور و آنگاه مفتوح .

آغاز : بسمه ، اخبرنا الشيخ العالم ابو منصور حميد بن محمد بن احمد الاصفهاني
المعروف بابن البزاز . قال الحمد لله رب العالمين وصلى الله على محمد وآله
اجمعين . هذا كتاب تفسير غريب القرآن على حروف المعجم ليقرّب تناوله ...

باب الالف وهي الهمزة المفتوحة. الم...

انجام: ... باب الباء المكسور . قيل ليس في اعرابية كلمة اولها ياء مكسورة الايسار ... تم كتاب غريب القرآن . والحمد لله اولاً وآخر وظاهراً وباطناً ... على يد... محمد قاسم بن شجاع الدين النجفي في شهر ذيقعدة الحرام في... (اصفهان ۱۰۶۷)

۱۶- سر العالمين : (ع) از غزالي. گزيده اي از آن. (نشریه ۱۱ و ۱۲ : ۹۰۰)

آغاز: بسمله. الحمد لله الاول في ربوبيته ، والقديم في ازليته .. قال السيد الامام زين الدين ... ابو حامد محمد بن محمد ... لما رأيت اهل الزمان وهمهم قاصرة عن نيل المقاصد...

انجام: ... و وارث يورثها من يشاء من عباده (تم بالاختصار الكتاب ويتلوه تفتيس ارباب النواميس من جملة كتاب العالمين لغزالي (۱۵۱- ۱۵۹ پ). ۱۷- حديث صالح النبي : (ع) سرگذشت صالح پیامبر.

آغاز: قيل ان ابا صالح عليه السلام كان اسمه كاثوا. وكان مومناً بآيتم ايمانه...

انجام: ... ويسيل العرق منهم كسيلان المطر ، فهلكوا عن آخرهم . وهذا ما وجدناه من خبرهم و نستغفر الله تعالى . تمت الحكاية . والحمد لله وحده و صلى الله على محمد وآله . (۱۶۰- ۱۶۶ پ)

۱۸- ميلاد عيسى بن مريم: (ع) داستان ميلاد او بنا بر اخبار واساطير.

آغاز: حدثنا طاهر بن حماد عن ابيه عن عكرمه عن...

انجام: ... وما يقدر عيسى ولا الهه على ذلك ، ولو قدر عيسى على اربعين و ... (۱۶۸- ۱۷۰ پ)

۱۹- فصل في ام الشروز : (ع) احاديث و داستانهاي است از عايشه و بر خوردهاي صدر اسلام . با عنوانهاي :

فصل في ام الشروز

فصل في اختها حفصه

آغاز: بسمله. الحمد لله الذي تعالت صفاته و توات هباته ... اما بعد فهذا

کتاب کله عتاب وقصة ، کله عصه وکلام ، کله کلام و حکایه... (۱۷۱- ۱۷۵)

۲۰- « تفسیر بسملة: » (ع) گویا حاشیه ایست یا شرح متنی که تنها از باء و سین مهمله یاد میشود. رساله ایست عرفانی صرف و در آن از اخوان الصفا و فتوحات شیخ یاد میکند و از حسین بن منصور حلاج. نزدیک است با جامع الحکمة افضل الدین کاشانی.

آغاز: قوله، بسمله. اقول: اعلم ان الباء هي المرتبة الاولى من العالم المعبر عنها بالعقل الاول، والسين يقع في المرتبة الثانية التي هي مرتبة النفس الكلية المعبر عنها بالروح المحفوظ والكتاب والميم في المرتبة الثالثة التي هي الطبيعة الكلية. وبعض من طابق من العالم و مراتبه الكلية و بين البسملة جعل العقل الاوله بمثابة الباء وسماه بعالم الجبروت و النفس الكلية بمثابة السين وسماه بعالم الملكوت في الواقع كذلك وقد اشار الى ذلك الشيخ فتوحاته في قوله الباء انواع ثلثة شكل الباء و نقطها والحركة فصار فيها العوالم الثلاثة فالباء ملكوته والنقطة جبروته والحركة شهادة ملكه والالف المحذوفة التي هي بدل منها هي حقيقة القائم لها الكل واحتجب رقمه منه بالنقطة تحت الباء...

انجام: ... فانه اشارة الى هذه المراتب الثلاث والتوحيدهات الثلاث و ما اشرنا اليه في هذا المقام من مباحث البسملة كفاية لاولي الالباب. والله الموفق (۱۸۱- ۱۸۳ ر)

نسخ محمد قاسم بن شجاع الدين نجفي ۱۰۶۷ در اصفهان .

۲۱- بيان مآظهر لعلی بن ابي طالب (ع) فيما ظهر لرسول الله (ص) ليلة المعراج: (ع)

آغاز: وقد قال في حقته رسول الله (ص) يا علي انك مستمع ما اسمع ... (۱۸۳- ۱۸۷ ر)

۲۲- خطبة : (ع)

آغاز : هذه خطبة على (ع) مشتملة على الشكوة من اخذ حقه وظلمهم له (ع).
و قد روى عن علي (ع) في هذا المعنى هذه الخطبة الحاوية لجميع قبائحهم...
(۱۸۷-۱۸۹ پ)

۲۳- بیان دعوی علی بن ابیطالب (ع) الامامة و ظهور المعجزة علی یده : (ع) رساله ایست در معجزات حضرت علی.

آغاز: قال و دعواه الامامة و ظهور المعجزة... ودفع الصخرة و قلع باب الخبير
و کلام الحیتان...

۲۴- حدیث یونس النبی : (ع)

آغاز: یسمله. هذا حدیث یونس النبی (ع) مع اهل نینوی. و اول الانبیاء آدم
(ع) و قد خلقه الله من طین...

انجام: ... فآمنوا فمتنا هم الى حين. تم الخبر ، والحمد لله رب العالمین...
(۱۱۱-۱۱۶ ر)

۲۵- باب صفة الجنة : (ع)

آغاز: یسمله. یصف الله لهم من الانهار والقصور والخیرات الحسان لیتبشروا
ویزدادو رغبة...

انجام: ... تدخلوا الجنة بسلام آمنین. کملت صفة الجنة من صحف ادريس
(ع) . (۱۱۶-۱۲۰ ر)

۲۶- صفة النار : (ع)

آغاز : یسمله. جاء فی اخبار الصحیحة المروية عن الثقات (رض) انه اذا کان
یوم القيمة ، امر الله عزوجل ان توزن اعمال المذنبین...

انجام: ... وكفی بی محاسبا ومحازیا ومنتقما... والحمد لله رب العالمین
وصلی الله... تمت علی ید... محمد قاسم بن شجاع الدین النجفی فی یوم عرفة
سنة (۱۰۶۷) فی بلدة اصفهان... (۱۲۰-۱۲۲ پ)

۲۷- حکایة فی منقبة : (ع)

آغاز : یسمله . عن جعفر بن محمد . . . قال خرجت من الکوفة (۱۲۲ پ -
(۱۲۴ ر)

۲۸- بعضی بندها و پاره های متفرقه در جای جای نسخه هست.

۱۵۴۶

۶۱۰۳ خط نسخ ، ۷۶ ک ۱۱ س ، ۱۳۵×۹۳ ، جلد قهوه ای ساغری.

۱- تاریخ باب : (ف) (م ۱۷۳۶) این رساله بدست یکی از طرفداران باب نوشته شده
در ۱۲۶۶.

آغاز : یسمله ، الحمد لله الذی لیس له شبهه...

انجام : ... ومعلوم است که اصدق الصادقین و اصدق القاتلین بوده...
لاحول ولا قوة الا بالله العالی العادل المقتدر العظیم (۱ پ - ۸۰ پ)

۲- لوح عهدی بهائی : (ف) (م ۱۷۵۱)

آغاز : اگر افق اعلى از زخرف دنیا خالیست...

انجام : ... نصائح قلم اعلى را بگوش حقیقی اصفا نمایند، انها خیر لکم عما
على الارض یشهد بذلك کتابی العزیز البدیع (۸۱ پ - ۸۵ ر)

۱۵۴۷

۶۱۰۵ شماره ۱ نسخ خوش معرب ، عنوان و نشان شنگرف ، جدول و کمند مشکی
و اکلیل زرد ، شماره ۲ نسخ متوسط زنوزی در ذیحجه ۱۲۶۲ ، مهر بیضی
درشت (عبده علی نقی ۱۲۷۸) ، ۵۱ گ ۱۰ و ۱۷ س ، ۱۵۸×۹۳ ، جلد
میشن لابی مغزی دار.

۱- الزیارة الجامعة : (ع) (۱-۳۷ ر)

۲- جواب رساله میرزا علی اکبر ایروانی : (ع) از میرزا حسینعلی بهاء.

آغاز: یسمله. سبحان الذی قد تقدس بقدر تقدیس قدس کینونیه الکافوریه...

انجام: .. سبحان الله بادئها عما يصفون، وسبحان ربك رب العزة عما يصفون والسلام على المرسلين والحمد لله رب العالمين . كتبه الزنوزي في ذبيحة ۱۲۶۲ (۳۸ پ - ۵۱ ر)

۱۵۴۸

۶۱۰۷ نسخ ونستعليق بی نشان و بی تاریخ آغاز سده چهاردهم ، ۳۲۰ گ ۱۴ س ، ۱۱ X ۱۷ ر ۸ ، جلد میشن سیاه ، کاغذ فرنگی.

۱- ایقان : از حسینعلی بهاء (۱ پ - ۹۶ پ) یادداشت دانش پژوه بر صفحه ۳۸ ج ۸ فهرست دانشگاه دیده شود.

۲- هفت وادی : از میرزا حسینعلی بهاء (۱۴۱ م - ۱۷۴۱ م - موزه بریتانیا ص ۷ - م ۱۷۶۱).

آغاز: ذکر الاسرار فی معارج الاسفار لمن يريد ان يسافر الى الله المقتدر الغفار. بسمله. الحمد له الذي قد اظهر الوجود من العدم وراقم على لوح الانسان من اسرار القدم... وبعد قد سمعت ما غنت ورقاء العرفان على افنان سدره فؤادك... وبعد مراتب سير سالكان راز مسكن خاكسي بوطن الهی هفت مرتبه معين نموده، چنانچه بعضی هفت وادی وبعضی هفت شهر ذکر کرده اند...

انجام: ... از مکان قدس و ضیاء مرتفع شده از یمن بقای دوست بشنویم و رو بدوست نمائیم حینث نقول انا بال دوست و اناللدوست المنقطعون یا کریم (۹۷ - ۱۵۰ پ)

۳- نامه بهائی: (ف) شاید از همو، نامه ایست که با پرش از یکی از همفکران آغاز میشود، سپس بیاسخ آن می پردازد (۱۷۴۲ م)

آغاز: نامه آن جناب بین یدی العرش حاضر و بر مقرر انه لا يعرف بما سواه واصل... سؤال شده بود از اینکه چگونه میشود که حرف علیین بسجین تبدیل شود ... سؤال شما مقبول اقتاده ...

انجام: ... والبهاء عليك يا سلمان، وعلى الذين ما باعوا كلمات الله بتوهمات

مردود ، باسم الذي كل عنه الفاقلون . (۱۵۳ ر - ۲۳۹ پ)

۴- لوح : (ف) (م ۱۷۵۴)

آغاز: الواح نازلہ . بسم الله الاقدس الاعظم الاعلى . مكتوب آن جناب بمنظر اكبر وارد ، و از قميص كلماتش نفحات حب مالك اسماء وصفات متضوع ، الحمد لله كه از فضل رحمان ببحر عرفان فائز شدی...

انجام: ... باختصار نازل شده ولكن صدهزار تفصيل دارد مستور است. وعند ربك... لتعرف من كلماته ما اراد انه على كل شيء قدير، والحمد لله رب العالمين. بسم ربنا الاقدس الامنع الاعز العلى الابهاء (۲۴۰ پ - ۲۵۳ پ)

۵- نامه خادم الله بجناب «ج»: (ف) این نامه مورخ ۱۳۰۸ است. (م ۱۷۵۷)

آغاز: بسم ربنا الاقدس الامنع الاعز العلى الابهاء. روحى لاستقامتك فداء ، يا ايها المتوجه الى الاق الابهى... وبعد عرض میشود این عبد بكتاب حضرت حضرت عالی فائز گردید. نحمد الله... و اینکه مرقوم فرموده بودند که بعضی اراده ملاقات به آنحضرت نموده اند...

انجام: ... و افعال دوحه مباركه آنحضرت را با بهی تكبيرات رفيعة منيعه مكبرند. سنة ۱۳۰۸. (۲۵۴-۲۵۷ ر)

۶- لوح (ع):

آغاز: (از برای پسرش نازل شده است) هو الاقدس الاعظم، يا بديع نوصيك بالصبر والسكون والامانة ، التى كانت وديعة الله بين خلقه...

انجام: ... وبشجر الخشوع ثمرآ ، فاسئل الله ان يحفظك من حرارة الحق و مباراة البرد. انه قريب مجيب. (۲۵۷ ر - ۲۵۷ پ)

۷- لوح : (ف) (م ۱۷۵۴)

آغاز: هو المبین الحکیم ، حق جل جلاله از برای ظهور جواهر معانی از معدن انسانی آمده ، البوم دین الله ومذهب الله آنکه مذاهب مختلفه و سبل متعدده را سبب و علت بغضا نمایند...

انجام: ... آنچه گفته شد امام وجوه بوده ، حق جل جلاله آگاه و عمل گواه لاحول ولا قوة الا بالله البهاء... و على كل مقبل ثابت مستقيم ، و الحمد لله

العلی العظیم. (۲۵۷ پ - ۲۶۳ پ)

۸- لوح قفقاژ : (ف) از الواح نازله جهت بهائی قفقاژ (۱۷۵۲م)

آغاز: هو الله تعالی شأنه الحکمة والبیان، یا اهل قفقاژیه قد سألت البطحاء و انار افق الاعلی لعمری... ثغر الحجاز... بلسان پارسی اصلی بشنوید: اوست کوثر حیوان، اوست نفحة رحمان، مقبلین را بفردوس اعلی راه نماید...

انجام:... وبائمار سدره المنتهی مرزوق گردید. البهاء المشرق من افق سماء عنایتی... و اهل الفردوس فی العشی والاشراق. (۲۶۳ پ - ۲۶۸ پ)

۹- لوح سلطان : (ف) و (ع) (۱۷۵۱م)

آغاز: هو الله تعالی شأنه العظمة والافتدار، یا ملک الارض اسمع نداء هذا الملوك... حسب الاذن و اجازة سلطان زمان این عبد از مقر سریر سلطنت سلطانی بعراق عرب توجه نمود، و دوازده سنه در آن عرض ساکن...

انجام:... تحکم علی ذوی قرابتک، و تختار لهم ما تختاره لنفسک، انه الهو المقتدر المتعالی المهیمن القيوم. (۲۶۸ پ - ۲۸۹ پ)

۱۰- لوح : (ف) (م) (۱۷۵۴)

آغاز: هو الله تعالی شأنه العظمة والافتدار. یوم یوم الله است، و کل ماسواه برهستی وعظمت واقنتدار او گواه...

انجام:... وغفلت اهل آن بر حسب ظاهر اذن ورود ندادیم، ولكن قد کتبنا لکم اجر الواردين. قل الحمد لله رب العالمین. (۲۸۹ پ - ۲۹۲ پ)

۱۱- لوح : (ف) (م) (۱۷۵۴)

آغاز: هو الاقدس الاعظم المبین العظیم الخبیر. جوهر حمد وساذج ثنا بساط قدس حضرت محبوبی را لایق وسزاوار است که ام یزل...

انجام:... الملاء الاعلی، و اهل هذا المقام العزیز المنیع، الحمد لله رب العالمین، رب ما یری وما لا یری ورب العالمین. (۲۹۲ پ - ۲۹۸ پ)

۱۲- لوح : (ع)

آغاز: بسم الله. الحمد لله الذی انطق ورقاء البیان علی افنان دوحه البیان

بفنون الالنان...

انجام:... الی مطلع اسمائك الحسنی و مخزن صفاتک العلیا، انک انت المقتدر علی ماتشاء، لاله الا انت العزیز الحکیم (۲۹۸ ر - ۳۰۵ ر)

۱۳- لوح زرتشتی : (ف) : (م) (۱۷۵۱)

آغاز: سرهرداستان نام یزدان است، ای دوستان یزدان آواز یکتا خداوند بی نیاز را بگوش جان بشنوید تا شما را از بند گرفتاریها... آزاد فرماید...

انجام:... خداوند میفرماید صاحب محنت صحت نخواست، برنخواهد خواست، و آن دارای نشان رستگاری نخواهد یافت. (۳۰۵ ر - ۳۰۷ ر)

۱۴- لوح : (ف) (م) (۱۷۴۹)

آغاز: آغاز گفتار ستایش پروردگار است. ای بندگان! چشمه های بخشش یزدانی در جوشش است...

انجام:... ای بندگان سخن دوست شیرین است. اسم بزرگ خداوند که بیزرگی آمده بشناسید، اوست داننده و نگهبان و دارنده. (۳۰۷ ر - ۳۰۸ ر)

۱۵- لوح : (ف) (م) (۱۷۵۴)

آغاز: باسم محبوب یکتا، رایحه احزان جمال رحمان را احاطه نموده، و ابواب فرح و بهجت از ظلم اهل طغیان من ملاء البیان مسدود شده...

انجام:... و مدد فیضش در کل اوان رسیده و خواهد رسید. من کان له انه معه و یؤیده بالحق، و انه علی کل شیء قدير، و البهاء علیکم یا احبائی، بدوام ملکوتی و بقاء جبروتی. (۳۰۸ ر - ۳۱۹ پ)

۱۶- لوح علی اکبر معمار : (ف) (م) (۱۷۵۰)

آغاز: صحيفة الله المهیمن القيوم. هو السامع من افقه الاعلی... ارادة آنکه بلسان فارسی نطق نمائیم که شاید اهل ایران طرأ بیانات رحمان را بشنوند، و بیایند و بیایند...

انجام:... و مقام ظهور ادراک نمایند. انه ظهر و نطق بالحق... من افق سماء عنایتی، علیک و علی من معک و یسمع قولک فی امر الله العزیز الحمید.

(۳۱۹ پ - ۳۲۳)

۱۷- مناجات : (ف) (م ۱۷۵۶)

آغاز : یا هو: الہا بی نیازا کریمارحیما ملکا مالکا همه عباد تواند و از کلمه تو از عدم بوجود آمدند و معترفند بر فقر خود و غنای تو و جہل خود...

انجام : ... کہ بخششت محدود محدود نہ ، عباد توایم ، تورا میجوئیم ، و از تو میطلبیم ، توئی فضال (۳۲۳ ر - ۳۲۴ ر)

۱۵۴۹

۶۱۰۸ خط شکسته نستعلیق، ۸۲ گ ۱۱ و ۱۳ س، ۱۸×۱۱۳، جلد میشن قرمز، کاغذ فرنکی سفید و آبی و سبز.

۱- لوح: (ع)

آغاز : ان یا ایہا العبد اسمع...**انجام :** ... فی کل حین علی سبیل جدید و البہاء علیک (۷۱ - ۳ پ)

۲- نامہ علی محمد بہاء بہ جناب آقا علی

۳- نامہ جناب کاظم بہ محمد رحیم

۴- نامہ بہاء بیکی از مریدان

۵- جواب نامہ جناب کاظم

۶- نامہ دیگر (۳ پ - ۱۰ ر)

۷- نامہ شیخ کاظم ابن نبیل: (ف)

آغاز : بنام یکتا خداوند واحد احد ای سمندر نار باسم مختار...**انجام :** ... و انقطع عن کل من فی الانشاء (۱۰ پ - ۱۵ پ)

۸- نامہ مولی جعفر آقا برای بہاء : (ع) (۱۵ پ - ۱۶ ر)

۹- نامہ بہاء برای کاظم بن نبیل : (ع) (۱۶ ر - ۱۸ پ)

۱۰- نامہ علی محمد بہاء خطاب بملوک: (ع)

آغاز : هذا کتاب من هذا العبد ...

انجام : ... علیکم یا ملأ المسلمین والحمد لله رب العالمین (۲۰ پ - ۳۹ پ)
۱۱- لوح: (ع)

آغاز : قل یا ملأ الارض والسماء ...

انجام : ... فسبحان الله عما یقولون المشرکون... تسبیحاً کبیرا رب العالمین بدیعا (۴۰ ر - ۵۰ ر)
۱۲- لوح بیت العدل: (ع وف) (۱۷۵۰ م)

آغاز: قد کتب علی کل مدینة بان یجعلوا فیہا بیت العدل وتجتمع فیہ النفوس...
انجام : ... درسخن عطا از قلم ابھی جاری فرمود آنچه را کہ خیر عباد او بوده، انه هو الغفور الرحیم (۲۵ پ - ۵۳ پ)
۱۳- لوح: (ع)

آغاز : هو الله تعالی شأنه العظمة ، والاقتدار...

انجام : ... لاتنسی ما سمعا و رأیت ان اشکر و قل الحمد لله رب العالمین (۵۳ پ - ۵۴ ر)
۱۴- لوح: (ف) (۱۷۵۴ م)

آغاز : بسم الله الاقدس اعلی میفرماید و بحق واحد هدایت می نماید...

انجام : ... ونسئل الله بان یوفق الکل علی ما یحب و یرضی انه کل شیء قدیر (۵۴ پ - ۵۵ ر)
۱۵- لوح: (ع وف) (۱۷۵۴ م)

آغاز : اذا قد فتح ابواب الفردوس...

انجام : ... در هر دمی حول سراج دوست جان بازند و از جانان نپردازند... الی صراط مستقیم (۵۸ پ - ۶۰ ر)
۱۶- شرح کلمات بہاء: (ع وف) (۱۷۴۳ م)

آغاز : یومی از ایام نشسته بودم و در امر الہی متحیر و در آنچه در ارض کاف و را ظاهر شدہ متفکر، آیا چه شدہ...

انجام: ... این است رحمت کبری و نعمت عظمی اگر به آن موفق شوند...

والحمد لله الفرد الواحد المقتدر ۱۵ شوال سنه ۱۳۰۲ (۶۰ پ - ۷۶ ر)

۱۷- لوح: (ع)

آغاز: الحمد لله الذي خلق الماء...

انجام: ... والاستطقت الاربعة والطابع العوالي المحدثه... هوالمقتدر

القدير (۷۸ پ - ۷۹ ر)

۱۸- لوح: (ع) (م ۱۷۵۴)

آغاز: ان الذين سافروا وهاجروا الى الله اولئك لهم اجر عظيم...

انجام: ... الواح نازل ودرسته مخصوص باسم عبدالله ارسال شد حامل آن

حرف س و ميم... الحق على احبائه (۸۰ پ - ۸۵ پ)

۱۵۵۰

۶۱۱۴ نسخ بی تاریخ سده سیزدهم، ۸۳ گ ۱۷ س، کاغذ رنگارنگ، ۱۱۶ × ۱۹، جلد میشن قرمز.

۱- هفت وادی: (ف) از میرزا حسینعلی بهاء (م ۱۷۶۱ از این یاد نکرده - ش ۱۰۷۲/۶)

آغاز: بسمله، الحمد لله الذي قد اظهر الوجود من العدم، وارقم على لوح

الانسان من اسرار... مراتب سیر سالکان را از مسکن خاکی به وطن الهی هفت

رتبه معین نموده اند، و چنانچه بعضی هفت وادی...

انجام: ... «ك» كفر عنك حجيات المحدودة... وتترك كأوب الفانية الزائلة.

والسلام على من اتبع الهدى ۱۵۲ (۱ پ - ۱۹ پ)

۲- شرح حدیث کنت کنزاً مخفياً: (ف) از عباس افندی (م ۱۷۴۳ یاد نکرده)

بنا بر خواهش دوست درویشان علی شوکت پاشا و لد آغا حسین پاشا و برای او

گزارش این حدیث چهار مقام: کنز مخفی، مقام محبت، مقام خلقت و مقام

معرفت را شرح داده است.

آغاز: بسمله. الحمد لله الذي قد حرك افلاك الدوات بحركة جذب صمدانية...

و بعد بر ناظر این کلمات و واقف این اشارات معلوم و مشهود بوده، نظر

بخواهش و طلب سالک مسالك هدايت و بنده حلقه بگوش شاه ولایت...

انجام: ... حد نیکو است حال نفسی که بنفس خود بانوار این ضیاء قدس

صمدانی منیر گردد، فهنيئاً للعارفين. (۱۹ پ - ۴۸ پ)

۳- لوح: (ب)

آغاز: بسم الله الاقدس العلي الابهى. آتجه ازمعنى بيت در آيات الهى نازل

و از افق سماء حقیقت مشرق همان تماءست و فصل الخطاب لا ینکره الامن

کان من الجهال...

انجام: ... در کل احوال پناه بحق برده که مبدا متابعت نفوس کاذبه

نمائید. قد انتهت الظهورات الى هذا الظهور الاعظم، كذلك ينصحكم ربكم

العليم الحكيم والحمد لله رب العالمين. (۴۹ ر - ۵۵ پ)

۴- لوح: (ف و ع) در دیباچه مینویسد از احیاء الله نامه ای بیکی از علمای معروف نوشته،

و آن مرد بجای پاسخ به عبارات نامه پرداخته و عبارت: قد كشف القناع عن

وجه الاولياء را غلط دانسته و این لوح به این مناسبت است.

آغاز: یکی از احبای الهی مکتوبی بیکی از علما... یا ایهای المعروف بالعلم

و القائم علی شفا حفرة الجهل اناسمنا بانك اعرضت عن الحق و اعترضت علی

احد من احباء الله...

انجام: ... باری مقصود آنکه این کلمات بیان واضح مبین تفسیر شود.

والسلام علی من اتبع الحق... انه لهو العليم الحكيم. (۵۵ پ - ۶۵ پ)

۵- مکتوب: (ع و ف).

آغاز: بسم الفرد السوتر الغریب المظلوم المسجون. تعالی تعالی صبرك یا

الهی تعالی تعالی... نامه مبارکه آنجناب که از افق آن شمس اسم اعظم طالع

و مشرق بود...

انجام: ... البته در این باب سعی و جهد بلیغ مبذول دارید. انما العزو

القدس والبهاء عليك. (۶۶ پ - ۷۱ ر)

۶- لوح : (ع) گویا برای علی شوکت پاشا.

آغاز : بسم الایدی الاحدی القدسی : ان یاعلی انا اردنا ان نرسل الیک عرفا من هذا الفرع المتحرك...

۷- لوح : (ع)

آغاز : بسمه، المقدر علی مایشاء. هذا کتاب نزل بالحق و فيه یذكر ماتلوح به وجه الامر بین الارضین و السموات ...

۸- لوح : (ع)

آغاز : بسم الله الاقدم الاعظم ، قد احترق المخلصون من نار الفراق ، این تشعشع انوار لقائک...

۹- لوح : (ع)

آغاز : بسم الله العليم الحكيم. هذا کتاب من لدى الرحمان الى الذينهم اقبلوا الى قبلة من فی السموات والارضین.

۱۵۵۱

۶۱۱۵ نستعلیق پایان سده سیزدهم ، ۲۱۱ گ ۱۹ س ، جلد میشن قهوه ای .

۱- الطرازات (؟)، الهیاکل (؟): (ع) گویا بخشی است از هیاکل میرزا علیمحمد باب شیرازی .
تفسیر سورة الکوثر را برای سید یحیی وحید اول دارابی ساخته است .
(ماتریال یرون ۲۰۴ و ۲۰۸ و ۲۳۲- فهرست یرون ۵۹).

آغاز : آفاسیدیجی وحید اول . عن حدیث ابی لبید المخزومی فی حکم (المص)
الحمد لله الذی جعل طراز السواح الاختراع اسرار الابداع التي عینت قبل ما شیئت ...

انجام : ... و یحکم ما یرید ، و الامر وله امره ، سبحانه و تعالی عما یصفون ،

والسلام عليك وعلى من اتبعك فی امرائه . و الحمد لله رب العالمین (۱ پ - ۱۱ پ) .

۲- الطرازات (؟)، الهیاکل (؟): (ع) گویا بخشی است از هیاکل .

آغاز : بسمله . الحمد لله الذی جعل طراز الاسماء فی مبداء الاشتقاق طراز الف الاستنطاق ، الذی تکعب بالحرفین ...

انجام : ... فتب علی سجودک ، انک انت التواب الرحیم ، و سبحانک العرش عما یصفون ، والسلام علی المرسلین ، و الحمد لله رب العالمین (۱۷ ر - ۱۶ ر)
۳- لوح : (ع)

آغاز : بسمله . الحمد لله الذی نزل المجرة الطوع طلوع شمس الرحمة ، لیدل عن کل الاسن فی تلك الظلمات ... و بعد فیما یها المتعارج الى معراج التحقيق ...

انجام : ... و تقول سبحان ربك العزة عما یصفون ، والسلام علی المرسلین ، و الحمد لله رب العالمین . (۱۶ ر - ۱۸ پ)

۴- لوح : (ع)

آغاز : بسمله . شهد الله انه لا اله الا هو ، و الملائكة و اولو العلم قائما بالقسط ... قد رفع علی الجبل کتابک و اشهدت بما شهد الله فی علمه ..

انجام : ... فتفکر فی عدة الیوم فانه اذا انقص من مراتب قبل الفجر تین سر المبدء و المآب . (۱۸ پ - ۲۰ ر)

۵- پرسش و پاسخ : (ع)

آغاز : مثل احد من الطلاب من مسئلة استفهامات القرآن . بسمله . الحمد لله الذی ابداع جوهریات ذوات اهل انشاء ... و بعد لما سئل احد من الطلاب ...

انجام : ... سبحان الله رب العرش عما یصفون ، والسلام علی المرسلین ، و الحمد لله رب العالمین . (۲۰ ر - ۲۳ ر)

۶- رساله فی جسد النبی (ص) فی المعراج : (ع) بروش بهائی . (محاكمه ۲: ۲۲۷ ش ۷)

آغاز : بسمله . الحمد لله الذی تجلی الممكنات بظهور المشیه لها ... و بعد لما سئل الجناب فی مقام الخطاب بیان اشکال الذی هو معروف ...

انجام : ... و الى الله یرجع حکم البیان فی المبدء و الآیات ، و سبحان الله رب

العرش عما یصفون ، والسلام علی المرسلین ، والحمد لله رب العالمین

(۲۲۳ - ۲۲۴ ر)

۷- شرح حدیث الرضا فی القضاء والقدر : (ع) یروش بهائی .

آغاز : بسم الله . الحمد لله الذى ابدع ما فی السموات والارض بامرہ ... اما بعد قد اطلعت بماسئلت من معنی حدیث الرضا (ع) حیث قال عزذکره مامن فعل یفعله العبد من خیر وشر الا والله فیہ قضاء ...

انجام : ... فاذا عرفت ما عرفت ، فاشهد سر القدر فی حکم مقدر و الافاسلم تسلم ، وسبحان الله رب العرش عما یصفون ... (۲۲۴ - ۲۲۵ ر)

۸- رساله فی معنی القيامة (ع) : بهروش بهائی .

آغاز : بسم الله . الحمد لله انزل الامر فی الكتاب للذین اتبعوا امر الله بالحق ... و بعد قد نزل کتابک فی ارض الضاد ، واطلعت بخطابک ، فاعلم ...

انجام : ... وسبحان الله عما یصفون ... والحمد لله رب العالمین . (۲۵ ر - ۲۶ پ) .

۹- لوح :

آغاز : بسم الله الامنع الاقدس . سبحان الذى یسجد له من فی السموات ومن فی الارض ، قل کل له ساجدون ...

انجام : ... وان علی قول الناس اصبر الی یوم خمسين الف سنة لیتقضى الله بین عباده ما للحق انه هو خیر الفاضلین .

۱۰- جواب سؤالات : (ع)

آغاز : بسم الله . ماشاء الله لاحول ولا قوة الا بالله ، سبحان الله والحمد لله ولاله الله والله اکبر ...

انجام : ... بهذا الروح الحيوان لتجذب الی مقام الانس و البیان فضلا عند الله و رحمة من لدنه ، انه هو العزیز اللسان .

۱۱- [الطرازات] (؟) : (ع) بندی از آن .

آغاز : بسم الله . الحمد لله الذى جعل طراز الاستنطاق فی الواح کتاب الافتراق طراز الاشتقاق التی ...

انجام : وما انزل فی ذلك الالفین بمناطق نور الابداع ، ثم استنطق واستشرق

انا لله و انا لله لراجعون (۱۱۷ پ - ۱۲۰ پ)

۱۲- جواب به سید یحیی : (ع)

آغاز : آقا سیدیحیی حضرت وحید مطالعه فرمایند واصل بکاتب برسد . بسم الله الامنع الاقدس . الحمد لله الذى لاله الا هو العزیز المحبوب ، وانما البهاء من الله ... و بعد قد سمعت کتابک و ان ما فیہ جوهر ...

انجام : لیبث فی کتاب الی یوم ظهوره ، فان هذا الهو العز الشامخ والفضیل النادح الرفیع .

۱۳- هذا ما انزل من النقطة الاول لحضرة السیاح : (ع ، ف)

آغاز : مولای درویشان ، باباجان ، یا علی عشقی زیاده از این کلمات درویشان در نظر ندارم والا ذکر مینمودم . فاشهد علی انه لاله الا هو کل له عابدون ، ثم اشهد ان الله سبحانه لم یزل ولا یزال ...

انجام : ... وانه سادع علیم ، ان انتم فی دینکم تبصرون وتخلصون ، ثم تصبرون .

۱۴- عن ۲۲ للذیان فی علم الحروف ، وله ثلث مراتب : (ع)

آغاز : بسم الله الاعلم الاعلم . بالله الله ، العلم العلم ، انتی انا الله ، لاله الا اناکنت ...

انجام : ... سبحانک عن کل ما خلق ، ویخلق انک انت اعلم الاعلیین .

۱۵- الخطبة البهائية : (ع)

آغاز : بسم الله الاعلم الاعلم . الحمد لله الذى لاله الا هو ... وبعد فاشهد ان الله سبحانه لذلك الخلق معرفتین ، معرفة تقدیس ...

انجام : ... ما بینهما لایحصى درجاتها کل بامر الله و کل له ذاکرون .

۱۶- تفسیر آیه مبارکه « انما امره اذا اراد شیئاً » : (ع) درهامش آمده : شأن فارسی این لوح هیکل نوشته نشده است باید اینجا نوشته شود .

آغاز : بسم الله ، الحمد لله مبدع الابداع ومنشأ الاختراع و خالق ما فی السموات وما فی الارض الذى لاله الا هو ... وبعد فاعلم فیما سئلت من معنی قوله عز وجل :

انما امره اذا اراد شيئاً...

انجام: ... ربی لهو الحق لنا بالمرصاد ، یقضی بین الكل بالحق وما هو بظلام للعباد و کفی بالله ولیاً انه کان علی کل شیء قديراً ... والحمد لله رب العالمین . (۹۳-۹۷ر)

۱۷- توقيح: (ع) برای میرزا احمد ازقندی در ۱۲۶۴.

آغاز: بسم الله المتکبر العزیز ، هو الذي يظهر امر الذي وعد فی الذي ظهر ، و انك انت يا احمد فانظر امراً مستتراً ...

انجام: ... والسلام عليك فی كل حين ان تتبع امراً عظيماً ، و الحمد لله رب العالمین (۹۸ پ - ۹۹ پ)

۱۸- توقيح: (ع) برای سید ۲۸ در ۱۲۶۳.

آغاز: هو المبتکر الحی المحیی ، اول جوهر مجرد کافور ساذج ...

انجام: ... محمود وآله حجج الله علی الخلق کلهم اجمعین ویقول ان الحمد لله رب العالمین (۹۹ پ - ۱۰۰ پ)

۱۹- غناء: (ف) از مقام ۲۳ در پاسخ سلطان الذاکرین درباره مسئله غناء و جبر و اختیار . (گویا همان م ۱۷۴۴)

آغاز: بسم الله . الحمد لله الذي تقدس بقدر قیومیتیة عن نعت الجواهریات و ما يشاهدها . وبعد ذکر می نماید عبد مفتقر در سبیل سفر بسوی ملک فضل ... در ارض اصفهان توقف نموده ...

انجام: ... محو نگردد . و کفی ... ذکره . رب العرش عما یصفون ، و سلام علی المرسلین ، و الحمد لله رب العالمین . (۱۰۳ پ - ۱۰۵ ر)

۲۰- فی اصلاح الغالی و القالی: (ع) پاسخی است از مقام ۲۲ درباره آفرینش .

آغاز: بسم الله الاقرب الاقرب ، و انما البهاء من الله . وبعد فاشهد ان ...

انجام: ... و انتم فی کل ظهور بعلم رضاء الله لتعلمون ، ثم به توفیون و لتعلمون . (۱۰۵ پ - ۱۰۹ ر)

۲۱- تفسیر اسم المحسن: (ع)

آغاز: الحمد لله الذي خلق المشیة لامن شیء و جعلها لامن شیء . وبعد فاشهد بان الله ربك ...

انجام: ... تلك حروف الله ، ربك رب السماوات و الارض رب ما یری و ملا یری ، رب العالمین (۱۰۹ پ - ۱۱۲ ر)

۲۲- مسائل: (ع) پرسش و پاسخهاست در مسائل عقلی به روش بهائی ، بدینگونه:

المسئلة الاولى فی حدیث معرفة النفس: (ع)

آغاز: قال السائل سلمه الله ، ما معنی الحدیث المروی عن علی (ع) من عرف نفسه فقد عرف ربه . فاعلم يا اخي رحمك الله ...

انجام: ... فان الله و انا اليه راجعون ، و الحمد لله رب العالمین .

المسئلة الثانية فی بیان مسئله القدر: (ع).

آغاز: قال الله تعالی الذي خلق فسوی ، و الذي قدر فهدی ، و قال الصادق (ع) لاجبر و لا تفویض ...

انجام: ... و ذلك مقام عبودیت الرقية من الشيعة للامام (ع) و الحمد لله رب العالمین .

عناوین مسائل دیگر اینهاست:

المسئلة الثالثة تفسیر قوله نحن وجه الله: (ع) در تفسیر آیه اینمائولوا فثم وجه الله .

المسئلة الرابعة تفسیر حدیث كل يوم عاشورا: (ع).

المسئلة الخامسة فی التسدید: (ع) در تفسیر ولقد خلقنا الانسان فی احسن تقویم .

المسئلة السادسة فی السلوك الى الله تعالی

المسئلة السابعة فی تفسیر حدیث الحقيقة: تفسیر حدیث کمیل بن زیاد

المسئلة الثامنة . نار الله الموقده التي تطلع علی افئدة .

- المسئلة العاشرة ، اللوح الحفیظ (جمعاً ۲۴ مسئله است) (۱۰۹-۱۴۰ ر)
- ۲۳- سئل سائل عن السلوك والاخلاق الرحمانية : (ع)
- آغاز : بسملة الحمد لله الذى تعالى بذاتيته عن وصف المجردات و كنهها و الحمد لله الذى...
- انجام :... والسلام على المرسلين ، و الحمد لله رب العالمين . (۱۴۰ - ۱۴۷ پ)
- ۲۴- شرح حديث المفضل : (ع) شرح حديث مروي از مفضل در پاسخ یکی از همکیشان ، مورخ ۲۲ شوال ۱۳۳ .
- آغاز : بسملة الحمد لله الذى يتفضل الذى على من يشاء ... وبعد قد قرأت كتابك واطلعت بثنائك ...
- انجام : ... تفرع عليه احكام المفضل ، و اتكل على الله فان الله قال ومن يتوكل على الله فهو حسبه ان الله بالغ امره ...
- ۲۵- جواب آقا سيد احمد آقا زاده : (عربی)
- آغاز :
- يا صغير السن يا رطب البدن
يا قريب العهد من شرب اللبن
الحمد لله الذى انشاء ما فى السموات ...
- انجام : وهم بامرهم يعلمون و سبحان ربك رب العزة عما يصفون والسلام على المرسلين ...
- ۲۶- توقيع : (ع) توقيعى است به سرفرازى حاجى محمد عرب ، از ماكو .
- آغاز : بسملة الحمد لله الذى يمن على من يشاء ...
- ۲۷- جواب عريضة آقا ميرزا عبدالوهاب منشى : (ع)
- آغاز : بسملة . سبحان الذى يبدع ما فى السموات و ما فى الارض ... و بعد فيا ايها الوهاب قد علمت بما انشأت ...
- ۲۸- جواب عريضة والده آقا سيد حسين از ماكو : (ع)
- آغاز : بسملة الحمد لله الذى يمن على من يشاء ...

- ۲۹- جواب آقا سيد على در تفسير دعاء صباح : (ع)
- آغاز : بسملة . الحمد لله الذى ابدع السماوات و الارض بامرهم و يحكم بين الكل ... و بعد لما نزلت ارض تبريز بالاجبار ...
- ۳۰- جواب حاجى محمد فصل الخطاب از ماكو : (ع)
- آغاز : بسملة الحمد لله الذى محض قلوب عباده يما نزل عليهم من آيات كتابه ... و بعد قد قرأت كتابك ... (۱۷۵ - ۱۷۶ ر)
- ۳۱- جواب عريضة سائلى از اصفهان : (ع)
- آغاز : سبحان الذى يبدع ما يشاء بامرهم و اذا اراد بشىء ففعل ان يقول له كن فيكون ... و بعد فقد قرأت كتابك ... (۱۷۶ - ۱۷۸ ر)
- ۳۲- جواب عريضة آقا سيد اسد الله قزوینی از ماكو به اصفهان : (ع)
- آغاز : بسملة الحمد لله الذى ابتدع الابداع ...
- ۳۳- تفسير آية نور : (ع) (۱۷۸ پ - ۱۸۴ ر)
- آغاز : بسملة الحمد لله الذى خلق كل شىء بامرهم و قدر مقادير كل شىء بقوله ...
- ۳۴- جواب ميرزا محمد حسين كرماني درباره تفسير ياسيدي و مولايى : (ع)
- آغاز : بسملة الحمد لله الذى كان ولم يكن معه من شىء و يكون ولم يكون ولم يكن ... (۱۹۳ پ - ۲۰۰ ر)
- ۳۵- الخطبة القهرية : (ع) خطبه از صادر اول و نقطه اولی .
- آغاز : بسملة الحمد لله الذى تقهر بتقهر تقهر اقهاره ... (۲۰۱ - ۲۰۶ پ)
- ۳۶- كتاب الى العلماء : (ع)
- آغاز : بسملة الحمد لله الذى نزل الكتاب على من يشاء من عباده و انه لا اله الا هو ... (۲۰۷ - ۲۱۱ ر)
- ۱۵۵۲
- ۶۱۱۸ نسخ ، ۲۳۸ ك ۱۹ سطر ، ۱۴/۳ × ۲۲/۱ ، جلد ميشن مقوائى مشكى ، در

آغاز باد و جدول، اعداد و حروف شنکرف و مشکي، عنوانها لاژورد و شنکرف، کاغذ ترمه .

۱- هيكل ؟ (ع):

آغاز: الحمد لله فلجلج بحور النور في هذه الايام الصماء الدهماء... وبعد فاعلم يا ايها الناظر هذه الاوراق...

انجام : ... لهو القادر المعطى العزيز المحبوب .

۱۵۵۳

۶۱۱۹ نسخ بی نام و بی تاریخ سده سیزدهم ، عنوانها و برخی عبارتتها بسرخی ، ۴۲ گ ، کاغذ فرنگی رنگارنگ ، ۲۰ × ۱۲٫۶ ، جلد میشن قهوه ای .

۱- الكلمات المكنونة: (ع) از بهاء الله و از كتابهای بهائی در اخلاق ، با عنوان یابن الروح ، یابن انسان ، یابن الوجود ، یابن البشر ، یابن النور ، یابن العما . (شاید همان که برون ص ۹۶ به «کلمات مكنونه فاطمیه» نام برده)

آغاز: هذا ما انزل من جبروت العزة بلسان القدرة والقوة على النبيين من قبل و انا اخذنا جواهره واقمصناه قميص الاختصار... یابن الروح... یابن الانسان... یابن الوجود...

انجام: ... وان لن تستطيع فاكتب من مداد الاحمر الذي سفك... فانه احلى عندی عن كل شيء ليتبت نوره الى الابد.

این کتابچه عنوانی نداشت و نام بالا از در دفتر کتابخانه برداشته شد . (۲ پ - ۸)

۲- اخلاق بهائی: (ف) با عنوان : ای پسر روح ، ای دوست ، ای پسر انصاف ، ای پسر حب ، ای پسر عز ، ای سایه نابود ، ای پسر هوی ، ای پسران من ، و جز اینها (ملک ۱/۶۱۲۱ - م : ۱۷۴۹ : «کلمات مكنونه»)

آغاز: ای صاحبان هوش و گوش اول سروش اینست ، ای بلبل معنوی جز

در گلبین معانی جای مگزین و ... ای پسر روح هرطیری را نظر بر آشیان است ، و هر بلبل را مقصود جمال گل...

انجام : ... دیگر ماهیت شما از سبای انقطاع چه ظاهر نماید . وكذلك تمر النعمة عليكم وعلى من فى السموات والارضين . الحمد لله رب العالمين . (۹ پ - ۲۰ پ)

۳- رساله بهائی: (ع وف) (م ۱۷۴۱)

آغاز: هو الله تعالى . نسل الله بان يبعث احداً من عباده وينقطعه عن الامكان ويزين قلبه بطراز القوة... ويمشى مسرعاً الى مقر السلطان واذ اورد مقر سريره ينزل في الخان ولا يعاشر مع احد. واذا ظهرت طلايع السلطنة يرفع الكتاب. و يقول قد ارسل من لدى المسجون... ويسرع الى مقر الفداء...

انجام : ... ونسل الله ان يجعلك ناصراً لأمره . و تختار لهم ماتختاره لنفسك انه لهو المقتدر المتعالي المهيمن القيوم . (۲۱ پ - ۴۳ پ)

۱۵۵۴

۶۱۲۰ نسخ ، ۱۶ گ سطر ۱۷ س ، ۲۰٫۶ × ۱۳٫۳ ، جلد ندارد ، عنوانها شنکرف ، ۱- الواح: (ع ، ف) .

آغاز: ذکر من لدنا تشرف بالمنظر الاكبر و فاز بلقاء الله العزيز المتبع توجه الى العرش الاعظم... هیچ امری اعظم از استقامت نیست چه که مشاهده شد...

انجام : ... که شاید غریبی بوطن اصلی خود که مقام الیه راجعونست توجه نماید... و... از تفجعات کلمات الهیه بحیات باقیه فائز شود و البهاء عليك.

۱۵۵۵

۶۱۲۱ شکسته نستعلیق و نسخ حبیب الله از غنجدی در ۱۲۹۶ ، ۱۴۵ گ ۱۵

س ، ۴/۱۳ × ۲۱/۲ ، جلد میشن قرمز ، نشان و عنوان شنگرف ، کاغذ
فونگی سفید و صورتی و سبز و آبی .

۱- الواح : (عربی)

آغاز : هو الله البهی الابهی ، ... قد اتی رب الارباب فی ظل السحاب ...
من لدی الله المقتدر المختار ...

انجام : ... كذلك قضی الحكم فی لوح من قلم للامر مسطورا (پ ۱ - ۶ پ)
۲- لوح هیکل : (ع)

آغاز : ان باقلم الاعلی تحرک علی ذکر ملوک اخرى ...

انجام : ... وقل ان الحمد لك یا الله من فی السموات . (۶ پ - ۱۳ پ)

۳- بندهای از هیکل : (ع) از بهاء الله به ملک روس

آغاز : ان یا ملک الروس ان استمع نداء الله الملك القدوس ...

انجام : ... ان ربك لهو المقتدر علی ما یشاء يعطى من یشاء ويمنع عن یشاء
ما اراد انه لهو المقتدر القدير (۱۳ پ - ۱۵ پ)

۴- بندهای از هیکل : (ع) از بهاء الله به ملکه لوندره .

آغاز : یا ایها الملكة فی اللوندره ان استمعی نداء ربك مالک ... من السدرة
اللهية ...

انجام : ... انك انت المقتدر علی ما تشاء و انك انت العزيز کریم .
(۱۵ پ - ۲۵ پ)

۵- الواح : (ع)

- بسم الله الاقدس الابهی : ... المقتدر علی من یشاء هذا کتاب نزل بالحق ...
- اقبلوا لی الله فی يوم التناد رسولی لاتحزن عما ولو علیک ...

- بسم الله العزيز الاعظم هذا کتاب کریم ...

- هذا اللوح الاقدس . هذا کتاب من لدنا الی الذی ما ... سبحات الاسماء ...

- لوح السحاب ، قد نزل من لدی الله مالک الرقاب ...

- بسم الله الباقي بلازوال قل انا انزلنا من جهة العرش هو الاقدس الابهی لك ظ

- بسم الله الاقدس الاعلی ، هذا کتاب کریم نزل بالحق ...

- جناب خلیل علیه بهاء الله کتاب نزلت آیاته عربیات ...

- جناب شمس العلماء بسم الله العلی العظیم انا کنا ... فی سجن عکا منقطعاً ...

- بسم المهیمن علی العالمین ان یا احبائی فی المعمورة ...

- جناب حاجی میرزا حبیب قد کنت صامتاً عن الاذکار ...

- هو السلطان العلیم الحکیم هذه ورقة الفردوس ... علی افنان سدرة البقاء
بالعان قدس ملیح ...

- ذکر لمن ... بلقائی و ... الی وجهی ...

- جناب میرزا محمد تقی بن ارتقی الی الرفیق ، بسم الباقي بعد فناء الاشياء ...

- جناب میرزا آقا بابا بسمه الدائم الباقي العلی العظیم ...

- هذا کتاب انزله الرحمن ...

- شهد الله بما تشهدنا فی الصحيفة ...

- یسا اشجار که با ثمار و دیعه الهیه تزیین یابد ...

- آنچه لدی العرش محبوب تبلیغ امر الله است ...

- ان یا م ح م د فانشق رایحة الربانی ...

- میرزا محمد حسن ، عرض میشود که حزن و کدورت آنجناب نه بحدی مشهود
گشت ...

- آقا میرزا رضا قلی اخوی در این وقت که سماء قدرت الهی بفجر عظمت
مزین گشته ...

- آقا میرزا تقی ، ورقه مبارکه از اغصان سلالة بقا روئیده ...

- جناب میرزا آقا عندلیب سنا میگوید ...

- بسم الله یشر عما عرش هویه بقمیص سنای عز صمدیه ...

- حواخاتم الحمد که ظلمات ...

- جناب حاجی کمال الدین طلعات قدس در ... وجهات انس در وفات ...

- آسید ابراهیم ، بدايات کلام و غایات ختام ...

- در اثنای مسافرت مصر یکی از دوستان نوشته قاصد امین نامه مشکین ...

- در شهادت ابوالقاسم شیخ عبدالرحمن، مهی برآمد از این شهر سوی شهر
دگر...

- باهل سلیمانیه نوشته، دی شیخ با چراغ همیگشت گردشهر... (۲۵-۹۶پ)

ع- لوح قلم: (ع)

آغاز: بسم الله لا یدع الابهی - ان یا قلم الاعلی فاشهد فی نفسک بانه هو الله
لا الله الا انا المهیمن القیوم...

انجام: ... ایاکم ان ... کل جاهل معجوب اذا تم نداء القلم فی هذا اللوح
فی هذا الذکر المبارک المحتوم (۹۶-۱۰۱ پ)

۷- رساله بهائی: (ف ع) (۱۷۴۲م)

آغاز: بنام خداوند یکتا عز توحیده قلم اعلی لازال سراسم احبای خود متحرک
وجاری است...

انجام: ... حرکت لسان الله الملك العزیز العلیم لتسکن فی نفسک و تفرج
فی ذاتک و تكون من الصابرين و المتوکلین (۱۰۲ پ - ۱۱۳ پ)

۸- نامه های بهائی

در آغاز آن چنین آمده: حمد محبوبی را لایق و سزااست ...

سپس نامه خطاب بشخصی بنام آقا سیدمهدی است، میگوید: حرف جیم را
اگر متذکر باشد ...

پس از این نامه چند قسمت مختصر از کلمات بهاءالله به عربی

پس از آن نامه مفصلی است بفارسی که نام نویسنده و گیرنده در آن ذکر
نشده است. آغاز این نامه چنین است: متایش پیونده یابنده را سزااست که لختی
از دریای ... نامه شما در زندان به این زندانی روزگار رسید (۱۱۴-)

(۱۱۹ پ)

۹- کلمات مکتونه: (ع) از بهاءالله (ملک ۱۱۹۱)

آغاز: هذا مانزل من جبروت العزة بلسان القدرة والقوة علی النبین من قبل
وانا اخذنا جواهره ... یا بن الروح فی اول القول...

انجام: ... وان لم تقدر علی ذلك فالوجود ... من جوهر ... فانه
اصلی عندی عن کل شیء لیثیت نوره (۱۱۹-۱۲۳ ر)

۱۰- کلمات مکتونه: از بهاءالله (ف) (م ۱۷۴۹)

با عنوانهای

ای بلبل معنوی

ای پسر روح

ای پسر انصاف

ای دوست

ای پسر هوا

ای پسر تراب

ای بی انصافان

ای بظاهر آراسته

آغاز: ای صاحبان هوش و گوش! اول سروش دوست اینست، ای بلبل معنوی
جز در گلبن معانی جای مگزین وای هدهد سلیمان عشق جز در سبای جانان
وطن مگیر...

انجام: ... که اهل عرفات از مکمن عز خود بیرون دویدند... زیاده بر این
جائز نه، انا کنا شهیدا علی ما فعلوا و حینئذ کانوا ان لیعلمون (۱۲۳ پ - ۱۳۲ ر)

۱۱- اشعار عربی با عنوان «الروح» که چنین آغاز میشود: فسبحان من... هذا دعا نزل
فی شهر الصیام هذه الايام فیها فرصة الصیام.

۱۵۵۶

۶۱۳۲

نسخ بی نام و بی تاریخ از سده سیزدهم، ۸۰ گ ۱۹ س، کاغذ فرنگی صورتی،
۱۳۸×۲۲، جلد مقوایی.

۱- نامه های بهائی: (ع و ف) شاید از میرزا حسینعلی بهاء، و از آن میان است:
- مکتوب اول حضرت ۱۵۲ در سلیمانیه در جواب ملا حامد.

- مکتوب دوم حضرت ۱۵۲ در جواب شیخ عبدالرحمان.

- مکتوب سیم بیکی از عرفا .

- مکتوب پنجم در جواب ملا حامد در مورد توحید.

- مکتوب ششم بشیخ عبدالرحمان در مراتب سلوک.

- مکتوب بیکی از خلفا بطرز مناجات.

- در جواب آقا جواد کاشانی.

- بهاج سید جواد .

- وصیت نامه که هنگام اراده بمصر باصحاب و احباب مرقوم فرموده اند.

- به حاجی کمال.

- باردستان نوشته اند .

- بجناب الهاء.

۲- هفت وادی : (ف) از میرزا حسینعلی بهاء (م ۱۷۶۱).

۱۵۵۲

۶۱۲۴

شماره ۱ نسخ علینقی موسوی در دارالسلطنه اصفهان در ۱۲۴۴، شماره ۲ نستعلیق گویا از همان کاتب، بادوسرلوح در آغاز هریک از دورسالها، آغاز هریک دو صفحه تشعیر دارد، عنوان و نشان شنکرف، ۲۲۰ گ ۱۴ س، کاغذ فرنکی آهار مهره، ۹۸ × ۱۴۷، جلد روغنی گل و بوته ریخته از برون و درون.

۱- مصباح الشریعه و مفتاح الحقیقه (ع) : منسوب بامام جعفر صادق، در اخلاق در صد باب.

آغاز: بسم الله الذي نور قلوب العارفين بذكره ... اما بعد، فهذا كتاب مصباح الشريعة ومفتاح الحقيقة من كلام امام الصادق ... وهو مشتمل على مائة باب . باب البيان، قال الصادق ...

انجام ...: فقال (ع) والله ان التوراة والانجيل والزبور والفرقان و سایر

الكتب ترجع الى هذه الثمان . تمت الرسالة الشريفة بعون الملك الوهاب

۱۲۴۳ (۱ پ - ۱۴۲ پ)

۲- آداب واعمال حج : (ف) از ابن محمدتقی موسوی شفتی در يك مقدمه و چند مقصد (فهرست ادبیات ج ۳ : ۱۵).

آغاز : بسم الله حمده. والصلاة والسلام على سيد الاولين والآخرين ... ابن

محمدتقی الموسوی بعرض برادران دینی میرساند که این رساله ایست در بیان

آداب واعمال حج دراوان عزم تشرف به بیت الله بسمت تحریر ...

انجام ...: اگر مطمئن باشد که موکنده نمیشود حکم بعدم جواز نمیتوان

نمود. تمت الكتاب في يوم الجمعة (پاک شده) فی دارالسلطنة اصفهان (۱۴۳ پ

- ۲۲۰ پ)

۱۵۵۸

۶۱۲۸

نسخ ۱۲۴۶ (ش ۱)، نسخ عبداللطیف بن ابوطالب حسینی اصفهانی در یکشنبه

۱۴ ربیع الثانی ۱۱۱۰ (ش ۲)، نسخ ونستعلیق بدون نام و تاریخ، در کنار برگها

گاهی نواقص متن جبران شده و گاهی یادداشت هایی بچشم میخورد، عنوان شنکرف

(ش ۳)، گ ۵۱ س ۱۴ و ۱۲، کاغذ فرنکی آهار مهره، ۱۱/۲ × ۱۷/۸،

جلدمیشن قرمز يك لائی لبه میشن سیاه، صفحه های ش ۲ در جدول به لاژورد

مشکی و زرو شنکرف.

۱- شرح دعای صباح : (ف) گزارشی است به فارسی بردعای صباح منقول از حضرت امیر

(ع) از محمد قاسم میرکی. این گزارش دريك عنوان و يك اصل و يك ذیل ترتیب

یافته. عنوان مشتمل بر دو کلمه است.

نخستین کلمه در فضایل و خصایص دعای صباح

کلمه دوم در بیان صبح وحد آن

سپس طریق لعن چهار ضرب و چهار دعای کوچک نوشته شده است.

آغاز : بسمله. نحمدک یا من خلق صبح اصابة الشفاء وخلق فلق اجابة الدعاء
... اما بعد برضامير انجم نظائر اهل خبرت...

انجام : ... از شرایط داعی اینست که با خضوع مشغول شود
در سجده این مناجات می خوانده اند: الهی قلبی محبوب ... محمد و آله الطاهرين
(۱- ۳۹)

۲- المناجات الخمسة عشر : (ع) مناجات‌هایی است بعربی انتخاب شده از صحیفه
سجادیه . این مناجات‌ها عبارت است از : المناجات الثائبین ، الشاکرین ،
الخائفین ، الراجین ، الراغبین ، الشاکرین ، المطیعین ، المریدین ، المحبین ،
المتوسلین ، المفتقرین ، العارفين ، الذاکرین ، المعتصمین ، الزاهدین (ذریعه
۲۲ : ۳۹)

آغاز : بسمله ، الهی البتئی الخطایا ثوب مذلتی...

انجام : ... برحمتک یا ارحم الراحمین . (۴۰ - ۷۸)

۳- آیاتی از قرآن و دعا‌هایی درباره استخاره در سفر و گویائی بخشی است از کتاب مفاتیح،
زیرا تحت عنوان مفتاح اول و مفتاح دوم و ... است و مفتاح هفتم و مفتاح
هشتم در این دفتر آمده است.

۱۵۵۹

۶۱۳۰ نسخ خوش (شماره ۱) ، و نستعلیق کاتب دیگر در شماره‌های بعد ، از سده
۱۲- ۱۳ ، ۷۷ گ ، سطرها گوناگون .

۱- اسماء حسنی : (ف) يك مقدمه و سه فصل و يك خاتمه .

فصل یکم در ذکر اسماء حسنی .

فصل دوم در عقد السنه واعین .

فصل سوم در قمع و قلع اعادی .

خاتمه در اسم شریف .

آغاز : بسمله . الحمد لله الذی جعل کل معین للدين فسی المعارك منصوراً ...
بر رأی غرای و اطمأن مواطن حقایق ... واضح باشد از افعال الهی اگرچه
معلل باغراض و عدل نیست...

انجام : ... این آیه را همراه اسم بخواند . فاخذناهم اخذ عزيز مقتدر .
(۱ - ۴۸ پ)

۲- همان کتاب بخط نستعلیق دیگری تکرار شده است . (۴۹ - ۷۳ پ)

۳- الحركة و صورتها : (ع) در هاشم بخط کاتب آمده که تألیف میرزا ابوالقاسم بن باقر
استرآبادی است .

آغاز : بسمله ، حمدله . والصلاة على النبي وآله الطاهرين ، فانی ارید فی
هذه ان ابين امر الحركة و صورتها و ان لكل متحرك محرک...

انجام : ... لايحتاج اليها الموجودات ، فهذا آخر ما اردت ايضاحه ايجازاً
و اختصاراً . والحمد لواء العقل والجود والصلاة على ... (۷۴- ۷۵)
۴- مقالة في الهيولى : (ع) منسوب باسكندر افروديسی .

آغاز : بسمله . مقالة لاسكندر الافروديسی فی الهيولى و انها مفعولة ، قال
اسكندر ان كل كائن بالقوة انما يكون بالفعل...

انجام : ... ومعلولة مفعولة ، فانها قابلة للصورة بلاحركة ، والسلام .
(۷۵ - ۷۶ پ)

۵- مقالة اسكندر افروديسی در ماده . ناتمام و بندی از آغاز آن است (۷۶ - ۷۶ پ).

۱۵۶۰

۶۱۳۵ نسخ و نستعلیق ۱۲۹۹ ، ۳۶ گ ۱۷ س ، ۱۴/۵ × ۲۲/۴ ، جلد میشن لائی
سیاه ، نشان و عنوان مشکى .

۱- الخطبة التوحيدية: (ع) از ابن سینا. (مهدوی ۷۰)

۲- لسان الغیب: (ع) از شیخ صدرالدین قونیوی (ذریعه ۱۸: ۳۰۹، همین نسخه)

آغاز: بسمله، رب احمده و الحمد حمدك ونشكرك والشكر شكرک...
وبعد فهذه اشارات الى كنوز التحقيق...

انجام: ... لما كان الغرض الذي دعانا الى تأليف هذه الورقات احصاء بعض مطالب المبدء والمعاد... ختم الكلام فيها... وكفى بذلك الله شهيدا.
تمت الرسالة.

۳- کیفیت سلسله الوجودات وتسلسل الاسباب: (ف) از ابن سینا (۸۰۳م) (۴- ۱۱۶)

۴- الرؤيا: (ع) از ابن سینا (مصنفات ابن سینا ۵۷ ش ۴۷)

۵- معجزات و کرامات نفس: (ع) در صنفه عنوان به شیخ الرئيس نسبت داده شده (۱۳۹۵م)
- مهدوی ۲۷۷ ش ۱۷۲ (۱۲- ۱۳).

۶- اتحاد العاقل والمعقول: (ع) از محمد بن ابراهیم صدرا شیرازی (ذریعه ۱: ۸۱)
پنجشنبه ۲۸ ذی القعدة ۱۲۹۹ (۱۳- ۳۶ پ)

۷- پراکنده هائی از ابن سینا.

۱۵۵۸

۶۱۳۸ نستعلیق محمد حسن بن ملا علی بیگ در ۱۰ صفر ۱۲۹۶ (ش ۲)، همان کاتب
در قریه شوراب از قرای سیاه سنگ از محال دماوند در املاک سرکشیکچی
(ش ۳)، ۱۷ س، ۱۷۲۸ X ۲۲، جلد میشن لایبی پازهری، کاغذ رنگارنگ.

۱- آداب عید قربان وعید فطر: (ف)

آغاز: در بیان اعمال ضروریه عید قربان که شب آن و روز آن باید بعمل
آورد ومستحب است و ایام تشریق است... بدان که عید اضحی از جمله چهار
شب است که احیای آنها سنت است...

انجام: ... هر که در این دعا شك آورد کافر گردد، وحضرت ابراهیم این

دعا را میخواندند. بسمله، اللهم انی اسئلك اعوذ بنور قدسك... (۱۱- ۸پ)
۲- خواص حروف واسماء حسنی و آیات: (ف) رساله ایست در حروف و اسماء متبرکه.
هر باب در چند فصل بدینگونه:

فصل چهارم در ترک سجع و تکلف.

فصل پنجم در حفظ عدد و اتمام آن.

فصل ششم در نفس و آن دمیدن نفس است بکیفیتی خاص.

فصل هفتم در تقسیم کتابت بر سعی و وفقی.

فصل هشتم در ملاحظه قلم جدید و الوان مداد.

فصل نهم در رعایت اوراق.

فصل دهم توجه تام بصورت خطی و امعان نظر بر آن.

فصل یازدهم در اشتغال قوت خیالی بامر کتابت.

فصل دوازدهم در ضبط و حفظ مکتوب.

باب سیم در شرایط خاصه که تعلق باعمال حروف دارد مشتمل بر دوازده
فصل...

مقاله دوم در خواص حروف مشتمل بر سه باب. و هر باب در دوازده فصل.

مقاله سوم در خواص اسماء حسنی مشتمل بر سه باب.

باب یکم دوازده فصل و هر فصلی محتوی بر خواص چهار اسم بزرگوار.

سپس باب دوم است در خواص اسماء ثنائیات در دوازده فصل.

باب سوم در خواص اسماء ثلاثیات و مافوق آن در دوازده فصل.

مقاله چهارم در خواص آیات و سور قرآنی مشتمل بر سه باب.

باب اول در قبول نظر سلاطین و حکام و اطفاء غضب جباران و خلاصی محبوبان
در دوازده فصل.

باب دوم در تحصیل ظفر بر اعدا و دفع موزیات و ابطال سحر در دوازده
فصل.

باب سیم در توسیع رزق و دفع فقر و ایمنی در سفر در دوازده فصل.

آغاز: (افاده)... بصواتك ولاتخافت بها. بعضی مفسران صلوات را اینجا
بمعنی دعا نوشته اند، یعنی دعای خود را... فصل چهار: در ترک سجع و
تکلف...

انجام: ... و مودی را بروی دست نباشد. والسلام علی من اتبع الهدی.

تمت الرسالة علی يد ... محمد حسن بن مولا علی بك جاجرمی بتاريخ ۱۰ صفر ۱۲۹۶. (۹۹ - ۴۶ پ)

۳- خواص و اسرار بسم الله : (ع) از ابوالعباس بن احمد بونی درسه باب.

باب یکم : در خواص آن.

باب دوم : در تکسیر آن.

باب سوم : در فوائد نگاهداری آن :

در پایان باب سوم کتاب بفارسی آمیخته میگردد.

آغاز : بسمله . قال الشيخ الامام ... ابوالعباس بن احمد البونی قدس الله روحه... انحمد الله الذی اودع سر المصون وعباده المخلصون وحصن بغوامض... و بعد فقد سألنی اهل الرغبة عن سر الکرم الخفی فی بسم الله...

انجام : ... زمهریرا. نقل هذه الكلمات من خط من نقلها من المولى ... محمد المجلسی . تحریر هذه النسخة در قرية شوراب از قرای سیاه سنگ من محال دماوند. خود این دهات از جمله تصرفات مالکانه سرکار سرکشیکچی باشی خلف ارشد ... سپهسالار ... (۴۷ - ۵۰ ر)

۴- ادعیه

۵- آداب عید قربان

۶- خواص و اسرار بسم الله

۷- فصل چهارم کتاب حرز الامان

۸- مناجات معروف بدعاء المغنی

۹- حرز یمانی و حرزهای دیگر

۱۰- حدیث آمدن چهار مذهب بمدینه

۱۱- ساقیانامه از ناشناس

۱۲- خبر شدن عمر از آمدن چهار عالم

۱۳- آمدن چهار عالم نزد حضرت علی

۱۴- اعجاز امیر المؤمنین، در صدوسی و پنج بیت

آغاز :

ساقیا خیز از کرم ساغر بده

می بیاد ساقی کوثر بده

انجام :

شد عمر از معجز نور اله

سر بزیز افکنده با روی سیاه

قصه را «سرباز» کوتاه کن دگر

لعنت حق باد بر روح ...

(۶۹ - ۷۲ ر)

۱۵۵۹

۶۱۴۰ خط سه کاتب : شماره ۱ به نستعلیق سپس نسخ و سپس نستعلیق بدون نقطه از سده سیزدهم ، ۹۰ گ، ۱۹ و ۲۲ س، ۱۶ ر ۵ X ۲۴ ر ۶ ، کاغذ سپاهانی.

۱- جمال الکلام : (ف) نگارنده در خواب پیامبر را دیده است و به او گفته است هیچیک از مفسرین نتوانسته اند قرآن را تفسیر کنند.

آغاز : بسمله . جمال کمال و کمال هر تمام بحمد مالک ملک علام و به زیور جواهر زواهر صلوات وسلام برافضل انام می باشد... مقصود از این رساله «جمال الکلام» آنکه تا بر نص قاطع و قص ساطع قوله تعالی ...

انجام : ... سبحان ربك رب العزة عما يصفون ...

۲- حاشیه الکشاف : (ع)

آغاز : (افتاده) ... ان لم يرتدع انه معاند كقول الرسل عليهم السلام انا اليكم لمرسلون واما في غير ذلك فلا... له عن وصمة اللاعبة قوله تأكيد له لان دفع نقیض الشیء تأكيد... (در انجام افتادگی دارد).

۱۵۶۰

خط نسخ زیبای احمد نیریزی خوشنویس ، راسته و چلیپا ، شوال ۱۱۱۵ ،

۶۱۴۱

کمند و جدول مشکى وزر ولازورد و سرخى و سبز ، بایک سرلوح متوسط ،
۲۴ گ ، ۱۵۵ × ۲۳۸ ، کاغذ سپاهانی .

۱- نثر اللثالی : (ع) سخنان کوتاه از حضرت علی (ع) بترتیب حروف آغاز.

آغاز : بسمله . هذا کتاب نثر اللثالی من کلام مولانا امیر المؤمنین علی بن ابی طالب (ع) علی ترتیب حروف المعجم ، رواه الشیخ الاجل ابوعلی الطبرسی صاحب مجمع البیان فی تفسیر القرآن . حرف الالف . ایمان المرء يعرف بایمانه ...

انجام : . . . تمت الكلمات المرتضوية و العبارات العلوية بحمد الله ...
(۱۲ پ - ۱۳ ر)

۲- وصایاء علی بن ابیطالب : (ع)

آغاز : وصية علی لولده الحسن صلوات الله وسلامه ... فقال علیه السلام یا بنی اوصیک بتقوی الله عزوجل فی الغیب و الشهادة ...

انجام : ... المسکین ما يتجرع . کتبه المحتاج ... احمد النیریزی فی شهر رجب المکرم (۱۱۱۵) . (۱۳ - ۲۴ ر)

۱۵۶۱

۶۱۶۴ نسخ و نستعلیق و شکسته نستعلیق از چند نویسنده ، نسخ آن تاریخ ج ۱۲۹۳ دارد و یکی به تاریخ ۱۳۳۸ ، دیگر شمارهها نیز از همین تاریخهاست ، ۳۱ برگ ، سطرها گوناگون ، کاغذ فرنکی و گوناگون ، جلد کاغذی .

۱- نامه های بهائی : (ف) یکی از نامه ها نسخه اصل و بخط و امضای عبدالبهاء عباس ، حیفاً مورخ ۲۶ نوامبر ۱۹۱۹ است که به خراسان به حضرت فروغی علیه بهاء الله نوشته است .

۲- الواح بهائی : (فارسی)

۳- مناجات بهائی : (فارسی)

۴- ایقان : (فارسی) از بهاء الله میرزا حسینعلی نوری (نسخه ۱/۱۰۷ هـ همین کتابخانه) (ف) دانشگاه : ۸ : ۳۹ - ادبیات ۳ : ۱۲ - م ۱۷۳۴

۱۵۶۲

۶۱۴۹ خط نسخ و نستعلیق محمدکریم ازسده سیزدهم ، بعضی بامضای محمدقلی بن محمدکریم مورخ ۱۲۶۵ ، ۱۳۰ گ ، سطرها گوناگون ، جلد میشن سیاه ، نشان و عنوان شنکرف .

۱- حکایاتی از جاحظ و ابن الوردی و دیگران (۱ - ۷)

۲- اشعار از محمد بن ابی بکر ، عبدالله بن عبدالمطلب ، ابن الوردی ، علامه حلی ، ابونواس ، ابوفراس ، ابن الرومی (۸ تا ۳۸)

۳- مختصر انیس العشاق رامی

۴- اشعار از ابن الوردی و ابومسعود افندی و حکم و امثال (۴۹ - ۵۷)

۵- اثبات الواجب از دوانی

۶- بندهائی از کتاب سرالعریبه

۷- بندهائی از شرح تجرید

۸- شعر از جلال الدین ماردینی (۵۹ - ۶۲)

۹- لغز و معما از شیخ بهائی

۱۱- شعر از بهاء الدین عاملی

۱۲- شعر از عبید زاکانی

۱۳- بندهائی از بعضی ادبا

۱۴- بندهائی از کتاب ادب الکاتب

۱۵- شعر عربی از شیخ صفی الدین حلی

۱۶- شعر عربی از ابوالعلا و ابن دانیال و بن قارص

۱۷- قصیده کعب بن زهیر بازیرنویس فارسی

۱۸- شعر از یزید بن معاویه

۱۹- شعر از محیی الدین عربی

- ۲۰- شعر از ابن خفاجه اندلسی (۶۴ - ۸۶)
 ۲۱- بخش موسیقی اخوان الصفا
 ۲۲- شعر از کشکول شیخ بهائی
 ۲۳- شعر و نثرهایی به عربی
 ۲۴- حدیث به نقل از بعضی امامها
 ۲۵- حدیث از کافی در تلاوت قرآن
 ۲۶- بندهایی از نهج البلاغه
 ۲۷- شماره کلمات حروف قرآن
 ۲۸- کلمات بعضی عرفا
 ۲۹- کلماتی از سقراط
 ۳۰- کلماتی از شهاب الدین سهروردی
 ۳۱- کلماتی از مجنون رومی
 ۳۲- کلماتی از شمس الدین کوفی
 ۳۳- بندهایی از ابوعلی سینا
 ۳۴- شعر از کمیل بن زیاد در منقبت حضرت علی
 ۳۵- شعر از ابن فارض
 ۳۶- بندهایی از کتاب ربیع الابرار
 ۳۷- قصیده عایشه
 ۳۸- شعر از ابن ملیحی
 ۳۹- بندهایی از عیون اخبار الرضا
 ۴۰- بندهایی از کتاب انیس الخاطر (۱۰۲ - ۱۲۷)
 ۴۱- وصایای ارسطو به اسکندر از مترجم کتاب سرالاسرار (۱۲۷ - ۱۳۰).

۱۵۶۳

جنگ علیقلی میرزا اعتضاد السلطنه

۶۱۵۱ نسخ چند کاتب با تاریخهای ۱۲۹۰ و ۱۲۹۲، بایک فهرست کامل در آغاز،

- جدول سرخ، برخی از صفحه‌ها در دستون، بایک سرلوح، این جنگ از روی نسخه اصل بدستور آقای نیرالملک استنساخ شده است.
 ۱- رصدخانه مراغه: (ف) از علیقلی میرزا اعتضاد السلطنه زاده ۱۲۳۴ و در گذشته ۱۰ محرم ۱۲۹۸ که مشاهدات خود را از آثار رصدخانه مراغه در روز ۲۸ صفر ۱۲۷۶ در سفری که به همراه ناصرالدین شاه و بیعتی فرهاد میرزا و ملا علی محمد اصفهانی و میرزا احمد حکیم باشی کاشی به مراغه رفته است شرح داده است. (۲۹۳م - ملسی ۱: ۳۵۸) چاپ ایرج افشار در سلسله انتشارات کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران و بعداً در کتاب «مراغه» تألیف یونس مروارید.
 آغاز: بسمله. سزاوار حمد ذات خداوندی است که گوهر معرفت خود را در خزائن آفاق و انفس بودیعه نهاده... و بعد چون هنگام التزام رکاب قهرمان... ناصرالدین شاه قاجار... وارد بلده مراغه شدیم...
 انجام: ... اعتقاد منجمین را محل ایراد کرده باشند. در شب دهم شهر (ع ۱۲۹۲/۱۲۹۱) هجری در باغ خانی آباد قلمی شد. اعتضاد السلطنه وزیر علوم و معادن است. (ص ۷-۱)
 ۲- تفسیر واژه‌هایی بنقل از معجم البلدان بتاریخ ۱۲۸۵
 ۳- شعرهایی از معاصرین بهمان تاریخ
 ۴- نسخه‌های پزشکی
 ۵- گزارشی از علیقلی میرزای اعتضاد السلطنه در مورد کتاب میرزا محمد حسین مشهور بحجة الاسلام به پیشگاه شاه مبنی بر اینکه شیخیه مطلقاً مردم بی‌سوادی هستند و این حجة الاسلام در میان ایشان به بی‌سوادی مشهور است، و کتاب او با قواعد دینی و دولتی منافات دارد، بتاریخ ۱۲۸۶.
 ۶- چند حدیث
 ۷- بندهایی از بخش تشریح قانون
 ۸- شرح حال عباسه دختر مهدی
 ۹- تشریح اعصاب دماغی
 ۱۰- سبب نزول آیه و من الناس... بتاریخ ۱۲۹۳
 ۱۱- شرح واژه غمدان و نوبهار
 ۱۲- بنای مکه و بیت المقدس

- ۱۳- فائده فی الرؤیا
- ۱۴- قصیده از شیخ علی حلی
- ۱۵- تاریخی از سفر شاه بلار
- ۱۶- نامه معتمدالدوله بتاریخ رجب ۱۲۸۴ به مؤیدالدوله و گواهی سید بحرالعلوم (ص ۵۶)
- ۱۷- شعرای سبعه
- ۱۸- صورت سلام خاقان
- ۱۹- شعرهایی از طبری
- ۲۰- شعرهایی از فخر گرگانی
- ۲۱- شعر از عنصری
- ۲۲- شرح عبور اسرای کربلا بجبل
- ۲۳- مرگ معاویه
- ۲۴- دارویی برای وبا
- ۲۵- عقدنامه علی مرادخان زند
- ۲۶- تاریخ فوت محمد شاه
- ۲۷- شرح حال شمس طبسی
- ۲۸- احوال شهر انقره
- ۲۹- شعری از میرزا محمد
- ۳۰- ستاره اورانوس
- ۳۱- صورت تخت جمشید
- ۳۲- نسبت قطر بمعیط
- ۳۳- شعرهایی از گذشتگان و معاصرین (فارسی و عربی)
- ۳۵- فرمان صدارت میرزا شفیع
- ۳۵- ابیاتی از شعرای عرب
- ۳۶- رصدهایی که در عالم بسته شده
- ۳۷- آلاتی که حکمای پیشین ساخته‌اند
- ۳۸- حساب مثلث و مربع
- ۳۹- وضع قسم خوردن در جاهلیت
- ۴۰- مقدار دور زمین
- ۴۱- حکایتی از عضدالدوله

- ۴۲- رسوم جاهلیت
- ۴۳- کسانی که اعیانی و نابغه نام داشته‌اند
- ۴۴- حکایتی از مامون و جریر و سلیمان ابن عبدالملك
- ۴۵- مساحت اشکال متساویه
- ۴۶- شعرهایی از شعرای عرب
- ۴۷- مؤنثات سماعیه
- ۴۸- معلقات سبع
- ۴۹- ایام بحران از قانون ابن سینا
- ۵۰- تعیین طلوع و غروب قمر از اعتضاد السلطنه
- ۵۱- نام ماهها در جاهلیت
- ۵۲- مقولات عشر
- ۵۳- خواص و آثار قمر
- ۵۴- جدول احوال راصدین
- ۵۵- فصلی از کتاب ذخیره الاسکندریه از ارسطو
- ۵۶- واضح عود
- ۵۷- اجتماع شعرا نزد سکینه خاتون
- ۵۸- هجو مردم خوزستان
- ۵۹- شرح حال امامزاده یحیی
- ۶۰- شرح حال بابارتن
- ۶۱- مباحثه کسایی با ابومحمد یزدی
- ۶۲- شرح مسئله زنبوریه
- ۶۳- بندی در موسیقی از «مجمل الحکمة» (ص ۴۳)
- ۶۴- اختراع بالون
- ۶۵- محاکمهای از حضرت امیر
- ۶۶- صورت تقسیمی از حسن صباح
- ۶۷- کیفیت ارتفاع شمس با اسطرلاب
- ۶۸- میزان الهواء
- ۶۹- برخی از خواص بارمتر
- ۷۰- طریقه سکه‌زدن از زمان فریدون تا اسلام
- ۷۱- معما
- ۷۲- تعیین انحراف بلاد از یکدیگر

- ۷۳- انخفاظ طهران از فرح زاد
۷۴- حرکت کالسکه بخار
۷۵- امراض موروئی
۷۶- کوه‌های آتش فشان
۷۷- شرح حال عبدالحمید کاتب
۷۸- زایچه طالع روز عاشورا در سال ۶۱ هجری
۷۹- عرض بلدان
۸۰- طریقه تعیین قبله
۸۱- شرح بنای همدان (ص ۲۴۱)
۸۲- اسمای کسه در عربی
۸۳- شهر منصوره
۸۴- شعری از شهری نیشابوری
۸۵- فقهای سبعه
۸۶- شرحی از اتفاقات وحالات مرحوم شاهزاده (۲۶۵)
۸۷- احکام قرآن نخستین سالهای ۱۲۱۳ - ۱۲۸۳ (۲۶۸)
۸۸- سیاحت سیاحان نمسه (ص ۲۶۹)
۸۹- بناهای غریبه قدیم (ص ۲۷۱)
۹۰- قاعده خطاطی (ص ۲۷۶)
۹۱- سنگهایی که از هوا افتاده (ص ۲۷۹)
۹۲- طریقه تذهیب چینها (۲۸۴)
۹۳- نامه اعتضاد السلطنه به اعتمادالدوله و پاسخ آن (۲۹۰)
۹۴- تعیین روز اول محرم هر سال بنقل «الآثار الباقیه»، بعبری (ص ۲۹۱)
۹۵- چند قصیده ستایش (۳۰۳)
۹۶- نامه غیاث‌الدین کاشانی که از سمرقند بوالد مرحوم نوشته‌اند (ص ۳۴۱) (سپه ۵ : ۶۹۹)
۹۷- طریقه نقب زدن بزیبر برج و بارو
۹۸- در تعیین مقدار آبی که روز سیم محرم ۱۲۸۴ در سیل تهران جاری شد (۴۰۱)
۹۹- بخشهایی از روزنامه «انیس الجلیس» (ص ۴۰۵)
۱۰۰- نامه‌ای از حاج محمدکریم خان قاجار (ص ۴۴۳)
۱۰۱- رد نظریات ابوریحان بیرونی در مورد رد الشمس، بعبری (ص ۴۵۱)

- ۱۰۲- نزاع قشون انگلیس با قشون افغان (۴۸۸)
۱۰۳- شیوع تریاک در تهران (ص ۴۹۱)
۱۰۴- متفرقات دیگر
مطالب مهمتر و مفصلتر این جنگ چنین است
۱۰۵- احوالات عبدالله ایض : (ف) از همو. شرح احوال امامزاده عبدالله که در شهری بخاک سپرده شده است (ص ۶ : ۵۳)
آغاز: رساله در احوال عبدالله ایض از تألیفات نواب ... اعتضاد السلطنه علیقلی میرزا ... نزدیک بمزار کثیر الانوار حضرت عبدالعظیم بن ...
انجام : ... این بود احوال عبدالله ایض تا امام همام سید سجاد ... علیه السلام. (ص ۴۳ - ۴۷)
۱۰۶- ایمان ابوطالب : (ع) گویا از شیخ مفید ابو عبدالله محمد بن محمد در گذشته ۴۱۳ (ذریعه ۲ : ۵۱۳)
آغاز : بسملة الحمد لله ولی الحمد ومستحقه و صلواته علی خیرته من خلقه ... وبعد اطال الله بقاء الاستاد الجلیل ...
انجام : ... کفایة و بلاغ . والحمد لله رب العالمین . تمت الرسالة و اظنهم من الشیخ المفید.
صفحه‌ها در دستون ، تاریخ ۱۲۸۲ . (ص ۴۹ - ۵۴)
۱۰۷- صورت سلام خاقان : (ف) صورت نام کسانی است که در سلام سال ۱۲۲۸ شرکت داشته‌اند. بنقل از جنگ نواب معتمدالدوله.
آغاز: صورت سلام خاقان خلد آشیان که در عمارت سلام نگارستان نقش شده است ، بتاریخ ۱۲۲۸. صورت مبارک خاقان . طرف یمین طبقه بالا: نایب السلطنه عباس میرزا ، محمدقلی میرزا ، حسینعلی میرزا . طبقه پائین: علی شاه ظل السلطان ... (ص ۵۹ - ۶۰)
۱۰۸- عقدنامه: (ف) عقدنامه زناشویی علیمرادخان زند باشاهجهان دختر حسن خان قاجار بامهریه برابر ۲۵ قریه بیهای دوهزار و پانصد تومان ، و دوهزار و دو بیست و بیست تومان نقد بابت خرید غلام و کنیز و غیره . مورخ پنجشنبه ۲ ذی‌قعدة

آغاز: روایح حمد و سپاس که غالباً طرۀ عروسان اعمال تواند بود... اما بعد، الناکح نواب... سردار کثیر الاقتدار علی مرادخان زند... المنکوحه... شاهجهان خانم... بنت محمد حسن خان قاجار... (ص ۴۴ - ۶۵)
۱۰۹- فرمان صدارت میرزا شفیع صدرالاعظم بترکی. انشاء میرزا رضی تبریزی خوشنویس.

آغاز: بسمله. بود که اول قوروندین کیم مدبرا موزقرون و دهور بویبر و تئیکه...

انجام:... تغییر دین مصنون سانالار. تحریر فی شهور شوال المکرم سنة ۱۲۲۱. (۷۶ - ۷۷)

۱۱۰- جدول احوال راصدین: (ف) تحریری است از بخشی از کتاب «قانون مسعودی». با رؤیتهایی آخرین ترصید در این کتابچه بسال ۱۱۳۱ در روزگار محمدشاه ملقب بشاهجهان بن سلیم.

آغاز: چون تفصیل راصدین در چند موضع از این کتاب نموده شد جدولی که استاد کل ابوریحان بیرونی در قانون مسعودی که بجهت سلطان مسعود غزنوی نوشته ایراد کرده بعد از تحریر عبارات در این جنگ نقل شد...

انجام:... و شیخ محمدعابد مهندس باغ جدید محمدشاهی را با تمام رسانند و در دهلی که شاهجهان آباد است (حسین منشی تحریر آ ۱۲۷۵). (ص ۱۰۹ - ۱۱۴)

۱۱۱- شرح حالات امامزاده یحیی: (ف) پس از شرح زندگی او، سفر خود را در رکاب شاه در ۶ شعبان ۱۲۷۹ بورامین می نویسد و مشاهدات خود در مسجد رفیع البناء امامزاده و دیدنیهای آنجا را از شبستان و محراب و درها و کتیبه های ساختمان مزار شرح میدهد.

آغاز: نسب حضرت امامزاده یحیی که در ورامین است. آنچه از کتب معتبره انساب و مشجرات بنظر رسیده این است: صاحب سرالانساب در نسب این بزرگوار...

انجام:... باسین اخت الشین نوشته بود. حسب الامر نواب اشرف والا شاهزاده اعظم افخم اعتضاد السلطنة وزیر علوم دام اجلاله تحریر یافت. فی شهر فوق ۱۲۷۹ (ص ۱۲۸ - ۱۳۱).

۱۱۲- عرض بلدان: (ف). از علیقلی میرزا قاجار که در ذیقعدة ۱۲۷۰ در شمیران بانجام رسیده است.

آغاز: در خط استوا که شمس مسامت الرأس است شبانه روز تقریباً مساویست و در سایر امکنه... خواستم طول الايام بلدان را از عرض یکدرجه تا عرض تسعین استخراج کنم... و از افکار... ملاعلیمحمد اصفهانی... استفاده شد...

انجام:... شصت و سه روز است، تقریباً، و صورت عمل بهر دو طریق در جدول نموده شد. دویم ذیقعدة در قریه حصار بوعلی شمیران تحریر شد، سنه ۱۲۷۰ علیقلی قاجار (سپس جدولهایی است) (ص ۲۲۲ - ۲۲۸)

۱۱۳- احوال حضرت عبدالعظیم: (ف) از همو. کاتب در پایان مینویسد: چون نگارنده هنوز دیباچه ای برای کتاب خود ننوشته بود به من دستور داد که آن را موقتاً در این جنگ وارد کنم، تا بعداً دیباچه نوشته شود و بچاپ برسد...

آغاز: ابوالحسن زید بن حسن مجتبی بن علی بن ابیطالب (ع) ملقب بر ررق مادر زید موسوم بزجاجه کنیزکی بود که باسیری آورده بودند...

انجام:... این است که قبر حمزة بن موسی در ری است، و اینکه در ترشیز است قبر حمزة بن موسی الکاظم است (از تألیفات نواب... فی شهر ربیع الثانی سنة ۱۲۸۹) (مطابق پیچی ثیل، حرره رئیس الکتاب) (۳۰۹ - ۳۱۷)
۱۱۴- رسالة فی اذابة الہلور و تلویناته: (ع) از محمد بن میمون بن عمران الحمیری المراکشی.

آغاز: قال فی صفة اذابته و ذلك اذا اخذنا علی اسم الله تعالی بلوراً صافياً فاحمیناه حتی تطایر و تشقق...

انجام:... حتی تکسره و قد خرج لی انا هکذا اعنی بهذا الفصل صافیا مرة و کدرآ اخری (قد تم الرسالة بیداحقر العباد محمد صادق الغروی فی ۱۲ ع ۱۱۳۰۱).

آنچه در پرازن گذاشته شده خط تازه تر است و گویا خط کاتب جنگ نباشد (ص ۳۵۹ - ۳۶۱)

۱۱۵- [احوال] سیارات و اقمار آنها: (ف) از میرزا عبدالغفار پسر آخوند ملا علی

محمد اصفهانی. برخی عنوانها در نسخه ما سفید مانده و بقیه از این قرار است:
در شرح احوال زهره، احوال عطارد، مریخ، مشتری، زحل، اورانوس،
نپتون، احوالات سیارات صغار (م ۳۰۹).

آغاز: بسمله، این مختصریست در معرفت احوال سیارات و اقمار آنها،
هر کسی داند که آفتاب و ماه را بظاهر حرکتی است خاصه که با حرکت از برابر
صور فلکی عبور میکنند...

انجام: ... و مفاخرتی در این خصوص بجهت منجمان بیجان نیست (تمامیت
این مختصر که اینجا است کتاب شده و مشتمل باحوال سیارات است از تألیفات
... میرزا عبدالغفار ... و تحریر این نسخه بتاريخ محرم ۱۲۸۳ (ص ۳۹۲ -
۴۰۱)

۱۱۶- وصیت نامه: (ف) وصیت نامه اعتضاد السلطنه که در هنگام مسافرت به فرنگ در صفر
۱۲۹۰ نوشته و برای معتمد الدوله فرستاده است.

آغاز:

چارچیز آورده ام، یارب که در گنج تو نیست
نیستی و حاجت و عجز و گناه آورده ام
کل نفس ذائقة الموت ... این بنده ضعیف علیقلی بن فتحعلیشاه...

انجام: ... باقی سلامتی نواب اشرف والاست، والسلام. علی من اتبع
الهدی، در شب جمعه چهارم شهر ربیع الاول ۱۲۹۰ که در رکاب مبارک عازم
سفر فرنگستان بود در منزل گازرسنگ که آخر ... ساوجبلاغ طهران است
بخط اقل محمد علی منشی تحریر شد (ص ۴۶۰ - ۴۶۱).

۱۱۷- جغرافیای محال مازندران: (ف) از همو، رساله ایست که در هنگام سفر شاه به
کلاردشت در مورد محال چالوس، قومس، از معجم البلدان ترجمه شده است
(م ۳۹۵۷ - سپه ۵: ۲۶۸)

آغاز: بسمله. والصلاة والسلام علی خیر خلقه وآله، وبعد چون در ماه ربیع
الثانی موافق اول ماه فرانسه، در سال ۱۲۸۵ مطابق ۱۸۶۸ عیسوی، در
هنگامی که این چاکر... علیقلی قاجار در رکاب ... ناصرالدین شاه... در سفر
کلاردشت...

انجام: ... سؤال کردیم، جواب داد ما را باین دوبیت ... ولیکن تو ما

را از آب سیراب کن که ما از تونان نمیخواهیم (برحسب امر حضرت... تحریر
نمود عبدالکریم ۱۴ رمضان ۱۲۹۲) (ص ۴۷۰ - ۴۸۸)

۱۱۸- طهارت شراب: (ف) از محمد امین استرآبادی. در دانشگاه (۷: ۲۶۶۷) از رساله
عربی او یاد شده است. در فهرست سپه (۳: ۳۸۳) از پاسخ علوی عاملی که گویا
به این فارسی است یاد شده است.

آغاز: عریضه ای که مولانا محمد امین استرآبادی به نواب... شاه عباس نوشته
در جواب سؤال از طهارت شراب یا نجاست آن. داعی قدیمی به ذروه عرض
میرساند که مذهب ابوحنیفه... حرام و نجس است و در فتوای ائمه معصومین
... صریح است در پاک بودن خمر و نماز میتوان کرد در جامه خمر آلود...

انجام: ... و ممکن است که آن بر تقیه باشد. والله اعلم بحقایق الامور.
حره شیخ محمد باقر گلپایگانی (۴۸۹ - ۴۹۰).

۱۱۹- فرمان: (ف) فرمانی است از شاه طهماسب صفوی، مورخ صفر ۱۱۳۹، پس از
کشتن فتحعلی خان قاجار، در مورد واگذاری بیکلریگی دارالمؤمنین به
الله قلی خان قاجار.

آغاز: سواد فرمان شاه طهماسب ثانی بعد از شهید نمودن فتحعلی خان قاجار...
صادر کرده است از ترس اینکه مبادا قاجاریه شورش کنند... حکم جهان مطاع
شد آنکه رفعت و معالی پناه...

انجام: ... مستظهر و امیدوار باشد، و در عهده شناسد، تحریر آ فی شهر صفر
۱۱۳۹ (در محل لفظ بیک در فرمان است معلوم میشود بجای بیک لفظ دیگر
بوده است چنانچه مدد روی سرکش زیادی است...) (ص ۵۰۷)

۱۲۰- العروس: (ع) از ابن سینا. همان رساله ای که بنامهای الحیره، اثبات العقل، سلسلة
الفلاسفة، العرش یاد شده است. (فهرست مصنفات ابن سینا، از مهدوی:
۱۸۹).

آغاز: بسمله. اما بعد حمد الله فان کل شیء فی عالم الکون والفساد مالم
یکن ثم کان قبل الکون ممکن الوجود...

انجام: ... من کانت له النفس القدسیة النبویة. والله ملهم الصواب.
(۵۲۹ - ۵۳۱)

۱۲۱- پرسش و پاسخ: (ع) پرسش از ابوسعید ابی الخیر در مورد «سبب اجابة الدعاء و كيفية الزیارة وتأثیرها» و پاسخ از ابوعلی سینا. همان نامه که بشماره (د) در «مصنفات ابن سینا» (مهدوی: ۶) یاد شده است.

آغاز پرسش: سلام الله تعالى و برکاته علی سیدنا و مولانا الشیخ الرئيس...

آغاز پاسخ: سألت ببلغك الله السعادة القصوى و... للعروج الى ذروة العلیا اوضح لك كيفية الزيارة...

انجام پاسخ: ... تخلص النفس من شوائب هذا الغرض الزوال، انه لما يشاء فعال و السلام علی... (۵۳۱ - ۵۳۳)

۱۲۲- پرسش و پاسخ: (ع) پرسش ابوسعید ابوالخیر در مورد حصول العلم والحكمة، و پاسخ از ابوعلی سینا. همان نامه که در فهرست مصنفات ابن سینا (مهدوی، ص ۸) یاد شده است.

آغاز پرسش: بسمله. حمدله. والعاقبة للمتقين و صلی الله علی... هذه رسالة كتبه الشیخ الزاهد ابی سعید...

آغاز پاسخ: وصل کتاب الشیخ الزاهد منا عن جميع صنع الله لديه و سبوغ نعمه علیه و اتصال هدایت به و حسن تیسره ایاه... (ص ۵۳۳ - ۵۳۵)

۲۲۳- نبض: (ف) از ابن سینا. رساله ای است در نبض در نه فصل که بدستور عضدالدوله نگاشته شده است. قنوتی بشماره ۱۴۹ شناسانده است (فهرست مصنفات ابن سینا - مهدوی: ۲۲۵ ش ۱۱۷).

آغاز: بسمله. سپس مرا آفریدگار را و ستایش مرا و درود بر پیغامبر گزیده و اهل بیت و یاران وی باد، فرمان عضدالدوله بمن آمده که اندر دانش پزشکی کتابی کن جامع که همه اصلها اندر وی بود بتفسیر. پس فرمان را پیش گرفتم و باندازه دانش و طاقت خویش این کتاب را تصنیف کردم بزبان فارسی... فصل اندر اصلها - بپاید دانست که آفریدگار عز و علا...

انجام: ... و هرچه مفاجارسد نبض را سریع و لرزان کند، این اصلها کلیست و اما نبض بیماران و بیماریها شاید گفتن. تمت. (ص ۵۳۵ - ۵۴۵)

این رساله در نسخه ما بنام «پزشکیه» آمده است.

۱۲۵- خواب نامه: (ف) از میرزا هدایت مستوفی درباره خواب، در آن از پیشرفت دانشهای ریاضی و طبیعی و خام ماندن علوم روانی گفتگو میکند، سپس در ماهیت رؤیا گفتگو شده است.

آغاز: بسمله. جواب تحقیق مقرب الخاقان میرزا هدایت مستوفی در خصوص مسئله خواب. اول بپاید دانست که مسائل متعلقه بعلمومی که خارج باشند از دایره ریاضی...

انجام: ... رؤیا الکاذب والشاعر، لان القوة المتخیلة منهما قد عودت الانتقالات الکاذبة الباطلة. والله اعلم. حرره شهر صفر من شهر ۱۲۸۵. نوشته ها در دوستون. (ص ۵۴۶ - ۵۴۹)

۱۵۶۴

۶۱۶۱

نسخ دو کاتب، یوسف بن رمضان در ۱۶ رمضان ۱۱۸۴ (ش ۲)، شماره ۱ بی نام و از همان تاریخها، عنوان و نشان شنکرف، کاتب در پایان مرگ شارح قصیده را ۹۷۴ یادداشت کرده است، تملک فرهاد میرزا بتاریخ ذیقعد ۱۲۸۶، ۱۹۳ ک ۲۳ س، ۱۶۷۲ X ۲۲۲، جلد میشن سیاه، کاغذ فستقی.

۱- تقویم: (ف) رساله در تطبیق سالها و روزها بدینگونه: باب اول در معرفت تاریخ هجری، باب دوم در معرفت تاریخ رومی با جدولهای مدخل سالها و ماهها... (م ۲۷۰)

آغاز: بسمله، باب الاولی در معرفت تاریخ هجری، ما بجهت معرفت مدخل سال جدولی نهادیم که چون از سالهای ناقصه هجری دو بیست و ده و دو بیست و ده طرح کنند...

انجام: ... و آنچه زیاده آید روزها بود، از ماه حاضر از تاریخ مطلوب. (سپس جدولهایی).

عنوان و نشان و جدولهای نجومی به شنکرف. (۱ پ - ۷ ر)

۲- المنح المکیة فی شرح الهمزية: (ع) شرح قصیده ام القری از شیخ احمد مالکی (م ۹۷۴م)

درستایش پیامبر (کشف الظنون : القصيدة الهمزية).

آغاز: بسملة. الحمد لله الذي اختص نبينا محمداً صلى الله عليه وسلم بكتاب
اخرس الفصحاء ...

انجام: ... و ادام النفع ببقاء ذاته. وقع الفراغ منه قرب نصف ليلة الجمعة
(ج ۲) ۹۶۶۱ احسن الله خاتمتها. آمين (لله الحمد قد تم تنميق ... يوم الخميس
سادس عشر رمضان ، بيد ... يوسف بن رمضان سنة ۱۱۸۴).

۱۵۶۵

۶۱۶۹ نسخ عز الدين محمد بن عنایت الله شیرازی اصطهباناتی در محرم ۱۱۰۶ (ش ۱)،
محمد محسن بن محمد سعید متطبیب در ۹ ع ۱۱۰۶ ر ۱ (ش ۲۱)، ۲۶۰ گ
۲۴ س ، کاغذ فستقی ، ۲۱۲ × ۱۵ ، جلد میشن آبی.

۱- التنبیهاث العلیة: (ع) در اسرار صلاة از شیخ زین الدین بن علی بن احمد عاملی شهید در
۹۶۶. سومین رساله اوست :

الفیه در واجبات

تفلیه در مستحباب

تنبیهاث در اسرار نماز

در ۹ ذیحجه ۹۵۱ بانجام رسیده است (ذریعه ۲: ۴۸ و ۴: ۴۵۲).

آغاز: بسملة. الحمد لله مطلع من اختار من عبادة الابرار علی خفايا الاسرار...
و بعد فان روح السعادة و بهجتها و روح العبادة و مهجتها و موجب ...

انجام: ... حامداً مصلیاً مسلماً مستغفر من ذنوبه ، وحسبنا الله ونعم الوکیل.
(نقلها) ... عز الدین محمد بن عنایت الله شیرازی اصطهباناتی ۲۰ محرم
(۱۱۰۶) (۱ پ - ۳۳ پ).

۲- رساله یوحنا: (ف) منسوب به یوحنا ی اسرائیلی که از برخورد خود بعقاید گوناگون
مذهبی و پذیرفتن مذهب شیعه از میان آنها گفتگو میکند. نیز بنام « منهاج
المناهج » یا امامت شناخته شده است (م ۸۹۰ و ۹۵۰ و ۹۹۷).

آغاز: بسملة. حمدله. والصلاة والسلام علی خیر خلقه محمد وآله وعترته
الطاهرین. اما بعد حق تعالی بپرهان تحقیق حجاب از خواطر همگنان مرفوع
کرد... اما بعد چنین گوید بنده یوحنا بن اسرائیل الذمی المصری که چون ایزد
تعالی چشم عقل مرا بنور هدایت روشن گردانید...

انجام: ... و ترک حق نکرده اند و بطریق فرموده یوحنا و رسول میروم و
میگویم اشهدان لاله الا الله ، و اشهد ان محمد رسول الله ، و اشهد ان علیاً
ولی الله ، حقاً حقاً. تمت (۳۴ پ - ۴۰ پ)

۳- تفسیر کتاب اثولوجیا: (ع). از ابن سینا در نفس. نسخه میمریکم و میمردوم و میمرچهارم
و میمر هفتم آن را دارد. بشیوه قال و اقول میباشد. (فهرست مهدوی ۴۹ ش
ب ۳۵).

آغاز: بسملة. آ. لیس یعنی ان نفس الانسان كانت موجودة قبل البدن مدة
لاینزع الی بدن ولا یلا بسه ، ثم صارت الیه ، فان هذا امر ...

انجام: ... و کیف یزول عنها ، و کیف یعود الیها ، ففیه کلام طویل. تمت
فی شهر جمادی الاولی ۱۱۰۵.

این رساله در ۱ ج ۱۱۰۵ ر ۲ مقابله شده است. (۴۱ پ - ۵۶ ر)

۴- الاعتقادات: (ع) از محمد تقی بن محمد باقر مجلسی اصفهانی در گذشته ۱۱۱۱ . در
دوباب در اعتقادات

۱- اصول عقاید

۲- کیفیة العمل

در مشهد در یک شب محرم ۱۰۸۶ نگاشته شده است (ذریعه ۲: ۲۲۴).

آغاز: بسملة. الحمد لله الذي سهل لنا سلوك شرايع الدين و اوضح ... اما بعد
فیقول ... ابن محمد تقی محمد باقر ...

انجام: ... و عندی خطوطه فی ذلك ، ولیکن هذا آخر ما اردنا ایراده فی هذه
الرسالة . وارجون من الله ... ممن یذكر فینفعه الذکری . (۵۷ پ - ۷۴ ر)

۵- مدارج الکمال: (ف) از بابا افضل کاشی (محمد بن حسن مرقی، در گذشتن پیرامن ۶۶۷) در نفس و خود شناسی؛ بگفته خود او در پایان متن فارسی (نسخه شماره ۴۰۲۹ دانشگاه). ابتدا آن را بحرینی نگاشته سپس بدرخواست خواجه شمس الدین محمد درواگوش بیارسی کرده (فهرست دانشگاه: ۳۵۱ - ۸۴۱ م).

آغاز: بسمله. بنام خدایی که جز او خدایی نیست، آغاز هر چیز و اوبی آغاز، و انجام هر چیز و اوبی انجام ...

انجام: ... و سپاس داری آرید از نوازش چنین عطا، و شکیبایی بر آزمایش بلا، نعم المولی و نعم النصیر. لا اله الا هو الیه المصیر. تمام شد کتاب مدارج الکمال، بحول الله و قوته. (۷۵ پ - ۹۳ پ)

۶- ایمنی از بطلان نفس در پناه خرد: (ف) از همو. (فهرست دانشگاه ۳: ۳۲۷ - ۷۴۳).

آغاز: گفتاری که برادران ما درخواستند از برای شناختن ... بعد از ستایش پروردگار و درود بر پیغمبر و یاران و اهل بیت او. بدان که هر مفلس و کم مایه که از مفلسی ...

انجام: ... سرچشمه بقا و حیات و دوام و ازل و ابد است باز رساند. والله علی ما نقول وکیل و کافی بالله شهیدا. (۹۴ پ - ۹۶ پ)

۷- تفاحیه: (ف) از همو. ترجمه وصیت نامه ایست ساختگی منسوب بارسطو. (۸۰۴ م)

آغاز: بسمله. این ترجمه مقاله ایست از آن ارسطوی حکیم معروف به تفاحیه ... چنین گوید که ارسطاطالیس حکیم را چون عمر بپایان رسید از شاگردان ...

انجام: ... و گفت روان را سپردم، بندی را روان حکما، و خاموش گشت و در گذشت. تمام شد رساله تفاحیه. (۹۶ پ - ۱۰۴ پ)

۸- سرالاسرار یا السياسة فی تدبیر الریاسة: (ع) در دیباچه مینویسد: ترجمه رساله ارسطوس که بدستور اسکندر نگاشته است، و ترجمه را پیشکش ناصرالحق و المنصور من السماء کرده است. نام کتاب در دیباچه سفید مانده است. (مجله ادبیات س ۸ ش ۳ ص ۲۳ - دانشگاه ۲۹۶۷ و ۴۷۱۶۲).

آغاز: الحمد لله الذی حرک السماء علی امهات الاضداد، و سکن الارض بالجبال الاوتاد ...

انجام: ... من الافراد مستویین الطالب یغلب المطلوب مستویین المطلوب یغلب الطالب کمال حساب ... بعون الله ومنه. قد فرغ من تحریر هذا الكتاب فی يوم الخميس تسع و عشر شهر محرم ۱۱۰۹.

در این رساله عنوانها سفید مانده است (۱۰۵ پ - ۱۴۳ پ)

۹- اعتقادات: (ف) از آقا جمال خوانساری. در دیباچه از شیخ علی و «شرح مقاصد» و «شرح تجرید» و «انوار جلالیه» یاد میکنند. مینویسد که این رساله را از آن کتابها بفارسی برگردانیده ام. (م ۷۳۸)

آغاز: بسمله. بعرض میرساند که اگرچه دلیلهای حکماء و جوابهای آنرا ... شیخ علی سلمه الله چنانکه باید به موقف عرض باز یافتگان سراق قدس ... رسانیده نوشتن بنده دعا گو ... تحصیل حاصل بود. اما بر طبق المأمور معذور دلیلهارا ... از شرح مقاصد و شرح تجرید و انوار جلالیه فارسی کرده بعرض میرساند ...

انجام: ... و این مذهب بغایت باطل است، چنانکه مذکور شد. والسلام علی من اتبع الهدی. هذه الرسالة المنسوب ... آقا جمال سلم الله. (۱۴۴ پ - ۱۵۰ ر)

۱۰- الارزاق: (ع) از ابن سینا که در این نسخه «اللطیف الخفی» نام گرفته (فهرست مصنفات از مهدوی، ۲۳)

آغاز: الحمد لله ونعوذ بالله من علم سلما لی الجهل بعدله و الوجود لفضله. ونقول ان كثيرا ممن لم یستطع النظر فی الشأن الخفی من لطیف حکمة الله تعالی ...

انجام: ... ولون العرق و المخاط مثال الکون ذلك الهوام فی کل ذلك من المنافع ما یطول القول استخراجا، حتی لا یوجد فی العالم شیء باطل. تمت (۱۵۱ ر - ۱۵۳ پ)

۱۱- ایضاح براهین مستنبطه: (ع) از ابن سینا، در حکمت. بخشی از این رساله در برخی از نسخه ها بنام «العروس» یا «سلسله الفلاسفة» و جز آن آمده است.

(فهرست مصنفات - مهدوی : ۵۱).

آغاز: هذه رسالة يشتمل على ايضاح براهين مستنبطة في مسائل عويصة شريفة ... من كتب المتقدمين في هذه العلوم... فان مدد الفيض الهللى فى المباحث الفكرية ...

انجام: ... بل هى اكمل و افضل فالعلة الغائية محفوظ مع وجودها و ... الى صيته الملاء الاعلى متعلقة بالجلال العقلىة . (تمت الرسالة الشريفة المنسوبة الى الشيخ الرئيس ... سنة ۱۱۰۶)

۱۲- حدوث الحروف: (ع) ازعمو. اين رساله جزوى از «اسباب حدوث الحروف» اوست. (فهرست مصنفات - مهدوی : ۲۶۹ ش ۱۵۶ - مانند ۱۲۱۶/۲۱ سپه - ۴ : ۲۹۷).

آغاز: بسمله . اما بعد حمدالله الذى افاض على الانسان سجال الجواد و الاحسان، وشرقه بالقلب و اللسان وزينة الاخلاق الحسان ... اما بعد اعلم يا اخى ...

انجام: ... بالولد الرضيع حذو القذة بالقذة . هذا آخر ما اردنا تحريره . من مراتب الحروف . والله الموفق ... (الاخير) (۱۵۶ - ۱۵۹)

۱۳- التحفة فى النفس (يا) تحصيل السعادة (يا) الحجج العشرة فى جوهرية نفس الانسان : با عنوانهاى الحجة الاولى فى ان النفس جوهر . الحجة الثانية من البين انه ليس شىء من الاجسام محلاً للحكمة . الحجة الثالثة الصورة المعقولة ... الحجة العاشرة ... (مهدوی ۴۳)

آغاز: لو طرق للعاقل الى صرف المعروف الى المعارف خصوصاً اذا كان المعروف افضل عصمة يتمسك بها من سعد بالحيوة ، والمصروف به عنه من المعارف ...

انجام: ... خيرات الدار الالهية . اقول قولى هذا و اسئل الله ان يرشدك لما ارتجيه فيك بفضل و احسانه ، انه ولى ذلك تم بالخير ، و الحمد لله رب العالمين (۱۵۹ پ - ۱۶۹ پ)

۱۴- طب النبى: (ع) از وزير ابواحمد (يا ابوالوزير ابن احمد ابهرى)، نام كتاب و جامع

احاديث در آغاز آن آمده است. (ذريعه ۱۵ : ۱۴۳)

آغاز: بسمله . حمدله . و الصلاة والسلام على سيدنا محمد وآله اجمعين . فهذه احاديث مروية عن رسول الله (ص) منتخبة من الصحاح فى الادوية و الاشربة و الاطعمة و آداب الاكل و الشرب ، جمعها الوزير ابواحمد ابهرى رجاء فى ثواب الله لاستعمال الناس... و سماها طب النبى...

انجام: ... يشفيك من كل داء ياتيک و من شر النقائث فى العقد ، و من شر حاسد اذا حسد ، و صلى الله على محمد وآله اجمعين . (۱۷۰ پ - ۱۷۴ پ)

۱۵- فقه الرضا: (ع) منسوب بحضرت رضا (ع).

آغاز: هذه رسالة على بن موسى الرضا (ع)، بسمله . حمدله . و الصلاة والسلام على نبينا محمد وآله الطاهرين . قال حدثنا ابو على محمد بن الحسن بن الفضل، قال حدثنى احمد بن ...

انجام: ... التى تصعد عن ذكر الله كالغناء فصرب الاوتاد و الاخراج على الصغار من الذنوب . و السلام على من اتبع الهدى و صلى الله على محمد ... فهذه تمام الشريعة المصطوية ، المنقولة عن اللسان الامام الهمام على بن ... برحمتك يا ارحم الراحمين . (۱۷۵ پ - ۱۷۹ پ)

۱۶- الذهبية الطبية: (ع). نامۀ منسوب بحضرت رضا که برائى مأمون نگاشته است و «طب الرضا» نیز خوانده شده است. (ذريعه ۱۰ : ۴۶)

آغاز: بسمله . حمدله . و العاقبة للمتقين و لا عدوان الا على الظالمين ... حدثنا ابو الحسن خلف بن محمد الماوردى فى شهر ربيع الآخر سنة اثنين و ستين و ثلثمائة قال اخبرنى ابو على ... اما بعد فانه وصل الى كتاب المأمون فيما امرنى به من توقيفه على ما يحتاج ... اعلم يا مأمون ان الله لم يبتل بالبدن بداء حتى جعل له دواء...

انجام: ... قال ابو محمد ، قال لى ابى لما وصلت هذه الرسالة من الحسن الرضا (ع) الى المأمون و قرأها فرح بها عظيماً و امر ان يكتب بالذهب و يترجم بالرسالة الذهبية (۱۷۹ پ - ۱۸۷ پ)

۱۷- مختارات من نوادر الفلاسفة: (ع) سخنان پندآمیز منسوب به حکمای یونان باستان.

آغاز: بسمله. سئل افلاطون کسم ينبغي ان يكسب الانسان من المال ، فقال المقدار الذى لا يحتاج معه الى الملق والمدارة ولا يعوذ ...

انجام: ... والكاف عن السيآت ، افلاطون ، كل ما يريد الجاهل ان يفعله فى آخر امره فافعله انت ايها العاقل فى اول اهرك. (۱۸۸ - ۱۹۲ پ)

۱۸- العرشية: (ع) از اين سينما . رساله اى كه بنامهاى حقايق علم التوحيد ، الحكمة العرشية ومعرفة الله و صفاته خوانده شده است . اين رساله جز «العروس» اوست كه بنام «العروش» هم ياد شده است (فهرست مصنفات - مهدوى : ۷۵ ش ۶۱)

آغاز: بسمله. الحمد لله والحمد من نعمه ، واعول فى جميع احوالى على كرمه. اما بعد فقد سألنى بعض من ينتمى الى أن اذكر له رسالة مشتملة على حقايق علم التوحيد...

انجام: ... فى المقام الاعلى و الالتداد بمشاهدة جمالك فى المقصد الاقصى ، انك اهل التقوى و اهل المغفرة برحمتك يا ارحم الراحمين (۱۹۳ - ۲۰۱ پ)
۱۹- شرح اسم واجب الوجود : (ع) از همو. در صفحه عنوان بخط كاتب نسخه آمده «كانها للشيخ الرئيس». اين رساله همان است كه بنام «العقول» و «تعريف اسم الله و شرحه» نيز ياد شده است. (فهرست مصنفات - مهدوى : ۲۸۲ ش ۱۸۶)

آغاز: بسمله. زعموا ان البارى تعالى لاحدله ولا رسم له ، لانه لاجنس له فصل له ولا عوارض يلحقه...

انجام: ... والملائكة لطيفة متحيزة عند اكثرهم ، ويصح ذلك بطريق البرهان و ما ذكرناه شرح الاسم ، والحمد لربنا الم محمود ، وله المكارم والعلى والجود (۳۰۳ پ - ۳۰۳ ر)

۲۰- الادوية القلبية : (ع) از همو كه براى ابو الحسن بن على بن ابى الحسن نگاشته و بنام «احكام الادوية القلبية» نيز خوانده شده است. در فهرست مصنفات از مهدوى (ش ۲۳) ياد شده است.

آغاز: بسمله. كتب الشيخ الرئيس ... الى الشريف ابى الحسن بن على بن ابى الحسن ... فصل قال الشيخ الرئيس ... ان الله سبحانه وتعالى خلق التجويف الايسر من تجويف القلب خزانة الروح ومعدن التولد...

انجام: ... بل الخمر اذا شربت باعتدال ولدت روحا كثيرا معتدلة المزاج و القوام (تمام شد). (۲۰۳ پ - ۲۰۶ ر)
۲۱- النجاة (ع). بخش طبيعيات آن ، شش مقاله.

آغاز: بسمله. المقالة الاولى من الطبيعيات . نريد ان نحصر جوامع العلم الطبيعى. والعلم الطبيعى صناعة نظريه...

انجام: ... هذا الشئ معقول بذاته ابدًا بالفعل وعقل بالفعل. تمت الطبيعيات من كتاب النجاة ... على يد... ابن محمد سعيد الطبيب محمد محسن المتطبب (ع ۱۱۰۶/۱). (۲۰۷ پ - ۲۵۰ ر)

۲۲- النجاة (ع): از اين سينما ، بخش الهيات در دومقاله ، هر مقاله در چند فصل.

آغاز: بسمله. المقالة الاولى فى الهيات. بسمله. نريد ان نحصر جوامع العلم الالهى. فنقول ان كل واحد...

انجام: ... (درمقاله دوم افتاده) و جب لهذا الاول وجود حاله ، وليست تلك الحالة الا خروجه الى الوجود... (۲۵۱ پ - ۲۶۳ پ)

۱۵۶۶

۶۱۷۰

نسخ على بن صالح بن زين الدين الاحسانى ، ۲۶ شعبان ۱۲۳۷ (ش ۱) ، ۲۵ شعبان همان سال (ش ۳) ، عنوان و نشان شنكرف ، شماره ۱ درميان افتادگى دارد ، ۱۳ سطر ۲۰۹ برگه ، ۲۱۵ × ۲۱۵ ، كاغذ فستقى ، جلد ميشن مشكى.

۱- شرح القصيدة العائنية الحميرية : (عربى) پس از يازده بيت از متن قصيده افتادگى دارد و ميرسد به قبل از گزارش بيت:

دام ان يعرب و هو اول معرب

فى الناس ابدى النطق بالافصاح

آغاز: قال نشوان بن سعید بن سعد بن ابی حمیر الحمیری...

الامر جد و هو غیر مزاح

فاعمل لنفسك صالحا یا صاح

انجام: ... تمت القصيدة الحميرية ، عصر يوم السبت ۲۶ شعبان ۱۲۳۷ ،

علی ید... علی بن صالح بن زین الدین الاحسانی (۱ پ - ۱۰۸)

۲- شرح القصيدة الميمية : (عربی) متن از ابوالقاسم القزازی.

آغاز قصیده:

لعمرك ما اوس بن سعدی یقومه

ولا سيد الاوبار قيس بن عاصم

آغاز شرح: بسملة . قال ابو محمد عبدالرحمان العنفي . كان ابوالقاسم

القزازی من اهل القیروان ، فلما دخل ابوزید مخلد... واصله ابوالقاسم

القزازی... (۱۰۸ پ - ۱۵۵)

۳- دیوان غزی : (عربی). قصاید اوست در ستایش سنجر و عمیدالدوله جهانشاه بن بهمنیار

وزیر فارس . در یکی از آنها قلم را تعریف می کند.

آغاز: قال الشيخ ... ابواسحاق ابراهيم بن عثمان بن محمد الكاشي الاشهبی

المعروف بالغزی ، يمدح السلطان سنجر...

اذمت قلوب ... ام اياتق

و ما يبق یجد و هن حاد و هایتق

انجام: ...

لك الكلام الذي يوسا الكلام به

والقول كالذود فيه البكر و الباب

تم الديوان الكاشي... (آدینه ۲۵ شعبان ۱۲۳۷) (۱۵۵ پ - ۲۰۹ پ)

۱۵۶۷

نسخ خوش در ۱۳۲۲ ، در دفتر کاتب آن سلیمان حسینی تبریزی یاد شده ، ۶۱۷۲

عنوان و نشان به سرخی ، پیش از این در کتابخانه تیمورتاش بوده است ، ۱۰۹ گ ، ۱۳۸۸ × ۲۱۶ ، کاغذ فرنگی ، جلد میشن قرمز مغزیدار.

۱- ترجمه حکمت دکارت : (ف) ترجمه موسیو امیل برنه فرنساوی ، بایک دیباچه در

سرگذشت دکارت و نگارشهای او. مینویسد : این کتابچه ترجمه کتاب «نطق»

اوست . در آغاز بخش دوم مینویسد : کتاب دویم شرح است .

دو ترجمه دیگر این رساله عبارت است از:

۱- گفتار در روش راه بردن عقل رنه دکارت ، ترجمه محمدعلی فروغی ، تهران

۱۳۲۷ ، رقعی ، ۱۶۴ ص.

۲- حکمت ناصریه : ترجمه ال عازار رحیم موسائی همدانی ، چاپ ۱۲۷۰ ق.

(۱۶۴ ص) و ۱۲۷۹ (مشار، ص ۱۲۸ - منزوی ۷۵۷ - راهنمای کتاب

۱۸ : ۳۹ و ۳۱۳)

آغاز: بسملة . افاده مترجم . یکی از مؤسسين حکمت تازه فرنگستان بلکه

بزرگتر ایشان دوکارت حکیم الهی مشهور فرانسوی است و مهمترین آثار

او همین «نطق» است که ترجمه میشود...

انجام: ... شکل دیگری را معلوم نمیسازد ، و نشان نمیدهد. تمت (این کتاب

مستطاب دکارت ... که حقیر ... شیخ محمود ملقب بافضل الملك کرمانی

(۱۲۶۷-۱۳۲۲) (فرهنگ ایران زمین ۱۲ : ۷۳) درسنه ۱۳۲۱ در شیراز از

ترکی ترجمه کردم ... در قصبه ماهان در شهر جمادی الثانیه ۱۳۲۲ تصحیح

شد . (۱ پ - ۷۵ پ)

۲- حکایت قهوهخانه شهر صورت (جنگ هفتاد و دومت) : (ف) ترجمه میرزا محمد خان

بهادر منشی بوشهری (۱۷۴۸م). به اهتمام کاظم زاده ایرانشهر چاپ شده است.

آغاز:

جنگ هفتاد و دومت همرا عذربنه

چون ندیدند حقیقت ره افسانه زدند

قهوهخانه ای در شهر صورت بود که بعد از ظهر بسیاری از غربا در آن جا جمع

میشدند. روزی یکی از دانشوران ایران آنجا آمد که همه عمرش در علم کلام و...

انجام: ... آن اسلامی که فرنگیان ببرکت اتخاذ پاره ای مواد آن بدرجات

عاليه ارتقا جستند، و مسلمانان بواسطه ترك همه آن حقايق تنزل عظيم نمودند.
سخن ميرزا جواد همين جا تمام شد. والسلام على من اتبع الهدى، سنه ۱۳۲۲
(۸۰ پ - ۱۰۹ پ)

۱۵۶۸

۶۱۷۵ متن نسخ و فارسيها نستعليق، از يك نويسنده از اواخر سده يازدهم، باتمليك
فرهادين وليعهد ۱۲ رمضان ۱۳۰۴، ۲۶۹ گ ۱۷ س، ۱۲۸ × ۳۲، كاغذ
ترمه سمرقندى، جلد ميشن آلبالوئى لائى ضربى مندرس.
۱- شرح خطبه شقشقيه: (فارسي) شرحى است مزجى. بيشتر به ترجمه ميماند. نسخه
بى ديپاچه است.

آغاز: ومن خطبه (ع) بالشقشقيه و المقتص. از جمله خطبه اى است كه
مرآن حضرت است (ع) خطبه اى است كه مشهورست شكايه آنحضرت و تظلم
او در امر خلافت...

انجام: ... يعنى درنگ نکنند، و قرار نگیرند در دستهای ما و سرباز کشیدن
آنها بسوى گردنها باشد. چهارصدوسى و دو تمام شد (۱ پ - ۱۳ پ)
۲- شرح صحيفه سجديه: (فارسي) از ميرهاشم شاگرد مجلسى (ذريعه ۴: ۱۱۱ و ۱۳:
۳۴۶- فهرست رضوى ۲: ۲۵۱، ۲۷۲- فهرست دانشگاه ۱: ۱۴۶)

آغاز: الحمدلله الاول، ستايش مرخدائى را كه پيش از همه چيز است بلااول،
به كسروتنوين، و در نسخه اين ادریس بفتح بلا تنوين...

انجام: ... آباء كرام و اولاد اطهار اوببخشای، و رضوان نصیب كن، آمین
يارب العالمين، و صلى الله على محمد وآله ... (۱۵ پ - ۲۶۹ پ).

۱۵۶۹

۶۱۷۶ شكسته نستعليق زيبا، بى تاريخ و بى نام از اوائل سده دوازدهم، عنوانها

نانويس مانده و ازميانه افتاده، ۱۳۰ برگ، ۱۲۸ × ۲۲، كاغذ ترمه جلد
ميشن.

۱- الجواهر السنیه فی الاحاديث القدسیه: (عربى) از محمد بن حسن حرعاملی كه در آدينه
دهه پايان رمضان ۱۰۵۶ بانجام رسيده است. در پايان زنجيره اسانيد حديث
به ترتيب حروف تهجى آمده است. (ذريعه ۵: ۲۷۱)

آغاز: ومن اراد من امتك حفظى ومعونتى فليقل عند صباحه ومساءه و نومه:
امنت بربى...

انجام: ... سنه ست وخمسين بعدالالف، والحمدلله... فرغ فى شهر ذى قعدة
الحرام سنة (تاريخ ندارد) (۱ پ - ۵۲ پ) شكسته نستعليق زيبا، جدولبندى
شده بزر، عنوانها سفيد مانده است.

۲- شرح تجريدالكلام: (عربى) متن از طوسى و شرح از قوشجى (ط ۴: ۱۷۲).

انجام: ... قال المصنف. الحمدلله، اما بعد حمد واجب الوجود على نعمائه،
لايعبد ان يقال فى ترك الموصوف ههنا ايماء لطيف الى ما سيجى من ان صفاته
تعالى...

انجام: ... الذوات عندهم ثابتة فى الاول مستغنه عن المؤثر مطلقاً بل يلزم...
(دوبرگ سفيد گذارده شده است) (۵۳ پ - ۱۰۷ پ) به همان شكسته نستعليق.
نيمي از كتاب جدولبندى نشده است.

۳- احاديث: (عربى) شايد بخشى از شماره ۱ باشد كه پراكنده صحافى شده است.

آغاز: و رواء ابن بابويه فى «العلل» عن ابيه عن سعد بن الحسن بن عرفة عن...
قال كنت انا و جعفر بن ابيطالب مهاجرين فى بلاد الحبشه ثم ذكر نحوه.
وعن...

انجام: ... فاذا كان يوم القيامة يقف على باب النار فيدخل النار (۱۰۸ ر -
۱۲۱ پ) همان شكسته نستعليق و به همان شيوه جدولبندى شماره ۱.

۴- فقه: (فارسي)

آغاز: (اقتاده)... چهارم آنکه قصد قربت کند. چه، نه درمست و خفته و بیهوش درست نیست. پنجم آنکه قصد قربت کند، و نه در کافر درست نیست، الا اگر مسلمان شود...

انجام: ... و یا نقصان در قیمت آن در پاك کردن. بیست و هشتم ختنه با کرده بودن... (گویا ناتمام) عنوانها سفید مانده، برخی از صفحه‌ها جدولبندی بزر (۱۲۲-۱۳۰)

۱۵۲۰

۶۱۷۹ نسخ و نستعلیق با یادداشت ۱۱۹۰، کاغذ نوعی ترمه، جلد میشن سیاه لائی، ۱۲×۲۲٫۳، ۲۹ و ۲۲ س، نشان و عنوان شنکرف.

۱- زبور داود: (ع)

آغاز: بسمله: ترجمة الزبور المنزل علی داود النبی... (پ- ۲۸)

۲- رمل: (ف) از لقمان سمرقندی.

آغاز: من منقولات مولانا نعمان سمرقندی قدس سره... بدان ارشدك الله كه آنچه بر ما رسیده است...

انجام: ... و اگر خواهد که بداند که سبب زخم دارو بدو رسیده ملاحظه در خانه... اشکال معدنی، اشکال نباتی، اشکال حیوانی... (۲۹ پ- ۶۱ ر)

۳- خلاصة الاسلام: (ف) از اسماعیل بن لطف الله باخرزی در بیست و دو باب در مسائل فقهی و هر باب شامل چند فصل است.

آغاز: بسمله: حمد و سپاس و ثنای بقیاس خداوندی را که مجموع مخلوقات را از کتم عدم بصرای وجود آورده...

انجام: ... و همان عادت معروفه بیشتر از نفاس باشد و باقی استحضاره بود

و باید که نماز در آن ایام که هر عادت معروفه زیادت شد قضا کند (۶۱ پ- ۷۷ پ)

۱۵۲۱

۶۱۸۰ نستعلیق هندی سده یازدهم، عنوان و نشان شنکرف، شماره یکم مجدول، ۱۴۹ گ ۱۵ س، ۱۳۷×۲۱۹، جلد میشن آلبالوئی فرسوده، کاغذ نوعی ترمه و مندرس، دارای يك سر لوح.

۱- شبستان نکات و گلستان لغات: (ف) از مولی یحیی شیبک نگارنده «شبستان خیال» متخلص بفتاحی و اسراری، در هشت باب و هر باب در چند فصل (ذریعه ۱۳: ۲۴).

آغاز: حمد خدای را که چشمه میم حمدش دریائست در حد کمال کرم، و دایره میم نعمتش...

انجام: ... اگر چه شبستان دیوان ما... آنگهش از قبول نظر. تمت (۱ پ- ۷۱ پ)

نستعلیق خوش، عنوان و نشان شنکرف، جدول لاژورد و شنکرف، کاغذ سپاهانی رنگارنگ.

۲- رسائل الاعجاز: (ف) از امیر خسرو در ترسل. اعجاز خسروی. در دیباچه از ابوالمظفر مبارک شاه ستایش کرده، و فهرست عبارات فارسی را که میان اکثر خلائق مصطلح است اینگونه آورده است:

طریقه اول سلوك مشایخ.

طریقه دوم علماء محقق.

طریقه سیم مترسلان.

طریقه چهارم حکما.

طریقه پنجم مذکران.

طریقه ششم باخصان.

طریقہ ہفتم اصحاب مضاحك عوام.

طریقہ ہشتم اصحاب عمل و شغل و حرقت.

طریقہ نهم اصحاب مضاحك.

طریقہ دهم آنچه اوگزیده است .

مؤلف کتاب را به پنج رساله بدینگونه یاد کرده است :

رساله اول در مفردات و مرکبات در ده «خط».

رساله دوم در مرتبات در نه «خط»

رساله سوم در لطایف در دو «خط»

رساله چهارم در بدایع معنوی در پنج «خط»

رساله پنجم در سوابق منشآت در هفت «خط» . (م ۲۱۰۶)

آغاز : (افتاده) ... اکنون چون ضمیر دلاور بر این مهم بزرگ پیوسته، اینک لطیفه برد. ورق کشیدم که مشتری...

انجام : ... تختهای کشی بر رخیای بسی حد. تمت الرسالة الاول من رسائل الاعجاز بعون الله و حسن توفيقه ... بدست حقیر رحمت الله ساکن قصبه رور سلخ شهر رجب سنه ۹ محمد شاه پادشاه خلد الله ملکه. (۷۷۲ - ۱۴۸ ر)

۱۵۷۲

۶۱۸۶

شکسته نستعلیق راسته و چلیپای سده سیزدهم، مهر چهار گوش « اشرف انبیاء ابوالقاسم »، مهر چهار گوش « عبده محمد رضا ۱۲ »، ۹۹ گ، ۲۱ × ۱۰ ر، سطرها گوناگون، جلد میشن مشکی مغزی دار، کاغذ فستقی، بیاضی.

۱- نامه های دوستانه از حاجی علی اکبر نواب

۲- در مبارکباد قدوم یکی از اهالی حرم

۳- نامه درباره بارندگی بیمورد

۴- در جواب یکی از اخبار

۵- در جواب نامه ای که از حرم مرقوم شده بود

۶- نامه از قول نواب نایب السلطنه عباس میرزا (۲ نامه)

۷- نامه از قول نواب شاهزاده محمود

۸- نامه از قول نواب ابراهیم خان حاکم کرمان

۹- نامه از قول نواب محمد تقی میرزا

۱۰- رقم سر رشته دارای میرزا محمد حسین ولد میرزا محمد علی شیرازی

۱۱- نامه از قول فرمانفرما نواب خراسان حسینعلی میرزا

۱۲- نامه از قول نواب عبدالله میرزا

۱۳- در جواب شیخ علی میرزا

۱۴- نامه از جانب فرمانفرما به نایب السلطنه در جواب نامه توقع مواصت

۱۵- نامه از جانب نواب هلاکو میرزا

۱۶- جواب به سید محمد مجتهد ساکن کربلا از قول نواب والا

۱۷- شعرهای پراکنده

(۱ - ۲۴ پ)

۱۸- دیباچه بیاض «چمن سحر» از ملا ظهیر تفرشی .

آغاز : بسمله. تبارک الله احسن الخالقین، بنامیزد این چه لعبت موزون و

پیکر همایون است که کبکان خوش خوان...

۱۹- تنبیه العاقلین : (ف) از ملا محمد تقی فرزند ملا جمال کاتب، بنظم و نثر.

آغاز :

اختلاط ساخته داد از شما . . .

صحبت ناچس فریاد از شما . . .

ای عزیز باتوان تاتوانی در رمضان با سالکان ناتوان شبی بروز و روزی

بشب آر...

۲۰- نی نامه: (ف) از مولانا عبدالرحمان جامی (م ۱۴۷۶)

۲۱- مکاتیب دوستانه

۲۲- علامات وقوف در قرآن به شیوه سجاوندی

۲۳- دعا و ورد و طلسمات

۱۵۷۳

۶۱۸۸ شکسته نستعلیق بی نام و بی تاریخ سده یازدهم ، ۸۹ گ ۱۷ س ، جلد میسن
عناهی لایبی فرسوده ، کاغذ فستقی ، ۱۲۸ × ۲۰ ، یادداشت سالهای ۱۱۸۲
و ۱۲۰۳ ، عنوان و نشان شنکرف. (فیلم ۵۰۸۰ دانشگاه)

۱- الحواس و الطبایع (رساله...) (ع) از قسطنین لوقای بعلبکی.

آغاز: بسمله. ذکر قسطنان رجلا فی ناحية البطریق سألہ فقال الطبایع اربع
فما بال الحواس خمس ، فامرہ البطریق بالجواب عن هذه المسئلة فكان عن جوابه
ان قال انا فاعل ذلك وسالك فيه السبیل الذي لم ازل وسلکہ فی كل ما عملہ
من الكتب ، وهوان اتشبت باليسر من المسئلة التي الكثير من الجواب...

انجام: ... وهذه الحاسة هي الشم والمدرک بها هو الروائح ، فهذا كاف
فيما سأل عنه السيد علی طریق الایجاز والاختصار ان شاء الله. والحمد لله رب
العالمین (۲ پ - ۵ ر)

۲- علل الشعر: (ع) از قسطنین لوقا بعلبکی، برای ابو محمد الحسین بن خالد درباره موی
اندام و علل طبیعی رویش آن که بپرسش و پاسخ آغاز می شود و سپس دوازده باب
آورده است. (ابن ندیم ۳۵۳ - سزگین ۳: ۲۷۱)

آغاز: بسمله. الشمس اعزك الله تأكيد اسبابي عندك والتقرب اليك يحملني
على اتحافك بكل ما وجد السبيل اليه...

انجام: ... وهذا فيما سألت عن كاف كفاك الله المهم و صرف عنك جميع
المكروه واسعدك في دار الحياة و دار الممات بمنه انه سمیع الدعاء قريب مجيب
(۵ پ - ۱۵ ر)

۳- کتاب السهر: (ع) از همو. در بیخوابی و علل طبیعی و پزشکی آن. (سزگین ۳: ۲۷۱)

آغاز: بسمله. سأل السيد اعز الله عن اسباب السهر في الصحة والمرض. فنقول

فی ذلك ان الذي يريد ان يعلم عماذا الحدث الشيء يحتاج اولاً ان يعلم ماهيته
ذلك الشيء...

انجام: ... ثم تصل بالدماع. وهذا كاف فيما سأل السيد اعز الله وكفاه
المهم و دفع عنه كل مله برحمته. ثم كتاب قسطنین لوقا فی السهر، والحمد لله
وحده (۱۵ ر - ۱۸ پ)

۴- الاخلاط الاربعة: (ع) از همو. در اخلاط و در چهارده باب نگاشته است. (سزگین ۳:
۲۷۲ - ابن ندیم)

آغاز: بسمله. كتاب الاخلاط الاربعة وما اشترك فيه وهو اربعة عشر باباً.
الف. ما اخلاط البدن وبماذا الحد، ب. كم اخلاط البدن وكم اصنافها...

انجام: ... فتجمع من ذلك في بدنه الاخلاط الاربعة، ولا يتهيأ ذلك في غير
بدن الانسان. ثم الكتاب بعون الله تعالى (۱۸ پ - ۲۴ پ)

۵- مسائل فی ایام البهران فی الامراض الحادة: (ع). از همو، در بیماریهای حادة. (ابن
ندیم - سزگین ۳: ۲۷۳)

آغاز: بسمله. مسائل جمعها قسطاس بن لوقا اليونانی فی ایام البهران فی
الامراض الحادة. علی كم جهة یجرى الخروج من الامراض. الخروج من
الامراض یكون علی جهتين، احديهما الخروج من المرض ببهران...

انجام: ... كان آخره اليوم العشرين لافي اليوم الواحد والعشرين، والحنة
والحساب، يشهد علی صحة هذه القول. (۲۴ پ - ۲۷ ر)

ع- كتاب مراتب قراءة الكتب الطبية: [لجالينوس] الصيدلانی العطرین البطریق (ع). از
همو، که برای ابو العطریف بطریق نگاشته است. در آن کتابهای پزشکی را
که بایستی بترتیب فرا گرفت یاد میکند (سزگین ۳: ۷۹ و ۲۷۳)

آغاز: بسمله... احد حدود العاقل يسوحى العدل واحد حدود العدل مقابلة
الجميل بمثله، والبطریق ايد الله يوليني من الجميل مقابله بمثله...

انجام: ... و جایز ان یکتفی به من یقصد من الطب الى العلاج علی طریق
الاكتساب لاعلی غیر ذلك. فهذا كاف فيما سأل البطریق، كفاه الله كل المهم

والحمد لله (۲۷ - ۳۰ ر)

۷- شرافة علم الطب (ع). رساله ايست در اهميت علم پزشکی بنقل از ارسطاطاليس .
(سرگین ۳: ۵۱)

آغاز: بسمله. قال ارسطاطاليس ان العلم من الاشياء الحسنة الشريفة، و ان بعض العلم اشرف من بعض كالعلم بالطب لان موضوع الطب اكرم الموضوعات يعنى لموضوعه اجسام الناس...

انجام: ... و اما كيف هو ولم هو فان من عرفها عرف امراً كثيراً شريفاً و ... فعل الطبيعة . (۳۰ - ۳۰ پ)
۸- البطيخ : (ع) از ابی علی الاعمش در خواص پزشکی خربوزه.

آغاز: مسئله لابی علی الاعمش ، سئل عن البطيخ فقال البطيخ بارد رطب ، فتعجب السائل من قوله ، و ذلك انه كان حار المزاج...

انجام: ... في معرفة طبخ البطيخ وحل الشك فيه ، و في كيفية مضرته في الابدان و البلدان والاسنان. والحمد لله وحده.

۹- الالفاظ السقراطية تنقل ابی الفرج عبدالله بن الطبيب الجاثليقي (۶ سطر)

۱۰- قال جالينوس... (۱۵ سطر) ۳۰ پ - ۳۲ ر

۱۱- الحدود : (ع) از حنين اسحاق كندي. تعريفاتي است فلسفي و نامرتب.

آغاز: العلم: وجدان الاشياء حقايقها . العقل : جوهر بسيط مدرك للاشياء بحقايقها . النفس الطبيعي الذي هو آلة قابلة للجزء...

انجام: ... فطابق بذكر القليل والكثير و الصديق و العدد و جنس بذكر الروح و عول على الاستعارة في بناء الكلمة ، فبرزها في موضع الترتيب (كوبا افتادگی دارد...) (۳۲ - ۳۴ پ) پس از چند صفحه: الحس والحركة...

۱۲- قال بعض الحكماء ان ستة اشياء من مات فيها... (۸ سطر)

۱۳- القول في النفس: (ع) از قسطنطين لوقا بعلبكي به سه عنوان :

القول في النفس

القول في قوى النفس

القول في الفصل بين الروح و النفس.

آغاز: واما النفس فان وصفها على حقيقتها صعب معترض جداً ، والدليل على ذلك اختلاف اجلاء الفلاسفة مثل افلاطون و ارسطاطاليس و حروسس و ثاو فرطس وغيرهم فيها ، و كذلك من بعدهم . الا انا ابتدئ بذكر الحديث اللذين حدوهما افلاطون و ارسطاطاليس...

انجام: ... الى تذكر اشياء مضت و بعد عنها . وهذا كاف فيما سألت عني. كفاك الله المهم من الفضل بين الروح و النفس . تمت رسالة قسطنطين لوقيا البعلبكي اليوناني . والحمد لله. (۳۴ پ - ۳۸ ر)
۱۴- مختصر في اجناس الحميات : (ع) در انواع تبها و درمان آنها.

آغاز: بسمله. مختصر في اجناس الحميات و انواعها و ادوارها و تراكيبيها و اعراضها التي هي علامات لكل حمى عند الاطباء. اقول ان الحمى حرارة خارجة عن الطبيعة تنبعث من القلب في العروق الى سائر البدن...

انجام: ... و مداواته على حسب ما يوجه القارورة و النبض و ما يجده العليل من الحرو و البرد و سائر الاعراض. (۳۹ پ - ۴۲ پ)

۱۵- جوامع جالينوس : (ع) رساله در نيروي شهوى و منى، منسوب به جالينوس ولى از حنين بن اسحاق است و جز شماره ۶۹۲/۹ (سرگین ۴: ۱۱۳).

آغاز: الاعراض اللاحقة لقلة المنى و الشهوة القوميه هي خمسة . ا. ضعف الاوعية، و ذلك انها اذا اضعفت لم يقدر على بلوغ ما يمر فيها من المنى ولا ضبطه . ب. ضعف الكبد...

انجام: ... فنزل الانسان سريعاً ، و من الناردين و هي الاس ، و من الياسمين و هي الاترج. تمت جوامع جالينوس في المنى. (۴۳ - ۴۶ ر)

۱۶- بداية النفس : (رسالة في...) (ع) منسوب بابن سينا. هشت مقاله است در طبيعى و حرکت که آخرين آنها در نفس است .

آغاز: رسالة في بداية النفس للشيخ الرئيس ابو علي... بسمله. المقالة الاولى ان الاجرام مهما صدرت عنها حركات و وقفات و افعال و انفعالات و صور...

انجام: ... المقالة الثامنة النفس الحيوانية منقسمة الى دراكة و الى فعالة

(دو صفحه بعد) ... على حسب حکم الاستثناء لنقيض التالي، و انتاجه نقيض
المقدم. وهذا الفصل مقدمة لما نريد ان يبنى عليه. هذا ما وجد من هذه الرسالة
الشريفة شكر الله سعي مؤلفها، (٤٧ پ - ٤٨ ر)

١٧- المسائل الهندسية والطبية: (ع) از ثابت بن قرة الحراني نقل از گفتار ارسطاطاليس و
ديگران. بدينگونه: مسئله في طبائع الازمان، مسئله فيما تعرض في الازمان،
مسئلة فيما يعرض في الازمان، مسئله نجومية، مسئله من العلم المناظر،
مسئلة طبية، مسئله طبية ايضاً (فيلمها ١: ٦١٠ - ابن نديم ٣٣١: رسالة في
المسائل الهندسية)

آغاز: بسملة. مابال الحر في تموز وقد اخذت الشمس في الانحطاط و التباعد
عن سمت... ونفض النهار عن منتهى طولها اشد منه في حزيران والشمس
في غاية قربها ...

انجام: ... في صناعة الطب الان الكلام في ذلك تطول ولا تسع لمانحن
بسبيله من القول. والحمد لله رب العالمين. وصلواته على محمد وآله اجمعين.
(٤٨ ر - ٥٤ ر)

١٨- مابال: (ع) از ارسطو در مسائل فلسفي وطبيعي بشيوة پرسش و پاسخ (فهرست دانشگاه
٣: ٣٣٥، سه نسخه - فيلمها ١: ٤٨٢ - دانشگاه ٧٢٠٨/١٩ و ٧٢٠٨/٢٢ و ٦٧١٠/٢٢
(فهرست ١٦: ٣٣٩ و ٤٨٩) - ملك ١٠٩٩/١٢ و ١٤٦٠/٨ - پترز ٦٦٦٠٦٠ -
سزگين ٣: ٤٩ - اياصوفيا ٩/٤٨٠١ - يهودا ٢٢/٨٣٢ و ٦٠٥ - ماخ ش
٢٩٨٧ و ٢٩٨٨ - فهرست حقوق ٤٥١ - نشرية ٥: ٢٨٧ - سنا ١: ٣٠١ ش
١٢/٥١٣ - مجلس ١٤٩/١٩ (١٣٤) - فيلمها ١: ٦٨٤)

آغاز: مسائل مثل الفيلسوف الاعظم عنها و اجوبتها. باسمه سبحانه. لم
صار من كانت رويته بشعة كان الجهل عليه غالباً لان حسن الخلق تتبع شدة
القوة من النفس وقبح الخلق...

انجام: ... لان النفس اذا تحرك متحرك معها البدن ايضاً، فاذا تحرك
البدن ... و الحرارة تحلل السبب المحدث للفواق. (٥٤ ر - ٥٧ ر)
١٩- سبب ظهور الكواكب ليلاً و خفائها نهاراً: (ع) از ابى البركات بغدادى.

آغاز: بسملة. وبعد. حمد الله و الثناء عليه كما هو اهل و مستحقه، فان السلطان
الذى جمع الله تعالى فيه ماتفرق في عظماء الملوك...

انجام: ... و انما يختص بالسماء و انما يختص بما يغرب عنه الشمس من الاقاليم.
فهذا جواب السؤال و كشف الاشكال. والسلام على سيد المرسلين محمد و
آله. (٥٧ ر - ٥٩ ر)

٢٠- ماهية الملل (رسالة في...) : (ع) از همو. كه بر اى عضد الدين علاء الدوله ساختہ
است.

آغاز: بسملة. بلغنى ان الملك العادل العالم عضد الدين علاء الدوله كان
يتردد فكره في مهية الملل الموجود في غريزة الانسان، ولميته، و تذكر انه...

انجام: ... وقد تكون لذلك الشىء اوصاف واحوال فربما دامت على التفاتها
اليه الى ما يستوفي في العلم بجميع اوصافه، و يعيط معرفتها بساير معانيه كن
يتردد. (٥٩ ر - ٦٣ پ)

٢١- دستور طبي: (ع) از ابو على حسين بن عبد الله سينا در شش فصل. همان رساله اى كه قنوا تى
بشماره ١٢٨ و دكتور مهدوى در «فهرست مصنفات ابن سينا» (ص ١١٣ ش ٧٣)
شناسانده است.

آغاز: بسملة. اول ما يجب ان ييدا به هو معرفة العلة بجنسها و نوعها و
مقدارها في نوعها و هذا لاسبيل الى معرفته...

انجام: ... فهذا ما عندى من التدبير يقابل بالكتب المصنفة في هذا الباب،
فان طابقت الشهادات به عليه استعمل و ان خالفته ترك الى، الى الترتيب
الاصوب. والله اعلم. (٦٤ ر - ٦٦ ر)

٢٢- في منزل العسكر: (ع) از همو. همان رساله اى كه در «فهرست مصنفات ابن سينا» (ص:
٥٧ ش ٤٦) ياد شده است.

آغاز: ينبغي ان ينزل العسكر في الصيف على التلال و الربوات ويستقبل
بوجوه الخيم ...

انجام: ... فوق الريح و لتنفذ الغذاء و المرض منه بمرض الكثير بالعسكر.
والله اعلم. (٦٧ پ)

۲۳- المفاوضة : (ع) گفتگویی است میان ابن سمکه قمی و ابن عمید ، درباره يك دستور شیمیایی ، یا چشم بندی .

آغاز: مفاوضة لابن سمكة القمي بينه و بين ابن العميد. فذكرتك نفسي هل يحس في فلسفتك وحكمتك ان من اراد ان يحفر ارضا ولم الماء قريب ...

انجام: ... والجوهر التي يأتلف ونختلف في اقصى رتبة من العلم و اعلى درجة . والحمد لله وحده. (۶۷ پ - ۶۸ ر)

۲۴- شعاع آفتاب و اثرات آن (رساله...) : (ف) (م ۱۸۲)

آغاز: بدان که این اجسام بمقابله مستعد قبول تسخین می شوند...

انجام: ... و بواسطه آن احراق میکند بسبب اشتداد اضواء بجهت تعاکس ایشان. (۶۸ ر - ۶۸ پ)

۲۵- امهات الفضائل : (ع) رساله ایست در اخلاق با این عنوانها :

بیان مایندرج تحت فضیلة الحكمة

بیان مایندرج تحت فضیلة الشجاعة

بیان مایندرج تحت فضیلة العفة

آغاز: بسملة الفضائل و ان تكثر شعبها و انواعها فهي الحكمة و الشجاعة والعفة والعدالة ...

انجام: ... ما يفارق به الانسان حد التوحش وسيرة الجفا غير متجاوز الى داب الساخر في المضحكات وقد نقل من دعابة الرسول (گویا ناتمام) (۶۸ پ - ۷۴ پ) .

۱۵۲۴

خط نستعلیق محمد مظفر در ۱۰۸۳ و ۱۰۸۴ در قصبة ماهان ، ۱۲۹ گ ، دارای دو سر لوح لائزورد و زرین و مشکي ، مجدول به زر و مشکي با کمند ، یادداشت تملیک ۱۲۷۰ بامهر «احتشام الدولة» ، در پایان چند تاریخ تولد دارد

۶۱۹۰

یکی بتاریخ ۱۲۱۵ ، نشان و عنوان شنکرف ، ۱۱۱۸ X ۱۹۳۴ ، جلد میشن سیاه ضربی کاغذ ترمه سمرقندی .

۱- شرح الاسماء الحسنی : (ع)

آغاز: بسملة: الحمد لله الذي انزل القرآن على عبده ليكون للعالمين نذيرا ...

انجام: ... اللهم ارزقني بالقرآن وصلى الله على محمد وآله اجمعين. قد تم فوائد آيات كلام الله الملك ... في شهر سنة اربع وثمانين والف. حاشيه بدنبال متن است (۱ پ - ۷۳ ر)

۲- بحر الغرائب : (ف) از محمد بن شیخ محمد بن ابوسعید هروی که نگارنده «تحفة الغرائب» در شرح اسماء حسنی است . (ذریعه ۳ : ۴۲ - الهیات ۱ : ۱۶۵)

آغاز: بسملة، الحمد لوليه وهو الذي له الاسماء الحسنی والصلوة والسلام على نبيه و ... اما بعد برای ارباب الباب پوشیده نماند که اکابر اولیا در در خواص اسماء الله تعالی رسایل و کتب بطریق رمز و ایما نوشته اند...

انجام: ... وهذا آخر ما اردنا ايراده في هذا الكتاب... که این کتاب معمول بر جمیع انام از خواص و عوام مبارک باد... فارغ گردید از کتابت این نسخه بتاریخ دوم شهر شوال ۱۰۸۳ در قصبة طيبة ماغان (۷۳ پ - ۱۲۹ ر) . دارای ۴۹ جدول است

۱۵۲۵

۶۱۹۲

شکسته نستعلیق محمد بن حسین عقیلی استرآبادی (ش ۵۰۴ و ۱۱ و ۱۵ و ۱۷ و ۱۸) ، در ۱۰۵۸ (ش ۱۴) ، عنوان و نشان شنکرف ، بامهر بیضی «محمد بن محمد الحسینی - ۱۲» و مهر بیضی کاتب «العبد محمد العقیلی» ، وقف شده برای اهل علم شهر شیراز ، ۵۸ گ ۲۳ س ، جلد میشن قرمز ، کاغذ نوعی ترمه .

۱- تفسیر سورة الاخلاص: (ع) از ابوعلی سینا که با تفسیر سورة فلق از او بچاپ رسیده است. (ذریعه ۴: ۳۳۵)

آغاز: بسمله. قل هو الله احد المطلق هو الذي لا يكون هو بته موقوفة على غيره...

انجام: ... كانت هذه السورة معادلة الثلث القرآن فهذه ماوقفت عليه من اسرار هذه السورة والله المحيط باسرار كلامه. (ص ۱ - ۶)

۲- تفسیر سورة الفلق: (ع) از همو. (ذریعه ۴: ۴۴۱)

آغاز: بسمله. قل اعوذ برب الفلق. فالحظ ظلمة العدم بنور الوجود...

انجام: ... ورزقنا الله التجرة التامة و... الكامل بحق النبى محمد وآله الطيبين الطاهرين المعصومين، وسلم تسليمًا دائمًا ابد الاباد. (ص ۶-۹)

۳- تفسیر سورة الناس: (ع). از همو. (ذریعه ۴: ۴۴۲)

آغاز: بسمله. قل اعوذ برب الناس ملك الناس... قد ذكرنا ان الربوبية عبارة عن التوحيه (۹)...

انجام: ... هاتين السورتين. والله اعلم باسرار كلامه فجعلنا الله من اهل ذلك انه الجواد. والحمد لله رب العالمين. (ص ۹-۱۱)

۴- تفسیر آية «ثم استوى...»: (ع) از همو که در هاشم «شرح هداية» بچاپ رسیده است. (ذریعه ۴: ۳۲۶)

آغاز: بسمله. قوله تعالى ثم استوى الى السماء وهي دخان، اشار بالدخان الى مادة السماء فان الدخان...

انجام: ... وما تخفى الصدور، يعلم السر واخفى، فقد تبين ان علمه تعالى قد احاط بجميع الاشياء الكلية و الجزئية. تمت الرسالة الشريفة بعون الله تعالى وحسن توفيقه. على يد العبد المذنب محمد الاسترآبادى (ص ۱۱-۱۴)

۵- تفسیر سورة الحجر: (ع) از جلال الدين محمد بن اسعد دوانى (ذریعه ۴: ۳۳۷).

آغاز: بسمله. الحمد لله الذى من علينا بالدين القويم وسلكت بنا الصراط

المستقیم... و بعد فهذه نکات ومسائل متعلقة بالسورة تعدل ربع القرآن، بعضها ما استخرجته من التفاسير... وبعضها مما استحسنته بفكرى...

انجام: ... على ما مر تفصيله. و الحمد لله رب العالمين وصلواته على سيد المرسلين وخاتم النبيين وآله... وانا... محمد بن حسين العقيلي الاسترآبادى. (ص ۱۵ - ۳۰)

۶- معية الواجب الحق بالموجودات (رسالة فى بيان كيفية...): (ع) از امير نظام الدين احمد دشتكى در حكمت (ملك ۴۶۸۱۲۲).

آغاز: احمدك يا من تجلت بذاتك فى كل شىء وظهرت بنورك فى كل ظل... و بعد فانى مجيب لما مرنى به بعض من يجب على فى شريعة الوداد اجابته...

انجام: ... العملية والحكمية وهو اظهر من ان يخفى، فاعرف. تمت الرسالة الشريفة الموسومة بالمعية المنسوبة الى سلطان الحكماء... امير نظام الدين احمد الدشتكى بعون الله تعالى... (ص ۳۱ - ۴۴)

۷- حاشية حاشية شرح المختصر العضدى: (ع) از محقق جلال الدين محمد بن اسعد دوانى در گذشته ۹۰۷ (ذریعه ۶: ۱۳۱).

آغاز: بسمله. قال شيخنا وسيدنا سيد المحققين قدس سره قد دل بلا مى التعريف والتخصيص على الاختصاص. اقول. قد اطبق شرح الكشاف...

انجام: ... ان نعرفها بتلك الجهة. ثم ان المحقق قدس سره العدول عن الوجوب. (ص ۴۵ - ۷۰)

۸- شعاع (رسالة فى دركيفية...): (ف) از خواجه نصير الدين طوسى. (ملك ۴۶۸۱/۲۳).

آغاز: بسمله. من كلام المولى المعظم استاد البشر... محمد بن الحسن الطوسى... شعاع كيفيتى است كه اقتضاء ظهور هر جسمى كيف كند كه معاضى جسم نیز باشد...

انجام: ... و از اين موضوع بيانهاى خواص ابصار آسان شود، و ما بدین قدر اقتصار كرديم. والله اعلم (ص ۷۱ - ۷۴)

۹- صدور الكثرة عن المبدأ الواحد الاول: (ع) از همو. (ذریعه ۳۱: ۱۵ - ملك ۴۶۸۱۲۴ - ۴۶۹۳۱۳).

آغاز: بسمله. من کلام المولی المذکور... قال سألنی مولانا قاضی القضاة ملک العلواء قدوة المحققین فخرالملیة والدين سيدالافاضل... حين استعدت بخدمته و استفدت من نتایج قریحته و ذلك فی شهور سنة ست وستین وستمائة عن قول الحكماء فی کیفیة صدور الموجودات عن المبدء...

انجام: ... فهو ولی التوفیق وملهم الصواب منه المبدء والیه المآب (نقلت هذه الرسالة والی قبلها ایضاً بواسطة واحدة من خط المولی قطب الملة والدين محمودین مسعودین المصلح المتطبب الشیرازی، و قد کتبها من خط المؤلفهما نصیر الملة... (ص ۷۴ - ۷۹)

۱۰ - خلق الاعمال : (ع) از محقق دوانی . (ذریعه ۵ : ۸۲ و ۷ : ۲۴۳ - ملک ۴۶۸۱/۲۵)

آغاز: بسمله. اما بعد، حمدالله فتاح القلوب ومناح الغیوب والصلاة والسلام علی صفیه... فقد سألنی الاخ فی الدین والحب علی الیقین المولی... سعد الدین محمد الاسترآبادی...

انجام: ... بفکر عمیق، یتجلی علیه انوار التحقیق، والله ولی التوفیق. تمت الرسالة الشریفة الجلالیة، بعون الله تعالی وحسن توفیقه (۸۱ - ۸۶)

۱۱ - «کل کلامی کاذب»، حل مغالطة ابن کمونة (ع): از جلال الدین محمد دوانی در مغالطة جذراصم که از کل کلامی کاذب گفتگو میکند (ذریعه ۷ : ۷۶ - ملک ۴۶۸۱/۲۶ - ط، ش ۳/۲۱۸ و ۲۲۱)

آغاز: بسمله. اما بعد، حمدالله مناح مفاتیح المعضلات فتاح مغالیق المشكلات والصلاة والسلام علی... فاقول اخوانی من طلاب الیقین سلام علیکم...

انجام: ... فان الکلام یختلف باختلاف البیثیات والاعتبارات. قد تم الکتاب بعون الملك الوهاب علی يد المذنب العاصی محمد الاسترآبادی. (۸۷ - ۱۱۸)

۱۲ - انموذج العلوم فی مسائل من الفنون : (ع)

۱- در توحید واجب الوجود

۲- اعتراض میر فخر الدین استرآبادی بر محقق دوانی در مورد تصور و تصدیق

۳- هیولی جزو جسم نیست

۴- مسئله ای در هندسه در مورد زاویه

۵- کل خبر اما صادق او کاذب

۶- یک مسئله اصولی (ملک ۴۶۸۱/۲۷ - ۱۶۲۱/۱)

آغاز: بسمله، اما بعد فتح الکلام بحمد الملك العلام والصلاة والسلام علی سید الانام . المسئلة الاول من الکلام فی التوحید تعد واجب الوجود لذاته...

انجام: .. و علی الثانی یلزم خروج الواجب المطلق المضیق عن کونه كذلك و هو خلاف المفروض والجواب، والله اعلم بالصواب والیه المرجع والمآب. (۱۱۸ - ۱۲۷)

۱۳- خرمن ماه و حقیقت هاله و قوس قزح : (ف) از صدر الدین محمد بن منصور دشتکی (ملک ۶۰۷۵۳۰ - ملک ۴۶۸۱/۲۸ - م ۳۳۷ - دانشگاه ۵۸۹۰/۶).

آغاز: بسمله. بعد از تیمن وتبرک بنام مبدعی که بمحض جود ذرات کاینات را از کتم عدم به شهرستان وجود فرستاد... میگوید محرر این سطور محمدین منصور که غرض از تسوید این اوراق بیان کیفیة حدوث خرمن ماه است...

انجام: ... دایره ارغوانی بر این سطور الحاق نمایند. والحمد لله رب العالمین والصلاة علی رسوله محمد افضل انبیائه (۱۲۷ - ۱۳۱)

۱۴- اثبات الواجب : (ع) از میر نظام الدین احمد بن ابراهیم بن سلام الله حسینی دشتکی شیرازی در گذشته ۱۰۱۵. او سه رساله بزرگ و میانه و کوچک در اثبات واجب نگاشته است (ذریعه ۱ : ۱۰۳ - ملک ۴۶۸۱/۲۹).

آغاز: سبحانک اللهم یا هادی المجاهدين فی سبیلہ القویم... فانی لما رأیت ان اجل المطالب واعلاها... هو العلم بتوحید الواجب ذاتاً و وجوداً...

انجام: ... من الملحدین و المشرکین انما هو خذلان من رب العالمین نعوذ بالله من خذلان العار، لاترغ قلوبنا بعد اذ هدیتنا، وهب لنا من لدنک رحمة انک انت الوهاب، وصل... تم بالخیر فی سنة ثمان وخمسين بعد الالف... علی يد... محمد استرآبادی (ص ۱۳۱ - ۱۷۵)

۱۵- جبر و قدر : (ف) از خواجه نصیر الدین طوسی (محمد بن محمد بن حسن) در گذشته

۶۷۲ درده باب و بخواش برخی از دوستان (ذریعه ۵ : ۸۳ - ملک ۳۰ / ۴۶۸۱)

آغاز: بسمله. الحمد لله رب الارباب ومسبب الاسباب ومفتح الابواب ... بحکم آنکه بعضی برادران که به سبیل حسن ظن به جرر این سواد تصور داشتند که درمباحث...

انجام: ... و او از آن منزّه و از این تنزیه هم منزّه. اذا بلغ الكلام الى الله فامسكوا. تم بحمد الله وحسن توفيقه. علی ید ... محمد بن حسین العقيلي الاسترآبادی. (ص ۱۷۶-۱۹۵)

۱۶- الزوراء: (ع) از محقق دوانی در اثبات واجب. در آن حکمت و عرفان را درهم آمیخته است. در مصر سال ۱۳۲۶ ق. بچاپ رسیده است. (ذریعه ۱۲ : ۶۳ - ملک ۳۱ / ۴۶۸۱)

آغاز: بسمله. الحمد لذاته ولویه بذاته. و الصلوة منه علی ... وبعد فهذه نبذة من الحقایق بلزبدة من الدقایق ...

انجام: ... والحمد لله رب العالمین. نجز تحریره ببعن مؤلفه ... الدوانی، بعد العشاء الاخرة من ليلة الخميس الثامن عشر من جمادی الاخرة (۸۷۲) ببلدة تبریز حماه الله، فی الزاوية المباركة العظمية ... فی يوم الاربعاء (۱۳) ع ۲) من هذه السنة وقوع حادثه الحرب الذي وقع بين عساكر آمد و دیاربکر و عساكر آذربایجان و العراق، و هجوم الاولین علی الاخرین و تلاطم امواج الفتن ... و كان المؤلف جمع الله شمله فی جملة عساكر آذربایجان و العراق و عند انهم ترك ما كان معه من الكتب و غيرها، و كان معه نسخة الاصل لهذه الرسالة مع حواشی املائها علیها فضاغ منه. فلما رجع الى تبریز نسخها من نسخة كانت عند بعض الاخوان. و اما الحواشی المشار اليها فنسختها موجودة عند بعض الاصحاب فی بلاد العراق و ليس لهانسخة غيرها ... (۱۹۵ - ۲۰۳) ۱۷- الجوراء فی شرح الزوراء: (ع) متن و شرح هر دو از محقق دوانی. (ملک ۳۲ / ۴۶۸۱)

آغاز: بسمله. اما بعد الحمد لولیه و الصلوة علی نبیه، فانی لما فرشت من تهذیب رسالة الموسومة بالزوراء المشتملة علی زبدة الحقایق...

انجام: ... و یوافی مزید فضله و کرمه، و الصلوة علی سیدنا محمد و آله و اصحابه و تابعیه و احبابه (قد تم... محمد بن حسین العقيلي الاسترآبادی). (۲۰۳ - ۲۲۰)

۱۸- شرح بیٹی از حافظ: (ف) از همو. گزارشی است بر بیت:

پیر ما گفت خطا بر قلم صنع نرفت

آفرین بر نظر پاک خطا پوشش باد

در چهار مقدمه و سپس گزارش آن (ذریعه ۱۳ : ۱۲۹)

آغاز: بسمله. لك الحمد اللهم ملهم الصواب و علی نبیک ... و بعد چند کلمه در تبیین معنی یک بیت از اشعار لسان الوقت حافظ...

انجام: ... و علی نبیه الصلوة و السلام صلواتاً یزیدی علی نجات الداری و تباهی. (نقلت هذه النسخة من خط المصنف بواسطة واحدة. و انا... محمد بن العقيلي الاسترآبادی). (ص ۲۲۱-۲۲۷)

۱۹- شرح بیٹی از گلشن راز: (ف). از همو. گزارش بیت:

تفکر رفتن از باطل سوی حق

به جزو اندر بدیدن کل مطلق

آغاز: بسمله. بعد الحمد بما يستحقه و الصلوة علی نبیه كما هو حقه، نموده میشود که از دیوان وزارت که ذکر رایت اقبال و محیط سعادت ...

انجام: ... الحق و یهدی السبیل. تم بعن مؤلفه الفقیر المرشدی محمد بن اسعد الدوانی، نقلت من خط المؤلف بواسطة واحدة، و انا ... محمد بن حسین العقيلي الاسترآبادی. تم (ص ۲۲۸ - ۲۳۴)

۲۰- تفسیر آیه «یا بنی آدم...»: (ع) از همو، تفسیر آیه یا بنی آدم خذو اذ نیتکم عند کل آیه.

آغاز: بسمله. صدر الكلام ذكر المفضل المتعم الذي بسط موائد كرمه علی بساط الامكان ... و بعد فیقول ... محمد بن اسعد الدوانی الصدیقی انی كنت ما ائخری ان اخدم...

انجام: ... ما صاحبته الی نیل المرام. تم بحمد الله تعالی و حسن توفيقه. و الحمد لله اولاً و آخراً و باطناً و ظاهراً نقلت من خط المصنف بواسطة واحدة،

وانا محمد بن حسین العقيلي الاسترآبادی . سنة سبع و خمسين بعد الف ...

(ص ۲۳۵ - ۲۴۸)

۲۱- عروض (رساله در...) (ف) نامبوب و ناشناس . (ملک ۳۳/۴۶۸۱)

آغاز : بسمله . بدان که اجزایی که شعر از آن مرکب می شود هفت است ، دو جرو خماسی است چنانکه فعول و فاعلان و پنج جزو دیگر سباعی است چنانکه متفاعلان و...

انجام : ... مفعولان مفاعیلن فع می باشد . بر اهل فضل زین پس سرور . تم بحمد الله وحسن توفیقه .

۲۲- عدالت (رساله در...) : (ف) از محقق دوانی ، محمد بن اسعد صدیقی ، در گذشته ۹۰۷ (ذریعه ۱۵ : ۲۳۶ - م ۱۴۴۸)

آغاز : سپاس بقیاس مالک الملکی را که پادشاهی نفس ناطقه در سواد خطه ...

انجام : ... تسلیماً دائماً ابداً کثیراً (تمت الرسالة ... العدالة من مصنفات ... علی بد ... محمد بن حسین ... سنة ثمان و خمسين بعد الف ...) (ص ۲۵۱ - ۲۶۱).

۲۳- صیحه و صدا : (ف) از همو . (م ۱۲۷۲)

آغاز : بسمله . سبحانک سبحانک انت انت تعالیت عن مدانة الاشباه والامثال ... برادر طریقی و دوست حقیقی ... التماس نمود تا تذکره بعضی از سوانح وقت در این ...

انجام : ... وسلم علیه و علیهم اجمعین وسلم تسلیماً کثیراً (تمت الرسالة الشریفة المسماة بصیحة و صدا ، من مصنفات ... بیمن ... محمد بن حسین العقيلي الاسترآبادی سنة ثمان و خمسين بعد الف ...) (ص ۲۶۱ - ۲۷۲)

۲۴- تهلیلیه : (ف) از همو . در توحید بنام سلطان حسن بیگ نگاشته است ، در دو مقام :

مقام یکم از راه دانشهای رسمی و عقلی

دوم از راه کشف و شهود (ذریعه ۴ : ۵۱۶).

آغاز : آفتاب جمال قدم از آن متعالی است که خفاش ظلمت سرای حدوث بنظر کلیل فکر و نظر مطالعه ...

انجام : ... بعد از شعور بوحث حقیقی ذاتی کما بدأ کم تعودن . منه ید آ و الیه يعود کل شیء الیه . قد تم بحمد الله وحسن توفیقه (بیمن ... الاسترآبادی). (۲۷۳ - ۲۹۹)

۲۵- تحفه روحانی (ف) از همو . در یک مقدمه و چند فصل و یک خاتمه ، بنام سلطان غیاث شاه ، نگاشته شده است . نام نگارنده و غیاثا در دیباچه آمده است . (فهرست دانشگاه ۷ : ۲۶۷۱).

آغاز : بسمله . جواهر حمد و ثنا نثار بارگاه کبریاء حضرت علام الغیوب که بمقتضای وان من شیء الاعندنا خزائنه ... و بعد چون صیت فضیلت پروری و عدالت گستری پادشاه جهان ...

انجام : ... و آنچه خیر است البته بظهور میرسد . والله یقول الحق و هو یهدی السبیل و هو حسبنا و نعم الوکیل و صلی الله علی خیر خلقه و مظهر حقه محمد و آله و صحبه اجمعین . والحمد لله رب العالمین . (قد تمت ... بید ... محمد بن حسین العقيلي الاسترآبادی . سنة ثمان و خمسين بعد الف ... (ص ۲۹۹ - ۳۱۹)

۱۵۲۶

۶۱۹۳

نستعلیق بی نام یک کاتب به تاریخ ۱۲۷۹ در پایان شماره ۶ و ۱۲ ، در دفتر کتابخانه به خط مترجم بدایع الحکمه ناصری ثبت شده است ، ۲۸۶ گ ۱۷ س ، ۱۲ × ۱۷٫۳ ، جلد میشن قهوه ای ، کاغذ فرنگی .

۱- بدایع الحکمه ناصری : (ف) نگارش دکتر طلوزان استاد دارالفنون و به تحریر میرزا مصطفی اصفهانی پسر میرزا عقیل علوی حکیم الهی که از شاگردان او بوده و بنام ناصرالدین شاه در یک مقدمه و سه جزء ، و هر جزء در چند گفتار و فصلهایی

در پزشکی نگارش یافته است. (ذریعه ۱۲: ۲۵-۴۸۲ م)

آغاز: بسمله. چون بروزگار ابد مدت اعلی حضرت سلطان حکمت گستر و خاقان دانش پرور ... ناصرالدین شاه غازي ... حکیمان افلاطون دعه‌ها از ممالک اروپا برای تکمیل علوم و صنایع نفیسه بدارالخلافت طهران احضار شدند ...

انجام: ... حرکت موجی از لمس بر آنها یابند، و او زمانی است که رطوبت جوف او رقیق القوام باشد (۱ پ - ۶۵ ر)

۲- آبله کوبی (رساله): (ف) از دکتر طلوزان (۴۶۱ م)

آغاز: بسمله. در بیان و کسین که عبارت است از مرضی که خود را ظاهر سازد و بثوراتی که بواسطه کوبیدن ماده‌ای که ابتداء از ...

انجام: ... که در اطفال باشد از شبان است، و برخی اوقات این حمی در اطفال سه چهار روز طول کشد و همراه بود با حرارت جلد و سرعت نبض و قلت اشتها و وهن اعضاء. تم.

۳- نسخه پزشکی: از حکیم پولاک (۶۶ پ - ۷۰ ر)

۴- زبدة الحکمة: (ف) از دکتر پولاک اطریشی استاد دارالفنون که بکمک میرزا علی نقی بن محمد اسماعیل در پزشکی در ۱۲۷۲ نگاشته و به اعتمادالدوله معتمد السلطنه صدراعظم پیشکش کرده تا در دارالطباعة بچاپ رسد و در همین سال بچاپ رسیده است (م ۵۴۸ - ذریعه ۱۲: ۲۵ - فهرست چاپی فارسی مشار: ۸۷۷).

آغاز: بسمله. مقیات. بدان که ادویه مقیه بسیارند و لی حال آنچه در میان حکمای افرنجیه متداول و معروف است ...

انجام: ... (افتاده) از برای اطفالی که از وجع اسنان حمی آنها را عارض شده باشد و میتوان از برگ هلونیز... (۷۵ پ - ۱۳۷ ر)

۵- کلمة التصوف فی شرح مقامات الصوفیة و اصطلاحاتهم: (ع) از شیخ شهاب الدین سهروردی. با عنوان فصل، فصل (لس آنجلس M695/6 - دیباچه چاپ نجفعلی حبیبی در سه رساله شیخ اشراق چاپ ۱۳۹۷)

آغاز: بسمله. المحمود الله و محمد رسول الله، اللهم لك العباد و التسبیح والاذکار و التقدیس و الیک ... و بعد فان الصداقة التي تاكدت بیننا الزمینی اسعافک فی تحریر کلمات مومیة الی الحقایق شارحة لمقامات الصوفیة ...

انجام: ... و التصوف اصطلاح علی هذه و آخر ما اوصیک به تقوی الله فان العاقبة للمتقین. سبحانک لاعلم الا ما علمتنا انک انت العلیم الحکیم، اللهم اجعل خاتمة امورنا خیرا. (۱۳۸ پ - ۱۵۶ ر)

۵- العلم اللدنی (رسالة فی...): (ع) از غزالی با عنوان فصل، فصل.

آغاز: بسمله. احمد الله الذی زین قلوب خواص عبیده بنور الولاية، و ربی ارواح المؤمنین العارفين بحسن العناية ... اعلم اعانک الله ان واحدا من اصدقائنا حکى عن بعض العلماء انه انکر العلم الغیبی اللدنی الذی اقوی ...

انجام: ... و حقیقة امرهم یحتاج الی زیادة شرح تیسر، بعون الله تعالی، و الآن نختتم هذه الرسالة، فان فی هذه الکلمات کفاية لاهلها و من لم یجعل الله نورا فما له من نور (قد تم بالخیر بیدی لنفسی) (۱۵۶ پ - ۱۶۹ پ).

۶- اسطراب زورقی: (ف) در ده باب بدینگونه:

۱- بیان آلات و خطوط آن

۲- استخراج ساعات

۳- استخراج طالع

۴- در اعمال لیل

۵- در استخراج ساعات

۶- در معرفت تسویة البیوت

۷- در تعدیل النهار و تعدیل اللیل

۸- در طول و عرض کواکب

۹- در معرفت نهار کوکب و لیل او

۲۰- در معرفت میل شمس.

(م ۲۳۴ - مجلس ۱۹: ۲۱۳ و ۴۷۶ - ط ۸: ۳۲ و ۳۱۱)

آغاز: بسمله. حمدله. والصلاة علی سید المرسلین محمد و آله اجمعین و بعد

این مختصری است در معرفت اسطرلاب زورقی و کیفیت عمل بآن، بدانکه اسطرلاب زورقی مانند آسمانی است ایستاده وزمین متحرک. برعکس اسطرلاب مشهور، و ایراد اعمال آن در ده باب باشد. باب اول در بیان آلات و خطوط آن...

انجام: ... باب دهم در معرفت میل شمس... جنوبی بود یا شمالی. تم فی لیلة یوم الاثنين من ثلث آخر شهر رجب المرجب ۱۲۷۹. (۱۷۰ پ - ۱۷۲ پ)

۷- الربع المربع (رسالة فی عمل الربع المربع): (ع) رساله ایست در عمل ربع مربع در ده باب.

آغاز: هذه رسالة فی عمل ربع المربع وهو عشرة ابواب. الباب الاول فی معرفت اسماء خطوطها. اعلم ان الربع ربع الدائرة تامة...

انجام: ... الباب العاشر فی معرفة كيفية العمل بالمجرة... علی اليوم المعدل لذلك البلد، وهذه صورة الربع فاعلم (تمتته فی تاریخ الرسالة السابقة) (۱۷۳ - ۱۷۴ ر)

۸- سیروسلوك (ف): از خواجه نصیرالدین طوسی. در آغاز از ناصرالدوله مظفر بن مؤید ستایش کرده و زندگی خود را شرح میدهد. سپس با اعتقادات خود میپردازد. (۱۲۱۰ م)

آغاز: بسملة رب انعمت فزد، ربنا آتئامن لدنك رحمة... بزرگترین نعمتی وجسمترین موهبتی که عموم بندگان خداوند...

انجام: ... و بنده کمترین را یارای تمهید معذرت ننماید. اما الحدیث ذوشجون و الکلام یجر الکلام، درهمه ابواب صایب تر و سایه بزرگوار تا منقرض عالم پاینده، و آفتاب اجلال از افق کلام تابنده. والسلام (۱۷۴ پ - ۱۷۸ پ)

۹- فرائد الدرر: (ع) از ابوطالب بن محمد هادی قزوینی که بخواش دوستان در جفر دریک مقدمه و شش فصل و یک خاتمه ساخته است و در شهر قزوین در چهارشنبه ۱۶ ع ۱۲۳۲ بانجام رسیده است. نام کتاب و نگارنده و شماره بخشها در دیباچه آمده است و مینویسد که میتوانید کتاب را بنام «علم اللوح و القدر»

هم بنامید.

آغاز: بسملة الحمد لله الذي رقم اسرار الحروف فی الواح صدور العلماء و رسم رموز الاعداد فی صحايف افكار الحكماء... اما بعد فيقول... ابن محمد هادی ابوطالب القزويني...

انجام: ... بمحروسة قزوین صانها الله... هذه صورة خط المصنف نمقه عبد الباقي المشتبه بصنعة الطباطبة و كتبه تامة ماسوى الجدول السؤال و الجواب تقریباً فی ساعتین و نصف من ساعات شتوية. (۱۷۹ - ۱۸۵ ر)

۱۰- جفر: (ف) در علم جفر و حروف.

آغاز: بسملة. بدانکه حرف ترفع (ب دوح ی لن) هرگاه در اول خانه واقع شود یعنی بجای خود نظیره او مستحصله است...

انجام: ... و آحاد مقدم بر عشرات در استخراج مستنطقه تصنیف کن، ضرب نصف آخر را مقدم و نصف دیگر را مؤخر بنویس من غیر مکرر. (۱۸۵ پ - ۱۸۷ پ)

۱۱- بهجة الروح و قوت الارواح: (ف) منسوب به عبد المؤمن بن صفی الدین بن عزالدین بن محیی الدین بن نعمه بن قابوس بن وشمگیر گرگانی در موسیقی در یک مقدمه و ده باب و یک خاتمه و بنام محمود غزنوی که از رساله های عربی و یونانی بفارسی در آورده است. نام کتاب و مؤلف و شاه و فهرست ابواب در دیباچه آمده است.

فهرست ابواب:

۱- در مبدأ این علم

۲- در اقاویل برخی از حکما در این علم

۳- در نسبت این علم

۴- نسبت آن با کواکب

۵- در بیان اصول حرکات هر یک بحسب ضربات

۶- در بیان این علم فی النظم

۷- در ترکیب پرده بحسب سیر عطار و زهره

۸- در بیان آنکه مناسب هر چه نغمه گوید

۹- هر پرده چند بانگ میکند

۱۰- درس لوك صاحب این علم با خواص و عوام.

(م ۳۸۸۸ - ذریعه ۳ : ۱۶۲)

آغاز : بسمله. حمدله. والصلاة والسلام على خير خلقه و مظهر لطف حقه محمد و آله الطاهرين، اما بعد فهذه رسالة وجيزة... یعنی این رساله ایست بزرگ قلیل اللفظ کثیر المعنی متبهر در علم موسیقی از کلام حکماء یونان زمین ... و بعد قال العبد ... عبد المؤمن بن ...

انجام : ... و چهل و هشت گوشه و شش آوازه و بیست و چهار بحر اصول است (سپس يك دایره) (۱۸۸ پ - ۲۰۵ پ)

۱۲- کرامیه دوره : (ف) از دوره سفرچی در موسیقی. برای علیقلی خان در سه اصل نگاشته شده است. نام کتاب و نگارنده و علیقلی در دیباچه آمده است. بدینگونه : اصل اول: در بیان دوازده مقام.

اصل دوم : در بیان شعبه و آوازه.

اصل سوم : در بیان اصول و بعضی از فواید موسیقی. (م ۳۹۰۳)

آغاز : رساله موسوم بکرامیه دوره سفرچی در فن موسیقی. بسمله. نغمه اولی ز فیض کریم ... حمد و سپاس و ستایش بیقیاس پادشاهی را که بساط اهل نشاط را در مامن .. انداخت ... اما بعد چون سرگشته هروادی و ساکن کوی نامرادی دوره سفرچی میخواست که آنچه بقدر وسع خود در فن موسیقی از اقوال حکما فرا گرفته ...

انجام : ... و زبانی که غیر تو نگوئیم. رباعی

تا بلبل جان نغمه سرا خواهد بود

تا مطلب عشاق کرا خواهد بود

بی زمزمه عشق نخواهم بودن

تا قوت دم زدن مرا خواهد بود

(تمت الرسالة ۱۲۷۹) (۲۰۶ ر - ۲۱۰ ر)

۱۳- شرح قصیده میرفندرسکی : (ف) گزارشی است از ملا محمد صالح بن محمد سعید خلخالی در گذشته ۱۳۰۶ بر قصیده یائیه مشهوری که باین بیت آغاز میشود:

چرخ با این اختران نفز و خوش و زیباستی

صورتی در زیر دارد آنچه در بالاستی

این گزارش در تهران بچاپ رسیده است و غیر از «تحفة المراد» است (ذریعه ۱۴:

۱۵ - ۱۲۴۶۶)

آغاز: بسمله.

ای آنکه بجز تو نیست در هردو جهان

برتر ز خیالی و مبرا ز گدان ...

و بعد يقول ... محمد صالح خلخالی هذه فقرات منی علی قصیده ...

انجام: ... چه تزکیه نفس مقدم است، ویزکیهم و يعلمهم الكتاب والحكمة.

بعد از آن راهی باین معانی بتوفیق ربانی میتواند یافت. والسلام علی من اتبع الهدی. (۲۱۱ ر - ۲۳۰ ر)

۱۴- جمع مختصر : (ف) از وحید تبریزی که برای برادرزاده خود در عروض و قافیه و

صنایع شعری نگاشته است (ذریعه ۵ : ۱۳۹ - م ۲۱۵۷)

آغاز: بسمله. سپاس بیقیاس واجب التعظیمی را که بشریف نطق انسان را مشرف ساخت ... اما بعد بدان که این مختصریست از منشآت وحید تبریزی در علم عروض و قافیه و صنایع شعری ...

انجام: ... و هر کس علم قافیه را این مقدار بداند او را کفایت باشد، و در

شعر رسوخ کند. والله اعلم بالصواب (۲۳۲ پ - ۲۵۵ پ)

عنوان و نشان و دوایر عروضی به شنکرف است.

۱۵- قصیده مصنوع: (ف) از سلمان ساوجی منظومه در صنایع شعری است و در دیباچه نثری

آن از زمین دولت سلطان الوزراء غیاث الدین محمد یاد شده است. (م ۲۱۴۵

و ۳۰۴۱)

آغاز : بسمله. بعد از حمد و سپاس بیقیاس مر احدى را که بوحدانیتش جمیع

کائنات شاهد حالند ... این قصیده ایست شامل بر صنایع و بدایع بیان و اصول

بحور ... موشح بقطعه ای چند مصنوع که بزمین دولت ... سلطان الوزراء ...

محمد ... کمترین بندگان سلمان بن محمد ساوجی ابداع کرده است ...

صفای صفوت رویت بریخت آب بهار

هوای جنت کویت بپیخت مشک تثار

انجام: ...

کلك او حکم رسل را همسر

دم او ورد ملک را همدم

راه او راه کرم را سالک

علم او عالم دل را محرم

(۲۵۶ پ - ۲۶۶ پ)

۱۶- عروض (رساله): (ف) از امیرزاده جهانگیر ولد نایب السلطنه دریک مقدمه و چند

فصل و یک تذیل. تذیل در دو فصل است. (۲۱۶۲م)

آغاز: بسمله. سیاس وافر یزدان را که آفریننده انسان کامل است از بسط

خاک و برازنده ... آن است ... اما بعد چنین گوید ... امیرزاده جهانگیر

که خواستم قواعد علم عروض را بعبارت قلیل درآورم و طریق توضیح سهرم

این چند کلمه را نگاشتم ...

انجام: ... بقلم اغماض و صلاح نمایند، که الصارم قد ینبوا والجواد قد یکبوا.

والسلام علی من اتبع الهدی (تمام شد کتاب عروض من کلام نواب مستطاب

شاهزاده ... نایب السلطنه) (۲۶۷ پ - ۲۸۰ پ)

عنوان و نشان و دوایر به شنکرف است.

۱۵۷۲

۶۱۹۶

شکسته نستعلیق فضل الله بن آخوند ملازین العابدین بروجردی ملقب بشمس

العلماء به تاریخهای ۱۳۰۲ تا ۱۳۱۵، ۱۰۸ × ۱۷۷، ۱۳۷ گ ۲۵ س،

جلد قهوه‌ای لائی، کاغذ فرنگی.

۱- الارجوزة: (ع) از فضل بن مذهب، معروف براهب یعقوبی مسیحی. در کیمیاست با این

عنوانها: فی تعریف الحجر، فی الدبیر مجملا، فی النهی ... در مذکر و مؤنث

و تزویج آنها، فی تصعید الاکلیل، فی قسمة الماء.

آغاز: بسمله، للبیاض و الحمرة، فی اقسام المیاء للحمرة، فی سرائر التضعیف،

الجمد لله القدیم الاحد الفرد ذوالعزة رب الصمد

رب تعالی ماله ابنة جل عن العقول و کیفیة

انجام: ...

ثم الصلاة من الهی دائما علی النبی المصطفی و سلما

و آله و صحبه الموالی ما دامت الایام و الیالی

(۳ پ - ۷ پ)

در میان سطرها برخی عبری گزارش شده است. نستعلیق، بی نام و بی تاریخ

سده ۱۴ - ۱۳

۲- بهار و خزان: (ف) منظومه ایست از اسدالله بن آخوند ملازین العابدین مجتهد بروجردی

متخلص به سالک در ۹۹ بیت. (م ۲۶۶۹)

آغاز: بسمله. بهار و خزان.

دلا بر خیز کایام بهارست

ترشهای ابر از هر کنار است

صلا زن ای صبا یوسف رخاں را

صلای عام زن پیر و جوان را

انجام: ...

خزان بگذشت سالک لب فرویند

دل عشاق را بگذار خورسند

(تم الاشعار من منظومات الحقیق ... اسدالله بن العالم العامل الاخوند ملا

زین العابدین المجتهد البروجردی مولد آ و مدفنا ... تحریر الاقل فضل الله فی شهر

(ج ۱/۱۳۱۴) (۸ پ - ۹ ر)

نستعلیق دیگری در پنج ستون چاپی.

۳- پیر و جوان: (ف) از میرزا نصیر تفرشی اصفهانی پیرامن ۲۲۰ بیت.

(ذریعه ۳: ۱۵۸ - مشار: ۲۳۹ - فهرست الهیات: ۱۲۱ - فهرست دانشگاه

۸: ۳۶۶۳ - ۳۷۰۲ م)

آغاز: بسمله. بهار و خزان.

شبی با نو جوانی گفت پیری

کهن دردی کش صافی ضمیری

چه جم صاحب‌دلی روشن روانی

در این دیر کهن پیر معانی

انجام: ...

عیان نور خدایی از جبین اش

از او روشن جهان آفرینش

بحق جویای حق را رهنما اوست

ز کار اهل دل مشکل گشا اوست

(قد تم الاشعار من افکار... میرزا نصیرالتفرشی طاب ثراه علی بد... فضل الله

الملقب بشمس العلماء بن... الآخوند ملازین العابد... البروجردی...)

محرم ... ۱۳۱۵ (۹ پ - ۱۱ ر)

در پنج ستون چلیپا.

۴- هیئت جدید (فرنگی): (ف) .

۵- الاکسیر (رسالة فی ...) (ع) : منسوب بامام جعفر صادق .

آغاز: قال الامام جعفر الصادق رضی الله عنه اعلم ان الاکسیر من فضة و ذهب ،

و الاثنان و اسعان الصبغ وهو شیء واحد...

انجام: ... وخوفوه عقوبة الله تعالى فی الآخرة وصر صواعلی کتمانہ (فرغت

من تسوید هذه الاوراق فی صفر ۱۳۱۵) (۱۲ پ - ۱۳ پ)

نستعلیق همان فضل الله بروجردی در صفر ۱۳۱۵ ، ۲۵ س راسته.

۶- الاکسیر (رساله در ...) : (ع) منسوب بامیرالمؤمنین . در پایان آن فائده الحمرة

یاد شده است.

آغاز: بسم الله . الطريق الاقرب المختصر علی وجه آخر ، یتسب الی امیر

المؤمنین... یوخذ من الذکر مقدار و یسحق و یهرق...

انجام: ... فاذا شرب الاجزاء الستة بالمدة المعینة و النار المذكور . فقد

تمت فائده الحمرة، والله اعلم . تمت والحمد لله. (۱۴ پ - ۱۵ ر)

۷- جمع المسئول و بلوغ المأمول : (ع) در دیباچه مینویسد: این علم بر سه پایه است:

۱- علم الحجر و التدبیر

۲- علم الموازن

۳- علم الخواص

سپس هریک را در یک بخش شرح میدهد.

آغاز: بسم الله . الحمد لله الذی له ملک السموات و الارض وهو الغنی الحمید...

وبعد فهذا رسالة لطيفة مختصرة مفيدة بحیثها بجمع المسئول و بلوغ المأمول

فی اظهار ماخفی من سر المجهول ...

انجام: ... حیث کان كذلك، فلیکن هذا آخر هذه الرسالة اللطيفة ، و صلی

الله علی سیدنا ... (تمت هذه الرسالة ... ۱۳۱۵) (۱۵ پ - ۲۰ ر)

۸- گزیده‌هایی از وفيات الاعیان ابن خلکان در مورد کیمیا . به عربی.

۹- بندی بعنوان قواعد المختار . دستورهایست در کیمیا (۲۰ پ - ۲۱ ر).

۱۰- از جوزه فی الکیمیا : (ع) منسوب به ذی النون مصری در ۱۲۳ بیت.

آغاز:

الحمد لله الحمید فعله قد شمل الخلق جميعاً فضله

سبحانه ذی العزة فرد صمد لم یتخذ صاحبه ولا ولد

انجام:

احمد مجید تلا الآیات و آله و صحبه السادات

اجن لیل او نهار ابد و بعد من قد ضل و من قد اهتدا

(۲۱ پ - ۲۳ پ)

۱۱- چند قطعه شعر از امیر خال‌الدین یزید ، محمد بن امیل تمیمی ، قیس عامری. (۲۴ ر)

۱۲- قافیه (رساله در حروف ...) : (ف) گویا از کاتب مجموعه فضل الله بن آخوند

ملا زین العابدین بروجردی ملقب بشمس العلماء . (م ۲۱۷۰)

آغاز: بسم الله . وبعد الحمد علی الله و الصلاة علی رسول الله و علی وصیه و اولاده

حجج الله. هذه فقيرة و جيزة بلفظ موجز و انی کافی در تعداد حروف و حرکات قافیه

باصطلاح جمهور شعراى عجم ...

انجام: ... در مصرعین است مثنوی خوانند، بهروزن که باشد. بدین تمام و ختم نمودیم این «ذخیره» پرفایده را که طالبان را فهمیدن و عمل نمودن لازم است. والله الموفق. (۲۶ پ - ۲۸ ر)

۱۳- کتیبه‌های مسجد جامع گلپایگان: (ف) از همو. مؤلف بمسجد جامع گلپایگان که از بناهای قدیمی است رفته و بمعیت و راهنمایی میرزا یحیی خان کتیبه‌هایی را که بخط کوفی در آنجا بوده خوانده و ترجمه کرده است. تاریخ نگارش این کتابچه ۱۳۰۲ است.

آغاز: بسمله. چون حقیر راقم حروف فضل الله المعروف بشمس العلماء البروجردی این... ملازمین العابدین... مدت‌ها بود در گلپایگان خدمت... مقرب الخاقان معتمد السلطان حکمران ملک گلپایگان آقای میرزا یحیی خان...

انجام: ... بنای این‌قبه تا هذه السنة که هزار و سیصد و دو است تقریباً هشتصد است. از ناظرین و مستمعین التماس دعا دارم. شوال المکرم ۱۳۰۲ (۲۹ ر - ۳۰ ر)

۱۴- الف کلمة قصار: (ع). هزار کلمه است از حضرت علی (ع) بترتیب حروف آغاز کلمات. برخی از کلمات در میان سطرها به‌ربعی گزارش شده است.

آغاز: هزار کلمه‌یست از حضرت امیرالمؤمنین. حرف الف واللام. اللسان میزان الانسان. اللسان ترجمان العقل...

انجام: ... یا اهل المعروف والاحسان لاتمنوا باحسنانکم، فان الاحسان المعروف یطلبهما الامتنان (۳۴ پ - ۵۰ پ)

عنوان و نشان بسرخی، و گزارشها میان سطرها بخط سرخ و ریز است.
۱۵- التعالیق: (ع) از محمد بن تیم بغدادی، گزارشی است بر قصیده عبدالعزیز بن تمام العراقی در کیمیا (شرح القصیده الکیمیائیة للعراقی).

آغاز: بسمله. حمدله. والصلاة علی محمد و آله اجمعین. قال اقل عباد الله محمد بن تیم بغدادی، الحمد لله وحده و صلی الله علی سیدنا محمد و آله و صحبه. اما بعد فهذا کتاب جمع فيه من التعالیق ما هو زبدة کل کتاب مآظهر معناه و وافق اسمه مسماه...

انجام: ... حتی یصبغ الذهب الخالص بعون الله و مشیته، و صلی الله علی محمد و اهل بیته الطاهرين المعصومین (تمت القصیده المبارکة... والحمد لله رب العالمین) (۵۷ پ - ۷۷ پ)

۱۶- الدرة البيضاء: (ع) از شیخ محمد قمری رومی در کیمیا یا عنوانهای لایحه قدسیه، فائده جلیله، فائده لطینه، فائده عجیبه، فائده غریبه، فائده مهمه.

آغاز: بسمله. الحمد لله الذی خلق العالم من درة بیضاء و جعل اللوح المحفوظ من الیاقوتیة الحمراء... و بعد فان هذه الرسالة السماة بالدرة البيضاء فی صناعة الیاقوتة الحمراء، مرتبة علی اللوائح القدسیة والفوائد الحکمیة...

انجام: ... و یصیره کحل الجلاء فی عیون المشایخ العظام، بحق نور محمد، علیه افضل الصلوة و اتم السلام و علی آله و اصحابه الکرام، رضوان الله علیهم اجمعین. (۹۳ پ - ۹۷ ر)

۱۷- رساله فی طریق الخطائین: (ع)

آغاز: بسمله. الطريق فی الخطائین. ان تحصل الاشیاء المعلومة من کلام السائل و تعمل الاعمال التي اعطاها السائل السی ان ینتهی الی آخرها بان تقرض...

انجام: ... فاقسم مجموع المحفوظین علی المجموع الخطائین، لیخرج لك المجهول. والسلام. (۹۷ پ - ۱۰۱ پ)

۱۸- صورت تقسیمات.

۱۹- معما: (ف) معمایی است از نامها و هریک دریک بیت شعر. (۱۰۲ ر - ۱۰۳ ر)

۲۰- چند فائده در مسائل فلسفی (۱۰۵ ر - ۱۰۵ پ)

۲۱- صور کواکب: (ف) بیست‌صورت از صور کواکب را نام برده و گزارش کرده است.

آغاز: بسمله. فائده آنچه از کواکب به‌رصد در آمده و مواقع آنها را از فلك البروج معلوم کرده‌اند و از برای تعیین و تعریف این کواکب هشت صورت تخیل کرده‌اند...

انجام: ... دریک شبانه‌روز تقریباً قطع کند، و وجه تقریب سرعت و بطؤ

حرکت قمری است ، چنانچه معلوم شود. (۱۰۴ پ - ۱۱۳ پ)
به همان نستعلیق در دستون و بی جدول.

۲۲- شعرهای پراکنده : (ف) تک بیت‌هایست که بترتیب حروف آغاز آنها مرتب شده

و گویا برای مشاعره گرد آمده است (۱۱۴ پ - ۱۲۸ ر)

۲۳- احادیث و اخبار پراکنده و نامرتب بعربی (۱۳۰ ر - ۱۳۲ پ)

۲۴- الدرۃ النقیة : (ع) از محمد بن امیل التمیمی در کیمیا.

آغاز: بسمله. الحمد لله الذي تفرد في ملكه عن خلقه و اوجدهم من عدم من غير صاحبه منه ... و بعد فاقول ... هذه الرسالة المسماة بالدرۃ النقیة فی علم الصناعة المضیة...

انجام:... فهو فاسد فلا تقع فيه تم این قانون محکم علی رأسه طنجیر مغربی، او برام لایخرج منه لهویة النار. (شاید ناتمام باشد) (۱۳۴ پ - ۱۳۶ ر).

۱۵۷۷

۶۲۰۰ از شماره ۱ تا ۸ به نسخ خوش یک نویسنده ، جدول مشکسی وزر ، عنوان شنکرف ، بی نام و بی تاریخ از سده دوازدهم ، ۱۴ س ، شماره ۹ به نسخ دیگری ، بی جدول از همان سده ، با تاریخ تولد مؤرخ ۲۶ رمضان ۱۱۳۶ ، نشان شنکرف ، ۸۹ ر ۱۶۵ × ۱۱ س ، ۱۳۷ گ ، جلد میشن سبز لائی ، کاغذ ترمه.

۱- تجوید (رساله): (ع) نگارنده نسبت خود را هرکانی بحرانی یاد کرده، و شاید رساله را بنام « الدرۃ المضیة » نامیده باشد.

آغاز: بسمله. الحمد لله منزل القرآن المبین ، علی خاتم النبیین ... اما بعد ، فاعلم ایها الاخ فی الاسلام ، ان افضل الحدیث واحسن الکلام القرآن . . . و قد جمعتها فی هذه « الدرۃ المضیة » ...

انجام: ... القصر و التقصیر فی هذه النبذة والرسالة علی ما ذکرناه حذر

الاسهاب والملاحة ، ونختمها بآية من الكتاب العزيز ، وهی سبحان ربك رب العزة عما یصفون ، وسلام علی المرسلین. والحمد لله رب العالمین . تمت (۱ پ - ۴ پ).

۲- تجوید (رساله در) : (ع) در سیزده فصل.

آغاز: بسمله. حمدله. والصلاة والسلام علی محمد وآله وصحبه اجمعین . و بعد فهذه رسالة [موسومة] بالتجوید. فصل فی الاظهار. اذا القیت النون الساكنة والتنوین حروف الحلق...

انجام: ... نحو موت ، خرف ، بیت ، الصیف شیء ونحوه . والله اعلم. (۵ ر - ۹ پ)

۳- تجوید (رساله در): (ع) در هشت فصل.

آغاز: بسمله. الحمد لله الذي اعن بكتابه العزيز ، من كان ذليلا ، وشفی باحكامه و مواعظه من كان عليلا... اما بعد فهذه مقدمة فی اصول القرآن و تجوید التلاوة تحتوى علی بیان احكام النون الساكنة ، و التنوین اللاتی...

انجام: ... والراء والهاء والياء ، یسمون هذه الحروف القمرية . والله اعلم بالصواب. (۹ پ - ۱۹ پ)

۴- اسماء قراء ورموز ایشان: (ف) در هفت سطر.

۵- تحفه شاهی: (ف) از عماد الدین علی بن نجم الدین محمود شریف قاری استرآبادی در یک مقدمه و دوازده فصل همانگونه که در ذریعه آمده ، و بنام شاه طهماسب صفوی است. نام نگارنده و کتاب و شاه در دیباچه آمده است. این رساله جز « تجوید القرآن » اوست (ذریعه ۳ : ۳۷۱ و ۴۴۴ - ۸۳ م)

آغاز:

ای کنه تو برتر از شناسائی ما

وصف تو برون ز حد گویائی ما

انجام: ... وقرآن ایشان را لعنت میکند ، وهذا آخر ما اردنا ذكره. و الحمد لله علی اتمامه ، و الصلاة والسلام علی رسوله محمد و آله اجمعین و عترته الطاهرین (۲۰ پ - ۵۷ پ)

۶- رساله فی الوقوف : (ع).

آغاز : علی روایة التي اوردها الشيخ الامام ابو القاسم الشاطبي وقف اللازم في جميع القرآن تسع وسبعون . تسع في البقرة وماهم بمؤمنين...

انجام : ... وفي الغاشية واحد جاريهم ولا في الفجر وفي البلد واحد ، ان لن يقدر عليه ، ولا وقف اللازم في سورة الشمس الى آخر القرآن . والله اعلم .
(۵۷ پ - ۵۹ پ)

۷- وقف و وصل (رساله در...) : (ف) از ابن المكارم محمد بن محمد زندی بخارایی (فهرست الهیات : ۲۶۶ - ۱۰۴ م)

آغاز : اما بعد . قال العبد الضعيف الفقير الى الله الغني الكبير ابو المكارم محمد بن محمد الزندی البخاري . بدان اعزك الله في الدارين كه بايسته ترين علمی مر قرآن را دانستن وقف و وصل است...

انجام : ... سكته بيان انقطاع حجت وان لم تغفر لنا و ترحمنا ، بيان حاجت . تمت الرسالة ، والله الموفق والمعين . (۵۹ پ - ۶۱ پ)

۸- مفردة عاصم : (ف) رساله ايست در قرائت عاصم از عماد الدين علي بن محمود قاري استرآبادی دريك مقدمه و سه باب و يك خاتمه و بنام شاه صفوی نگاشته شده است . نام نگارنده و شماره ابواب در ديپاچه آمده است .

آغاز : بسملة . حمد يحد و سپاس بيقياس مر آفريننده ای را سزد و شايد كه از تركيب كاف و نون آيۀ وجود بنگاشت ... اما بعد چنين گويد...

انجام : ... و نقض را بيساء ميخوانند ، وسعت را بتشديد . والله اعلم بالصواب و اليه المرجع و المآب ، تم تسويد هذه الرسالة بعون الله تعالى .
(۶۱ پ - ۱۱۲ ر)

۹- قرائت عاصم (رساله در ...) : (ف) در هشت فصل (م ۹۳).

۱- نون ساكنه

۲- حروف مد

۳- ضمير مذكر

۴- هم ساكن

۵- دوحروف از يك جنس

۶- حرف قبل لام الله

۷- رای ساكن

۸- حروف شمسی.

آغاز : بسملة . حمدله ، والصلاة والسلام على خير خلقه محمد وآله اجمعين ، هذا قراءت عاصم روح الله روحه العزيز... و بعد بدان كه اين رساله ايست در بعضی از قواعد كه متعلق بعلم قراءت است مشتمل بر چند فصل ...

انجام : ... و ذال را و زاوسين صادضاد و طاووظا و نون ثنين . تمت الرسالة بقراءة عاصم ، روح الله روحه وغفر ذنوبه بالنبي وآله . (۱۱۲ پ - ۱۱۷ ر)

۱۰- چهار آئينه : (ف) از ملا بهاء الدين محمد بن تاج الدين حسن اصفهانی معروف بفاضل هندی در گذشته ۱۱۳۷ و بنام شاه سلطان حسين صفوی كه در ۱۱۲۲ در چهار فصل نگاشته شده است . نام كتاب و نگارنده و شاه و شماره بخشها در ديپاچه آمده است (ذريعه ۵ : ۳۱۱ - م ۹۳۰)

آغاز : بسملة . الها ، توئي ستايش كننده خود كه ديگری را مقدور نيست...

انجام : ... و از عقول خلائق نیز محو ميكند ، والله الهادي الى سواء السبيل ، هويدا و روشن گردید اين چهار آئينۀ نورسيده در ماه ذي حجة سنۀ ۱۱۲۶... از از شفاعة خود محروم و نوميد نفرمايد . (۱۱۸ پ - ۱۳۷ ر)

۱۵۲۹

۶۲۰۲

دست خطهای ناصرالدین شاه است بامهر و امضای او خطاب به نایب السلطنه کامران میرزا در بارۀ مسایل سیاسی و اداری آن روزگار و نامه های نایب السلطنه به شاه و کسانی دیگر كه در كنار بیشتر آنها شاه به خط خود دستور داده است . متن بیشتر نامه ها را چیده و از میان برده اند . تنها نوشته ها و دستورهای شاه را پهلوی هم چسبانده اند . فرمانها و منشورها و دستورها و صورت حسابهای مورخ ۱۲۹۸ تا ۱۳۰۳ نیز در آن هست . پاكتهای و امضاها و نشانیهای برخی ومهرها

را در کنار هم چسبانده اند.

۱۵۸۰

۶۲۰۶ نسخ بی تاریخ و بی نام سده ۱۳، ۵۴۲ ص، یادداشت تملك شيخ سليمان در ۱۳۴۰، در برخی از رساله ها عنوانها سفید مانده است، ۱۸ × ۲۹، ۲۳ س، جلد میشن قهوه ای، کاغذ فرنگی.

۱- صنعة الطبيعة وسراير الخليعة: (ع) از بلیناس حکیم، در طبایع چهارگانه (دانشگاه: ۹۹۴)

آغاز: بسمله. والحمد والتقدیس لرینا اقول علی کتابی هذا واصف الحکمة التي ايدىها لتسمووا حکمتی و تنفذ فی افراهمک و يختص طباعکم فمن اتصل کلامی بطباعه فتحرك طباعه فهو کامل الطباع ... انا بلینوس الحکیم صاحب الظلمسات...

انجام: ... ومن الناس من ينکر بعضه ويقرب بعضه، وعلی هذا کلام کثیرترکنا ذکرها کراهية کثرة الکلام. تمت ماصدر به کتابه بلینوس فی صنعة الطبيعة (ص ۱-۱۲)

۲- تفسیر کتاب العلل: (ع) از بلیناس، شرح و ترجمه گویا از جابر بن حیان در علل طبیعیات و کیمیا. (دانشگاه: ۹۶۵)

آغاز: بسمله. باسم رب العالمین تعالی، وهذا صدر ما ابتداء ... من تفسیر کتاب العلل الذی ابتدا به النفس الذی کان منزله بیابلس و ماوآه، وهذا کلام بویلیس (?) قال بویلیس انا الحکیم صاحب الاعاجیب اقوم بین یدی ربی فاذا ذکر الآله ونعمائه واصفه بما وصف...

انجام: ... وارتفع باللطافة الذی فیهِ و بالهوی المزدوج فصارت فی العلو، فهذه علة النبات کله فی الجملة، وبلغت غایتها فی سوسها. و تم الکتاب و الحمد لله رب العالمین. (ص ۱۲-۷۲)

۳- الطبيعة الخامسة: (ع) از همو.

آغاز: بسمله. کتاب الطبيعة الخامسة لجابر بن حیان الصوفی. رباعن بهدایتک. الحمد لله، وبه نستعین و اومن به و اتوکل علیه واشهد ان لا اله الا الله وحده لا شریک له. . . قینبغی ان تعلم انا قد ذکرنا فی کتبنا فی هذه الموازین ...

انجام: ... انه جواد کریم، واذا قد اتینا علی جمیع ما فی هذا الباب فلیکن الآن آخر هذا الکتاب، تم کتاب الطبيعة الخامسة بحمد الله تعالی، ومنه صلواته علی خیر الناس محمد وآله الطیبین (۷۲-۸۳)

۴- کتاب میدان العقل: (ع) از همو.

آغاز: کتاب میدان العقل لجابر بن حیان. رباعن برحمتک الحمد لله کثیراً كما هو اهله ومستحقه ینبغی ان تعلم فی کتابنا هذا قولنا علی العموم والخصوص فی امر الموازین خاصة...

انجام: ... قال بلیناس فی وصفه لکتابه لتطیبوا بطود دراسة علم الحقيقة رصنة الطبيعة وهو لعمری كذلك وفقنا الله تعالی وایاک. تم کتاب میدان العقل (وکان تمامه بمدينة حیدرآباد حماه الله تعالی) (ص ۸۳-۹۳)

۵- کتاب الموازین: (ع) از همو. (نشریه کتابخانه مرکزی ۲: ۱۱۷)

آغاز: کتاب الموازین لابی موسی جابر بن حیان الصوفی. بسمله. رب اعن برحمتک، قال رحمه الله تعالی الحمد لله تعالی کثیراً. کتبنا ولودهبنا نصف فضل الله علينا و احسانه الینا... لما خلق الله الثلاثة الاوائل الذی لاربیع لهم وهم الحيوان والنبات والحجر...

انجام: ... وشرحته فی مصلحتک، وعلیک السلام ورحمة الله و برکاته. و صلی الله علی محمد النبی وآله اجمعین. (۹۳-۱۰۳) فقط جلد اول است.

۶- السرا المکنون: (ع) از جابر بن حیان درسه جلد. در نسخه ما بخط تازه تری بجابر بن حیان نسبت داده شده است. در همین موضوع و بهمین نام کتابی به ایلمرین علی جلدکی هم نسبت داده شده است، السرا المکنون فی شرح رسالة ابن بیون: جلدکی (ذریعه ۱۲: ۱۷۰ - سزگین ۴: ۲۵۵ - دانشگاه: ۱۰۲۹)

آغاز: بسمله. قد کنایا اخی، قد منامن کتبنا هذه عدة كتب فتون كثيرة كل فن منها قائم بنفسه فمنها مافيه منازعات وشكوك لم يكشفها في مواضعها ومنها ما كشفناه... ان الفائدة في هذا الكتب... منها اولا علوم الطلسمات و ثانياً علوم الصنعة وثالثها علوم المطالب الدلالة على اخواننا...

انجام:... و اضافه كل شيء الى اشكاله، فاعلم ذلك و اذا قد اتينا على بقية الوسائل الادلة فليكن الان آخرها. تمت الرسالة الادلة بحمد الله ومنه وحسن توفيقه (۱۰۳ - ۱۲۷)

۷- کتاب موازين الاحجار: (ع) از رأی بلیناس، از جابر بن حیان صوفی کوفی در گذشته در ۲۰۰. (دانشگاه ۴: ۱۰۲۷)

آغاز: (جزویکم) بسمله. الحمد لله على تواصل نعمه و اباديه علينا ومنته و نتبعه بالصلاة على سيدنا محمد وآله وسلم. وقد كنا نعدك في غير كتاب من كتب الموازين برأى بليناس خاصة في علم الموازين...

انجام:... انه جواد كريم، فليك هذا انقطع الجزء الاول والحمد لله كثير آ. بجابر بن حيان الصوفى... وآله اجمعين وسلام على المرسلين (۱۲۷-۱۴۳)

۸- کتاب الراهب: (ع) ازهمو.

آغاز: الحمد لله الناقد المشية، الماضى القضية، وصلى الله على سيدنا محمد، اعلم يا اخی انى خصصت كتابى هذا باسم الراهب لان من شأنى انسب كل علم الى صاحبه...

انجام:... وقد بلغنا الى آخر تدبير هذا الراهب. فلنقطع الكتاب ولنأخذ فيما يليه انشاء الله تعالى (۱۴۴ - ۱۴۶)

۹- کتاب السهل: (ع) از همو در کیمیا. نام کتاب در دیباجة آمده است. (ذریعه ۱۲: ۲۶۳)

آغاز: بسمله. الحمد لله المحمود بآلائه، المشكور على نعمائه، وصلى الله على سيدنا محمد في ارضه وسماؤه... انه قد تقدم لنا ضروب من التدابير بعضها في اركان مفردة و بعضها في عدة اركان من الباب الاعظم...

انجام:... وقد اوتيناك امثلة هذه الاعمال في كتاب التكليس من هذه الكتب و اذا قد اتينا على ما في هذه التدبير، و انتهينا الى هذا المكان فليكن آخر هذا الكتاب، لناخذ فيما يليه انشاء الله وهو حسبهنا الله و نعم الوكيل. تم كتاب السهل. بحمد الله وعونه (ص ۱۴۶ - ۱۴۹)

۱۰- کتاب السمكة: (ع). ازهمو. نام کتاب در دیباجة آمده است و مینویسد که در آن تنها بتدبیر آب میپردازم بطوریکه از آن حیوان و حجر و نبات در آید.

آغاز: بسمله. الحمد لله خالق الارض و السماء و ما بينهما من النار و الهواء و الماء، صلى الله على سيدنا محمد... واعلم انا قد كنا ذكرنا لك في السبعين مرادة السيط و اخذ الحجر منه...

انجام:... من الكتب ان لم تفهم هذا وقد اوتينا الى هذه الغاية، فليكن آخر الكتاب، ولناخذ فيها يليه انشاء الله تعالى و حسبهنا و نعم الوكيل (ص ۱۴۹ - ۱۵۲).

۱۱- القادر: (ع) ازهمو. نام کتاب در دیباجة و نگارنده در پایان آمده است.

آغاز: بسمله. الحمد لله خالق الانام و بادی الاجسام ذی العظمة و الکبرياء... اعلم وفقك الله تعالى و ارشدك الى سبيل الهدى انه قد تقدم لنا قبل كتابنا هذا اربعة كتب كلها شاهدة لما نورد في هذا الكتاب...

انجام:... وهذا صفة الهواء ما بقى لك شيء على جابر بن حيان المسكين حجة... و استعمالا بغير البرهان و اذ قد اتينا بما قد ضمنه في هذا الكتاب، فلنختمه ولنأتى بما بعده انشاء الله تعالى عز وجل. تم كتاب القادر بحمد الله وعونه (ص ۱۵۲ - ۱۵۵)

۱۲- الماجد: (ع) ازهمو. نام کتاب و نگارنده در دیباجة آمده است.

آغاز: بسمله. الحمد لله القديم العليم الرؤوف الرحيم وصلى الله على سيدنا محمد... اعلم ان سيدى رضى الله عنه لما امرنى بتأليف هذا الكتاب رتبتهالى ترتيباً لا يجوز لى مخالفته...

انجام:... فاعلم ذلك و ابن امرك بحسبه، انشاء الله تعالى و بالله فاستعن

فانه حسبنا الله ونعم الوكيل. تم الكتاب الماجد بحمد الله وحسن توفيقه وعونه،
وصلی الله على سيدنا محمد خير خلقه... كثيرا. (۱۵۵ - ۱۶۰)

۱۳- کتاب موازين الاحجار : (ع) از همو. در ديباچه از جزء يكم «موازين» ياد ميکند.
(دانشگاه ۴: ۱۰۲۷)

آغاز : جلد دوم: بسمله، الحمد لله الذي اصطفى محمد انبياً وانتخب له علياً
وليّاً... اما بعد فانه تقدم قبل كتابنا هذا عدة كتب في علم الموازين قد استوفينا
في كل واحد منها صدىراً صالحاً من علم الميزان...

انجام : ... انشاء الله تعالى وحده. تم الجزء الثاني من كتاب الاحجار على رأي
بليناس، والله الحمد...

آغاز جزء سوم: بسمله. سبحان المبدى المعيد الفعال لما يريد القادر على
كل شيء... وتقدم لنا قبل كتابنا هذا كتابان في معرفة موازين الاحجار ونحن
ذاكرون في كتابنا هذا صورت اخلاط الاحجار والاشجار والحيوان...

انجام : ... اذ لم يؤد حقوقها، فاعلم ذلك انشاء الله تعالى تم الجزء الثالث
من كتاب الاحجار على رأي بليناس ويتلوه الجزء الرابع.

آغاز جزء چهارم: بسمله. حمد له. وصلی الله على سيدنا محمد وآله
اجمعين، من كان ذاكرًا لما ذكرناه في المنازل الاولى والثانية والثالثة من هذا
الكتاب...

انجام : ... ولكن الآن آخر الجزء والحمد لله رب العالمين على محمد وآله
الطاهرين الطيبين الطاهرين. (۱۶۰ - ۲۱۳)

۱۴- الحاصل : (ع) از همو.

آغاز : بسمله، الحمد لله خالقنا وصلی الله على صفوته من خلقه محمد وآله
وسلم... فانه اشرح وابين معاملته الفلاسفة اذ كان ذلك قليلا ايضا بخاصة
لم يطلع في كتابنا هذا وانه من كتب الموازين و هو من الكتب... وقد سميته
كتاب الحاصل...

انجام : ... التي بين الفاء ل و بين العنصر فاكشف عن ذلك يتضح لك الحق
انشاء الله تعالى. تم كتاب الحاصل وحسن توفيقه. (۲۱۳ - ۲۳۶)

۱۵- الميزان الصغير : (ع) از همو.

آغاز: بسمله. اعلم ان الصنعة مبنيه على اربعة اركان متضادة متباينة بجمعها
ركن خامس ليس هي على طبعها فالاربعة الاركان المتضادة المتباينة هي الحرارة
و البرودة والرطوبة واليبوسة، والخامس... هي الروح...

انجام : ... و اياك... نحمد امرك ويسر بمنقلبك ونجد امركلامى و يرزقك
اليه ذلك قريباً انشاء الله تعالى. تم كتاب الميزان الصغير. (۲۳۶ - ۲۴۹).

۱۶- كتاب التصريف : (ع) از همو در حروف. نام کتاب در ديباچه آمده است.

آغاز : بسمله. حمد له. وصلی الله على محمد خاتم النبيين وسلم تسليمًا. قد تقدم
لنا قبل كتابنا كتب كثيرة في علم الموازين، وعلمنا فيه وجوه انفعالاتهم...

انجام : ... ذلك في المتغيرة ذات الـ و الكلى واجب ان يكون كل انسان
جبار وجايزاً ممتنعاً هذه وفي المتغيرة المهملة. (۲۴۹ - ۳۵۱)

۱۷- كتاب القديم : (ع) از همو در موضوع قديم وحادث از مسائل فلسفه، و در آن از
«كتاب الامامة» خود ياد ميکند.

آغاز: بسمله. الحمد لله الازلى بلامثال، الدائم بلازوال، وصلی الله على سيدنا
محمد... ان الكلام في القديم والمحدث عفاك الله من اصعب الامور عند جل
الفلاسفة...

انجام : ... قد انتهى القول الى هذا المكان، فليكن آخر الكتاب انشاء الله
تعالى وبالله التوفيق وهو حسبنا ونعم الوكيل. تم كتاب القديم بحمد الله وعونه
وحسن توفيقه... (۳۵۱ - ۳۵۵)

۱۸- البيان : (ع) از همو در کيميا که ضمن مجموعه رساله های يازده گانه او در بمبئی
بسال ۱۸۹۲ م بچاپ رسيده است. (ذريعه ۳: ۱۷۵).

آغاز : بسمله. الحمد لله الذي بيانه اهتدى المهتدون و بعدله يحيى
المؤمنون...

انجام : ... واذا قد اتينا على في البيان. فليكن آخر الكتاب انشاء الله تعالى.
تم كتاب البيان بحمد الله وعونه وحسن توفيقه... (۳۵۸ - ۳۶۰)

۱۹- کتاب الحجر: (ع) از همو. نام کتاب در دیباچه آمده است.

آغاز: بسمله. الحمد لله ذی لآء والنعماء والطول والعزة والكبرياء، كتبنا و غيرها من الكتب محتاجة الى هذا الكتاب خاصة ضرورة لعاجة لم و كيف الى هل...

انجام: ... بما هو لایق بكتابتنا. فليكن آخر الكتاب، والله تعالى... كثيرا (۳۷۰ - ۳۵۸)

۲۰- الارجوزة: از ذی النون مصری در کیمیا پیرامن ۱۵۰ بیت.

آغاز:

الحمد لله الجمیل	فعله	قد شمل الخلق جميعا فضله
احمد و كما الامی اهلہ	العاذل	الظاهر فينا عدله

انجام: ...

و الحمد لله العلی المفضل علی الذی اولی من التفضل

(تم ارجوزة ذی النون المصری و الحمد لله اولاً و آخراً) (۳۷۰ - ۳۷۳)

۲۱- کتاب النور: (ع) از جابر بن حیان صوفی کوفی طوسی. نام کتاب در دیباچه آمده است.

آغاز: بسمله. الحمد لله حمداً استوجب به من الله الرضا و ابعدك بنامن الظلمات الى النور...

انجام: ... العزيز القدير فهذا ما رمزنا في كتابنا المعروف بكتاب الرحمة و السلام. تم کتاب النور بحمد الله. (۳۷۳ - ۳۷۴)

۲۲- الايضاح: (ع) از همو. (ذریعه ۲: ۴۹۱).

آغاز: الحمد لله القوى المنان ذی العزة والسلطان العالم السروالاعلان. اعلم ان كتابنا هذا قد سميناه به كتاب الايضاح لانا نريد ان نوضح فيه ما رمزته الحكماء من قبلنا...

انجام: ... امور يسيره، انا اطالعك بهامشافهة انشاء الله تعالى. تم الكتاب الايضاح بحمد الله وحده. (۳۷۴ - ۳۷۸)

۲۳- کتاب الاسطقس علی رأی الفلاسفة: (ع) از همو.

آغاز: بسمله. قال جابر بن حیان، ان الله تعالى بعزته و اختراعه الاشياء بقدرته و سماها ببديع حکمته و اظهار و آثارها بلطيف طبعه...

انجام: ... الصناعة، فمن اراد التوسع في ذلك فليقرأ ما لنافيها على ما رتبناه في الفهرست. تم کتاب الاسطقس المؤلف علی رأی الفلاسفة. و الحمد لله رب العالمين. (۳۷۸ - ۳۸۴)

۲۴- کتاب الاسطقس علی رأی الديانة: (ع) از همو.

آغاز: بسمله. قال جابر. اما بعد فقد سبق اقبل كتاب هذا كتاب في هذا المعنى علی رأی الفلاسفة والذي دعانا الى الفعل..

انجام: ... و بيناه كما رأيتم. فليكن الان آخر الكتاب انشاء الله تعالى... كتاب اسطقس الاس علی رأی الديانة وهو... و يتلوه الثالث علی رأی اهل الصناعة. و الحمد لله وحده. (۳۸۴ - ۳۹۱)

۲۵- کتاب الاسطقس علی رأی اهل الصناعة: (ع) ... سپس بخشی است بعنوان ذیل.

آغاز: بسمله. قال الحمد لله ولا اله الا الله. ما بعد فان الله تبارك و تعالى جعل العالم الاصغر هو الانسان ممیزاً لكل شيء و هو اعلى منه...

انجام: ... وفقك وفتح عليك بعنوله. تم کتاب الاسطقس الاس الثالث بحمد الله و عونته و هذا ذيله و شرحه.

آغاز ذیل: بسمله. اعلم ان ما قطع في هذا الباب من الكتاب لاني تركت ذكره في اول الكتاب...

انجام ذیل: ورده الى موضعه انشاء الله تعالى. تم کتاب الاسطقس... (۳۹۱ - ۳۹۶)

۲۶- الکمال: (ع). از همو. در دیباچه مینویسد که در سه جزء «اسطقس» خود عصاره صدو دوازده جلد نگارش خود را آورده ام و در نگارشهای بعدی خود بآن کتاب ارجاع میدهم.

آغاز: بسمله. الحمد لله وحده الى عازم في هذا الكتاب ان اشرح كتابي الاسطقس

وهو ثلاثة اجزاء ، وذلك اني جمعت فيه جمل معاني كتيبي المائة والاثني عشر ، وجعلته اولهما فانجائها ومقدمة بين يديها فمن فهمه فتح له...

انجام : ... واعلم ان العجرا لا يدخل عليه داخل ولا يخرج منه خارج ، فافهم ذلك انشاء الله تعالى . تم كتاب الكمال بحمد الله وعونه . (٣٩٩-٣٩٦)

٢٧- التجريد : (ع) ازهمو .

آغاز : بسم الله . قال جابر بن حيان ، اني بعد فراغي من كتيبي المائة واحد عشر كتاب واعراض مصكسیر عملت كتابي هذا ، سميته كتاب التجريد ، وسميت كتاباً في المائة وعشر باباً بالمجردات ، جردت فيه ابواباً انهيها الى اصحابنا من الفلاسفة ...

انجام : ... كين اليبقي و النحاس يعدن شيئاً واحداً . وقد تم العمل آخر كتاب التجريد ... (فاهم الزرنجيين بالسوية مذكور في كتيبه) (٣٩٩-٤٠٦)

٢٨- كتاب الرحمة الصغير : (ع) ازهمو . درديباچه مينويسدكه اين كتاب را بدستور امام جعفر الصادق (ع) كاشتهام و ازو بدین نام كتابی در بمبئی بچاپ رسیده است (ذریعه ١٠: ١٧١)

آغاز : بسم الله . قال جابر بن حيان ، قال سيدى جعفر بن محمد (ع) يا جابر فقلت لبيك ياسيدى ، فتال هذه الكتب التى صنفتها جميعاً وذكرت فيها الصنعة ...

انجام : ... الفقراء والمساكين . والله خليقتى وهو حسبى ونعم الوكيل . تم كتاب الرحمة الصغير بحمد الله تعالى . (٤٠٦-٤٠٩)

٢٩- كتاب الملك : (ع) ازهمو در طلسمات . نام كتاب درديباچه آمده است .

آغاز : بسم الله . قال جابر بن حيان ، الحمد لله الملك مالك الدنيا وآخرة ، الجواد الكريم . اعلم ايها النارى لشيء من هذا الكتاب ، اناضمننا ان نذكر في كتابنا هذا علل الطلسمات وكيف هي ، و اذن ذلك هو الملك الاعظم ، ولذلك سميناه كتاب الملك ...

انجام : ... وانا اعلمك العلم مكشوفاً ولكن يكون مبدداً ، فاجمعه انت و السلام . تم كتاب الملك . اغراض كتاب الملك ، اعلم ان غرض هذا الكتاب ... والسلام والحمد لله وحده وهو حسبنا ونعم الوكيل . (٤٠٩-٤١٣)

٣٠- الواضح فى فك الرموز (يا) الفاضح فى هتك الكنوز : (ع) ازطغرائى وهردو نام كتاب بخط كاتب نسخه درهامش آمده است (كشاف الظنون: الواضح - سزگين ٧٥ و

١٠٧ و ١٥٩).

آغاز : بسم الله . الحمد لله على ما نزل وحول ، واني اوضحت (سفیدی) اسرار الحكماء واشتبه من رموز الفاظ العلماء فى الصنعة الآلهية ...

٣١- بندى در كيما با عنوان قال جابر فى كتاب الايضاح

٣٢- مقدمة لتيوردوس الملك

٣٣- قال جابر فى كتاب الراحة

٣٤- قال الطغرائى فى كتاب التركيب الانوار

٣٥- قال محمد بن زكريا الرازى فى كتاب الاركان

٣٦- قال بليناس فى خطب الكواكب

٣٧- قال الطغرائى فى كتاب الارشاد

٣٨- ابياتى منتخب از قصيده منسوب به طغرائى (از شماره ٣٠ تا اينجا: ٤١٤-٤٤١)

١٥٨١

٦٢٠٧ نسخ محمد على بن محمد صادق قمى در ١١٧٧ ، شماره ١٦ به نسخ ديگر از همان تاريخها ، عنوان و نشان شنكرى ، به مهر «علم الهدى» ١٨٧٧ X ٢٩٧٧ ، ٣٥ س ، جلد ميشن قهوه اى .

١- تفسير العسكرى : (ع) منسوب بامام ابو محمد الحسن بن على عسكرى . (ذريعه ٤ : ٢٨٥) .

آغاز : بسم الله . حمد لله . وصلى الله على محمد وآله الطاهرين وسلم تسليمات كثيرآ . قال محمد بن على بن محمد بن جعفر بن دقاق ...

انجام : ... و من يكتنها فانه اثم قلبه ، يعنى كافر قلبه . وقع الفراغ من كتابته فى شهر صفر سنة ١١٧٦ .

٢- الكائى : (ع) منسوب به محمد بن يعقوب كلينى (ذريعه ١١: ٣٠٢) . يخش الروضه است .

۳- مصباح الشریعة : (ع) منسوب بحضرت صادق (ع) در صد باب .

آغاز : بسمله . الحمد لله الذى نور قلوب العارفين بذكره... و بعد فهذا كتاب مصباح الشریعة و مفتاح الحقيقة من كلام الصادق...

انجام :... و عبادہ المقربين و اوليائه حقاً . الحمد لله و سلام على عبادہ الذين اصطفى .

۴- الصحف الادريسية : (ع) همان کتابی است که مجلسی آن را در کتاب دعای «بحار» آورده است (ذریعه ۱۵: ۱۳).

آغاز : بسمله . الحمد لله على نعمته و صلاته على محمد و عترته . قال احمد بن حسين بن محمد المعروف بابن متويه وجدت هذه المصحف...

انجام :... و آل سيدنا محمد الائمة المعصومين و الحمد لله رب العالمين .
۵- شرح توحيد المفضل : (ف) ترجمه و گزاشی است از « توحيد مفضل » ، هر چهار مجلس آن . ترجمه و شرحی است مزجی .

آغاز : بسمله . روى محمد بن سنان قال حدثني مفضل بن عمر ، قال كنت ذات يوم بعد العصر... يعنى روايت کرده است محمد بن سنان از مفضل بن عمر که گفت روزی نشسته بودم بعد از عصر در روضه مقدسه نبوی علی مشرفها الصلاة...

انجام :... گفت مفضل که پس برگشتم از نزد مولای خود . . . با چنین حالی .

۶- شرح حديث الاهليجة : (ع) عنوانهای متن و شرح و گاهی اقول .

آغاز : بسمله . حدثني محرز بن سعيد النحوي بدمشق... فكتب ابو عبدالله . بسمله . اما بعد و فقنا الله و اياك...

انجام :... ولعل المراد بما في عنان السماء ما يطير في الهواء ، تم الحديث و شرحه .

۷- خطبة التوحيد امام رضا (ع) منقول از کتاب توحيد بحار الانوار : (ع) .

آغاز : بسمله ، عن قاسم بن ايوب... فقال له بنوهاشم يا ابا الحسن اصعد

المنبر... فصعد... ثم قال اول عباد الله معرفته...

۸- خطبه ديگر منقول از «عيون اخبار الرضا» .

آغاز خطبه : الحمد لله الملهم عباده...

۸- اسرار الصلاة : (ع) از قاضی سعيد قمی که آن را در ۱۳ شوال ۱۰۸۴ نگاشته است .

آغاز : بسمله . بعد حمد الله و الصلاة على رسول الله...

انجام :... اما فی خارجها فیهیات عن ذلك فابعرف و الحمد لله... تم فی

بلدة قم المحروسة سنة (۱۳ شوال ۱۰۸۴) .

۹- التنبیهاة العلیة علی وظائف الصلاة القلبیه : (ع) از شهید دوم ، زین الدین (ذریعه ۴: ۴۵۲) .

آغاز : الحمد لله مطلع من اختار من عباده...

انجام :... فی ثواب من افدناه... فرغ منها مؤلفه زین الدین يوم الخميس

(۹ ذیحجه - عرفة) ۹۵۱ خط محمد علی قمی ۱۱۷۷ .

۱۰- كشف الریبة فی احكام الغیبة : (ع) از همو .

آغاز : الحمد لله الذى طهر السنة اوليائه... و رتبته علی مقدمة و فصول و خاتمة...

انجام :... تجاوز الله عن سيآته . و فرغ منها يوم الخميس ۱۳ صفر ۹۴۹ . كتبه محمد علی بن محمد صادق قمی .

۱۱- الكلمات الطريفة : (ع) از ملا محسن فیض کاشانی . نام کتاب و نگارنده در دیباچه آمده است .

آغاز : سبحان الذى خلق الانسان من طين ، ثم جعل نسله عن سلالة... اما بعد فيقول الفقير... محمد بن مرتضى...

انجام :... فان الحقائق لاتعرف بالبحث ابدأ . و السلام على من اتبع الهدى .

هذا آخر الكلام من «كلمات الطريفة» و الحمد لله اولاً و آخرآ . منه (شعر فارسی) :

كلمات طريفة ما را... كم كن و يش در شمار آور .

(کتب فی سنة سبع وسبعین ومائة بعدالالف).

۱۲- شرح احادیث الطینة : (ف) از محقق آقا جمال الدین محمد بن حسین خوانساری ، در گذشته ۱۱۲۵ ، در شرح احادیث طینت بطوریکه کار به جبر نکشد ، بنام شاه سلطان حسین صفوی . نام نگارنده و شاه در دیباچه آمده است (ذریعه ۱۳ : ۶۴ - و ۱۵ : ۱۹۶ - م ۷۱۷).

آغاز: وسیله ساز سعادت جاودانی ، شکر و سپاس نعمت اساس جهان آفرینی است که ... اما بعد بر صافی طیتان پاکیزه سرشت و عارفان . . . پوشیده نماند ...

انجام: ... بسا باشد که باعتبار این بعضی از آنها محمول بر تقیه تواند شد. والله اعلم بالصواب .

۱۳- بداء (رساله ای در تحقیق ...): (ف) از محمد باقر بن محمد تقی مجلسی در گذشته ۱۱۱۱ . (ذریعه ۳ : ۵۴ - م ۷۴۴).

آغاز: بسمله الحمد لله وسلام علی عبادہ الذین اصطفی محمد وآل خیر الوری . وبعد چون در مسئله بداء نزاع عظیم میان علماء خاصه و عامه بهم رسیده ...

انجام: ... فی الجملة بسطی داده شده . والله یهدی من یشاء الی صراطه مستقیم والحمد لله اولاً و آخراً ... الطاهرین المعصومین المقدسین . تمت الرسالة .

۱۴- خالق الاسماء (رساله فی ...): (ع) از ملا صدرا ، صدر الدین محمد بن ابراهیم شیرازی در گذشته ۱۰۵۰ ، در خلق اسماء . در آن از کافی کلینی و توحید صدوق و شرح قیصری یاد شده است .

آغاز: بسمله . فی الکافی و التوحید عن الصادق (ع) قال ان الله تمالی خلق اسماء بالحروف غیر مصوت و باللفظ غیر منطقی و بالشخص غیر مجسد ...

انجام: ... معقولات الاسماء و الصفات الالهية لامجعلولة بالعرض لاتحادها ... وهو الوجود الواجبی . فافهم ذلك انشاء الله .

۱۵- دیباچه قاموس فیروز آبادی : (ع)

آغاز: بسمله الحمد لله منطق البلغاء باللغی فی البوادی ، و مودع اللسان

السر ... و بعد فان للعلم ...

انجام: .. فالانسان محل النسیان وان اول ناس اول الناس . و علیه التکلان . (نسخ درشت در ده برگ . میان سطرها حاشیه دارد و گزارش و اژه ها بخط نویسنده دیگرست .)

۱۵۸۲

۶۲۰۸ نسخ ع ۱۳۰۶/۲ ، عنوان و نشان شنگرف ، ۱۷ × ۲۸ ، ۷۷ گ ۱۴ س ، جلد میشن لابی تریاکی (فیلم ۵۰۹۵ دانشگاه).

۱- مجمع الابرار و تذکرة الاخیار : (ف) از عبدالله بن محمد باقر موسوی صفوی دزفولسی (۱۱۵۸ - ۱۲۵۶) بنام شاعرزاده محمد حسین میرزا حشمت الدوله پسر فتح علی شاه فرمانروای دزفول ، در ۱۲۴۶ در دو فصل و یک خاتمه و بدینگونه ساخته شده است .

۱- در مزارات امام زادگان دزفول .

۲- مزارات مشایخ و امام زادگان خارج از دزفول . (ذریعه ۲۰ : ۱۵ و ۱۶ - لوس آنجلس M 1182/1 - اعلام الشیعه ۱۳ : ۷۷۰) در دزفول نزدیک به سال ۱۳۶۸ چاپ شده است .

آغاز: بسمله . حمدی بی عدوحد و ثنای لایحصى ولا یعد ، شایسته درگاه شاهنشاهی است جل آلائه ... اما بعد بر ضمائر آفتاب مآثر ... پوشیده نماند که چون در این اوان سعادت فیروزی نشان مطابق یک هزار و دو یست و چهل و شش ...

انجام: ... بتاج العارفین که در دوفرسخ ولایت نزدیک و قریب بعلی بن الحسین مذکور واقع شده . والله اعلم بحقیقه حاله و احواله . (۱ پ- ۳۶)

۲- در مکتون: (ف) از همو . در پاسخ ایرادات پیشینیان . نام کتاب و نگارنده در دیباچه آمده و بروش عرفانی است ، مورخ ۱۲۴۶/۲ ع ۱ (لس آنجلس M 1182/3 - م ۷۸۶).

آغاز: بسمله. الحمد لله الذی خلق الموجودات و الکائنات من العالیات و السفلیات قبل ظهور کاف والنون... اما بعد برضی منیر محققان خبیر... مخفی نخواهد بود که غرض از تألیف این رساله مختصره و تحریر این و جیزه...

انجام:... خلافت و امامت حقیقی بغضب امامت لغوی قناعت نموده بعضی مساجد را صاحب و بامامت او قیام و اقام. (۳۷ ر - ۵۸ ر)

۳- زیارت نامه آقا سید علی شاه رو بند: (ع).

آغاز: بسمله. السلام عليك يا قطب الاقطاب والعارفين... (۵۸ پ - ۵۹ ر)
۴- تاریخ مظهر الدوله: (ف) از همو در وقایع و اوضاع خوزستان و احوالاتی از آن سامان در سه فصل و یک خاتمه که در ۱۲۲۶ بنام فتح علی شاه ساخته شده است. نام نگارنده و تاریخ نگارش در دیباچه آمده است. نام محمد علی میرزا هم در آن آمده است (م ۴۲۷۳ - لس آنجلس ۱۱۸۲/۲ M).

آغاز: بسمله. نیراعظم سپهر سلطنت و تاجداری و کامکاری و دو جهانی و درخشنده اختر نیر جهانگیر صبح صادق...

انجام:

وگر دزدی کند قصد شکستش

شکست دست بادا مزد دستش

فی شهر ربیع الثانی، من شهر سنة ۱۳۶ (= ۱۳۰۶) (۵۸ پ - ۷۶ ر).

۱۵۸۳

۶۲۱۱ نستعلیق بی نام از یک نویسنده، هفتم شوال ۱۰۵۶ در شماره یکم، عنوان و نشان شنکرف، نام شماره ۱ در عنوان نسخه سبحة الانوار و در دیباچه و خاتمه سبجات آمده است، همچنین نام شماره ۲ در عنوان مشکات مصباح و در دیباچه مصباح مشکات آمده است، شماره سوم در مقصد پنجم افتاده است، عنوان و نشان شنکرف، ۱۷۵/۲ × ۲۵، ۱۵ س، جلد میشن قهوه‌ای.

۱- سبجات الانوار فی تذکرة الابرار: (ف) از ادهم عزلتی. تذکره احوال متصوفه است و

در چهل سبحة است. نام کتاب در دیباچه آمده است.

آغاز: بسمله. ثنا و سپاس بقیاس واجب الوجودی را سزد که بانوار حکمت و معرفت و بواطن اسرار و سرایر احرار... اما بعد چنین گوید راقم این حروف ادهم عزلتی... بر زبان صفا و خلان و فامخفی و مستور نمانده که این رساله ایست مسمی...

انجام:... که این مجموعه مؤلف و مدون شد و السلام علی... بضاعت نیار و دم الامید/خدایا ز عفو مکن ناامید. تمت سبجات الانوار بتوفیق عالم الاسرار. روز هفتم شوال ۱۰۵۶ (۱ پ - ۶۰ ر).

۲- مصباح مشکات: (ف) از ادهم عزلتی متخلص به واعظ خلخالی، ترجمه و گزاشی است از «مشکاة» ابو حامد محمد بن محمد غزالی. نام کتاب و مترجم در دیباچه آمده است.

آغاز: بسمله. سپاس با اساس بی ابتدا و ستایش بقیاس بی انتها از ازل تا بد خداوندی را که اول و آخر و...

انجام:

بده عزلتی را ز فضل آن مقام

که باشد بحمد تو گویا مدام

تمت الکتاب بعون المالك الوهاب... سیم شهر شوال ۱۰۵۵ (۶۰ ر - ۱۱۷ پ).

۳- ذکر الهیه: (ف) از همو، در یک دیباچه و پنج مقصد:

مقصد یکم: در بیان فضیلت ذکر.

مقصد دوم: در بیان انواع ذکر.

مقصد سوم: در آداب و شرایط ذکر.

مقصد چهارم: نصیحت سالکان.

مقصد پنجم: در فضیلت همت و گذشت.

ختم کتاب. (۱۱۵۱ م)

آغاز: بسمله. هو الاول و الآخر و الظاهر... سپاس را اساس و ستایش بقیاس الله سبحانه و تعالی و تقدس شأنه را سزد... اما بعد این رساله ایست مسمی

بذکر الهیه در بیان فضیلت ذکر حق تعالی و شرایط تأثیر آن...

انجام: ... (افتاده) آن درخت را دیدند که خود بخود افتاده بود، پادشاه تفکر مینمود و چون چشمش بآن... (۱۱۸-۱۴۲ پ)

۱۵۸۴

۶۲۱۲

نسخ محمدعلی متخلص به عبرت نائینی بدستور آقامیرزا صادق خان بروجردی الاصل ساکن تهران در رمضان ۱۳۴۲، از روی نسخه خط شرف الدین بن زین الدین نائینی و تصحیح عبدالله بتاریخ ۱۲۹۸، همین نسخه بنظر صاحب ذریعه رسیده بوده است، عنوان نسخ و درشت مشکى، ۱۷۵ × ۲۱۸، ۱۳۴ گ ۱۹ س، جلد ابری عطف گوشه میشن سیاه.

۱- تبصره: (ف) از عمرین سهلان ساوی در منطق که برخی آن را به این سینا نسبت داده اند و در هفتاد و دو فصل است و فهرست آن در دیباچه کتاب آمده است. این کتاب در دفتر کتابخانه بنام «تبصره» یاد شده است. (مصنفات ابن سینا: ۱۰۱ - م ۱۴۹۴)

آغاز: بسمله. سپاس مرخدای را که هستی همه حقایق از اوست و درود بر پیغمبران... اما بعد بدان که رستگاری مردم در شناخت خدای تعالی است...

انجام: ... که نتیجه راست هست یا نه، و چون آنچه در این کتاب بیان خواستیم کرد تمام شد. سخن به سپاس خدای بخشنده خرد ختم کنیم، انشاءالله تعالی (در غره شهر رجب ۱۲۹۸... حسب الامر... آقامیرزا صادق خان بروجردی الاصل طهرانی... بید... ابن میرزا عبدالخالق محمدعلی صاحبی نائنی متخلص به عبرت فی (سه شنبه ۲۶ شعبان ۱۳۴۲) (ص ۲-۱۰۵).

۲- ترجمه اشارات: (ف) متن از ابوعلی سینا، و ترجمه گویا از عبدالسلام بن محمود بن احمد فارسی است. از نمط یکم تا پایان نمط دهم است. (ذریعه ۴: ۷۸) - مصنفات ابن سینا مهدوی: ۳۷)

آغاز: بسمله. سپاس آن خدای را که آفریدگار جهان است و بخشنده عقل و

جان است... هر وقتی از شنونده ای که گفتی ای کاشکی طبعیات و الهیات اشارات از سخنان شیخ بزبان فارسی بیان کرده بودند، پس من بیچاره از قضای حق دوستی و توسل جستن بتحصیل مراد در آن شروع نمودم...

انجام: ... و ضایع گردانی خدای میان من و تو. و کفی بالله و کیلا. سپری شد ترجمه کتاب اشارات از سخنان شیخ الرئيس. علی يد شرف الدین بن زین الدین النائینی حسب الامر... (ص ۱۰۶-۱۶۷)

۱۵۸۵

۶۲۱۳

نستعلیق عبدالله بن محمد بن عبدالله (ریاضی طبری) در دارالسلطنه اصفهان در ۱۲۶۶ (پایان شماره ۱)، و محمدعلی بن محمد اسماعیل قاینی حسینی باعمان تاریخ، حاشیه هایی باناشانه «میرزا نصیر» و «حبیب الله»، جدول محاسبات و شکلهای به شنگرف، تملك علی بن عبدالرسول در ۱۳۵۳، در کتابخانه داعی الاسلام بوده است، ۲۳ س، ۱۵۶ × ۲۶، جلد میشن سبز.

۱- کشف القناع فی معنی القطاع: (ع) از خواجه نصیرالدین طوسی، که هم متن فارسی را به عربی در آورده، در پنج مقاله و هر یک در چندین فصل و شکل (مدرس رضوی ج ۲: ۳۶۵).

نسخه های عربی:

۱- تبریز نسخه محمد نخجوانی ۳۴۸۴ نوشته ۲-۶۹۱

۲- ط ۸: ۳۴۲

۳- سپه ۶۸۹۶ سده ۱۰

۴- سپه ۴۷۲۷/۱۸ نوشته ۲-۶۷۱

۵- سپه ۵۵۹۹/۱۲ نوشته ۷۰۱ در تبریز

۶- دانشگاه ۲۴۳۲/۱۵ نوشته ۶۹۵

۷- ملک ۶۲۱۳/۱

(منزوی ۱۸۹- مدرس ۹۱۸ و ۲۱۲ و ۳۴۱- یادنامه طوسی ۲۳۹- استوری

۲: ۷- در ۱۹۵۲ بروسی در آمده است- ط ۸: ۴۳۸، شکل قطاع ثابت بن قره سده ۱۷ ش ۴۸۳۲ ایاصوفیا- فیلمها ۱: ۴۶۷- شکل قطاع مغربی ط ۸: ۲۲۹)

نسخه فارسی

بادلیان ش ۱۴۹۸ نوشته ۱۱۰۰.

آغاز: بسمله. الحمد لله مبدع الحقایق الخارجة عن الحصر افاضة للخیر... وبعد وقد كنت عملت فيما مضى الزمان كتاباً جامعاً لضبط دعاوى الشكل المعروف بالقطاع و براهينه...

انجام: .. هي البسيطة. وهذا هو الغرض من الحاقنا هذه المقالة بالاربع الاولى ولنقطع الكلام هنا ، حامدين الله على آثمه و مصلين على خاتم انبيائه ، في ۱۲۶۶ (۱- پ- ۴۸ پ).

۲- تحرير المجسطي : (ع) از خواجه نصير الدين طوسي که در روزگار توفیق در قلعه الموت در سیزده مقاله ساخته و بحسام الدين حسن سيواسی اهداء کرده است.

آغاز : بمانند ضبط ذریعه.

انجام لمات اسکندر الناقضين ، وثالثها بعروضها و رابعها لاقدارها في العظم. وهذه جدوال الكواكب (۵۲ پ - ۱۰۲ پ).

۳- چهارده برگ جدول که بیشتر ناتمام است .

۱۵۸۶

۶۲۱۵ شکسته نستعلیق محمد صادق بن محمد علی بن اسماعیل مازندرانی ملقب بادیب حضور در قمر سین (کرمانشاه) در فروردین ماه ۱۳۰۵ خ (ش ۱) و شهریور ماه ۱۳۰۵ (ش ۳) ، ۱۵۳ × ۲۲۸ ، ۱۰۲ گ ۲۳ و ۲۵ س ، جلد رویه ابری ، کاغذ فرنگی زرد.

۱- جامع الاحادیث النبویة : (ع) از ابو محمد جعفر بن احمد بن علی بن الرازی قمی (ذریعه ۵ : ۳۱).

۲- المناقب المائة لامير المؤمنين- ايضاح دقائق النواصب : (ع) از ابو الحسن محمد بن احمد

ابن علی بن حسین بن شاذان کوفی که صد منقبت از مناقب علی (ع) است (مات ۹۶۱۱۶ - ذریعه ۲۲ : ۳۱۶).

۳- خلاصة الاثر في تراجم اعيان قرن الحادي عشر: (ع) از محمد فضل الله بن الدين محب الدين محمد حموی مشقی حنفی در گذشته ۱۱۱۱. نسخه ماگزیده ایست از آن . (ايضاح المكنون ۱ : ۴۳۲) (۲۶ - ۸۸ پ).

۴- المقامات : (ع) از ابن الآلوسی .

آغاز:

انا مذنب انا مخطيء انا عاصي هو غافر هو راحم هو عافي

انجام حتى طوى عشقه منى فراداً عميق الارعاء فنسبت نفسى ... (شش برگ سفید مانده است) (۸۸ پ - ۱۰۲ ر).

۱۵۸۷

۶۲۱۶ خط سیاق سده سیزدهم ، شش برگ ، سطرهای گوناگون ، کاغذ نخودی فرنگی ، ۸ گ ، ۱۴ × ۲۲ ، جلد ابری فرنگی .

۱- کتابچه مستمریات جوشقان : (ف) صورت مستمریهای جوشقان در یونتیل ۱۲۹۹ .

آغاز : هو الله تعالى . کتابچه جزو مستمریات هذه السنة یونتیل ۱۲۹۹ . تحویل جوشقان در مجلد کتابچه دیوان همایون اعلی ... سیاق سده سیزدهم . مهریضی (یا علی الاعلی - ۱۲۹۵) ، مهر چهار گوش شاهزاده اردشیر - ۱۳۱۶ . دو برگ کاغذ فرنگی آبی .

۲- کتابچه جمع و خرج شاهرود و بسطام : (ف).

آغاز : کتابچه جمع و خرج هذه السنة ثیلان ثیل شاهرود و بسطام ،

ابوابجمعی عالیجاه خان محمدخان قاجار .

۱۵۸۸

۶۲۲۰ شماره ۱ شکسته نستعلیق بی نام غره ع ۱۲۶۱/۱ ، شماره ۲ نستعلیق بی نام ۱۲۵۴ ، شماره ۳ و ۴ شکسته نستعلیق رضاقلی خان هدایت در تهران ۱۲۵۷ ، شماره ۵ نستعلیق بی نام ۱۲۴۲ (گویا این تاریخ تصحیف و نادرست باشد)، عنوان و نشان در شماره ۱ و ۲ شنکرف و در شماره ای بعدی جوهر سرخ، ۱۵ س ، جلد میشن تریاکی ، ۱۴/۳ × ۲۰ ، اهدائی حسینقلی کمال هدایت .

۱- ده فصل : (ف) از حاج میرزا عباس معروف به حاج میرزا آقاسی ایروانی در ده فصل کوتاه درباره وجود واجب الوجود و نبوت و بشیوه عرفانی. (م ۱۳۲۱ بنام کلمات - ملک ۶۳۰۹۷ و ۶۰۸۶۳ - سلطنتی ۳: ۹۳۴).

آغاز : بسمله . آنچه میگویم بقدر فهم تو است ، مردم اندر حسرت فهم درست . ده فصل بطریق اشاره و رمز نگاشتم و بیادگار گذاشتم . فصل اول در بدو نظر آنچه مشهود میگردد وجود است ...

انجام : ... فصل دهم : چون علم نبوت بطریق شهود است و رساله ان امیت است . قال الله تعالی بعث فی الامیین رسولا منهم ... مارا معطل کردند . خدا هذا و کن من الشاکرین . قد تم بالخیر فی غرة شهر ربیع الاول ۱۲۶۱ . (۱ - پ ۲۲)

۲- چهل فصل سلطانی و شیم فرخی: (ف) از همو . که پس از برگشت از حج در مقام وجد و حال در سال ۱۲۴۶ بتحریر آن پرداخته است . دریک مقصد و فصلهایی چند در اخلاق . در پایان نام شاهزاده « فریدون نام فرخ رسم » را آورده است . (ملک ۶۳۰۹۶)

آغاز : بسمله . سبحان ذی الملك والملکوت . پاک ملکا تعالی شأنک ... ستایش در حضرتت چون شاید ... و بعد چنین گوید ...

انجام : ... بتائیداته الازلیة موسوم ساخته چهل فصل سلطانی و شیم فرخی نام نهاده ، و بالله التوفیق والاستغاثه ، در دارالصفای خوی روز یکشنبه (۳ ج ۱/۱۲۴۶) زیب اختتام یافت . و الحمد لله رب العالمین . سنة ۱۲۵۴ . (۲ - پ ۲۵)

۳- منتخبی از غزلیات مولای رومی : (ف) راسته و چلیپا . (۲۵ - پ ۳۱)
۴- لطایف المعارف : (ف) از رضاقلی خان هدایت که در روزگار جوانی بنظم و نثر ، ساخته و با عنوانهای لطیفه لطیفه نگاشته است . نام کتاب در دیباچه آمده است . (ملی ۱ : ۹ - م ۱۳۴۳)

آغاز : بسمله . الحمد لصاحب الالاء و سائر الخطایا و الشکر لواءب النعماء و معطی العطایاء ... سر آغاز هر نامه و گرمی هر هنگامه از نام ...

انجام :

از بادۀ یاد دوست مدهوشی به
و از هر چه نه یاد او فراموشی به
خاموش هدایت که اگر مردری (اگر ز اهل دلی)

چیزی نبود بود اگر خاموشی به (؟)

(بتاریخ ۱۶ ع ۲) رساله لطایف المعارف در دارالخلافة طهران نسخه شد ، مؤلفه و محرره رضاقلی المتخلص هدایت ، ۱۲۵۷ (۳۱ - پ ۴۸)

۵- انیس العاشقین : (ف) از همو . یکی از مثنویهای ششگانه اوست در دوازده مقاله و یک خاتمه (ذریعه ۲ : ۴۶۲ - م ۲۶۵۲).

آغاز : بسمله .

ای عشق تو چون محیط و دل فلک
سبحان الله مالک الملك
ای واحد وحدت تو ذاتی
نه با العددی و ممکناتی

انجام :

خاموش هدایت ربائی تا چند ز حجب و خودستائی

باتمام رسید مثنوی موسومه بانیس العاشقین از مثنویات فقیر هدایت ، فی سنة ۱۲۴۲ (۴۸ - پ ۱۰۶ ر).

۱۵۸۹

۶۲۲۱ شماره یکم نستعلیق بی نام و بی تاریخ و چلیپا، شماره دوم نسخ محمد حسین اردلانی در ع ۱۱۶۷/۲ در حصار سید صادق در شهر زور از روی نسخه مسوده خط نگارنده، یادداشت پایان استنساخ در مزار سلمان فارسی در ج ۱/ همان سال، عنوان و نشان شنگرف، ۱۹ س، ۱۴/۶ × ۲۰/۶، جلدهمین سیاه لبه دار.

۱- التقاط من المستقصى فی فضائل مسجد الاقصی: (ع) در دیباچه متن به جلال سیوطی نسبت یافته است که آنرا پس از برگشت از حج نگاشته است. رساله ایست که از وضع جغرافیائی و تاریخی و فضایل این مسجد گفتگو میکند و گویا محمد بن خضر نورالدین رومی حلبی ملقط باشد و در ۱۰ صفر ۹۴۸ آن را ساخته. (برو کلمن ۲: ۳۶۰ - مل ۲: ۴۸۸)

آغاز: بسمله. هذا ما لالتقطناه من کتاب المستقصى فی فضائل المسجد الاقصی تألیف الامام جلال الدین السیوطی الفیه فی سنة ثمان و اربعین و ثمانمائة من الهجرة... فاقول سمی بالمسجد الاقصی لانه ابعدا المساجد التي تزار...

انجام: ... و تزیین المسجد و تحلیته و فضائله و فضایل انشام (؟) و عجائبها و غرائبها و الاماکن المشرفة فیها لایحصى ولا یتقصى. (پ ۱ - ۴ پ)

۲- فواتح الحق و الصواب فی شرح فاتحة الكتاب: (ع) در صفحه عنوان آمده است که نگارش این تفسیر در چهارشنبه ۱۶ شعبان ۹۲۲ بانجام رسیده است.

آغاز: بسمله. به استبدی لیجازینی ربی بقوله حمدنی عبدی، الرحمان الرحیم به اثنی و اثنی من فؤادی و کبدی...

انجام: ... و سائر السمعیات من الصراط و المیزان و الحساب و قرأة الكتب للاعمال و عرضها و شهادة الاعضاء بالاعمال کلها حق و الدلیل علی هذا... (سده برگ سفید مانده است).

۱۵۹۰

۶۲۲۲ بخط شکسته نستعلیق عبدالرزاق گیلانی در پنجشنبه ۹ ج ۱/ ۱۰۳۴ در مدرسه طبیه معصومیه، شماره یکم و دیگر شماره ها خط یک نویسنده است: محمد باقر بن زین العابدین مقصود علی در قزوین و قم در تاریخهای ۱۰۳۴، مهر بیضی محمد باقر بن محمد تقی الموسوی، شماره یکم چلیپاست، دیگر شماره ها ۲۳ س، ۱۲۶ × ۱۹۸، جلد میشن تریاکی.

۱- اجوبة مسائل الجیلانی (یا) اسئلة واجوبة: (ع) پرسشهایی است از ملا شمس گیلانی و پاسخهای ملا صدرای شیرازی در حکمت باشیوه قوله و اقول. (ط ۴: ۱۰ - هاشم مبده و معاد چاپ دانش پژوه ۳۴).

آغاز: وردالی کتاب من اعز الاخوان و افاضل الاقران اولی الدراية و العرفان، عالم عصره و خلاصة دهره شمسالفك... و هی قوله دام فضله... (ص ۳۴۲)

انجام: ... و الیه الانابة (ص ۳۵۹). و هذه آخر من کلامه. لمولائی و صاحبی، ضحوة يوم الخميس تاسع عشر شهر جمادی الثاني من سنة ۱۰۳۴ فی المدرسة الطبية المعصومية صانها الله و انا الاقل الجانی عبدالرزاق بن علی الجیلانی راجیا منه التوفیق العلی و الالتفات... (۱۴ - ۱۶)

۲- المسائل الخمسة: (ع) پنج مسئله فلسفی است با پاسخهای آن از ملا صدرای شیرازی. در آغاز مسئله را می آورد و سپس پاسخ آن را زیر عنوان «الجواب» مینویسد.

آغاز: بسمله. وصل الی کتاب من اعز الاخوان الالهیین و اشرف ذوی القرباة الروحانیین مشتملا علی نفایس عرائس اللطف... مسئله الاولى. انهم قد اتفقوا علی ان الواجب مختار بمعنی ان شاء فعل و ان لم یشاء لم یفعل...

انجام: ... و الله ولی الجود و الافضال، و صلی الله علی نبیه المفضل و آله خیر آل، و کتب هذه الالفاظ بیده... مؤلفه... محمد المشتهر بصدر بن ابراهیم... و کتبه العبد محمد باقر بن زین العابدین فی بلدة قزوین (ج ۲/ ۱۰۳۴) فی دار

الاخ... مولانا محمد شریف و الولد الاعز موسى بيگ بن حسين على بيگ
(۱۷ پ - ۲۹ ر).

۳- مقاله في اغراض ما بعد الطبيعة: (ع) از ابونصر محمد بن محمد بن طرخان فارابی.

آغاز: بسمله. رب وفق واعن مقالة المعلم الثاني ابونصر... في اغراض ما بعد الطبيعة. قال قصدنا في هذه المقالة هو ان ندل على الغرض الذي تشتمل عليه كتاب ارسطو المعروف بما بعد الطبيعة...

انجام:... الثانية عشر في مبادئ التعليمات و الطبيعيات. فهذه هي الابانة عن غرض هذا الكتاب وعن اقسامه. وهو الموفق للصواب. وعلى انبيائه الصلاة والسلام. تم (۳۰ پ - ۳۱ پ)

۴- المسائل القدسية والقواعد الملکومية: (ع) از ملا صدرا شیرازی (۱۰۵۰) در حکمت با عنوانهای جمله و مقالة وفصل. (ذریعه ۲۰: ۳۶۲)

آغاز: بسمله. سبحان الذي ابان في بدايات حالات ذواللهم نهايات تقلبات اصحاب الفكر والفهم... وبعد فهذه مسائل قدسية وقواعد ملکوتية ليست من الفلسفة الجمهورية ولا من الابحاث الكلامية...

انجام:... في المعنى وان كانت حملية في الصورة، فلنكتف بهذا القدر من هذا المطلب في هذه المختصر وزيادة الكشف يطلب من كتابنا الكبير، و التوفيق من الله العلوم الخبير. فرغت من تحريرها (شنبه... ۱۰۳۴ در شهر قزوین، محمد باقر بن زین العابدین) (۳۳ پ - ۵۶ ر).

۵- تفسیر آية النور: (ع) از همو (ذریعه ۴: ۳۳۴).

آغاز: بسمله. الحمد لله واهب العقل والخير... وبعد فيقول... محمد المشهور بصدر بن ابراهيم...

انجام:... عن المحجة البيضاء. هذا آخر ما قصدنا ايراده... ناقلنا عن خطه الشريف محمد باقر بن زین العابدین في جمادى الاولى ببلدة قم ۱۰۳۴ (۵۷ پ - ۸۶ ر).

۶- رسالة في كتف الشاة: (ع) منسوب به خواجه نصير الدين طوسي (مدرس رضوى، ۳۲۱).

آغاز:... تصنيف... خواجه نصير الدين الطوسي. هذه مقالة في احكام النظر في كتف الشاة. تسمى الشاة ويذبح للنشء الذي يراد النظر فيه، ثم يستخرج احد كتفها...

انجام:... فالشمس يكسف، وان كانت الدائرة بيضاء فالقمر يخسف. تمت الرسالة. نقلته من المنقول من خط العلامة... بهاء الدين محمد. (۸۷ پ - ۸۸ ر).

۷- تفسیر سورة الزلزال: (ع) از ملا صدرا شیرازی.

آغاز: اللهم اهدنا من عندك فهماً جديداً وعلمنى من لدنك علماً مزيداً... وبعد فيقول... محمد بن ابراهيم المعروف بصدر الدين...

انجام:... وتجرد عن غشاوة الطبيعة كان الغيب له شهادة و العلم عينا و الخير معاينة. (۸۹ پ - ۹۸ پ)

۸- تفسیر سورة الواقعة: (ع) از همو (ذریعه ۴: ۳۴۲) (۹۹ پ - ۱۳۶ ر).

۹- رسالة في الوجود: (ع) از جامی، نام نگارنده از پایان نسخه حك شده است. در وجود و ماهیت و کلی و جزئی گفتگو میکند (دانشگاه ۳: ۵۱۷).

آغاز: بسمله. الوجود اى بانضمامه الى النهيات مرتب عليها آثارها المختصة بهاموجود فانه لولم يكن موجوداً لم يوجد هي اصلا والتالى باطل...

انجام:... احدهما موجود بنفسه والآخر به فلا يخرج عن القسم قلب ينقل المنع الى الحصار الوجود الواحد من كونه فانما لكل واحد منهما و كونه قائماً بالجموع فلا يحدى نفعا (رسالة من رسائل العالم الفاضل باللهي صدر الدين). (۱۳۷ پ - ۱۳۸ ر)

۱۵۹۱

۶۲۲۵

نسخ خوب محمد بن الشيخ عبدالباقي الاسكلى مرید شيخ حسن افندی در تكميله مصطفى پاشا در ۱۰۰۵، تملك مصطفى در ذيقعدة ۱۲۹۸ با مهر

بیضی او «صنی رباب المصطفی»، عنوان و نشان شنکرف، واژه‌ها در شماره ۲ به شنکرف، ۱۱۵×۱۹۵، ۱۵ س، جلد ابری قدیمی لبه دار.

۱- الرسالة المکیة فی الخلوة الصوفیة: (ع) از قطب الدین عبدالله بن محمد بن امین اسپهبدی. (کشف‌الظنون: الرسالة المکیة) (بروکلن، ذیل: ۲: ۲۸۲ - م ۷۰۰).

آغاز: بسمله. الحمد لله العظیم شأنه، القوی سلطانه، الظاهر احسانه... اما بعد فقد الفت هذا التألیف فی مکة شرفها الله تعالی. ثم استدرکته بمدينة دمشق وزدت فيه فوائد...

انجام: ... و نهایتها شمس ظاهرة، و تختتم بهذه الایة ... و ایاکم نومة الغافلین، والحمد لله رب العالمین، و صلی الله علی سیدنا محمد فی الاولین و الآخرین (تمت الرسالة المکیة التي الفت بمكة شرفها الله تعالی، تمت ۱۰۰۵) (۱ پ - ۱۰۶ پ).

۲- رشف الالفاظ فی کشف الالفاظ: (ف) از شرف الدین حسین بن احمد فتی خالدي تبریزی. فرهنگ اصطلاحات صوفیه است دریک مقدمه و سه فصل:

فصل اول، در اسامی معشوق و آنچه متعلق باوست.
فصل دوم، در اسامی که میان عاشق و معشوق دائر و مشترک است.
فصل سوم، در کلماتی چند مخصوص بعاشق واحوال اوست.
نام کتاب و نگارنده در مقدمه آمده است. (م ۱۱۷۶)

آغاز: حمد و ستایش خدایی را که در معانی را در صورت بیانی عیان می کند و طراز حقایق را در پیش پرده دقایق... اما بعد فقیر حسین بن احمد الخالدي... میگوید که بیاید دانستن که معانی را درک نتوان کرد مگر در لباس صورت...

انجام: ... جست و جوی: خرده گیری را گویند که از فقیر در وجود آمده باشد، و مناجات عاشق و معشوق را نیز گویند. والله اعلم بالصواب، والیه المرجع والمآب. (۱۰۶ پ - ۱۲۰ ر)

۳- سراج القلوب: (ع) از ابو محمد احمد بن عبدالملک اشعری تبریزی که بخواهش برخی از دوستان در چهل و یک باب در اخلاق مذهبی ساخته است. نام کتاب و نگارنده و شماره بابها در دیباچه آمده است. (بروکلن، ذیل: ۷۷۵ و ۲: ۱۰۰۰)

آغاز: بسمله. الحمد لله علی ماخص وعم من نعمته و صلی الله علی محمد وآله و زمرته و اصحابه اجمعین. قال ابوالمحامد احمد بن محمد بن عبدالملک الاشعری التبریزی (ره) ... ان املی کتاباً مشتملاً علی ذکر مقامات العوام والخواص .. باب الاول فی التوبة...

انجام: ... والروح اشرف من القلب. تم کتاب سراج القلوب بعون الله تعالی و الحمد رب العالمین والسلام علی سیدنا محمد وآله الطیبین الطاهرین. (۱۲۰ ر - ۱۳۳ پ)

۴- کلمات الصوفیة: (ع) فرهنگ اصطلاحات صوفیه است یا عنوانهای سؤال و قیل. در پایان نسخه هم «کلمات المتصوفة» خوانده شده است.

آغاز: هذه رسالة فی ذکر بعض کلمات المتصوفة. سؤال مامعنی الوقت عندهم. ما كان الغالب علی الانسان ... سؤال مامعنی مقام، قیل المقامات علی تفاوت...

انجام: ... سؤال مامعنی التوفیق. قیل التوفیق حسن عناية الحق الی العبد ... وقیل ... والتوفیق من الله تعالی، و مفتاحها الدعاء و التضرع. تمت کلمات المتصوفة بعون الله تعالی وحسن توفيقه. و صلی الله علی سیدنا محمد وآله و اصحابه اجمعین. سنة ۱۰۰۵. و کتب هذه الاوراق. . . (۱۳۳ پ - ۱۴۲ ر)

۱۵۹۲

۶۲۳۱

شکسته نستعلیق محمد تقی طیب نوری مازندرانی ابن محمد نبی در دارالدولة کرمانشاهان در ۱۲۹۳، ۱۱×۱۸۱، ۲۳۲ گ ۱۷ س، جلدهایشن قهوه‌ای، کاغذ فرنگی.

۱- کشف الحقایق عن الاسرار: (ع) در کیمیا.

آغاز: بسمله. حمدله. والصلاة والسلام علی خیر خلقه ... اما بعد هذه رسالة جمعتها من کتب الفلاسفة و علم الصنعة ... قال العالم الفاضل ... ابو عبد الله

محمد بن امل التمیمی رحمه الله فی کتاب «حل الرموز» ...

انجام: .. واما الطرح فعلى الفضة لاغير ، تمت الرسالة على يد ... محمد تقی طبیب نوری مازندرانی (ع ۱۲۹۳/۲) (۱ پ - ۷ پ).

۲- انوار الدرر فی ایضاح الحجر : (ع) از ایدمر بن علی جلدکی در گذشته ۷۶۲ در کیمیا در ده باب ویک وصیت ویک خاتمه (ذریعه ۲ : ۴۲۶).

آغاز: بمانند نقل در ذریعه (۷ پ - ۲۴ ر)

۳- تحفة التدبیر لاهل التبصیر : (ع) از اسماعیل تنیسی شاگرد ابن العربی در کیمیا در هفت فصل (بروکلن SNI:802 ، ذیل ۳ : ۱۲۳۵).

آغاز: بسمله . هذه رسالة فی الصنعة الالهية تسمى تحفة التدبیر لاهل التبصیر تحتوى على اربعة اعمال اصول وسبعة فصول ...

انجام: ... جل من لافیه عیب وعلا . قد تم هذه الرسالة على يد ... میرزا محمد تقی طبیب نوری (ع ۱۲۹۳/۲) (۲۵ پ - ۳۸ ر).

۴- بغية الخبير فی قانون الاکسیر : (ع) از جلدکی که در شهر دمشق بسال ۷۴۰ نگاشته است . نام کتاب در دیباچه وخاتمه آمده است .

آغاز: بسمله . قال العبد الفقير ایدمر بن علی بن ایدمر الجلدکی ... بسمک اللهم ظهرت انواع المبتدعات ... وبعد فانى قد وضعت هذا الكتاب بمدينة دمشق عام اربعين وسبعماية ...

انجام: ... بنی وبنیک وکیل وکفی بالله وکیل . ولكن هذا آخر ما قصدنا ايراده من کتاب ... (فی ۱۳ ع ۱۲۹۳/۲) (۳۹ پ - ۴۹ پ).

۵- سراج الظلمة وشمس الحکمة : (ع) از عبد الكريم المعروف بالمختفی .

آغاز: بسمله . الحمد لله وحده والصلاة على عبده ورسوله وعلى آله واهل بيته . هذا كتاب يسمى بسراج الظلمة وشمس الحکمة . قال الشيخ عبد الكريم المعروف بالمختفی (ره) اما بعد زادك ايها الولد فی الحکمة رغبة ...

انجام: ... الظلمة الفاسقين . قد فرغت من تحرير هذه الرسالة الشريفة فى يوم السبت (۲۵ ع ۱۲۳۹/۲) ... وانا الفقير ميرزا محمد تقی طبیب نوری . (۵۰ پ - ۵۶ پ).

۶- اصول الصنعة : (ع) از طغرانی شاگرد ابوعلی سینا در طبایع . ومطالبی از کتاب شفا نقل میکند و سپس به اقوال ونقول آنرا گزارش میکند .

آغاز: بسمله . حمد لله . وصلى الله على محمد وآله اجمعين . و بعد اسعدك الله بطاعته وجعلك من الفائزين برحمته ...

انجام: ... وعن بقية الروح المحکمة و افهم والله الموفق . والحمد لله رب العالمين وصلى الله على محمد وآله واصحابه اجمعين (قدتم هذا الكتاب ... ميرزا محمد تقی طبیب نوری مازندرانی یوم دوشنبه ۲۷ ع ۱۲۹۳/۲) . (۵۷ پ - ۶۸ پ)

۷- کیمیا (مقالات) : (ع) درین رساله گفتارهای جابر ، جلدکی ، سقراط ، افلاطون ، اطاמוש نقل و گزارش شده است . شاید از گردآورنده مجموعه میرزا محمد تقی نوری باشد .

آغاز: جمعت هذه المقالات من كتب المعتمدة عن الحكماء الفلاسفة (رض) . قال مؤيد الدين الطغراني فی شرح كتاب الرحمة للجابر ...

انجام: .. حتى يرجع اليه لونه ، احسن ما كان قبل ذلك . انتهى كلامهم فهذا اظهر لاولي الالباب ومن الماع كل شيء حى . (۶۸ پ - ۷۹ پ) .

۸- حل الطلسم : (ع) از ابو العباس اسماعیل القمری قمی ، در کیمیا (ذریعه ۷ : ۷۰) .

آغاز: بمانند نقل در ذریعه .

انجام: ... واعلم يا اخي انك لم يبلغ هذه الدرجة الا بالتجريد و المجاهدة . فاحفظ قدر ما وصل اليك . وهذا آخر ما انتهت اليه الآمال ، والحمد لله على كل حال (تمت هذه الرسالة ... ۱۸ ج ۱ / ۱۲۹۳) . (۸۱ پ - ۸۷ پ) .

۹- آراء المذاهب : (ع) از سيد حسن بن احمد بن مهنا الحسينى ، گزيده ايست از كتاب ديگر او به نام «اسرار الحكماء فى اماره علم الكيمياء» در ده باب ویک خاتمه .

آغاز: بسمله . قال السيد حسن بن احمد بن مهنا الحسينى انسى لما لفت كتابي الموسوم باشارة اسرار الحكماء فى اماره علم الكيمياء واحبت ان اختصره عن تلك الزيادة ... ذاكر آ فيه جميع العلم من تدابير الصناعة ...

انجام: ... فهم يريدون ليطفؤا نور الله بافواههم . والله متمم نوره ولو كره

المشركون (تمام شد در دارالدولة کرمانشاهان، در ۷ شعبان ۱۲۹۳ بید حقیر میرزا محمدتقی نوری مازندرانی) (۸۹ پ - ۱۱۴ ر).

۱۰ تحریر اللغات والاسماء: (ع) رساله واژه‌های کیمیاوی است بترتیب حروف تهجی. در صفحه عنوان به جلدکی نسبت داده شده است.

آغاز: بسمله. حرف الالف. الاسد النار، قاله هرمس الاسد النفس، وقال غيره الاسد البری هو النوشادر، هذا نص جابر، كما ان الاسد اللالی الفضة. وقيل ان الاسد خضر الزجاج.

انجام: ... حرف الياء. الياقوت الاحمر ... الحديد والكبريت القوم. الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على حبيبہ وصفيہ ورسولہ ... (تم) بید ... المازندرانی. در دارالدولة کرمانشاهان در ۱۵ شعبان ۱۲۹۳ ... (۱۱۴ پ - ۱۱۹ ر).

۱۱- شرح کتاب الرحمة: (ع) الرحمة نگارش جابر بن حیان صوفی در گذشته سال ۲۰۰. (ذریعه ۱۰: ۱۷۱)

آغاز: بسمله. شرح کتاب الرحمة تألیف جابر بن حیان الکوفی (ره) هذا کتاب ترجمه کتب الحكماء ... من کلامهم الحق و ما ذکره فی مصاحفهم ...

انجام: ... الى ان يزد عليه قمر وان زوعه زادك المشاعر الله. تمت هذه الرسالة. (۱۱۹ پ - ۱۳۳ ر).

۱۲- خلاصة الخطب السبع: (ع) گزیده ایست از خطبه‌های هفتگانه بلیناس در کیمیا.

آغاز: بسمله. خلاصة الخطب السبع. قال بليناس رأيت في المنام رجل على منبر يقول كلاماً طويلاً في مدحه ومدح أبيه ... خلاصة خطبة المشتري على منبره من ازال عن حرارتي انقل الى القمر ...

انجام: ... خلاصة خطبة القمر. زوجته ولي في القدرة مشكل كشكل الشمس آخر. (تمت بالخير بید ... المازندرانی. فی غرة ج ۱۲۹۳) (۱۳۷ پ - ۱۳۹ ر).

۱۳- صنعة الطبيعة وسرائر الخلیقة: (ع) از بلیناس حکیم، در طبیعیات (دانشگاه ۴: ۹۹۴)

آغاز: بسمله. والحمد و التقديس لربنا. اقول على كتابي هذا و رصف الحكمة الى ابدیها تسمعوا حکمی ...

انجام: ... وعلى هذا الكلام كثير تركنا ذكرها كراهية كثرة الكلام. تمت ما صدر من كتاب بلينوس في صنعة الطبيعة و سرائر الخلیقة، و يتلوه بعد كتاب العلل. والحمد لله رب العالمين. (۱۴۵ پ - ۱۵۳ پ).

۱۴- العلل المعلولة: (ع) از همو.

آغاز: بسمله. و باسم رب العالمين، وهذه صدر ما ابتدا به نحن من تفسير كتاب العلل الذي ابتدا به القس الذي كان منزله ببالس ومأواه. وهذا كلام بوليس بعينه. قال بوليس انا الحكيم صاحب الاعاجيب ...

انجام: ... تولد من الطبايع الاربع اعنى الحيوان والنبات والمعدن. تمت كتاب علل المعلولة لبلينوس الحكيم. الحمد لله و بحمد الله و بعون الله. . . (۱۵۳ پ - ۱۸۰ پ).

۱۵- الحلق المخلوقة: (ع) از همو.

آغاز: بسمله. كتاب الحلق المخلوقة لبلينوس الحكيم، وهو الجزء الثاني وبه يتم كتابه على التمام والكمال. اقول ان لما قوى الفلك و داروا اختلط الغليظ و وقعت حركات الموالييد ...

انجام: ... فارتفع بالطافه الذي فيه و بالهواء المزدوج، فصار في العلو، فهذه علة النبات كله في الجملة. و يلفت غايتها في. . . (۱۸۰ پ - ۱۹۱ پ)

۱۶- مصححات افلاطون: (ع) رساله ایست در طبیعیات با عنوان التصحيح، التصحيح، و تا التصحيح التسعون است (= ۳۱۱۹/۲۰ - سزگین ۴: ۲۴۶)

آغاز: بسمله. قال المراكشي هذا مصححات افلاطون و تفسير جابر بن حیان. قال هداك الله للتقوى، ينبغي ان تفهم، يقول ثم تأخذ من بعد ذلك في العمل و اياك يا اخي ...

انجام : ... التصحيح التسعون . القول في المنافع وذلك ان كل اكسير...
فليكن الآن آخر ما كون الله وفوته وعونه و مشيته وصلواته على سيدنا محمد و
آله الطيبين الطاهرين المعصومين (قد وقع الفراغ من تسويد هذه... بيد...
محمدتقی الطیب النوری ابن الاخوند محمدنبی الملقب به بلك ... ۱۶۱۸ع/
۱۲۹۳). (۱۹۳ پ - ۲۳۲ ر).

۱۵۹۳

۶۲۳۲ نسخ سده سیزدهم، جدول مشکی، عنوان به سرخی ، ۱۱ × ۱۶٫۷ ، ۱۸ س،
جلد میشن لایبی عنابی.

۱- پرسش و پاسخ : (ف) شش پرسش است (باید هفت تا باشد) ازوالی کردستان [امان الله
خان] و پاسخهای او از کریم خان کرمانی. (فهرست مشایخ ۲: ۲۴۷)

آغاز: بسمله . حمدله . وصلى الله على سيدنا محمد وآله . فبعد چنین گوید...
کریم بن ابراهیم که در بهترین و خوشترین...

انجام : ... امیدوارم جوابها کافی و شافی باشد . فارغ شد از تحریر این اجوبه
در شب ششم ۱۲۷۲/۲ ، حامداً مصلياً مستغفراً.

۲- پرسش و پاسخ : (ف) دو پرسش است بهر بی از شیخ یوسف بن محمد حسن کردی و پاسخهای
آن بفارسی از همو که در چهارشنبه ۱۲۷۲/۲ ع ۹ نگاشته شده است. (مشایخ ۲:
۱۸۲)

آغاز : بسمله . حمدله . وصلى الله على محمد وآله... وبعد فبقول ... کریم
ابن ابراهیم انه قد ارسل الى الجناب العالم... الشيخ يوسف بن محمد حسن
الکردی...

انجام : ... کتابی هذا حتى يشرح لكم والسلام. قد فرغ من تحريره مصنفه...
فی لیلة الاربعاء تاسع (ع ۱۲۷۴/۲).

۳- پرسش و پاسخ (ف) : يك پرسش است از شیخ محمد بن الشیخ امام الدین الکردستانی

بهربی، و پاسخ آن بفارسی از همو، در چندین فصل (فهرست مشایخ ۲: ۱۷۸).

آغاز : بسمله . حمدله . وصلى الله على محمد وآله . فبعد یقول ... کریم بن
ابراهیم انه قد راسل الى جناب... الشيخ محمد بن...

انجام : ... پس بیرون از نهایت برزخی و زمانی و مهیمی بر کل آن دوست ولی
دوران امتدادی دهی طولی (گویا کتاب پایان نیافته است).

۱۵۹۴

۶۲۳۳ شکسته نستعلیق محمدتقی طیب نوری در ۱۲۹۲ (ش ۲) و چهارشنبه ۵
رمضان ۱۲۹۲ (پایان مجموعه)، یادداشت محمد ابراهیم در ۱۹ ج ۱۳۲۳
در قونسل خانه انگلیس در کرمانشاهان ، ۱۱ × ۱۸٫۲ ، ۱۹ س ، جلد میشن
زرد .

۱- السربانی فی علم المیزان : (ع) از شیخ محمد قمری در يك مقدمه و نه مقاله و يك
خاتمه در کیمیا . نام کتاب در دیباچه آمده است.

آغاز : الحمد لله الذی تقدست ذاته عن تدارك الاوهام ... و بعد فانی لما
وصلت الى حقایق العلم الالهی...

انجام : ... شیء من الزنجار ، و یکرر العمل به کذلک حتی یكون القمر فی قوام
الذهب فافهم. (پ ۱۹ ر)

۲- جواهر الاسرار فی معارف الاحجار : (ع) از همو ، فصول و ابوابی چند در کیمیا. نام
کتاب در دیباچه آمده است . فصلها بفارسی یکم و دوم ... آمده است .

آغاز : بسمله . الحمد لله الملك القدوس والسلام والصلوة على... وبعد فانی
اخرجت من بحر العوارف لطایف در المعارف و نظمها فی سلک جواهر کنوز
الصنائف...

انجام : ... یصیر الرجل عبدا رجوا . تمت هذه الرسالة على يد... محمد

تقی نوری مازندرانی فی کرمانشاهان در کاروانسرای نواب... فی ۱۸ یوم سنة ۱۲۹۳ (۲۲۲ - ۹۵ پ)

۳- کشف الاسرار فی هتک الاسرار: (ع) از همو، دریک مقدمه و پنج قسم و یک خاتمه. نام کتاب در دیباچه آمده است.

آغاز: بسمه، الحمد لله الذی خلق السماوات والارض وجعل الظلمات و النور... و بعد فانی طالعت کتب التوم المشحونة بالانغاز والرموز...

انجام: ... وکل البیاضی والحمره واما الله یکسر الحق، وهو التوفیق الخالق الارزاق العزیز الکبیر المتعال. (۹۶ پ - ۱۷۹ ر)

۴- فصول فی الکیمیا (ع): از ناشناس.

آغاز: واعلم یا اخی ان الشمس اذا تکلف بالنفس الصالحة مع تخالطها...

انجام: ... وان فطرته بالفرعة ولا یبق فانه یكون ابلغ ویسمى انماء الجامع، تمت (۱۸۰ ر - ۱۸۶ پ)

۵- درر الانوار فی اسرار الاحجار: (ع) از محمد قمری یا جلد کسی دریک مقدمه و ده باب و یک خاتمه در کیما. نام کتاب و شماره بخشها در دیباچه آمده است. (همان

۳۱۸۵/۱ و ۳۲۸۰/۶ و ۵۳۴۶/۳)

آغاز: بسمله. الحمد لله الذی خلق الکائنات من نور الانوار وجعل ادوار السماوات خزائن الاسرار... و بعد فانی قد تحیرت فی وادغیر ذی زرع کالعوام معتمد علی ظاهر اقوال... (۱۸۹ ر - ۲۳۶ ر)

۶- میزان الطبایع الاجساد (رسالة فی...): (ع) رساله در میزان طبایع اجساد و در اسرار میزان و در کیما.

آغاز: بسمله. میزان الطبایع و هی البسائط الاولى و ذلک ان النار... (۳۶ پ - ۲۳۸ ر)

۷- رسم کیفیات الاجساد (رسالة فی...): (ع) از ناشناس.

آغاز: بسمله. حمدله. و صلی الله علی سیدنا محمد... و بعد هذه وجیزة فی رسم کیفیات الاجساد. یكون اربعة الی الارتقاء الی تعدیله... (۲۳۶ پ -

۲۳۹ پ)

۱۵۹۵

۶۲۴۰ شکسته نستعلیق سده سیزدهم، ۱۵ × ۲۱٫۳، ۱۳-۱۴ س، جلد میشن تریاکی ضربی، کاغذ فستقی، شعرهای پراکنده ای در کنار برگها نوشته شده است.

۱- دیوان ثاقب: (ف) دیوان غزل بترتیب تهجی باتخلص ثاقب:

رباعیات

سراپا (مثنوی)

فراق نامه

قصه محمود و ایاز

دوازده بند

قطعات

قطعه سیاه و سفید

شمع و پروانه

قضا و قدر

تمثیل

ساقینامه

قصاید

هفت بند

دوازده امام (ذریعه ۹: ۱۸۲)

آغاز:

طوطی نظم گشته شکر خا از حمد خالق یکتا

بی زن و فرزند بیکیس پابند حضرت سبحان قادر دانا

انجام:

هست مرو را همین صبح و شام تا که رسم من ز دو عالم بکام

۲- عشق افروز : (ف) از همو مثنوی در ۱۸۶ بیت.
صل علی با بك ام البتول یا علیا انت وصی الرسول

آغاز :

میکنم حمد خداوند کریم
آنکه از بحر سخا در بطن یم
قادر بیچون و قیسوم قدیم
آشکارا میکند در در عدم

انجام :

از تمنا ثاقب شیرین کلام
کرد از نظم این حکایت راتمام
۳- افسوس نگار : (ف). از همو مثنوی در ۱۰۲ بیت.

آغاز :

شنیدستم ز قول نکته سنجی
چو ثاقب گفت افسوس نگارش
نهان اندر حال (؟) شوریده گنجی
که گردد داستان و روزگارش
۴- گلشن راز : (ف) از همو مثنوی در ۱۱۲ بیت.

آغاز :

قصه ای دارم ز پیران کهن
جائفز امانده در عدن

انجام :

(... زیر و صالی رفته)
... بحر سخن در زمین

۱۵۹۶

۶۲۴۴

خط تعلیق عثمانی سده سیزدهم ، عنوان و نشان بسرخی ، ۷۱ گ ۱۷ س ،
۱۳۸۸ × ۲۰۸ ، جلد ضربی زرین ، کاغذ فستقی .

۱- زنان نامه : (ترکی) منظومه از فاضل اندرونی پسر طاهر پاشا (۱۲۲۵) فرمانروای روس
و خواجه دیوان و سراینده شوق انگیز و ادهم نامه باین عنوان ها :
سبب تألیف منظومه
ذکر مقدمه

در بیان زن هند شرقی
حالت نسای بغداد
صفت زن سودان
نسوان یمن
ذکر نسوان جزایر تونس
نسوان دمشق
نسوان اناطولی
زن اسپانیه
ذکر افرنج ، بلاد اسلامبول
زن ارمن
زن چنگانه
زن ارثود
زنان تاتار
حسن زنان چرکس
زن ملت روس
حالت زن انگلیز

بلو شیه 1405, 1406, 1291, 677, 674, 673 S.

فلو گل ۱: ۴۲۳ و ۴۲۴

رسی ۵۰ و اتیکان.

مجموعه B 338 لس آنجلس (نشریه ۱۱ و ۱۲: ۵۳۴).

قرطای ۲۶۰۲ و ۲۶۰۱ و ۲۹۹۹/۱.

۲- جنگی نامه : (ترکی - فارسی) از همو . منظومه باین عنوانها :

مقدمه منظومه

در بیان جنگیان

نکته خاتمه منظومه . (قرطای ۱۳: ۲۶۰)

آغاز :

حمد لایق او جهان داوری وار
کائنات ترک همان اول سرور وار

۳- خوبان نامه : (ترکی) از همو ، باین عنوانها :

صفت ادعیه شاه جهان (سلطان سلیم)

ذکر فرماندهان جانان
در بیان سبب منظومه
در بیان کهن روی زمین

در بیان درج هفت اقلیم	ذکر صفت ناحیه هندوستان
ذکر خوبان نواحی عجم	ذکر خوبان نواحی عراق
ذکر محبوبی ام دنیا	تعریف غلامان سیاه
خوبان نواحی حبش	خوبان یمن
خوبان بلاد مغرب	خوبان جزایر تونس
نواحی حجاز	نواحی دمشق
بلاد شهباء	خوبان بلاد اناطولی
صفت بحر سفید	صفت اسپانیه
شهریاران بلاد اسلامبول	صفت ملت روم
صفت قوم یهود	صفت جنگانه
خوبان بلاد روم ایلی	صفت ارثود
گرجیان	خوبان گروه چرکس
بشناق	تاتار
ترسایان	فرنجیه
خاتمه درستایش جناب عالی	حالت زن قلمنک
زن دنیای جدید	صد غائله امر نکاح
قصه حمام نسا	حملة اهل مجله وامام
در بیان ضرر فرط جماع	صدوفز لکه (?) منظومه
(قرطای ۹۹۹۱۰-۲۶۰۱)	

آغاز:

منت اول خالق حکمت کاره	زن دنیا ایدن مسکاره
بس که بوفاضل مستانه عشق	رندوساغرکش میخانه عشق

آغاز: خوبان نامه فاضل.

حمدا ومولای عظیم الشانه حسن وجانسوزی ویرن انسانه
 فهرست ترکی بلوشه - فلوگل ۱ : ۴۲۳ و ۴۲۴ - رسی ۵۰ واتیکان -
 مجموعه B 338 دانشگاه لس آنجلس .

۱۵۹۲

۶۲۴۵

نسخ و نستعلیق عنوان و نشان شنگرف ، جدولهای رمل به شنگرف ، شماره
 یکم سده ۱۳ و شماره های پسین از سده ۱۲ ، نام کتاب محو شده ، ۵۲ گ ،
 گ ، ۱۶-۲۰ س ، کاغذ فستقی ، یادداشت ۱۲۶۵ ، ۱۵۸۵ X ۲۱۰ .

۱- رمل (رساله) : (ف) در بیت و شش باب . سپس منظومه ای در دوباب و منسوبات
 باشکال کواکب و استخراج ضمیر ، و استخراج دفین ، و استخراج اسامی ،
 وجداول .

آغاز: بسمله . حمدله ، والصلاة والسلام علی محمد وآله الطیبین ... اما
 بعد ، بدان که این رساله ایست منقول از حضرت امیر وامام المتقین ... که
 فرمودند هر آن بنده ... که مرادی داشته باشد ...
 ۲- رمل : (ف) منظومه در ۳۵۵ بیت و سپس جدولها .

آغاز:

بعد از آن نظم دلپذیر کنم وصف اشکال بی نظیر کنم
 بدهم شرح صورت اشکال باز گویم به پیش تو احوال

انجام:

بهر ضبط و حساب آسانی جدولش ثبت رفت تا دانی

۳- رمل (رساله) : (ف) از خواجه نصیر طوسی . با همان سرآغاز که ذریعه ۱۱ : ۲۵۰
 یادکرده است .

۴- کنز الدقائق : (ف) بابهای دوم چهارم از آن کتاب بدینگونه :
 باب چهارم در بیان احوال نقاط رملی از سیر و غیره و استخراج احکام ضمائر و
 خیابا .

باب دوم در استخراج دفاین و خیابا در دوقصل (۱۵ برگ) .

آغاز: در بیان احوال نکات (؟) رملی از سیر و بیان دلایل آنها و طریق استخراج
 احکام و ضمائر و خیابا ...

انجام : ... و در اول رمل استعانت طلبد از خدای تعالی و پیغمبران تا مقصود حاصل شود، تمت والله اعلم.

۱۵۹۸

۶۲۴۷ شکسته نستعلیق سده دوازدهم ، بیاضی ، جدول شنگرف و مشکى وزر ، راسته و چلیپا، آغاز و انجام افتاده، ۱۰۲ × ۱۹۸، ۱۶۲ گ ۱۴ س، جلد میشن لائی تریاکی ، کاغذ ترمه .

۱- مثنوی : (ف) از آذر.

آغاز :

بشنوید ای معشر آزادگان این حکایت از دل از کف دادگان

(۳۲۱۷ م)

۲- چاه وصال ، لیلی مجنون : (ف) از عبدالرحمن جامی.

آغاز :

بیا ای ساقی سحر آفرینم خط عشق تو سر لوح جبینم

انجام :

جهان شد خرم از فیض زلالش ز چرخ آمد لقب چاه وصالش

(م) ۲۷۵۳ از این نسخه یاد نکرده)

۳- قضا و قدر : (ف) مثنوی از محمد قلی سلیم تهرانی (ذریعه ۹ : ۴۶۴ - م ۳۰۴۵).

آغاز :

شنیدم روزی از خونا به نوشی شوگل ... پاره تن پوشی

انجام :

در این دریای خون خوار آشنا کیست

خدا دست تو دارد نا خدا کیست

۴- خسرو و شیرین : (ف) از میرزا محمد صادق اصفهانی متخلص به نامی در گذشته ۱۲۰۴ (ذریعه ۷ : ۱۶۰ - م ۲۷۸۹).

آغاز :

شنیدستم که چون فرزانه شاپور

بپای سعی طی کرد آن ره دور

۵- فرهاد و شیرین : (ف) از وحشی بافقی (۳۰۲۵ م).

آغاز :

الهی سینه ای ده آتش افروز

در آن سینه دلی و آن دل همه سوز

۶- مثنوی خر خریدن : (ف) از محمد قلی سلیم تهرانی در ۵۳ بیت (حمازنامه ساده دل) (۲۸۵۶ م).

آغاز :

ساده دلی را ز پی راه دور گشت خری همچو مسیحا ضرور

انجام :

هست در این وادی پر گیرودار بر خر خود هر کسی آخر سوار

۷- ترجیع بند شیخ سعدی

۸- غزلیات سعدی

۹- غزلیات جامی

۱۰- قصیده سینه از عرفی شیرازی (ذریعه ۹ : ۷۱۲)

آغاز :

این بارگاه کیست که گویند بی هراس

کای او چرخ سطح حضیض تو را مماس

۱۱- قصیده عرفی در ۹۷ بیت.

آغاز :

جهان بگشتم و دردا به هیچ شهر و دیار

ندیده ام که فروشد بخت در بازار

۱۲- شعر از مشتاق

۱۳- شعر از رفیق

۱۴- شعر از هلالی

۱۵- شعر از جامی

۱۶- شعر از شاه نعمت‌الله ولی

۱۷- شعر از شمس تبریزی

۱۸- شعر از صائب

۱۹- شعر از عشرتی

۲۰- شعر از طبیب.

۱۵۹۹

۶۲۵۳

نستعلیق و نسخ يك نویسنده از سده ۱۲-۱۳، ۲۲، ۲۰-۲۱، ۳، ۱۱۳×۱۸،
جلد میشن قهوه‌ای لائی مغزیدار، کاغذ فستقی آبی.

۱- کنوزالمعزمین: (ف) منسوب به ابوعلی سینا. در نیرنجات و طلسمات، در هفت فصل،
(مهدوی ص ۲۹۱ ش ۲۱۰ - ملک ۴۶۴۹۳)

آغاز: بسمله، حمد و سپاس خدای را که آفریدگار جهانست...

انجام: ... هیچ کس مزاحم وی نباشد و جامه پاکیزه پوشد و تشویش بخاطر
راه نهد، انشاءالله تعالی وحده العزیز.

۲- جواهر الاسرار: (ف) از ابو محمد محمود بن محمد دهمدار عیانی در علم حروف به نظم و نثر.
گزیده ذخائر الاسماء سید کمال الدین حسین اخلاطی (ذریعه ۵: ۲۶۲).

آغاز: بسمله

احمد الله که این تازه کتیب دارد از جلوئه بسم الله زریب

ای عیانی اگر هست عیان ساز این جوهر اسرار بیان

۳- جفر: (ف) منسوب به پلیناس حکیم در علم حروف و طلسمات، در شانزده فصل.

آغاز: بسمله، حمدله، والصلاة والسلام علی خیر خلقه... اما بعد بدانکه
این نسخه ایست از اسرار علم الهی پوشیده بر خلائق...

انجام: ... و موم کافوری بطالع سرطان چنان شود.

۴- پراکنده‌هایی از دعاء و طلسمات و اختیارات الایام بفارسی.

۵- زبدة الالواح: (ف) از محمود بن محمد دهمدار متخلص عیانی. نام نگارنده و رساله
در دیباچه آمده است. (ذریعه ۱۲: ۲۰)

آغاز: بسمله، حمدله، والعاقبة للمتقين والصلاة... اما بعد از حمد و ثنای
کبریا و درود و ثنای...

۶- علم حروف (رساله): (ف) در سه فصل بدینگونه:

۱- در بیان مداخل و مخارج حروف

۲- از قول امام جعفر صادق در بسط

۳- از شیخ جذری در بسط (بهمان خط و نشانیها)

آغاز: بسمله، فصل اول در بیان مداخل و مخارج حروف و مداخل عبارت
از آنست از اعداد جملی...

۷- علم حروف (رساله): (ف) با عنوان‌های قاعده و بابهای نامرتب، پراکنده‌هایی است در
حروف از طلسمات و وردها.

۱۶۰۰

۶۲۶۰

نستعلیق و نسخ سده سیزدهم با تاریخ ۱۲۲۷ در شماره ۲، ۳، ۷، ۱۰، ۱۵×۱۵،
۷۰۷ گ، کاغذ گوناگون، جلد میشن مشکی کاغذ رنگارنگ.

۱- پراکنده‌های نظم و نثر، منظومه‌ای در آنچه نکبت بار است بنقل از ابن سینا، در پنجاه و
پنج بیت:

آغاز:

نزد ارباب دولت و حشمت شخصت چیز است مایه نکبت

انجام:

نقل از شیخ بوعلی سیناست که روایات او همه زیباست

این نصایح که راحت جانست زندگی بخش روح انسانست

۲- نان و حلوا : (ف) از شیخ بهائی ، نستعلیق محمد جعفر اهل ناحیه در ۱۲۲۷ م (۳۲۶۴) .

۳- اربعون سورة منتخبة من التوراة : (ع) نسخ محمد ربیع در ۱۲۲۷ .

آغاز : بسمله ، هذه فائدة جلیلة وموعظة بلیغه وهی اربعون سورة منتخبة من التوراة التي کلم الله تعالى بهامع موسى بلاترجمان ، ونقل امیرالمؤمنین بلاترجمة بالعربية ، الاول قال الله تعالى عجبتم لمن ایقن بالموت فكيف یفرح ...

انجام : ... يوم القيمة زدناهم عذاباً فوق العذاب بما كانوا یعملون (قد تم الكتاب ... سنة ۱۲۲۷)

۴- نصاب الصبیان : (ف) از ابونصر فراهانی . عنوان و نشان شنگرف ، با حاشیه ها ، (فرهنگنامه ها : ۸۴ م ۲۰۴۱)

۵- مناجات منظوم : (ف) از شیخ بهائی (م ۳۲۳۲)

آغاز :

دلا تا بکی از دوست دوری گرفتار دام سرای غروری

انجام :

بیخشا و از چاه حرمان برآرش به بازار محشرمکن شرمسارش

۶- شیر و شکر : (ف) از همو دریک دیباچه نثری باشش عنوان (م ۲۹۷۹) .

آغاز : بسمله ، الحمد لله علی جزیل الآئه ...

تا کی ز علائق جسمانی در چاه طبیعت خود مانی

۷- پراکنده هایی بنظم و نثر فارسی و عربی

۸- شعر از خان احمد

۹- شعر از دشت بیاضی

۱۰- شعر از مولانا نظام استرآبادی

۱۱- شعر از امیر خسرو دهلوی

۱۲- شعر از عهدی ساوجی

۱۳- شعر از عطار

۱۴- شعر از مسیحی

۱۵- شعر از نثار تبریزی

۱۶- شعر از عرفی

۱۷- شعر از شیخ ابوسعید ابوالخیر

۱۸- شعر از ابوعلی بن سینا

۱۹- شعر از شیخ بهائی

۲۰- شعر از مجیر بیلقانی .

۱۶۰۱

۶۲۶۲ خط شکسته نستعلیق محرم ۱۲۷۳ ق درمشهد، ۱۰۸ ص ۱۶ س، جلد و غنی میناکاری برون و درون ترمه سپاهانی ، بایک سرلوح زر و لاژورد و سبزی و شنگرف و سفیدی ، متن و هاشم بدنبال یکدیگر ، دو صفحه آغاز میان سطرها زرکاری شده و ستون میان و کنار باسبز و زر و لاژور و سفیدی تزیین شده ، ۹۵ × ۱۴ ر۵ ، جدول زر و مشکي، عنوان شنگرف .

۱- لب لباب معنوی : (ف) از حسین کاشفی سبزواری (م ۳۰۹۶) .

آغاز :

ای کمینه بخششت ملک جهان

من چگویم چون تو میدانی نهان

۲- پراکنده های شعری در متن و هاشم بخط تازه تر .

۳- دو بیت های باباطاهر : ۲۰ شماره متن و هاشم بهمان خط شماره پیشین .

۴- دیوان : (ف) از نورعلی شاه ، دیوان غزلیات بترتیب تهجی باتخلص نورعلی ، ترکیب

بند ، و ترجیع بند و دو رباعی (م ۲۵۸۷) .

بهمان خط شماره پیش و باهمان نشانیها .

۱۶۰۲

۶۲۶۷ شکسته نستعلیق محمد بن محمد شریف مدعو به سعید در سالهای ۱۲۲۸-۱۲۲۹ ،

عنوان و نشان و جدول و شکل‌های نجومی به شنگرف، ۲۱۶ برگ ۲۳ س، ۱۵۸۵ × ۲۲۳، کاغذ فستقی آبی، جلد میشن تریاکی.

۱- شرح رساله هیئت: (فارسی) متن از علی قوشجی، گزارش از محمد مشهور بمصلح‌الدین لاری انصاری بنام محمد پادشاه غازی در یک مقدمه و دو مقاله و هریک در ابواب و فصولی چند (م ۳۲۲).

آغاز: بسمله، همایون نامۀ مزین که بنام واجب العظام پادشاهی بود... اما بعد مقیم زاویه خاکساری و محاط دایره بی اعتباری محمد المدعو بمصلح الدین اللاری الانصاری...

انجام: ... و قبله در خلاف جهت ظل بود چه مکه شرقی است و جهت ظل غربی (تمت الکتاب... غرة ربیع الآخر مشهور ۱۲۲۸...)

۲- شرح بیست باب در معرفت تقویم: (فارسی) از مظفر جنابدی. گزارشی است بر بیست باب در معرفت تقویم نگارش نظام‌الدین عبدالعلی بیرجندی که در ۱۰۰۵ بانجام رسیده است (م ۳۱۵).

آغاز: بسمله. حمد و ثنای بی‌ریب و ریا قدیری را سزااست که کلک صنعت او اوراق افلاک را... اما بعد بر ارباب فهم و فطرت و اصحاب ذکوفطنت معجوب و مستور نماند که علم هیئت...

انجام: ... در معرفت اختیارات اینجا کافیست، و زیاده ازین بتطویل مفضی است. والله تعالی خیر الوافقین و احکم الحاکمین... (وقد اتفق الفراغ من التتمیق... محمد بن محمد شریف الطرفی المدعو بسعید ۲۹ صفر ۱۲۲۸) (۶۸ پ - ۱۴۹ ر)

۳- تحفة المنجمین: (فارسی) در دو مقاله:

۱- در طالع تخمین

۲- در طالع تحقیق

مقاله یکم در دوازده فصل است. در پایان آن جدول‌های نجومی است پیرامین ۹۶۹ هجری نگاشته شده است. جز تحفة المنجمین جلال‌الدین محمد بن عبدالله یزدی است که در منزوی همانجا و تاشکندش ۶۲۹۶ آمده است (م ۲۵۴).

آغاز: بسمله. سبحانک لاعلم لنا الا ما علمتنا و الهمت لنا الهاماً. ما را برهان زما و آگاهی ده... درخشنده‌تر ستاره و فرخنده‌تر سیاره که از افق مقال اهل فضل...

انجام: ... جدول معرفة النظیرات بین الكواکب السبعة السیارة (جدول) (۱۴۹ پ - ۲۰۵ ر)

۴- تحفة حاتمى: (فارسی) از مظفر گنابادی در یک مقدمه و پنج باب، در معرفت سمت قبله و استخراج خط نصف النهار که آن را تحفة مجلس شریف حاتم بی‌کا کرده است (م ۲۵۲).

آغاز: بسمله. افتتاح کلام در هر مقام و اختتام مقال در همه حال حمد و ثنای قادری را سزد که اساس... اما بعد این رساله ایست در استخراج خط نصف النهار و معرفت سمت قبله مشتمل...

انجام: ... بحسب درجات و فرائخ ارضیه در جدول ثبت کردیم و رساله را بر آن ختم کردیم. والله الهادی علی سواء الطريق والموصل الی مقام التحقيق. (۱۳ ج ۱۲۲۹/۲) (۲۰۵ پ - ۶۱۶ پ)

۱۶۰۳

۶۲۷۴ نسخ بی‌نام مورخ ج ۹۹۸۱ (ش ۱) به خامه یک کاتب، عنوان و نشان شنگرف، مالک حسین بن عبدالغنی حسینی بامهر او مورخ ۱۱۵۸، ۱۵۴ گ ۱۴ س، ۱۶۲ × ۹۵، کاغذ ترمه سمرقندی، جلد میشن قهوه‌ای، مجدول.

۱- شرح الدرة: (فارسی) از احمد بن عبدالله مرشدی ملقب به معزالدین کازرونی در گزارش قصیده السدرة در قرائت سه گانه که بشیوه قصیده شاطیبه در قرائت هفتگانه سروده شده است. نام شارح در دیباچه آمده است. (م ۹۰)

آغاز: بسمله. بعد از حمد حضرت منور قرآن مجید بر هفت حرف شافی از

از برای تسهیل بر امت مرحومه...

انجام: ... یعنی رسول خدای (ص) و برآل و اصحاب و پیروان آن سید و سند اولی الالباب. تمام شد این شرح شریف بردست... والحمد لله رب العالمین فی التاسع من شهر جمادی الاولی سنة ۹۹۸. (پ ۱۵۱ - پ)

۲- قرائت نافع: (فارسی) رساله ایست در قرائت او بروایت قالون و روایت ورش از طریق ازرق. نامیوب است. (م ۹۴)

آغاز: قراۀ نافع بروایت قالون. طریق خواندنش آنست که استعاذۀ را بجهر گویند و در مجموع اوایل سور بسمله کنند...

انجام: ... و بروایت ورش از طریق ازرق خوانده بر محمد بن علی... (گویا ناتمام) (۱۵۲ ر - ۱۵۴ پ)

۱۶۰۴

۶۲۷۶

نستعلیق رکن الدین بن سید علی مشهدیان حسینی در ۹۷۴، پیشانی مذهب، با چهار تصویر آب و رنگ در شماره یکم، ۷۳ برگ ۱۸ سطر، کاغذ ترمه ختائی، جلد میشن قهوه ای تازه.

۱- اعجوبه و معجوبه: (فارسی) داستان عشقی و عرفانی است به نثر و نظم و با عنوانهای حکایت و باب. چون نسخه در دیباچه افتاده است نام کتاب از دفتر کتابخانه نقل شد. مجلس «اعجوبه و معجوبه» دارد از حامد بن فضل الله بن محمد سرخسی به نام قزل ارسلان مظفر الدین اوزبک (۶۰۷-۶۲۲) در ده باب (منزوی ۱۵۴۱- مجله سخن ۱۱: ۵۶۵ - فهرست میکروفیلها) (نسخه مجلس ۲۲۲ طباطبائی) ۱: ۲۱۴-م: ۱۰۴۶)

آغاز: حمد بر صانعی که از بدو قدم قدم بر سطح علو علو غر جمال و جلال ستم نعم نهاد... بیت... اما بعد چنین گوید محرر این مقال و مقرر این حال درویش محمد بن درویش کمال که (افتاده) ...

انجام: ... و شکر و توکل توفیق گرداناد. والحمد لله اولاً و آخراً و ظاهراً و باطناً... کتبه... رکن الدین بن سید علی مشهدیان حسینی دادرازی تحریر آ ۲۰ ربیع الآخر ۹۷۴... (پ ۱ - پ ۳۱) بایک پیشانی لاژوردی و زرین و چهار تصور.

۲- اشعار: (ف) از خواجه سیف الدین محمود رجائی. (۳۲ پ - ۳۵ ر)
۳- سلوک (یا) ده اصل: (فارسی) از شاة نعمة الله ولی کرمانی به نثر و نظم عرفانی. طرق گوناگون رابطه طریق تعیین و سپس در ده اصل بیان کرده است. این گفتار یک بار در ۱۳۱۱ در تهران و بار دیگر در جلد یکم مجموعه رسائل بکوشش دکتر نوربخش (ص ۱) چاپ شده است (ذریعه ۹: ۱۲۱۵ و ۱۲: ۲۸۳ - دانشگاه ۳: ۴۴۰).

آغاز: بسمله. الحمد لله علی صفات العلی والسلام علی عباده الذین اصطفی. قال مظهر الحقایق و مظهر الدقایق؛ الطرق السی الله بعدد انفس الخلائق... راه طالبان و سبیل سالکان بحضرت حقیقت الحقایق...

انجام: ... و اصلاح بین الناس، والله اعلم بالصواب... (۳۵ پ - ۴۶ پ).

۴- رساله عرفانی: (فارسی) به نثر و نظم با عنوانهای «ای عزیز».

آغاز: بسمله. تا مهندسان کارگاه تقدیر نفوس صور اکوان بر صفحات الواح وجود می نگارند... ای عزیز: بدان که ایزد تعالی نوع انسان را سفری...

انجام: ... انه قریب مجیب. والحمد لله وحده والسلام علی من اتبع الهدی. تمت الكتاب (۴۶ پ - ۵۲ پ)

۵- شرح مناجات حضرت علی (ع): (فارسی) از شاعری باتخلص «حقیری». پس از دیباچه منثور که نام مترجم در آن آمده هر بیت بیک رباعی ترجمه و گزارش شده است. (م ۲۷۲۶ و ۲۹۶۴).

آغاز: بسمله. الحمد لولیه والصلاة لنبیه، والسلام لعلیه ووصی رسول صفیه... اما بعد این مناجاتی است منظومه، و دعوتی است معلومه، بزیور ظهور آراسته... لك الحمد یا ذی الجود والعلی...

ای صاحب جود مر ترا حمد و ثنا

هستی تو بزرگوار هر مجد و عللا

انجام :

یارب مرا چو دست گیری بکرم

رحمت فرمای بر « حقیری » بکرم

بر نقد سخن سکه زن و او را بخش

تشریف قبول و دلپذیری بکرم

(۵۲ پ - ۵۶ پ)

ع- مونس الاحباب : (فارسی) رباعیات خواجه عبدالله مروارید با عنوانهای : بسلاطین نویسند ، باهل الله نویسند ... (م ۲۸۳۶ و ۳۲۴۹)

آغاز :

از چشم بد اهل حسد ایمن باش

کز دولت تو دیده هر تیره معاش

(۵۶ پ - ۵۸ پ)

۷- اشعار پراکنده : از عطار نیشابوری ، فروغی نیمردانی (؟) انتظام استرآبادی ، عزی .

۸- هفت گنج : (فارسی) از کاتبی . قصیده در پنجاه بیت . (م ۳۳۲۴)

آغاز :

بچشم عقل اقالیم سبعه گنج ز رست

ولی چو در نگری اژدهای هفت سراسر است

انجام : ...

بفرق باد مرا ظل ساقی کوثر

که طوبی نعم او بهشت هشت دراست

۹- نامه نگاری : (فارسی) در نه فصل ، در دیباچه فهرست فصلها چنین آمده :

فصل در بیان سلطنت و خلافت و مملکت و عدالت

فصل در امارت و وزارت و عظمت و خلافت

فصل در شریعت و حکومت و فطانت و بلاغت

فصل در فقاقت و دیانت و عفت

فصل در صدارت و ایالت و سعادت

فصل در ابوت و عطوفت و شفقت و مرحمت

فصل در حرقت و صناعت و حصافت و حذاقت

فصل در سیادت و شوکت و صولت و نظافت

فصل در بیان مدارا و مصاف و مکتوب الیه (م ۲۱۰۴)

آغاز : بسمله . بدان ای عاقل اعز ... فی الدارین که خانه های مکتوب علی الاختصار نه می باشد ، نسبت به نه فلک دوار کرده ...

انجام : ... رفیع شریف عالی اشرف الظم انور ازهران هج املاح . تمت الرسالة . ربیع الاول سنة ۹۷۴ . (۶۶ پ - ۷۱ ر)

۱۶۰۵

۶۲۷۷

شکسته نستعلیق محمد بن محمود مدعو بکمال واعظ فیروز آبادی میبیدی ، با تاریخهای ۱۰۳۷ و ۱۰۴۳ ، برخی عنوانها به شنگرف ، مالک فرزند کاتب ابن کمال الدین محمد غیاث الدین محمود بامهر او وقفنامه مورخ ۱۱۲۱ ، ۱۲۶ گ ۱۷ س ، ۱۴ X ۱۵۲۲ ، کاعذ نوعی ترمه ، جلد میشن تریاکی لبه دار ، مجدول .

۱- نفحات اللاهوت فی لعن الجبت والطاغوت : (عربی) علی بن عبدالعالی محقق کرکی م ۹۴۰ که در آدینه ذیحجه ۹۱۷ بنام یکی از شاهان صفویه در یک مقدمه و چند فصل و یک خاتمه در طوس نگاشته شده است . نهانی در نجف بنام مطبعه سعادت تبریز در ۱۳۶۰ چاپ شده است . (ذریعه ۲۴ : ۲۵۰ ط ش ۱۰۵۷ در ۳ نف سیه ۵ : ۷۲۱)

آغاز : بسمله . اللهم فاطر السماوات والارض عالم الغیب والشهادة ... اما بعد ، فان الله سبحانه وله الحمد والمنة كما كشف الغمة عن هذه الامة ...

انجام : ... و فرغ من تسویدها مؤلفها ... علی بن عبدالعالی ... ليلة الجمعة لاربعة عشر ان بقيت من شهر ذي الحجة الحرام (۹۱۷) بمشهد مولای ...

علی بن موسی الرضا ... وآله الطاهرين (۱ پ - ۷۹ پ)

شکسته نستعلیق محمد بن محمود مدعو بکمال واعظ فیروز آبادی میبیدی ،

سه شنبه ۱۱ ج ۱۰۳۷۱.

۲- مکاتیب: (فارسی) از شیخ ابواسحاق، گردآوری مرید اوحسین بن معین الدین میبیدی به دستور همان شیخ ابواسحاق، در چهاررکن وبا دیباچه ای از میبیدی، در منشآت خود میبیدی یاد شده است از:

۱- غیاث الدین شیخ ابواسحاق تبریزی (فیلمها ۱: ۲۵۹)

۱- غیاث الدین ابن الحسن تبریزی (ادبیات ۱: ۴۹۲)

آغاز: بسمله. فتح ابواب کلام بنام ملک علام اقتداء بر همان رحیمی است، و انشاء حمد و امتضمن هدایت صراط مستقیم...

انجام: ...

آتش اندر تب سیاست اوست

طبع او زان همیشه محروم است

(تم فی غرة شهر ذی القعدة الحرام ۱۰۴۳...)

همان شکسته نستعلیق (۸۰ پ - ۱۲۶ ر)

۱۶۰۶

۶۲۸۱

نستعلیق یکشنبه ۱۲ ذیحجه ۱۱۱۴ (ش ۱)، شماره ۳۰۲ کهنه تر و شاید از سده یازدهم، سه برگ از پایان مجموعه نو نویس است، نشان و عنوان شنکرف، تملك فریدون میرزا پسر بهمن میرزا پسر فتحعلی شاه مورخ ۱۲۷۱ بامهر او، ۱۹۲ گ ۱۸ و ۱۹ س، کاغذ سپاهانی، جلد میشن زرد تازه (فیلم دانشگاه ۴۱۵۵).

۱- تاریخ مازندران: (فارسی) از ملا شیخعلی گیلانی، برای... خواجه محمدعلی اشرفی مازندرانی هنگامی که پنج شش سال از هفتاد سالگی او گذشته بود نگاشته است. ولی خواسته تاریخ طبرستان از آغاز آفرینش تا روزگار خود را بنگارد (دیباچه). چاپ منوچهر ستوده (م ۴۲۵۴).

آغاز: بسمله. دیباچه های کتب تواریخ و نباء و منشآت صحایف دعا و ثناء برای حصول رضای پروردگاری تواند بود...

انجام: ... شمس الدین دیو بدان حدود رفته منصور بهرام را کشت. والسلام علی من اتبع الهدی. قد وقع الفراغ من تحريره فی يوم الاحد ثاني عشر شهر ذیحجه الحرام من شهر سنة ۱۱۱۴ (۱ پ - ۴۲ پ)

۲- رساله در اخلاق و لطایف و ظرایف: (فارسی) از اویس بیک (صفحه عنوان). آغاز در دیباچه افتاده است.

در نه فصل:

۱- در ادب و مروت پادشاهان و امیران نامدار و دریافتن دروغ گویان و پیدا کردن دزدان

۲- در حکایات فرج بعد از شدت

۳- حکایتهای متفرقه

۴- در ذکر فراست قاضیان و احکام برگزیده منجمان و بعضی از لطایف

۵- در حکایات عجیب از علم غریبه ترکان صحرانشین و احشامیان شانه بین اگرچه احکام ایشان نزد اهل دانش دور از کار است

۶- حکایات زنان عاقله

۷- احوال درویشان و سخنان بارتبه دیوانگان با فراست و طفلان دانشمند

۸- در سخنان ساده لوحان و کارهای دزدان

۹- ذکر سخنان کران و کوران و لطایف آنها.

آغاز: (اقتاد) ... فصل اول در بیان ادب و مروت پادشاهان.

انجام: ... عرب از آن حال رعبی و ترسی در دلش آمده خلیفه گفت مترس و او را نوازش بسیار کرد و انعامات کرد. (۴۳ - ۱۵۰ ر)

۳- لطایف الطوائف: (فارسی) از علی بن حسین واعظ کاشفی بیهقی. این کتاب را پس از آزادی از زندان یکساله درهرات بسال ۹۳۹ بنام شاه محمد سلطان در چهارده باب وهربابی در چند فصل در لطایف و حکم نگاشت. (م ۳۶۲۰)

آغاز: بسمله. بعد از ادای لطایف تحمیدات الهی و وظایف صلوات حضرت رسالت پناهی... چنین گوید... علی بن الحسن الواعظ الکاشفی المشتهر

بالصنى ... که چون در شهر سنه تسع و ثلاثين و تسعمائة ...

انجام : ... این باز شود، منتظر باش چشم برادر-کونظر را در انتظار نهاد. والله يهدى الى الرشاد.

سه برگ از پایان نونویس است. (۱۵۱ پ - ۱۹۲ ر)

۱۶۰۷

شکسته نستعلیق و سیاق، از آغاز سده چهاردهم، ۵۳ برگ، سطرها گوناگون، ۱۲۷ × ۲۰٫۳، کاغذ فرنگی، جلد میشن سبز لایی مغزی قهوه‌ای، مجدول.

۱- کتابچه مفاسد حساب امین‌الملک: (فارسی) مفاسد حساب خزانه، ابوابجمعی امین‌الملک در سال یونتئیل با تاریخهایی از سال ۱۳۱۱، ۱۳۱۲، رقمها و نشانه‌ها به سیاق.

آغاز: کتابچه مفاسد حساب یونتئیل خزانه را که ابوابجمعی جناب جلالت‌آب امین‌الملک... (۱ پ ۴۴ پ)

۲- کتابچه جمع و خرج: (فارسی) درآمد و هزینه سال ۱۳۱۴ از حکام ولایات و گمرکات و بنادر فارس و شیلات کیلان، به سیاق.

آغاز: کتابچه جمع و خرج هذه السنه پیچی‌ئیل ۱۳۱۴ خزانه مبارکه مالیه دستور العمل قوی‌ئیل خزانه مبارکه مالیه ابوابجمع بنده است... (۴۸ پ - ۵۳ ر).

۱۶۰۸

۶۲۹۱ نسخ و نستعلیق از چند نویسنده (ش ۳ و ۲ و ۱) از سده یازدهم، ش ۴ و ۵ از سده سیزدهم، عنوان و نشان شنکرف، ۱۶۵ گ ۱۵، ۲۰ × ۲۰، کاغذ ترمه،

جلد میشن زرد، مجدول.

۱- تحفه عباسیه: (فارسی) از قاضی بن کاشف‌الدین محمد یزدی بنام شاه عباس صفوی. نام کتاب و نگارنده و شاه در دیباچه آمده است. گفتاریست در پاسخ سه مسئله در هیأت:

۱- ترتیب میان فلک شمس و فلک عطارد

۲- کرویت آسمان و افلاک

۳- کرویت زمین.

آغاز: حمد و سپاس و شکر بقیاس‌ملک ذوالجلال و دایم بیزوال ... اما بعد چنین گوید ... ابن کاشف‌الدین محمد... (م ۲۵۳)

انجام: ... و مقاوامات طبایع اجزاء آن قطعه است نه سبب قسر قاسر. شکلها و عنوانها و ارقام شنکرف است (۱ پ - ۶۹ ر)

۲- تحفه محمدیه: (فارسی) از همان قاضی بن کاشف‌الدین محمد یزدی بنام محمد بیک وزیر اعظم. نام کتاب و نگارنده، و مهدی‌الیه در دیباچه آمده است. در سه مسئله ضوه صبح و شفق و ظلمت لیل در یک مقدمه و سه فصل:

مقدمه در سبب ضوه صبح و شفق و ظلمت لیل:

فصل: ۱- سبب صبح کاذب و صادق

۲- در اختلاف صبح و شفق

۳- بعضی افکار لطیفه که به خاطر رسید

و در آن از رساله عربیه خود در این باره یاد میکنند (ذریعه ۳: ۴۶۷ - م ۲۵۳).

آغاز: آغاز سطوع نیر مقاله طلوع صبح محامد ایزد متعال تواند بود که صباح با ارتیاح را مطلع دیوان ... و بعد، چون آینه ضمیر آفتاب نظیر نواب ...

انجام: ... و رفع ملال باین اقتصار شد، اگر خواهند که بر تفصیل بر همه اطلاع یابند بآن رساله رجوع نمایند. (۶۹ پ - ۸۶ پ)

۳- معرفت تقویم: (ف) در دو مقاله و یک خاتمه.

مقاله یکم در آنچه تعلق باستخراج تقویم دارد و حل بعضی از سخنان الغ بیگ در پنج باب و هر یک در چند فصل. نسخه ناقص است و در میان سفید گذارده شده

است .

در آن آمده : مثال خواستیم که در روز چهارشنبه اول فروردین ماه جلالی ۱۰۲۸ مطابق ۲۵ ع ۱۰۲۷۱۰۰...

آغاز : ستایش دور از آرایش صانعی را سزااست که اطباق سموات بعضهم فوق بعض ... اما بعد ، بر ذهن عالی ارباب دانش و بیش پوشیده نماند ...

انجام : ... چله تابستان اول میزان ، پاییز اول جدی زمستان . والله اعلم .
(۸۷ پ - ۱۳۵ پ)

۴- نسخه های پزشکی : (فارسی) بطور نامبوب و نامرتب . (۱۴۲ پ - ۱۴۵ ر)

۵- مفاتیح النجوم ومصابیح العلوم : (فارسی) از شرف برشوری . در دیباچه آمده : در شهر ع ۳ نسخه برهان الکفایه بخط ابوالحسن علی شریف بکری که مصنف کتابست بدستم افتاد و این سواد را برترتیب این کتاب بیاض افتاد . آغاز شده در پنجشنبه ع شوال ۶۳۶ . نام کتاب و آغاز نگارش (ع شوال ۶۳۶) را در دیباچه یاد میکنند (م ۳۵۳ - فهرست الهیات ۱ : ۲۱۶)

آغاز : الحمد لله الذی هو الحق المبین ، والباطل کل ماسواه ، عنده مفاتیح الغیب ... اما بعد میگوید و باز مینماید شرف برسواری ... که مدت مدید دلایل سؤالات سایلان را از شیوه نجومی استخراج می افتاد ...

انجام : ... که بطبایع نظر دارند دلیل نکنند ، والله اعلم بالصواب ... نستعلیق
سده ۱۳ (۱۵۵ پ - ۱۶۵ ر) .

۱۶۰۹

۶۲۹۲ شکسته نستعلیق بی تاریخ از سده ۱۳ ، ۶۷ برگ ۱۴ س ، ۲۱۳×۱۴ ، کاغذ آبی ضخیم ، جلد مخمل سبز ضربی .

۱- صورت عهدنامه میان دولتین ایران و عثمانی ، پس از روی کار آمدن نادرشاه .

آغاز : الحمد لله الذی انام عیون الفتن بايقاظ قلوب السلاطین ... اما بعد ، چون در شورای کبرای صحرای مغان ...

انجام : ... خلل در قواعد آن راه نیابد ، فمن نکث فانما ینکث علی نفسه ...
(۱ پ - ۴ ر)

۲- صورت عهدنامه میان دولتین ایران و انگلیس ، در نه فصل مورخ ۱۲ ذیحجه ۱۲۲۹ در مورد هندوستان و افغانستان .

آغاز : صورت عهدنامه که بادولت بهیه انگلیس در دفعه ثانی بتوسط مستر ... ایلچی دولت مزبور بسته شده ...

انجام : ... بتاریخ دوازدهم شهر ذیحجه الحرام سنه ۱۲۲۹ ... مطابق ۲۵ ماه نوامبر سنه ۱۸۱۲ عیسوی ... (۴ پ - ۷ ر)

۳- عهدنامه بازرگانی میان ایران و انگلیس ، در دو فصل ، مؤرخ ۱۷ رمضان ۱۲۵۸ .
آغاز : صورت عهدنامه تجارت که فیما بین دولتین ... چون بیمن الطاف خداوند یگانه جلت نعمائه ...

انجام : ... بتاریخ ۱۲ رمضان المبارک سنه ۱۲۵۸ ... اکتبر ۱۸۴۱ عیسوی ... (۷ پ - ۸ پ)

۴- عهدنامه میان ایران و عثمانی در نه فقره ، مؤرخ ۱۶ ح ۱۲۶۳۲۲ .

آغاز : قرارنامه که فیما بین دولتین علیتین ایران و روم ... غرض از ترقیم و نگارش این کلمات خجسته دلالات ...

انجام : ... و تصدیق نامه های آن را مبادله خواهند کرد ، و کان ذلک فی یوم سادس عشر ... (۹ ر - ۱۲ ر)

۵- عهدنامه میان ایران و روسیه ، در شانزده فصل ، مؤرخ شعبان ۱۲۴۳ .

آغاز : اعلیحضرت قدر قدرت پادشاه اعظم والجاه امپراطور اکرم ...

انجام : ... در مدت چهارماه یا زودتر اگر ممکن باشد مابین وکلای مختار مبادله خواهد شد ، تحریر آ در قریه ترکمانچای ... (۱۲ ر - ۱۸ پ)

۶- عهدنامه میان ایران و روسیه، فصول الحاقی به قرارداد ترکمانچای است در مورد طوالش درشش فصل.

آغاز: فصل اول، نظر به ما حصل ... فصل چهارم عهدنامه عمده امروزه اعلیحضرت پادشاه ایران تعهد میکنند...

انجام: ... تحریر آ در قریه ترکمانچای بتاريخ ۵ شهر شعبان ۱۲۴۳ (۱۸ پ - ۲۱ ر)

۷- عهدنامه تجارت میان ایران و روسیه، در نه فصل، مورخ ۵ شعبان ۱۲۴۳.

آغاز: فصل اول چون دولتین علیتین معاهدتین تمنا دارند که اتباع خود را از جمله منافع و فوایدی که از درخصلت تجارت حاصل میشود...

انجام: ... تحریر آ فی قریه ترکمانچای ... پنجم شهر شعبان المعظم ۱۲۴۳ م (۲۱ - ۲۴ پ)

۸- عهدنامه میان ایران و روسیه، در مورد تبادل ایلچی، مورخ ۵ شعبان ۱۲۴۳.

آغاز: چون وکلای مختار روس و ایران مجتمع شده بودند تا اینکه بر طبق فصل نهم عهدنامه عمده امروزه بجهت تشریفات شایسته پذیرفتن ایلچیان...

انجام: ... تحریر آ فی قریه ترکمانچای بتاريخ ... پنجم شهر شعبان المعظم ۱۲۴۳ هـ

۹- عهدنامه میان ایران و روس، در مورد رعایای دوطرف، در چهار فصل که در دار الخلافه طهران منعقد شده است. تاریخ ندارد.

آغاز: از جهت رفع اغتشاش و بی حسابی اهالی سرحدات روس ایران که پیوسته از مهاجرت حاصل آید ...

انجام: ... مگر مانعی مقرون بقاعده و قانون باشد. (۲۲ ر)

۱۰- عهدنامه بازرگانی میان ایران و روس، در هجده فقره، مورخ ۲۷ شوال ۱۲۵۹.

آغاز: بجهت رفع افلاس جعلی و رفع حیلہ جات ورشکسته ها لازم آمد ... فقره اول جمیع مستندات خرید و فروخت ...

انجام: ... باید قبل از وقت از دیوان ورعیت اذن حاصل کند، تحریر آ فی ۲۷ شهر شوال المکرم ۱۲۵۹ (۲۲ پ - ۲۵ ر).

۱۱- عهدنامه میان ایران و اسپانیول، در مورد مسائل بازرگانی، در هفت ماده، مورخ ۲۰ محرم ۱۲۵۸.

آغاز: حمدله. دولت علیه ایران و دولت بهیه اسپانیول بجهت ملاحظه صرفه و صلاح تجارت ورعیت مملکتین ...

انجام: ... و سنه ۱۲۶۲ عیسوی (شاید ۱۸۶۲) ... (۲۵ پ - ۲۷ پ)

۱۲- نامه عباس میرزا به ایلچی روسیه، مورخ ج ۲/ ۱۲۴۶

آغاز: جواب عریضه ایلچی دولت روسیه در گیلان که سرکار جلالت مدار ولیعهد دولت قاهره ایران عباس میرزا نوشته است...

انجام: ... و هرگز حمایتی که خلاف عهد پادشاهان باشد از هیچکس نکرده و نخواهیم کرد. (۲۷ پ - ۲۹ پ)

۱۳- فرمان فتحعلی شاه به عباس میرزا ولیعهد که همراه قایم مقام فرستاده شده بود، مورخ ۱۲۴۳.

آغاز: سواد فرمان همایونی ... نایب السلطنه بدانند که مقرب الخاقان قائم مقام را که بدربار همایون فرستاده بود...

انجام: ... بجائی رسد که این بار دیدیم و رسیدیم (۲۹ پ - ۳۱ ر).

۱۴- صورت تشخیص سرحد میان ایران و روس که در ۱۲۴۴ میان دو کشور توافق شده است.

آغاز: بسمله. نظر بفصل چهارم عهدنامه ترکمانچای که مشتمل بر تشخیص سرحد است مأمورین که مسیو کولونل راسفایف ...

انجام: ... ساحل راست آن متعلق بایران میشود و ساحل چپ آن بروسیه تحریر آ ... ۱۲۴۴ هـ ... (۳۱ ر - ۴۲ پ)

۱۵- صورت تشخیص ولایات سرحد ایران و روس که فتحعلی خان بیگلربیگی تبریز و امیر دیوانخانه و ایشک آقاسی باشی نواب والا و امین الملك در بلده تفلیس با فرمانروای ممالک گرجستان قرار داده اند و سواد عهدنامه مورخ ۱۳ شهر نوامبر (۴۲ پ - ۴۴ پ)

۱۶- سنورنامه مصطفی پاشا وزیر دولت عثمانی بوکالت سلطان مراد پادشاه روم که بشاه

صفی نوشته است.

آغاز: الحمد لله العزيز الكريم، الفتح الذى افتتح ابواب ... اما بعد، مشیت و ارادت رافع السما بغیر عماد، و حکمت و قدرت مبدع ...

انجام: ... فمن بدله بعد ماسمعه فانما ثمه على... مصطفى وزیر اعظم (۱۳۵ - ۴۷ پ)

۱۷- عهدنامه میان ایران و فرانسه در شانزده ماده، مورخ صفر ۱۲۲۲ در مورد آماده ساختن ایران برای تسخیر هندوستان.

آغاز: چون در این اوان سعادت نشان، و زمان میمنت اقتران...

انجام: ... تسلیم دولت ایران شود. تحریرا... ۱۲۲۲ (۴۷ پ - ۵۰ پ)
۱۸- عهدنامه میان ایران و انگلیس در هشت فصل، مورخ محرم ۱۲۲۴، در مورد الغای عهد نامه های ایران و کشورهای دیگر فرنگی که برخلاف منافع انگلیس باشد، و مسئله افغانستان.

آغاز: چون در این اوان سعادت نشان، سفیر روشن ضمیر صاحب تدبیر...

انجام: ... و ما که و کلامی میباشیم بر راستی و استحکام این عهدنامه مبارکه میموننه دستخط و مهر گذاشته ایم ... (۵۰ - ۵۳ ر)

۱۹- عهدنامه میان ایران و انگلیس، در دوازده فصل، مورخ صفر ۱۲۲۷، در مسائلی به مانند عهدنامه پیشین. در پایان صورت شرحی آمده است از عباس میرزا ولیعهد.

آغاز: الحمد لله الوافی الکافی، اما بعد، این خجسته اوراق دسته گلیست از گلزار وفاق ...

انجام: ... تحریر آ فی دار الخلافه طهران، صانها الله تعالى عن الحدثان (۵۳ - ۵۷ ر)

۲۰- صلح نامه میان روس و عثمانی مورخ ۱۸۱۲ در شانزده فصل.

آغاز: صورت مصالحه که میان دولت روس و روم اتفاق ... فصل اول، این مصالحه و دوستی در میانه اعلیحضرت امپراطور ... (۶۰ - ۶۳ پ)

۲۱- عهدنامه میان ایران و عثمانی مورخ ذیقعد ۱۲۳۷، در هفت ماده و خاتمه، در شهر ارزنة الروم.

آغاز: غرض از تحریر این کتاب مستطاب آنکه در این چند سال بسبب حدوث بعضی عوارض میان دولتین علیتین ...

انجام: ... بالخیر والسعادة واليمن والبركة، والحمد لله اولاً و آخراً و ظاهراً و باطناً (۶۳ پ - ۶۷ ر).

۱۶۱۰

۶۲۹۴ نستعلیق بی نام پنجشنبه ۲۰ ج ۱۲۷۱۱، عنوان و نشان جوهر سرخ، ۱۴۰ گ ۱۷، س، ۱۶ × ۲۲۵، کاغذ فرنگی، جلد ترمه موریانه خورده مغزی میشن قهوه ای.

۱- جامع الاسرار (یا) کنز الاسرار: (ف) از نور علی شاه طبسی اصفهانی به نثر و نظم عرفانی با حکایت هایی کوتاه.

آغاز:

سپاس بیقیاس و حمد بیحد

مرآن کنز خفا را باد سرمد ...

اهل معرفت گویند که حسن علت غائی ایجاد است، و عشق اساس حسن ...

انجام:

قید منه تا ننهی پا بقید

صید مکن تا نکنی خویش صید

تمت ... (۱ پ - ۲۱ ر)

۲- انوار حکمت یوسفی: (فارسی) به نثر و با عنوانهای: کلمه، کلمه. (ملک ۳۸۵۷۵ - ۴۷۱۹۱ - دانشگاه ۱۵۴۵ - ۱۱۷۲ م)

آغاز: بسم الله. الحمد لله الذى نور مصابيح القلوب بانوار حکمته، و زين بساتین... مناجات الهی بعزت آنهایی که رخس همت در ساحت میدان قناعت... (۲۱ پ - ۲۸ ر)

۳- آیه النور: (ف) از نور علی شاه طبسی تونی سپاهانی کشته در ۱۲۱۲ در موصل در اصول و فروع دین، به نثر و نظم عرفانی و با عنوانهای ای درویش. (۱۰۱۷ م)

آغاز : بسمله . حمدله . والصلاة على خير المرسلين و آله الطاهرين . ای درویش بدان که بهره‌مکلفی واجب است که سباح نظر را در دریای بی‌نهایت فکرت غوطه‌ور سازد ...

انجام :

ز یمن مقدم آن شاه عادل

جدا گردد ز هم ناحق و باطل

(۲۸ پ - ۴۰ پ)

تمت الکتاب ...

۴- مراحل الساکین: (فارسی) از محمدجعفر بن صفرخان مجذوبعلی همدانی بخواش اخوان درسیروسلوک (دیباچه). بیست و چهار فصل در آن دیده شد. (۱۳۷۸م)

آغاز : بسمله . حمد و سپاس معبودی را سزااست که درخناقاه ایجاد قامت قابلیت حضرت انسان را به کسوت بشریت آراست ...

انجام : ... برچهره خود بگشاید . والله الموفق والمعين يا على مدد (۴۱- ۱۳۱ پ).

۵- کبریت احمر : (فارسی) دریک مقدمه و دو فصل، درسیروسلوک که کنز الاسرار هم خوانده شده (ذریعه ۹ : ۱۶۱ و ۱۷ : ۲۶۰ و ۱۸ : ۱۸۰ - ۱۴۵۰ م - ۱۳۱۴)

آغاز : بسمله . الحمد لله العليم الكريم العلي العظيم ، والصلاة على ... اما بعد ، چون مقتضای عبودیت حقیقی اشتغال قلب و قالب عبدست ...

انجام : ... به بیان عقاید حق اسلامیه اشتغال نماید . الحمد لله رب العالمين ، والصلاة ... (۱۳۱ پ - ۱۴۰ پ).

۱۶۱۱

۶۳۰۹ نسخ و نستعلیق ۱۲۸۴ ، بایادداشت و مهر رضا قلی خان که به خواش فقیر رضاقلی مولانا کاتب آنرا نوشته و در محرم ۱۲۸۴ بانجام رسانده است ، ۱۰۰ گ ۱۵ س ، ۲۲۲۳ × ۱۶۲ ، کاغذ فرنگی آهار مهره ، جلد میشن قهوه‌ای .

۱- خویشتاب یا گرز ن دانش : (ف) ترجمه ایست از متن پهلوی بدستور کیخسرو اسفندیار

آذر کیوان . خویشتاب نام آتشکده ایست که بی توجه فروزنده و هیمة دایم آتش آن در استقلال است (دیباچه) و باعنوانهای :

و خشوران و خشور مه آباد فرماید

صاحب شریعت نامدار آباد دوم فرماید

رسول ایزد متعال آباد سیوم فرماید

پیامبر حق آباد چهارم فرماید

حضرت پیغمبر نامدار آباد پنجم فرماید

رسول رب الارباب آباد ششم فرماید.

آغاز : گرامی نامه خویشتاب موسوم بگزن دانش بنام ایزد ... بعد از تحمید و تمجید علت اولی و موجد حقیقی و موجود تحقیقی یعنی نور الانوار ... چنین گوید ملازم سده سنیة عقلا ... مؤبد هوش که خلیفه شیخ الانبیا ... کیخسرو اسفندیار این قایم مقام ...

انجام : ... بطرف حق به قدم نفس مقدس راه بی جهت ای توتجلیات حق تو که آبادی (شاید ناتمام) (۱ پ - ۱۶ ر) برخی از واژه‌ها در هاشم گزارش شده است.

۲- زاینده رود : (فارسی) ترجمه ایست از متن پهلوی بدستور کیخسرو اسفندیار که اصل بروزگار خسرو پرویز نگاشته شده بوده و گویا « چشمه زندگی » نامیده میشده است .

باعنوانهای :

مه آباد فرماید

شای کلیو فرماید

یاسان فرماید

دادرش شاگرد و خشور گوید

باردان که یکی از شاگردان بادان است گوید

پیشدین گوید

جامدان گوید

مهرام گوید ...

آغاز : بنام ایزد ... بعد نماز یزدان و ثنای روشن گویان ، معروض افروخته روان ، آنکه عارف نور الانوار ... کیخسرو اسفندیار ...

انجام: ... و دوستان سیدآباد، تمت، تمام شد رساله موسوم بزاینده رود مترجم اوخشی است. در معرفت روان پاینده - شوال ۱۲۸۴ (۱۷ پ - ۵۰ پ).

۳- نامه زر دست افشار: (فارسی) ترجمه ایست از متن پهلوی، از داد پویه ابن هوش آیین بدستور کیخسرو اسفندیار. متن پهلوی گویا «آذر گشسب» خوانده میشده است. (دیباچه) باعنوانهای: رسول صاحب نظر بادان بن پیمبر جمشید فرماید حضرت جی افرام فرماید صدوخشور پیامبر گوید بادان شاه بن جم گوید جمشید شاهنشاه فرماید جامدان فرماید ...

آغاز: سپاس بیشتر از قیاس حضرت مبدع عقل و واجب خیر و جاعل کل و فاعل حقیقی را که نور الانوار ...

انجام: ... اختصار که فلک کرسی باشد ننموده. تمام شد رساله زر دست افشار. (۵۲ پ - ۷۴ ر) از همان نویسنده.

۴- نامه دهقان خداپرست به خسرو قباد: (فارسی) از آذرپژوه. در دیباچه آمده: انوشیروان را در پیش خود نشاند و فرمود بزرگمهر بر شده. و تو بهترین شاگرد اوهستی. ما را سخنی چندانست از سخنان ابراهیم زردشت سر بسته و نام آن زوره، که پادشاه هند بمن رسانده. میخواهم آن را روشن سازی، و کردم و نزد او بردم. آن گاه نامه دهقان خداپرست را بمن داد تا آن را کوتاه سازم. (فیلمها ۶۸۳: ۱)

آغاز: بنام ایزد بخشاینده بخشایشگر ... بنام یزدان جان بخش روزی رسان، چنین گوید آذرپژوه، که من از اسپهانم و از نژاد کیومرث از ساسانیان، از اردشیر نیکوکار ...

انجام: ... پس از هزار و اند سال باز پادشاهی بفرزندان کیومرث رسد. تمت (۷۶ پ - ۹۱ پ)

۵- زوره: (فارسی) از آذرپژوه. ترجمه ایست از زبان پهلوی باعنوانهای: زوره، زوره

(فیلمها ۱: ۵۵۸ و ۶۸۳)

آغاز: رساله دیگر، و آنچه دانایان گفته اند، که هستی هر هست از خدای آسمان و زمینست و یزدان را خواستی به هستی که پیگیرها راحت میدارد و همیشه ...

انجام: و نباید دانست که جان جوهریست که آموزگار وی است. تم بالاخر والسعادة، ۱۲۸۴. (۹۱ پ - ۱۰۵ ر)

۶- چهل فصل سلطانی و شیم فرخی: از حاج میرزا عباس حاجی میرزا آقاسی در اصول وفروع و تدبیر منزل و سیاست مدن، بخواش پیروشن ضمیری بنام فریدون میرزا فرخ، باعنوانهای:

فصل مقدمه در موجودات منبسطه

فصل عقل کل

فصل صانع حکیم

فصل غایت صنع

فصل شرف موجودات

فصل کمالات مبدأ اول را مظهریست

فصل مرد از انسان که مظهر کامل است...

(ملک ۶۰۸۶۱ و ۶۲۲۰/۲)

آغاز: سبحان ذی الملك و الملكوت، پا کا ملکا تعالی شأنک... ستایش در حضرتت چون شاید... و بعد، چنین گوید درمانده وادی عصیان...

انجام: ... چهل فصل سلطانی و شیم فرخی نام نهاده، و بالله التوفیق و الاستغاثه فی سنة ۱۲۸۴ (۱۰۸ پ - ۱۲۴ پ)

۷- ده فصل: (فارسی) از هو درده فصل. نسخه «کلمات حقایق آیات جناب... ابروانی» عنوان دارد. در کلام و بروش عرفانی است (ذریعه ۱۸: ۱۱۳ - ۱۳۲۱ م - سلطنتی ۹۳۴ - ملک ۶۲۲۰ ر ۶۰۸۶۳).

آغاز: آنچه میگویم بقدر فهم تست - مردم از حسرت فهم درست - ده فصل بطریق اشاره و رمز نگاشتم و بیادگار در روزگار گذاشتم. فصل اول، در بدو نظر آنچه مشهود میگردد ...

انجام: ... ما را معطل کردند. خذ هذا و کن من الشاکرین. تم... ۱۲۸۴. تم.

(۱۲۵ پ - ۱۲۶ پ)

۸- رساله عرفانی: (فارسی) از همو. نسخه «مشورات العالم... آقاسی» عنوان دارد.
نامیوب است. (م ۱۱۶۷)

آغاز:

این زمان جان دامنم بر تافته

بوی پیراهن یوسف یافته

پیری روحی فداه می فرماید که پیر میگوید بگو. بینندگان بصیر نظر... کرده
عالم نام گذاشته اند...

انجام: ... متجلی است از درود یوار. مارأیت شیئاً الاورأیت الله قبله و معه و
بعده. (۱۲۶ پ - ۱۲۹ ر)

۹- رساله عرفانی: (فارسی) از همو. در نسخه عنوان «وله ایضاً سلمه الله» دارد. (م ۱۱۶۷).

آغاز: بر عارفان مسایل طبیعی پوشیده نیست که مرکبات جسمانی که در عالم
سفلی واقعند بر دو قسم گرفته اند...

انجام: ... و اگر مرکب مقصود بود میفرمودند: کنت نبیا و آدم کان طیناً.
تدبیر. (۱۲۹ ر - ۱۳۱ ر)

۱۰- عینیه: (فارسی) از احمد بن محمد غزالی، برادر کهنتر محمد غزالی طوسی، به نثر و نظم
عرفانی. نامه ایست به عین القضاات همدانی (فهرست دانشگاه ۱۰: ۱۷۷۷ -
م ۱۲۹۰)

آغاز: سلام الله تعالی علی المجلس السمی المنعمی الاضوی الرضوی الکفوی
الجمالی الشرفی... اما بعد، یاسید الکبراء قولاً مطلقاً... اگر نه آنستی که
مینه آن خلاصه عصر ایده الله...

انجام: ... والسلام علی من اتبع الهدی. باتمام پیوست رساله عینیه...
(۱۳۱ پ - ۱۴۵ ر)

۱۱- تبصرة المبتدی و تذکرة المنتهی: (فارسی) از صدرالدین محمد قونوی به نثر و نظم
عرفانی. نام کتاب در دیباچه آمده است (م ۱۰۷۳). در یک مقدمه و سه مصباح
و یک خاتمه است.

۱- در معرفت آفریدگار در سه لامع

۲- در احکام و خواص طور ولایت در دو لامع

۳- در معرفت دنیا و آخرت در دو لامع

آغاز: سزاواری ثنا حضرت جلال احديت راست، آن خداوند و دود که نتیجه
مقدمات... و بعد این کلمه چندست در اصول معارف و قواعد طور
ولایت...

انجام: ... از خاک در توتاج تارك دارند. تمت (۱۴۵ پ - ۱۷۷ پ)
۱۲- لطایف المعارف: (فارسی) از رضاقلی هدایت در عنوان نسخه آمده «من تألیفات
الحقیر الفقیر هدایت». نام کتاب در دیباچه آمده و مینویسد: «سخنی چند جمع
و پریشان بر زبان درویشان به سیاق «کنز الرموز» مینگارم، و ذیل هر سخن
منظومه ای مناسب از رباعیات خود بیاورم». با عنوانهای: لطیفه، لطیفه...
(م ۱۳۴۳ - ملی ۱: ۹)

آغاز: الحمد لصاحب الآلاء و سائر الخطایا و الشکر لولاهب النعماء... سر آغاز
هر نامه و گرمی هر هنگامه از نام ذاتی است... اما بعد، چون خاطر آدمی را
پیوسته از اشتغال به کاری ناگزیرست...

انجام: ... چیزی نبود ترا ز خاموشی به. تمت رساله لطایف المعارف
مؤلفه رضاقلی خان المتخصص به هدایت ۱۲۸۵ (۱۷۸ پ - ۱۰۰ پ). با مهر
بیضی او: رضاقلی هدایت ۱۲۷۸.

۱۶۱۲

۶۳۱۰

نسخ آقا محمد مهدی اصفهانی به دستور مهدیقلی خان مخبر السلطنه در رجب
۱۳۳۷، نویسنده در عنوان نگارنده را فخر رازی یاد کرده است، اصلاح شده،
۲۰ سطر، ۱۹×۱۲٫۵، کاغذ فرنگی آهار مهره ضخیم ختائی.

۱- لطائف الاسرار فی تحقیق المحصورات: (عربی) از قطب الدین محمد رازی در دو قسم:
قسم اول در تحقیق محصورات حملیه در دو مقصد.

قسم دوم در تحقیق محصورات شرطیه در دومطلوب . (ذریعه ۱۸: ۳۱۲)

- الهیات ۱: ۳۸۳ - سپه ۳: ۳۸۱)

آغاز: الحمد لله مفیض الوجود ومبدع نظام الوجود ، والصلاة علی محمد...

انجام: ... التقدير خلافه . ولكن هذا حين اختتام ما اردنا ايراده فی هذه الرسالة ، والحمد لله ذی العظمة والجلالة ، والصلاة علی محمد صاحب الرسالة ... (شهر رجب ۱۳۳۷) (۱ پ - ۱۶ پ)

۲- رساله فی تحقیق معنی التصور و التصديق: (عربی) از همو. (سپه ۳: ۴۴۳).

آغاز: هذه رسالة مشتملة علی تحقیق معنی التصور و التصديق و تعریفهما، حررتها لبعض الاصحاب... اما بعد، ان العلم الذی هو مورد القسمة فی التصور و التصديق ...

انجام: ... ای مطابقة لما فی نفس الامر. تمت الرسالة المعمولة فی التصور و التصديق للعلامة الرازی ... (رجب ۱۳۳۷) (۱۷ پ - ۲۸ ر)

۳- رساله فی تحقیق الکلیات: (عربی) از همو. در پنج قاعده و یک خاتمه و وصیت. (۳: ۳۸۱).

آغاز: الحمد لله مخترع ماهیات الاشياء وهويتها، المطلع علی کلیات الامور... و بعد فقد التمس منی ایهما الحریص علی تحقیق الحق ، الراغب الی تصديق الصديق ...

انجام: ... وثبت اقدامنا علی مقامات الصديق ، وهو الموفق . تمت الرسالة تحقیق الکلیات ... رجب ۱۳۳۷. (۲۸ پ - ۳۳ پ)

۱۶۱۳

۶۳۱۶ شکسته نستعلیق بی نام و بی تاریخ از اوائل سده دوازدهم، عنوان و نشان شنگرف، بسیاری از نامه های عنوان است، ۱۱۳ گ ۱۵ س، ۲۹×۲۰٫۳، کاغذ ترمه کشمیری، جلد ابری ساییده عطف و گوشه میشن قهوه ای.

۱- نورس خیال: (فارسی) از ظهوری ترشیزی.

آغاز: بسمله ... سرود سرایان عشرتکده قال که بنورس سرا بوستان حال کار کام و زبان ساخته ، به شه دثنای صانعی عذب البیان که چاشنی نعمتهای شکرین ...

انجام:

هم به وفق مدعایش رسم قانون جهان

زین دعاها براجابت منت بسیار باد

(۹۱-۹۰ ر)

۲- گلزار ابراهیم: (فارسی) از همو

آغاز: بسمله ... خرمی چمن سخن به طراوت حمد بهار پیرائی است که گلزار ابراهیم ور خسار یوسف طلعتان نمرود نخوت ...

انجام:

داستان شد ختم، بستان رخش غیرت گلزار ابراهیم باد

(۹۹-۹۵ پ)

۳- منشآت: (فارسی) از همو. نامه ها و پاسخها به سران روزگار و دوستان و دیباچه هایی بر کتابهایی چند.

آغاز: (افتاده) ... از زبان بیان عندلیب خوش الحان خامه دوستان طراز تواند برداشت ...

انجام: ... که شاید خود بزبانی در بزم حضور گزارش دهد. بالنبی و آله الامجاد. (۱۱۳-۱۱۶ ر)

۱۶۱۴

۶۳۱۷ نستعلیق بی تاریخ و بی نام از اواخر سده دهم، عنوان و نشان و رقمها و صورتهای موسیقی به شنگرف، برخی از عنوانها زر و سبز، با یادداشتی از مخبر السلطنه درباره نام کتاب موسیقی که در جای خود یاد شده، ۱۶۲ گ ۱۷ س، ۲۵×۱۶، کاغذ ترمه ختائی، جلد ساغری تازه.

۱- علم حساب (مختصر در...) : (فارسی) با این عنوانها:

معرفت ارقام

فصل در شناختن منازل

فصل در میزان هر عدد

فصل در تجنیس کسور

فصل در اعمال جذر برهان

فصل در حساب درج و دقائق (م ۱۶۶)

آغاز: بسمله . حمدله . وصلى الله على محمد و آله اجمعين . اما بعد این مختصری است در علم حساب که بجهت کتابخانه مرتضی اعظم ...

بگو نامش که رستی دین و دنیا را (؟)

مفاخرست بنامش چه جای القابست (؟)

انجام: ... يك درجه و دودقیقه باشد . والله اعلم بالصواب . حساب هندسی اینست که در رساله بیان کرده شد. (۱ پ - ۱۴ ر)

۲- جامع الالحن: (فارسی) از عبدالقادر بن غیبی حافظ مراغی در موسیقی، برای نورالدین عبدالرحمان و نظام الدین عبدالرحیم در يك مقدمه و دوازده فصل و يك خاتمه . هر باب در چند فصل . نام کتاب و نگارنده و مهدی الیه و فهرست بابها در دیباچه آمده است (م ۳۸۹۲ و ۳۹۰۳).

آغاز: بسمله . حمد بی غایت و شکر بی نهایت قادری را که انواع موجودات را بکمال ... اما بعد چنین گوید محرر این کتاب ... عبدالقادر بن عیسی (؟) (کذا) الحافظ المراغی ...

انجام: ... (افتاده) در حالت ختم کتاب فرزند عبدالرحمان گفت نه این دو بیت را اگرچه مشهور است ...

۱۶۱۵

نسخه يك نویسنده در ۱۲۶۶، عنوان و نشان و جدولها به شنکرف، ۱۲۳ گ. ۳۰ س، ۲۲۲۳ × ۳۵، کاغذ فرنگی آهار مهره، جلد میشن تریاکی.

۶۳۲۰

۱- کنه المرادفی وفق الاعداد: (فارسی) از شرف الدین علی یزدی در يك مقدمه و سه لوح و يك خاتمه، هر يك در چند فصل و وصل. (ذریعه ۱۸: ۱۷۶ - نشریه ۲: ۱۰۱ و ۴: ۶۵۸ - م ۱۹۰)

آغاز: حمد بروفق اعداد نامتناهی مقرون به تسبیح افراد و ازواج مکونات از ماه تا ماهی، تحفه بارگاه کبریائی ...

انجام: ... لوح امانی و آمال به حصول هر گونه مقصود مرقوم گشته، علی احسن الحال و ایمن الاجال استکمال یابد بوفق مراد و بکنه مراد (۸ محرم ۱۲۶۶). (۱ پ - ۶۸ پ)

۲- حروف (رساله در...): (فارسی) در يك مقدمه و چهار فصل. مقدمه در بیان تداخل و مخارج حروف.

آغاز: حمدله . والصلاة والسلام على محمد و آله اجمعين . اما بعد، بدان که حروف آنچنان علمی است شریف و نقل است که علم انبیا و اولیاست و بزرگان این علم را پوشیده اند...

انجام: ... تمام این تفسیر را بگیری و در ربعی یا مخمسی ثبت کنی نیکو بود. والله اعلم بالصواب (۶۹ پ - ۷۳ پ)

۳- حروف و اعداد (رساله ...): (فارسی) نگارنده بسی خاتمان بوده و فرزند نداشته و این رساله را بیادگار نگاشته است. عنوانهای باب باب و سپس فصل فصل دارد. سپس خواص آیات و طلسمات می آید که گویا رساله ای جداست.

آغاز: حمدله، والعاقبة للمتقين والصلاة على... اما بعد چنین گوید مؤلف این رساله فرخنده مقاله، سرگشته بادیه حزن و محرومی، صادق القول گدای نجومی که مدت سی سال در علم ریاضی ... (۷۴ ر - ۹۸ ر)

۴- طلسمات: (فارسی) مباحث طلسمات، خواص اسماء، وردها، هشت باب در آن دیده شد.

آغاز: حمدله . والصلاة والسلام على سيدنا محمد و آله اجمعين . اما بعد، بدان که این کلام بزرگواری است و رأس العزائم است واسماء مقدسات از آیات توراتیه ...

انجام: ... بحق غافر الذنب وقابل التوب. (۹۸ پ - ۱۱۲ پ)

۵- نیرنجات (رساله...) (فارسی) منسوب به ابوعلی سینا در پنج باب. سپس بابی است که گویا جداگانه است: الباب فی خطاب الکواکب. سپس فصلها و بندهایی در طلسمات (مصنفات) مهدوی ش ۲۴۱- ملک ۴۶۴۹ر۳ و ۶۲۵۳ر۱- مهدوی ش ۲۱۰)

آغاز: حمد و سپاس خدای را جل جلاله که آفریدگار جهانست، و هدید آرزو زمین و آسمان است... اما بعد، چنین گوید... ابوعلی سینا (ره) که جماعت دوستان و عزیزان در علم نرنجات (!) ... (۱۱۲- ۱۲۳ پ)

۱۶۱۶

۶۳۳۳ شکسته نستعلیق صادقای تبریزی در ۱۰۰۶، عنوان و نشان شنگرف، برگها در آغاز و انجام وصالی شده، ۲۱۲ گ ۲۷ س، ۳/۲۳ × ۳۹، کاغذ ترمه، جلد میشن تریاکی مغزی دار.

۱- فتحنامه که نواب غفران پناه شاه طهماسب برای مظفر سلطان فرستاده (۱ پ - ۲ پ)
۲- سواد کتابتی که نواب جلال الدین اکبر پادشاه برای شاه عباس مصحوب میرضیاءالملک فرستاده (۲ پ - ۴ پ)

۳- سوادنامه شاه عباس به جلال الدین محمد اکبر شاه پادشاه هندوستان (۴ پ - ۶ پ)

۴- نامه جلال الدین اکبر پادشاه به میرصدرالدین محمد (۶ پ - ۷ پ)

۵- نامه عبدالؤمن خان ولد عبداللهخان (بزیروصالی رفته) (۷ پ)

۶- نامه جلال الدین اکبر به چلبی بیگ (۸ پ)

۷- منشور همایون اشرف به مولانا سعدالدین معلم خواندگار روم (۹ پ - ۹ پ)

۸- نامه سعدالدین معلم خواندگار روم در پاسخ آن منشور (۹ پ - ۱۰ پ)

۹- نامه اعتمادالدوله به نواب ابراهیم پاشا وزیر اعظم خواندگار روم (۱۱ پ - ۱۱ پ)

۱۰- منشور همایون اقدس به نواب سلطان محمد قیصر روم مصحوب ذوالفقارخان مورخ ۱۰۰۴ (۱۱ پ - ۱۳ پ)

۱۱- منشور دیگر از همان شاه به همان قیصر درباره تهنیت جلوس سلطنت، مصحوب همان ذوالفقارخان مورخ ۱۰۰۴ (۱۴ پ - ۱۵ پ)

۱۲- نامه سلطان حسین میرزا بایقرا در پاسخ منشور شاه اسماعیل صفوی (۱۵ پ - ۱۵ پ)
۱۳- نامه عبداللهخان اوزبک به سلطان محمدخان حاکم روم (۱۴ پ - ۱۵ پ)
۱۴- فتحنامه امیرزاده شاهرخ بهادر به ملک کیومرث رستم آبادی در باره فتح تبریز و آذربایجان (۱۵ پ)

۱۵- منشور امیرزاده شاهرخ به سیدناصرکیا و اکبر کوه و گیلان (۱۵ پ)

۱۶- پاسخ جلال الدین ملکشاه به خواجه نظام الملک (۱۶ پ)

۱۷- نامه خواجه رشید به صدرالدین محمد ترکه در باره کتابی که معظم له بنام خواجه نگاشته بود (۱۶ پ)

۱۸- پاسخ غزالی به خواجه نظام الملک درباره تدریس در مدرسه نظامیه بغداد (۱۶ پ - ۱۷ پ)

۱۹- نامه میرصدرالدین محمد ولد میرزا اشرف به آقا عنایت ندیم که حسب الحکم مطاع نوشته (۱۷ پ - ۱۸ پ)

۲۰- نامه عبداللهخان اوزبک به همایون اشرف در سال ۱۰۰۳ (۱۸ پ - ۱۸ پ)

۲۱- منشور همایون به عبدالؤمن خان ولد عیداللهخان در پاسخ نامه او (۱۸ پ - ۱۹ پ)

۲۲- نامه عبدالؤمن خان به همایون مرتبه اول در جاجرم (۱۹ پ - ۱۹ پ)

۲۳- منشور نواب همایون در پاسخ عبدالؤمن خان که مرتبه اول نوشته بود (۱۹ پ - ۲۰ پ)

۲۴- نامه دوم عبدالؤمن خان به نواب سلیمان مکان به سلطان میدان فرستاده بود (۲۰ پ - ۲۰ پ)

۲۵- منشور نواب همایون در پاسخ آن (۲۰ پ - ۲۱ پ)

۲۶- نامه سیم عبدالؤمن و منشور سوم نواب همایون در پاسخ آن (۲۰ پ - ۲۲ پ)

۲۷- نامه چهارم عبدالؤمن به سلیمان مکان و منشور چهارم در پاسخ آن (۲۲ پ - ۲۴ پ).

۲۸- منشور نواب همایون به خان احمد درباره تسخیر گیلان بتاریخ رجب ۱۰۰۰ در قصبه دیلمان (۲۴ پ - ۳۴ پ)

۲۹- منشور شاه طهماسب به خان احمد حاکم گیلان (۲۴ پ - ۲۶ پ)

۳۰- صورت عرضه داشتی که خان احمد در جواب حکم داشته درباره تسخیر گیلان نوشته بود (۲۶ پ)

۳۱- منشور نواب همایون شاه طهماسب به نواب سلیمان خان قیصر روم (۲۷ پ - ۲۹ پ)

۳۲- صورت پروانچه نواب شاه طهماسب درباره معاف کردن مردم تبریز از وجوهات سیچقان نیل (۲۹ پ - ۲۹ پ)

۳۳- پروانچه نواب جهانبانی درباره ایشک آقاسی گری بمسوده نظام الدین علیخان بیک

اوحدی (۲۹ پ - ۳۰)

- ۳۴- منشور نواب جنت مکان به امیر بیک مهردار و پاسخ امیر بیک به آن (۳۲ پ - ۳۳ پ)
- ۳۵- نشان استیفای مستوفی الممالك غیاثا به قاضی عبدالله (۳۳ پ - ۳۴ پ)
- ۳۶- پروانچه ملاحسن مذهب به مسوده قاضی عبدالله (۳۴ پ - ۳۵ پ)
- ۳۷- نامه عبدالله اوزبک در پاسخ منشور همایون (۳۵ پ - ۳۶ پ) و پاسخ آن از جانب همایون (۳۶ پ - ۳۸ پ)
- ۳۸- منشور نواب همایون به سلطان مرادخان قیصر روم درباره تعزیت سلطان سلیم خان مسوده خواجه عبدی بیک (۳۸ پ - ۴۰ پ)
- ۳۹- مکتوب تعزیت به شاه روم از جانب همایون (۴۰ پ - ۴۳ پ)
- ۴۰- تعزیت نامه سلطان سلیم خان که نواب همایون بوالد او سلطان مراد نوشته به مسوده زینا علیا (۴۳ پ - ۴۵ پ)
- ۴۱- تهنیت جلوس سلطان مرادخان ولد سلطان سلیم خان از جانب نواب جنت مکان (۴۵ پ - ۴۶ پ)
- ۴۲- نامه نواب جنت مکان به سلطان سلیم خان درباره سلطان بایزید (۴۷ پ - ۴۸ پ)
- ۴۳- نامه نواب به سلطان مرادخان فرزند سلطان سلیم درباره تهنیت جلوس به مسوده خواجه عبدالله بیک (۴۹ پ)
- ۴۴- نامه محمد همایون پادشاه هندوستان شاه تهماسب در حینی که از هند متوجه قزوین میشده و نامه دیگر از همو (۵۴ پ - ۵۵ پ)
- ۴۵- منشور شاه تهماسب که در پاسخ نامه همایون پادشاه فرستاده است (۵۵ پ - ۵۵ پ)
- ۴۶- منشور شاهرخ به ملک ناصرالدین حاکم مصر در باره قطاع الطریقی که دارایی پازرگانان را که به زیارت مکه و عتبات می رفته اند ربوده اند (۵۵ پ - ۵۶ پ)
- ۴۷- نامه اسکندر پادشاه به نواب همایون (۵۶ پ - ۵۶ پ)
- ۴۸- نامه امیر تیمور گورکان به پادشاه مصر (۵۶ پ - ۵۷ پ)
- ۴۹- نامه سلطان حسین میرزا بایقرا به نواب سلطان یعقوب بیک (۵۷ پ - ۵۸ پ)
- ۵۰- نامه امیر تیمور گورکان به سید علی کیا حاکم گیلان (۵۸ پ)
- ۵۱- نامه حضرت کارکیا ناصر کیا به امیر خلیل شیروان
- ۵۲- نامه دیگر از همو به ملک مظفر (۵۹ پ - ۵۹ پ)
- ۵۲- نامه امیر محمد رشتی به کارکیا ناصر کیا (۵۹ پ - ۶۰ پ)
- ۵۳- نامه کارکیا ناصر کیا به ملک کیومرث (۶۰ پ)

- ۵۴- انتخاب از «ترسل بهائی» که در زمان الب ارسلان سلجوقی بتاریخ محرم ۵۲۸ نوشته شده ، جهت استفاده بتاریخ محرم ۱۰۰۹ چندین نامه است :
- ۱- منشوری که برای یکی از فرزندان پادشاه نوشته بود
- ۲- منشوری که جهت اسلام پناه نوشته
- ۳- منشور الب ارسلان به یکی از فرزندان خود ، درباره بخشیدن يك ناحیه از خوارزم باو
- ۴- منشور برای وزارت خواجه نظام الملک از همو
- ۵- منشور از همو که ولایت قهستان را در وجه نیکو خدمتی به امیر عمید الملک که یکی از امرای دیوان بوده بخشیده است
- ۶- عنایت نامه در حق خواجه نظام الملک از همو . (۶۰ پ - ۶۶ پ)
- ۵۵- منشور شاه سلطان محمد به حضرت شاه فتح الله شیرازی (۶۷ پ - ۶۷ پ)
- ۵۶- نامه شاه اسماعیل دوم به محمد حکیم میرزا برادر جلال الدین اکبر پادشاه (۶۷ پ - ۶۸ پ)
- ۵۷- نامه صدر الملة والدین موسی صفوی به سلطان محمد جلایر پسر سلطان اویس درباره مسجد دارالارشاد اردبیل و سفارش قاضی عماد الدین طوسی ساکن خطه اردوباد (۶۸ پ - ۶۹ پ)
- ۵۸- نامه شاه عباس در پاسخ سعدالدین محمد معلم پادشاه خواندگار روم (۶۹ پ - ۷۰ پ)
- ۵۹- نامه سلطان سلیمان پادشاه روم به شاه تهماسب (۷۰ پ - ۷۱ پ)
- ۶۰- منشور شاه عباس در پاسخ نامه خان احمد (۷۱ پ - ۷۲ پ)
- ۶۱- نامه شاه عباس به مفتی خواندگار روم (۷۲ پ - ۷۳ پ)
- ۶۲- نامه شاه تهماسب به سلطان سلیمان پادشاه روم که بحوالی تبریز و نخجوان آمده بود (۷۳ پ - ۱۸۲ پ)
- ۶۳- نامه امیر تیمور گورکان ، نوبت اول به قیصر روم هنگامی که قیصر از ظهیرالدین مطیع امیر تیمور خراج می طلبید ، و نسبت به امیر تیمور سخنان گستاخانه گفته بود (۸۲ پ - ۸۳ پ)
- ۶۴- نامه همایون پادشاه به بهادرخان پادشاه گجرات و پاسخ آن (۸۳ پ - ۸۴ پ)
- ۶۵- نامه همایون میرزا جهان شاه به کارکیا سلطان محمد. دونا مه است (۸۴ پ - ۸۴ پ)
- ۶۶- نشان امارت قوشخانه برای امیر شجاع الدین محمد برندق بهادر برلاس (۸۴ پ)
- ۶۷- مقالات شاه تهماسب صفوی که بوسیله ایچی روم سلیمان حاکم روم به خواندگار

پیغام داده است. در پنج فصل.

آغاز: این پنج فصل حکایت و روایتی است در باب مجاری حالات و پیش آمدن وقایع و سوانح مهمات...

فصل اول در باب یاغی شدن اولاد تكلو...

فصل دوم در باب غازی خان...

انجام: ... کتبه العبد... عبدالوهاب الکاتب ع ۱۰۱۰ ر ۲ (۸۴ پ- ۹۴ پ)

۶۸- نامه شاه اسماعیل یکم به یکی از پادشاهان (۹۴ پ- ۹۵ پ)

۶۹- نامه شیبک خان اوزبک به شاه اسماعیل (۹۵ ر- ۹۵ پ)

۷۰- نامه عبدالؤمن خان فرزند عبدالله خان اوزبک که مرتبه اول در جاجرم بخدمت شاه

عباس فرستاده و پاسخ آن در جاجرم (۹۶ ر- ۹۷ ر)

۷۱- نامه دوم عبدالؤمن به همان شاه که در سلطان میدان مشهد فرستاده بود و پاسخ آن (۹۷ ر- ۹۸ پ)

۷۲- نامه سوم از همان عبدالؤمن به همان شاه که نیز قاصد در سلطان میدان آورده بود و پاسخ آن (۹۸ پ- ۹۹ ر)

۷۳- نامه عبدالؤمن اوزبک مورخ ۱۰۰۳ به شاه عباس و پاسخ آن (۹۹ ر- ۱۰۰ پ)

۷۴- نامه شاه عباس به عبدالؤمن اوزبک همراه قطب الدین چلبی، و پاسخ آن که همراه قلی بیگ در اسفراین فرستاده بود (۱۰۰ پ- ۱۰۲ ر)

۷۵- نامه عبدالؤمن خان که همراه پیر محمد کنگرلو به نواب همایون فرستاده بود (۱۰۲ ر- ۱۰۲ پ) و پاسخ نواب همایون بدان (۱۰۲ پ- ۱۰۳ ر).

۷۶- منشور نواب همایون عباس پادشاه به عبدالله خان اوزبک مصحوب محمد قلی بیگ ایشک آقاسی (۱۰۳ پ- ۱۰۴ ر)

۷۷- منشور شاه اسماعیل دوم درباره استخلاص خان احمد از قلعه اصطخر شیراز (۱۰۴ ر- ۱۰۵ ر)

۷۸- فریاد نامه اسیران روم به سلطان سنجر (۱۰۵ ر- ۱۰۵ پ)

۷۹- مثال سلطان سنجر به ملک روم از انشای معین الدین اصم (۱۰۵ پ- ۱۰۶ ر)

۸۰- نشان سلطان سلیم شاه غازی فرزند جلال الدین محمد اکبر پادشاه که به کامران بیگ نوشته بود (۱۰۶ ر ۱۰۶ پ)

۸۱- نامه سلطان بابر به امیر سید محمد نوربخش (۱۰۶ پ)

۸۲- نامه میرزا تیمور علی منشی به خواجه افضل از زبان یکان خان (۱۰۶ پ- ۱۱۷ ر)

۸۳- نامه عزیزی در پاسخ یاری که بزیارت مکه و عتبات رفته بود (۱۰۷ ر- ۱۰۷ پ)

۸۴- در مکاتبات و مراسلات که در هر باب نوشته خواهد شد.

نامه اسکندر پادشاه وزیر سلطان سلیمان پادشاه روم در پاسخ شاه طهماسب

(۱۰۷ پ- ۱۰۸ پ)

۸۵- نامه ملا میر قاری به یکی از وزیران (۱۰۸ پ- ۱۱۰ پ)

۸۶- نامه سید محمد نوربخش در نصیحت مریدان (۱۱۰ پ) و یکی هم به میرزا شاهرخ از همو

(۱۱۰ پ- ۱۱۱ ر)

۸۷- نامه ملا عبدالخالق منشی به مولانا نصرالله (۱۱۱ ر- ۱۱۱ پ)

۸۸- نامه مولانا حسین قصه خوان به محمد منصور مسوده ملا روح الله شیرازی (۱۱۱ پ-

۱۱۲ ر)

۸۹- عریضه معین الدین منصور شیرازی به حاکم لار از انشای همان روح الله شیرازی

(۱۱۲ ر- ۱۱۳ ر)

۹۰- نامه همان روح الله شیرازی از جانب خود به کمالات حسینا (۱۱۳ ر- ۱۱۳ پ)

۹۱- نامه عزیزی به میر عماد الدین شریف، انشاء همان روح الله (۱۱۳ پ- ۱۱۴ ر)

۹۲- نامه روح الله شیرازی به خواجه محمد کلیددار (۱۱۴ ر)

۹۲م- نامه دیگر به مستوفی الزمان میرزا جانا (۱۱۴ ر)

۹۳- نامه یاری به محمد زمان بیگ بانشای همان روح الله (۱۱۴ پ- ۱۱۵ ر)

۹۴- نامه شاه عباس به سعد الدین محمد معلم پادشاه روم به انشای میر محمد باقر داماد

(۱۱۵ ر- ۱۱۶ ر)

۹۵- نامه دانشمندان و رارود به دانشمندان مشهد و پاسخ ملا محمد مشکک بآن (۱۱۶ ر-

۱۱۹ پ)

۹۶- نامه نواب خان احمد در پاسخ عریضه زیدیه که باو نوشته بودند (۱۱۹ پ-

۱۲۰ ر)

۹۷- نامه علیخان بیگ اوحدی به یکی از علما (۱۲۰ ر- ۱۲۰ پ)

۹۸- نامه خواجه علی بیگ فرزند میر جهانگیر گیلانی به پسران ملا عبدالرزاق به انشای

عبدالواسع منشی (دو نامه است) (۱۲۰ پ- ۱۲۱ ر)

۹۹- نامه نواب احمدخان به مولانا عبدالله نوشته همان عبدالواسع منشی (۱۲۱ ر-

۱۲۱ پ)

- ۱۰۰- نامه خواجه نصیرالدین طوسی به اثیرالدین ابهری (۱۲۱ پ)
- ۱۰۱- نامه صدرالدین قونوی به خواجه نصیرالدین طوسی و پاسخ آن (۱۲۱ پ - ۱۳۲ ر)
- ۱۰۲- انشای شمس الملة والدين السجستاني و پاسخ آن (۱۲۲ ر - ۱۲۴ پ)
- ۱۰۳- نامه مولانا قوام الدین به یکی از دوستان (۱۲۴ پ - ۱۲۵ پ)
- ۱۰۴- نامه شمس الملة والدين به یکی از افاضل (۱۲۵ پ)
- ۱۰۵- درباب صدور نشان و کتابات.
- مکتوبی که حضرت قاضی میرحسین یزدی شارح دیوان حضرت علی به قاضی صفی الدین یعنی نوشته است (سه نامه است) (۱۲۶ ر ۱۳۴ ر)
- ۱۰۶- دیباچه منشآت خواجه عبدالله مروارید، دیباچه تاریخ روضة الصفای خواند شاه، دیباچه «اخلاق جلالی» دوانی (۱۳۳ ر - ۱۳۶ پ)
- ۱۰۷- نامه سلطان یعقوب به امیر عبدالوهاب (۱۳۶ پ - ۱۳۷ ر)
- ۱۰۸- پروانچه کلید داری آستانه رضویه بنام امیر نظام الدین عبدالکریم مورخ ۹۸۲ (۱۳۷ ر - ۱۳۷ پ)
- ۱۰۹- نامه ملا میرقاری گیلانی به امیر محمد جعفر مشهدی (۱۳۷ پ - ۱۳۸ ر)
- ۱۱۰- نامه سیادت پناه نصرالله (۱۳۸ ر - ۱۳۹ پ)
- ۱۱۱- نشان اولاد میرمحمد قاسم نسابه (۱۳۸ پ)
- ۱۱۲- نامه عزیزالله نظری (۱۳۹ ر - ۱۳۹ پ)
- ۱۱۳- نامه ابراهیم خان حاکم شیراز به شاه نعمت الله . دو نامه است (۱۳۹ پ - ۱۴۰ ر)
- ۱۱۴- نامه همان ابراهیم خان به قاضی جهان (۱۴۰ پ)
- ۱۱۴م- نامه همو به میرسید شریف (۱۴۰ پ - ۱۴۱ ر)
- ۱۱۴م- نامه همو به نواب علامی درباره طلب دفتر قانون مملکت شیراز (۱۴۱ پ)
- ۱۱۵- نامه محمدجان بیگ به شاه نعمت الله (۱۴۱ پ - ۱۴۲ ر)
- ۱۱۶- نامه روح الله منشی شیرازی به علامی شاه ابوتراب . دو نامه است
- ۱۱۶م- نامه همو به شاه طاهر از زبان ملاغیاث الدین مذهب (۱۴۲ ر - ۱۴۳ پ)
- ۱۱۷- نشان نقابت به امیر سید عبدالباقی (۱۴۲ پ - ۱۴۳ پ)
- ۱۱۸- نامه غیاث الدین محمد به یکی از وزیران (۱۴۳ پ - ۱۴۴ ر)
- ۱۱۹- نامه اسماعیل بیگ منشی (۱۴۴ ر)
- ۱۲۰- نامه قاضی زاده کهرودی به یکی از وزیران (۱۴۴ ر - ۱۴۵ پ)

- ۱۲۱- نامه میرزا ابراهیم همدانی به شیخ بهائی (۱۴۵ پ - ۱۴۶ پ)
- ۱۲۱م- نامه همو به میرسید شرف الدین (۱۴۶ پ - ۱۴۷ ر)
- ۱۲۱م- نامه همو به یکی از ارباب قلم (۱۴۸ ر)
- ۱۲۲- نزهة الكتاب وتحفة الاحباب : (فارسی) از حسن (حسین) بن عبدالمؤمن (خوئی) بنام ابوالعرب یولق ارسلان بن حسام الدین بن امیرچوپان، در چهار قسم:
- ۱- صد آیت از قرآن در مقاصد متفاوت
 - ۲- صد کلمه از پیامبر در اغراض متباین
 - ۳- صد کلمه از نصایح خلفا و فصحا
 - ۴- صد بیت تازی به ترجمه بصد بیت فارسی
- (ذریعه ۹: ۲۳۶ - فهرست دانشگاه ۲: ۲۹۲)
- آغاز:** الحمد لله الذى تفضل على عباده مواهب الانعام، وملا معادن خواطر الفصحاء ... اما بعد چنین گوید ... الحسين بن عبدالمومن الخوئي... که چون رسم مترسلانه ...
- انجام:** ... (در قسم سیم کلمه ۵۳ نانویس مانده): تا جمهور خلق ترا تابع باشند، که اطع من فوقک (۱۴۹ ر - ۱۵۴ پ)
- ۱۲۳- شعر ونثر پراکنده از:
مجیر بیلقانی	مسعود سعد
ملا امیدی	جمال الدین عبدالرزاق
رشید وطواط	ملا نظام
خواجه حسین ثنائی	خواجوی کرمانی
قاضی محمد	ظهیر
عبدالواسع جبلی	شاه طاهر
حکیم قطران	فلکی شیروانی
بهاء الدوله ساوجی	عبید زاکانی
بدیعی	ادیب صابر
یوسفی	کمال الدین اسماعیل
- و جز آنها (۱۵۵ ر - ۱۶۰ پ)
- ۱۲۴- انشای ملاطفیلی لاهیجی (۱۶۰ ر - ۱۶۱ پ)

- ۱۲۴م- انشای ملاخلیل قاری لاهیجی (۱۶۱)
 ۱۲۴م- انشای میرقاری گیلانی (۱۶۱ پ)
 ۱۲۵- نامه ذوالفقارخان به وزیر پادشاه روم (۱۶۲ پ)
 ۱۲۶- نامه کمال الدین عبدالواسع نظامی هروی به طبقه اعلا ، ویکی به طبقه اوسط، دیگری به طبقه ادنی (۱۶۳- ۱۶۴)
 ۱۲۷- عرضه داشت اهالی گیلان به اعتماد الدوله ، انشای میرعطاء الله لاهیجی (۱۶۵ - ۱۶۶ پ)
 ۱۲۸- پاسخ محمد میرک منشی ، به انشای ملاروح الله منشی شیرازی (۱۶۶ پ- ۱۶۷ پ)
 ۱۲۹- نامه ملامیرقاری گیلانی به یکی از وزیران (۱۶۷ پ- ۱۶۸)
 ۱۳۰- نامه به میرزا عنایت الله وزیر ، مسوده روح الله شیرازی (۱۶۸- ۱۶۸ پ)
 ۱۳۱- تهنیت نامه که خوانین بخوانین دیگر نویسند (۱۶۸ پ- ۱۷۴ پ)
 ۱۳۲- تهنیت شاهزاده عالمیان به نواب شاهزاده سلطانم (۱۶۹- ۱۷۰ پ)
 ۱۳۳- تهنیت ولادت شاهزاده سلطان محمد میرزا (۱۷۰ پ- ۱۷۱)
 ۱۳۴- تهنیت قدوم سلاطین معدلت آیین (۱۷۱- ۱۷۱ پ)
 ۱۳۵- تهنیت ولادت شاهزاده سلطان سلیمان میرزا (۱۷۱ پ)
 ۱۳۶- تهنیت ماه رمضان (۱۷۱ پ)
 ۱۳۷- تهنیت روز نوروز (۱۷۱ پ)
 ۱۳۸- تهنیت صحت شمس الدین اصفهانی (۱۷۲)
 ۱۳۹- تهنیت صحت به انشای بدرالدین کمالا (۱۷۲- ۱۷۲ پ)
 ۱۴۰- تهنیت سلامتی به عیسی گرجی (۱۷۲ پ)
 ۱۴۱- تهنیت نوروز از ملاخلیل قاری گیلانی (۱۷۳)
 ۱۴۲- تهنیت جلوس شاه عباس (۱۷۳- ۱۷۳ پ)
 ۱۴۳- تهنیت ولادت فرزند سلطان حمزه (۱۷۳ پ- ۱۷۴)
 ۱۴۴- تهنیت ولادت شاهزاده صفی میرزا که نوابخان احمد نوشته (۱۷۴)
 ۱۴۵- تهنیت عید رمضان مسوده میرقاری (۱۷۴- ۱۷۴ پ)
 ۱۴۶- فتحنامه بخارا از یکی از سلاطین عظیم الشأن ماوراءالنهر (۱۷۶- ۱۷۸ پ)
 ۱۴۷- فتحنامه میرزا محمد سلطان به نزد کار کیا سلطان محمد حاکم لاهیجان (۱۷۸ پ- ۱۷۹).

- ۱۴۸- فتحنامه جرجان به نزد میرزا بابر کار کیا از سلطان محمد (۱۷۹- ۱۸۸ پ)
 ۱۴۹- فتحنامه که امیرزاده جهان شاه قرایوسف ترکمان نزد کار کیا سلطان محمد حاکم گیلان فرستاده است (۱۷۹ پ- ۱۸۰)
 ۱۵۰- فتحنامه هرات که میرزا محمد سلطان نزد محمد رشتی نوشته (۱۸۰- ۱۸۱)
 ۱۵۱- فتحنامه مملکت سند (۱۸۵- ۱۸۲)
 ۱۵۲- فتحنامه آذربایجان و دیاربکر که شاه طهماسب صفوی به ملک کیومرث حاکم رستمدر نوشته (۱۱۲- ۵۸۵ پ)
 ۱۵۳- فتحنامه شاه اسماعیل درباره شکست شیبک خان اوزبک (۱۸۵ پ- ۱۸۶ پ)
 ۱۵۴- فتحنامه شاه اسماعیل به میرعلاء الدوله ذوالقدر درباره شکست مراد بیگ (۱۸۶ پ- ۱۸۷)
 ۱۵۵- فتحنامه خراسان از شاه عباس درباره شکست دین محمد ازبک و اسامی گرفتار شدگان (۱۸۷- ۱۸۸ پ)
 ۱۵۶- فتحنامه استرآباد (۱۸۸ پ- ۱۸۹)
 ۱۵۷- فتحنامه قلعه گلستان به دست شاه طهماسب از ابراهیم خان حاکم شیراز (۱۸۹- ۱۸۹ پ)
 ۱۵۸- فتحنامه بازگشت سپاهیان روم از تبریز که ابراهیم خان بارباب و مردم شیراز نوشته است (۱۸۹ پ- ۱۹۰)
 ۱۵۹- سواد فتحنامه و شرایط آن که پادشاه نویسد (۱۹۰- ۱۹۰ پ)
 ۱۶۰- فتحنامه که نظامشاه به ملک قطب الملک نوشته (۱۹۱- ۱۹۱ پ)
 ۱۶۱- فتحنامه دربند (۱۱۲- ۱۹۲ پ)
 ۱۶۲- منشور شاه عباس به نواب حوری خان خانم درباره فتح خراسان (۱۹۲ پ- ۱۹۳)
 ۱۶۳- منشور شاه عباس به خواجه محمد شفیع ملقب به میرزا علمیان ، درباره فتح قلعه نسا و ابیورد و بدست آوردن نور محمدخان حاکم آن ولایت (۱۹۳- ۱۹۳ پ)
 ۱۶۴- نامه بوالدین و اعمام و خال و برادران و جواب آنها ، باعنوانهای :
 به برادران
 در جواب برادران
 بفرزندان
 در جواب آنان

رقعه دیگر

درمراجعت از سفر خیراثر

۱۶۵- نامه به سراجان نویسند و در جواب سراجان نویسند.

۱۶۶- به پروانه چیان و جواب ایشان

۱۶۷- به خوشنویسان ، فی الجواب

۱۶۸- خطاب باریاب خطوط ، فی الجواب (۱۹۳ پ - ۱۹۶ پ)

۱۶۹- نامه ترکی از سلطان علاءالدین سلجوقی (۱۹۶ پ ۱۹۷ ر).

۱۷۰- نامه ترکی از امیره بیگ کرد ، در وقتی که روسیه شده و از قزلباش برگشته (۱۹۷ ر).

۱۷۱- نامه خواجه جهان وزیر پادشاه دکن الدین به سلطان محمد گیلانی (۱۹۷ ر- ۱۹۹ پ)

۱۷۲- در تعزیت نامجات با عنوانهای:

درباره تعزیت

مکتوبی دیگر

۱۷۳- انشای خواجه جمال الدین که برای خواجه محمود نوشته است

۱۷۴- انشای خواجه منصور کجوری که در عزای خواجه جمال الدین برای خواجه محمود نوشته است

۱۷۵- از کار کیا ناصر کیا و کار کیا میر احمد بحضرت شاهرخ بهادر در عزای میرزا علی

۱۷۶- نامه دیگر از همان کار کیا در تسلیت

۱۷۷- از زبان خواجه جلال الاسلام در مرگ قاضی عماد مسوده ملاروح الله شیرازی

۱۷۸- تعزیت نامه از شاه ولی سلطان به میرسید شریف درباره فوت پسرش

۱۷۹- تعزیت نامه به انشای ملاروح الله شیرازی

۱۸۰- کتابت درپرسش اهل تعزیت (۱۹۹ پ - ۲۰۴ پ)

۱۸۱- به خبازان نویسند (۲۰۴ پ - ۲۰۵ ر)

۱۸۲- به تصابان نویسند (۲۰۵ ر).

۱۸۳- سواد عهدنامه به انشای مولانا عبدالخالق منشی رازی

۱۸۴- سواد عهدنامه به انشای خواجه علی بن محمود

۱۸۵- سواد عهدنامه به انشای مولانا شمس الدین منشی بن مولانا حمید لاهیجی

۱۸۶- سواد عهدنامه انشای خواجه سیف الدین سعدی کجوری

۱۸۷- سواد عهدنامه انشای میرزا زین العابدین (۲۰۴ پ - ۲۰۷ پ).

۱۸۸- منشآت : فی ابتداء باسم الله تعالی فی کل باب ، به فارسی فی التوحید و المناجات ، فی النعت النبی ، فی منقبت امیر المؤمنین ، فی الوعد و الوعد ، فی النصیحة.

۱۸۹- فوایدی از خواجه عبدالله انصاری.

۱۹۰- کلمات بقراط .

۱۹۱- مطالب دیگر: فی ذکر الاولیاء ، فی التمة ، فی حقوق الاخوان و الاقرباء ، فی کسب

المال ، المفخرة ، فی العجب و البخل ، فی العقل و التجارب و الفراسة ، فی

الصلاة علی الرسول . همه این بندها به نثر و نظم فارسی است (۲۰۷ پ -

۲۱۲ ر).

۱۶۱۷

۶۳۳۶

نسخ ش ۱ - ۸ از يك نویسنده با تاریخ ۲۹ شوال ۹۲۱ (ش ۵) و نسخ

مورخ ۱۰۹۶ از روی خط مؤلف درش ۹ ، نسخ بد و عنوانها نانویس مانده

سده ۱۲ در ش ۱۰ و نستعلیق سده نهم ، رساله اخیر کاغذ سمرقندی ضخیم

است ، بقیه بجز رساله اخیر موریانه خورده است ، ۱۷۲ گک سطرها گوناگون ،

۱۱۱۷ × ۱۷۶ ، کاغذ گوناگون و ترمه ، جلد میشن فرمز.

۱- رحلة الشافعی : (عربی)

آغاز : ... من مدینة حران و بین ایدی احمال الدنانیر و الدراهم ...

انجام: ... کتاب السفر لاحد غیري من اصحابه لاحرمه ولا غیره ، والله اعلم.

تمت الكتاب رحلة الشافعی رضی الله عنه (۱ - ۳ پ)

۲- نتیجه الفکر فی الجهر الذکر (عربی) : از سیوطی (چلبی) گفتاری است در جهر و اخفا

ذکر در صفحه عنوان به خامه تازه تر آمده : لسیوطی. پس از خطبه و عنوان :

الجواب ۲۴ حدیث آمده ، سپس يك فصل.

آغاز: الحمد لله و سلام علی عباده الذین اصطفی و بعد فیهذه نتیجه الفکر فی

الجهر بالذکر. سالت اکر مک الله عما اعتاد السادة الصوفية من عقد خلق الذکر

والجهریه والساجد و رفع الصوت بالتهليل ...

انجام: ... وانهم يقولون من ذكر الله ما عليهم منها شيء . انتهى

۳- الدراری فی انباء السراى : (عربی) از سیوطی.

آغاز: الحمد لله وكفى وسلام على عباده الذين اصطفى . هذا جزء سميته الدرارى فى انباء السراى ...

انجام: ... ذكره ابو النجار فى تاريخ بغداد . هذا آخر الكتاب والله الموفق للصواب ... (۱۱- ۱۳ ر)

۴- رسالة فى الروح : (عربی) از همو .

آغاز: حمد لله والصلاة والسلام على سيدنا محمد وآله ... اما بعد ، فاعلموا ايدكم الله وايانا بفضلله ... ان حقيقة الروح مما كتبه الله تعالى ...

انجام: ... فهو آخر . والله يهدى من يشاء الى ... المستقيم . (۱۳ پ- ۲۶ پ)

۵- انموذج اللبيب فى خصائص الحبيب : (عربی) از همو .

آغاز: قال الشيخ العلامة المحقق ... السيوطى (ره) الحمد لله الذى اتقن بحكمته كل شيء ...

انجام: ... فى سائر المساجد . والله اعلم . انتهى وحسبنا الله ونعم الوكيل .

تم كتاب الخصائص (۲۹ شوال ۹۲۱) ... (۲۷- ۳۹ ر)

۶- الدر المنيفة فى الالباء الشريفة : (عربی)

آغاز: الحمد لله وسلام على عباده الذين اصطفى . هذا ثالث مؤلف الفته فى مسئلة والدى النبى (ص) و هو اخصرها و اوجزها . فاقول ...

انجام: ... على حكاية اقوال الفرق الثلاثة . والله المستعان وصلى الله على سيدنا محمد و... (۳۹ پ - ۵۰ ر)

۷- الشماريخ فى علم التاريخ : (عربی) از سيوطى در سه باب كه در ۸۷۲ بانجام رسیده . نام كتاب در ديپاچه آمده است . (چلبى)

آغاز: الحمد لله ذى الفضل الشامل العام ، والصلاة والسلام على... وبعد . فقد وقت لبعض شيوخنا على كتاب فى علم البيان فلم ارفيه قليلا ولا كثيرا...

انجام: ... فرغت من تعليقه يوم الاربعاء لعشرخاون من ذيفعدة سنة اثنين و

سبعين و ثمانمئة ... (۵۲ پ - ۶۰ ر)

۸- كشف الصلصلة فى وصف الزلزله : (عربی) از سيوطى.

آغاز: الحمد لله والشكر له ، والصلاة والسلام على... هذه فوايد مفصلة سميتها كشف الصلصلة عن وصف الزلزلة ...

انجام: ... فتخلص المدينة و ذلك يوم الخلاص . انتهى . . . (۶۱ پ - ۹۱ پ)

۹- مقامتان فى الاخلاق : (عربی) المقامة الاولى فى الصبر ، المقامة الثانية فى الشكر . در ديپاچه از مقامات بديعيه وحريرى يادشده است .

آغاز: اللهم انا نحمدك على معاممت من الطول ، وخصصت من القول ... اما بعد ، فان اولى القول بالافتراح ما حلى بالصدق عاطله ...

انجام: ... اعظم من قرحى بنيل الحبيب . والله اعلم بحقايق الامور الى ... كتب المصنف وقد كتب من خطه و قبل يوم الافتتاح سنة ۱۰۹۶ (۹۲ پ - ۱۰۱ پ)

۱۰- تحفة نظاميه : (فارسی) از عبدالقادر رويانى بنام سلطان يحيى كيا ، در چهل فصل . فصل ۱- حساب جمل . (م ۲۵۵)

آغاز: حمد بيحد وشكر بيعد مرخالق ومبدع اشياء احدى راكه بى معاون و مدد انسان را به احسن تقويم آفريد ... چنين گويد ... عبدالقادر رويانى ...

انجام: ... كه از نحسى منصرف بود هيچ كارى را نشايد . تمام شد . . . (۱۰۲ پ - ۱۵۸ پ)

۱۱- شرح رساله حى بن يقطان : (فارسی) ترجمه مانند است . با عنوانهاى « قال » و سپس « التفسير » . در آن از مترجم ابو عبید جوزجانی یادی نشده است (نسخه ۵۳۲۷/۱۱ - فهرست مصنفات : ۹۴ ش ۶۵ این نسخه را ندیده اند - م ۸۱۳ - سپه ۱۲۶۱/۳۱ فهرست ۱۷۶۵ - نیز سپه ۶۵۵۵/۴)

آغاز: سیاس وافر ... كيهان را و آفريدگان دو جهان را و دارنده زمین و آسمان را ، و درود برسولان اوعلى الخصوص محمد ... این رسالتی است كه شيخ رئيس ابوعلی انشاكرده است در شرح قصه حى بن يقطان و پديد كردن

رمزهایش . قال . وبعد فان ... التفسير : گوید اتفاق افتاد مرآنکه...

انجام: ... (افتاده) قال ولد بماها جبراليه افراد من الناس ... الترجمة : گوید که بود که یکی از مردمان بنزدیک او شود و چندان نیکی بجای او کند که ... شریعت آمده بود از ... کار کند و این پایگاه دانایان بود . (۱۵۹ پ ۱۷۲- پ)

۱۶۱۸

۶۳۲۷ شکسته نستعلیق او اخر سده سیزدهم ، در آخر یادداشتی دارد مبنی بر بخشش نسخه به فرزندی معصومه خانم بتاریخ ۱۲۹۰ (۱۲۹۰)، بامهر ادیب الملک مورخ ۱۲۷۳ ، ۲۶۵ گ ۱۲ س ، ۱۱۵۵ ۱۷۶۸ ، کاغذ فرنگی آهار مهره شده ، جلد قهوه‌ای روشن .

۱- سفرنامه عتبات^۱ ناصرالدین شاه ، (فارسی) : از عبدالعلی ملقب بسادیب الملک^۲ بن حاجی علیخان حاجب الدوله که از محرم ۱۲۷۳ آغاز میگردد . در آن شرح منازل و دیدنیها و حوادث و دیدار شاهانه و گزارشات به شاه آمده است . (م ۴۰۰۵)

آغاز: بسمله . واجب الوجودی را سجودست که عالم امکان از پرتو وجودش موجودست ...

انجام: ... (در حرکت از پهل دلاک بطرف طهران افتاده است) و بر حسب حکم سرکار حاجب الدوله حیدرقلی بیگ سوار را پس فرستادیم . (۱ پ - ۲۳۴ پ)
۲- حکایت : (فارسی) حکایتها بیست عشقی و اخلاقی . در حکایت یکم شعری در ستایش ناصرالدین شاه آمده است . گویا از عبدالعلی ادیب الملک فرزند حاجی علیخان حاجب الدوله مراغه‌ای است . (م ۳۶۷۹)

۱- گویا جز سفرنامه کربلا ، ش ۴۰۰ ملی (۱ : ۳۸۶)

۲- برای احوال او مقدمه «دافع الغرور» تألیف او به کوشش ایرج افشار دیده شود .

آغاز: حکایت : وقتی مرا با کثرت عیال و عسرت معاش خیال عشرت و تجدید فراش در نظر آمد و هوای بهجت و نشاط و مسرت و انبساط ...

انجام: ... دریا از فراق روی دوست ، آری این دریای بی پایان کجا گیرد سکون . (۲۳۵ ر - ۲۶۵ پ)

۱۶۱۹

۶۳۲۹ نسخ و شکسته نستعلیق از یک نویسنده باتاریخهایی از ۱۲۶۸ ، میان رساله‌ها پراکنده‌هایی است بخامنه همان نویسنده مجموعه از شعر و نثر عبری و فارسی ، متن‌ها به نسخ و زیرخط سرخ و شکسته نستعلیق ، ۲۴۴ برگ ۲۲ س ، ۱۳۷۲ ۲۱۵۵ ، کاغذ فستقی ، جلد میشن قهوه‌ای ضربی .

۱- شرح الاربعین : (عربی) از قاضی سعیدالقمی . گزارش چهل حدیث است که در سن سی سالگی نگاشته است . شعرهایی بفارسی نیز دارد . (ذریعه ۱ : ۴۱۱)

آغاز: الحمد لله الذی اغنانا بمعادن حکمه عن زخارف الدنيا ...

انجام: ... (نا تمام) وضع معقول الهی ترتب علیها احکام عقلیه . لیس (در حدیث ۲۷) (۲ پ - ۱۰۹ ر) متن نسخ زیرخط سرخ .

۲- الحاشیه علی حاشیه الخفزی : (عربی) از ملا اسماعیل مازندرانی خاجوئی اصفهانی

آغاز: بعد حمد الله المنفرد بالقدم والازلیة ، المتوحد بالبقاء ...

انجام: ... والحمد لله اولاً و آخراً . تمت الرسالة فی سابع عشر شهر رجب ۱۲۶۸ فی دار السلطنة اصفهان . (۱۳ پ - ۱۲۴ پ)

۳- الحدیقة الوردیة : (عربی) از قاضی سعید قمی در شرح حدیث گل سرخ و زرد ، در سه حدیقه . بیستمین رساله اربعینات اوست (ذریعه ۶ : ۳۹۱) .

آغاز: الحمد لله الذی تعرج الملائكة والروح ... وبعد ، فالفقیر محمد المدعو بسعید الشریف القمی ، يقول ...

- انجام :** ... اتفاق النقل الى هذه المجموعة ، في يوم الثلاثاء من شهر جمادى الاول سنة ۱۲۷۱. (۱۲۶ - ۱۲۹ پ)
- ۴- الفوائد الرضوية: (عربی) ازهمو. دريك مقدمه وسه فائدة ويك خاتمه. نام کتاب و نگارنده در دیباچه آمده است و تاریخ نگارش ۱۴ ع ۱۰۹۹ در پایان یاد شده است. سومین رساله از اربعینیات اوست. (ذریعه ۱۶ : ۳۴۰)
- آغاز:** الحمد لله الواحد المتوحد و الفرد المتفرد ، الذى توحد بالتوحيد...
- انجام :** ... و قد تم فى العشر الاول من شهر جمادى الاول... ۱۲۷۱ (۱۲۹ پ - ۱۴۱)
- ۵- شرح فصوص الحکم: (عربی) متن از محی الدین عربی ، گزارش از داود قیصری. تنها گزارش مقدمه آنست در دوازده فصل. (چلبی)
- آغاز:** قال داود بن محمد القیصری انجح الله مقاصده فى الدارين ، لما وفقنى الله تعالى وكشف انوار اسراره...
- انجام :** ... هذا آخر ما اردنا بيانه من المقدمات ، فلنشرع فى شرح الكتاب ... (نسخ و نستعلیق بی تاریخ ، از همان نویسنده و همان تاریخها، ۱۴۱ پ - ۱۶۱)
- ۶- مقولة: (عربی) از میرداماد. (ذریعه ۱۴: ۱۷۸)
- آغاز:** قال السيد الداماد فى كتابه شرعة التسمية فى زمان الغيبة فى شرح قوله: ليس كمثله شيء ، خارج عن الجدين...
- انجام :** ... الخروج عن حد التشبيه . تم فى ليلة الاثنين فى عشر الاول من جمادى الاول ۱۲۷۱ (۱۶۱ - ۱۶۲)
- ۷- بندی دیگر ازهمو درباره همان کتاب.
- ۸- المقصد الاسنى: (عربی) از قاضی سعید قمی. گفتاریست در تحقیق حرکت. نام کتاب و نگارنده در دیباچه آمده است. تاریخ نگارش ۱۰۸۸ در شهر قم در پایان یاد شده است.
- آغاز:** حمد لله. والصلاة على محمد وآله الطيبين ... وبعد ، فيقول ...

- انجام :** ... وقع النقل فى شهر جمادى الاول سنة احدى وسبعين والالف... بدار السلطنة اصفهان ... (۱۶۲ - ۱۶۵)
- ۹- شرح حديث: (عربی) ازهمو. گویا دنباله ش ۱ است (۱۶۵ - ۱۶۸ پ).
- ۱۰- اسرار الصلاة: (عربی) ازهمو. نام نگارنده در دیباچه آمده است.
- آغاز:** الحمد لله والصلاة على رسول الله و اهل بيته آل الله...
- انجام:** ... حرم بالخلعة الحرمة وتشريف الحضور . (۱۶۹ - ۱۷۹)
- ۱۱- شعرایی از المحقق نوری در ستایش حضرت رضا (فارسی)
- ۱۲- شرح دعاء الصباح: (عربی) از آخوند ملا اسماعیل خواجه‌نوی. نام نگارنده محمد بن الحسین بن محمد رضا المشهور باسماعیل در دیباچه آمده است.
- آغاز:** نحمدك اللهم يا من اذهب الليل مظلمًا بقدرته ، وجاء بالنهار...
- انجام :** ... خير البرية ، اشرف الانام ، و كان فى يوم الاحد سابع وعشرين من جمادى الثانية ۱۲۶۸ (۱۷۹ پ - ۲۴۲)

۱۶۲۰

- ۶۳۴۰ نسخ بی تاریخ از سده سیزدهم، چلیپا، در آغاز و انجام برگهایی سفید بوده و بخط دیگری یادداشتهایی باز بی اهمیت در آن شده است.
- جنگ: (عربی) شعرهایی است بیشتر بدون یادی از نام سراینده آنها که برای مشاعره گردآوری شده است.
- آغاز:**
- امالك ياداء الحب دواء
بلى عند بعض الناس منذ شفاء
- انجام :**
- و على آل و صحب كلما هيج الريق ...

۱۶۲۱

۶۳۴۱ نسخ و نستعلیق دو نویسنده، نستعلیق بد محمد تقی بن حاجی محمد حسین نیشابوری ج ۱۲۸۳، نسخ نیز از همین تباریخهاست، ۱۸۹ برگ، ۱۴۰۷ × ۹۳، سطرها گوناگون، کاغذ فرنگی، بیاضی، جلد میشن قهوه‌ای یک لائی.

- ۱- احادیث و امالی
- ۲- مصیبت خاندان پیامبر
- ۳- دعا و زیارت نامه
- ۴- اعمال روزها و ماهها
- ۵- مطالب فقهی
- ۶- مطالب رجالی
- ۷- فهرست تصانیف مجلسی: (فارسی) از محمدنصیر برادرزاده محمد باقر مجلسی، در دو نوع:

- ۱- تصانیف عربی
 - ۲- تصانیف فارسی.
- در آن آمده: «این فقیر در سنه یکهزار و یکصد و چهل و نه هجری در اصفهان این مجلد را دیده»، و جای دیگر: «این مجلد بنظر حقیر نرسیده و جناب میرمحمد حسین هم ننوشته‌اند.» (م ۴۰۸۲ - ش ۷۲۰۱ و ۳۸۱۰۹ - ذریعه ۱۶: ۳۸۰)

آغاز: بعد از حمد و سپاس الهی و صلوات برحضرت رسالت پناهی ... این فهرستی است که جامع المعقول و المنقول و حاوی کمالات کثیر مولانا محمد نصیرالمجلی (ره) در اسامی نام تصانیف عربی و فارسی از کتابهای عم بزرگوار خود مولینا محمد باقر مجلسی...

انجام: ... بقید تحریر درنیامده. حسب الفرموده جناب ... شیخ رحیم... تحریر شد، حررها محمدتقی ابن المغفور حاجی محمد حسین نیشابوری.

فی شهر جمادی الاولی ۱۲۸۳.

۸- فهرست تصانیف مجلسی: (فارسی) از محمد المدعوبه علی. در دو قسم عربی و فارسی. در دیباچه مینویسد: «چون میرمحمد حسین خاتون آبادی در فهرست خود بسبب [عدم اعتنا حسب الواقع متوجه نشده بودند] استدراك نمودم.» (ذریعه ۱۶: ۳۸۰، ۳۹۷ - ۴۰۸۲ م)

آغاز: حمد لله. و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین. اما بعد، چنین گوید... محمد المدعوب علی الحسینی... که چون جناب اعلم العلماء فی زمانه میرمحمد حسین ابن میرمحمد صالح... خاتون آبادی که والدایشان میرمحمد صالح داماد رئیس المجتهدین... بود...

انجام: ... در تمهید تصنیف این کتاب. حرره محمد تقی عفی الله عن جرائمه...

۹- فهرست مصنفات فیض کاشانی: (عربی) از خود او. فهرست کتابهایی که از بیست سالگی تا هشتاد و سه سالگی نوشته است. (متنوی در ۴۰۸۰ از این نسخه یاد نکرده).

آغاز: الحمد لله و سلام عباده الذین اصطفاهم الله. اما بعد فبقول محسن بن مرتضی ایدة الله، هذا فهرست مصنفاتی...

انجام: ... فان كل منها كالمسوخ، هو خير. تمت الفهرست علی يد (همان محمدتقی ج ۱۲۸۳).

۱۶۲۲

۶۳۴۶ نسخ و نستعلیق چند نویسنده بی نام و بی تاریخ از سده یازدهم، ۱۶۶ گ، ۱۹۰۲ × ۱۳، سطرها گوناگون، کاغذ ترمه، جلد میشن سبز تازه.

۱- تهذیب الکلام فی تحریر المنطق و الکلام: (عربی)

آغاز: الحمد لله الذی هدانا لهذا سواء الطريق، وجعل لنا التوفیق خیر رفیق...

وبعد فهذا غاية تهذيب الكلام في...

انجام : ... على الحق و العمل به ، وهذا بالمقاصد اشبه . تم ... (۱) پ -
(۱۴) نسخ ريز .

۲- [التلازم والتنافي والدور] : (عربی) درسه مبحث :

مبحث يكم تلازم

مبحث دوم تنافى

مبحث سوم دور ، و هريك در چند فصل .

آغاز : حمدله . والصلاة على رسوله محمد وآله اجمعين . البحث الاول فى التلازم بين الشئيين ... ، وهو عبارة عن ...

انجام : ... فحينئذ يتحقق عدم الدائر فى الواقع لما قررنا . (۱۵ پ - ۴۶ ر)
نسخ درشت . هر صفحه چهار سطر ، میان سطرها برای حاشیه نویسی فاصله قرار داده شده است .

۳- الايساغوجى : (عربی) از اثيرالدين ابهرى . (ط ۵)

آغاز : قال الامام العلامة ... اثيرالدين ابهرى ... نحمد الله على توفيقه ، ونسأله هداية طريقه ... اما بعد فهذه رسالة فى المنطق اوردا فيها ما يجب استحضاره ...

انجام : ... من مقدمات و همية كاذبة ، و العدة هى البرهان لا غير . ولكن هذا آخر الرسالة (۴۷ پ - ۶۳ پ) . نسخ دیگری ، هر صفحه پنج سطر و میان سطرها حاشیه نویسی شده است .

۴- میزان المنطق : (عربی)

آغاز : هذه رسالة مترجمة بميزان المنطق ، مرتبة على فصول . فصل ، العلم اما تصور فقط وهو حصول الصورة ...

انجام : ... وهو قليل الاستعمال ، ناقص الاستدلال . (۶۴ پ - ۱۱۹ پ)
نسخ از نویسنده شماره ۲ .

۵- شرح میزان المنطق : (عربی) از عبدالله بن السهلا والعثماني

آغاز : الحمد لله الذى نور قلوبنا بمعرفة المعقولات ، وزين عقولنا ... اما

بعد ، فيقول العبد ... عبدالله بن السهلا والعثماني الطلي .

انجام : ... (افتاده) كلما كانت الشمس طالعة فالنهار موجود ، لكنها طالعة ...
(۱۲۰ پ - ۱۶۶ پ) نستعليق .

۱۶۲۳

۶۳۴۹ نسخ و برخی نستعليق بد از چند نویسنده از سده سیزدهم ، برخی از رساله‌ها از آغاز و برخی از انجام افتاده ، ۱۲۰ برگ ، ۱۶ × ۱۰٫۸ ، سطرها گوناگون ، کاغذ گوناگون ، جلد میشن لایى قهوه‌یى ، مجدول .

۱- امثله : (فارسی)

آغاز : بدان که مصدر اصل کلام است و از وی نه وجه باز می‌گردد . (۱ پ - ۴ ر) .

۲- شرح امثله : (فارسی)

آغاز : قال النبی (ص) اول العلم معرفة الجبار و آخر العلم ... بدان که هر آوازی که بوده باشد عرب آن را صوت خوانند . (۴ ر - ۳۱ پ)

۳- صرف میر (فارسی)

آغاز : بدان که ايدك الله تعالى فى الدارين که کلمات لغت عرب ... تمت ۱۲۶۸ (۳۲ ر - ۵۳ پ)

۴- العوامل المائنة : (عربی) از عبدالقاهر جرجانى .

آغاز : حمدله ... اما بعد ، فان العوامل فى النحو على ما ألفه ... عبدالقاهر ... (۵۵ پ - ۵۶ پ)

۵- شرح العوامل المائنة جرجانى : (عربی)

آغاز : حمدله ... اما بعد ، العوامل فى النحو على ما ألفه ... (۵۶ پ - ۶۲ پ) .

۶- شرح العوامل : (عربی) از ملا محسن قزوینی.

آغاز : احمدك يامن يرفع صالح العمل ... اما بعد ، النحو علم باصول بها احوال اواخر الكلمات (۶۳ پ - ۷۷ ر).

۷- بندهایی از منطق، گویا کبرا.

۸- بندهایی از نحو، گویا انموذج.

۱۶۲۴

۶۳۵۰ نسخ و نستعلیق چند نویسنده از سده سیزدهم، عنوان و نشان در برخی رساله‌ها به شنگرف، ۱۰۳ گ مختلف السطور، کاغذ فرنگی، ۱۵ × ۱۰٫۴، جلد میشن لایی تریاکی.

۱- آیه‌النور در اصول و فروع دین : (ف) از نور علی شاه طبسی اصفهانی شاه نعمه‌اللهی (م ۱۰۱۶) (۱ پ - ۷ پ)

آغاز : بسمله . حمدله . اما بعد بدان که برهر مکلفی واجب است که سبح نظر را در دریای بی‌انتهای فکرت ...

انجام :

زین مقدم آن شاه عادل جدا گردد زهم ناحق و باطل شکسته نستعلیق سده ۱۳.

۲- جامع الاسرار (یا کنز الاسرار) (ف) : گویا از شاه نعمت‌الله (م ۱۰۰۹) (۷ پ - ۱۰ پ)

آغاز : بسمله

سپاس بی‌قیاس و حمد بی حد

مرآنی کنز حق را باد سرمد

انجام :

نار پس ... بپوش خلعتی برکنی از بر لباس بود ورنگ بهمان خط.

۳- آیات قرآنی : (ف) باتوجه به روزهای مخصوصی که باید آنها را خواند. بخط نسخ درشت (۱۱ پ - ۲۲)

۴- شرح رباعیات شیخ ابوسعید ابوالخیر : (ف) گویا جز آنچه در منزوی ۱۲۳۶ آمده است (۲۲ پ - ۲۶ پ)

آغاز : شرح رباعیات شیخ ابوسعید ابوالخیر رحمه الله، در اخبار صحیحہ متواتر است که شیخ ابوسعید ابوالخیر از هفت سلطان است و در مجلس از هر که داخل شد البته بآن چیزی میرسید و از آن جهت او را ابوالخیر میگفتند ... **انجام :** ... یا قاضی الحاجات یا مجیب الدعوات یا غافر الخطیئات (بخط نویسنده ش ۲۹۱ در روز چهارشنبه ۲۳ ذی ۱۲۶۴).

۵- خطب و کلمات امیرالمؤمنین علی (ع) : (۲۷ ر - ۳۴ پ) بهمان خط

۶- آیات قرآنی : (ع) باتوجه به روزهای مخصوصی که باید آنها را خواند. بنسخ درشت (۳۵ پ - ۴۱ ر).

۷- اوصاف الاشراف : (ف) از خواجه طوسی. بندی از اوائل آن است. بهمان خط ش ۲۹۱ (۴۱ پ - ۴۳ پ)

۸- بندی از خطبة البیان : (عربی) (۴۴ پ - ۴۵ ر) بخط نسخ.

۹- دعا : (عربی) (۴۵ پ - ۴۶ ر) بخط نسخ درشت.

۱۰- بندی از کتاب النبی (ص) : (عربی) بسمله. الحمد لله الذی خلق السموات و الارض و جعل ... هذا کتاب من محمد رسول الله صلی الله علیه و آله وسلم ... بخط نسخ درشت (۴۸ پ - ۵۴ ر)

۱۱- بندی از کتاب العجب العجب درباره شهادت اباعبدالله الحسین : از سید محمد بن عبدالحمید هندی (عربی) بخط نستعلیق (۵۴ پ - ۵۶ ر)

۱۲- بندی از کتاب بشارة المصطفی لشيعة المرتضى ، با ترجمه فارسی زیر متن بخط نسخ و نستعلیق (۵۵ پ - ۵۶ پ)

۱۳- قصائد فارسی در مدح حضرت امیرالمؤمنین علی : (ع) شکسته نستعلیق (۵۷ ر)

۱۴- بندی از کتابی در فضائل خلفا بفارسی در این مبحث که امیرالمؤمنین افضل است ، نقل از کتب اهل تسنن ، نستعلیق (۵۸ ر - پ)

۱۵- دعا جهت توسعة رزق وقضاء حوائج ، از حضرت صاحب الامر : (فارسی) (۵۹ ر)

۱۶- دعا جهت ادای دین : (فارسی) نوشته صفر ۱۲۶۵.

۱۷- بندی از کتاب حدیث قدسی، با ترجمه فارسی زیر متن بنام «حجیة التقیة» (نسخ و نستعلیق (۶۰ پ - ۶۱ ر)

۱۸- ادعیه و ختومات برای قضاء حوائج : (فارسی) بخط نسخ و نستعلیق (۶۵ پ - ۶۶ ر)

۱۹- الادعیه : (فارسی) به نسخ درست (۷۴ پ - ۷۵ ر)

۲۰- آداب نماز شب : (فارسی) نستعلیق (۹۸ پ - ۹۹ ر)

۲۱- طلسم جهت رشک یا رشک: (فارسی) (۱۰۰ پ)

۲۲- اشعار فارسی.

۲۳- روایتی از پیامبر اسلام در نیکی معاش و زندگی (فارسی).

۱۶۲۵

۶۲۵۱

نسخ و نستعلیق آغاز سده دوازدهم، با تاریخهایی که در زیر هر شماره یاد شده است، شماره یکم از آغاز و شماره ۴ از انجام افتادگی دارد، برگهای شماره یکم در آغاز ساییدگی دارد، عنوان شنکرف، ۱۶۴ گ ۱۵، ۱۸۷۷ X ۱۲۵، کاغذ نوعی ترمه، جلد میشن قهوه‌ای تازه.

۱- اصول الاصلیه : (عربی) از ملا محسن فیض کاشانی ساخته ۱۰۴۱ یا ۱۰۴۴ (ذریعه ۲: ۱۷۸).

آغاز : (افتاده) ... قلنا یحتمل ان یکون ذکر الواسطه للتبرک باتصال سلسله السند...

انجام : ... علی من اتبع الهدی : تمت الاصول الاصلیه الکامله و اتفق لضعف تاریخ تصنیف هذا الکلام ، والحمد لله اولاً و آخراً ۱۰۴۱ . قد وقع الفراغ من تسویده ... (۱۱ - ۶۲ ر)

نسخ یکشنبه ۵ ع ۱۱۱۲۲ بخط سیف الدین محمود بن محمد امین الخادم الرجائی و مقابله محمد مؤمن ۱۲ رجب ۱۱۱۳ .

۲- سفینه النجاة الى طريق الحق وسبيل الهداة : (عربی) از فیض کاشانی. نام کتاب و نگارنده

در دیباچه آمده است. (ذریعه ۱۲ : ۲۰۲ - دانشگاه ۱۶۹۹۱)

آغاز : بسمله . الحمد لله الذى نجانا بسفينة اهل بيته من امواج الفتن ... اما بعد فهذه رسالة من محمد بن مرتضى المدعو ...

انجام : ... (افتاده) بمواعظ الله. تمت سفينة النجاة وصار اسمها وتاريخها اذا بدلت عشرات بالآحاد و آحادها بالعشرات ، بدل الله شيئاً ... (۶۳ پ - ۱۱۰ ر) نسخ همان سیف الدین محمود رجائی ، در پنجشنبه ۱۰ ع ۱۱۱۱۱۱ .
۳- الباب الحادى عشر : (عربی) از علامه حلی.

آغاز : بسمله . باب الحادى عشر فيما يجب على العامة المكلفين من معرفة اصول الدين. اجمع العلماء...

انجام : ... وتجوز التأثير ، ولامن الضرر ، والحمد لله رب العالمين وصلى الله على محمد وآله ... (۱۱۱ پ - ۱۲۵ ر)

۴- سفينة النجاة: (عربی) از محمد بن عبد الفتاح تنکابنی در چاشت روز پنجشنبه ۱۴ ر ۱۱۰۲۲ در چهار مقصد با عنوان المقصد، المبحث، المسئلة، در اصول دین. نام کتاب در دیباچه آمده ولى از نگارنده نام برده نشده است. تنها در صفحه عنوان به فیض نسبت داده شده است. (دانشگاه ۳۰۴۷ - ذریعه ۱۲ : ۲۰۳)

آغاز : بسمله . حمد لله . والصلاة على سيدنا و نبينا و شفيعنا و . . الهنا محمد ... اعلم انه لا بد لكل قادر على الاكتساب الا يعلم ما يتعلق باصول الدين ...

انجام : ... (افتاده) المعتبر فى الاجماع كل عصر، ثبت ما اردناه ، انتهى كلامه وقع الله حقابه . اقول هذا البحث تدل على عصمة ... (۱۲۶ پ - ۱۶۴ پ). نستعلیق از همان سیف الدین محمود رجائی، برخی از عنوانها سفید مانده است.

۱۶۲۶

نسخ بی تاریخ، ۱۰۲ گ، با برگهای سفید، کاغذ مختلف فرنگی، ۱۷ X ۱۰۴ ر،

۶۲۵۲

جلد تیماح شده.

۱- الکافیة: (عربی) از ابن حاجب.

نسخ حاجی آقا پسر آخوند ملا محمد تربتی در بامداد روز جمعه ۲۸ ج ۱۲۹۶ ر ۲.

(۲ پ - ۳۶ ر)

۲- [صرف منظوم]: (ف) مثالها و بخشی از کتاب بنواست. بهمان خط در بامداد شنبه سوم

محرم ۱۲۹۶ (۳۷ پ - ۶۵ ر)

آغاز: بسمله

صرف اللسان نحو ثنائیه اولی

وعطف البیان الی نعت خاتم انبیائیه اجری

کلمات عرب سه قسم بود

نامشان حرف و فعل و اسم بود

انجام: ... موی براندام برص استر اشعر یقشعر.

۳- صیغ مشکله: (ف) صرف (م ۲۰۷۲) (۶۷ پ - ۹۰ ر)

آغاز: بسمله. حمدله. اما بعد بدان که این رساله ایست در بعضی از صیغ مشکله

قلمی میشود ...

انجام: ... رحیم اسم فاعل از مبالغه بمعنی راحم رحیم بمعنی نیک مهربان.

بهمان خط در غره محرم ۱۲۹۶.

۱۶۲۷

۶۳۵۳ نستعلیق بی تاریخ از یک نویسنده، شماره یکم را ناتمام گذاشته و بدومین

پرداخته است، شماره ۲ نیز از پایان افتاده، عنوان شنکرف و درنیمی از کتاب

سفید مانده، ۱۲۳ گ ۱۷ س، ۱۹۳ × ۱۲۶، کاغذ نوعی ترمه، جلد

میشن سبز تیره تازه.

۱- تعلیقات بر شرح اشارات: (فارسی) از علیقلی بن قرچقای خان. نسخه فقط دو صفحه را

دارد و ناتمام مانده است. (م ۷۶۳)

آغاز: بسمله. حمدله. والصلاة والسلام علی معدن الحکمة ... این تعلیقاتی

است بر شرح اشارات محقق طوسی (ره) از تألیف کمترین علیقلی بن قرچقای

خان از برای فرزند عزیز خود محمد مهدی ... (۱ پ - ۲ ر)

۲- الجوهر النضید فی شرح منطق التجرید: (عربی) متن از خواجه نصیرالدین طوسی،

گزارش از علامه حلی (ذریعه ۵: ۲۹۰)

آغاز: بسمله. الحمد لله المتفرد بوجوب الوجود و المتوحد بالکرم والجود

و مبدع المواد الناقصة ... اما بعد یقول ...

انجام: ... (افتاده) وللخطابة منافع فی الامور الدنیة اکثر من منفعة الجدل

والبرهان، فانها ... (۳ پ - ۱۲۳ ر)

۱۶۲۸

۶۳۵۵ خطوط گوناگون، نستعلیق و شکسته از چند کاتب بی نام از سده دوازدهم، راسته

و چلیپا، جدول بندی شده، یک سر لوح بد، انجام افتاده است، بیاضی، ۱۲۸

برگ، ۲۰ × ۹ ر ۵، سطرها گوناگون، کاغذ فستقی، جلد میشن لائی سبز

تازه.

جنگ اشعار نامرتب و غالباً بدون نام گوینده

آغاز:

... ستارگان سپاه و حشمت دوران ملک زبون تیغ و قلمست

۱۶۲۹

۶۳۶۱ نسخ و نستعلیق چند کاتب از سده یازدهم و دوازدهم، بامهر چهار گوش

«الوائق بالله الغنى عبده محمدتقی» ، ۸۲ برگ ، ۱۴۵ × ۲۰۳ ، سطرها گوناگون ، کاغذ فستقی ، جلد سبز تازه.

۱- تجوید : (عربی) در ابواب وفصول:

باب الاظهار و الادغام

باب ذکر الفتح

باب فی الوقف علی هاء التانیث

باب ذکر مذهب فی الرآت

باب ذکر الامارات

باب الوقف

باب ذکر مذهب همزه فی السكون

هر بابی در چند فصل است

آغاز : (اقتاده) ... و فی الطاء فی قوله الصلاة طرفی النهار ... فاما قوله ...

انجام : ... فاعلم ذلك موقفاً لطريق الحق و مزاج الصواب ، ان شاء الله تعالى و بالتوفیق . قد وقع الفراغ (اواخر ذیقعدہ) (۴۳ - ۴۱)

۲- شرح ارجوزة نحویة : (عربی) گزارشی است بر بخش جمعهای دستور زبان عربی.

آغاز : بسمله .

جمع التکسیر افعله افعل ثم فعلة

تمت افعال جموع قلته

ش : جمع التکسیر هومادل علی اکثر من الاثنين بتغییر لفظه کرجل و رجال ، او مقدر ...

انجام : ... لبرد فیہ خطوطا . تم مبحث الجمع . (۴۳ - ۴۷)

۳- ادعیه تقال فی الصبح

۴- اسماء القراء السبعة

۵- وقوف در الفاظ کثر در قرآن

۶- پراکنده های دیگر

۷- حاشیه علی شرح سعدالدین التفتازانی : (عربی) از محمود گیلانی.

آغاز : بسمله . الحمد لله الذی صرف قلوبنا نحو المعانی و البیان ، و الصلاة علی من أیده بفصاحة الكلام و بلاغة اللسان ... اما بعد فيقول ... محمود ...

انجام : ... (اقتاده) ق . لانه ای الفتح . (۵۱ - ۸۲ پ)

۱۶۳۰

۶۳۶۲ نستعلیق بی نام مورخ ع ۱۰۹۸ ر ۱ (ش) ، عنوان و نشان شنکرف ، آغاز شماره ۱ و انجام شماره ۲ افتاده است ، ۱۴۴ گ ۱۵ ، ۱۱۲ × ۱۷۵ ، کاغذ نوعی ترمه ، جلد میشن قهوه ای تازه.

۱- شرح نصاب : (فارسی) با عنوانهای :

القطعة الاولى

القطعة الثانية

تالقطعة الثالثة والاربعون .

آغاز : ... (اقتاده) از باب ضرب یعنی در خدمت شتافتن و نواسه و خادم و دما را نیز حافد گویند ، و ضمیر حاسده راجع بهریک ... وحافد میتواند بود ...

انجام : ... مخلاة گویند و خلا گناه تر را گویند ، علیقه بفتح عین مهملة و کسر لام و یاء تحتانیه وقاف تویره . تمت هذه الكتاب ...

نستعلیق ربیع الاول ۱۰۹۸ ، متن زیر خط شنکرف ، عنوان شنکرف ، آغاز در پیش از قطعه یکم افتاده است . (۴۱ - ۲۱۰ پ)

۲- شرح نحو : (فارسی) در آغاز از عصام الدین بن عریشاه اسفراینی و میر سید شریف نامبرده شده است .

آغاز : (متن) بدان اسعدك الله فی الدارين ، کلمات عرب بر سه قسم است :

اسم وفعل وحرف

اسم همچون رجل

فعل همچون ضرب

حرف همچون...

آغاز: شرح. بسمله. یعنی بنام خداوند رحمت عام بر مؤمنان و کافران در دنیا و خداوند رحمت خاص بر مؤمنان در عقبی. ابتدا میکنم من این کتاب را بنام ...

انجام: ... (افتاده) همزه مفتوحه ساقط می آید امر تمام میشود، یعنی اعاده میکنم همزه مفتوحه را ساقط ...

نستعلیق بی تاریخ از همان کاتب و همان تاریخها. متن زیر خط شنکرف. (۱۱۱۱-۱۴۴۰ پ)

۱۶۳۱

۶۳۶۸ نسخ ابراهیم بن محمد حسین در رمضان ۱۲۷۲ (ش ۶)، عنوان و نشان شنکرف، ۱۵۳ گ ۲۰ س، ۱۷۵×۲۲، کاغذ قرنگی.
۱- الفوائد الجائرة: (عربی) از آقا محمد باقر وحید بهبهانی.

آغاز: حمدله. حمد آلا یقوی علی احصائه الاهی ... اما بعد فیقول راجی عفو ربه الغافر محمد باقر بن ... انهلما کمل انهلما بعد العهد عن زمان الائمة...

انجام: ... الابار شاده و توفیقه. والحمد لله علی اتمامه... تمت يوم الثلاثاء من يوم السادس من العشر الثالث من الشهر التاسع من العشر الاول من العشر الثامن من المائة الثالثة من الالف الثاني، ۱۲۷۱ (۱۱-۷۰ پ)

۲- احوال نیرین (رساله ای در...) : (فارسی) در بیان خورشید و ماه و اینکه زمین مرکز جهان است، نگاشته شده بخواش دوستان. (م ۲۱۷)

آغاز: بسمله. برضا میر صافیة هوشمندان و آگاه و خواطر ... که در باب

نیرین، شمس و قمر فیما بین بعضی از ... مناظره و مباحثه بظهور رسیده ...

انجام: ... و بعد از آن در آخر منازل باریک و مستقرص میشود، مثل عرجون

قدیم، یعنی چون خوشه خرما. تمت (۷۱ پ - ۷۳ پ)
نستعلیق همان ابراهیم.

۳- رساله فی الاعتقادات: (عربی) از شیخ احسانی دریک مقدمه و پنج باب (سمه ۴: ۳۵۲ - مشایخ ۲: ۳۰)

آغاز: حمدله. و صلی الله علی محمد و آله الطاهرين. اما بعد، فیقول ...
زین الدین الاحسانی، انه قد التمس منی بعض الاخوان الذین تجب اطاعتهم...

انجام: ... فی کل حین، و صلی الله علی محمد (ص) ولعنة الله علی اعدائهم اجمعین. تمت ۱۲۷۱. نسخ همان ابراهیم (۷۴ پ - ۸۸ پ)

۴- خطبه: (عربی) از احسانی در اعتقادات است و به خط دیگر است.

گویا یکی از آنچه در فهرست مشایخ (۲: ۳۶) آمده است.

آغاز: بسمله. الحمد لله الملك الديان الساطع البرهان الذي لا من شيء كان...

انجام: ... و صلی الله علی محمد و آله الطيبين الطاهرين المعصومين المكرمين ورحمة الله و برکاته (۸۹ ر - ۸۹ پ)

۵- السير والساوک: (عربی) از سید کاظم رشتی (دانشگاه ۳۴۴۳۱ - مشایخ ۲: ۱۱۷)

آغاز: حمدله. و صلی الله علی خیر خلقه محمد و آله الطاهرين... اما بعد فیقول ... کاظم بن قاسم الحسینی الرشتی ...

انجام: ... لکنک خذ الحق واعرض عن الباطل. تمت يوم الاثنين علی يد... ابراهیم بن محمد حسین ۱۲۷۱.

ع- العاشية المعالم (عربی) از خلیفه السلطان، به شیوه قوله، قوله.

آغاز: حمدله. والصلاة والسلام علی محمد و آله الطاهرين. اما بعد، فیقول ... الحسین المدعو بخلیفه السلطان ...

انجام: ... یوجب الترجیح فما ذکره ساقط. تمت... علی يد... ابراهیم بن

محمد حسین رمضان ۱۲۷۲ (۱۰۷ - ۱۵۲ پ)

۷- احوالات الشهيد الثاني : (عربی) سرگزشت اوست به نقل از « الدرالمسلوك » لاحمد بن الحسن الحر عاملي (ذریعه ۸ : ۷۰) خط همان ابراهیم بن محمد حسین کاتب مجموعه بتاريخ ۱۲۷۲ (۱۵۳ - ۱۵۳ پ)

۱۶۳۲

۶۳۶۹

شکسته نستعلیق يك نویسنده بتاريخ ۱۲۱۶ ، عنوان و نشان شنکرف، ۹۸

ک ، مختلف السطور ، کاغذ قستقی ، ۲۱ × ۱۷ ، جلد میشن لایبی قهوه ای .

۱- کبری : (ف) از میرسید شریف در منطق (۱ پ- ۴ پ) انجام افتادگی دارد (۳۳ پ- ۴۰ پ)

۲- شرح الایساغوجی : (عربی) (۵ - ۱۲ پ)

آغاز : (افتاده) ... ای الفصل بانه کلی يقال على الشيء ... اقول قوله کلی

لجنس ... قال واما العرضی اما ان یمتنع انفکاکه عن الماهية وهو العرضی اللازم

اولا یمتنع ...

انجام : ... (افتاده) قال المصنف العکس هو جعل الجزء الاول من القضية ...

لکن یمخرج عن التعریف المذكور ...

۳- شرح العوامل للجرجانی : (ع) آغاز وانجام افتاده است (۱۳ - ۱۸ پ)

۴- شرح العوامل للجرجانی : (ع) از ملا محسن قزوینی (۲۰ پ - ۳۲ پ)

۵- رسالة فی الصرف : (ع) از احمد بن علی بن مسعود (۴۱ پ- ۶۵ پ) از پایان افتاده است .

آغاز : بسم الله قال المفتقر الى الله الودود احمد بن علی بن مسعود ... اعلم

ان الصرف ام العلوم و النحو ابوها ...

۶- شرح رسالة فی المنطق : (ع) (۹۶ - ۹۸ پ)

آغاز : (افتاده) ... عاماً و تيسر هذا الكتاب غير مخصوص ببعض الاخوان دون

بعض ... قال والله خير الميسرين و الموفقين اقول والله خير الميسرين اشارة

الی ازالته التعسر بدون تعمیم التیسیر ...

۱۳۶۳

۶۳۷۳

نسخ چندین نویسنده بی نام ، بی تاریخ از سده دوازدهم و سیزدهم ، عنوان شنکرف ،

۱۵۹ برگ ، سطرها گوناگون ، ۲۱٫۵ × ۱۶٫۵ ، جلد میشن سبزی تیره نو .

۱- طب : (عربی) با این مطالب

فصل فی النبض

فصل فی البول

فصل فی النوائب

فصل فی العلاج الکلی

فصل فی معرفة خواص الاشياء

فصل فی الادوية المنسوبة الى الكواكب .

المقالة الثالثة فی كيفية تدبير الادوية و تحليلها ، در چندین فصل .

المقالة الرابعة فی العمليات بقول جزوی ، در چندین فصل . گویا طب

برا کلاسوس باشد .

آغاز : ... وترسله الى الاعضاء ، وهذه الحرارة التي فی الانسان جوهر مجرد ...

انجام : ... بتوسط روح العالم كما يفعل الحديد فی المغناطیس . تم الكتاب

بعون الملك (۱۹ - ۴۶ پ) علی يد ... اسماعیل بن خلیفه ...

۲- بندهای پزشکی و کیمیائی به عربی (۴۷ - ۴۸ پ)

۳- رسائل کیمیایه : (عربی) با چند عنوان :

کتاب التدبیر

کتاب العذاب

کتاب الروح

کتاب الجسد

کتاب البیاض

کتاب السواد

کتاب الحلی

کتاب العقد

هریک با حمد و خطبه جداگانه است.

آغاز: بسمله . الحمد لله الواحد الاحد الفرد الصمد المتعالی عن الصحابه

و ...

انجام: ... هذا السر الذي ذكرته فانت هالك في جميع اعمالك (۴۹ پ -

۸۰ ر) .

۴- السيرة النقية في علم الكيمياء الفيلسوفية : (ع) از ابو عبدالله محمد بن اميل در كيميا .

نه باب دارد . (سزگين ۴ : ۲۸۷)

باب الاول في بيان الحجر الاول

الباب الثاني في حرق الحجر

الباب الثالث في ملح البياض

الباب الرابع في بناء التنور ...

آغاز: الحمد لله الذي تفرد في ملكه عن خلقه و اوجدهم من عدم ... و بعد فاقول

وبالله المستعان بعد ان اقسم بالله العظيم على من وقف على هذه الرسالة المسماة

بالسيرة النقية في علم الكيمياء الفيلسوفية ...

انجام: ... مكتفيا بمالك ... وصلى الله على سيدنا محمد الذي لولاه ما خلق

شمس ولا قمر وعلى آله وصحبه وسلم . (۸۱ پ - ۹۷ ر) نسخ از سده دوازدهم .

۵- فوائد من سر الاسرار للرازي والتدبير للمراكشي : (عربي) با عنوان فوايد من كتاب سر

الاسرار لابي بكر محمد الرازي (دوباب) و تدبير من كتاب عبدالله المراكشي .

آغاز: هذه فوائد من سر الاسرار تصنيف ... بسمله ...

انجام: ... وصحبه و سلم تسليماً كثيراً . (۹۷ پ - ۱۰۱ پ) . نسخ سده

دوازدهم .

۶- جنات الخلد : (عربي) از جابر بن حيان صوفي .

آغاز: حمد لله . وصلى الله على سيدنا محمد ... فهذا كتاب جنات خالد (كذا)

لجابر ... في تدبير الحجر المكرم ...

انجام: ... وقالت لي لا تكون حرارته ازيد من حرارة الشمس في ايام التمزوز .

(۱۰۲ ر - ۱۰۴ پ) نسخ عثمانی از سده سیزدهم .

۷- حل الطلسم و كشف سر المبهم : (عربي) از ابوالعباس احمد بن محمد عمری واسطی در

گذشته ۹۰۵ در كيميا . نام كتاب در ديپاچه آمده است . (بروكلن ۲ : ۱۳۹

و ذيل ۲ : ۱۷۳)

آغاز: بسمله . الحمد لله خالق الارواح و الاجساد و مفرقها بعد ذلك عند

الموت ... و بعد فاني لما رميت امواج الاقدار على ساحل علم الفلاسفة

الاخير ...

انجام: ... والله تعالى ينفع بها . والحمد لله وحده وصلى الله على سيدنا

محمد وعلى آله وصحبه وسلم . آمين ... (۱۰۵ پ - ۱۴۴ ر)

نسخ ديگری از سده دوازدهم .

۸- الكيمياء : (عربي) در ديپاچه آمده : چون اين رساله را نزد استاد خود كه نبايد اورانام

برم خوب آموختم آن را بسال ۱۰۸۲ گزين کرده و بدين صورت در آوردم .

آغاز: بسمله ... اعلم ايها الواقف على هذه الرسالة الشريفة اني لما كنت

تايبها في بحر هذا العلم الشريف ...

انجام: ... احسن من المعدني . تمت الرسالة الملخصة من الاصل ، والحمد لله

وحده ، وصلى الله على ... (۱۴۴ ر - ۱۴۵ پ) به همان نسخ شماره قبل .

۸- قمر الاقمار في كشف الاسرار : (عربي) .

آغاز: كتاب قمر الاقمار في كشف الاسرار في الحكمة الالهية والصنعة الفلسفية

وهو من انفس الكتب ... وهذا الفن تصنيف ... ابي المعالي شمس

الدين (كذا) العجمي ... بسمله ... الحمد لله الذي عمر الانسان باسرار ذاته ...

اما بعد فاني استخرت الله تعالى في كشف ما ستروا ويضاح ما رمز ...

انجام: ... فانصرنا على القوم الكافرين ، وصلى الله على سيدنا محمد وآله و

صحبه وسلم تسليماً ... (۱۴۶ پ - ۱۵۵ ر) به همان نسخ .

۹- ارجوزة : (عربي) در كيميا در دويست بيت .

آغاز:

الحمد لله الحكيم الباری ثم صلاة على المختاری
والآل والصحب مع السلام مابدأت فی الحکمة فی الانام

انجام:

ثم الصلاة مع السلام الرب علی النبی و آله و الصحب
(۱۵۵ - ۱۵۸ ر) بهمان نسخ .

۱۰- بندی در کیمیا: (از انجام افتاده). به همان نسخ (۱۵۸ - ۱۵۹ پ).

۱۶۳۴

۶۳۷۳

نستعلیق عبدالله بن یحیی بن علی بن سلیمان در پسمین روز سه شنبه ۸ شوال
(ش ۲)، عنوان و نشان شنکرف، با افتادگیها در میانها و باسفید گزاردن برگها،
۱۶۳ گ ۱۳، ۲۱ × ۱۵۵، کاغذ فستقی، جلد میشن سیاه .

۱- کتاب فی المنطق: (ع) چند فصل است .

آغاز: (افتاده)... حمراء وحققه فیها مقاصدالمیزان فی تنقیحالبیان وتوضیح
التبیان خطوی لمن ایقنها للاستظهار واقفنها للاستحضار کل ذلك للثواب
الجزیل ... فصل العلم اما تصور او تصدیق لان الصورة الحاصلة ان كان صورته
النسبة ایجابا ...

انجام: [میرسد به آغاز فصل الاستثنائی] قد یترب من متصلة. . . وان كانت
مانعة خلوكان... (افتاده)

۲- انوار الملکوت فی شرح الیاقوت: (ع) از علامه حلی

آغاز: (افتاده)... والمصنف جعل هذا الجواب دلیلا انه... المسئلة السادسة
فی اثبات الخلاء قال لابد فی العالم من الخلاء والالزام لان ایزال منتقلا...

انجام: ... المسئلة الثمانية عشر فی حکم المخالفین قال القول فی حال المخالفین
دافعوا النص ... اقول لما فرغ من اثبات الامامة شرع فی حکم المخالفین ...

فی مسائل الامامة حاطئون غیر ... بالاجماع فهذا آخر ما کتبناه والحمد لله
رب العالمین وصلى الله على سيدنا محمد النبي .

۱۶۳۵

۶۳۷۸

نسخ ج ۱۰۸۰ ر ۱ (ش ۱)، شماره ۲ نیز بهمان خط، آغاز در اولی و انجام
در شماره ۲ افتاده است، عنوان و رتبهها به شنکرف، ۷۲ گ ۲۱ س، ۱۶ × ۲۵ ر،
کاغذ ترمه هندی، جلد میشن سرخ تازه .

۱- اسماء الله (رساله در ...) : (فارسی) با عنوانهای فصل:

فصل بدان که از این کتاب نامهای خدای تعالی بیرون می آید

فصل در شرح عمل

فصل بدان که شبانه روز ۲۴ ساعت است

فصل اکنون شرحی دیگر در مؤامره

فصل اکنون معرفت بابهای کلام بکلام غافیطوس گفته ...

آغاز: (افتاده) ... بآخر باز گردد، آن تکسیر را جمله مؤخر خوانند ...

انجام: ... من اتبع الهدی ... بید عبدالضعیف میر بر خوردار رضوی، با جازت

حاجی الحرمین ... حاجی عبدالرحمان در شاهجهان آباد ... جمادی الاولی

۱۰۸۰ (مقابل ۱۵ ج ۱۰۸۲ ر ۱) (۱۱ - ۱۶ پ)

۲- الفوائد الکبری: (فارسی) گفتاری در جفر در یک مقدمه و بیست و هشت فصل و یک
خاتمه.

فصل یکم در بیست و هشت باب .

باب اول از جزو اول مشهور است بصنحه آدم . نسخه پس از باب بیست و
هشتم و فصل چهارم ناتمام مانده است .

آغاز: الحمد لله رب الذی هدانا لهذا سواء الطريق و جعل لنا ... بدان که این

مختصر بیست در آداب وقواعد و قواید ... جفر جامع ...

انجام... (افتاده) و یامرضی روی نموده بود که هیچ وجه دفع... (۱۷-ر - ۲۷ پ).

۱۶۳۶

۶۳۷۹ نستعلیق بد از سده ۱۳ - ۱۴ ، ۲۵ گ ۱۴ س، ۱۷ × ۲۱٫۲ ، کاغذ فرنگی
آهارمره ، جلد میشن سرخ تازه (فیلم دانشگاه ۵۰۱۴)

۱- اعداد متحابه : (فارسی) از سید مسیح الحسینی که در اوایل رجب ۱۰۸۷ بهخواهش دوستی نگاشته است. در دیباچه از مولانا محمد باقر یزدی که رساله ای در این باره نگاشته بود و همچنین از «عیون الحساب» او یاد شده است (ذریعه ۱۵ : ۳۷۸-۱۳۵).

آغاز : حمدله . والصلاة علی نبیه... وبعد ، فیقول ... سید مسیح الحسینی که در اوایل شهر رجب از شهور سنة سبع وثمانین والف ...

انجام: ... یفیدان هذه الخاصة لم یحتاج الی الاعداد المتحابة . (۲-ر-۲۳ پ)
۲- الکیما : (عربی) شرحی است باروش قال ، اقول . در دفتر کتابخانه از شیخ احمد احسانی دانسته شده است.

آغاز : قال ، سؤال ما کل ما ذکره ابو العباس البونی فی الشمس المطرف فی تقریب مسافة السلوک ... اقول ، اعلم ان اول ما خلق الله الابداع و هو خلق ساکن ...

انجام: ... من کتب اهل الفن والی تجزیته فی الاستعمال والقلب غیر مجتمع قطعت الکلام . و السلام ، تمت (۲۵- ۵۰ پ).

۱۶۳۷

۶۳۸۰ نسخ و نستعلیق بی نام و بی تاریخ سده دهم ، با ۲۸ تصویر از آدمیان و

جانوران، نسخه درصحافی مشوش شده است، از انجام افتادگی دارد، عنوان سرخ، ۴۶ گ ۱۴ س، ۱۱٫۵ × ۲۰، کاغذ فستقی، جلد میشن قهوه ای تازه.

۱- ذخیره الاسکندر : (عربی) از ارسطوطالیس. در دیباچه داستان یافتن این کتاب که بزبان یونانی و بنام «الذخیره الاسکندریة» بوده و فهرست ده باب آن آمده است . (سزگین ۴ : ۸۴ و ۱۰۳ - دانشگاه ۴ : ۹۷۲ - ادبیات ۱ : ۲۳۱ و ۲۳۲)

آغاز: بسمله . کان لامیرالمعتصم بالله بعد ان فتح عمورية وقد سمع ان بهادیر آ قدیماً ینسب الی انطیوخوش تلمیذ الاسکندر ... زعموا انه یشتمل علی شیئی من الآت الانبیاء و آثارهم ...

انجام : ... (افتاده) و سره ان یکون عن ذنب العقرب هذه الكتابة سبعة احرف (شکل عقرب) .

نسخ و نستعلیق . صورتهایی از آدمیان و جانوران با رنگهای زرد و آبی و قرمز و مشکي دارد، برگهای نسخه درصحافی جابجا شده است . در میان آن ترجمه فارسی آمده است.

۲- ذخیره اسکندری : (فارسی) ترجمه فارسی شماره یک دفتر است. نسخه تنها بخش دیباچه آن است. فهرست بابهای دهگانه را چنین آورده است:

۱- در ذکر اصول وقواعد این علم

۲- در اصول صنعت

۳- ترکیب مسمومات

۴- تریاقات

۵- در صنعت تحریر طلسم دافع مرضها

۶- خواتیم کواکب

۷- در یاد کردن نوعی از طلسمات

۸- در بخورات

۹- در خواص منطبق نباتات مسخیه

۱۰- خواص اعضای حیوانات (م ۶۲۱)

آغاز: (افتاده) ... و یونان که نکردند احدی پیرامن و متعرض و قبیات ایشان و دیگر آنکه متوجه نشود احدی از ایشان ...

انجام : ... فلک الافلاک پس هرگاه بود اجسام ارضیه باهم .
نستعلیق است و درمیان برگهای شماره ۱ صحافی شده است .

۱۶۳۸

۶۳۸۵

نسخ بی تاریخ ازسده سیزدهم ، عنوان شنکرف ، مالک شیخالرئیس ابوالحسن
میرزا قاجار در ۱۲۹۸ و مهر او ، ۱۰۹ گ ۲۸ س ، ۲۰ × ۲۹٫۵ ، کاغذ فستقی ،
جلد سبز تیره تازه .

۱- الفقه : (عربی) حاشیه ای است باشیوه قال ، اقول . در پی هر « قال » دام ظله یاد
شده است .

آغاز : (افتاده) ... بصفاته فلیجب عن البعض . قال دام ظله ولولتلف بعدقبضه
فی التلثة فی البایع ...

انجام : ... وهذا القول يحكى عن الجامع و اختاره جماعة من متأخری
المتأخرین كمصاحب المدارك والكفاية . (۱۰۱ - ۱۱۰ ر)
آغاز افتاده ، صفحه یکم آبخورده و برخی کلمات ناخواناست .

۲- الاوزان و المقائیس : (عربی) از محمد باقر مجلسی . (ادبیات ۱ : ۳۷ - سپه ۳ : ۲۲۳)

آغاز : بسمله ، الحمد لله الذی ارتفع عن مطارح الافهام ، فلا توزن صفات عظمته
بمیزان العقول ... فیقول الفقیر ... ابن محمد تقی محمد باقر ... (۱۰۱ - ۱۰۹ ر)
عنوانها سفید مانده است .

۱۶۳۹

۶۳۹۰

نسخ محمد مهدی بن علی اکبر در محرم ۱۲۵۴ ، عنوانها به جوهر سرخ ، با مهر
مستطیل « کفی بربك هاديا » ، مهر چهار گوش « اشرف الانبياء ابو القاسم

۱۲۵۲ « مهر همو بتاریخ ۱۲۲۶ ، ۱۵۹ گ ۱۹ س ، ۱۴ × ۲۰٫۷ ، کاغذ
فستقی ، جلد میشن مشکی ساده .

۱- حاشیه المعالم : (عربی) از خلیفه سلطان . نام نگارنده و کتاب متن در دیباچه آمده است .
باشیوه قوله ، قوله .

آغاز : بسمله . حمدله . والصلاة على محمد وآله الطاهرين ... فیقول الغریق
فی بحار العصیان ...

انجام : ... مخالفة العامة و موافقها ، فاحتمال التقية فی احدهما دون الآخر
یوجب الترجیح ، فما ذكره ساقط . وقد وقع الفراغ ... (۱ پ - ۵۹ پ)
۲- حاشیه المعالم : (عربی) از میرزای شیروانی بشیوه قوله ، قوله . (طوس ۶ : ۳۴)

آغاز : بسمله . الفقه فی اللغة الفهم (اه) انما ابتداء بتعریف الفقه دون اصول
الفقه كما هو المعروف فی كتب الاصول ، لان وضع الكتاب انما هو فی الفقه ،
و التعرض لبعض المباحث الاصولية من باب المبادئ ...

انجام : ... علی التقديرین ، کذا قيل ولعله احمل اعتمادآ . الى هنا انتهى
کلامه اعلى الله فی الخلد مقامه . کتبه ... (۶۴ پ - ۱۵۹ ر)

۱۶۴۰

۶۳۹۹

نسخ چند نویسنده با تاریخ درش ۱ ، ۷۳ گ سطرها مختلف السطور ، کاغذ
فرنگی ، ۱۶٫۵ × ۲۲٫۵ ، جلد مقوایی رویه ساغری یشمی .

۱- شرح لامیه العرب : (ع) اول اعراب و ترکیب ابیات آمده و سپس معنی آن گزارش شده
است .

آغاز : (افتاده) ... اقيموني عمی ... و فی الارض منای للکریم عن الاذی
+ وفيها لمن خاف القلي متحول ، الاعراب : الواو عاطفة و فی الارض جار و مجرور
خبر مقدم و ...

انجام : ... ظنا فی من نوعهن (۱۵ - ۱۲)

نسخ ۱۲۶۹، عناوین و نشانه‌ها شنکرف.

۲- شرح لامیه العجم: (ع) شرح لامیه عجم طغرانی است از همان شارح لامیه عرب و بهمان ترتیب.

آغاز: بسمله

اصالة الرأي صانتني عن الخطل

وحلية الفضل زانتني لدى العطل

الاعراب : اصالة مبتداء مضاف الي ما بعده و المبتداء هو الاسم المجرد عن العوامل...

انجام : ... يؤثرون هلاكه ويتمنعون وقوع الاذى به ويتر بصون بهم الدوائر (۱۵ پ - ۳۰ پ) بهمان خط .

۳- قصيدة بانث سعاد : (ع) از كعب بن زهير.

نسخ درشت تر از نسخ سابق نویسنده در سده ۱۳، ۱۴، (۳۰ پ - ۳۲ پ)

۴- البردة : (ع) از بوصیری. ناتمام است بهمان خط. (۳۲ پ - ۳۳ پ)

۵- قصیده قافیه : بهربی. (۳۹ پ - ۴۰ ر)

۶- المراثی لشهداء الطف ؟ : (ع) منظوم . شاید از کمپانی باشد .

آغاز :

قليل بكائي على بن عقيل وان سال دمعى كل مسيل

فتي علم الناس ان الوفاء حز الغلاصم دون الخليل

انجام :

ان كنتم لاتشفعون لغير ذى ورع فمن للخطاى المسكين

من يعصم بولانكم لم يعصم الا بحبل الاله متين

(۴۱ پ - ۷۲ پ)

بهمان خط و در عصر ناظم تحریر شده است، «وله سلمه الله وله وقه» در برخی جاهای این شعار دیده میشود.

۱۶۴۱

۶۴۰۳

شکسته نستعلیق محمد جواد بن محمد حسین طهرانی متطبیب، با تاریخ و جدول مشکی، ۸ گ ۳۳ س، کاغذ فرنگی، ۱۵ ر ۴ × ۲۴ ر ۵، جلد مقوایی رویه ابری.

۱- اسکندریه : (ف) مقصود از آفرینش و ترکیب روح و جسد... یا سؤال اسکندر بن عمر شیخ از میر سید شریف در ۸۱۵ درباره هدف آفرینش و آفریده اول و ترکیب روح و جسد و مفارقت آن دو از یکدیگر و ثواب و عقاب و معنی فرشته و شیطان و غرض از صراط و سؤال و میزان و دوزخ و اعراف و معراج سؤال کرده بود و سید پاسخی بدان نوشت . (م ۷۳۲)

آغاز : بسمله ، حمدله ، اما بعد در شهر سنه خمس عشر و ثمانمائة اسکندر ... بسمله، بر مقتضای فرمان بندگی حضرت جلالی خلد ملکه و خلافت کلمه چند از اقوال اصحاب ...

انجام : ... چون برق خاطف ظهور کند و اشاره ایشان بتوحید از آنجانشی گردد ، والله الموفق للصواب واليه المال والمآب . (۱ پ ۴۰) نوشته در ۱۴ ع ۱۳۱۳.

۲- حکایة ابی الهذیل : (ع) در یکی از سفرهای مأمون سی و اندی از دانشمندان ارباب احتجاج با او همراه بودند و در میان آنها ابی الهذیل علاف بصری بود که از دیگران مقدم تر بود. در عراق بهری رسیدند . مردی دیوانه و مجوس بود که دارای دانشی فراوان بود و میان آنها سخنانی گذشت که در این حکایت آنها جمع آوری شده است.

آغاز : بسمله ، روی انه صاحب المأمون فی سفره من اعیان مملکتہ نيف و ثلاثون رجلا من ارباب الاحتجاج والجلال...

انجام : ... فی حال عقله غیر ی و کرهت آن اذکره للمأمون خوفاً ان یدنیه و یترکنی (۴ - ۷ ر)

نوشته ۱۹ ع ۱۳۱۳۱ در همانجا ، باغ پزشک ناصرالدین شاه در جنب شمیران صاحبقرانیه .

۳- ده قاعده سلوک : (ف) از میرسیدعلی همدانی (م ۱۱۴۸)

آغاز : بسمله ، حمد و ثنای نامتناهی پروردگاری را سزااست که قواعد اسلام را ملجأ سعادت ملکوتی قرارداد و ...

انجام : .. تا بدان جناح نور روضات طیران میکند و فضای صحرای لاهوتی را جلوه مینماید. (۷ پ - ۸ ر)
نوشته سه شنبه ۱۹ ع ۱۳۱۳۲ در همانجا .

۱۶۴۲

۶۴۰۷ شکسته نستعلیق علی اصغر بن کربلائی هادی ، باتاریخ ، عناوین و نشانهاشنگرف ، ۱۷۵ گ ۱۷ س ، کاغذ فستقی ، ۲۱ × ۱۲۵ ، جلد میشن فرسوده مقوایی .
۱- گلستان : از سعدی شیرازی (۲ پ - ۷۱ پ)

نوشته در شب دوشنبه ۷ ع ۱۲۳۳۲ .

۲- سراج القلوب : (ف) از ابونصر منصور سعید بن محمد قطان غزنوی (م ۱۱۹۰) - لنین گراد ص ۳۱۱ - وین ۳ : ۴۵۳ - پرچ ش ۲۱۹ - ریو ذیل ش ۳ - ایوانف ش ۷۵۳ ج ۲ و ۱۰۰۸ تا ۱۰۱۲ ج ۱ و ۹۵۳ ج ۴ - ربو فهرست ص ۱۷ . در فهرستها و نسخه نام مؤلف گوناگون آمده است .

آغاز : بسمله ، الحمد لله العلی العظیم الجواد الکریم المذیر ... اما بعد چنین گوید خواجه نصیر ... از عجایبهای ...

نوشته ۱۰ ج ۱۲۳۳۲ (۷۲ - ۱۰۹ ر)

۳- حسنیه : (ف) از ابراهیم استرآبادی در اثبات حقانیت مذهب شیعه . مناظره ای است که در زمان هرون با علماء اتفاق افتاده است . (م ۹۳۶)

آغاز : بسمله ، الحمد لله الذی من علینا بمعرفته و معرفه الانبیاء ... اما بعد چنین گوید فقیر حقیر بی بضاعت ...

انجام : ... دعائکم مفاتیح الامانی ، ومصباح المسرة والنجاح (۱۰۹ پ - ۱۷۴ ر) .
نوشته شده در ۱۲۲۳ .

۱۶۴۳

۶۴۱۰ نسخ و نستعلیق یک نویسنده در سده یازدهم ، ۱۹۰ گ ۱۲ س ، کاغذ ترمه سمرقندی ، ۱۰۵ × ۱۲۵ ، جلد میشن مشکی لایی .

۱- شرح دعای چهل اسم و خواص آنها : (ف) روایت از شیخ شهاب الدین مقتول .

آغاز : از شیخ شهاب الدین مقتول منقول است . روایت است از امیر المؤمنین علی علیه السلام که چون خواجه کائنات و خلاصه موجودات ...

انجام : ... علی محمد وآله اجمعین الطیبین الطاهرين المعصومین برحمتک یا ارحم الراحمین .

نستعلیق و نسخ روز جمعه ۱۷ محرم ۱۰۶۶ (۲ پ - ۱۸ پ) .

۲- ختومات و زیارات و ادعیه و طلسمات : (ف) .

آغاز : روایت است از حضرت رسالت پناه صلی الله علیه وآله که اگر کسی خواهد که حضرت را در خواب ببیند ...

انجام : ... ماشاء الله کان وصلى الله على محمد وآل محمد وسلم تسليماً كثيراً کثیراً (۱۹ پ ۱۹۰ ر)

۱۶۴۴

۶۴۱۲ شکسته نستعلیق و نسخ چند نویسنده باتاریخ در پایان رساله ها ، ۱۷۹ گ ، سطرها مختلف ، کاغذ آهار مهره فرنگی ، ۱۱ × ۱۷ ، جلد تیماج مشکی ضربی .

زرکوب مقوایی

۱- صحت و مرض، حسن و عشق، روح بدن و سفرنامه روح و عقل و روح عشق: (ف)
از فضولی بغدادی (م ۷۹۵ و ۱۲۶۶ و ۱۲۸۳)

آغاز: بسمله، حمد بجد احدى را سزا است که رياض بدن نمود بآب روان
پرورد و حسن را مظهر عشق و عشق را زيور کرد...

انجام: ... چون بدان مقام رسيد علامت عالم حروف و لاهوت ديد
(۱۱- ۱۲ پ)

شکسته نستعلیق ۲۲ رجب ۱۲۱۷ برای حسینعلی میرزا.

۲- شرح مشکلات دیوان انوری: (ف) از ابوالحسن حسینی فراهانی (ملی ۶: ۷۱۳ و ۵:
۴۴۳ و ۳: ۲۵۲)

آغاز:

باز این چه جوانی و جمال است جهان را

وین بخت که نوگشت زمین را وزمان را

هم جمره برآورد و فرو برد نفس را

هم ناخنه بگشاد و فرو بسته دهان را

جمره بنا بر مشهور بخاری است که در آخر زمستان از زمین برآید و در اصطلاح
تازیان حدوث...

انجام: ... آموختن و مراد از تعلیم رسن بای تعلیم پس روی و برگشتن است
(۱۹ پ - ۵۰ پ)...

۳- شرح مشکلات مقطعات انوری: (ف) از همو.

آغاز:

ای نام تو غالب عبارت را روح

درواه تو پای عقل و دانش مجروح

عمر همه... سعد نام عاشقی است و اسماء نام معشوقیست. چنانچه اسماء بنت
اسماء مشهور است...

انجام: ... و درهمه بسترها با او دخول کنند الا در بستر پدرش (۵۲ ر -
۵۹ پ).

۳- شرح قصیده میمیه ابن فارض مصری: (ف)

آغاز: قال الشيخ الامام العالم العامل... المعروف بابن فارض المصري...
شربنا على ذكر الحبيب مدامة... الشرب آشامیدن آب و غیره و الشکر بالفتحین
مست شدن، الکرم درخت انگور...

انجام: ... رباعیه

ای صنع تو لحظه لحظه از خانه کن

صد نقش برانگیخته بر لوح کهن

خواهم که شود صحیفه عمر مرا

بر یاد تو ختم شد بر این ختم سخن

تمت الرسالة المیمیه بغایت رسید... و آن لحظه که شد تمام آورد بدر تاریخ
و مه سال وی از شهر صفر. (۷۳ ر ۶۱ پ)

شکسته نستعلیق شیخ غلام وروئی در سده ۱۳.

۵- لمعات: (ف) از فخرالدین عراقی.

آغاز: الحمد لله الذی نور وجه حبیبیه بتجلیات الجمال قتلا لانور آ و...

انجام: ... ویا جان بلب رسیده خطاب میکند... تا زما جدا مانده من نو
رفته خدا مانده (۷۳ پ - ۹۷ ر)

۶- شرح مشکلات «المعجم فی تاریخ ملوک المعجم»: (ف) ساخته در روز شنبه ۱۹ ذی
... ۱۲۷۰.

آغاز: الحمد لله الذی جعل الشمس سراجاً وهاجا وخلق الماء غذیاً فراقا...
اما بعد این چند ورقی است از معانی غامضه و لغات مفصله و کلمات مشکله
تاریخ معجم که اطفال دبستان را درک آن لازم و متحتم است...

انجام: ... طغرل: نوعی از مرغ شکاری باشد و یکسر اول بمعنی پادشاه
است. (۹۸ پ - ۱۲۷ پ)

۷- نصایح و کلمات بزرگان: (ع) با ترجمه زیر متن فارسی و در آن از یوسف شاه مدح و
درباره او دعا شده است.

آغاز: ان احق ... وینجج به المرام حمد الله الملك العلام القدوس السلام
الذی ... (تا) مل فی التی قلنا ...

انجام: ... پس اگر جائز بود سجده کردن مراورا سجده میکردیم ولیکن
نیست این جایز. (۱۳۰ پ - ۱۳۷)

۸- بندهایی دربارهٔ بجز شعری و کلمات مفردة و مرکبه فارسی برای تهذیب سخن مبتدیان
(۱۳۹-۱۴۲)

۹- فرهنگ عربی بفارسی: با ترتیب حروف تهجی در آغاز کلمات و تا پایان حرف هاء
است.

آغاز: اشعر: بسیار موی، اشرف: بزرگوار، اشعث: ژولیده موی.

انجام: ... هیاط: سختی، سیف هندی: شمشیر هندی. (۱۴۵ پ - ۱۷۴)

۱۰- نسخهٔ معجون‌های طبی بفارسی. (۱۷۵ پ - ۱۷۷)

۱۶۴۵

۶۴۱۴ نستعلیق و نسخ چند نویسنده، ۱۱۲ ک، کاغذ فرنگی، سطرها مختلف،
۱۷×۱۱٫۲، جلد میشن قهوه‌ای لایی.

۱- مدخل منظوم: (ف) از عبدالجبار خجندی، در احکام نجوم و منظوم (م ۳۴۷)

آغاز: بسمله

مرد دانا سخن اداء نکند تا بنام حق ابتداء نکند
مالک لم یزل کریم و قدیم صانع بی بدل حکیم و علیم

انجام:

نتواند شناخت در دوسرا هیچکس علم غیب غیر خدا

(۱۵ پ - ۱۵)

شکسته نستعلیق حسین در ۲۴ رمضان ۱۲۶۲ در خراسان.

۲- عدلیه (رساله): (ف)

آغاز: بسمله، شهد الله انه لا اله الا هو والملائكة ... بدان ایدک الله تعالی
که باید شاهد غیر مشهود له باشد و شهادت هیچکس در حق خودش مقبول
نیست ...

انجام: ... و همان علم امانت را بمن برگردانی بحق محمد و بخدای محمد
و بسورة محمد و آل محمد. (۱۷-۱۱۲ پ)

نسخ و نستعلیق در روز چهارشنبه ۱۲ ع ۱۲۸۹. عناوین و نشانها شنکرف.

۳- تطبیق حروف تهجی (۱۱۲ پ)

۴- حقایق الحق (یا) زاد المسافرین (ف) از امیر حسینی. (م ۲۸۴۹)

آغاز: بسمله

ای برتر از آن همه که گفتند آنها که پدید یا نهفتند
آنجا که توئی چو من نیابد کس محرم این سخن نیابد

انجام:

اظهار حقایق ... است خیال

ای ساده دل این خیال بازی تاچند

(۱۹ پ - ۶۵)

۱۶۴۶

۶۴۱۵ نسخ و شکسته نستعلیق چند نویسنده، عناوین دربرخی رساله‌ها به شنکرف، با
مهر «هادی»، ۱۳۳ گ ۱۷ س، کاغذ نوعی ترمه، ۱۷×۹، جلد میشن
سرخ مقوایی در یکطرف.

۱- حاشیهٔ منطقیه: (ع)

آغاز: (افتاده): ... قائماً یعنی به سحت؟ اصطلاح الفن ... ای کان الامر
الخارجی لازماً المسمى اللفظ ...

انجام: ... ان الحکم علیه فی عمومہ تارة و فی خصوصہ اخرى، والله اعلم

بالصواب والیه المرجع والمآب . (۱ - ۴۰ پ)

حواشی بانثائنه «منه سلمه الله».

۲- بندی از حاشیه شرح تجرید در شرح معنی خارج و نفس الامر (۴۰ پ - ۴۱ ر)

۳- اثبات العقل المجرد المسمى بالعقل الكل : ازخواجه طوسی .

آغاز: بسمله، من فوائد المحقق الطوسي قدس سره فی اثبات العقل المجرد

المسمى بالعقل الكل، والله اعلم. اعلم ان الانشك في كون الاحكام اليقينية التي

قد حکم بها اذ... مثلاً کالحکم...

انجام: ... وتارة بالكتاب المبين المشتمل على رطب ويا بس وذلك ما اردناه

والله موفق والمعین والسلام علی من فهم الکلام. (۴۱ پ - ۴۳ ر)

۴- از کتاب شرح القسطاس در معنی خارج و نفس الامر ومعانی بسیط و مرکب. (۴۳ ر - ۴۴ پ)

۵- رساله فی تحقیق العلم بالوجه والعلم بالشئ من وجه : (ع) از سید شریف گرگانی

(دانشگاه ۳۴۳۰ / ۱۴ - دانشگاه ۱۵۰۷ / ۳ - دانشگاه ۱۷۷۳ / ۲)

آغاز: بسمله ، ونسک التوفیق یا کریم ، الناظر فی المراه بما کان متوجهاً الى

الصورة المرتسمة وسشتغلا بها ناجیاعن احوالها ...

انجام: ... فلیستحیل ان یعلم الشئ منفرداً من علم آخر وهو باطل (۴۳ پ

- ۴۴ پ)

۶- رساله فی تحقیق معنی التصور والتصدیق : (ع) از قطب رازی (دانشگاه ۳۴۳۰ / ۱۳)

آغاز: بسمله ، هذه رسالة مشتملة على معنى التصور والتصديق وتعريفها

حررتها لبعض الاصحاب متوكلا على ملهم الصدق والصواب ، اعلم ان العلم

الذى هو مورد القسمة فی التصور و التصديق ...

انجام: ... بانها واقعة او مطابقة لما فی نفس الامر والله اعلم بالصواب والیه

المرجع والمآب والصلوة والسلام علی محمد وآله واتباعه اجمعین. (۴۵ پ

- ۵۸ پ)

حاشیه بانثائنه قاضی زاده رحمه الله ، من قدس سره ، حاشیه مطالع.

۷- رساله فی آداب البحث والمناظرة : (ع) از قاضی عضد ایجی (دانشگاه ۱۷۷۳ / ۳ - فهرست

دانشگاه ۳ : ۳)

آغاز: بسمله ، لك الحمد والمنة وعلى نبيك الصلوة و التحية اذا قلت بكلام

ان كنت ناقلا فتطلب الصحة...

انجام: ... ان الكلام عبارة عن الحروف جعل الكلام على ما في الفؤاد دليلاً.

(۵۸ پ - ۶۰ پ)

۸- لطائف الاسرار : (ع) از قطب الدين رازی در منطق در دو قسم:

قسم اول در تحقیق محصورات حملیه در دو مقصد

قسم دوم در تحقیق محصورات شرطیه در دو مطلب وخاتمه

آغاز: بسمله الحمد لله مفيض الجود ومبدع نظام الوجود والصلوة على محمد

افضل الخليفة ومنبع الحقيقة وآله يناييع الحكمة ...

انجام: ... والحمد لله ذي العظمة والجلالة والصلوة على محمد صاحب

الرسالة وآله الموصوفين بالعدالة وسلم تسليماً كثيراً (۶۱ پ - ۸۵ ر)

نسخ عبدالله بن محمود رستمدراری در نیمه شوال ۹۹۷.

۹- بندی از شرح الفوائد الغياثية: از سید محمد بن علی گرگانی در شرح تصريف (۸۵ پ - ۸۶ ر)

۱۰- رساله فی تحقیق کلیات : (ع) از قطب الدين رازی در منطق .

آغاز: بسمله ، الحمد لله مخترع ماهيات الاشياء وهوياتها المطلع على کلیات

الامور و جزئیاتها فاطر العقول و الحواس.

انجام: ... ثبت اقدامنا على مقامات الصدق انك على كل شيء قدير وبالاجابة

جدير. (۸۶ پ - ۹۲ پ)

بخط همان رستمدراری . حواشی بانثائنه سعدیه ، موافق ، س قدس سره ،

بهمان خط.

۱۱- فائده فی اقسام مراتب الموجودات فی الموجودية : (ع)

آغاز: بسمله ، مراتب الموجودات فی الموجودية بحسب التقسيم العقلي

ثلث لامزيد عليها ادناها الموجود بالغير...

انجام: . . . ان السواجب الوجود تعالی يجب ان يكون فی اعلى مراتب

الموجود ، والله اعلم بالخیر والصواب والیه المرجع والمآب والسلام علی کاتبه . (۹۳ - پ)

۱۲ - رساله فی علم الباری بالجزئیات : (ع) از محمد بن عبدالکریم حلبی ، صورت مباحثه میان او و برخی از دانشمندان معاصرش .

آغاز : بسمله ، الحمد لله الذی حارت فی علمه علوم العلماء وتاهت فی کیفیت تعلقه بالمعلومات الكلية والجزئية ...

انجام : ... فهؤلاء اثبتوا علمها لغيره ونفوا علمه بها فهذا ما سنح لی من التقرير مع هذا العالم التحریر ونسئل الله تعالی ان یلهنا الحق . وطلاب العلم عامة بمنه وجوده وكرمه ، انه ولی ذلك القادر علیه آمین یا رب العالمین (۹۴ - پ - ۹۹ ر) .

۱۳ - رساله فی التصور و التصدیق (حاشیه شرح الرساله الشمسیه) : (ع) در منطق .

آغاز : (افتاده) : ... اذ لم ... اولا المقصود بل اجمل فیہ ... والدلیل علی ذلك جعل المفردات فی مقابله القضايا ...

انجام : ... من علة مادية و صورية فانه شامل للغرض المركب الصادر عن المختار ، تم بحمد الله وحسن توفيقه والصلوة علی رسوله محمد وآله اجمعین . (۱۰۰ - ۱۱۵ ر) .

شکسته نستعلیق و نسخ ، حاشیه بانسانه « منه سلمه الله » .

۱۴ نامه شیخ ابوسعید ابوالخیر به ابن سینا درباره دور در شکل اول (ع) .

۱۵ - بندی از حاشیه مطالع درباره اجزاء قضیه (ع) .

۱۶ - دیباچه شرح شمسیه و حواشی آن : (ع) از جلال الدین دوانی .

۱۷ - کیفیت انطباع صور در ذهن (ع)

۱۸ - اجزاء علوم (موضوعات ، مبادی ، مسائل) (ع) (۱۱۵ - پ - ۱۱۸ ر) .

۱۹ - شرح الرساله الشمسیه و حواشیه : (ع) از غیاث الدین منصور دشتکی در منطق .

آغاز : بسمله . الحمد لله علی ما وفقنا للتصديق بمصداق رسالة الشمسية الاشراف والسلام علی من اشرافها وحققها ...

انجام : ... لا بد من علة وصوره فانه شامل للغرض المركب الصادر عن المختار

فافهم والله اعلم بالصواب والیه المرجع والمآب . (۱۱۹ - پ - ۱۳۷ ر)

۱۶۴۷

۶۴۱۸ نستعلیق و شکسته نستعلیق چند نویسنده ، عناوین به شنگرف ، جدول مشکو و زرین ، نسخه بیاضی است ، با دو تصویر بی اعتبار ، اوراقی درهم است ، ۷۰ گ ، سطرها مختلف ، کاغذ نوعی ترمه ، ۱۹ × ۹٫۵ ، جلد میشن قرمز لائی .

اشعاری از :

۱ - فروغی

۲ - فایق

۳ - ناصر (گویا ناصر الدین شاه)

۴ - محشم

۵ - ناصر الدین شاه

۶ - حکایت شیخ شبلی

۷ - صبا (فتحعلی خان)

۸ - محمد سعید

۹ - میر کمال

۱۰ - شاه صادق

۱۱ - عمر خیام

۱۲ - حافظ

۱۳ - استاد

۱۴ - سحابی

۱۵ - بابا افضل

۱۶ - مولوی

۱۷ - میرزای کابلی

۱۸ - شیخ بوعلی

۱۹ - سید

۲۰- میرزا مفتون

۲۱- امیر خسرو

۲۲- جامی

و دیگران.

۱۶۴۸

۶۴۱۹ شکسته نستعلیق ناخوش چند نویسنده ، بیاضی ، ۷۵ گ، سطرها مختلف ، کاغذ فستقی ، ۱۱ × ۲۲ ، جلد تیماج قهوه‌ای لائی.

اشعار از :

۱- رفیقی

۲- هجوایات مطربا

۳- سعدی

۴- محتشم

۵- جامی

۶- مشتاق

۷- واعظ

۸- هلالی

۹- مجرم

۱۰- صائب

۱۱- بیدل

۱۲- رباعیات درمرثیه

۱۳- میرزا شهاب .

۱۶۴۹

۶۴۲۱ نستعلیق و شکسته ، نستعلیق سده چهاردهم ، ۴۱۸ گ ۱۸ س ، کاغذ فرنکی ،

۱۲/۵ × ۳۴/۵ ، جلد میشن قهوه‌ای ضربی زرکوب مقوایی .

۱- داستان ملك نعمان : (ف) افسانه‌ای است درباره فرزند پادشاه چین که ملك نعمان نام داشت.

آغاز: بسمله ، روایان اخبار و ناقلان آثار چنین روایت کرده‌اند که درشهر چین پادشاهی بود که او را ملك اعظم شاه چین می‌گفتند و پسری داشت...

انجام: ... و درعیش بودند تا اینکه هادم لذات برایشان بتاخت.

چه خوش باشد که بعد از انتظاری

بامیدی رسد امیدواری

(۲۲ - ۳۰ ر)

۲- داستان قمرالزمان : (ف) داستان و افسانه پسر پادشاهی است سالخورده بنام ملك شهرمان که فرزندی نداشت تا خداوند قمرالزمان را از او بدنیا آورد ، گویا از داستانهای هزارویکشب باشد .

آغاز: و از جمله حکایتهای در زمان گذشته پادشاهی بود ملك شهرمان نام که سپاه بیکران داشت ولی سالخورده و رنجور بود ...

انجام: ... و این طرفه حکایت بود. شهرزاد گفت ای ملك این حکایت خوشتر از حکایت علاءالدین نیست. (۳۱ ر - ۶۲ پ)

۳- داستان شمس‌الدین و نورالدین پسران وزیر پادشاه مصر : (ف)

آغاز: بسمله ، آورده‌اند در مصر ملکی بود خداونددهش و داد. وزیری داشت دانشمند و او را دو پسر بود که مهین را شمس‌الدین و کهن را نورالدین گفتندی ...

انجام: ... سلطان را عجب آمد . فرمود این حکایت بنویسید و در خزانه نگاه‌دارید (۶۴ پ - ۷۴ پ)

۴- سفرنامه کاپیت (کاپتان) اطراس بسمت قطب شمالی در سال ۱۸۰۶ میلادی : (ف) ترجمه محمدحسن بن علی مراغه‌ای معروف با اعتمادالسلطنه در ۱۳۰۵ . نسخه تافصل ۲۷ است. (م) ۴۰۲۵ - دانشگاه ۵۰۵۷ در ۱۸۶۰ - دانشگاه ۶۳۹۷ در ۱۲۷۷ (۱۸۱۰) ، آیا این یکی سفرنامه دیگرست .

کدام يك از این دو تاریخ درست است.

آغاز: تفصیل مسافرت کاپیت اطراس بسمت قطب شمالی در سنه ۱۸۰۶ مسیحی ترجمه این بنده محمد. فصل اول شاندون نامی از اهالی لیوریول [پول] انگلیس که از عنفوان جوانی تا پایان زندگانی عمر خود را صرف اندوختن علوم بحری و دریا نوردی نموده است ...

انجام: ... (گویا ناتمام) خیابان را نقطه خاك تصور کرده و این است که لاینقطع بدان سمت میرود. (۷۴ پ - ۱۸۶ پ)
نستعلیق گویا از عمان محمد حسن مترجم این کتاب در ۱۳۰۵.

۵- داستان امیرارسلان رومی: (ف) با کتاب امیرارسلان چاپی فرق دارد (۱۸۷ - ۱۴۱۸).

۱۶۵۰

۶۴۲۲ نسخ و نستعلیق چند نویسنده، ۱۳۲ گ، کاغذ آهار مهره فرنگی، ۲۰ × ۳۴، جلد میشن قهوه‌ای ضربی مقوایی.

۱- حرزالامان من فتن الزمان: (ف) از صفی‌الدین علی بن حسین کاشفی بیهقی در علم حروف و اسرار آنها و خواص آیه‌ها و سور قرآنی در پنج تمهید و مقاله و هر مقاله در پنج باب و هر باب در دوازده فصل. آغاز و انجام این نسخه بانسخه ۷۰ دانشگاه متفاوت است.

آغاز: بسمله، حمدله، اما بعد این کتابست کثیر الفوائد عزیز القواعد مشتمل بر خواص و آثار سور و آیات قرآنی و حروف مقطعه ...

انجام: ... حضرت رسالت را ببیند و بجمال آن حضرت مشرف شود. (۳ پ - ۱۲۶ پ)

۲- خواص حروف: (عربی و فارسی) پراکنده‌هائی در علوم غریبه.

آغاز: بگیر عدد طالب و مادر اورا و ضرب کن در جاذب ...

انجام: ... د ح ل ع الظلمانیة، خ غ فالدال حرف عظیم الشأن (۱۰۶ پ - ۱۰۷ پ)

۳- خواص چهل اسم ادریسی: (ف) در علوم غریبه و خواص اسماء.

آغاز: بسمله، شرح خواص چهل اسم ادریسی بدین تفصیل است یا عمو اکیل بحق شتختنا سبحانك لاله الا انت... هرگاه کسی این اسم را دعوت کند...
انجام: ... پیداشدن عجایب و غرایب و علم و حکمت جمالی است یک هزار و دو هفتاد عدد دارد. (۱۰۷ پ - ۱۱۵ پ)

۴- شرح دوازده گانه اسماء مبارکه بشمخ و خواص آن: (ف).

آغاز: و بشمخ چهار حرف آتشی و بادی و آبی و خاکی است و بشمخ چهار حرف است شرقی و غربی و ...

انجام: ... اللهم یا بشمخ... ف سبحان الذی بیده ملکوت کل شیء و الیه ترجعون (۱۱۵ - ۱۱۶ پ)

۵- شرح دعاء سباسب و خواص آن: (ف)

آغاز: بدان که دعوت سباسب در میان خواص و عوام اعتباری عظیم دارد ...

انجام: ... و خواندن ۷ د دعوت هفت مرتبه یفعل کذا. (۱۱۶ پ - ۱۱۸ پ).

۶- خواص حروف ۲۸ گانه ابجدی

۷- دعوت سورة حمد

۸- بجهت رسیدن بمقصود و تسخیر خلائق و فتوحات ظاهری

۹- شرح چهل اسم ادریسی

۱۰- ختم سورة واقعه از شیخ شرف‌الدین

۱۱- ادعیه در رفع وبا و طاعون و موت فجأة. (۱۱۸ پ - ۱۲۲ پ)

۱۶۵۱

۶۴۲۳ نسخ چند نویسنده، عنوان و نشان به شنگرف، ۱۰۵ گ ۲۸ س، کاغذ آهار مهره فرنگی، ۲۱٫۵ × ۳۴٫۵، جلد میشن قهوه‌ای رویه آبی کاغذی مقوایی.

۱- الاغاز الفقهیة: (ع) از ابی زید، پاسخ به سؤالات فقهی و لغزهاست شامل تمام مسائل

فقهی، منقول از مقام آقا محمدعلی کرمانشاهی.

آغاز: بسمله، قیل لابی زید ماتقول فیمن توضحاً ثم لمس ظهر نعله قال انتقض وضوءه بفعله...

انجام: ... ویتال خرج الولد حشیشا ای یابسا کذا فی الدیوان. (۱۱-پ-۴) نسخ روز چهارشنبه ۲۲ ع ۱۲۵۶.

۲- الفصول المختارة من العیون والمعائن: (ع) از سید مرتضی (علم الهدی). سید این کتاب را از مقالات شیخ مفید و مناظرات او بامخالفین ساخته است چنانکه بحرانی در لؤلؤتی البحرین اشاره کرده است، نسخه در ۳۵ فصل است. (ذریعه ۱۵: ۳۸۶- ۱۶: ۲۴۴ - خودعیون و مجالس در ۳۳۳ هست، ۵: ۷)

آغاز: بسمله، الحمد لله المتوحد بالقدم العام لجميع خلقه بالنعم و صلی الله علی محمد... للشیخ ابی عبدالله رحمه الله اجتماع مع القاضي ابی بکر احمدین سيار فی دار الشریف...

انجام: ... فاما تقدمه علی الناس فانما كان بقول عایشة دون النبی صلی الله علیه و آله (۵- ۱۰۵ ر)

حواشی بانسانه زین العابدین، زوزنی و حواشی لغوی، نسخه تصحیح و مقابله شده است.

۱۶۵۲

۶۴۲۸ شکسته نستعلیق، ۱۹۳ گ، سطرها مختلف، کاغذ رنگی الوان، ۱۳ × ۱۹۳، جلد تیماج لابی قهوه‌ای.

۱- خطبه میرزا اسماعیل نیشابوری: (ف) در این خطبه صنعت ترصیع بسیار بکار رفته و مربوط بعصر قاجاری است (سلطنت فتحعلی شاه قاجار).

آغاز: هو الله تعالی شأنه الغریز، بهترین ثانی و درری که دره التاج تارک اعتبار اریکه آریان عالم بالا... (۱-پ-۲)

۲- خطبه میرزا باقر (ف): از عصر فتحعلی شاه:

آغاز: ای جمله کاینات زتشریف جود تو پوشیده اند خلعت ایجاد رنگ رنگ

(۳۳-پ)

۳- اشعار فارسی از قآنی

۴- قاسم

۵- شکسته

۶- محتشم

۷- شهید

۸- جامی

۹- وصال

۱۰- شیدا

۱۱- هلاکی

۱۲- میرزا عبدالقادر بیدل

۱۳- میرزا صائب اصفهانی

۱۴- حافظ شیرازی

۱۵- نظیری نیشابوری

۱۶- قدسی مشهدی

۱۷- حیرت

۱۸- نجات

۱۹- نیازی

۲۰- شکیبا

۲۱- فروغی

۲۲- فیضی

۲۳- خاقانی

۲۴- کمال

۲۵- ساعی

۲۶- واعظ

۲۷- سعدی

۲۸- حکیم سنائی

(۴- تا ۴ ر واز ۶۱ تا ۹۹ پ)

۲۹- گلزار ایران: (فارسی منظوم)، اشعاری که برای منشیان ضروری است، شامل عناوین زیر:

اشعار در ذکر نامه و پیام

اشعار شوق و آرزو و تمنا

اشعار فراقیه

اشعار ذکر وداع

اشعار از مسافر به مقیم

اشعار از مقیم به مسافر

اشعار انتظار

اشعار بقدم مسافر و مهمان

اشعار وعده و عهد و پیمان

اشعار مناسب بزرگان ... و مترسلان ... و امثال این عناوین (۱۰۰ ر -

(۱۱۴ پ)

۳۰- گنجینه نشاط: (ف) از عبدالوهاب نشاط

۳۱- نامه بمیرزای قمی از جانب شاه

۳۲- نامه بجانب آقا سید محمد

۳۳- نامه بجهت شیخ احمد احسائی

۳۴- نامه بملا عبدالله مدرس از جانب شاه

۳۵- نامه به پادشاه

۳۶- نامه از جانب شاه به ناپلئون پادشاه فرانسه

۳۷- سه نامه به پادشاه انگلستان

۳۸- سه نامه به یکی از پادشاهان فرنگ (۴۵ ر - ۴۸ پ)

۳۹- پراکنده هائی از حکایات و مطایبات به نظم و نثر فارسی (۱۱۵ ر - ۱۲۱ پ)

۴۰- تعزیت نامه به نثر فارسی (۱۲۸ پ - ۱۲۹ ر)

۴۱- صورت مسوده عربی شیخ محمدرضا نجفی به حاجی محمدصادق از مشهد بهرات

(۱۲۹ پ)

۴۲- ایضاً تعزیت نامه (۱۳۰ ر)

۴۳- پندنامه میرعلیشیر جهت عبدالله مروارید که او را بجای خویش به وزارت منصوب

داشت نوشته و خود بسفر مدینه رفته بود (۱۳۰ پ - ۱۳۱ ر)

۴۴- تسلیت فوت وزیر محمدخان (نامه ای است که سعید محمدخان پسر وزیر یارمحمدخان

بامیر دوست محمدخان نوشته بود): فارسی (۱۳۱ پ - ۱۳۲ پ)

۴۵- اصطلاحات جهت فهمیدن اجناس (فارسی) (۱۳۳ ر و پ)

۴۶- ترسل: (فارسی) از میرزا مهدی خان منشی و دیگران (۱۳۴ - ۱۸۱ ر)

۴۷- حساب (رساله): (ف) درده فصل دریک برگ. فصل اول درضرب آحاد درآحاد

جمع کن مضروب بامضروب فیه بعد از آن بنگر که مجموع زیاده است برده.

(۱۸۸ ر - و پ)

۴۸- قبالة عقد نکاح: (ف) (۱۹۱ پ - ۱۹۳ ر).

۱۶۵۳

۶۴۳۰

نستعلیق دونویسنده باتاریخ ومهرا بوالقاسم، ۱۵۵ گ ۱۵ س، کاغذ فرنگی

سفید و آبی، ۲۱×۱۳، جلد کاغذ سبز ضریبی مقوایی.

۱- ارشاد العشاق (دیوان): از اسمعیل مدهوش تهرانی (م ۳- ۲۵۲۲ و ۲۶۲۵)

آغاز: بسمله، مدهوش صهبای فناء و پیمان نه نوش خمخانه بقاء، رهی عارف

امی... (پس از دوبرگ):

غلام هتم آن رند بساده پیم را

که مست کرده ز پیمانه ازل ما را

انجام:

ز مدهوش این رموز روح پرور

به است از دفتر نظم نظامی

(۱ پ - ۷۵ پ)

نستعلیق محمدحسن عبدالکریم تفرشی در روز سه شنبه ۱۷ محرم ۱۲۸۴.

۲- شرح يك بيت مثنوی : هان مرد گستاخ ... (۷۶ - ۹۰ پ)

۳- اشعار دیگر از مثنوی.

۴- يك قصیده از مدهوش .

۵- دیوان : (ف) از مغربی ، شامل غزلیات وده ترجیع بند و نه ترکیب بند.

آغاز: بسمله

خورشید رخت چو گشت پیدا

ذرات دوکون شد هویدا

(۱۲ پ ۱۵۴ پ)

نستعلیق خوش یوسف ابن آقا محمد بن کربلانی ابوالفتح در ۴ ج ۱۲۸۶ ر ۲

برای میرزا ابوالقاسم معروف به فاضل تفرشی.

۱۶۵۲

۶۴۳۱

نستعلیق اسماعیل با تاریخ ۱۲۷۳ ، عناوین شنگرف ، مالک سید غلامحسین

تقوی ، ۱۲۵ گ ۱۳ س ، کاغذ فرنگی آهارمهره ، ۱۷۵ × ۱۰۵ ، جلد

میشن قهوه ای مقوایی .

۱- حق الیقین فی معرفة رب العالمین : (ف) از شیخ محمود شبستری ، در هشت باب.

آغاز : بسمله ،

ای پیداتر از هر پیدائی وی آشکارتر از هر هویدائی ... کل يوم هوفی شأن ،

ونسبت هستیها ...

انجام: ... (افتاده) ونقطه عین وحدت منه بد او الیه يعود ... ولاحول ...

(۳ - ۳۱ ر)

نوشته روز چهارشنبه ۲۴ ذح ر ۱۲۷۳ .

۲- لوايح : (ف) از عبدالرحمن جامی (۳۵ پ - ۶۰ ر)

۳- شرح رباعیات در اثبات وحدت وجود: (ف) گویا از جلال الدین دوانی. ولی شرح معروف

اونیست. رباعی اول : هستی که بذات خود هویدا است چون نور ...

آغاز : بسمله

حمد الا له هو بالحمد حقیق در بحر نوالش همه ذرات غریق

... اما بعد نموده میشود که پیش از انشاء این نامه نامی ... رباعی چند

در اثبات وحدت وجود ...

انجام: ... و از تعینات اسماء و صفات و تلبس به مظاهر کائنات و این ممتنع

است مرغیر حق سبحانه را. (۶۰ پ - ۶۸ ر -)

۴- الکامل فی تدبیر الاجساد السبعة : (ع) از جابر بن حیان صوفی.

آغاز : بسمله ، حمدله ، اما بعد فهذا کتابنا سمیناه الکامل عملنا مافیہ تدابیر

الاجسام کلها فی کل فن من نقطیرها ؟ و تکلیسها وحلها وعقدھا ...

انجام: ... مایقع فیها واحد علی الف وثمانمائة ولم ار فیه من فیه لفظه واعطه

طلق. (۷۵ پ - ۸۶ پ)

۵- مقادیر المیزان : (ع) از همو.

آغاز : بسمله ، الحمد لله الذی خلق العالم علی مقادیر حکمته ... فبعد فان

هذه الرسالة فی دقائق علم المیزان رتبته علی المراتب والمقادیر الاوزان و

سمیتها مقادیر المیزان ...

انجام: ... من الاوزان المیزان فافهم هذا ولا تغفل فانه من الاسرار . (۸۷ ر -

۱۱۴ پ)

۶- کیمیا واکسیر : (ف) در مفتاح صفت ماء الحاد من الحجرین یحل کل شیء .

آغاز : در مفتاح صفت ماء الحاد من الحجرین یحل کل شیء ، بگیر ملح ابیض

صافی خشک کرده و بعد از تصفیه ...

انجام: ... بجیز دیگر محکم کنند ظرف طاقت نیاورد و شکسته گردد ، العاقل

یکفیه الإشارة. (۱۱۵ ر - ۱۲۲ پ)

۱۶۵۵

۶۴۳۷

نستعلیق و نسخ محمد ابراهیم گوهری با تاریخ ۱۲۹۳ ، عنوان و نشان شنگرف ،

مجدول به شنگرف ولاجورد ، ۵۰ ک ۱۴ س ، کاغذ فرنگی الوان ، ۱۳ × ۲۰٫۵ ، جلد میشن قرمز لائی.

۱- روضة الاسرار: (ف) از میرزا محمدعلی ملقب به شمس الشعراء متخلص به سروش اصفهانی در ۱۵ مجلس و ۱۱۶۱ بیت. (۲۸۴۳ م)

آغاز: بسمله

دارم اندر دست خونین خامه‌ای تا که بنویسم مصیبت نامده‌ای

انجام:

کاین جواهر سفته‌ام در عهد او

کام و لب آلوده‌ام از شهد او

(۱ پ - ۲۱ پ)

نستعلیق در متن و هامش از گوهری در روز ۵ شنبه ۲۶ رجب ۱۲۹۳.

۲- اصطلاحات و کلمات قرآنی: (ف) از محمدجعفر، در بیان کلماتی است که بعضی بر بعضی مشتبه می‌شود و یا احتمال اشتباه می‌رود بترتیب سور قرآنی و برای حل مشکلات قرآنی.

آغاز: بسمله، الحمد لله علی نواله والصلوة... اما بعد چنین گوید خادم شرع انور محمد جعفر که این رساله ایست در اصطلاح کلمات قرآنی...

انجام: ... الثانية من الجنة بكسر جیم است . تمام شد. (۲۳ - ۳۵ ر).

نسخ و نستعلیق گوهری از روی نسخه چاپی در ۲۱ ج ۱۲۹۳ ر.

۳- استخاره ذات الرقاع: (ف) از محمد ابراهیم.

آغاز: اما در بیان استخاره ذات الرقاع است. از حضرت صادق منقول است.

انجام: ... انك على كل شيء قدير يا ارحم الراحمين . (۲۳ پ - ۲۵ ر)

۴- کلید دانش: (ف) از عبدالفتاح سید اشرف علی در اخلاق بصورت سؤال و جواب .

آغاز: بسمله ، حمدله ، اما بعد حقیر فقیر خادم السادات والعلماء عبدالفتاح المدعوسید اشرفعلی عفی الله... بررای دانش پژوهان خرد اندیش واضح ولایح میگرداند...

انجام:

واوف لنا اللکلیل العناية مفضلاً

... ربی بطة الجاه و القدر

(۲۷ - ۴۶ ر)

در روز یکشنبه ۱۳ شعبان ۱۲۹۳ از روی نسخه چاپ بمبئی.

۵- بندی از طغیان البكاء: (ف) منظومه از محمد ابراهیم گوهری در مدح پیامبر اسلام (ص)

و گریز بمصیبت سید الشهداء (ع). (۴۶ پ - ۴۹ ر)

۱۶۵۶

۶۴۴۳ شکسته نستعلیق گوهری (محمد ابراهیم) و دیگران ، روز جمعه ۱۸ ج

۱۲۸۹ ر ، عنوان و نشان شنگرف ، ۱۱۸ گ سطرها مختلف ، کاغذ فرنگی ،

۱۳ × ۲۰ ، جلد میشن قرمز لائی.

۱- اشعار عربی در درود بر پیغمبر و ائمه (ع)

۲- بندی از اسرار الشهاده از ملا آقای دربندی (عربی) (۲ و پ)

۳- بندی از مهیج الاحزان از فاضل یزدی (عربی)

۴- قصیده فرزدق شامی در مدح امام سجاد (ع)

۵- اشعار منسوب به امیر المؤمنین (ع) درباره فواید سفر (ع) با تاربخ ذق ۱۲۸۶ (۳ و پ)

۶- اشعار عربی درباره دوازده امام (۴ - ۶ پ)

۷- اشعار فارسی از واعظ در مناجات (۷ ر)

۸- اشعار فارسی از قلندر در ستایش خداوند (۸ و پ)

۹- اشعار فارسی از فضل (۹ و پ)

۱۰- اشعار فارسی از خالص در مدح امیر المؤمنین علی (ع): از میرزا هبة الله فرزند حکیم از

عصر نادری (۱۱ و پ)

۱۱- اشعار میرزا قدس: (ف) در مدح حضرت امیر المؤمنین (ع) و آرزوی زیارت او و مدح

امام حسین (ع) و حضرت عباس (ع) و رباعیاتی چند (۱۲ - ۲۳ پ)

۱۲- اشعار فارسی از مولانا خالد که بجهت محمد ابراهیم گوهری نوشته شده (۲۴ و پ)

- ۱۳- اشعار فارسی از مجنون بخارائی در مدح اهل بیت (۲۵ - ۳۴ پ)
- ۱۴- اشعار فارسی از میر ابوطالب کابلی (۳۵ - ۳۸ ر)
- ۱۵- اشعار فارسی از میرزا فصیح خوشنویس (۳۹ - ۴۲ ر)
- ۱۶- اشعار فارسی از ملا بیدل قزوینی (۴۳ ر)
- ۱۷- اشعار فارسی از آقا میراصغر کابلی (۴۴ ر)
- ۱۸- اشعار فارسی از علی عسکرخان قورت (۴۵ ر)
- ۱۹- اشعار فارسی از فانی و بیدل و دیگران (۴۶ - ۴۷ ر)
- ۲۰- اشعار فارسی از سحاب (۴۸ ر)
- ۲۱- اشعار فارسی از راهب (۵۰ ر)
- ۲۲- اشعار فارسی از جودی در مرثیه (۵۱ - ۵۳ ر)
- ۲۳- نوحه فارسی از مهدی مخزون (۵۴ ر)
- ۲۴- نوحه فارسی از جلالی (۵۴ پ)
- ۲۵- اشعار فارسی از میرزا محسن خان کابلی (۵۵ - ۶۹ ر)
- ۲۶- اشعار فارسی از کمال (۶۹ پ)
- ۲۷- دوازده بند محتشم کاشی (۷۰ - ۷۳ ر)
- ۲۸- چهارده بند از صباحی (۷۳ - ۷۷ پ)
- ۲۹- اشعار فارسی از خواجه خوانی (۷۹ ر و پ)
- ۳۰- سوز و گداز نوعی خوشانی (۸۰ - ۸۳ ر)
- ۳۱- فراق نامه انوری (۸۳ - ۸۴ ر)
- ۳۲- اشعار فارسی از ملا ابوبکر معروف به تسلیم (۸۵ ر)
- ۳۳- اشعار فارسی از بیدل ترکستانی (۸۶ ر)
- ۳۴- پراکنده هائی از اشعار فارسی (۸۸ - ۱۰۰ ر)
- ۳۵- پندنامه میرعلیشیر وزیر جهت عبدالله مروارید که او را بعوض خود بمنصب وزارت مقرر کرد و خود بسفر مدینه رفت (۱۰۱ ر و پ)
- ۳۶- اشعار فارسی از محمد ابراهیم گوهری. (۱۰۲ - ۱۱۷ ر)

۱۶۵۲

۶۴۴۴ نسخ و شکسته نستعلیق دونویسنده با تاریخ، ۲۱۳ گ، کاغذ فرنگی،

۱۷ X ۲۱۴، جلد تیماج سبز مقواتی.

۱- جلاء العیون : (ف) از حکیم پولاک اقریشی در چشم پزشکی در سه جمله :

جمله اول در بیان امراض آلات ونسوج حافظه عین.

جمله دوم در بیان امراض مختلفه.

جمله سوم در بیان امراض مزاجی عین

در پایان تصویرهای مختلفی از چشم دیده میشود. (م ۵۱۶ - استوری ۲ :

۲۹۴) استوری برای پولاک چنین کتابی یاد نکرده و برای شلیمهم یاد نکرده.

(پولاک در ملی ۵ : ۵۷۵ و ۴۰۵ و ۲۰۸، ۲۹۷، ۳۴۰، ۳۵۹، ۳۶۱

ره آورد از دو نسخه جلاء العیون پولاک در ملی یاد کرده که در فهرست انوار ندیدم.

ره آورد چاپ آن را در ۱۲۷۳ یاد میکنند که در پزشکی است.

نجم آبادی (۲۸۱) چنین فصول را برای جلاء العیون شلیمهم یاد کرده (چاپ

۱۳۰۰). از جلاء العیون پولاک هم یاد کرده (چاپ ۱۲۷۳) بی یاد کرد فصول آن،

نسخه دیگر جلاء العیون پولاک در پزشکی است (ره آورد ۱۶۰ - نشریه ۳ :

۳۰۹).

آغاز: بسمله، مشتمل (مسمی) گردید این رساله بجلاء العیون و مشتمل به سه

جمله است در بیان امراض آلات ونسوج حافظه عین...

انجام: ... اینکه پس از علاج تام علت جلدی آن علت دیگر در ابصار اثر

نخواهد نمود.

نسخ تقی بروجردی در ۲۸ ذر ۱۲۹۳، ۱۵ س (۷ پ (ص ۱۱) - ۱۰۰ پ،

ص ۹) برگ ۱۰۰ تا ۱۲۰ تصویرهائی در چشم است.

۲- تشریح اعصاب : (ف) شاید جزو بیست باب از تشریح پولاک باشد (ملی ۱ : ۲۰۸)

آغاز: بسمله و به نستعین، آناتومی سیستم ...، تشریح ماده عصبیه جزء

اول در بیان این ماده بطریق کلی ماده عصبیه مرکب است از دو آلت اصلی

یکی ...

انجام: ... در نخاع یا بصل او ... با صره یا حرم مخطط است. (۱۲۱ پ -

۲۱۰)

نستعلیق دیگری در روز سه شنبه محرم ۱۲۹۲.

۱۶۵۸

۶۴۴۵

نسخ چاپی عربی حشمت السلطنه (محمد حسین) باتاریخ ۱۳۲۳، ۱۱۴ گ، سطرها مختلف، کاغذ فرنگی ۱۷۵ × ۲۳، جلد میشن سیاه ضربی مقوایی.

۱- کلنامه: (ف) از شاهزاده عبدالله میرزای دارای قاجار منظوم (دانشگاه ۳۵۲۷۵- م ۳۰۸۳ - نشریه ۶: ۱۷۵- فهرست بیانی ملی در دیوان دارا - انوار ۱: ۲۵۲ ش ۲۵۲- ملی ۶۷۹، ۲: ۱۷۹، نشریه ۶: ۱۷۶ در فهرست بیانی)

آغاز: توصیفیه:

عزیزان بشنوید این خوش حکایت
که دارا میکند از گل روایت...

انجام:

کند شخص طرب پیرایه از وی

بگیر برم شادیا به از وی (?)

(ص ۴ - پ ۶)

۲- کلنامه: (ف) از شاهزاده محمدرضا میرزا، متخلص به افسر قاجار، بقاری منظوم (م ۳۰۸۲- دانشگاه ۳۵۲۳۱- رضوی ۷۵۳، ۷: ۶۶۷)

آغاز:

دل شد والی بیت الشرف مهر

شرافت شش جهت را داد از چهر

انجام:

چون مهر علی نباشد اندر دل تو

مسکین تو و رنجهای بیحاصل تو

(ص ۷ - پ ۳۶)

نوشته در روز شنبه ۲۰ رمضان ۱۳۲۳.

۳- دیوان: (ف) از نجفقلی میرزا متخلص به والی فرزند حسینعلی میرزا فرمانفرمای

فارس فرزند فتحعلی شاه قاجار. در آغاز شرحی راجع بدیوان نویسنده نسخه دیده میشود.

آغاز:

در همه دیرمغان نیست چون من شیدائی

خرقه جائی گرو بساده و دفتر جائی

جواب والی:

بجز از میکده نبود به جهان ماوائی

باده گرهست مرا، نیست زغم پروائی...

انجام:

گر بساطم از نشاط نشاء بی رونق است

عرصه شطرنج رندان را مجال شاه نیست

(۳۹-پ ۱۰۹ ر) نوشته روز جمعه ۵ رمضان ۱۳۲۳.

۱۶۵۹

۶۴۴۹

نستعلیق محمد ابراهیم گوهری در سده ۱۴، عنوان و نشان و جدول شنکرف، در آغاز فهرست مجموعه دیده میشود، ۱۵۵ گ سطرها مختلف، کاغذ فرنگی سفید، ۲۲ × ۱۵۲، جلد میشن قرمز ضربی.

۱- دیوان: از محمد ابراهیم گوهری، مؤلف در حدود چهل هزار بیت شعر انشاء کرده و این مجموعه قسمتی از آنها است (ص فهرست مجموعه). دیوان گوهری بنام ذریعه رضویه (ملک) در ذریعه (۱۰: ۹۳۷) و دیوان محمدباقر یا ابراهیم بن محمد باقر جوهری هروی (ذریعه ۹: ۲۱۱) یاد شده و منزوی فقط بحر طویل جوهری را دارد. (۲۶۵۷).

آغاز: بسمله، استفاده غزل خواجه علیه الرحمه، اشاره بعهدت الناس کلهم... الی آخره...

از این دریای پرغوغا کرا امید ساحلها

که بس دروی نهنگانند اندر قصد عاملها

انجام :

بخواب تا یکی ای گوهری سحر برخیز
که شور در فلک از ناله سحر فکنی

(۹۷-۹۷ پ) متن وهامش.

۲- سروستان : (ف) از همو درحکایات.

آغاز : بسمله ، کتاب سروستان

بسروستان مسمی کردم از آن

که همچو سروآمد راست عنوان

انجام :

گوهری هستی مجو از این گروه

روز و شب نقش عدم را میکشند

(۹۷-۱۱۱ ر) متن وهامش.

۳- منزلیا و فرسخهای میان هرات و مسجدکوفه : (ف) منظومه از گوهری به گفته چهل
زوار آگاه از هرات .

آغاز :

بترتیب از هری تاشهرکوفه

باسمه گوهری بهرت برد نام

انجام :

بهشتادو سه فرسخ بعد سیصد

بشصت و هشت منزل ختم آمد

(۱۱۱ پ)

۴- شرح قصیده عربی علامه مصری (مصطفی بخاری) : (ف) گویا از گوهری یادشده باشد.
شرح راجع باصل قصیده در شماره ۶۴۵۳ آمده است.

آغاز :

شیخ اعلم مصطفی آگاه مصر

این قصیده ساخته بر شاه مصر

انجام :

سال شرحش را بدان بی رنج فکر

الف و مائین و تسعین ز هجر

(۱۲۹۴)

متن (۱۱۲-۱۱۳ پ)

۵- کلمات ناقوس : (ع) باترجمه فارسی زیر متن از گوهری.

آغاز : سبحان الله حقاً حقاً صدقاً صدقاً ... بپا کسی یاد میکنم خدای عزوجل
موافق واقع بر راستی و درستی ...

انجام : ... قداندرنا انا نجش ... بهما . (۱۱۲-۱۱۲ پ)

۶- کلمات ناقوس : (ف) از همو ، ترجمه فارسی.

آغاز :

ز قول شهشاه ملک یقین

زبان دان اشیا اماممبین ...

انجام :

ز الطاف ملا محمد عمر

بشد نظم از نثر او سر بسر

(۱۱۳ ر و پ)

۷- القصیده فی تهنية خدیوالمصر : (ع) از ملامصطفی مصری بخاری باترجمه فارسی زیر
متن . شرح این قصیده در شماره ۶۴۵۳ یاد شده است . (۱۱۴-۱۱۵ پ)

۸- القصیده فی مدح والی مصر : (ع) از همو با ترجمه فارسی زیر متن ، شرح این قصیده نیز
در همان شماره یاد شده است (۱۱۶-۱۱۶ پ)

۹- اشعار منسوب بامیرالمؤمنین (ع) : (ف) از گوهری منظوم : حسن الی من شئت تکن
امیره ... متن (۱۱۴ پ)

۱۰- رباعیات : (ف) از گوهری ، با ترتیب حروف تهجی در قوافی (۱۱۷-۱۲۰ پ)

۱۱- رباعیات : (ف) از گوهری درموعظه ابنا زمان باترتیب حروف تهجی در قوافی
(۱۴۱-۱۵۲ پ)

۱۲- صدکلمه امیرالمؤمنین علی (ع) : (ف) ترجمه گوهری به نظم . (۱۵۳-۱۵۵ پ)

۱۶۶۰

۶۴۵۲

نستعلیق گویا از مؤلف ، عنوان و نشان شنکرف ، جدول لاجورد ، در پ و
۲ شرح حال مؤلف و مؤلفات او بخط خود او دیده میشود ، ۳۷۲ گ ، سطرها
مختلف ، کاغذ نوعی ترمه ، ۱۴۵ × ۲۳ ، جلد کاغذ قرمز.

۱- طغیان البکاء : (ف) از گوهری که شرح آن در شماره ۶۴۵۴ و ۶۴۵۵ گذشت . (۸- ر)

(۳۱۱ پ)

۲- ریحان العرفاء: (ف) ازهمو و منظوم. شرح آن در شماره ۱ مجموعه ۶۴۵۳ گذشت (۳۱۲-۳۷۲ ر).

۱۶۶۱

۶۴۵۳

تستعلیق و چند نویسنده باتاریخ در ش ۱، عنوان و نشان و جدول شنکرف، جدول سه شماره آخر به لاجورد، ۲۷۰ گ ۱۷ س، کاغذ نوعی ترمه، ۱۵ X ۲۶۵، جلد کاغذ ضربی مقوایی.

۱- ریحان العرفاء: (ف) از محمد ابراهیم گوهری بفارسی منظوم، شامل غزلیات باترتیب حروف الفبائی در قافیه و رباعیات بـروزن رباعیات با باطاهر در نصیحت، با رعایت حروف تهجی در قافیه و رباعیات بروزن ترجمه صد کلمه امیر المؤمنین علی (ع) در نصیحت و حکایات و تخمیسات.

آغاز: بسمله، تضمین بیت مشهور:

پیری شد و طی شد که عیش و طرب ما

بگذشت بغفلت همه روز و شب ما

انجام:

روح مدام مایل قبر شه رضا است

جانم همیشه طالب صحرای کربلاست

یارب روا کن آنچه به دل دارم آرزو

تستعلیق گویا از مؤلف در آخر رمضان ۱۳۱۶. در هر دوسه ساعت پس از هشت سال ساخته است، پایان رباعیات، گ ۱۶۵. (۸ پ - ۲۱۳ ر)

۲- طغیان البکاء: بخشی از آن که در شماره ۶۴۵۴ و ۶۴۵۵ شرح آن گذشت (۲۱۴ ر - ۲۳۵ ر).

۳- مرثیه جات: (ف) از روزنامه حبل المتین شامل چندین مرثیه در مرگ ناصرالدین شاه قاجار از گوهری و دیگران و مرثیه طفل یکساله مؤلف (گوهری) در سیزده بند

بسبک محتشم و مرثیه دیگر درباره فرزند پرده نشین مؤلف (گوهری) دوازده بند است و مرثیه دیگر درباره فرزند آن خود. (۲۳۶ ر - ۲۶۱ پ)

۴- قصیده تاریخ وفات سید جمال علی: از سید رحیم رسول متخلص به بالا، بفارسی منظوم که از هر مصرع تاریخ ۱۲۱۰ و از منقوطه و غیر منقوطه هریک جدا جدا تاریخ استخراج میشود و ... (۲۶۳ ر - ۲۶۴ ر)

۵- منظومه در معرفت ملاح و ممدوح و تحقیق صله: (ف) از گوهری (۲۶۴ ر - ۲۶۵ پ). ۶- القصیده فی مدح والی مصر: (ع) از شیخ مصطفی علامه بخاری مصری. قصیده ای است که سراینده در آن هنرنمایی نموده باین معنی که کلمات این قصیده با خطوط شنکرف و مشکی با اعداد بهمین رنگها نوشته شده و به سر هر کلمه که عدد سرخ نوشته شده علامت مصرع اول و خط سیاه علامت مصرع دوم و عدد سیاه از مصرع اول و سرخ علامت مصرع دوم میباشد.

آغاز: تهنیه سنیة و مدیحة بهیة مطرز باوائل تفاعیلها ...

لها الوصل و روضات تجلت الی القطر

یضمخ من نفحاتها القطر بالعطر

(۲۶۶ ر - ۲۶۹ ر)

نسخ باترجمه فارسی زیر متن میان جدول.

۷- القصیده فی مدح والی مصر: (ع) ازهمو این قصیده که هشت بیت است مطرز است و پانصد تاریخ ۱۲۷۴ از آن استخراج میشود، از آن طریق که حروف بی نقطه هر شرطی بای نقطه هر شرط دیگر پس از آن و بی نقطه هر شرطی با نقطه هر شرط بعدی و با نقطه هر شرط با با نقطه شرط بعدی و با نقطه هر شرط بای نقطه هر شرط بعدی تاریخ است و هر شرطی تاریخ همه است (۴۹۶ ر) و حمل حروف اوائل تفاعیل آن چهار تاریخ با جعل اسم قبلی آن چهار تاریخ استخراج میگردد که مجموعاً پانصد تاریخ میشود و شرحی نیز از گوهری در باره حل این قصیده دیده میشود.

آغاز: وهذه القصيدة المستخرجة من الثمانية التطاير وهي ثمانية ابیات...

لقد ... الافکار مدحا کما الدر

تهنئ لوصف ... مولد الصدر

انجام :

رفیع سنأ لازال یسرفد دولة
 کیمیلاده الزاکی هدی آخر الدهر
 نظم معجمه الحالی وعاطله التالی فقیر رحمه ربه واسیر وصمة ذنبه راجی
 مبدعه شیخ مصطفی علامه البخاری المصری (۲۶۹-۲۷۰ پ) نسخ بخط
 شنکرف باترجمه فارسی زیر متن.

۱۶۶۲

۶۴۵۶

شکسته نستعلیق ازسده یازدهم باتاریخ ۱۰۷۰ ، گردآوری ناظم تبریزی ،
 آغاز وانجام مجموعه افتادگی دارد ، جدولها به زر ، عنوان شنکرف ، ۲۸۶
 برگ ، ۱۴ × ۲۵ ، سطرها گوناگون ، کاغذ ترمه سمرقندی ، جلد میشن قرمز
 مجدول .

۱- تذکره شاعران : (فارسی) از خواجه محمد صادق ناظم تبریزی ساخته ۱۰۳۶ ، محمد
 صادق که در عباس آباد اصفهان میزیسته پیرامن ۱۰۸۰ در گذشته (تذکره
 نصرآبادی ص ۴۱۱- ذریعه ۴ : ۳۷ و ۹۰ : ۱۱۶۲) و سراینده فیروز وشهنار
 است (ملک ۴/۵۶۷۵ - گلچین ۱ : ۳۸۱ - مجلس ۴۸۰)

باب یکم در غزلیات و آن بر دو فصل

۱- غزلیات قدما

۲- غزلیات متأخران

در هر فصل بترتیب حروف تهجی نام سراینندگان و با سرگشتی کوتاه از
 آنان است.

باب دوم رباعیات و این نیز بر دو فصل :

۱- رباعیات متقدمین

۲- رباعیات متأخرین ، نیز بترتیب حروف تهجی نام سراینندگان .

آغاز : باب اول در ترقیم غزلیات ، و این باب مشتمل است بر دو فصل ...

در چهار ستون (۲ پ - ۱۳۶ ر)

۲- مرآت الجمال : (فارسی) از صائب تبریزی مجموعه اشعار پراکنده است .
 فهرست شعرها در آغاز نسخه بخامه کاتب چنین آمده ،

آیینه	ایرو
چشم	مژگان و نگاه
دهان و لب	بوسه
رخسار	عرق
بنا گوش	بیاض گردن
دقن و غبغب	موی میان
بهله	طرف کلاه
خانه زین	قد و قامت
زلف	کاکل
خال	خط

زیر هر عنوان بیتهایی مناسب عنوان گرد آمده است . (ذریعه ۹ : ۵۶۷ -
 فهرست مجلس ۳ : ۳۲۶ - نسخه های خطی ۴ : ۲۷۷)

آغاز :

چمن سبز فلک را چمن آرایی هست

زیر این زنگ نهان آینه سیمایی هست

ز بسکه واله و حیران و بیقرار خودست

گرفته آینه بر کف در انتظار خودست

در چهار ستون (۱۳۶ پ - ۱۶۸ ر)

۳- نامه : (فارسی) ازوزارت و اقبال پناه میرزا هاشم به سراج الانام میرزا قاسم بهارخانی
 به نثر و نظم ، و پاسخ آن.

آغاز : بعرض مقدس میرسانم که پرواز شعله شوق افروختگان گرمی محبت ...

(۱۶۸- پ - ۱۷۰ ، چلیپا)

۴- ریش نامه : (فارسی) از عبید زاکانی .

(ذریعه ۱۱ : ۳۴۲ - فهرست مشار : ۸۷۰ - فهرست دانشگاه ۱۴ : ۳۶۹۰ -

۱۶۱۹ و ۳۵۷۸)

آغاز: شکرو سپاس و ثناء خالق را که بدست مشاطه قدرت شعشعته جمال ناز کان خطه عالم...

انجام: ...

مراد ما نصیحت بود گفتیم

حوالت با خدا کردیم و رفتیم

(۱۷۰ پ - ۱۷۲، چلیپا)

۵- **صحت و مرض:** (فارسی) از فضولی بغدادی که بنام «حسن و عشق» نیز خوانده شده است. (م ۱۲۶۶ - ذریعه ۹: ۸۳۸ و ۱۵: ۱۲ - فهرست دانشگاه ۸: ۱۰۰).

آغاز: حمد بیحد احدی را سزاست که ریاض بدن را به آب روان پرورد و حسن را مظهر عشق...

انجام: ... و عاشقی و معشوقی از آن صورت وحدت بازماند. (۱۷۳ پ - ۱۷۷ پ).

۶- **حسن و دل:** (فارسی) از قنای نیشابوری. (م ۳۶۷۶ - ذریعه ۹: ۸۰۷ و ۷: ۱۶ - کشف الظنون: حسن و دل - نسخه‌های خطی ۲: ۲۲۷ و ۴: ۶۷۲)

آغاز: حمدله. والصلوة والسلام علی خیر خلقه... چنین گوید مخترع این حکایت و مبتدع این روایت که در شهر یونان پادشاهی بود...

انجام: ... که نوباوه بوستان بیان و تذکره دوستان زمان است. والحمد لله اولاً و آخراً و ظاهراً و باطناً. (۱۷۷ پ - ۱۸۲ پ)

۷- **خوان خلیل:** (فارسی) از ظهوری ترشیزی، نورالدین محمد (ذریعه ۷: ۲۷۵ و ۹: ۶۵۷ - فهرست دانشگاه ۸: ۱۰۰، ۶۰۸ - م ۳۵۵۸).

آغاز: ای از تو براهل تخت و اکیلیل سبیل...

انجام: ...

غیرت گلزار ابراهیم باد

زین دعاها بر اجابت منت بسیار باد

(۱۸۲ پ - ۱۸۹)

۸- **نورس:** (فارسی) از همو. دیباچه نثری دیگر است از همو در ستایش ابراهیم عادلشاه. (م ۳۶۴۷ - ذریعه ۹: ۶۵۷ - فهرست دانشگاه ۸: ۶۰۸ - فهرست مجلس ۲: ۱۶۴)

آغاز: سرود سرایان عشرتگه قال که بنورس سراستان حال کار...

انجام: ...

هم بر آهنگک ثنائش نغمه قانون دهر

هم به وفق مدعایش رسم و قانون جهان

(۱۹۰ پ - ۱۹۳ پ)

۹- **فرهاد و شیرین:** (فارسی) از وحشی بافقی. نسخه پیرامن ۱۴۸۵ بیت است (م ۶۰۲۴ - ذریعه ۹: ۱۲۶۴ و ۱۶: ۱۸۹ - فهرست دانشگاه ۸: ۱۰۱ و ۶۱۶ - فهرست مشار: ۱۱۶۵)

آغاز:

الهی سینه‌ای ده آتش افروز

در آن سینه دلی و آن دل همه سوز

انجام:

از تو خواهد جذبه بی قیل و قال

تا گشاید در فضای قدس بال

چهارستون (۱۹۴ ر - ۲۱۰ پ)

۱۰- **گلزار ابراهیم:** (فارسی) از ظهوری.

آغاز: خرمی چمن سخن به طراوت حمد بهار پیرانیست که گلزار ابراهیم...

انجام: ...

تادراین مهمانسراخوان خلیل آید به یاد

میزبان خلق ابراهیم عادلشاه باد

(۲۱۱ پ - ۲۱۴ پ)

سنه ۱۰۷۱

۱۲- **غزلیات:** از کلیم کاشانی. پیرامن ۸۲۰ بیت است در چهارستون (۲۱۴ پ - ۲۲۷ ر)

۱۳- **ساقینامه:** از ظهوری ترشیزی.

(ذریعه ۹ : ۶۵۶ و ۱۲۰ : ۱۱۰ - فهرست دانشگاه ۸ : ۱۰۰ - مشار : ۶۱۴ - ۲۸۷۵)

آغاز :

ثنا میکنم ایزد پاک را ثریا ده طارم پاک را

انجام : ... (افتاده) به افعال واجب شماری صلاح ... (۲۲۷ پ - ۲۸۶ پ)

۱۶۶۳

۶۴۵۷

شکسته نستعلیق چند نویسنده و محمد ابراهیم گوهری گردآورنده این نسخه و محمدعلی بن محمدحسین مشهدی ، درذیل معرفی رساله‌ها تاریخ تحریر آنها یادشده است ، عنوان و نشان شنکرف ، جدول لاجورد و شنکرف ، ۲۴۸ گ ۱۲ س ، کاغذ نوعی ترمه ، ۱۴ × ۲۲ ، جلد میشن قرمز ، دربرگ ۳ ر تا ۸ فهرست جنگ دیده میشود.

۱- خطبه : شاهل شانزده خطبه ، در جداول کلماتی به شنکرف و مشکی مرتب گشته که با ترکیب برخی از آنها با برخی دیگر خطبه‌ای ساخته میشود.

آغاز: بدان که سطر مرقومه بسرخی را در این خطبه در علم بدیع حذف میگویند و مرقوم بسواد را توقیع میگویند ... (۱۱ - ۲)

شکسته نستعلیق و نسخ در ۱۰ شعبان ۱۳۰۵.

۲- عریضه بی نقطه : (ف) از میرزا عبدالوهاب نشاط به فتحعلی شاه (۲ پ)

۳- مناجات : (ف) از بیدل . (۱۱ - ۱۳)

۴- پنجاه موعظه حدیث قدسی بروایت امیرالمؤمنین (ع) از تورات و انجیل : (ف) (۱۹ - ۴۱ پ) شکسته نستعلیق در روز چهارشنبه آخر رجب ۱۲۸۴.

۵- کلید دانش : (ف) از سید عبدالفتاح اشرف علی در نصیحت که بصورت سؤال و جواب نوشته شده ، از روی نسخه چاپی در روز جمعه ۸ ع ۱۳۱۸ (۱۹ - ۳۴ پ)

۶- استخاره ذات الرقاق و استخاره‌های دیگر (۴۱ - ۴۲ پ)

۷- مناجات امیرالمؤمنین (ع) : لك الحمد يا ذا الجود ، با ترجمه منظوم فارسی (۴۳ پ)

۸- دوازده امام به فارسی از واعظ (۳۴ پ)

۹- مناجات مخمس دوم خامس آل عبا (ع) : به فارسی (۵۰ پ تا ۵۸)

۱۰- مناجات امیرالمؤمنین (ع) : يا سامع الدعاء و يا فاطر السماء ، این مناجات قافیه آن مخمس است به عربی ... با ترجمه فارسی زیر متن . بترتیب حروف تهجی ساخته شده و خواص هر يك از مخمس در هاشم آمده است . (۵۱ - ۵۸ پ)

۱۱- دوازده امام به عربی (۵۱ - ۵۸ پ)

۱۲- «قسمت نامه» فهمی که باهل فهم تبسم آورد : زیباتر از آنچه مانده زبانا از آن تو ... (۵۹ پ)

۱۳- کریمای سعدی : کریمای بیخشیای بر حال ما ... (۵۹ - ۶۴ پ)

۱۴- مناجات «حزینی» : (ف) ... الهی زعصیان مرا دور دار (۶۴ پ - ۶۶ پ)

۱۵- مناجات غزالی : (ف) ... الهی بزرگی سزاوار تست ... (۶۷ - ۷۰ پ)

۱۶- مناجات : (ف) الهی توئی آگه از حال من ... (۷۱ - ۷۴ پ)

۱۷- دو مناجات : (ف) از گوهری (گردآورنده نسخه) ... الهی بجاه و جلال حسین (ع) ... این دو مناجات از جمله چهل هزار بیت دیوان گوهری است (۷۴ - ۷۵ پ)

۱۸- اشعار : (ف) از مجمر (مجتهد الشعراء) در جواب یکی از شعراء خود پسند که زبان نصیحتش دراز و همواره یاران را با رسال اشعار خود منت گزاری میکرد : بجای عبیری که هر لحظه طبعت ... (۷۶ و پ)

۱۹- اشعار : (ف) از همو دردم یکی از شعراء که شعرش را پنهان از اصحاب سخن می‌داشت ، ... ای فرومایه گراینگونه نهان میداری ... (۷۶ پ)

۲۰- رقعۀ میرزا رفیع به میرزا عبداللہ خان شهاب با جواب آن از شهاب یادشده ، به فارسی منظوم : چومن ... خبری آدمم بخانه تو ... (هامش ۷۶ - ۷۷ پ).

۲۱- اشعاری از حاجب : (فارسی) شبی دلم بخیال نشیمن غم شد ... (۵۹ پ)

۲۲- مناجات میرزا جوهری : (فارسی) الهی مرا فهم ادراک نیست ... (متن ۵۹ پ - ۶۰ پ).

۲۳- مناجات سعدی : (فارسی) ۳۱ بیت ، تنم می‌بلرزد چو یاد آورم (متن ۶۰ - ۶۲ پ)

۲۴- مناجات ملا فیرعا : (فارسی) (صاحب حملة حیدری) در ۷۹ بیت : الهی منم بنده عاصیت ... (متن ۶۲ - ۶۵ پ)

۲۵- ایضا مناجات سعدی (فارسی): در ۹ بیت، همی شرم دارم ز لطف کریم... (متن ۶۵ پ)
 ۲۶- مناجات میرزا رفیعای واعظ (فارسی): در ۱۶ بیت، بدرگاه لطف تو ای پادشاه...
 (متن ۶۵ پ - ۶۶ پ)

۲۷- مناجات ابن حسام (فارسی): در ۳۷ بیت، الهی باعزاز آن چند تن... (متن ۶۶ پ - ۶۸ پ)

۲۸- مناجات جامی (فارسی): در ۱۶ بیت، یارب بحق سید کونین مصطفی... (متن ۶۸ پ و ۶۹ پ)

۲۹- مناجات نظامی (ازخمسۀ او) (فارسی): در ۳۲ بیت، خداوندا شبمرا دور گردان...
 (متن ۶۹ پ و ۷۰ پ)

۳۰- مناجات حاجی میرزا قدسی هروی (فارسی): در ۱۳۸ بیت، الهی بزرگی توئی را سزااست... (متن ۷۰ - ۷۶/)

۳۱- لغز (بفارسی) ازجمهر در ۱۹ بیت: چیست آن غنچه که نشکفته باد سحراست...
 (متن ۷۶ پ و ۷۷ پ)

۳۲- قصیده: ملک الشعراء فتحعلی خان صبا (فارسی) در ۲۳ بیت: آنکه بی شمع رخ شاهد بزمش همه شب... (متن ۷۷ پ - و پ)

۳۳- لغز: (فارسی) منظوم: در ظاهر مرام نظر کنی من میلم... (متن ۷۸ پ)

۳۴- لغز منظوم عوامی وحل آن: (فارسی) عبدالحق حق حق... (متن ۷۸ پ)

۳۵- لغز منظوم امیر خسرو باچند لغز دیگر شاعران: (فارسی) چیست آن شکل آسمان کردار... (متن ۷۹ پ - و پ)

۳۶- لغز و معمای منظوم از مصور و دیگران: (فارسی) بدانی چیست دارد بر فلک سر... (متن و هاشم ۸۰ - ۸۱ پ)

۳۷- لغز و معمای منظوم نشاط: (فارسی) چیست آن روشندلی کز تیره سنگش گوهر است... (متن ۸۲ پ)

۳۸- لغز منظوم گوهری (گردآورنده جنگ) باچند نفر دیگر: (فارسی) (هاشم ۸۲ پ)

۳۹- ترجمۀ منظوم چهل کلمۀ پیامبر اسلام (ص): عبدالرحمن جامی: (فارسی) هر کلمه در یک رباعی ترجمه شده است

آغاز: صحیحترین حدیثی که راویان مجالس دین و محدثان مدارس یقین...

انجام: ...

اربعین‌های سالکان جامی هست بهر کمال قرب وصول
 نیست از لطف حق غریب و عجیب

که بدین اربعین رسی به وصول
 (متن ۸۳ - ۸۸ پ)

۴۰- دولفظ هم عدد: اول من آمن - ۲۱۸ - علی بن ابیطالب . وصی نبی - ۱۶۸ - این عمه... (هاشم ۸۲ پ)

۴۱- صد کلمۀ امیر المؤمنین علی (ع): (ف) هر کلمه در یک رباعی ترجمه شده است. در نسخه ۹۶ کلمه در ۹۸ رباعی در ۱۹۶ بیت آمده است.

آغاز:

هست نام خدای در همه جا
 هر در بسته را بحق رهبر...

انجام: ...

خوردن خشم و زشتی گفتار
 راندن شهوت و خطای زبان

(متن ۸۸ - ۱۰۰ پ)

۴۲- احادیث منظوم: (فارسی) هر حدیث در یک رباعی برای وفادار خان ترجمه شده است.

آغاز: بهترین حدیثی که راویان احادیث افتتاح بآن نمایند سیاس و ستایش پادشاهی است...

انجام: ...

کز ره اتحاد و پاکدلی

عیب مؤمن بمؤمن است عیان

(متن ۱۰۰ - ۱۰۹ پ)

۴۳- گوهرهای وجود انسان: (ف) منظوم برای گوهری (گردآورنده جنگ) (هاشم ۱۰۹ پ)

۴۴- الهی نامه: (ف) از خواجه عبدالله انصاری (متن ۱۱۵ پ - ۱۲۰ پ)

۴۵- نان وحلوا : (ف) از شیخ بهائی منظوم در ۳۴۹ بیت (متن ۱۲۱ پ - ۱۳۶ پ)

۴۶- شیروشکر : (فارسی) از همو منظوم (متن ۱۳۶ پ - ۱۴۳ ر)

۴۷- رباعیات : (فارسی) از همو (متن ۱۴۳ ر - ۱۴۵ ر)

۴۸- کلمات حکمت آمیز (ف) : از بیست و سه حکیم بفرموده انوشیروان عادل .

آغاز : حمدله ، روایت کنند خداندان اخبار که در روزگار پیش در میان ملوک جم رسم آن بود که اگر ایشان را کار عظیم پیش آمده ...

انجام : ... و بهترین خواست بازگشت بخدای عزوجل ، والله اعلم بالصواب (هامش ۱۴۲ پ - ۱۴۵ پ)

۴۹- نصیحت نامه : (فارسی) از صبا (فتحعلی خان) - وقتی بخاطر دارم که صدیقی از من طالب ... (۱۴۵ پ - ۱۴۶ ر) هامش

۵۰- مدح خاور : (فارسی) از محمدصادق مدهوش جرفادقانی در ۳۴ بیت - منت ز خداوند جهان بادجهان را ... (هامش ۱۴۷ ر - ۱۴۸ ر)

۵۱- قصیده (فارسی) از حکیم انوری در ۶۶ بیت (متن ۱۴۷ ر - ۱۵۰ ر)

۵۲- مدح شاه عباس : (فارسی) از وحید در ۵۷ بیت - ایام دگر چید پی عیش دکان را ... (متن ۱۵۰ ر - ۱۵۲ پ)

۵۳- مدح شیخ حسن : (فارسی) از سلمان ساوجی در ۴۵ بیت (۱۵۲ پ - ۱۵۴ پ)

۵۴- مدح اتابک اعظم میرزا تقی خان : (فارسی) از حکیم قآنی در ۵۷ بیت (۱۵۴ پ - ۱۵۷ ر) .

۵۵- مدح قزل ارسلان : (فارسی) از قوامی غزنوی در ۸۶ بیت . دره ربیتی از این قصیده هریک از صنایع و بدایع شعری آمده است : از دلم سوسنش ببرده قرار ... (متن ۱۵۷ ر - ۱۶۰ پ)

۵۶- مدح علاءالدوله مسعود : (فارسی) از مسعود سعد سلمان در فتح هند با رباعی او درباره حبس خود در ۶۰ بیت (متن ۱۶۰ پ - ۱۶۲ پ)

۵۷- مدح شاه زمان سدزائی از طایفه افغان : (فارسی) از میرزا محمد فروغی در ۴۹ بیت - تاجهائست ای جهان داور ز فضل کردگار ... (هامش ۱۶۳ ر - ۱۶۴ ر)

۵۸- مدح معتمدالدوله ایران : (فارسی) از حکیم قآنی در ۲۳ بیت - زشاهدی که بودرویش از نگار نگار ... (متن ۱۶۳ ر - پ)

۵۹- مدح محمدشاه قاجار : (فارسی) از همو در ۳۸ بیت (متن ۱۶۴ ر - ۱۶۵ پ)

۶۰- مدح شیخ حسن : (فارسی) از عبدالواسع جبلی در ۳۸ بیت (متن ۱۶۵ پ - ۱۶۷ ر)

۶۱- مدح سلطان سنجر : (فارسی) از عبدالواسع جبلی در ۳۲ بیت (۱۶۷ ر - ۱۶۸ پ)

۶۲- مدح ناصرالدین شاه : (فارسی) از حکیم قآنی در ۴۵ بیت (متن ۱۶۸ پ - ۱۷۰ پ)

۶۳- چهار در چهار : از امیر خسرو در ۱۶ بیت (هامش ۱۸۰ پ)

۶۴- مدح سعید محمدخان الیکوزائی حاکم هرات : (فارسی) از ملابوکر هروی متخلص بسایم در ۳۶ فرد هامش ۱۷۱ ر)

۶۵- مدح عباسقلی خان : (ف) از همو در هفت رباعی (هامش ۱۷۱ پ - ۱۷۲ ر)

۶۶- مدح میرزا تقی خان علی آبادی : (فارسی) از وصال شیرازی در ۱۸ بیت (۱۷۲ و پ) هامش .

۶۷- اشعار در حمد : از لامع در ۲۲ بیت (فارسی) هامش (۱۷۲ پ ۱۷۳ پ)

۶۸- اشعار : از حاذق کرخی بن صوفی اسلام ؟ : (فارسی) در ۱۱ بیت (هامش ۱۷۳ پ - ۱۷۴ ر) .

۶۹- غزل نامطبوع از بیدل (فارسی) در ۹ بیت (۱۷۴ ر)

۷۰- عریضه بی نقطه از میرزا عبدالوهاب معتمد متخلص به نشاط به فتحعلی شاه : (فارسی) کرد درگاه داور داراهمال - مهر... هلال علم ملک الملوك ... (۱۷۳ پ - ۱۷۵ ر) هامش .

۷۱- انشای بی نقطه از ملا حسین رومی که در طرح [ق] گفته است به نثر : (فارسی) داور داور سرور والا گهر عصمک الله الواحد الصمد ... (۱۷۵ ر - ۱۷۶ ر) هامش

۷۲- هجولیمان زمان : (فارسی) از صاحب تاریخ و صاف در ۱۳ بیت (متن ۱۷۰ پ)

۷۳- مدح شاهزاده فریدون : (فارسی) از حکیم قآنی ، در ۸۶ بیت - ای زلف نگارای حبشی زاده شیرنگ ... (متن ۱۷۱ ر - ۱۷۴ پ)

۷۴- قصیده ای که بهجت خان قاجار در حضور مظفرالدین شاه قرائت نمود و صد تومان صله مرحمت شد و بر عارضه بصرش شاه را رقت آمد ، در ۲۲ بیت : (فارسی) همین نه بردل من زلف تو فکند کمند ... (متن ۱۷۴ پ - ۱۷۵ ر)

۷۵- قصیده درباره ولیعهدی سردار عبدالله خان : (فارسی) از میر محمد نبی خان که در جشن ولیعهدی عبدالله یاد شده و در حضور امیر شیرعلی خان خوانده است - بالله الحمد که از مرحمت رب قدیر ... (۱۷۵ پ - ۱۷۷ ر) متن .

- ۷۶- مدح مستوفی الممالک افغانستان : (فارسی) از میرزا نبی خان واصل در ۴۵ بیت - هرکس که در زمانه دوکار اختیار کرد... (هامش ۱۷۷ پ - ۱۷۸ پ)
- ۷۷- دو قصیده در مدح مستوفی الممالک افغانستان (میرزا حبیب الله خان ملقب به لوملک): (فارسی): از گوهری (گردآورنده جنگ) در ۸۲ بیت- جهان جاه جلالت جناب مستوفی ... (هامش ۱۷۹ پ - ۱۸۱ پ)
- ۷۸- مدح سپهسالار افغانستان (حسینعلی خان): (فارسی) از میرزا نبی خان واصل کابل - چو لطف بار خدا بنده را برآرد کام ... (هامش ۱۸۱ پ - ۱۸۳ پ)
- ۷۹- مدح یوسف حکیم: (ف) از ظهوری. در این قصیده مقدمات طبی بتقریب حسن طلب و اظهار حقیقت حال در آن مندرج است و تاخواننده از قوانین پزشکی اطلاع کافی نداشته باشد از آن متلذذ نمیگردد: خموش چون شوم از غیب میکنند ندا... هامش (۱۸۳ پ - ۱۸۵ ر)
- ۸۰- جواب قصیده ظهوری (قصیده یاد شده): (فارسی) از گوهری (گردآورنده جنگ)، باشاره نایب سعدالدین خان والی هرات در ۶۶ بیت - نه فیض منقطع آمد در عالم بالا... (هامش ۱۸۶ پ - ۱۸۶ پ)
- ۸۱- قصیده نعمت خان عالی: (فارسی) در احوال اردو در ۳۸ بیت- در این ملک خراب امروز کس را نیست سامانی... (متن ۱۷۶ پ - ۱۷۸ پ)
- ۸۲- شعر در تقاضای حالات ابناهی زمان که در هر صورت ملامت کننده اند: (فارسی) در ۲۸ بیت- کتم گر بگل چهره آشنائی... (متن ۱۷۸ پ - ۱۷۹ پ)
- ۸۳- شعر در حالات زنان و مکر آنها: (فارسی) از گوهری در ۵۲ بیت- وفای زن چو حباب است اندر این عالم ... (متن ۱۷۹ پ - ۱۸۱ پ)
- ۸۴- اشعار در تأخیر زیارت امام رضا (ع) بنایب الحکومه: (فارسی) از گوهری در ۶۸ بیت- مرخصم بنما نایباً برای خدا (؟)... (متن ۱۸۱ پ - ۱۸۳ پ)
- ۸۵- مدح محمد یوسف حکیم: (ف) از ظهوری. این قصیده را گردآورنده نسخه از روی نسخه چاپ بمبئی قبل نوشته بود و چون قصیده کامل آن را در نسخه خطی در خراسان بدست آورد دوباره نوشت، متن (۱۸۳ پ - ۱۸۷ پ)
- ۸۶- قصیده در مدح مؤیدالملك میرزا احمدخان: (ف) از میرزا حبیب اصفهانی که ناظم دبستان است، از روی روزنامه اختر: (ف) در ۱۰۰ بیت.
- بدین دلبری صنم بدین ... نگار ... (متن ۱۸۷ پ - ۱۹۰ ر)

- ۸۷- مدح امیر کبیر کابل: (فارسی) از میرزا صبوری (ملك الشعراء خراسان) در ۸۲ بیت- صبحدم باز صبا بانفس غالیه بار ... (متن ۱۹۰ پ - ۱۹۲ پ)
- ۸۸- قصیده در مدح امیر کبیر و اطرافیان او: (فارسی) از گلزارخان پسر بوبکرخان، در ۶۲ بیت- چرخ در معرض فضل آنچه نمایان دارد... (متن ۱۹۳ پ - ۱۹۴ پ)
- ۸۹- قصیده در سرور سکندر خان پسر سردار سلطان احمدخان: (فارسی) از ملا بوبکر متخلص به تسلیم هراتی در ۴۸ بیت- صبح سعادت کز صفا، چون روی جانان آمده... تاریخ جشن (مظهر لطف خدا: ۱۲۷۶) (متن ۱۹۵ پ - ۱۹۶ پ)
- ۹۰- هفت بند: (ف) از نقیب (میرزا احمد شیرازی) بند های اصولیه، شبستانیه، شیخیه، مطربیه، قماریه، خماریه، مطربیه، نوشته محمدعلی بن محمد حسین مشهدی معروف به حاجی آقا خادم کشیک چهارم در عصر روز جمعه ۲۳ ع ۱۳۱۳ برای گوهری. (هامش ۱۹۵ ر - ۱۹۸ ر)
- ۹۱- ده دفتر: (فارسی) از همو منظوم: در آداب اصناف مردم: بشنو آداب حکومت از رهی ... نوشته همو در ۱۶ ع ۱۳۱۳ (هامش ۱۹۸ پ - ۲۰ پ)
- ۹۲- منظومه صد وصیت لقمان حکیم برای مریضان: (فارسی) در ۸۰ بیت- صد وصیت کرد لقمان حکیم... ساخته در ۶۷۸ هجری (هامش ۲۰۹ پ - ۲۱۱ پ)
- ۹۳- داستانی از درویشی که برای زیارت خانه خدا رفت: (فارسی) (هامش ۲۱۱ ر - ۲۱۲ ر)
- ۹۴- سفارشهای لقمان حکیم بفرزندش: (فارسی) هامش (۲۲۲ ر و پ)
- ۹۵- پراکنده هائی از مناجات موسی (ع) و ابوالحسن خرقانی و سری سقطی و سقراط و ابو خادم و بوذرجمهر و پراکنده های دیگر: (فارسی) (۲۱۳ پ - ۲۱۶ ر) از روی بیاض فرسوده نقل شده است. هامش
- ۹۶- کنوز الرموز: (ف) از شاهزاده سلیمان میرزای قاجار در ده فصل و خاتمه، چکیده ای از گفتار حکماء در نصایح و اخلاق.
- آغاز: بسمله، حمدله، اما بعد این رساله ای است مشتمل بر خلاصه... فصل اول در بیان آنکه ذهن را بیفزاید...
- انجام: ... دهم تواضع و خوش خلقی نمودن، والله اعلم بحقایق الامور (هامش ۲۱۶ ر - ۲۱۸ پ)
- ۹۷- انشائی از علامه حسین کاشفی در بیوفائی دنیا: (فارسی) به نظم و نثر- بر خاطر زاکیه عقلای

عالم و ضمایر صافیة بنی آدم... (هامش ۲۱۸ پ - ۲۲۱ پ)

۹۸- نامه‌های شیخ احمد جامی: (فارسی) (هامش ۲۲۱ پ - ۲۲۲ ر)

۹۹- مدح سردار محمد یعقوب خان محمدزائی: (ف) از خواجه سعادت خوافی، منظوم

الحکم تو بر ماهی و برمه شده صادر... (متن ۱۹۶ پ - ۱۹۸ ر)

۱۰۰- هجو میرزا عبدالوهاب خان آصف الدوله والی خراسان: (ف) از میرزا صبوری در

۱۰۵ بیت - ای طیبیان پیشگاه حضور... (متن ۱۹۸ ر - ۲۰۱ پ)

۱۰۱- نامه‌ای بپزشکان پس از دفع بحران مرض: (فارسی) از همو در ۲۲ بیت - ای صبا ای

برید فرخ پی... (متن ۲۰۱ پ)

۱۰۲- بهاریه و شکرانه عزل آصف الدوله: (فارسی) از همو در ۱۵ بیت - از نسیم عنایت

خسرو... (متن ۲۱۰ پ).

۱۰۳- دیباچه ناسخ التواریخ: از میرزا هدایت مستوفی پسر لسان‌الملک (فارسی): یکتا

خدائی را ظهر سلطانه و بهر برهانه ستایش سزا است... (متن ۲۰۲ ر -

۲۰۶ پ).

۱۰۴- فهرست کتاب ناسخ التواریخ: (فارسی) (متن ۲۰۶ پ - ۲۰۸ پ)

۱۰۵- بندهایی از نوشته‌های میرزا مهدی خان منشی نادرشاه: (فارسی) کیست که در باغ

پرورد جهان گلبنی پرورد... (متن ۲۰۹ ر - ۲۱۴ ر)

۱۹۶- گزیده‌ای از کتاب ابواب الجنان: (فارسی) از میرزا رفیع‌ای واعظ قزوینی (متن

۲۱۴ ر - ۲۱۶ پ)

۱۰۷- اشعار در حمد خدای متعال: (فارسی) ۳۲ بیت - تعالی چه شأن و جلال است این...

(متن ۲۱۷ ر - ۲۱۸ ر)

۱۰۸- گلشن خیال: (ف) از میرزا طاهر نصرآبادی، به نثر و نظم (متن، ۲۱۸ پ - ۲۲۴ پ

و پ).

۱۰۹- فضیلت نوروز و امیرالمؤمنین: (فارسی) چون پادشاه لم یزل ولایزال که ذات...

(هامش، ۲۲۳ پ - ۲۲۴ پ)

۱۱۰- گزیده‌ای از کتاب عقائد: (فارسی) از ملاعلی اصغر در معرفت پیامبر و امامان - رسول

خدا ولادتش شب جمعه نیز و طلوع صبح یا روز او نزد... (هامش، ۲۲۵ ر -

۲۳۲ پ).

۱۱۱- تقویم المحسنین واحسن التقویم: (فارسی) در علم نجوم و احکام آن موافق شرع

دریک مقدسه و یک فصل و چند جدول و خاتمه و تکمله و نصیحت.

آغاز: الحمد لله الذی خلقنا فی احسن تقویم و هدانا للهدی... اما بعد چون

میدیدم که جمع کثیر از خواص و عوام در اکثر مطالب...

انجام: ... و بداست از برای غیر این کارها. [پایان کتاب در آداب سفر گویا

جزء همان کتاب باشد] (متن ۲۲۵ ر - ۲۴۳ ر)

۱۱۲- اشعار در اندرز پسران ساده: (ف) از ضیاء... در ۲۸ شش‌بیتی، ای بت هرزه گرد

هرجائی... (متن ۲۴۳ پ - ۲۴۶ پ)

۱۱۳- اشعار در اسرار حروف: از (فارسی) عبدالرحمن جامی در ۴۰ بیت، متن (۲۴۷ ر و پ)

۱۱۴- بندی از دفتر چهارم مثنوی مولوی (هامش ۲۴۷ پ - ۲۴۸ ر)

۱۱۵- هجو نعمت‌خان عالی در کدخدائی باظهار علوم: (فارسی) در ۳۰ بیت - کدخدا شد

بار دیگر خان... (متن ۲۴۸ ر و پ).

۱۱۶- وصف چای: (فارسی) از غلام‌محمدخان طرزی در ۱۹ بیت - باده نوشا اگر هست

به دل میل شراب... (هامش، ۲۴۸ پ)

۱۶۶۴

۶۴۵۸

نستعلیق و شکسته نستعلیق گرد آورنده جنگ محمد ابراهیم متخلص به

گوهری در روز پنجشنبه ۱۶ صفر ۱۲۸۹، عنوان شنگرف، ۸۳ گ، کاغذ

فونگی، ۱۳ × ۲۱، جلد میشن قرمز لائی.

۱- شش قصیده از دیوان ابن‌حسام: (فارسی)

آغاز: بسمله

ای بسزا لایق حمد و ثنا

آنچه تو شایسته آنی بحق

زهره اوصاف تو گفتی کرا

انجام: ... قصیده ششم:

ورد زبان ساخته نعت تو ابن‌حسام

تا بودش در بدن مرغ روان را...

.

تا که بود نور و نار روشن تو دیده ؟ باد

قسم محبت تو نور قسط عدوی تو نار (؟)

(۱ پ - ۳۵ پ)

۲- اشعار : از شعرای گدنام . (۳۶ ر - ۳۷ ر)

۳- اشعار : از وصال شیرازی (۳۷ ر)

۴- چند بند از چهارده بند : از صباحی (۳۸ ر - ۴۰ ر)

۵- تضمین غزل سعدی : از وصال شیرازی (۴۰ پ - ۴۱ ر)

۶- غزلیات : از سعدی ، قآنی ، هلالی ، بیدل ترکستانی ، حافظ (۴۳ ر - ۴۵ پ)

۷- مطایبات : از قآنی (۴۶ ر)

۸- اشعار : از هلالی و بیدل و صائب اصفهانی و جامی و محتشم و نیاز و سلطان محمود

(۴۶ ر - ۶۴ پ)

۹- بندی از خمسة نظامی (۶۵ ر - ۶۶ ر)

۱۰- مناجات فتحعلی شاه : نثر فارسی (۶۶ ر - ۶۷ ر)

۱۱- قصیده فارسی : هان ای نیشته نامه شاهان روزگار ... (۶۷ ر - ۶۸ ر)

۱۲- رباعیات از میرزا مهدی خان منشی نادر (۶۹ ر - ۷۰ پ)

۱۳- چاه وصال و لیلی و مجنون : منظومه فارسی

بیا ای ساقی عشق آفرینم خط جام تو سرلوح جبینم ...

(۷۱ ر - ۷۸ پ)

۱۴- اشعار : از بیدل (۷۹ ر - ۸۲ ر)

۱۶۶۵

۶۴۶۱

شکسته نستعلیق سیدهای اصفهانی موسوی در ۱۰ شعبان ۱۱۸۹ برای محمد صادق بیکا در ازای سی رویه حق القلم (پایان ش ۱) ، عنوان و نشان شنکرف ، با دو سرلوح آراسته ، با گل و بوته های رنگارنگ ، دارای دو جدول ، ۲۶۶ ک ۱۹ س ، کاغذ نوعی ترمه ، ۱۹ × ۳۰ ، جلد میشن قرمز ضربی مقوایی .

۱- وامق و عذرا : (فارسی) از ظهیر (م ۳۲۹۳)

آغاز : بسمله ، حمد بیهود و ثنای بیهود مخصوص ذات صانع است که در حکمت

بالغه و قدرت کامله و رحمت واسعه ...

انجام : ...

در این بستان مشو چون گل پراکند

چو غنچه در خموشی دم فرو بند

اللهم استجب دعوتی ... و علیه السلام الی یوم القيمة و رحمة الله و برکاته

(۱ پ - ۱۷۹ ر)

نوشته شده در ۱۰ شعبان ۱۱۸۹ .

۲- چهار درویش : (فارسی) (م ۳۶۷۳)

آغاز : بسمله ، روایان اخبار و ناقلان آثار و طوطیان شکرشکن گفتار و

مهندسان داستان کهن و خوشه چینان خرمن سخن و صرافان دارالعیار

سخندانی ...

انجام : ... و اعتماد بر این دنیای بی وفا بیمقدار نمایند

دنیا که محل فتنه و دام بلاست

... دروکه از جهل خطا است

این خاکسیه که کحل چشم است تورا

روز ... مدفن صد شاه و گداست

ز نهار مشو شیفته زال جهان

کاندر نفسی قاتل صد چندین تا است

(۱۸۰ ر - ۲۶۴ پ)

۱۶۶۶

۶۴۶۳

مرقع ، ۲۸ صفحه مقوا با کاغذ ، ۲۲ × ۳۴ ، جلد مغزی میشن رویه ابری ، دو تصویر حیوان (چاپی قدیمی) در آغاز ، دو تصویر چاپی قدیمی در آخر و اطراف

نوشته و دربرخی جاها میان سطور آراسته بانقوش رنگارنگ است .

۱- دعاء بخط نسخ احمد نیریزی برای فرزندش میرزا محمد

۲- دعاء بخط نسخ محمد شفیع تبریزی

۳- نامه بخط شکسته نستعلیق (بی نام و تاریخ)

۴- کلامی از پیامبر اسلام بخط نسخ احمد نیریزی (تاریخ ۱۱۲۹)

۵- بندی اشعار بیتی از «بانت سعاد» بخط نسخ .

۶- رباعی فارسی بخط نستعلیق عبدالرشید دیلمی

۷- شعر فارسی بخط شکسته نستعلیق ریز.

۸- شعر فارسی بخط نستعلیق عباسقلی شاملو.

۹- شعر فارسی صفی بخط نستعلیق

۱۰- کلماتی پند آمیز بخط شکسته نستعلیق

۱۱- نامه بخط شکسته نستعلیق احمد شاملو (تاریخ ۱۲۴۹)

۱۲- بندی از مناجات خواجه عبدالله انصاری بخط نستعلیق درشت با اشعار فارسی دیگر

۱۳- نظم و نثر بخط شکسته نستعلیق از محمد شفیع حسینی (تاریخ روز پنجشنبه ۲۹ ج

۱۰۸۹۱)

۱۴- کلماتی درعرفان با اشعار فارسی درهامش آن بخط شکسته

۱۵- اشعار بخط شکسته نستعلیق محمد؟ (تاریخ ۱۱۰۹)

۱۶- نامه بخط شکسته نستعلیق عبدالمجید برای فضلعلی بیکا (تاریخ ۱۱۸۲)

۱۷- اشعار فارسی درسه برگ بخط نستعلیق

۱۸- يك مصرع شعر بخط نستعلیق درشت از عبدالوهاب بن وصال (تاریخ ۱۲۸۴)

۱۶۶۷

۶۴۶۴ نستعلیق و نسخ و شکسته نستعلیق چند نویسنده بی تاریخ ، آراسته بانقوش

رنگارنگ درهامش و میان سطور، روی کاغذ رنگین چسبیده بمقوا ، باجداول

رنگین . ۱۲ گ ، ۳۳۵ × ۲۱ ، جلد میشن مغزی رویه ابری.

مرقع خطوط از الواح بهائی.

۱۶۶۸

۶۴۶۵ نسخ يك نویسنده با تاریخ ۱۲۶۵ در پایان کتاب ، عنوان و نشان شنگرف ،

۲۳۲ گ ۲۴ س ، کاغذ فرنگی ، ۲۷ × ۱۶ ، جلد تیماج قهوه ای مقوایی .

۱- الرحمة (الصغیر): (ع) از جابر بن حیان.

آغاز: بسمله ، قال جابر بن حیان قال سیدی جعفر بن محمد الصادق علیه الصلوة

والسلام یا جابر فقلت لبیک فقال هذه الكتب التي صنفتها جميعا...

انجام: ... تخرجه عنی بوجه الله تعالی للفقراء والمساکین والله تعالی خلیفتی

وهو حسبی و نعم الوکیل (۱ پ - ۳ ر)

۲- اقوال الحكماء: (ع) در این رساله گفتار ذوسمیوس و طغرائی و سویطس و خالد و ابن امیل

و جابر و هرقل حکیم و جاماسف و حکیم اول آمده است . در ارواح و اجساد

و ترکیب و خلقت بدن است.

آغاز: قال ذوسیموس فی المفاتیح اعلمی ان الخطاء لا یكون الا فی اول العمل

و ذلك لسوء تقدیر النار ...

انجام: ... ولولم یعمل ذلک لم یکن لهم تلك الآثالیة ولاتلك القوى التي

ذلک الفعل فعلها . (۳ ر - ۱۱ ر)

۳- پراکنده های علوم غریبه : (ع)

آغاز: فصل فی مطالب متفرقة ، معنی التثلیث فی الاصول بین المریخ والزهرة

اشارة الى جزء الذکر الحار الیابس من اجزاء الحجر ...

انجام: ... اشارة الى النساء فی الست ان یصیر الاکسیر الایص احمرآ (۱۱ ر -

۱۵ ر).

۴- نهاية الطلب فی کتاب المکتسب: (ع) از شیخ ؟ نسخه از باب سوم از مقاله دوم از سفر

اول است . در آن جابر بعنوان استاد یاد می شود.

آغاز: الباب الثالث من مقالة الثانية من السفر الاول من نهاية الطلب فی

کتاب المكتسب، قال الشيخ اعلم رحمك الله ان هذه الكيفية المقدم ذكرها هي الاساس والقاعدة التي ...

انجام: ... واقول ان الروح هو الماء المحيي قال الله تعالى وجعلنا من الماء كل شئ حي، فاعلم ذلك ولا تغير بغيره. (۱۵- ۲۲ر)

۵- الارجوزة (ع): از ذوالنون مصری در علوم غریبه

آغاز: قال ذوالنون المصري

الحمد لله الجميل فعله	قد شمل الخلق جميعاً فضله
احمده كما الهى اهله	العاقل الظاهر فينا عدله

انجام:

و الحمد لله العلى المفضل على الذى اولى من التفضل

(۲۲ پ - ۲۴ر)

۶- نصيحت در علوم غریبه: (ف)

آغاز: بسمله.

چند نصیحت کنم تا تو شوی هوشیار

بر عمل حق تو را صدق شود استوار

انجام: ...

ابرص و مجذوم را زین بخوراتش توشرب

باز رهائی و رازان مرض ننگ و عار

(۲۴ ر و پ)

۷- دعاء الاستخارة: (ع) در آغاز آداب آن سپس خود دعا آمده است.

آغاز: علمنى هذا الدعاء وهو من جنس دعاء الفلاسفة هل هو وتلك واحد ...

انجام: ... ويرزقك الله ذلك قريباً انشاء الله تعالى. (۲۵ پ - ۲۶ پ)

۸- فصل فی تدبیر الحجر بنفسه: (ع و ف) از اقوال حکما و رساله‌های آنها گزین شده است.

آغاز: فصل فی تدبیر الحجر بنفسه و هو ان تضع منه وزن فی قرعة و تقطيره

بالرطوبة ...

انجام: ... و این سریست مکتوم. آیا فهمیدی آری. گفت آری. من گمان

نمیکردم که این یافت شود هرگز در حجر (۲۶ پ - ۳۱ پ)

۹- کتاب الايضاح: (ع) از جابر بن حیان.

آغاز: بسمله، الحمد لله القوى المنان ذی العزة ... اعلم ان کتابنا هذا قد سمیناه بکتاب الايضاح لانا نريد ...

انجام: ... وقد بقى بعد ذلك امور يسيره انا اطالعك بها مشافهة انشاء الله تعالى (۳۱ ر پ - ۳۴ر)

۱۰- کتاب التجريد: (ع) از همو.

آغاز: بسمله، قال جابر بن حیان ان بعد فراغی من کتبی المائة واحد و عشر کتاب واعراضها؟ الكبير عملت کتابی هذا وسميته کتاب التجريد ...

انجام: ... قال خذ من الزرنیخین بالکبریتین مذکور فی کتبه (۳۴ - ۳۷ر)

۱۱- کتاب الواضح فی فک الرموز والفاضح: (ع) گویا از جابر بن حیان.

آغاز: بسمله، الحمد لله على مانول وحول و تصدق به و تطول و بعد فانی

اوضحت فی هذا الكتاب ما التبس سر آمن الحكماء واشتبه من رموز الفاط العلماء فی الصنعة الالهية ...

انجام: ... والله المسؤول ان ينفعني بجمعی فيه وينفع قاريه فانه جواد كريم

والحمد لله رب العالمين (۳۷ ر - ۳۸ پ)

۱۲- کتاب المنفعة: (ع) از جابر بن حیان.

آغاز: بسمله، الحمد لله العلى القدير ربنا العظيم الخبير الذى على العباد بقدرته ... اعلم ان اقاد الفنا فی هذه الصناعة كتباً كثيرة فی فنون كثيرة ...

انجام: ... وتعلم ان کتابی هذا هو کتاب المنفعة حقاً انشاء الله فقد تم و

الحمد لله رب العالمين ... وسلم تسليماً دائماً ابداً (۳۸ پ - ۴۰ پ)

۱۳- کتاب الملك: (ع) از جابر بن حیان.

آغاز: بسمله، حمدله، فان هذا الكتاب من بين الكتب خاصة خصصناه من

التدابیر بنوعین ...

انجام: ... من عبيده وتلاميذه واذا قد انتهى بنا القول الى هذا المكان فليكون آخر هذا الكتاب (۴۰ پ - ۴۳ پ)

۱۴- کتاب الوصية: (ع) از جابر بن حيان در چهار فصل.

آغاز: بسمله ، سبحان الاول قبل كل شيء والآخر بعد كل شيء صاحب الايات البينات وبعد اوصيكم اخواني من الحكماء والعلماء والنجباء ...

انجام: ... واسترشد ترشد انشاء الله ... وصلى الله على خير خلقه ... تسليماً دائماً ابداً كثيراً (۴۳ پ - ۴۵ پ)

۱۵- کتاب الرحمة (الكبير): (ع) از جابر بن حيان .

آغاز: بسمله ، حمدله ، روى ابو الربيع سليمان بن موسى بن ابي هشام عن ابيه قال لما توفي ابو موسى جابر بن حيان الصوفى ... وبعد قال فى متنه ... رأيت الناس قد انهمكوا فى ...

انجام: ... ونحن نسئل الوداد والطريق الى الصواب و السداد انه الموفق لما يشاء ولا حول ولا قوة ... (۴۵ پ - ۵۱ پ)

۱۶- کتاب الحاصل: (ع) از همو.

آغاز: بسمله ، الحمد لله خالقنا وصلى الله على صفوته من خلقه محمد ... ليس نصير للانسان المحب لاستيعاب علم الموازين ان يكون قد اخذ ...

انجام: ... التى بين القاعل والعنصر فاكشف عن ذلك يتضح لك الحق انشاء الله تعالى (۵۱ پ - ۶۹ پ)

۱۷- کتاب الصفوة: (ع) از همو .

آغاز: بسمله ، اعلم ان الصنعة مبنية على اربعة اركان متضادة متباعدة تجمعها ركن خاص ...

انجام: ... و ثم حمل الطبائع على الجوهر بعد ذلك ، تم آخر هذا الكتاب (سپس شکلی است در موضوع کتاب). (۶۹ پ - ۷۵ پ)

۱۸- کتاب الميزان الصغير: (ع) از همو .

آغاز: فنقول ان المقدمة فى اخذ الازمنة هي ان تعلم الوقت الموافق؟ ماتحتاج اليه ...

انجام: ... و يرزقك الله ذلك قريباً انشاء الله تعالى ، تم كتاب الميزان الصغير بحمد الله ومنه والآن حين ابدء بعمل هذه الاشكال. (۷۵ پ - ۸۰ پ)

۱۹- کتاب الحجر: (ع) از همو.

آغاز: بسمله ، الحمد لله ذى الآلاء والنعماء والطول ... و بعد اعلم ارشدك الله تعالى ان جميع كتبنا هذه وغيرها من الكتب محتاجة الى هذا الكتاب مرسوماً بالحجر ...

انجام: ... واستوفينا وجوه الكلام فى الحجر ... وهو حسبنا ... ولا حول ... وصلى الله سيدنا محمد وآله وصحبه وسلم تسليماً كثيراً (۸۰ پ - ۸۵ پ)

۲۰- کتاب السراسر و سر الاسرار: (ع) از همو.

آغاز: بسمله ، هذا كتاب فيه ترجمة كتب الحكماء مما اغضوه و رمزوه من كلامهم الحق ...

انجام: ... لما فعلت الانبياء صلوات الله عليهم والفلاسفة كلهم قبلنا انشاء الله تعالى فقد تم كتاب السر السار و سر الاسرار والحمد لله رب ... ابداً كثيراً كثيراً (۸۵ پ - ۹۵ پ)

۲۱- بندهائی در علوم غریبه ودعا (۹۵ پ - ۹۷ پ)

۲۲- تعریف ساختن مداد (مركب) و ترکیب آن:

آغاز: فصل در تعریف مداد ساختن و ترکیب کردن چنانکه شاعر گوید :
هم وزن دوده زاج است هم وزن هر دو مازو ...

انجام: ... تا آنکه مکلس شود ، آن وقت يك مثقال آن مس بر صد مثقال مشتری طرح شود ، و العلم عند الله (۹۷ پ - ۹۹ پ)

۲۳- کیمیا: (ف و ع) بخش عربی آن از جابر است.

آغاز: بسمله ، بگیر از دوده که در دوزخ حمام بهسم میرسد و چهارده قسم کن و يك قسمت ...

انجام : ... والسبك ايضاً حمل للعشرة درهمين و اعمل ماشئت ، والسلام
(۹۹ پ - ۱۰۶ پ)

۲۴- کيميا : (ف) از مير ابو القاسم فندرسکی .

آغاز : بسمله ، حمدله ، اما بعد کيريت آتشی است بستمه وزيق آيست بستمه
و مقصد مزاج اين هردواست ...

انجام : ... وعقد نیز خشک را تر کردن و تر را خشک کردنست ، وصلى الله على
رسوله . (۱۱۰ ر - ۱۱۷ ر)

۲۵- مقالة فی الضمير : (ع) از جابر بن حيان .

آغاز : خذ رصاصاً و کلسه بماء الملح بحرقة و تسقيه و برده فی الطابشدان .

انجام : . . . ذلك وقوف على شيء من نظم الابواب (۱۱۰ ر - و پ)

۲۶- كتاب الرياض : (ک) از همو .

آغاز : من كتاب الرياض لشيخ العابد الزاهد جابر بن حيان رحمه الله ، قال ان
الغمت الرصاص بالزبيق على السواء ومثل الزبيق عقاباً ...

انجام : ... واعلم يا اخي هذا (ه) النسبته الشريفة يتم في يومين لان تقطيرها
في يوم و تعريفها في يوم فافهم واكنم (۱۱۰ پ - ۱۱۵ پ)

۲۷- كتاب حجر ؟ : (ف) دراکسير .

آغاز : كلام صاحب مكتسب ، بدان كه ماده اولي همان حجر اوليست كه متكون
كرده است او را طبيعت ...

انجام : ... وفضة خالص من حيث لا يتغير ابدأ وهست حجر مكرم واكسيرا عظم
و طبيعة خاصة . (۱۱۶ ر - ۱۲۷ پ)

۲۸- مفتاح الصنعة : (ع) از نور الدين على مقدس ، در چهار ركن .

آغاز : بسمله ، حمدله ، قال الشيخ العلامة نور الدين على المقدس هذه مفتاح
الصنعة لمكمل رسالة مشهورة عند علماء هذا الفن ...

انجام : ... فانه يكون قمرآ احسن احسن من المعدني ، والله يقول الحق وهو يهدي
السبيل (۱۲۸ ر و پ)

۲۹- رساله فی مبال الحجر : (ع) گویا از جابر بن حيان .

آغاز : فی المبال الحجر ، قال المجريطی علیه الرحمة خذ الحجر الكريم و
احرقه و کلسه ...

انجام : ... اربعمائة درهم من ای جسد شئت تخرج روبا صيا . (۱۲۹ ر -
۱۳۰ پ) .

۳۰- كتاب الترتيب : (ع) از جابر بن حيان .

آغاز : بسمله ، الحمد لله الذي اخرجنا من الظلمات الى النور ... اما بعد فقد
سالنتني ان اصنع لك كتاباً ما ذكر لك كيف تخلط الارض ...

انجام : ... فلا يصدق بغيرها فاني كنت اعتمدها عليها و فيها جميع المطالب
مجملًا وتفصيلاً (۱۳۱ پ - ۱۳۲ پ)

۳۱- فی استخراج النفس فی طريق الاعظم : (ع) (۱۳۲ پ)

۳۲- كتاب البرهان (قسم فی الميزان) : (ع) از جلدکی ، بخشی از نکته سيزدهم كتاب برهان
است (۱۳۲ پ - ۱۳۹ ر)

۳۳- مقالة فی طريق الميزان فی اوزان الاجساد : (ع) از شيخ محمد قمری .

آغاز : قال الشيخ محمد القمري رحمه الله ، فی طريق الميزان فی اقرب طرق
اوزان الاجساد وان يعرف الحكيم ميزان الكم والكيف ...

انجام : ... بالركن الحار الرطب غير مشتعل . (۱۳۹ ر - ۱۴۰ ر)

۳۴- فی الخلل الروحاني : (ع) نيم صفحه (۱۴۰ ر)

۳۵- فی تدبير خل الحكماء و انحلال روح الارواح : (ع) از شيخ عبدالمجيد مصری .

آغاز : فصل فی تدبير خل الحكماء ، نقلت من كتاب الشيخ عبدالمجيد مصری
[المصري] قال صفة هذا التدبير وهوان يتبدء اولاً بتدبير الركن البارد الرطب ...

انجام : . . . واقمت بعون الله الالوف من الفضة . . . تمت الحمد لله اولاً و
آخرآ (۱۴۰ ر - ۱۵۰ ر)

۳۶- الكيمياء : (ع) در آن از بقراط ، جابر ، طغراني ، محمد بن زكريا و ارسطاطاليس ياد
شده است .

آغاز : قال البقراط اذ ازال عن القصدین لعل الاربع والفضة يصیر به مثلثاً كانت فضه...

انجام : ... والسبك ابيض احمل للعشرة درهمين واعمل ماشئت، والسلام
خیر ختام (۱۵۰ پ - ۱۵۳ ر)

۳۷- الرسالة الطلسم وكشف السرا المبهم : (ع) در علوم غریبه.

آغاز : مالها من رسالة ما اقل حجمها واكثر نفعها ولا يحتاج معها الى الكتب المطولة والرسائل الكثيرة فمن جمع هذه الرسالة مع رسالة سر المصنوعون في شرح بسم الله الرحمن الرحيم يكون فقد اطلع ... الحمد لله خالق الارواح والاجساد معرفتها عند المؤمنين لحكمته اراد وردها اليها يوم المعاد و صلى الله ... بعد فانه لما امتين امواج الاقداح ...

انجام : ... ولكن نسأل الله تعالى ان يصونه ممن ليس له باهل ويسوقه الى اهله من يشاء من عباده انه على ما يشاء قدير وبالاجابة جدير. (۱۵۴ پ - ۱۶۰ پ).

۳۸- الخواص والفوائد : (ع) خواص وفوائد حجراست با عنوانهای «ومن خواصه».

آغاز : اعلم يا خي ان خواص الحجر يتصور في العوالم الخمسة المواليه الثلاثة ورابعها عالم الانسان...

انجام : ... ويخلون به على تلامذتهم واولادهم ولا يتكلمون عليه في الكتب ... والسلام ، تمت الخواص والفوائد . (۱۶۰ پ - ۱۸۴ پ)

۳۹- معراج الحكيم و منهاج القويم : (ف و ع) در اكسير و كيميا، ديباچه ای طولانی دارد درباره كاوش در اطراف علم كيميا.

آغاز : بسمله

ای نام تو مفتاح در مخزن جود

لطف تو متمم کمالات وجود

از حاصل اکسیر زر و نقره چه شود....

اما بعد چون نزد صرافان عرصه آفرینش و نقادان چهارسوی دانش...

انجام : ... و هذا ما عهدنا اليه والعهد في الدارين . . . انه جواد كريم

(۱۸۵ ر - ۲۰۲ ر)

۴۰- كيميا : (ف) با اشعار فارسی و نمایاندن مطالب بوسیله رقوم ، و پراکندهای دیگر .

آغاز : بسمله

خداوند جهان را میستایم بی حمدش زبان را میکشایم

با کرامی کز آنم محترم ساخت

انجام : ...

بزر خاس ... نگر فتحه و کسره در آور بنظر

آنچه از تجربته نفع ضررش یافتم بنده دیدم اثرش

(۲۰۲ پ - ۲۱۵ ر)

۴۱- رسالة في تدبير الحجر الكريم : (ع) .

آغاز : بسمله ، في تدبير الحجر الكريم خذ الحجر الكريم في نزول الشمس في الجمل واغسله عن جميع الاوساخ ...

انجام : ... ولا ينبغي ان ينقص عما ذكرناه البتة. (۲۱۵ ر - ۲۱۷ ر)

۴۳- جنة الاسماء واسماء الحسنی : (ف) برای دفع طاعون و وباء و دفع اعداء و برآمدن حوائج دنیا و عقبی.

آغاز : پس از (عبارت بالا) ... بدان که چون طبیب نفوس و قلوب و ارواح بعد از انبیاء و اوصیاء ...

انجام : ... و شفیع آوردن این نامها به درجه قبول رسید، والسلام علی من اتبع الهدی (۲۱۷ ر - ۲۲۴ ر)

۴۵- مختصر کتاب انغایة القصوى المعروف بالماء الورقي والارض النجمية : (ع) از محمد ابن امیل تیمی در مقدمه و يك باب و خاتمه در علوم غریبه.

آغاز : بسمله ، و صلى الله على خير خلقه محمد وآله ، اما بعد حمد الله والثناء الجميل على ما انعم به و صلوته على ... فان الامام اباعبد الله محمد بن اميل التميمي قد صرح في الحكمة العظمى ما لم يصرح به غيره...

انجام : ... وقد جرى في ذلك كلام كثير في مواضعه، والله الموفق بمنه وكرمه آخر كتاب انغاية القصوى وهو كتاب الماء الورقي ل محمد بن اميل التميمي

اختصاره‌ی الذین؟ البکری عفی الله عنه وعن جميع المؤمنين. (۲۲۴-۲۳۰ پ)
 ۴۶- بندی در علوم غربیه: (ف) (۲۳۰ پ - ۲۳۱ پ)

۱۶۶۹

۶۴۶۹ شکسته نستعلیق در متن وهامش در سده ۱۱ و ۱۲، عنوان و نشان شنکرف،
 ۵۶ گ ۱۴ س، کاغذ فرنگی، ۲۷۵ × ۱۶۵، جلد مقوایی رویه ابری،
 آغاز و انجام نسخه افتاده است، اشعار این مجموعه و جنگ تحت عناوینی
 قرار گرفته که اهم آنها چنین است:

- ۱- فی الفقر والغنی
- ۲- فی ضیق عیش الکریم العاقل وطیب عیش اللئیم الجاهل
- ۳- فی الاعتذار عن قلة الهدیه
- ۴- فی ذکر الاوطان
- ۵- فی نعت العمران و الجدران
- ۶- فی الاستغناء عن شرح الحال والاعتذار عن ترک المقال
- ۷- فیما يتعلق بالصوم
- ۸- فی الاستیذان بالدخول
- ۹- فی زینة العام الجدید
- ۱۰- فی زینة العید
- ۱۱- فی الاعتذار عن الكتابة
- ۱۲- فیما يتعلق بالعبادة والبرء من المرض
- ۱۳- فی الحمی
- ۱۴- فی تجنیس الخط
- ۱۵- فی وجع العین
- ۱۶- فی وجع ...
- ۱۷- فی وجع الید

۱۸- فی وجع الرکبة

۱۹- فی وجع الرجل.

۱۶۷۰

۶۴۷۴ شکسته نستعلیق و در برخی جاها نسخ ملازین العابدین فرزند ملا اسماعیل
 معلم نخجوانی در روز سه‌شنبه ۱۵ رجب ۱۲۵۳، عنوان و نشان شنکرف،
 ۲۸۱ گ ۱۱ س، کاغذ نخودی، ۲۱ × ۱۷، جلد میشن لایی سیاه.

۱- دیوان: (ف) از عشرت نخجوانی شامل غزلیات و ترجیع‌بند و قصائد و غزلهای ترکی و
 مخمس و قطعات و رباعیات

- ۲- رباعیات از شعراء گمنام
- ۳- مخمس غزل حافظ
- ۴- اشعار فارسی اکسیر قمی و هلالی
- ۵- ترجیع‌بند شیخ مغربی
- ۶- اشعار جامی که به سید علی‌قمی نوشته و جواب آن
- ۷- ترجیع‌بند شیخ نسیمی
- ۸- غزل کلیم کاشی
- ۹- قصاید و اشعار حشری
- ۱۰- قصیده فغانی
- ۱۱- رباعی‌های خیام، همراه بامثنوی و رباعیها از شعراء دیگری
- ۱۲- اشعار میرزا مهدی شیدا متخلص به نخجوانی با غزلهای ترکی و غزلی از عشرت برادر
 میرزا مهدی شیدا که بجنک او رفته
- ۱۳- اشعار خواجه نصیر طوسی
- ۱۴- اشعار درهجو خلیل منجم تبریزی از معشوق
- ۱۵- غزل ازل
- ۱۶- رباعیات باباطاهر

۱۷- رباعیات سلطان ابوسعید

۱۸- غزل وحشی

۱۹- غزل صائب

۲۰- غزلهائی از جامی و حافظ شیرازی

۲۱- اشعار سید مشتاق

۲۲- غزل ابوالفتح خانا خلف کریم خان وکیل

۲۳- غزل نوای لطفی

۲۴- اشعار عرفی شیرازی

۲۵- پیرو جوان میرزا نصیر طبیب اصفهانی

۲۶- مثنوی میرزا طوفانی و بهاریه‌های او (معروف بآتشپاره)

۲۷- مثنوی گل و بلبل از هجری

۲۸- مثنوی صبا (نصیحت نامه) (۶۴۵۷/۴۹).

۲۹- رباعی ملامحمد فضولی متخلص به فدادی (فدائی گویا)

۳۰- مثنوی میرزا صادق تفرشی

۳۱- بیمار و طبیب قاضی شریف اصفهانی

۳۲- مثنوی آذر درقصه عاشقی میرزا صادق تفرشی

۳۳- مثنوی صبا

۳۴- مثنوی میرزا قاسم تجلی

۳۵- اشعار محتشم

۳۶- اشعار رفیق اصفهانی

۳۷- اشعار حاجی سلیمان صباحی بیدگلی

۳۸- اشعار آقا محمد عاشق و ابوالفتح خان و علی شیروانی

۳۹- غزل شوکت

۴۰- اشعار عارف قزلباشی

۴۱- مخمس حیدر

۴۲- اشعار نورعلیشاه

۴۳- محمود وایاز انیس شاملو

۴۴- مخمس ترکی میرفتاح مراغه‌ای

۴۵- تخمیس غزل عصمت

۴۶- مثنوی ناطقا

۴۷- غزل شمس تبریزی

۴۸- قطعه از موجی

۴۹- غزل فتحعلی‌شاه خاقان

۵۰- غزل سعدی شیرازی.

۱۶۷۱

۶۴۷۹

نسخ محمد بن محمد تقی درزایی باتاریخ، تمام رساله‌ها از شیخ مرتضی انصاری است و بارها همراه مکاسب بچاپ رسیده است، تملک ورثه ملا حسین جتنکی (؟)، بامهر عبدالحسین محمد ابراهیم، ۲۱ س، کاغذ فرنگی ۱۱×۱۸، جلد تیماج قهوه‌ای لایی.

۱- رساله فی قاعدة نفی الضرر: (ع) از شیخ مرتضی انصاری (۱ پ - ۸ ر)

نوشته در نوروز اوائل دهه دوم شوال ۱۲۸۰

۲- رساله فی العدالة: (ع) از همو (۹ پ - ۲۸ ر)

نوشته در ۲۴ شوال ۱۲۸۰

۳- رساله فی قضاء الصلوة عن الميت: (ع) از همو (۲۸ پ - ۴۰ پ)

نوشته در غره ذق ۱۲۸۰

۴- رساله فی المواسعة والمضایقة: (ع) از همو (۳۱ ر - ۶۹ پ)

نوشته در ۱۳ ذق ۱۲۸۰.

۱۶۷۲

۶۴۸۲

شکسته نستعلیق و نسخ چند نویسنده، ۱۳۷ گ، سطرها مختلف، کاغذ مختلف، ۱۱×۱۹، جلد کاغذی عطف میشن مقوایی.

۱- التقريرات : (ع) تقريرات درسی از کتاب «الروضة البهية في شرح اللمعة الدمشقية» .
بخش متاجر و بيع است . چون غالباً از شهيدین ياد ميکنند (۱۱ س ۱۲-۱۳)
شکسته نستعلیق سده ۱۳ و ۱۴ .

۲- احکام حیض : (ف) (۱۳- ۲۰ پ)

شکسته نستعلیق همو .

۳- حجية ظواهر الكتاب والخبر المتواتر اللفظی: (ع) در ۲۵ مقام (۱۴- ۱۹ پ)
شکسته نستعلیق همو

۴- حاشیه کتاب فی الفقه : (ع) بخش بيع (۲۰ پ - ۲۳ پ)

۵- حاشیه کتاب فی الفقه: (ع) گویا حاشیه «الدروس الشرعية» از شهيد اول. قسمتی از کتاب
بيع است (۲۴ ر - ۳۶ ر) بهمان خط

۶- بندی از کتابی در اصول فقه : (عربی) و بندی از کتابی در فقه (حیض) (۳۷- ۴۴ ر)

۷- صفوة الدين: (ع) ساخته در ۱۲۶۱، چون در حرم مطهر امام رضا خواب دیده، دريك
مقدمه. و دوازده حجت و خاتمه در نصایح بمؤمنان.

آغاز: بسم الله ، الحمد لله رب العالمين و صلى الله ... اما بعد لما رأيت ...

لما ورد ان رجلا رأى رسول الله في المنام في زمان الرضا (ع) فقال هو رسول الله ...

انجام: ... (افتاده) ثم سئل منه نقص عليه ما امر به (ع) فاستعبر الطبيب
(۴۵ پ - ۸۶ پ)

۸- ترجمه کتاب صفوة الدين : ترجمه رساله سابق بفارسی است .

آغاز: بسم الله ، حمدله ، غرض از وضع این رساله شریفه موسومه بصفوة

الدين آنکه حقیر فقیر کثیر التقصیر مشاهده نمودم که در این اعصار تفرق کثیر
و اختلال عظیم در امور معاش و معاد اهالی شریعت ...

انجام: ... ليس المراد من الحديث هذه السهولة وهذه السماحة بدليل قوله

تعالى اليوم اكملت لكم دينكم واتممت ... (۸۷ پ - ۱۲۶ پ)

نسخ دیگری در سده ۱۳ و ۱۴ .

۹- احوال مردان با زنان نجیب و جز آنها (کنیزکان) : (فارسی) در راه و رسم زن داری .

آغاز: هو الله تعالى شانه ، حمد برخدا و ندی سزاوار است که مستجمع جمیع
صفات است در مشاکل مرعوبه و حمد خداوندی راست ...

انجام: ...

عقلش را گل اندام برده است بیچاره من که در خانه توافته ام

(۱۲۷ پ - ۱۳۷ ر)

۱۶۷۳

۶۴۹۶

نستعلیق هندی از يك نویسنده ، به تاریخ رمضان ۱۲۲۷ (پایان ش ۱) ،
عنوان و نشان در ش ۱ شنکرف ، نسخه موریا نه خورده ، ۱۱۲ برگ ، سطرها
گوناگون ، کاغذ هندی ، جلد میشن سرخ ضربی .

۱- دستور زبان: (اردو) منظومه از سراینده ای باتخلص جیشی (ذریعه ۹) : با عنوانهای :

سبب نظم این رساله

نعت پیامبر

ضمیر ...

تعریف اسم

تقسیم اسم

تعریف مصدر

تقسیم مصدر

علامت مصدر

حاصل مصدر

اسم مشتق

اسم مفعول

اسم تفضیل

تقسیم اسم جامد

آغاز:

حمد بین اُس کی کهو لتاهون زبان

جسم بیجان کو جسنی بخشی جان

انجام:

یا کهی اسکین کو ما را کیون

دامکر را گر تو چاهی یون

تمت... بتاريخ سيوم رمضان المبارك ۱۲۲۷... (۱ پ - ۵۳ پ)

۲- لطايف الهندى : (اردو) صدلطفه با عنوان نقل، به نثر و نظم . نسخه ديپاچه ندارد .
نام کتاب در پايان بخامنه نويسنده آمده است.

آغاز : بسمله . نقل ۱ . ايك ساھوکار پونزون كار جا زمانى كى پيچ ماچ مين ...

انجام : ... اورجور تشيون كويحال كيا . تمام شد بمنه . . . هذھ الكتاب المسمى بلطايف الهندى كما هو منقول بلسان الخفى والجلسى . (۵۴ پ - ۱۰۰ پ).

۱۶۷۴

۶۴۹۹ خط قرن دوازدهم ، ۵۹ گ . داراى دعا ، وردها ، طلسمات ، برخى از سوره‌هاى قرآن ترجمه زيرنويس دارد .

۱ - تسخيرات كواكب : (فارسى) از گفته محمد بن سراج الدين سكاكى . نسخه ۶۵۰۰ كاملتر است .

آغاز : بمانند شماره ۶۵۰۰

انجام : ... (افتاده) در تسخير عطارد... وجامه سبز پوشيده و عمامه سبز بر سر نهاده باشد و نور از جبين وى ...

۲- ساعت نامه : (فارسى) از گفته‌هاى ابوجعفر بلخى (!) (م ۳۰۶ و ۲۹۴)

(۵۸ - ۵۹ پ)

۳- نسخه‌هاى پزشكى و صيغ عقود .

۱۶۷۵

۶۵۰۴ نستعليق يك نويسنده ۷ شوال ۱۹۲ (۱۰۹۲) ش ۱ ، عنوان و نشان و جدولها و شكلهاى نجومى به شنگرف ، ۴۲ گ ۱۴ س ، كاغذ ترمه ، جلد ميشن

سياه فرسوده .

۱- تحفه نظاميه : (ف) از عبدالقادر رويانى . از نيمه‌هاى فصل نهم را دارد تا پايان فصل چهارم .

فصل دهم در بروج و اجزای آن
يازدهم عرض كواكب

دوازدهم در بيان ساعات و ارتفاعات ...

فصل سى و نهم در آن چيزى كه در اختيارات ناگزير است

فصل چهارم در اختيارات روزها

آغاز : (افتاده) ... راست رفت گويند مستقيم است و چون باستاد گويند واقف است ...

انجام : ... خاصه كه منصرف بود هيچ كارى نشايد كرد . تمت فى يوم دوشنبه هفتم شهر شوال ۱۹۲ (۱۰۹۲) (۳-۳۱ ر)

۲- احكام سال ترکان : (ف) درباره دوازده سال ترکان : موش ، ببر ، پلنگ ، خرگوش ، نهنگ ، مار ، اسب ، گوسفند ، همدونه ، مرغ ، سگ ، خوك .

آغاز : حمدله . صلاة . بدان كه اين رساله ايست در شناختن احكام سال ترکان كه چگونه دارند در حدود ختن و ختا بميراث يافته اند از بزرگان و حكما و اعتماد بر آن كرده اند ...

انجام : ... به رنج و محنت افتد ، اما دلير و مبارز بود . والله اعلم (۲۷ پ - ۳۱ پ) .

۳- صدر الكمال : (ف) گفتار در احكام نجوم در هشت باب .

آغاز : بدان كه هر كه طالع حمل پيش دوستى و خواب بستن در حق او بهتر آيد ...

انجام : ... حساب ابجد اينست ... (۳۱ پ - ۳۸ ر)

۴- رساله اعداد : (ف) از محمود معين ، در پنج باب (فصل)

۱- در بيان عدد

۲- تكسير

۳- وفق اعداد

۴- در بیان دایره

۵- متفرقات

آغاز: اما بعد میگوید بنده ضعیف . . . محمود معین روهانی (!) چون دیدم بقای حیات را از اکل و شرب و خرج و جمع و ستدن و خریدن و دوختن چاره نیست ...

انجام: ... دوشنبه ، سه شنبه ، چهارشنبه ، آدینه ، شنبه . (۳۸ پ - ۴۲ ر)

پایان فهرست

سپاس پروردگار را که فرصت عنایت کرد تا نگارش و ویرایش و چاپ فهرست دستنویسهای کتابخانه ملی ملک با همکاری مقدماتی گروهی که نامشان را در مقدمهها گفتهام به پایان رسید . قرارداد تهیه فهرست زمانی امضاء شد (پانزدهم آبان ۱۳۴۴) که مرحوم حاج حسین آقای ملک بانی و واقف خیراندیش و عاقبت بین کتابخانه حیات داشت . بنا بر این نگارش و چاپ دوره فهرست که در تمام مراحل دوست دانشمند دیرینم محمدتقی دانش پژوه بابر دباری و شیفته ساری همگام و همراه بود بیست و پنج سال مدت گرفت . به دنبال این جلد فهرستواره های ضروری (ترتیبی ، موضوعی ، مؤلفان ، کاتبان ، تاریخ کتابت و نام کتابها) به چاپ خواهد رسید .

ایرج افشار

بیست و نهم آبان ۱۳۷۰

فهرست نسخه های خطی

کتابخانه ملی ملک (تهران)

زیر نظر محمد تقی دانش پژوه - ایرج افشار

با همکاری

احمد منزوی و دکتر سید محمد باقر حجتی

جلد اول

فهرست نسخه های عربی و ترکی ، تهران ، ۱۳۵۲ . ۸۱۸ و ۳۱ صفحه و عکسهای نسخه ها . (این فهرست دوبار چاپ شده است)

جلد دوم

فهرست نسخه های فارسی (از آداب جنگ تا ذریعة الارشاد) . تهران ، ۳۹۹ صفحه

جلد سوم

فهرست نسخه های فارسی (از راحة الارواح تا کلیات شعیب) . تهران ، ۱۳۶۱ . صفحات ۴۰۱ تا ۶۵۶

جلد چهارم

فهرست نسخه های خطی فارسی (از کلیات شوقی دنبلی تا یوسف و زلیخا) . تهران ، ۱۳۶۴ . صفحات ۶۵۷ تا ۸۶۸

جلد پنجم

فهرست مجموعه ها و جنگها (پانصد و پنجاه نسخه) . تهران ، ۱۳۶۳ ، ۴۹۸ صفحه

جلد ششم

فهرست مجموعه ها و جنگها (از ۵۵۱ تا ۹۲۴) . تهران ، ۱۳۶۶ . ۴۹۶ صفحه

جلد هفتم

فهرست مجموعه ها و جنگها (از ۹۲۵ تا ۱۱۶۹) . تهران ، ۱۳۶۹ . ۴۸۷ ص

جلد هشتم

فهرست مجموعه ها و جنگها (از ۱۱۷۰ تا ۱۴۴۵) . تهران ، ۱۳۷۰ . ۴۹۳ ص

کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی

کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی

(نایب) شعله رمله خالضولت

التقاء فی الدار...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

فهرست نسخه‌های خطی

کتابخانه ملی ملک

وابسته به آستان قدس

جلد نهم

مجموعه با و خجاستا

زیر نظر و تألیف :

محمد تقی دانش‌پژوه

ایرج افشار

با همکاری :
محمد باقر خجستی و حسن منزوی

فهرست
نسخه‌های
خطی

کتابخانه ملی
ملک

۰۱۱
۱۳۱
۵۳۷۵۵
۹۰۳

م

فایده‌های زیاده از حد